

צורי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֹּהַר

הַזֹּהַר הַמְּתַרְגֵּם בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַמְּנַקֵּד

עַל הַמִּשָּׁה הַמְּשִׁי תּוֹרָה

מִהַתְנַא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

פְּרָשֶׁת פְּנִיחַס

תְּרַגּוּם קַל וְנִחְמָד לְמַעַן יִרְוֶיךָ חֵלּוּמֵי בּוֹ

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

בעיה"ק בית שמש תובב"א

אלול תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות,

לכל החברים וידידים, ולכל אחד ואחד מישראל,

לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

לעילוי נשמת

מרת הינדע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרב צבי יצחק, נטע מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

לקנות הספרים במחיר מסובסד:

אצל חנות הספרים של ר' פנחס ראובן הי"ו

ברחוב השומר 74 בני ברק

או אצל "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

פְּרֻשֵׁת פִּינְחָם

(דף ריג ע"א)

וַיִּדְבַר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר. פִּינְחָם בֶּן אֶלְעָזָר וְגו'.
 רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (משלי א) שְׁמַע בְּנֵי
 מוֹסֵר אֲבִיךָ וְאֵל תִּטַּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר
 אֲבִיךָ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֵל תִּטַּשׁ תּוֹרַת
 אִמְךָ - זוּ בְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל. מַה זֶה מוֹסֵר אֲבִיךָ? מוֹסֵר
 זוּ הַתּוֹרָה, שְׂיֵשׁ בָּהּ כַּמָּה תּוֹכְחוֹת, כַּמָּה עֲנָשִׁים,
 כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שם ג) מוֹסֵר ה' בְּנֵי אֵל תִּמְאָם וְאֵל
 תִּקְוֶן בְּתוֹכְחָתוֹ.

וּמִשּׁוֹם שָׁכַל מִי שְׂמַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה
 זוֹכֵה שְׂיִפְתָּחוּ לוֹ כַּמָּה שְׁעָרִים לְעוֹלָם
 הַהוּא, כַּמָּה אִזְרוֹת - בְּשַׁעַת שְׂיִצֵּא מִהָעוֹלָם
 הַזֶּה הֵיא מְקַדִּימָה לְפָנָיו, וְהוֹלֶכֶת לְכָל שׁוֹמְרֵי
 הַשְּׁעָרִים, מְכַרְיָזָה וְאוֹמְרָת: (ישעיה כו) פְּתָחוּ
 שְׁעָרִים וַיָּבֵא גוֹי צַדִּיק! הַתְּקִינּוּ כְּסֵאוֹת לְפָלוֹנֵי
 עֶבֶד הַמֶּלֶךְ! שְׂאִין שְׂמַחָה לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 אֵלָּא בְּמִי שְׂמַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, כָּל שְׂבִין אָדָם

שְׁמַתְעוּרָר בְּלִילָה לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, שְׁתַּרִי כָּל
הַצַּדִּיקִים שֶׁבְּנֵי עֵדֶן מִקְשִׁיבִים לְקוֹלוֹ, וְהַקְדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בִּינֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּהָ (שיר
השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בַּנְּנִיִּים חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלָהּ
הַשְּׂמִיעֵנִי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, פָּסוּק זֶה יֵשׁ בּוֹ סוּד חֲכָמָה.
הַיּוֹשֶׁבֶת בַּנְּנִיִּים - זוֹ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא
בְּנִלוֹת עִם יִשְׂרָאֵל וְהוֹלֶכֶת עִמָּם בְּצַרְתָּם. חֲבֵרִים
מִקְשִׁיבִים לְקוֹלָהּ - מַחְנוֹת עֲלִיּוֹנִים כֻּלָּם מִקְשִׁיבִים
לְקוֹלָהּ, לְקוֹל תִּשְׁבַּחְתָּהּ בְּנִלוֹת. הַשְּׂמִיעֵנִי, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שיר השירים ב) תִּרְאֵנִי אֶת מְרֹאָהּ הַשְּׂמִיעֵנִי
אֶת קוֹלָהּ. הַשְּׂמִיעֵנִי קוֹל אוֹתָם הַחֲבֵרִים
שֶׁמְשַׁתְּדָלִים בַּתּוֹרָה, שְׁתַּרִי אֵין תִּשְׁבַּחַת לְפָנַי
כְּאוֹתָם שֶׁמְשַׁתְּדָלִים בַּתּוֹרָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּכִיכּוֹל כָּל אוֹתָם שׁוֹכְבִים
לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, וּמְבַשְׁנֵיחָצָה הַלִּילָה
וּבָאִים עִם הַמְּלָכָה בְּשִׂמְאִיר הַיּוֹם לְקַבֵּל פָּנָי

הַמְּלָה, מִתְחִיב וְיִזְרַשׁ בַּשְּׂכִינָה. וְלֹא עוֹד, אֵלֹא
שְׁשׂוּרָה בּוֹ חוֹט שֶׁל חֶסֶד, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ.

בֵּא וּרְאֵה, כָּל מִי שְׁשׂוּכָה לְהִתְחִיב בַּשְּׂכִינָה, יִשְׁמַר
עֲצָמוֹ מֵאוֹתָם דְּבָרִים שְׂאֲחוּזִים מוֹלָה, כְּמוֹ
מִי? אוֹתָם שֶׁלֹּא מְשַׁקְרִים בְּאוֹת הַקְּדוֹשׁ, כְּגוֹן בַּת
אֵל נִכְר. וְכֹל מִי שֶׁשׂוֹמֵר עֲצָמוֹ, כְּבִיכּוֹל כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל אֲחֻזָּה בּוֹ וְשׂוֹמֶרֶת אוֹתוֹ וְהִיא מְקַדֶּמֶת לוֹ
שְׁלוֹם, וְכֹל שֶׁכֵּן אִם זוֹכָה וְקוֹנָה אֶת זֶה.

וְאָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, רְאוּיִים הָיוּ יִשְׂרָאֵל לְהִיזֵת
מִשְׂמָדִים בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, פָּרַט לָזֶה שֶׁהַקְּדִים
בְּנִחָם לִמְעַשֶׂה הַזֶּה וְשִׁבַּד אֶת הָרְגוֹ. וְהוּא שְׂכַתוֹב
בִּינְחָם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁיבִיב וְגו'. דְּבַר
אַחַר בִּינְחָם בֶּן אֶלְעָזָר וְגו' - אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, בֶּן
בֶּן פְּעַמִּים, בָּא לְהַשְׁלִים הָאֲבֵרָה (תְּמַעֲשֶׂה).

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, אָדָם זֶה שֶׁנּוֹטֵל גְּלָגוּל הַנְּשֻׁמָּה
וְלֹא זָכָה לְהִתְתַּיֵּן בּוֹ, בְּאֵלּוֹ מְשַׁקֵּר בְּאֵמַת
הַמְּלָה, וְאֲנִי קוֹרֵא עֲלָיו פְּסוּק זֶה, (ויקרא ה) אוֹ מִצָּא

אֲבָרָה וְכַחֵשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל שְׁקָר. וְכַחֵשׁ בָּהּ, טוֹב
לוֹ שְׁלֹא נִבְרָא.

שְׁנֵינוּ, צְדִיק גָּמור אֵינוֹ נְדָחָה, וְצְדִיק שְׁאֵינוֹ גָּמור
נְדָחָה. מִיְהוּ צְדִיק גָּמור וּמִיְהוּ צְדִיק
שְׁאֵינוֹ גָּמור? וְכִי מִי שְׁלֹא שָׁלֵם בְּדַבְרָיו נִקְרָא
צְדִיק? אֵלֶּא צְדִיק גָּמור, יְדוּעַ שְׁתֵּרֵי לֹא לִזְכָּח
גְּלוּגוּלִים עֶקְבִים, וּבִירְשָׁתוֹ בּוֹנֵה בְנֵינִי, וּמִתְקִין
חֻמּוֹת, וְחוֹצֵב פּוֹרוֹת וְנוֹטֵעַ אֵילָנוֹת.

צְדִיק שְׁאֵינוֹ גָּמור בּוֹנֵה בְנֵינִי בִירְשָׁה אַחֲרָת, חוֹפֵר
בָּהּ פּוֹרוֹת וְעוֹדֵר, תֵּרֵי הַתְּקִין אֲבָנֵי יְסוֹד
כְּמוֹ מְקַדֵּם וְעֵמֶל בָּהּ, וְלֹא יוֹדֵעַ אִם נִשְׁאַר שְׁלוֹ.
מִצְדוֹ הוּא נִקְרָא טוֹב וְצְדִיק, וּמִצְדֵּי אֹתָהּ יִרְשָׁה
לֹא בָּהּ.

לְאָדָם שְׁבוּנָה בְנֵינִי יָפָה, נֶאֱחָה לְמִרְאָה, הַסֵּתֶכֶל
בְּיִסוֹד וְרָאָה אֹתוֹ שׁוֹקֵעַ עֵקֶם מִכָּל
הַצְּדִדִים. תֵּרֵי הַבְּנֵינִי לֹא שָׁלֵם עַד שְׁסוֹתֵר אֹתוֹ
וּמִתְקִין אֹתוֹ כְּמִקְדָּם. מִצְדֵּי אֹתוֹ בְנֵינִי שְׁלוֹ נִמְצָא
טוֹב וְיָפָה - (דף ריג ע"ב) מִצְדֵּי הַיְסוֹד רַע וְעֵקֶם, וְלָכֵן

לא נקרא מעשה שלם, לא נקרא בנין שלם. בגלל
 כך נקרא צדיק שאינו נמור, ונדרחה. ועל זה (חבוק
 *) כבלע רשע צדיק ממנו.

בא וראה, מי שמקנא לשם הקדוש של הקדוש
 ברוך הוא, שאפלו לא יזכה לגדלה ולא יהיה
 ראוי לה, (שיורש אותה) ירויח אותה ויקח אותה. פנחס
 לא היה ראוי לה באותו זמן, ומשום שקנא לשם
 רבונו הרויח את הכל, ועלה לכל והתתקן בו
 הכל, וזכה להשתמש בכהנה עליונה. מאותה
 שעה - פינתם בן אלעזר בן אהרן הכהן, שהשלים
 לשתי דרגות משום שקנא לשם רבונו, שתקן מה
 שהתעקם.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים פו) שמרה נפשי כי
 חסיד אני הושע עבדך וגו'. יש להסתכל
 בסוף הפסוק, ואחר כך על כל הפסוק. בסוף
 הפסוק כתוב הושיע אליך, צריך לו להיות
 הושיע כך! מה זה הושיע אליך? אלא בכיכול
 דוד מבטיח לו שלא יעבר עליו חצות הלילה

בְּשָׁנָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (שם קיט) חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם
 לְהוֹדוֹת לָךְ. כְּמַתִּי הָיָה לוֹ לְהִיּוֹת! אֵלֶּא אָקוּם,
 וְאֶתְקַשֵּׁר בְּךָ לְעוֹלָמִים.

שְׁמֶרָה נְפִשִׁי, שְׁמַר הָיָה צָרִיךְ לוֹ לְהִיּוֹת! וְהָרִי
 לְמַדְנֵנו שְׂאִין אֹתָה בַתּוֹרָה שְׂאִין בָּהּ סוּדוֹת
 עֲלִיּוֹנִים וְנִכְבָּדִים. שְׁמֶרָה - לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא
 אָמַר, שְׁמֶרָה אֶת אֹתוֹ חֵלֶק שְׁנֵאֲחֻת בּוֹ נְפִשׁ.
 שְׂכַשְׁיוּצֵאת הַנְּפִשׁ מִהָעוֹלָם הַזֶּה, בָּאָה לְרֵשֶׁת
 עוֹלָם (תּבֵּא). אִם זוֹכָה, כְּמָה חִילוֹת עֲלִיּוֹנִים יוֹצֵאִים
 לְקַבְּלָהּ וְלִשְׁמַר אֹתָהּ וְלְהַכְנִיסָהּ לְמְדוּרָה מְקוֹמָהּ.
 וְהָיָה חַיִּים לְקַחְתָּהּ לְהַתְּאֵחֵד עִמָּהּ בְּרֵאשִׁי חֲדָשִׁים
 וְשִׁבְתוֹת.

וְאִם לֹא זוֹכָה, כְּמָה שׁוֹמְרֵי חֶק בְּעֲלֵי דִינִים
 מְזַדְּמָנִים מוֹלָה וְדוֹחִים אֹתָהּ תְּחוּצָה. אֹי
 לְאֹתָהּ נְפִשׁ שְׂמֵתֵנִי לְנֶלֶת בְּרִיקָנוֹת, כְּמוֹ אֲבִן
 בְּכַף הַקְּלָע. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שְׂמוּאֵל-א כה) וְאֵת נְפִשׁ
 אִיבִיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקְּלָע. וְדוּר בְּקִשׁ
 בְּקִשְׁתּוֹ לְפָנַי תְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאָמַר שְׁמֶרָה

נִפְשֵׁי, שְׁלֹא יִדְחוּ אוֹתָהּ הַחוּצָה. וּכְשֵׁי־גִיעַ (לְמוֹלָה, יִפְתְּחוּ לָהּ) מוֹלָה, יִפְתְּחוּ לָהּ פְּתָחַיִם, וּתְקַבֵּל אוֹתָהּ לְפָנֶיהָ. כִּי חֲסִיד אָנִי, וְכִי חֲסִיד נִקְרָא? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בֵּין, שְׂפָתוֹב (ישעיה נה) חֲסִידֵי דָוִד הֵנְאָמְנִים. בְּגִלְל כֶּף שְׂמֶרֶה נִפְשֵׁי, שְׁלֹא תַעֲזֹב אוֹתָהּ לְלֶכֶת הַחוּצָה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כָּל אָדָם שֵׁישׁ לוֹ חֶלֶק בְּצַדִּיק, יוֹרֵשׁ אֶרֶץ זוֹ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (שם ס) וְעַמּוּד בְּלָם צַדִּיקִים וְגו'. וְצַדִּיק זֶה נִקְרָא חֲסִיד. אָמַר דָּוִד, אַחֲרַי שְׂבִמְקוֹם זֶה נִאֲחֲזוֹתִי, חֲסִיד אָנִי, וְלִכֵּן שְׂמֶרֶה נִפְשֵׁי לְהַתְקַשֵּׁר בָּהּ.

רַבִּי חֵיִיא פָּתַח, (תהלים פא) עֲדוֹת בִּיהוֹסֵף שָׂמוּ וְגו'. הֲרֵי פִרְשׁוּהָ שְׁלֵמֵד שְׂבָעִים לָשׁוֹן, וּלְשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ יוֹתֵר. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שם) שְׁפַת לֹא יִדְעָתִי אֲשַׁמְעַ. אֲבָל מַה זֶה עֲדוֹת? בֵּא וּרְאֵה, בְּשַׁעַה שְׂאֵשֶׁת פּוֹטִיפֵר אֲחֻזָּה בּוֹ לְאוֹתוֹ הַדְּבָר, עֲשֵׂה יוֹסֵף עֲצָמוֹ כְּמִי שְׁלֹא יוֹדֵעַ לְשׁוֹנָה, וְכֵן בְּכָל יוֹם עַד אוֹתָהּ שַׁעַה אַחֲרוֹנָה, שְׂפָתוֹב (בראשית לט) וְתַתְּפֹשְׁהוּ

בבגדו. מה זה ותתפשהו? אלא משום שעשה עצמו כמי שלא יודע לשונה, ורוח הקדש צונחת בבגדו: (משלי י) לשמרך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה. מה בא להשמיענו? אלא כל מי ששומר עצמו מזה, מתקשר לשכינה ואחוז באותה עדות. ומתי? ה' שנתוספה בו, שכתוב עדות ביהוסף שמו. גם כאן התוספה י' בפינחס על שקינא בזה.

רבי ייסא פתח, (תהלים קל"ז) על נהרות ככל שם ישבנו גם פכינו פזכרנו את ציון. את ירושלים תיה צריך לו להיות, כמו שכתוב אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני! מה זה פזכרנו את ציון? לאדם שהיה לו היכל נכבד, נאה ויפה, באו לסטים ושרפו אותו. צערו של מי הוא? לא של בעל ההיכל?! גם כאן השכינה שרוייה בגלות, צער של מי הוא? לא של הצדיק?! וזה הולך כפי שבארוה, שכתוב (ישעיה נ"ז) הצדיק אבה, אבד ממש. גם כאן פזכרנו את ציון, פזכרנו את אותו צער שלו על זונתו, צער שלו הוא.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, מִי שְׁמוֹקִיר שֵׁם רַבּוֹנוֹ בְּזֶה וְשׂוֹמֵר
 זֶה, זֹכֶה שְׂוֹקִיר אוֹתוֹ רַבּוֹנוֹ עַל הַכֹּל. מִנֵּינ
 לָנוּ? מִיּוֹסֵף, שְׂפָתוֹב (בראשית מא) וַיִּרְכַּב אֹתוֹ
 בְּמַרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לוֹ, וְכָתוֹב וְנִתְּוֵן אֹתוֹ עַל
 כָּל אֲרָץ (דף ריד ע"א) מִצְרַיִם. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כְּשֶׁעָבְרוּ
 יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף נִכְנַם בַּפָּנִים
 בַּהֲתַחֲלָה, וְלֹא הָיוּ הַמַּיִם עוֹמְדִים עַל עַמָּדָם לְפָנָיו.
 זָהוּ שְׂפָתוֹב (תהלים קיד) הַיָּם רָאָה וַיָּנַם. מַה זֶה וַיָּנַם?
 אֲלֵא רָאָה אוֹתוֹ שְׂפָתוֹב כּוּ (בראשית לט) וַיָּנַם וַיֵּצֵא
 הַחֹצֵה.

בֹּא וּרְאֵה, זֹכֶה לְכָבוֹד בְּתִיּוֹ וְזֹכֶה לְכָבוֹד
 בְּמִיתָתוֹ. בְּתִיּוֹ מִדּוֹעַ? בְּגִלְלֵל אוֹתוֹ וְזִמְן
 שְׁלֹא רָצָה לְהִתְדַבֵּק בָּהּ, שְׂפָתוֹב (שם) וַיִּמָּאֵן
 וַיֹּאמֶר אֵל אִשְׁתֵּי אֲדֹנָיו. וְכָתוֹב, וְלֹא שָׁמַע אֲלֶיהָ
 לְשָׁבֵב אֶעֱלֶה לְהִיּוֹת עִמָּהּ. בְּגִלְלֵל זֶה זָכֶה בְּזֶה
 הָעוֹלָם. כִּיּוֹן שְׂפָתוֹב וְהִתְפַּשְׁתּוּ בְּכַבְדּוֹ, וְכָתוֹב
 וַיָּנַם וַיֵּצֵא הַחֹצֵה, זָכֶה לְבִסּוֹף שְׁנִכְנַם לְתוֹךְ
 מַחֲצָה עֲלִיּוֹנָה, וְכֹךְ רָאוּי לוֹ - אֶת שְׁלוֹ לְקַח בְּזֶה
 הָעוֹלָם, וְאֶת שְׁלוֹ לְקַח בְּעוֹלָם הָאֲחֵר.

פְּנִיחָם זָכָה בְּזֵה הָעוֹלָם, וְזָכָה בְּעוֹלָם הַבָּא, וְזָכָה
 לְהִתְקַיֵּם יוֹתֵר מִכָּל אֵלוֹ שִׁינְעָאוֹ מִמְצַרִּים,
 וְזָכָה לְכִתְּנָה גְדוֹלָה, הוּא וְכָל בְּנָיו אַחֲרָיו. וְאִם
 תֵּאמַר שְׁלֹא (שְׁחַרְי) זָכָה לְכִתְּנָה עַד שְׁלֹא עָשָׂה
 מִעֲשֵׂה זֶה - נִבּוֹן (לֵא). שְׁחַרְי אֹתָם שְׂאוֹמְרִים (שְׁלֹא)
 זָכָה קִדְּם - לֹא כָּף. אֵלֶּא כְּמוֹ שְׂבִאֲרֵנוּ - תַּחַת
 אֲשֶׁר קִנְא לְאַלְחִיו, שְׂמִשְׁמַע שְׂבַגְלָל מִעֲשֵׂה זֶה
 הַרְוִיחַ הַכִּתְּנָה, מֵה שְׁלֹא הָיָה מִקִּדְּם.

בֹּא וּרְאֵה, כָּל כַּהֵן שֶׁחֹרֵג נִפְשׁ, נִפְסָלָה כְּהֻנָּתוֹ
 לְעוֹלָמִים, שְׁחַרְי וְדַאי פָּסֵל אֹתָהּ בְּרָגָה שְׁלוֹ
 אֲלוֹ. וּפְנִיחָם מִחֲדִין תִּיָּה פָּסוּל לְכִתְּנָה, וּבְגַל שְׂקִנְא
 לְקַדוּשׁ-כְּרוּךְ-הוּא, הַצְטַרְךָ לִיחָם לוֹ כְּהֻנָּת
 עוֹלָמִים, לוֹ וּלְבְנָיו אַחֲרָיו לְדוּרֵי דוּרוֹת. אָמַר רַבִּי
 יִצְחָק, בֹּא וּרְאֵה, פְּנִיחָם רָשׁוּם הוּא לְמַעְלָה, וְרָשׁוּם
 הוּא לְמַטָּה, עַד שְׁלֹא יֵצֵא לְעוֹלָם, שְׁחַרְי עִם אֹתָם
 שִׁינְעָאוֹ מִמְצַרִּים נִמְנָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי תַּיִיא תִּיו הוֹלְכִים
 בְּמַדְבָּר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זֶה שְׂפָתוֹב בְּפְנִיחָם

הַנְּנִי נִתֵּן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. שְׁלוֹם מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת
 שְׁלֹא שׁוֹלֵט בּוֹ לְעוֹלָמִים וְלֹא נִדּוֹן בְּדִינָיו. וְאִם
 תֵּאמֶר שְׁלֹא מֵת - וְדַאי לֹא מֵת בְּשָׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם,
 וְהֶאֱרִיךְ יָמִים עַל כָּל בְּנֵי דוֹרוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהִתְאַחַז
 בְּבְרִית הָעֲלִיזָה הַזֹּאת. וּבְשֶׁהִסְתַּלַּק מִהָעוֹלָם,
 בְּתַאֲוָה עֲלִיזָה וּבְדַבְּקוֹת נֶאֱחָה הִסְתַּלַּק מִשָּׂאֵר בְּנֵי
 הָעוֹלָם.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (ובדיה ג) וַיִּרְאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ
 הַכַּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מֶלֶאךָ ה' וְגו'. כֹּהֵן
 וְדַאי, אִי לְאוֹתָם בְּנֵי אָדָם שְׁלֹא מִסְתַּכְּלִים
 בְּכַבּוֹד רַבּוֹנָם, וְכָל יוֹם וַיּוֹם הַפְּרוֹז קוֹרֵא עֲלֵיהֶם,
 וְלֹא מִשְׁנִיחִים. כֹּהֵן אָדָם לְהִסְתַּכֵּל בְּמַצּוֹת הַתּוֹרָה
 - בְּמָה סִינְגוּרִים עוֹמְדִים לְהִזְכִּירוֹ לְטוֹב. כֹּהֵן אָדָם
 וְעוֹבֵר עַל מַצּוֹת הַתּוֹרָה - אוֹתָם מַעֲשִׂים
 מִקְטְרָגִים עָלָיו לְרַע לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 יְהוֹשֻׁעַ כִּתֵּן גָּדוֹל הָיָה, וּפְרָשׁוֹתָ, מַה פְּתוּב בּוֹ?
 וְהַשָּׂטָן עֹמֵד עַל יְמִינוֹ לְשַׁטְנוֹ. וּמַה פְּזָה כָּהֵן, בְּשָׂאֵר
 בְּנֵי אָדָם שְׁלֹא מִסְתַּכְּלִים בְּכַבּוֹד רַבּוֹנָם עַל אַחַת
 בְּמָה וּבְמָה.

רֵאָה מַה כָּתוּב, וַיְהוֹשִׁעַ הָיָה לְבַשׁ בְּגָדִים צוּאִים,
 וּפְרָשׁוּתָהּ. אֲבָל בְּגָדִים צוּאִים, וַדַּאי אוֹתָם
 לְבוּשִׁים שְׁחֵרוּחַ הַתְּלַבְּשָׁה בָהֶם בְּאוֹתוֹ עוֹלָם.
 אֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ שָׁל מִי שֶׁלְבוּשָׁיו מִתְקַנִּים וּשְׁלֵמִים
 בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. וַחֲרֵי נִתְבָּאָר, כָּל מִי שֶׁצָּרִיכִים
 לְהַכְנִיסוֹ לְגִיהֶנָם, אוֹתָם לְבוּשִׁים שְׁמֵלְבִישִׁים אוֹתוֹ
 אִיךָ הֵם? מַה כָּתוּב כָּאֵן? וַיְהוֹשִׁעַ הָיָה לְבַשׁ בְּגָדִים
 צוּאִים וְעִמַּד לְפָנָי הַמְּלֶאֶךְ. אִיזָה מְלֶאֶךְ? זֶה
 הַמְּלֶאֶךְ הַמְּמַנֶּה עַל גִּיהֶנָם וּמְמַנֶּה עַל מִי שֶׁרָאָה
 בְּאוֹתָם לְבוּשִׁים. עַד שֶׁבָּא קוֹל וְאָמַר: הִסִּירוּ
 הַבְּגָדִים הַצּוּאִים מֵעַלְיוֹ.

מִכָּאֵן יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל, שְׁמַעְשִׁים רָעִים שֶׁל אָדָם
 עוֹשִׂים לוֹ בְּגָדִים צוּאִים. וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי רֵאָה
 הַעֲבַרְתִּי מֵעַלְיָךְ עוֹנֶךָ וְהַלְבַּשׁ אֶתְךָ מִתְּלַצוֹת.
 הַלְבִישׁוּתוֹ לְבוּשִׁים אַחֲרִים מִתְקַנִּים שֶׁבָּהֶם
 מִסְתַּכֵּל אָדָם בְּזִיו כְּבוֹד רַבּוֹנוֹ.

בֵּא וּרְאָה, כְּמוֹ זֶה פְּנֵחָם, שְׁלֵא הַסְתַּלֵּק מִתְּעוֹלָם
 עַד שֶׁתְּקִינֵנוּ לְפָנָיו לְבוּשִׁים אַחֲרִים שְׁחֵרוּחַ

נְהִינִית בְּהֵם לְעוֹלָם ^(דף ריד ע"ב) הִבָּא. בְּשַׁעָה אַחַת
 הִתְפַּשֵּׁט מֵאַלֶּה וְהִתְלַבֵּשׁ בְּאַלֶּה, לְקַיֵּם אֶת הַכְּתוּב
 הַנְּנִי נִתֵּן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים,
 הַשְּׁמַשׁ הִיָּתָה חֹזְקָה, וַיֵּשְׁבוּ תַּחַת צֶלַשׁ סַלַע אַחַד
 שֶׁל הַמְּדַבֵּר. אָמַר רַבִּי אֱלֻעָזָר, וַדַּאי צֶלַח תְּדוֹת
 הַנִּפְשׁ הוּא.

אָמַר רַבִּי תִּיַיָּא לְרַבִּי אֱלֻעָזָר, יָמִים אֵלּוּ מֵרֵאשׁ
 הַשָּׁנָה עַד יוֹם הָאַחֲרוֹן שֶׁל חַג בְּרַצוֹנִי לַעֲמֵד
 עֲלֵיהֶם. אָמַר רַבִּי אֱלֻעָזָר, זֶה נֶאֱמַר, וְהַחֲכָרִים
 הִתְעוֹרְרוּ בָּזֶה. אָמַר רַבִּי תִּיַיָּא, וַדַּאי כֹּה הוּא, אֲבָל
 אֲנִי שָׁמַעְתִּי מִתַּמְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה דְּבָר בְּהֵם.
 אָמַר לוֹ, אָמַר אוֹתוֹ דְּבָר. אָמַר לוֹ, עֲדִין לֹא
 עֲמַדְתִּי בּוֹ. אָמַר רַבִּי אֱלֻעָזָר, אַף עַל גַּב שְׁתַּחֲכָרִים
 בְּאֵרוֹ דְּבָר וַיִּפֶּה הוּא, אֲבָל סְדוּר הַיָּמִים תִּלְלוּ הוּא
 סוּד תְּכַמֵּה בֵּין קוּצְרֵי הַשָּׁדָה.

בֵּא וּרְאֵה, תְּרֵי נֶאֱמַר סְדוּר שֶׁל יַחֲוֹד הַכֹּל בְּאַחַד
 אֵיךְ תִּהְיֶה, וְתֵרֵי נִתְבָּאָר. פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה נב)
 חֲשַׁף ה' אֶת זְרוּעַ קִדְשׁוֹ - זוֹ זְרוּעַ אַחַת שְׂפָה

תְּלוּיָהּ הִישׁוּעָה, שָׁבָה תְּלוּיָהּ הַנִּקְמָה, שָׁבָה תְּלוּיָהּ
הַנִּגְאָלָה. וְלָמָּה? לְהַקִּים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעֶפְר
וּלְקַבְּלָהּ אֵלָיו לְהַזְדַּיֵּן בָּחֵד. וּבְשׂוּחַ מִתְעוֹדָר
לְקַבְּלָהּ, בַּמָּה פֶּחַד שָׂרוּי בְּעוֹלָם, עַד שִׁינִיחַ אוֹתָהּ
זְרוּעַ תַּחַת רֵאשָׁה לְהַתְּחַבֵּר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר השירים
ב) שְׁמֵאלוֹ תַחַת לְרֵאשֵׁי וְגו'. וְאִזּוּ נָח תְּדִין וּמְכַבֵּר
עַל הַמַּאִים.

אַחַר כֵּן בָּאָה הַיָּמִין לְחַבְקָהּ, וְאִזּוּ חֲדוּחַ שְׂרוּיָהּ
בְּעוֹלָם וְכָל הַפְּנִים מְאִירוֹת. אַחַר כֵּן
מְזַדְדֵינָת בְּגוֹף, וְאִזּוּ הַכֹּל נִקְרָא אַחַד, בְּלִי פְרוּד, וְאִזּוּ
הוּא שְׁלֵמוֹת וְחֲדוּת הַכֹּל, וְאַחֲזוּזִים בְּנִדְאֵי מַה שֶׁלֹּא
נִמְצָא כֵּן בְּיָתֵר הַזְּמַנִּים.

כְּמוֹ שֶׁל זֶה, סְדוּר הַיָּמִים הֵלְלוּ מִרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד
יוֹם הָאַחֲרוֹן שֶׁל חַג. בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה מִתְעוֹדָרָת
זְרוּעַ שְׁמֵאל לְקַבְּלָהּ אֶת הַמַּלְכָּה, וְאִזּוּ כָּל הָעוֹלָם
בְּפֶחַד בְּדִין, וְצָרִיף אוֹתוֹ הַזְּמַן בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
שִׁימְצָא הָעוֹלָם לְפָנָי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אַחַר כֵּן
בָּאָה הַמַּלְכָּה, וּמִתְבַּקְּשִׁים בְּנֵי הַחֵיבָל בְּתִשְׁעֵי

לְחֻדֵשׁ לַעֲשׂוֹת חֲדוּה וְלִטְבֹּל בְּנִתְּהָ, לְטַהֵר עֲצָמָם
 בְּזוּוּג הַמַּלְכָּה בַּיּוֹם הַזֶּה, הוּא זְוּוּג שְׁלָה לְשֵׁים
 שְׁמַאל תַּחַת רֵאשִׁית (ראש המלכה), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שְׁמַאלוֹ
 תַּחַת לְרֵאשִׁי.

וְאִזּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִית עַל חַטָּאֵיהֶם, וּמִכַּפֶּרֶת לָהֶם.
 שְׁתֵּרֵי הָאֵם הָעֲלִיזָנָה מְאִירָה פְּנֵיהָ לַמַּלְכָּה
 בְּזוּוּגָהּ, וּמִתְכַּפְּרִים כָּל בְּנֵי הַהֵיכָל, בַּיּוֹן שֶׁהַשְּׁמַאל
 מְקַבֵּל אוֹתָהּ בַּיּוֹם הַזֶּה, שְׂרַאשׁ הַמַּלְכָּה עַל
 הַשְּׁמַאל.

בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַחַג יִתְעוֹרֵר הַיָּמִין לְקַבֵּלָהּ
 בְּשִׁבְלֵי לְחַבְּקָהּ, וְאִזּוֹ כָּל הַחֲדוּה וְכָל הַפְּנִים
 מְאִירוֹת, וְחֲדוּת הַפִּים הַצְּלוּלִים לְנִסְךְ עַל הַמְּזוּבָּת,
 וְצָרִיכִים בְּנֵי אָדָם לְשַׁמַּח בְּכָל מִינֵי חֲדוּה, שְׁתֵּרֵי
 הַיָּמִין גּוֹרֵם. בְּכָל מְקוֹם שֶׁשָּׂרוּי יָמִין, חֲדוּה צָרִיכָה
 בְּכָל, וְאִזּוֹ חֲדוּה הִיא לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ.

אַחֵר כִּךְ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי חֲדוּת הַתּוֹרָה הִיא, שְׁתֵּרֵי
 אִזּוֹ זְוּוּג הַגּוֹף הוּא, זְוּוּג הַכֹּל, לְהִיּוֹת הַכֹּל
 אַחֵר, וְזֶהוּ שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, וְזֶהוּ יוֹם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְדַאי

וּחֶלֶק שְׁלָתָם לְבָדָם, שְׂאִין בּוֹ חֶלֶק לְאַחַר. אֲשַׁרְיָהֶם
 יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, עֲלֵיהֶם כְּתוּב
 (דברים יד) כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'.

פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁנִי אֶת חֲמַתִּי
 מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח,
 (איוב ד) זָכַר נָא מִי הוּא נָקִי אָבֵד וְאִיפָּה יִשָּׁרִים
 נִבְחָדוּ. שָׁם שְׁנִינּוּ, מִי שָׂרוּאָה קִנְשֵׁת בְּגוּנִיָּה (מאירים),
 צָרִיךְ לְבַרֵךְ בְּרוּךְ זוֹכֵר הַבְּרִית, מִשּׁוּם שְׁוֵחוֹ בְּרִית
 הַקָּנִים הַקְּדוֹשׁ שְׁשָׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (דף רטו ע"א) כְּאֶרֶץ
 בְּדִי שְׂלֵא יָבֵא עָלֶיהָ מִי הַמַּבּוּל. מִשּׁוּם
 שְׂכַפְשַׁמְתֶּרְבִּים רְשָׁעִים בְּעוֹלָם, רוּצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְהַאֲבִיד אוֹתָם, וְאִזּוֹ זוֹכֵר לָהֶם שְׁבוּעָה זוֹ
 שְׁנֵשְׁבַע לְאֶרֶץ, שְׁכַתוּב פְּעָמִים לֹא לֹא: (בראשית ח)
 לֹא אֶסֶף לְקַלֵּל, וְלֹא אֶסֶף עוֹד לְהַכּוֹת. זוּהִי
 הַשְּׁבוּעָה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (ישעיה נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
 מֵעַבֵּר מִי נַח.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, הַקִּנְשֵׁת בָּאָה לְחַנּוּן עַל הָעוֹלָם.
 לְמַלְךְ שָׂכַל הַפְּעָמִים שְׂבָנוּ חָטָא כְּנִגְדּוֹ, כָּאֵ

הַמְלִיךְ לְהַלְקוֹתוֹ - הַתְּנַלְתָּה עָלָיו הַמְלִיכָה בְּלְבוּשֵׁי
 כְּבוֹד שֶׁל מַלְכוּת. בְּשֵׁהַמְלִיךְ רוּאָה אוֹתָהּ, מִסְתַּלַּק
 הַרְגוֹ שֶׁל בְּנוֹ, וְשָׂמַח בָּהּ, שְׂפָתוֹב (בראשית ט) וְרֵאִיתִיָּהּ
 לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם. וְעַל כֵּן לֹא נִרְאִית הַקִּשְׁת
 בְּעוֹלָם אֲלָא בְּלְבוּשֵׁי כְּבוֹד שֶׁל מַלְכוּת. וּבְשַׁעָה
 שְׂיֵישׁ צַדִּיק בְּעוֹלָם, הוּא בְּרִית לְהַעֲמִיד בְּרִית וּמִגֵּן
 עַל הָעוֹלָם. אִם אִין צַדִּיק, חֲרֵי הַקִּשְׁת, לְהַרְאוֹת
 שְׁהָעוֹלָם עוֹמֵד לְהַאֲבֵד, אֲלָא בְּגִלְל קִשְׁת זו.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לְעוֹלָם לֹא מֵתְלַפֶּשֶׁת קִשְׁת זו,
 אֲלָא בְּלְבוּשׁ הָאֲבוֹת הָרֵאשׁוֹנִים, יִרְק אָדָם
 וּלְבָן. יִרְק, זֶה לְבוּשׁ אֲבֵרָהֶם, נִצְבַּע לְבוּשׁ (גו))
 זֶה בְּשִׁיָּצָא מִמֶּנּוּ יִשְׁמַעֲאֵל. אָדָם זֶה תְּהוֹן שֶׁל
 יִצְחָק, שְׂבָא אָדָם וְנִצְבַּע בְּשִׁיָּצָא מִמֶּנּוּ עֲשׂוֹ,
 וְנִמְשַׁךְ אוֹתוֹ הָאָדָם לְמִטָּה עַד כּוֹכַב מֵאֲדָיִם,
 שְׂנַיָּחֻז בּוֹ עֲשׂוֹ. לָבָן זֶהוּ לְבוּשׁ מוֹב שֶׁל יַעֲקֹב,
 שְׁחֲרֵי לֹא הִשְׁתַּנּוּ פָּנָיו לְעוֹלָמִים.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, יָפָה הוּא, אֲבָל כֵּן אָמַר הַמְּנֹרָה
 הַקְּרוּשָׁת, לָבָן זֶה אֲבֵרָהֶם, שְׁחֲתִלְבֵּן בְּלָבָן

הַאִישׁ. אָדָם זֶה וְדָאֵי יִצְחָק. יֵרֶק זֶהוּ יַעֲקֹב, שְׁעוֹמֵד
 בֵּין שְׁנֵי גּוֹנִים, וְכַתּוּב בּוֹ בְּיַעֲקֹב, (ישעיה כט) לֹא עָתָה
 יִבּוֹשׂ יַעֲקֹב וְלֹא עָתָה פָּנָיו יִתְחַרְוּ, שְׁתַּרְי כָּל מַטְּתוֹ
 הִיטָה שְׁלֵמָה. וְכֹךְ הוּא לֹא עָתָה יִבּוֹשׂ יַעֲקֹב -
 לְהִרְאוֹת בְּגִזּוֹן אָדָם בְּיִצְחָק שְׂיִצְא מִמֶּנּוּ עֲשׂוֹ, וְלֹא
 עָתָה פָּנָיו יִתְחַרְוּ - כְּמוֹ אֲבָרְהָם, לְהִרְאוֹת בְּגִזּוֹן לְבָן,
 שְׂיִצְא מִמֶּנּוּ יִשְׁמַעֲאֵל. אֲלֵא לָקַח גּוֹנִים לְהִתְעַפֵּר
 בָּהֶם עַל הָאָבוֹת שְׁלוֹ. (דף רטו ע"ב) וּבְלִבּוֹשִׁים הִלְלוּ
 מִתְּלַבֶּשֶׁת הַקִּשָּׁת בְּשַׁעַה שֶׁנִּרְאִית לְפָנָי הַמֶּלֶךְ.

בֹּא וּרְאֵה, סוּד הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה הִיא אוֹת יו"ד
 שְׁמֵת־עֵפֶרֶת בְּרִשָּׁם עֲלִיזוֹן, וְתַרְי (וְהָ) הוּא
 שְׁנִרְשָׁם בַּבְּרִית תָּמִיד לְעוֹלָמִים, וּמִשׁוֹם שְׁקִנָּא
 בְּנַחֵם עַל הַבְּרִית, נִרְשָׁמָה בְּשֵׁמוֹ הָאוֹת הַזֶּה כְּאֵן,
 פִּינְחָם, יו"ד קִטְנָה, הִיא יו"ד שֶׁהִיא בְּרִית וְדָאֵי,
 שְׂיִוְצָאת מִתּוֹךְ יו"ד עֲלִיזוֹנָה קְדוּשָׁה. וְלִכֵּן הוּא
 עוֹמֵד בְּקִיּוֹם שְׁלָם לְפָנָי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ, שְׁלֹא
 נִאָּבַד מִתּוֹךְ הָעוֹלָם. וְכֹךְ הוּא נָקִי מֵאוֹתוֹ חֲטָא
 שֶׁל פְּעוּר, וְלֹא נִאָּבַד תָּמִיד בְּתוֹךְ קִדְשׁ הָעוֹלָם
 (וְלֹא נִאָּבַד מִתּוֹךְ הָעוֹלָם). (איוב ד) וְאִיפֹה יִשְׁרִים נִבְחָדוּ -

אלו נִדְב וְאֵבִיהוּא שְׁלֵא נִשְׁמְדוּ מֵאוֹתוֹ הָעוֹלָם
בְּגִלְלוֹ.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אָמַר לוֹ הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, יָפָה אִמְרָתְךָ, אֲבָל מִשּׁוּם
שְׂאֵלֵיָהוּ, שְׁהוּא פִּנְחָס, קִנְיָא עַל הַתְּבָרִית,
צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ דְּבָרִים רַבִּים בָּהּ, שְׁתֵּרֵי הַפְּרָשָׁה
בְּתוּבָה בַּתּוֹרָה עַל שְׁמוֹ, שְׁעֲלוּ נְאֻמָּר (מלכים א' יט)
קִנְיָא קִנְיָתִי, שְׁתֵּי קִנְיָאוֹת. אַחַת בְּשֵׁנִי שְׁלִמְעָלָה,
וְהַשְּׁנִית בְּשֵׁנִי שְׁלִמְטָה. וְלִכּוֹן עָשָׂה שְׁתֵּי שְׁבוּעוֹת
(בְּשֵׁנִי לֹא לֹא) (בְּפַעְמִים) בְּשֵׁתֵיָהוּן, וּפַעְמִים לֹא לֹא.

אֲבָל רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מִי שְׁרוּאָה קִנְיָת בְּגִנּוּנִים
מֵאִירִים, צָרִיךְ לְבָרֵךְ בְּרוּךְ זוֹכֵר הַתְּבָרִית.
וּבְגִלּוֹת, שְׂאֵינָה מֵאִירָה בְּגִנּוּנִיהָ בְּרֵאוּי, וְלֹא עוֹד,
אֲלֵא שְׁלִפְעָמִים מֵאִירָה מְעַט וְלִפְעָמִים לֹא מֵאִירָה
בְּכֻלָּל, לִפְעָמִים נִרְאִית בְּשִׁלְמוֹת וְלִפְעָמִים לֹא.
שְׁקִנְיָת רוּמּוֹת גִּנּוּנִיהָ לְזִכִּיּוֹת הַתְּבָרִית לְוִיִּם
וְיִשְׂרָאֵלִים בְּשֵׁהֶם יָפִים, שְׁתֵּקִנְיָת מֵאִירָה בְּגִנּוּנִיהָ
שֵׁהֶם שְׁלֵשָׁה.

קום אֶתָּה רַבִּי יוֹסֵי הַגִּלְיָלִי וְאָמַר, שְׁחַרְי וְדַבְרִים
 יָפִים אָמַרְתָּ בְּחִבּוּר הָרֵאשׁוֹן, שְׁקִשְׁתָּ לֹא
 בָּאָה אֵלָּא לְהַגִּן עַל הָעוֹלָם. לְמַלְכָּה, שְׁכַבְל זְמַן
 שְׁכַנּוּ חוּטֵא וְהַמְלִיךְ רוּאָה אֶת הַמְלִכָּה, מִסְתַּלַּק
 רְגוּ בְּנֹו, שְׁכַתֹּוב (בראשית יט) וְרֵאִיתִיָּה לְזֹכֵר בְּרִית
 עוֹלָם. וְלִכֵּן לֹא נִרְאִית קִשְׁתָּ אֵלָּא לְהַגִּן עַל הָעוֹלָם.
 וְלֹא נִגְלִית אֵלָּא בְּלְבוּשׁ נִכְבָּד שֶׁל מַלְכוּת, וּבְשָׁעָה
 שֵׁשׁ צַדִּיק בְּאֶרֶץ, הוּא הַבְּרִית, לְהַעֲמִיד בְּרִית.

וְכִי בַּנְלוֹת הַתְּרַחֵק הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא מִהַמְלִכָּה?
 וְאִיךְ הַמְלִכָּה הַתְּלַבְּשָׁה לְבוּשֵׁי מַלְכוּת
 בַּנְלוֹת? לֹא. אֲבָל בַּנְלוֹת לְבוּשָׁה שֶׁל קְדוּתָה, וְהִיא
 אוֹמְרָת, (שיר השירים א) אֵל תִּרְאֵנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחֵרָת.
 אֵלָּא וְדַאי אוֹתָהּ קִשְׁתָּ שְׁנִגְלִית בַּנְלוֹת אֵינָה אֵלָּא
 מִטְטֵרוֹ"ן, שְׁנִקְרָא שְׂד"י, וְהוּא עֲבָדוֹ זְקַן בֵּיתוֹ
 שְׁשׁוּלְטָ בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ (בַּנְלוֹת), וּבְנָיו נִקְרָאִים עֲבָדֵי
 הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא. וּבְנֵי הַמְלִכָּה בָּנִים, וּמַשׁוּם זֶה
 אִם בְּבָנִים אִם בְּעֲבָדִים.

וּכְשֶׁחָרַב בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ, פָּרְשׁוּהָ שְׁעָבָדִים חָפוּ
 רֵאשִׁים וְנִדְלְדְלוּ אֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה. וַדַּאי
 אֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה נִקְרְאוּ עַל שֵׁם הַמַּלְכָּה, שְׁנֵאמַר
 עָלְיָהּ (משלי לא) רַבּוֹת פְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאַתָּה עָלִית עַל
 בְּלָגָה. אֲבָל אִם יֵשׁ צַדִּיק שׁוֹכֵנִיתוֹ וּמַעֲשָׂיו לְהַאֲדִיר
 בָּהֶם אֶת הַמַּלְכָּה, וְלִפְשֵׁט מִמָּנָה לְבוֹשֵׁי קִדְרוֹת
 הַפְּשׁוּטִים וְלִקְשֵׁט אוֹתָהּ בְּלְבוּשִׁים שָׁל גּוֹנִים
 מְאִירִים שָׁל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, מַה פְּתוּב בּוֹ?
 וְרֵאִיתִיהָ לְזָכֹר בְּרִית עוֹלָם. וְרֵאִיתִיהָ, בְּסוּדוֹת
 מְאִירִים שָׁל הַתּוֹרָה, שְׁאוּ"ר נִקְרָא ר"ו. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב (משלי ו) כִּי יָרַ מִצְּנוּה וְתוֹרָה אוֹר. וּבְסוּדוֹת
 תִּלְלוּ נֵאמַר וְרֵאִיתִיהָ.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן עוֹלָה מִמֶּנּוּ רָגַז בְּנֹו, (אסתר ז) וַחֲמַת
 הַמֶּלֶךְ שָׁכְבָה, וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ בְּתַפְלַת
 הָעַמִּידָה לְפָנָיו, (שם ה) מַה שְּׂאֵלְתֶךָ וַיִּנְתֶּן לָךְ וּמַה
 בְּקִשְׁתֶּךָ. בְּאוֹתוֹ זְמַן שׁוֹאֵלַת עַל גְּאֵלְתָּהּ וּבְנִיָּה
 עָמָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שם ז) תִּנְתֶּן לִי נִפְשֵׁי בְּשֵׂאֵלְתִי
 וְעַמִּי בְּבִקְשָׁתִי. אֲבָל קִשְׁת שְׁנֵאִית בְּעוֹלָם בְּגִלוֹת,
 שְׁעָבָד הוּא, לְפָעָמִים יוֹצֵא בְּשִׁלְמוֹת, בְּשִׁפְנוֹ

מְכַשִּׁירִים מַעֲשֵׂיהֶם, וְלַפְעָמִים לֹא נִמְצָא בְשִׁלְמוֹת,
בְּשִׁפְנוֹ לֹא מְכַשִּׁירִים מַעֲשֵׂיהֶם.

וְאִם לֹא בְגִלְלֵי אֹתוֹ יוֹדֵד שֶׁל שַׁד"י שֶׁקָּנָא עֲלֵיהָ
פְּנִיחָם שֶׁהִגְנָה עֲלָיו מִשְׁכֵּמוֹ שֶׁל שְׂמֵעוֹן, הָיוּ
הוֹרְגִים אוֹתוֹ וּמְאַבְדִּים אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם. וּמִשׁוֹם
זֶה, (אִיּוֹב ד) זְכָר נָא מִי הוּא נָקִי אָבֶד - זֶה
פְּנִיחָם. וְאִיפֹה רְשָׁעִים נִבְחָרוּ - אֵלּוּ שְׂמֵעֵיהֶם
בְּשִׁירִים לְפָנָי הַמְּלֹךְ וּמְקַנְאִים עַל שְׁמוֹ וּמְקַדְּשִׁים
אוֹתוֹ בְּרַבִּים, כִּי מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ לְמַעַלָּה בֵּין מַמְנֵי
שָׂאֵר הָעַמִּים, וְנוֹדְעִים לוֹ כָּל מְמַנָּה בְּכַנּוּיוֹ. אֲבָל
יִשְׂרָאֵל נוֹדְעִים לְמַעַלָּה הַכֹּל בְּשֵׁם יְהוָה, שֶׁהוּא
מַחֲיֶה כָּל הַכַּנּוּיִים.

וְכָל שֵׁם וְכַנּוּי מַעֲיֵד עֲלָיו. אִ"ל מַעֲיֵד עֲלָיו שְׂיֵשׁ
לוֹ יְכָלֵת עַל כָּל אֵל, זֶהוּ שְׂפָתוֹב אֲנִי אֶדְרֹשׁ
אֵל אֵל. אֵל - בַּעַל הָאֵל. אֱלֹהִים מַעֲיֵד עֲלָיו שֶׁהוּא
אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים. אֶדְנִי מַעֲיֵד עֲלָיו שֶׁהוּא אֶדְוָנִי
הָאֶדְוָנִים. גַּם כִּי כָּל שֵׁם. שְׁלֵבֵל (סְפִירָה וּמְלֶאכֶד) מְלֶאכֶד

יש שם ידוע, להודיע לכל פת באותו שם של
מלכו. אבל ישראל נודעים לו ביהו"ה.

וסוד הדבר - לכן אדם אחד יכולים להיות כמה
סוסים, גם כך כל ישראל הם בניו של
אדם, וכל בן צריך להיות לו לאביו כסוס וכחמור
למשא ולהיות כפוף תחתיו, וזהו סוד (תהלים לו)
אדם ובהמה תושיע ה'. שהוא בן של אדם, ועושה
עצמו כבהמה תחתיו.

ולכן זוהי מצות הקדוש פרוץ הוא בתורה להיות
אח מינם את אשת אחיו לעשות בן לאחיו,
כדי שלא יאבד מאותו עולם. וזהו כמו סוד
בלאים בציצית. שאמר, מה שאסרתי לך כאן -
התרתני לך כאן. אסרתי לך בלאים של העולם -
התרתני לך בלאים של ציצית. אסרתי לך אשת
אח - התרתני לך יבמה. כגון מרביבים תפוחים או
דקלים מין במינו, ואסור להרביב מין בשאינו
מינו. ונאמר בו (דברים ט) כי האדם עץ השדה.
וביבמה מרביבים מין בשאינו מינו, כדי שלא

תאבד (להאבד) נפש המת, (שם כה) ולא ימחה שמו
מישראל.

וזהו סוד הגלגול. לגלגל אין תנועה בלי אמת
המים, גם כך אמת המים סוד של אות ו',
כה נעשה הגלגל גלגול. וסוד הדבר - מה גלגל
אין לו תנועה בלא אמת המים - גם כך גלגל הוא
י ואין לו תנועה בלי אמת מים, שהיא ו'. יבמה
ה'. לזה הוא בינ"ה פ"ן י"ה. פאות י' פרא את
העולם הבא, עולם ארץ, שהוא ו'.

בגלל זה מי שאין לו בן אינו מבני העולם הבא,
שהים למולו, וממנו יצא, מביניהם ו',
וממנו נחלקים כמה נחלים שמשוכבים את
העולם, עד שחוזרים לים שיצאו משם, ומשום זה
אמר הפסוק (קהלת א) כל הנחלים הלכים אל הים
והים איננו מלא אל מקום שהנחלים וגו'. עד
שחוזרים כמו שיצאו.

גם כך - (שם יב) וחרוץ תשוב אל האלהים אשר
נתתה. כמו שנתן אותה (דף רטז ע"א) שלמה אם

הַשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, שֶׁהִיא בִּינּוּ"ה, בְּ"ן יִ"ה, עֲלִיּוֹן. אֹת
 ה' עוֹלָה בְּאֹת י' לַחֲמִשִּׁים, עֶשֶׂר פְּעָמִים חֲמִשׁ.
 הָרִי הִיא י"ם, י"ה. בְּ"ן, נֶחַל שִׁינְיָא מִחַיִּים וְנֶחֱלַק
 לְכַמָּה נְחָלִים, כְּמוֹ אֵילָן שְׁמֵת פִּשְׁט לְכַמָּה עֲנָפִים.

וְאִם לֹא חוֹרָה נִשְׁמָה שְׁלֵמָה כְּמוֹ שֶׁהִשְׁתַּלְּמָה,
 נֹאמֵר בָּהּ (שם א) שָׁם הֵם שְׁנַיִם לְלֶכֶת, הִיא
 וְכָל הַנִּשְׁמוֹת הָאֲחֵרוֹת. גַּם כִּי אֵינְנוּ שְׁלֵם בְּבֵן אִם
 אֵין לוֹ בֵּת, שֶׁהִיא הָעוֹלָם הַזֶּה, לְהִיּוֹת שְׁלֵם בְּעוֹלָם
 הַזֶּה שֶׁנִּבְרָא בָּה'. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (בראשית ב) אֱלֹהִים
 תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם. (א"ל)

יְה"ו, (אויב לב) הֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל אֵל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ
 עַם גְּבַר. וְהִרְשָׁעִים שֶׁנֹּאמֵר בָּהֶם (קהלת ח)
 וּבְכֵן רָאִיתִי רִשְׁעִים קְבָרִים וְכָאוּ, גְּרָמוּ (שמות לב)
 אֱלֹהִים אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֹּאמֵר עֲלֵיהֶם (עמוס ב) עַל
 שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל. אַחֲרֵי שֶׁקִּלְקְלוּ עֲצָמָם שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים וְלֹא זָכוּ בִּיה"ו, שֶׁנֹּאמֵר בוֹ (קהלת יא) מְקוֹם
 שִׁיפוֹל הָעֵץ שָׁם יְהוּא. [ו]עַל אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ,
 דְּהִינּוּ ה'. וְנִדְוֶנוּ בִּיְהִנָּם בְּמִשְׁחִית אַף וְחִמָּה.

וּלְבוֹשֵׁים שֶׁל שָׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת הִלָּלוּ נוֹדְעִים בְּקִשְׁתּוֹ,
 שֶׁהֵם לָבָן, אָדָם וְיָרֵק. מִי שֶׁיָּבֵא בְּזִמְנֵן
 אֶחָד הוּא לָבָן, בְּשֵׁנֵי אָדָם, בְּשֵׁלִישֵׁי יָרֵק. וּמִשׁוֹם
 שֶׁבִּיעֲקֹב נִכְלָלוּ הָאוֹתִיּוֹת, וְנִשְׁרַשׁ הָאֵילָן וְנִנְטַע
 וְהִתְגַּדַּל וְנַעֲשֶׂה פְּרִי טוֹב - (ישעיה כט) לֹא עָתָה יִבוֹשׁ
 יַעֲקֹב וְלֹא עָתָה פָּנָיו יִתְחַדְּרוּ, לְהִיּוֹת מְרַכְּבָתוֹ בִּישָׁר
 חֲרָע, שֶׁהוּא נֶחֱשׂ וְכָל מִינֵי חֵיהָ רָעָה, וּמִשׁוֹם זֶה
 - (הושע יב) וַיִּשָּׂר אֵל מִלְּאָךְ וַיּוֹכֵל. וּמִשׁוֹם שֶׁאָדָם
 נִקְרָא אֵילָן, הוּא סוּד זֶה לְאֵילָן שֶׁנִּנְטַע בְּמָקוֹם
 שֶׁלֹּא עוֹשֶׂה פְּרִי, מָה עֲשֶׂה? עֶקֶר אוֹתוֹ וְנִנְטְעוּ
 בְּמָקוֹם אֲחֵר. וּמִשׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
 שֶׁלֹּא הָיָה מִחֻזַּק לְהִיּוֹת עֶקֶר, עַד שֶׁהִלָּךְ לְאָרֶץ
 יִשְׂרָאֵל וְנִנְטַע שָׁם בְּאִשָּׁה.

גַּם כִּךְ צְדִיק, שֶׁהוּא מַטְלִיל מִמָּקוֹם לְמָקוֹם,
 מִבַּיִת לְבַיִת, כָּאֵלוֹ יָבֵא בְּגִלְגּוּל פְּעָמִים רַבּוֹת,
 וְהִינּוּ (שמות כ) וְעֲשֶׂה חֶסֶד לְאֲלֹפִים לְאַהֲבֵינוּ, עַד
 שֶׁיִּזְכֶּה לְעוֹלָם (הכא) שָׁלֵם. אֲבָל לְרָשָׁעִים לֹא
 מְבִיאִים יוֹתֵר מִשָּׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְאִם חֲזַר בְּתִשׁוּבָה,

נֹאמַר בּוֹ גְלוֹת מִכַּפֶּרֶת עֲזוּן. וּמִשׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ
בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, צְדִיקִים שׁוֹב אֵינָן חוֹזְרִים לַעֲפָרָם.

אֵלֹא רֹמֵז, (ויקרא יד) וְעָפַר אַחַר יָקַח וְטַח אֶת
הַבַּיִת. (איוב לד) וְאָדָם עַל עָפָר יָשׁוּב. (קהלת יב)
וַיֵּשׁוּב הָעָפָר עַל הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה. מִשׁוּם שֶׁהוּא
מִגִּנֵּעַ, וְאֵין בּוֹ אֵלֹא אִשָּׁה רָעָה, יֵצֵר הָרַע, שֶׁנֹּאמַר
כֹּה אִשָּׁה רָעָה צָרַעַת לְבַעֲלָהּ. מַה תִּקְנֶתָּ? יִגְרַשְׁנָה
וַיִּתְּרַפֵּא, שֶׁהִיא גּוֹרָמַת (בראשית כג) וַיִּגְרַשׂ אֶת הָאָדָם.
הָאָדָם - זֶה הַנְּשֻׁמָּה. אֵ"ת - בַּת זֶוּג הָאָדָם. (משלי כז)
כְּצַפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן קִנְיָה בֵּין אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ.

וּמִשׁוּם זֶה, (תהלים פד) גַּם צַפּוֹר מְצַאָה בַּיִת, הֵינּוּ
יִבְכָּה. וְדָרֹר קֵן לָהּ, הֵינּוּ גּוֹאֵל. אֲשֶׁר
שָׂתָה אֶפְרַחֶיהָ, בֵּין וּבַת. אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹשָׁה (לָהֶם) קֵן,
וְנֹאֵל אֶת מִמְּכָר אָחִיו, שֶׁהוּא מְכֹר בַּעֲבוּר
מֵה שָׁלֵא שָׁלוּ.

וּמִשׁוּם זֶה אָמַר מִשָּׁה, (דברים ג) וַיִּתְּעַבֵּר ה'
בִּי לְמַעַנְכֶם. כָּאֵן הוּא סוֹד הָעֶבֶר.
רוּעָה נֶאֱמָן הַשְּׂאִיר לְשֵׁים רַבּוּא, כִּמְה פְּעָמִים

שָׁבָא בְּגִלְגּוּל, וּמִשׁוּם זֶה זְכוּת כָּלָם תָּלָה בּוֹ
הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא. וּמִשׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ חֲכָמִים,
אִשָּׁה אַחַת יִלְדָה בְּמִצְרַיִם שְׁשִׁים רַבּוֹא בְּכֶרֶם
אַחֵר. וְאַף עַל גַּב שְׁחֲכָמִים פִּרְשׁוּהָ בְּדַבָּרִים
אַחֵרִים - שְׂבָעִים פָּנִים לַתּוֹרָה.

שֶׁכֶּן דָּרָךְ בְּעָלֵי הַסּוּדוֹת: אוֹמְרִים מִרְגְּלִית
לְתַלְמִידֵיהֶם, וְלֹא נוֹדְעוּ בּוֹ בְּרַמְיֹזָה, חוּזֵר
לָהֶם אוֹתוֹ דָּבָר בְּדַבֵּר שְׁחוּק, כְּמוֹ אוֹתוֹ שְׁאָמַר,
בִּיצָה אַחַת הִפִּילָה שְׁשִׁים כְּרָפִים. וּבָאָה בִּיצָה
וּנְפָלָה מֵעוֹף שְׁתֵּי פוֹרֹת בְּאוֹיֵר וְהִכְתָּה שְׁשִׁים
כְּרָפִים אֵלּוּ. וּבְעָלֵי לִיצָנוֹת אָמְרוּ שְׁלֹא אָמַר הוּא,
רַק שֶׁכֶּן אָדָם כָּתַב שְׁשִׁים כְּרָפִים, וּבָאָה בִּיצָה
שְׁיָצָאָה מֵעוֹף וּמִחֲקָה שְׁשִׁים כְּרָפִים שָׁל כְּתִיבָה.
וְחַם וְשָׁלוֹם שְׂבָעֵלֵי הַתּוֹרָה אוֹמְרִים דְּבָרֵי שְׁחוּק
וְדַבָּרִים בְּמִלִּים בַּתּוֹרָה.

אֵלְא כִּד פִּרְשׁוּהָ, (דברים כג) אֶפְרוֹחִים - אֵלּוּ בְּעָלֵי
מִשְׁנָה. אוֹ בִּיצִים - אֵלּוּ בְּעָלֵי מִקְרָא. וְכְמוֹ
שֶׁנֶּפֶל מֵאוֹתוֹ אֶפְרוֹחַ, שֶׁהוּא בַר נֶפְלִי, נִפְלִית

ביצה שהוא אתרוג שעור שפביצה, ובגללה נאמר
 (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סבת דויד הנפלת.
 ונפלו עמה (שיר ו) לששים המה מלכות, שהם
 ברוכים בה, כגון ביצד פורכים את שמע. והם
 כנגד לששים מסכתות. ועלמות אין מספר, אלו
 (תהלים מה) בתולות אחריה רעותיה, שהן הלכות
 שאין להן חשבון.

ואותו אפרוח הוא בן י"ה, הוא בתוך חמשים
 שערי בני"ה, דהינו י"ה חמש פעמים
 עשר, ו' הוא ניפול, שנפל אחר אותה שנאמר,
 (ישעיה יד) איד נפלת משמים הילל בן שחר. ונקרא
 ניפול, ולא נפל, ולא נופל. משום שבו ניפול יש
 י"ו, ויורד בהם לגבי ה' ה', שנאמר כהן (רות א)
 ותלכנה שתיהן. והו שכתוב (דברים כב) שלח תשלח.
 אחד מבית ראשון, והשני מבית שני, להקימם.
 והו שכתוב (דף רטז ע"ב) (תהלים צו) י"שמחו ה"שמים
 ו"תגל ה"ארץ.

בא וראה, השמש הזה מתגלה ביום, ומתכסה בלילה, ומאיר בשמים רבוא כוכבים. גם כך רועה הנאמן, פשהתפנים מהעולם, מאיר בשמים רבוא נשמות ישראל, אם הדור פראוי. וזה סוד הגלגול שאמר עליו קהלת (קהלת א) דור הלך ודור בא. ופרשה שאין דור פחות משמים רבוא. והארץ לעולם עמדת - זו בנסת ישראל, אותה שניאמר בה (ישעיהו טו) והארץ הדם רגלי, (בראשית כח) והיה זרעך בעפר הארץ.

ועוד סוד אחר בארו החכמים, הדור שהולך הוא הדור שבא. הלך חגור בא חגור, הלך סומא בא סומא. ועוד פרשה חכמים, שעתידי הנה משה לקבל תורה בדור המבול, אלא משום שהיו רשעים, והיו שפתיב (שם ו) בשנ"ם הוא בשר. בשנ"ם זה מש"ת. ולמה קרא לו בשנ"ם? אלא קהלת חסר ב' מבשנ"ם לבסות הדבר. אמר, (קהלת ה) אמרתי שגם זה הכל.

וּפְרָשׁוּהָ עַל יְתָרוֹ, לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ קִינִי? שְׁנִפְרַד
 מִקִּינִי. קָם מִנוֹרָה הַקְדוּשָׁה וְאָמַר, עַל זֶה
 פָּתוּב (בראשית ד) קָנִיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה. שְׁרָאָתָה
 אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׁעַתִּידִים בָּנִי לְשֹׁכֵת בְּלִשְׁכַּת
 הַנְּזוּיָת.

וְגַם כִּדְ רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן פְּדָת, שְׁהִיתָה דְחוּקָה לוֹ
 הַשְּׁעָה, שְׁלֹא הָיָה לוֹ אֶלָּא קַב תְּרוּבִים מִעֲרַב
 שְׁכַת לְעֲרַב שְׁכַת, כְּמוֹ לְרַבִּי חֲנִינְא. לָמָּה זֶה?
 לְאַחַר שִׁינְעָאָה בַּת קוֹל וְאוּמְרַת: כָּל הָעוֹלָם כֵּלּוּ
 אֵינּוּ נְזוּן אֶלָּא בְּשִׁבִיל חֲנִינְא בְּנִי.

אֶלָּא הוּא גַרְם קָדָם שְׁהִתְרִיב ק"ב מִן י', שְׁהוּא
 יב"ק. גַּם כִּדְ לֹא הָיָה לוֹ אֶלָּא קַב תְּרוּבִים,
 שְׁאוֹת י' הֵיָא יְחוּד, וּמְפָנָה בָּאָה נְבִיעָה לְאוֹת ב',
 שְׁהֵיָא בְּרָכָה, וְהֵיָא קֹדֶשׁ, וּמְפָנָה מִתְקַדֵּשׁ ק,
 שְׁהֵיָא קֹדֶשׁ. וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן פְּדָת גַּרְם לְהִיּוֹת
 תְּרוּבִים שְׁלוֹ ק"ב, שְׁהֵם ק"דִשָׁה בְּרָכָה. גַּם כִּדְ
 לֹא הָיָה לוֹ אֶלָּא קַב תְּרוּבִים. גַּם כִּדְ אֵיזֹב בֶּן יְבֻמָּה
 הָיָה, וּמִשּׁוּם זֶה נִעְנַשׁ עַל מַה שְׁכַבְר אֲרַע לוֹ.

וְהֵם שָׁלֹא יִדְעוּ סוּד זֶה, אָמְרוּ, בְּנִים חַיִּים
 וּמְזֻנּוֹת לֹא בְזָכוֹת תִּלְוִי הַדָּבָר, אֱלֹא
 בְּמֹזֶל תִּלְוִי הַדָּבָר. הֲרִי רָאִינוּ אֶת אַבְרָהָם שָׂרָאָה
 בְּמֹזֶל שָׁלֹא הָיָה עֲתִיד לְהִיּוֹת לוֹ בֵּן, וְהַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא הוֹצִיאָו תְּחוּצָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (שם טו)
 וַיּוֹצֵא אֹתוֹ תְּחוּצָה וַיֹּאמֶר הִכָּט וְגו'. וּפְרָשׁוּהָ
 שָׂאָמַר לוֹ: יֵצֵא מֵאַצְטַגְנִינּוֹת שְׁלֹךְ, וְהִעֲלֶהוּ
 לְמַעְלָה מִתְּבוֹכְבִּים, וַאֲמַר לוֹ: הִכָּט נָא הַשְּׂמִימָה
 וְסַפֵּר תְּבוֹכְבִּים. עַד כָּאֵן דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ, וְצָרִיךְ
 לְפָרֵשׁ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר.

בֵּן וּרְאָה, כָּל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם, קָדָם שְׁנֵתָנָה
 תְּתוּרָה לְיִשְׂרָאֵל הָיוּ תְּלוּזִים בְּמֹזֶל, וְאַפְלוּ
 בְּנִים חַיִּים וּמְזֻנּוֹת. אֲבָל אַחַר שְׁנֵתָנָה תוּרָה
 לְיִשְׂרָאֵל, הוֹצִיא אוֹתָם מִחַיּוֹב כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת,
 וַזֶּה לְמַדְנּוּ מֵאַבְרָהָם, מִשּׁוֹם שֶׁהָיוּ בְּנָיו עֲתִידִים
 לְקַבֵּל ה' מֵאַבְרָהָם, שֶׁהִיא חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוּרָה,
 שְׁנַאָמַר בָּהּ (שם ב) אֱלֹה תוֹלְדוֹת הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ
 בְּהַפְרָאָם, בְּה' בְּרָאָם. אָמַר לְאַבְרָהָם: בְּגִלְלַת הַחַ' הָיוּ
 שְׁנוֹסְפָה לְשִׁמְךָ, הַשְּׂמִים תְּחַתִּיךָ וְכָל

הכוכבים והמזלות שמאירים בה'. ולא עוד,
אלא שנאמר בה (שם מז) ה"א לכם זרע. וזרעתם
בה"א. (שם כא) כי ביצחק יקרא לך זרע.

ומשום זה, כל המשתדל בתורה בפיל ממונו חיוב
כוכבים ומזלות, אם לומר אותה כדי
לקיים מצוותיה. ואם לא - כאלו לא השתדל בה,
ולא בפיל ממונו חיוב כוכבים ומזלות. כל שכן
עמי הארץ שנמשלו לבהמות, שבארו עליהם (דברים
בז) ארור שכב עם כל בהמה, שלא התפאלו מהם
חיוב של כוכבים ומזלות.

אנוש כחציר ימיו כציץ השדה בן יציץ (תהלים קג).
ונאמר בו (שם לו) נער הייתי גם זקנתי. אחר
כך (איוב לג) ישוב לימי עלומי. שאילן שנקצצו
ענפים עתיקים שלו וצמחו כמו מקדם בשרשיו,
חזרו בעולם במקדם. מתו זקנים, וחזרו לעולם
הזה עלמים. וזהו סוד שמתחדש תקדוש ברוך הוא
בכל יום תמיד מעשה בראשית, שמתים אלה בכל
יום, ומתחדשים אלה בכל יום.

וַיֵּן יִשְׁמַח לְבַב אֲנוּשׁ (תהלים קד) - זֶה יֵין הַתּוֹרָה.
 שְׂכָר עוֹלָה יֵין, בְּחֻשְׁבוֹן סו"ד. וְמֵה יֵין צָרִיךְ
 לְהִיּוֹת סָתוּם וְחָתוּם שְׁלֵא יִתְנַסֵּךְ לַעֲבוֹדָה זָרָה, גַּם
 בְּךָ צָרִיךְ לְהִיּוֹת סָתוּם וְחָתוּם סוּד הַתּוֹרָה, וְכָל
 סוּדוֹתֶיהָ, וְלֹא מִשְׁקִים אֹתָם, רַק לִירְאָיו. וְלֹא
 לְחֻנָּם עוֹשִׂים כַּמָּה מַצּוֹת בֵּינָם וּמְבָרְכִים בּוֹ אֶת
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְלֵינָם יֵשׁ שְׁנֵי גִּנּוּנִים - לָבָן וְאָדָם,
 דִּין וְרַחֲמִים, וְחֵינּוּ ב' תּוֹסֶפֶת בֵּינָם. כָּמוֹ שׁוֹשְׁנָה
 לְבָנָה וְאֲדָמָה. לָבָן מַצֵּד יָמִין, אָדָם מַצֵּד שְׂמָאל.

וְמֵה זֶה לְבַב אֲנוּשׁ? לֵב הָיָה לוֹ לֹא לֹא שְׂיֵשׁ
 לֵב מְסוּר לְלֵב, וְהֵם ל"ב אֱלֹהִים שָׁל מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, ב' מְבִרָאשִׁית, ל' מְלַעֲיָנִי כָּל יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ
 ל"ב שְׁנֵי. זֶה ל"ב ל"ב (הם) שְׁנַיִם - ס"ד, חֶסֶד
 שְׂמוֹנָה לְע"ב, שֶׁהוּא וַיְכַלּוּ. הֵם שְׁבַעַה יָמֵי
 בְּרֵאשִׁית. שְׁמִינֵי מֵהוּ? שְׁבַעַה יָמֵי בְּרֵאשִׁית עִם
 (בְּרֵאשִׁית ה) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. זֶה ע"ב בְּחֻשְׁבוֹן
 בֵּינָם.

מַה זֶה לְהַצְחִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן? אֵלּוּ שְׁנַיִם עֲשָׂר
 פָּנִים - אַרְבָּעָה שָׁל אַרְיָה, אַרְבָּעָה שָׁל שׁוֹר
 אַרְבָּעָה שָׁל נָשָׂר, ^(דף ריו ע"א) שָׁהֵם: מִיכָאֵל אַרְיָה, אַרְבַּע
 פָּנִים שָׁלוּ יְהוֹ"ה. אַרְבַּע פָּנֵי שׁוֹר, וְהוּא נְבִרְיָאֵל,
 וְהֵם יְהוֹ"ה. אַרְבַּע פָּנֵי נָשָׂר, וְהוּא נּוֹרְיָאֵל, וְהֵם
 יְהוֹ"ה. וְהֵם מִמְּנִים תַּחַת חֶסֶד פֶּתַח אֵמ"ת,
 בְּרָגוֹת שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. וּפְרָשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ, הָאֲבוֹת
 הֵן הֵן תְּמַרְכְּבָה. וְעוֹלָיִם ^(בְּקוֹדִים) הָאֲזוֹרוֹת לְחֻשְׁבוֹן
 יב"ק. וְהֵם מְלֶךְ מְלֶךְ יְמֶלֶךְ, יְהוֹ"ה אֶהְיֶ"ה אֲדַנְי.
 סֵךְ הַכֹּל - יב"ק.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בְּפִרְשָׁה זוֹ, בָּא
 לְפָנָיו רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ. אָמַר לוֹ, נִדְב
 וְאָבִי הוּא מָה עוֹשִׂים בְּפִנְחָם? אִם פִּנְחָם לֹא הָיָה
 בְּעוֹלָם בְּשִׁמְתוֹ, וְאַחַר כֵּךְ בָּא לְעוֹלָם וְהַשְּׁלִים
 מְקוֹמָם - אִזּוּ יָפֵת. אֲבָל פִּנְחָם הָיָה בְּעוֹלָם, ^(וּסְגוּן הָיָה)
 וּנְשָׁמְתוּ בּוֹ בְּקִיּוּם עוֹמְדָת.

אָמַר לוֹ, בְּנִי, סוֹד עֲלִיּוֹן כָּאֵן, וְכֵךְ הוּא. שְׁבִשְׁעָה
 שְׁתִּסְתַּלְקוּ מִן הָעוֹלָם, לֹא הָיוּ נִסְתָּרִים תַּחַת

בְּנֵי הַסֵּלַע הַקָּדוֹשׁ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׂכָתוֹב
 (במדבר ג) וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם. שְׂהִקְטִינוּ דְמוֹת הַמֶּלֶךְ,
 שְׂהָרִי הֵם לֹא רְאוּיִים לְשִׁמֵשׁ בְּכֹהֵנָה גְדוֹלָה.

בְּשַׁעַה שְׂקִנָּא פִנְחָם עַל הַבְּרִית הַקָּדוֹשׁ וּבָנִים
 בְּתוֹךְ כַּמָּה אוֹכְלוֹסִין וְהָרִימָם עַל הַרְמָח
 לְעֵינַי כֹּל יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁרָאָה שְׂבֵט שְׂמֵעוֹן, בָּאוּ אֵלָיו
 בְּכַמָּה אוֹכְלוֹסִין. פָּרְחָה מִמֶּנּוּ נִשְׁמָתוֹ, וְשִׁתִּי
 נִשְׁמֹת שְׁהָיוּ מְעַרְטָלוֹת בְּלִי מְקוֹם קָרְבוֹ אֵלֶיָּה,
 וּנְכַלְלוּ כְּאַחַת, וְחִזְרָה נִשְׁמָתוֹ כְּלוֹלַת רוּחַ,
 שְׂנִכְלָלָה בְּשִׁתִּי רוּחוֹת, וְהִתְחַזְּקוּ בָּהּ, וְאִזּוּ הָרוּיִחַ
 מְקוֹמָם לְהִיּוֹת כֹּהֵן (גְּדוֹל), מַה שְּׁלֹא (הִנֵּה רְאוּ) מְקַדְּמִים.

וְלִכֵּן כָּתוּב, (איוב ד) זָכַר-נָא מִי הוּא נָקִי אַבְדֵּי, שְׁלֹא
 אַבְדֵּי בְּאוֹתָהּ שַׁעָה, וְלֹא אַבְדָּה רוּחַ
 כְּשֶׁפָּרְחָה מִמֶּנּוּ. וְאִיפֹה יִשְׂרָיִם נִכְחָדוּ - אֵלָיו בְּנֵי
 אַחֲרָן שְׂחִזְרוּ לְעוֹלָם, מַה שְּׂאֲבֵד בְּתֵינָהֶם. וְלִכֵּן
 כָּתוּב בּוֹ בְּפִנְחָם בֵּן בֵּן פְּעַמִּים, פִּנְחָם בֵּן אֶלְעָזָר

מה כָּתוּב לְמַעַלָּה מִפְּרָשָׁה זוֹ? (כמדבר כה) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קַח אֶת כָּל רְאֵי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לְה' נִגְדַר הַשָּׁמַשׁ. וְכִי עַל שִׁחְרָגוֹ בַּלְיָלָה, אוֹ עַל שִׁחְרָגוֹ בַּיּוֹם, בַּיּוֹם מֵעַנּוֹן, כָּתוּב נִגְדַר הַשָּׁמַשׁ? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שֶׁתְּהִיָּה מִיתָתָם בְּגִלּוֹי כְּמוֹ שִׁחְטָאוֹ בְּגִלּוֹי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֹא בְּגִלְלָה זֶה נֵאמַר, אֶלָּא מִכָּאן לְמַדְּנֵנוּ, בְּדַרְבָּנָה שִׁחְטָא אָדָם לְקַדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא, לְאוֹתוֹ מְקוֹם יֵשׁ לַעֲשׂוֹת תְּקִנָּה לְנַפְשׁוֹ. הֵם חֲטָאוּ בְּבְרִית קִדְשׁ שֶׁנִּקְרְאת שָׁמַשׁ, בְּגִלְלָה כֶּף דִּין וְתַקּוֹן שֶׁלָּהֶם הוּא כְּנִגְדַר הַשָּׁמַשׁ, וְלֹא בְּמִקּוֹם אַחֵר. מִכָּאן שֶׁלֹּא צָרִיךְ אָדָם לְתַקֵּן נַפְשׁוֹ אֶלָּא בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שִׁחְטָא אֵלָיו, וְכִי שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה כֶּה, אֵין לוֹ תַקּוֹן לְעוֹלָמִים כְּרֵאוי.

רַבִּי חֲנִיָּא פְּתַח, (תהלים קד) יִשְׁכַּעוּ עֲצֵי ה' אֲרֵזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע. מַה כָּתוּב לְמַעַלָּה? וַיִּזַּן יִשְׁמַח לְבַב אֲנוּשׁ וְגו'. וְכִי מַה זֶה לְזָחָה? אֶלָּא כֶּה לְמַדְּנֵנוּ, שֶׁכָּתוּב מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבַתְּמָה וְגו' - וְכִי שֶׁבַח

לְבַהֲמָה שֵׁשׁ לָהּ חֲצִיר, בָּא דוֹד לֹאמֵר בְּרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ? אֵלֶּא מִצְמִיחַ חֲצִיר - אֵלֶּה הֵם שְׁשֵׁים אֶלֶף
רַבּוֹא שָׁל מְלֹאכִים, שְׁלִיחִים, שְׁנַבְרָאוּ בַיּוֹם הַשְּׁנִי
שָׁל בְּרֵאשִׁית, וּבְכֹלם אִישׁ לוֹהֶטֶת. אֵלֶּה הֵם חֲצִיר.
לָמָּה חֲצִיר? מִשּׁוֹם שְׁצוּמְחִים בְּחֲצִיר זֶה בְּעוֹלָם,
שְׁכָל יוֹם וַיּוֹם נִקְצְרוּ בְּעֵת, וְאַחַר כֵּן צוּמְחִים
וְחוֹזְרִים בְּמַקְדָּם.

וְלִכֵּן כָּתוּב מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבַהֲמָה, וְהוּ שְׁכָתוּב
(משלי יב) יוֹדֵעַ צְדִיק נִפְשׁ בְּהִמְתּוֹ. וְשְׁנִינּוּ,
אֶלֶף הָרִים מִעֲלִים לָהּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּבְכָל הַר וְהַר
יֵשׁ שְׁשֵׁים רַבּוֹא, וְהִיא אוֹכֶלֶת.

וְעֵשֶׁב לְעַבְדַּת הָאָדָם - אֵלּוּ אוֹתָם נִשְׁמוֹת
הַצְּדִיקִים, שְׁאוֹתוֹ אָדָם שָׂרוּכָב וְשׁוֹלֵט עַל
בְּהִמָּה זוֹ אוֹכֵל וּמְכַנְיָם בְּתוֹכוֹ, וּבְזוּכוֹתָם נִזּוֹן כָּל
הָעוֹלָם מֵאוֹתוֹ אָדָם, שְׁכָתוּב בּוֹ (יחזקאל א) וְעַל דְּמוֹת
הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמֵרְאָה אָדָם וְגו'. וְעַל זֶה כָּתוּב
הָאָדָם, אוֹתוֹ שְׁנוֹדֵעַ, כְּדִי לְהוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ,
לְהוֹצִיא מִזּוֹן לְעוֹלָם מִהָאָרֶץ תְּקַדּוֹשָׁה.

וַיִּזַן - זֶה יִזַן עִתִּיק אֲשׁוּפֵעַ מְלַמְעָה. יִשְׁמַח לְבַב
 אֲנוּשׁ - אֲנוּשׁ זֶה סוּד שֶׁל אוֹתוֹ נֶעַר (דף ריו ע"ב)
 אֲשַׁעֲלָה לְשִׁיבָה וְחֹזֵר בְּמַקְדָּם. וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים)
 אֲנוּשׁ כִּפְחָצִיר יָמָיו.

לְהַצְהִיל פָּנִים - אֵלּוּ אוֹתָם פָּנִים אֲשֶׁנְּקָרְאִים פָּנִים
 גְּדוֹלוֹת וּפָנִים קְטַנּוֹת. מִשְׁמֵן, מִשְׁפֵּעַ
 הָעוֹלָם הַבֵּא, שְׁמֵן וּמִשְׁחָה קְרוּשׁ עֲלִיזוֹן. וְלָחֵם לְבַב
 אֲנוּשׁ יִסְעֵד - אוֹתוֹ לָחֵם שְׁמֵזוּלִים הַשְּׁחָקִים,
 וּמוֹחָנִים מִן לְמֵאכֵל שֶׁל צְדִיקִים סֶתֶם, וּמִשָּׁם
 שׁוֹפֵעַ לְכַמָּה תִּילוֹת אֲשֶׁנְּקָרְאִים לְבַב אֲנוּשׁ, וְהַכֹּל
 בָּא מִשְׁפֵּעַ עֲלִיזוֹן.

יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי ה' - אֵלּוּ אוֹתָם עֲצִים עֲלִיזוֹנִים
 פְּנִימִיִּים. אֲרִזֵּי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע, שְׁהָרֵי
 נֶעְקְרוּ וּנְטָעִים הַקְּרוּשׁ פְּרוּף הוּא. מֵה בֵּין עֲצֵי ה'
 לְאֲרִזֵּי לְבָנוֹן? עֲצֵי ה' - אֵלּוּ עֵץ הַחַיִּים וְעֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע. אֲרִזֵּי לְבָנוֹן - אֵלּוּ חֲמָשִׁים שְׁעָרִים
 אֲשֶׁנְּקָרְאִים חֲמָשׁ מֵאוֹת שָׁנָה.

אֲשֶׁר נָטַע. אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים יִקְנְנוּ, בְּצֵלֶם
 מִקְנָנוֹת נְשָׁמוֹת הַצְּדִיקִים, וְכֹל חֵילוֹת
 הַקֹּדֶשׁ נִזְוָנִים מִשָּׁם. חֲסִידָה - בְּתוֹ שֶׁל אֲבֹרָהּ
 אָבִינוּ, שֶׁנִּקְרָא חֲסִיד, וְעָשָׂה חֶסֶד עִם כָּל פְּנֵי
 הָעוֹלָם, בְּגִלְלָה זֶה נִקְרָאת חֲסִידָה. בְּרוּשִׁים בֵּיתָה,
 בֵּין זְרוּעוֹת עוֹלָם יוֹשְׁבֵת. (עד כאן רעיא מהימנא).

רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי קָמוּ לְעַסֵּק בְּתוֹרָה בְּחֵצוֹת
 הַלְּיָלָה. עַד שֶׁיָּשְׁבוּ וְעָסְקוּ בְּתוֹרָה אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי, זֶה שֶׁאָמַר רַבִּי חֲנִיָּא (תהלים קג) אֲנֹשׁ פְּחָצִיר
 יָמָיו - יָפָה אָמַר. אֲבָל בַּמָּה בְּאַרְנֵנוּ סוּף הַפְּסוּק
 - כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ וְאֵינְנוּ וְלֹא יִכְיָרְנוּ עוֹד מְקוֹמוֹ.
 אָמַר לוֹ, כִּךָּ הוּא בּוֹדְאִי, אֲנֹשׁ פְּחָצִיר יָמָיו כָּמוֹ
 שֶׁאָמַר. בְּצִיץ הַשָּׂדֶה - בְּצִיץ אוֹתוֹ שָׂדֶה הַנּוֹדֵעַ -
 בֶּן יְצִיץ, שֶׁהִתְחַדֵּשׁ וְחֹדֵר בְּמִקְדָּם. (כִּךָּ יְצִיץ וְעוֹלָה. מָה

הַפְּעָם? מִשּׁוֹם)

כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ וְאֵינְנוּ - זֶה רוּחַ עֲלִיּוֹן מְמִיר
 קְדוּשׁ גָּנוּז מִחֶבֶל, שֶׁכּוֹלֵל אוֹתוֹ בְּתוֹכוֹ, וְאֵז
 אֵינְנוּ. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל חֲנוּךְ, שֶׁכְּתוּב בּוֹ (בראשית ה)

וַאֲיַנְנוּ כִּי לָקַח אֶתְּוֹ אֱלֹהִים, זֶה אֱלֹהִים עֲלֵינוּ. רוּחַ
 עֲלֵינוֹתָ, רוּחַ גְּנוּזָה וּטְמִירָה. וְלֹא יִכְרְנוּ עוֹד
 מְקוֹמוֹ, שְׁתֵּרֵי נִכְלָלֵת רוּחַ קְטִנָּה בְּרוּחַ עֲלֵינוֹתָ. מַה
 פְּתוּב אַחֲרֵינוּ? וְחֶסֶד ה' מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם. וְנִכְנָם
 לוֹ כִּיזֵן גְּדוֹל לְתוֹךְ קִדְשׁ תְּקַדְשִׁים, וְלוֹקְחוֹ וּמוֹלִידוֹ
 בְּמִקְדָּם, וּמִתְחַדֵּשׁ בְּנֶשֶׁךְ עֲלוֹמִיו, וְחוֹזֵר הוּא נֶעֱרָ.

עַד שִׁשְׁבּוּ, רְאוּ צֵל שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם, הוֹלֵךְ וּבֹא,
 הוֹלֵךְ וּבֹא בְּתוֹךְ הַבַּיִת. תְּמַהוּ. אָמַר רַבִּי
 אֲבֵא, יוֹסִי בְּנִי, אָמַר לָךְ מָה תְּיָחָ לִי עִם הַמְּנוּרָה
 הַקְּדוּשָׁה. יוֹם אֶחָד תְּיִינּוּ הוֹלְכִים בְּבִקְעַת אוֹנוֹ,
 וְתֵינּוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה כָּל ^(דף ריח ע"א) אוֹתוֹ יוֹם, וּמִתּוֹךְ
 חוֹק הַשְּׁמַשׁ יִשְׁבְּנוּ לְיַד סֵלַע אֶחָד בְּתוֹךְ נֶקֶב אֶחָד.

אֲמַרְתִּי לוֹ, מַה זֶה שְׂבֻכָל שָׁעָה שְׂמִתְרַבִּים
 הַרְשָׁעִים בְּעוֹלָם וְחֵדִין שְׂרוּי בְּעוֹלָם,
 צְדִיקִים שְׂפָתָם לוֹקִים עֲלֵיהֶם?! שְׂפָךְ שְׂנִינּוּ,
 בְּחֻטָּא חֲדוּר, קְדוּשִׁים וְצְדִיקִים יִתְפָּסוּ. לְמָה? אִם
 מִשּׁוֹם שָׂתָם לֹא מוֹכִיחִים אֶת הָעוֹלָם עַל מַעֲשֵׂיהֶם
 - כִּמָּה הֵם שְׂמוֹכִיחִים וְלֹא מְקַבְּלִים מֵהֶם,

והצדיקים כפופים לפניהם. ואם משום שאין מי
שׁיגן על העולם - לא ימותו ולא יתפסו
בחטאייהם, שחרי חדוה היא לצדיקים באבודם.

אמר לו, בודאי בחטא הדור נתפסים הצדיקים,
והרי בארנו דברים אלו. אבל בשעה
שנתפסים הצדיקים בחלאים או במכות, זה
בשביל לכפר על העולם, ואז יתכפרו כל חטאי
הדור. מנין לנו? מכל איברי הגוף. בשעה שכל
האיברים במצוקה וחלי גדול שורה עליהם, איבר
אחד צריך ללקות כדי שיתרפאו כלם. ומיחו?
הרוע. הרוע לוקה ומוציאים ממנה דם, ואז הרי
רפואה לכל איברי הגוף.

גם כך בני העולם הם איברים זה עם זה. בשעה
שרוצה הקדוש ברוך הוא לתת רפואה
לעולם, מלקה צדיק אחד פיניהם במחלות ומכות,
ובגללו נותן רפואה לכל. מנין לנו? שכתוב (ישעיה
נב) והוא מחלל מפשעינו מדבא מעונתינו וגו',
ובחברתו נרפא לנו. ובחברתו - תקנות דם, כמו

מי שפקיו זרוע, ובאותה חבורה נרפא לנו, רפואה
הוא לנו לכל איברי הגוף.

ולעולם לא מלקה צדיק, אלא פרי לתת
רפואה לדור ולבכר עליהם, (וסוד זה
צדיק ורע לו) שנה נוח לצד האחר שהדין שולט
(לשלט) על הצדיק יותר מהכל, שלא חושש אז
לכל העולם ולא משגיח בהם מהשמחה שהוא
שולט עליהם. ואותו צדיק זוכה לשלטון עליון
בעולם הזה ובעולם הבא. צדיק (דף ריח ע"ב) וטוב לו,
שלא חושש הקדוש ברוך הוא לבכר על
העולם.

אמרתי לו, אלו לא היו בזמן אחד - יפה. אבל
באן יש צדיק, ובאן יש צדיק. לזה יש
מחלות, ולזה יש את כל טוב העולם. אמר לי,
באחד מהם או בשנים מספיק, שהקדוש ברוך
הוא לא רוצה להלקות הכל, (כ"א כל עיד) כמו שלא
צריך אלא זרוע אחת להלקות ולהקיו לתת

רפואה לכל האיברים. גם כאן, בצדיק אחד
מספיק.

ואם מתחזקת (מכבידה) המחלה על כל האיברים,
אז צריך להקניז משתי זרועות. גם כן, אם
התרבו החטאים וכבדים על העולם, אז כל
הצדיקים לוקים, לית רפואה על כל הדור. אבל
בזמן שלא התרבו כל כן, אז רק צדיק אחד
לוקה, ושאר הצדיקים בשלום, שחרי לא צריך
העולם שכלם ילקו. גרפא העם - גרפאו הצדיקים.
ולפעמים שכל ימיהם עומדים במחלות להגן על
הדור. אם מתו - חרי גרפא הכל ונתכפר,
לפעמים כשהחטאים הם נכבדים יותר.

קמנו והלכנו, וחזק השמש היה יותר, וחדר
היתה דחוקה לנו. ראינו אילנות במדבר
ומים פתיתיהם. ישבנו תחת צל של אילן אחד של
המדבר. שאלנוהו, מה זה שכל עמי עולם לא
עושים נענוע, רק ישראל לבדם? שפשעוסיקים

בַּתּוֹרָה מִתְנַעֲנְעִים לְכָאן וּלְכָאן בְּלִי לְמוֹד שֶׁל אָדָם
בְּעוֹלָם, וְלֹא יְכוּלִים לַעֲמֹד בְּעֶצְמָם?

אָמַר לִי, הַזְכַּרְתִּי דָבָר עֲלִיּוֹן, וּבְנֵי אָדָם לֹא
יֹדְעִים וְלֹא מִשְׁגִּיחִים. יָשָׁב שְׁעָה וּבָכָה.
אָמַר, אוֹי לְבְנֵי הָאָדָם שֶׁהוֹלְכִים בְּבִהְמוֹת הַשָּׂדֶה
בְּלִי שֶׁכֶל. בְּדָבָר הַזֶּה לְבַדּוֹ נֹדְעוֹת נְשָׁמוֹת
קְדוֹשׁוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל בֵּין נְשָׁמוֹת עַמִּים עוֹבְדֵי
בּוֹכָבִים וּמִזֹּלוֹת. נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִגְזְרוּ מִתּוֹךְ גֵּר
קְדוֹשׁ שְׂדוּלָק, שְׁפָתוֹב (מְשֻׁלֵי ב) גֵּר ה' נְשָׁמַת אָדָם.
וְגַר זֶה, בְּשָׁעָה שֶׁנִּצְאָחוּ (שְׁנִדְלָק) (דף ריט ע"א) מִתּוֹךְ תּוֹרָה
הָעֲלִיוֹנָה, לֹא שׁוֹכֵךְ הָאוֹר עֲלָיו אֲפֵלוּ רִנַּע. וְסוּד
זֶה - (תְּחִלִּים פו) אֱלֹהִים אֵל יְדָמִי לָהּ. כְּמוֹ זֶה כְּתוּב -
(יִשְׁעִיה סב) הַמְזַכְרִים אֶת ה' אֵל יְדָמִי לָכֶם. אֵין שְׁכוּךְ
לָכֶם. אוֹר הַנֵּר, בֵּיוֹן שֶׁנִּצְאָחוּ תּוֹךְ הַפְּתִילָה, אוֹתוֹ
הָאוֹר לֹא שׁוֹכֵךְ לְעוֹלָמִים, אֲלָא מִתְנַעֲנַע הָאוֹר
לְכָאן וּלְכָאן וְלֹא שׁוֹכֵךְ לְעוֹלָמִים.

כְּמוֹ זֶה יִשְׂרָאֵל, שֶׁנְשָׁמוֹתֵיהֶם מִתּוֹךְ אוֹתוֹ אוֹר
הַנֵּר - בֵּיוֹן שֶׁאָמַר דָּבָר אַחַד שֶׁל הַתּוֹרָה,

הרי האור דולק, ולא יכולים הם לשפך,
 ומתנענעים לבאן ולבאן ולכל הצדדים באור הנר,
 שְׁהָרִי כְּתוּב (משלי כ) נֵר ה' נְשַׁמֵּת אָדָם.

וְכִתּוּב (יחזקאל לד) אָדָם אֲתֵם קְרוּיִם אָדָם
 וְלֹא אֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזֹּלוֹת.
 נְשַׁמֹּת עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזֹּלוֹת מְדַעִיכֵת
 הַקֶּשׁ, בְּלֹא אֹר שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם, וְלִכֵּן שׁוֹכְבִים וְלֹא
 מִתְנַעֲנְעִים, שְׁהָרִי אֵינִן לָהֶם תּוֹרָה וְלֹא דוֹלְקִים כָּהֵן,
 וְאֵינִן אֹר שׁוּרָה בָּהֶם. הֵם עוֹמְדִים כְּמוֹ עֵצִים כְּתוּב
 אֵשׁ שְׁדוּלֵק בְּלִי אֹר שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם, וְעַל זֶה
 שׁוֹכְבִים בְּלִי אֹר כָּלָל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זֶהוּ בְּרוּר
 הַדְּבָר! אֲשֶׁרִי חֲלָקִי שׁוֹכֵתִי לְזֶה לְשִׁמְעַת אֶת זֶה.

רְעִיָא מְהִימְנָא (רוּעָה הַנְּאֻמָּן)

וּבְחִבּוּר רֵאשׁוֹן אָמַר הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, מְנוּרָה
 הַקְּדוּשָׁה, יָפֵת אָמְרוּ רַבִּי אֲבָא וְרַבִּי
 חֲיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, אֲבָל (תהלים קג) כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ
 וְאֵינְנוּ - כָּאֵן צְרִיךְ לְפִתּוּחַ בְּדַבְרִים, מַה זֶה עֲבָרָה

בו? זו עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה, אֶחָד מֵאוֹתָם מִלְּאֲכִים
רָעִים.

שְׂמֵשׁוֹם שְׁלֹא יָדְעוּ בּוֹ אוֹתָם בְּעֲלֵי חַטָּאִים, צָרִיךְ
לַעֲשׂוֹת לוֹ שְׁנׁוּי מְקוֹם וְשְׁנׁוּי הַשֵּׁם וְשְׁנׁוּי
מַעֲשֵׂה, כְּמוֹ אֲבָרָהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בראשית יב) לָךְ לָךְ
מֵאֲרֻצֶּךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ - הֲרִי שְׁנׁוּי מְקוֹם. (שם י"ז) וְלֹא
יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֶךָ אֲבָרָם וְהָיָה שְׁמֶךָ אֲבָרָהֶם -
הֲרִי שְׁנׁוּי הַשֵּׁם. שְׁנׁוּי מַעֲשֵׂה - שֶׁהִשְׁתַּנָּה מִמַּעֲשֵׂים
רָעִים שֶׁעָשָׂה בַּתְּחִלָּה לְמַעֲשֵׂים טוֹבִים. הוּא מְשַׁל
לְרוּחַ שֶׁל אוֹתוֹ שְׁמֵת בְּלֹא בָנִים. כְּמוֹ זֶה עוֹשֶׂה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם כְּשֶׁנֶּגְרַשׁ אוֹתוֹ מֵאוֹתוֹ
עוֹלָם, וְהֵבִיאוֹ לְעוֹלָם הַזֶּה, וְהֲרִי נִתְבָּאֵר לְמַעֲלָה.

מִשְׁנָה פָּנָיו וַתִּשְׁלַחְתּוּ (איוב יד). וּמִשְׁוֹם זֶה כִּי רוּחַ
עֲבָרָה בּוֹ. אֶחָד מֵאוֹתָם מִלְּאֲכִים רָעִים,
כְּשֶׁרוּאָה אוֹתוֹ מִשְׁנָה בְּזִמְנֵן שֶׁנִּכְנַשׁ (ב"ר) עִמּוֹ,
שׂוֹאֲלִים אוֹתוֹ שָׂאֵר הַמִּשְׁחִיתִים עָלָיו: זֶהוּ בַּעַל
חֻבְבֵּךְ? הוּא עוֹנָה לָהֶם וְאוֹמֵר: אֵינֶנּוּ.

בְּשֵׁמֶת־גֵּרֶשׁ מִמְּקוֹמוֹ וְנִנְטַע בְּמִקּוֹם אַחֵר, נֹאמֵר
בוּ וְלֹא יִכְיָרְנוּ עוֹד מִקּוֹמוֹ, בְּגִלְל

(ויקרא יד) שְׁעֵפֶר אַחֵר יִקַּח וְטַח אֶת הַפֵּית. וְזֶהוּ סוּד
וְנִתֵן אֶת הַפֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו - אוֹתָם
עֲצָמוֹת וְגִידִים וּבָשָׂר שְׁתֵּיהֶ, תּוֹר לְעֵפֶר. מַה כָּתוּב
בוּ? (ישעיה סה) וְנָחַשׁ עֵפֶר לְחֶמוֹ, מִשּׁוֹם שְׁתֵּיהֶ מְנַנֵּעַ.
וְאַחֵר כָּהֵן, וְעֵפֶר אַחֵר יִקַּח וְטַח אֶת הַפֵּית, וּבִזְוָה
לוֹ עֲצָמוֹת וְגִידִים וּמֵת־חֵדֶשׁ, כְּמוֹ בֵּית יִשָּׁן שְׁעוֹשִׂים
אוֹתוֹ חֵדֶשׁ, וְדַאי שֶׁהוּא מֵת־חֵדֶשׁ.

וְמַה שְׁאָמַר וְלֹא יִכְיָרְנוּ עוֹד מִקּוֹמוֹ - עַל רוּחַ,
שֶׁנִּבְלָלָה רוּחַ קְטַנָּה בְּרוּחַ עֲלִיזָנָה. זֶהוּ מִשָּׁל
לְאֵילָן שְׁלֹא עוֹשֶׂה פְרוֹת, לוֹקְחִים עֲנָפִים שָׁלוֹ
וּמִרְכִּיבִים אוֹתוֹ בְּעֲנָף שֶׁל עֵץ אַחֵר עֲלִיזָן (זה פְּזוּה)
שְׁעוֹשֶׂה פְרוֹת, וְנִבְלָל זֶה פְּזוּה וְעוֹשֶׂה פְרוֹת. בְּאוֹתוֹ
זְמַן נֹאמֵר בוּ, וְלֹא יִכְיָרְנוּ עוֹד מִקּוֹמוֹ.

גַּם כָּהֵן בֶּן אָדָם שְׂיוֹשֵׁב בְּעִיר שְׂיוֹשְׁבִים כָּהֵן
אֲנָשִׁים רָעִים, וְלֹא יָכוֹל לְקַיֵּם מִצְוֹת
הַתּוֹרָה וְלֹא מִצְלִיחַ בַּתּוֹרָה - עוֹשֶׂה שְׁנוּי מִקּוֹם

וְנִעְקַר מִשָּׁם, וְנִשְׁרַשׁ בְּמָקוֹם שְׁנָרִים בּוֹ אֲנָשִׁים
 מוֹזְבִּים, בְּעַלֵּי תוֹרָה, בְּעַלֵּי מִצְוֹת. שְׁהַתּוֹרָה
 נִקְרְאת עֵץ, וְהוּא שְׁכָתוֹב (משלי ג) עֵץ חַיִּים הוּא
 לַמַּחְזִיקִים בָּהּ. וְהָאָדָם הוּא עֵץ, שְׁכָתוֹב (דברים ט)
 כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדָה. וְהַמִּצְוֹת שְׁכָה דוֹמוֹת
 לְפָרִי. וּמָה כָּתוּב בּוֹ? רַק עֵץ אֲשֶׁר תִּדְעַ כִּי לֹא
 עֵץ מֵאֲכָל הוּא אֲתוֹ תִּשְׁחִית וְכָרְתָּ. אֲתוֹ תִּשְׁחִית
 - מֵהָעוֹלָם הַזֶּה. וְכָרְתָּ - מֵהָעוֹלָם הַבָּא. וְלִבְנֵי
 צָרִיד לַעֲקֹר (אותו מֵאוֹתוֹ) מֵאוֹתוֹ מָקוֹם, וַיִּנְטַע
 בְּמָקוֹם אַחֵר בֵּין צַדִּיקִים.

מָה אָדָם בְּלִי בְנִים נִקְרָא עֲקָר וְאִשְׁתּוֹ עֲקָרָה, גַּם
 כִּי תוֹרָה בְּלִי מִצְוֹת נִקְרְאת עֲקָרָה. וְלִבְנֵי
 פְּרִשׁוּתָהּ, לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא עֲקָר אֶלָּא הַמַּעֲשֵׂה. כָּאוּ
 הַחֲבֵרִים וְהַשְׁתַּמְחִי לְפָנָיו וְאָמְרוּ, כָּעֵת לְמַדְנֵנו
 חֲדוּשׁ אִידָּ נִבְלָלָת רוּחַ בְּרוּחַ, כְּמִי שְׁרָאָה דְבָר
 בְּעֵינָיו וְהִבְרַר לוֹ. מִקְדָּם זֶה הָיָה קַבְּלָה לָנוּ, וְכָעֵת
 בְּרוּר הַדְּבָר.

וְעוֹד נֹאמֵר בְּחִבּוֹר רֵאשׁוֹן, שְׁתֵּרֵי נוֹחַ לוֹ לְסִטְרָא
 אַחֲרָא לְשֵׁלֵט עַל הַצְּדִיק יוֹתֵר מִהַכֹּל, וְלֹא
 חוֹשֵׁשׁ אִיזוֹ לְכֹל הָעוֹלָם. בֵּינן כָּף תְּרֵי צֵל הוֹדֵמֵן
 לְפִנְיָהֶם, וְאָמַר לוֹ, מַנִּין? מֵאֵיזוֹב. שְׂרָאָה הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שְׁתֵּדוֹר מְחִיבִים כְּלֵיָהּ, וְכֹא שְׁטֵן לְקִטְרֵג,
 אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: (אֵיזוֹב ט) הַשְּׂמֵת לְכָף אֶל
 עֲבָדֵי אֵיזוֹב כִּי אֵין כְּמַחוֹ בְּ[כֹל הַ]אֶרֶץ, לְהַצִּיל
 אֶת הַדּוֹר. וְהוּא מְשַׁל לְרוּעָה שְׂכָא הוֹיֵאב לְטָרְף
 אֶת צֵאֲנוֹ וּלְהַאֲבִידוֹ. מַה עֲשֶׂה אוֹתוֹ רוּעָה שְׁתֵּיָה
 חָכֶם? נָתַן לוֹ תִישׁ חֹזֵק וְשִׁמּוֹן וְגִדּוֹל מִכָּלֶם, אוֹתוֹ
 שְׂכָלֶם נוֹחֲגִים אַחֲרָיו, וּבְרָצוֹן לְשֵׁלֵט עַל אוֹתוֹ תִישׁ
 טוֹב, שְׂכַח (הַשְּׂאִיר) אֶת כָּלֶם. מַה עֲשֶׂה אוֹתוֹ רוּעָה?
 בְּשִׁעָה שְׁהוֹיֵאב הָיָה מִתְעַסֵּק עִם אוֹתוֹ תִישׁ, בְּרַח
 הַרוּעָה עִם הַצֵּאֵן וְשָׁם אוֹתָם בְּמִקּוּמָם, וְאַחֲרַי כָּף
 שָׁב לְתִישׁ וְהַצִּילוֹ מִהוֹיֵאב.

כָּף עֲשֶׂה תְקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם הַדּוֹר. נָתַן תְּקִדּוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת הַצְּדִיק בְּרֵשׁוֹת הַמְּקִטְרֵג לְהַצִּיל
 אֶת הַדּוֹר בְּגִלְלוֹ. וְאִם הוּא חֹזֵק בְּיַעֲקֹב, נֹאמֵר כּוּ
 (כְּרֵאשִׁית לֵב) וַיֵּאבֵּק אִישׁ עִמּוֹ. כָּל שְׂכֵן וְכָל שְׂכֵן שְׂנֵאֲחַ

אֹתוֹ, עַד שֶׁאָמַר שְׁלַחְנִי. אָמַר, צֵל צֵל, כֹּךְ הוּא.
 אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שָׁל אֹתוֹ צַדִּיק שֶׁהוּא חֹזֵק לְסִבֵּל
 יִסּוּרִים. כָּל שָׁכֵן מִי שֶׁמִּנְצַח בָּהֶם אֵת הַמְּקַטְרֵג
 שָׁלוֹ, שֶׁהוּא שׁוֹלֵט עַל כָּל דוֹר, וְנִקְשָׁב לוֹ כְּאֵלוֹ
 הוּא הַצִּיל אֹתָם, וְהִקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה אֹתוֹ
 רוּעָה עֲלֵיהֶם בְּמִקְוָמוֹ, וְלִבֵּן זָכָה רוּעָה הַנְּאֻמָּן
 לְהִיּוֹת רוּעָה עַל יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא שֶׁכֹּךְ
 מִשְׁלִיטוֹ עֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא, מִשּׁוּם שֶׁהַצִּיל אֹתָם
 שְׁלֹא נֶאֱבְדוּ מִשָּׁם, שֶׁהִנְהִיגָם בְּתוֹרָה וּבְמַעֲשִׂים
 טוֹבִים.

בֵּין כֹּךְ בָּא רוּעָה הַנְּאֻמָּן, אָמַר לָהֶם, וְלָמָּה לוֹקָה
 זְרוּעַ יָמִין? שֶׁדָּרָךְ כָּל בְּעֲלֵי הַרְפּוּאָה שֶׁמִּקְיֹזִים
 בַּהֲתַחֲלָה זְרוּעַ יָמִין, וְתָרִי זְרוּעַ שְׂמָאל קְרוּבָה לְלֵב,
 וּמִדּוּעַ לֹא מִקְיֹזִים אֹתָהּ? אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם
 שֶׁתְּקַדּוּשׁ כְּרוּךְ הוּא לֹא רוּעָה לְתִלְקוֹת יוֹתֵר,
 שֶׁתָּרִי בָּזָה מִסְפִּיק, וְאִם כְּבִדָּה הַמְּחַלָּה עַל אֵיבָרֵי
 הַגּוּף, מִקְיֹז מִזְרוּעַ שְׂמָאל.

אָמַר לוֹ, אִם לֹא הָיוּ שְׁנֵיהֶם בְּזִמְנֵי אֶחָד - יָפָה, אֲבָל כָּאֵן יֵשׁ צְדִיק, וְכֵאֵן יֵשׁ צְדִיק. לָזֶה יֵשׁ חֲלָאִים וּמִכּוֹת, וְלָזֶה יֵשׁ טוֹב. לָמָּה? אִם יִכְבֵּד הַחֲלִי - יִקְוֶה לְשְׁנֵיהֶם, שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, לְתֵת רְפוּאָה לְכָל הָאֵיבָרִים. וְאִם לֹא יִכְבֵּד בּוֹ הַחֲלִי עַל כָּל הָאֵיבָרִים, לָמָּה מִקְוֶה לְזְרוּעַ יָמִין יוֹתֵר מִהַשְּׂמַאל? אֵלֵּא (אָמַר לוֹ), אָמַר אֶתָּה.

אָמַר לוֹ, וְדַאי גּוֹף וּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת הֵם כְּנֶגֶד הָאֲבוֹת. רֵאשׁ כְּנֶגֶד אָדָם הָרֵאשׁוֹן, זְרוּעַ יָמִין כְּנֶגֶד אַבְרָהָם, זְרוּעַ שְׂמַאל כְּנֶגֶד יִצְחָק, גּוֹף כְּנֶגֶד יַעֲקֹב. וּמִתּוֹךְ לְגוֹף - כְּבֵד לְיָמִין, מְחוּל לְשְׂמַאל - עֲשׂוּ וַיִּשְׁמַעֲאֵל. לֵב יַעֲקֹב, כְּאִמְצַע. כְּנֶפֶי רֵאָה וּכְלִיֹּת כְּנֶגֶד אַבְרָהָם וַיִּצְחָק. רֵאָה מִיָּם, שְׁתֵּי (כְּנֶפֶי רֵאָה שׁוֹאֲבִים) שׁוֹאֲבִים כָּל מִיְּנֵי מִשְׁקִים. כְּלִיֹּת אֵשׁ, שְׂמֵכְשָׁלוֹת זָרַע שְׂיֹרֵד מִהַמַּחַ.

וּמִשׁוּם שְׂאֲבָרָהּ הוּא מִיָּם, שָׁם זָרַעוּ כְּנֶלּוֹת אֲדוּם, וּמִשׁוּם זֶה כְּבֵד לְיָמִין אַבְרָהָם. וּמִרְהָ, שְׂחַכְבֵּד הוּא חֶרֶב שְׁלָה, הוּא מְרָה, נֶאֱמַר

בַּת (משלי ה) וְאַחֲרֵיתָהּ מָרָה כַּלְעָנָה. וְאִם מִתְרַבִּים
הַחֲטָאִים בְּבָנֵי אֲבֹתָם, שָׂהֵם בְּגִלּוֹת אָדוּם, נִכְבָּד
בּוֹ הַחֲלִי עֲלֵיהֶם מִצַּד הַכְּבֵד. וְרוּעַ יְמִין צָרִיף
לְהַלְקוֹת, לְהַקְיֹז מִמֶּנּוּ דָם. שְׁמִי שְׁלָקְחוּ מִמֶּנּוּ
מִמּוֹנּוֹ כְּאֵלוֹ שָׁפְכוּ דָמוֹ, וְנִשְׂאָר עָנִי, שְׁעָנִי חָשׁוּב
כַּמֶּת.

וְאִם הַחֲטָאִים מִתְרַבִּים מִצַּד בְּנֵי יִצְחָק, שָׂהֵם
(בְּגִלּוֹת) בֵּין יִשְׁמָעֵאל, בֵּית חָלִיז יִכְבֵּד מִצַּד
מַחֹל שְׁבַשְׁמֵאל, וְצָרִיף לְהַקְיֹז וְרוּעַ שְׁמֵאל, וְלֹא
יֹתֵר.

וְאִם מִתְרַבִּים הַחֲטָאִים בְּבָנֵי יַעֲקֹב, שָׂהֵם אֲחֻזִּים
לְשָׁנֵי צַדִּדִּים, שָׂהֵם מִפְּזָרִים בְּבָנֵי עֵשָׂו
וְיִשְׁמָעֵאל, הָרִי הַחֲלִי נִכְבָּד עַל הַגּוֹף, וְצָרִיף לְהַקְיֹז
מִשְׁתֵּי זְרוּעוֹת. וְאִם כָּל הַשְּׁלֵשָׁה בְּמַחֲלוֹת כְּאַחֵד,
הָרִי הַחֲלִי עָלָה לְרֵאשׁ, וְצָרִיף לְהַקְיֹז וְרִידֵי הָרֵאשׁ,
וְשְׁלֵשֶׁת אֵלֶּה נַעֲשׂוּ מְרַכְּבָה לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן
וְלְאַבוֹת, וּבְהֵם הַתְּחִזְקוּ לְסִבְלֵי יְסוּרִים, לְהַגִּן עַל
הַדּוֹר לְאַרְבַּעַת צַדִּי הָעוֹלָם.

אוי לָהֶם לְדֹר שְׁגֹרְמִים שְׁיִלְקוּ הָאֲבוֹת וְאָדָם
הָרֵאשׁוֹן וְאֵלֶּה הַצְּדִיקִים שְׁפִינִיָּהֶם, שְׂאִין
הַפְּרָדָה בֵּין צְדִיקִים אֵלֹו לָאֲבוֹת וְאָדָם, שְׁהֵם
נְשָׁמוֹת שְׁלָהֶם, וְהִדְחַק וְהִצְעֵר וְתִיגוֹן שְׁלָהֶם
מִנִּיעִים לָאֲבוֹת וְלָאָדָם. כְּמוֹ שְׁחֵים, נְחָלִים אֵלֹו
שְׂיִוְצָאִים מִשָּׁם, אִם חוֹזְרִים עֲבוֹרִים וּמְלַבְּכִים
לַיָּם, תְּרֵי תַיִם נוֹטֵל מִעֲבִירוֹת וְלִבְלוֹךְ שְׁלָהֶם.
וּבְכַח תַּיִם שְׁחֵוֹא תַקְוָה, לֹא סוֹבֵל לִבְלוֹךְ שְׁלָהֶם
וְזוֹרֵק אוֹתוֹ הַחוּצָה, וְנִשְׁאָרוּ הַנְּחָלִים צְלוּלִים
וְנֹכִים מֵאוֹתוֹ לִבְלוֹךְ.

כְּמוֹ שְׂאֵמָא מְנַקָּה לִבְלוֹכֵי בְּנֵיהָ תְקַטְנִים, כְּךָ
הָאֲבוֹת מְטַחְרִים תְּטָאִים וְלִבְלוֹכִים שְׁל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁנִּמְצָאִים בָּהֶם צְדִיקִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם,
תּוֹקִים לְסִבֵּל יִסּוּרִים עַל דּוֹרָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן אִין
הַפְּרָדָה בָּהֶם. כָּאוּ כֵלָם וּבִרְכוּהוּ, וְאָמְרוּ לוֹ, סִינֵי
סִינֵי, שְׁתַּקְדּוּשׁ כְּרוּךְ הוּא וְשְׁכִינְתוֹ מְדַבֶּרֶת בְּפִיו,
מִי יָכוֹל לַעֲמֹד לְפָנָיו בְּכֹל? אֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ שְׁזֻכֵּינוּ
לְחִידֵשׁ חֲבוּר רֵאשׁוֹן זֶה כְּךָ לְהֵאִיר שְׁכִינָה בְּגִלוּת.

אָמַר לָהֶם, רַבָּנִים שָׁל כָּל דּוֹר הֵייתֶם בְּזִמְנָם, כָּל
 שָׁכֵן מְנוּחָה הַקְדוּשָׁה, שְׁחַכְמָתוֹ מְאִירָה בְּכָל
 הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ אַחֲרָיו, אֵל תִּתְּנוּ דְמִי
 לְקְדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא בַּתּוֹרָה עַד יַעֲרָה עָלָיו רוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ (אֵל שְׂבִינְתוֹ), שְׁחַרְי אֵין רְשׁוֹת לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
 בְּמַטְטְרוֹ"ן שֶׁר תַּפְּנִים רַב לָךְ, שְׂאוֹתִיּוֹת שָׁלוֹ
 רְמוּזִים בְּשִׁמְךָ.

וְכַעַת צָרִיךְ רוּפֵא לְדַעַת בְּכַמָּה מַעֲלוֹת עָלָה דְפָק
 אוֹתוֹ הַחוּלָה בְּגִלוֹת אָדוּם, שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו
 שְׁחוּלַת אֶהְבָּה אָנִי. שְׁחַרְי כַּמָּה רוּפְאִים הִתְכַּנְּסוּ
 עָלָיו לְדַעַת סוּף תַּחֲלִי שָׁלוֹ בְּדַפִּיקוֹת תִּלְלוֹ, וְלֹא
 הָיָה אַחַד מֵהֶם שִׁיזְדַּע בָּהֶם שְׁוֹדֶפֶק אוֹתוֹ חוּלָה לֹא
 כָּל רוּפֵא בְּקִי לְדַעַת בּוֹ, שְׁיִישׁ דְּפִיקוֹת שָׁל קַשְׁר"ק
 קַש"ק קַר"ק, שְׁתַּנְּבִיא אָמַר עֲלֵיהֶם (יִשְׁעִיה בּוֹ) כְּמוֹ
 תָּרָה תַּקְרִיב לְלֶדֶת תַּחֲלִיל תִּזְעַק בְּתַכְלִיחָה.

וְכַלָּם עֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת, כְּלוּלִים בְּשִׁלְשָׁה, שְׁהֶם
 סִימָן קַש"ר, שֶׁהוּא תַּקִּיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה.
 וְתַקִּיעָה נְרֵאִית אֶרֶךְ תְּגִלוֹת, שְׁבָרִים הִתְקַרְבוּת

הגלות. בתרועה תבא הגאולה, שנראה לחק אחר
 לחק, ואין רוח בין זה לזה, שנדאי פיון ששאר
 עמים מעבדים את ישראל בגלות, דחקם מקרב
 להם הגאולה. גם כן מהירות הדפק זה אחר זה,
 בו יוצאת נפש האדם, אחר שאין רוח בין זה לזה.

קשר"ק קש"ק קר"ק, הוא ששם קש"ר, תקיעה
 שבדים תרועה, שיעבר בו שקר מן
 העולם, (דף ריט ע"ב) שבו שבועה - (שמות יז) מלחמה לה'
 בעמלק. יתעורר בעולם שיר פשוט, וכפול,
 ומשמש, ומרבע, שהוא עולה אותיות שלו: י'
 י"ה, יה"ו, יהו"ה - ע"ב. באותו זמן - ובין
 צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וחסידים
 ברנה יגילו. ו' תוספת - אלה הששי. קדם שלו
 עק"ב, חרב בית המקדש, ולאחריו עד תשלום
 רע"ב יהיה ער"ב. זהו שפתוב (שם מז) ערב וידעתם
 כי ה' הוציא אתכם וגו'. (בראשית מד) כי עבדך ערב
 את הנער וגו'. (ער כאן רעיא מהימנא).

קוּם רַבִּי אַבְא לְחַדֵּשׁ דְּבָרֵי תוֹרָה שְׂאִמְרֵתָּ
 בְּחַבּוּר רֵאשׁוּן. פָּתַח רַבִּי אַבְא וְאָמַר,
 (ישעיה מב) שִׁירֹו לְה' שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְּתוּ מִקְצֵה
 הָאָרֶץ וְגו'. בְּמַה חֲבִיבִים יִשְׂרָאֵל לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שְׁחֲדוּהָ שְׁלָחָם וְתִשְׁבַּחְתָּ שְׁלָחָם אֵינָה
 אֵלָא (לְשִׁתְּףָ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁבְיָנְתוּ בְּאוֹתוֹ שְׂבָדָ וְכו') בּוּ.
 שְׂבָדָ שְׁבִינּוּ, כָּל חֲדוּהָ שָׁל יִשְׂרָאֵל שְׁלֵא
 מְשַׁתְּפִים בָּהּ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (וְשִׁבְיָנְתוּ),
 אֵינָה חֲדוּהָ. וְעֵתִיד הוּא סְמָאֵל וְכָל סִיעֵתוֹ
 לְקַטְרַג לְאוֹתָהּ חֲדוּהָ, (וְיִחִיד) וְיִשְׂאֵר בְּצַעַר וּבְכִי,
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא מְשַׁתְּפָּ בְּאוֹתוֹ הַצַּעַר.

אֲבָל מִי שְׂמְשַׁתְּפָּ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְשִׁבְיָנְתוּ בְּחֲדוּתוֹ, אִם יָבֵא מְקַטְרַג
 לְקַטְרַג בְּאוֹתָהּ חֲדוּהָ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁבְיָנְתוּ
 מְשַׁתְּפָּ בְּאוֹתוֹ צַעַר. מַה פְּתוּב בּוּ? (שם סג) בְּכָל
 צָרָתָם לוֹ צָר. וּבְמַה? מְשׁוּם שְׁעֵמוּ אֲנָכִי בְּצָרָה.

וּמַנִּין לָנוּ שְׂיֵישׁ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לְשִׁתְּפָּ אֶת הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְשִׁבְיָנְתוּ בְּחֲדוּתָם? (מְשׁוּם שְׂאִינָה

שְׂמַחָה, אֵלֵּא בְּשִׁתְּפוֹת שְׁלוֹ מֵאֵלֹהִים (תהלים קמ"ט) יִשְׂמַח
 יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו. אוֹתָהּ חֲדוּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָהּ,
 אֵלֵּא בְּעֲשָׂיו. בְּעֲשָׂיו?! בְּעוֹשֵׂיו צָרִיךְ לוֹ לְכַתּוּב!
 אֵלֵּא אֵלֹהֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנֵתוֹ, וְאָבִיו
 וְאִמּוֹ. שָׂאֵף עַל גַּב שְׂמֵתוֹ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עוֹקְרֵם מִזֶּן עֵדוֹן וּמְבִיאֵם עִמּוֹ לְאוֹתָהּ חֲדוּה,
 לְקַחַת חֵלֶק שֶׁל חֲדוּה עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְשִׁכְנֵתוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב ט) הֲעִשׂוּ יַיִשׁ חֲרָבוֹ.

דָּבָר אַחֵר בְּעֲשָׂיו - מִשּׁוֹם שֶׁכֵּן אָדָם נִעְשָׂה
 בְּשִׁתְּפוֹת אֵיִשׁ וְאִשָּׁה וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 וְעַל סוּד זֶה כָּתוּב (בראשית א) נִעְשָׂה אָדָם, בְּשִׁתְּפוֹת.
 שְׁשֻׁנָּנוּ, שְׁלֵשָׁה אֲמָנִים עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְהוֹצִיא מֵהֶם עוֹלָם, וְאֵלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, וְהָאָרֶץ,
 וְהַיָּם. וְכָל אֶחָד שְׁשֻׁשׁ יוֹם אֶחָד, וְחִזְרוּ בְּמַקְדָּם.

יוֹם רִאשׁוֹן הוֹצִיאוּ הַשָּׁמַיִם אֲמָנוֹת שְׁלָהֶם, שְׁכָתוּב
 (ש"ס) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. יוֹם שֵׁנִי
 הוֹצִיאוּ הַיָּם אֲמָנוֹת לְמַעֲשָׂה, שְׁכָתוּב (ש"ס) וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַיָּם וְגו'. עַלֹּ חֲצֵי מַיִם

לְמַעַלָּה, וַחֲצִי מִיָּם נִשְׁאַרוּ לְמַטָּה. וְאַלְמָלֵא כָּךְ
 שֶׁהַיָּמִים נִפְרְדוּ, הָעוֹלָם לֹא הָיָה עוֹמֵד. יוֹם שְׁלִישִׁי
 עָשְׂתָה הָאָרֶץ וְהוֹצִיָּאתָה כָּמוֹ שֶׁצִּוִּיתָהּ, שְׁכַתוֹב
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשֵׂא הָאָרֶץ דְּשֵׂא עֵשֶׂב, וְכַתוֹב
 וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דְּשֵׂא וְגו'.

עַד כָּאֵן כָּל אֲמָנוֹת מִשְׁלֶשָׁה אֱלֹה הוֹצִיָּא אֲמָנוֹתוֹ,
 וְעָשׂוּ מֵה שֶׁהֶצְטִיבוֹ. נִשְׁאַרוּ שְׁלֶשָׁה יָמִים
 אַחֲרוֹנִים. יוֹם רְבִיעִי הֶצְטִיבָה אֲמֵן רֵאשׁוֹן לַעֲשׂוֹת
 אֲמָנוֹתוֹ, שְׁכַתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֵרֶת וְגו',
 וַחֲיִנוּ שָׁמַיִם. בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי הוֹצִיָּאוּ הַיָּמִים, שֶׁהוּא
 אֲמָנוֹת אַחֲרֶת, שְׁכַתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְעוּ הַיָּמִים
 וְגו'. בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי עָשְׂתָה הָאָרֶץ אֲמָנוֹתָהּ, שְׁכַתוֹב
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְגו'.

כִּיּוֹן שֶׁשְׁלֶשֶׁת הָאֲמָנִים הָאֵלֶּה הִשְׁלִימוּ מַעֲשֵׂיהֶם,
 אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֲמָנוֹת אַחַת
 יֵשׁ לִי לַעֲשׂוֹת, וְהוּא אָדָם. הִתְחַבְּרוּ כְּאַחַד, וְאֲנִי
 עִמָּכֶם, נַעֲשֶׂה אָדָם. גּוֹף שְׁלֶכֶם, וְאֲנִי אֶתְיָה שְׁתַּף
 עִמָּכֶם וְנַעֲשֶׂה אָדָם. כָּמוֹ שֶׁבִּתְחִלָּה הָיָה בְּשִׁתְפוּת,

גם אחר כך בן. אבא - שבו עושה מעשה השמים
 ומעשה המים, והאשה - שהיא אמן שלישי כמו
 הארץ, והקדוש ברוך הוא שהשתף יחד אתם.
 ועל סוד זה כתוב פעשיו.

ואף על גב שאבא ואמא נפרדו מהעולם הזה,
 יש חדוה בכל שתפות. ששנינו, בשעה
 שהאדם ^(דף רב ע"א) משתף את הקדוש ברוך הוא
 בחדוה שלו, בא הקדוש ברוך הוא לגן עדן
 ועוקר משם את אביו ואמו, שהם שתפים אתו,
 ומביא אותם עמו לאותה חדוה, וכלם מומנים
 שם, ובני אדם לא יודעים. אבל בצרת האדם,
 הקדוש ברוך הוא מומן אליו לברו, ולא מודיע
 לאביו ולאמו. והו' שכתוב (תהלים יח) בצר לי אקרא
 ה' ואל אלהי אשוע וגו'.

רעיא מהימנא

אמר הקדוש ברוך הוא, אני ושכינתי שתפות
 הנשמה, ואביו ואמו שתפות הגוף. שאביו
 מודיע לבן של העינים ושל העצמות ושל הגידים

והמת, והאשה שחר שפעינים ושער ובשר ועור.
 וגם כד שמים וארץ וכל חיליהם השתתפו
 ביצירתו: מלאכים, מהם יצר הטוב ויצר הרע
 להיות מציד משניהם. שמש ולבנה להאיר לו פיוס
 ובלילה. חיות ובהמות ועופות ודגים להתפרנס
 מהם, וכל עצים וזרעי הארץ להתפרנס מהם.

מה עשה הקדוש ברוך הוא? עקר את אביו ואמו
 מן ערן והביאם עמו, להיות עמו בחדות
 בנו, ואין חדוה בחדות הנאלה, שכתוב פה (דברי
 הימים-א מז) ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים
 ה' מלך. אז ירננו עצי היער מלפני ה' כי בא
 לשפוט את הארץ. (עד כאן רעיא מהימנא).

חזר אותו צל של קדם והלך לתוף הפית כמו
 דמות אדם. נפל על פניו רבי אבא. אמר
 רבי יוסי, נזפרתי שפמקום זה ראייתי את רבי
 פנחס בן יאיר, יום אחד תיה עומד במקום זה
 ותיה אומר כד: פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן,
 באות י' קטנה.

מִשׁוּם שִׁשְׁנֵי א"ב רְשׁוּמִים - אֵלֶּפָּא בִּיתָא שְׁל
 אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת, וְאֵלֶּפָּא בִּיתָא שְׁל
 אוֹתִיּוֹת קְטַנּוֹת. אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת הֵן בְּעוֹלָם הַבָּא,
 וְאוֹתִיּוֹת קְטַנּוֹת הֵן בְּעוֹלָם הַתְּחִתּוֹנִין. י' קְטַנָּה,
 אוֹת בְּרִית הַקְּדוּשׁ. בֵּינּוֹן שְׁפַנְחָם קִנְיָא עַל בְּרִית
 זו, גְּתוּסְפָה לו' י' קְטַנָּה, סוּד בְּרִית זו.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: מָה אֶעֱשֶׂה
 עִם מִשָּׁה? בְּרִית זוּ מִמִּשָּׁה הִיְתָה, וְכִלְתּוּ
 הִיְתָה, גְּנָאֵי הוּא לְתַת אוֹתָהּ לְאַחַר בְּלֵי דַעַת
 וְרִצּוֹן מִשָּׁה. לֹא נָאָה זֶה. הִתְחִיל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְאָמַר לְמִשָּׁה: מִשָּׁה, פְּנַחֶם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶחָרֹן
 הַכֹּהֵן. אָמַר לוֹ מִשָּׁה: רְבוּנוּ שְׁל עוֹלָם, מַהוּ? אָמַר
 לוֹ, אַתָּה הוּא שְׁמִסְרַת נַפְשָׁךְ עַל יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא
 יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם בְּכַמָּה פְּעָמִים, וְהוּא הִשִּׁיב אֶת
 חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַר מִשָּׁה: מָה אַתָּה
 רוֹצֵה מִמֶּנִּי? הָרִי תְּכַל שְׁלָךְ!

אָמַר לוֹ: הָרִי תְּכַל שְׁלָךְ הִיא, אָמַר לוֹ שְׁתַּשְׂרְחָה
 בְּתוֹכוֹ. אָמַר מִשָּׁה: הָרִי בְּלֵב שְׁלָם תִּתְּיָהּ

אֱלֹיוּ. אָמַר לוֹ: אָמַר אֶתָּה בְּפִיךָ וְהָרַם קוֹלְךָ,
 שְׂאֵתָה מִסִּרְתָּ אוֹתָהּ בְּרָצוֹן וּבְלֵב שָׁלֵם. זֶהוּ
 שְׂכַתוֹב לָכֵן אָמַר. אֶתָּה אָמַר בְּרָצוֹן: הִנְנִי נִתֵּן לוֹ
 אֵת בְּרִיתִי שָׁלוֹם. שְׂאֵלוֹ הִקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא, הָיָה
 לוֹ לוֹמַר: לָכֵן אָמַר לוֹ הִנְנִי נִתֵּן לוֹ אֵת בְּרִיתִי
 שָׁלוֹם. אֲבָל לֹא כָתוּב אֵלָּא לָכֵן אָמַר. וְאִם תֹּאמַר
 שְׂהַעֲבָרָה מִמִּשְׁחָה - לֹא. אֵלָּא כִּינֵר זֶה שְׂמַדְלִיקִים
 מִפְּנֵי - זֶה נוֹתֵן וּמְחַנֵּת, וְזֶה לֹא נִגְרַע מִפְּנֵי.

בָּא אוֹתוֹ הַצֵּל, וַיֵּשֶׁב, וַיִּנְשָׁקוּ. שָׁמְעוּ קוֹל אֶחָד
 שְׁתָּהּ אוֹמַר: פִּנּוּ מְקוֹם, פִּנּוּ מְקוֹם לְרַבִּי
 פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, שְׂהוּא אֶתְכֶם. שְׂשִׁנִּינוּ, שְׂכָל מְקוֹם
 שְׂצַדִּיק תִּדְשׁ בּוֹ דְבַרִי תוֹרָה, בְּשִׂחָהּ בְּאוֹתוֹ
 הָעוֹלָם פּוֹקֵד אֵת אוֹתוֹ מְקוֹם וּבָא אֱלֹיוּ, וְכָל שְׂכֵן
 בְּשִׁשְׁרוּיִים בּוֹ צַדִּיקִים אַחֲרִים לְתִדְשׁ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
 שְׂאוֹמְרִים דְבַרִי תוֹרָה, כְּמוֹ זֶה שְׁתָּהּ בָּא רַבִּי
 פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר לְפַקֵּד אֵת מְקוֹמוֹ וּמְצָא צַדִּיקִים
 אֵלוֹ מְחַדְּשִׁים דְבַרִי תוֹרָה, וְהִתְחַדְּשׁ בְּמַקְדָּם אוֹתוֹ
 דְבַר שֶׁל רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר לְפָנָיו.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, נָאֵה הַדָּבָר שֶׁל רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, שְׁתֵּרִי לֹא כָּתוּב לָכֵן הִנְנִי נוֹתֵן, אֶלֶּא לָכֵן אָמַר הִנְנִי נוֹתֵן לוֹ. וְכִי דָּבָר זֶה הָיָה גִּנּוּז מַחֲסִיד זֶה תַּחַת יָדָךְ וְלֹא הָיִיתָ אוֹמֵר?! אֲשֶׁרִי חֶלְקֵנוּ שְׂוָכֵינוּ לְהִיּוֹת פְּסִיּוּעַ שֶׁל הַצֵּל הַקְּדוֹשׁ כָּאֵן.

גַּם הוּא פָּתַח וְאָמַר מִשְׁמוֹ שֶׁל רַבִּי פִּנְחָס, (קהלת ט)
 כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה וְגו' -
 כִּמָּה נָאֵה לוֹ לְאָדָם בְּעוֹד שְׁתֵּנֵר דּוֹלֵק וְשָׂרוּי עַל
 רֵאשׁוֹ לְהִשְׁתַּדֵּל וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן רַבּוֹנוֹ, מִשּׁוּם
 שְׂאֵוֹתוֹ הֵנֵר הוּא כ"ח שְׂשָׂרוּי עֲלָיו, וְלָכֵן כָּתוּב
 (במדבר יד) יִגְדַל נָא כַּח יֵי. כַּח יֵי, זֶהוּ כַּח שְׂשׂוֹרָה עַל
 רֵאשׁ תַּצְדִּיקִים וְכֹל אוֹתָם שְׂמִשְׁתַּדְּלִים בְּרְצוֹן
 רַבּוֹנָם. וְעַל זֶה שְׂנִינּוּ, כָּל הָעוֹנָה אָמֵן יְהִי שְׁמִיָּה
 רַבָּא מְבָרַךְ בְּכֹל כַּחוֹ. (זהו כחו)

וְדַאי צְרִיף לְעוֹרֵר כָּל אֵיבָרָיו בְּכַח תּוֹק, מִשּׁוּם
 שְׂבִתָּתְעוֹרְרוֹת תּוֹקָה שְׂבִתָּתְתוֹק, הַתְּעוֹרֵר
 אוֹתוֹ כַּח קְדוֹשׁ עֲלִיּוֹן וְעֵלָה לְתוֹךְ הַקְּדוֹשׁ, וְנִשְׁבַּר

כַּח וְחֹזֵק הַצַּד הָאֲחֵר. וְלָכֵן ^(דף רב ע"ב) בְּכַתְּף, אֲשַׁרְיֶךָ
לַעֲשׂוֹת רְצוֹן רַבּוֹנְךָ.

כִּי אִין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְגו', מִשּׁוּם אֲשַׁאֲרֵהוּ כַּח יֵשׁ
מַעֲשֵׂה הַשְּׁתַדְלוֹת לְהַשְׁתַּדֵּל בְּעוֹלָם הַזֶּה
אֲנִקְרָא מַעֲשֵׂה, עוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה, לְהַשְׁלִים סוּף
הַמַּחֲשָׁבָה. וְחֻשְׁבוֹן - זֶהוּ עוֹלָם אֲשַׁתְּלוּי בְּדַבּוּר,
אֲשַׁתְּרֵי הַחֻשְׁבוֹן בְּדַבּוּר תְּלוּי. וְלָכֵן כָּל הַגִּימַטְרִיאוֹת
וְתַקּוּפוֹת הָעֵבוּרִים שֶׁל הָעוֹלָם הֵם בְּלִבְנָה. וְדַעַת
- זֶהוּ סוּד אֲשַׁשׂה צְדָדִים אֲשַׁתְּלוּיִים בַּמַּחֲשָׁבָה,
וְנִקְרָאִים עוֹלָם שֶׁל אוֹתָהּ מַחֲשָׁבָה. וְחֻכְמָה -
אֲשַׁחֲבֵל תְּלוּי מִמְנָה.

וְכָל אֵלֹהֵי כְּלוּלִים בְּאוֹתוֹ כַּח, מֵה אֲשַׁאֲרֵהוּ בֵּן בְּצַד
הַשְּׂאוֹל, דְּרַגְתַּת הַגִּימַטְרִיָּה. אֲשַׁתְּרֵי כָּל אָדָם אֲשַׁלֵּא
מִשְׁתַּדֵּל בְּכ"ח זֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה לְהַכְּנִים בּוֹ בְּמַעֲשֵׂה
וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה, סוּפוֹ לְהַכְּנִים בַּשְּׂאוֹל, אֲשַׁאֲרֵהוּ
בּוֹ מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה. אֲשַׁתְּרֵי הַצַּד הָאֲחֵר
הוּא דְרָךְ שְׂאוֹל, אֲשַׁכְּתוּב (מִשְׁלִי ז) וְדַרְכֵי שְׂאוֹל בֵּיתָהּ.

מי שיתרפה מב"ח הקדוש הוזה, מתחזק בו צד האחר, ששאל ביתה.

אֲשֶׁר אַתָּה הַלֵּךְ שָׁמָּה. וְכִי כָּל פְּנֵי הָעוֹלָם הוֹלְכִים לִשְׂאֹל? בֵּן, אֲבָל עוֹלָיִם מִיָּד, שְׂפָתוֹב (שמואל-א ב) מוֹרִיד שָׂאֹל וַיַּעַל. פָּרַט לְאוֹתָם רִשְׁעִים שְׁלֹא תִרְחָרוּ תְּשׁוּבָה לְעוֹלָמִים, שְׂיִוְרָדִים וְלֹא עוֹלָיִם. וְאַפְלוּ צַדִּיקִים גְּמוּרִים יוֹרְדִים לְשָׁם. לָמָּה יוֹרְדִים? מִשּׁוֹם שְׁלוֹקָחִים כַּמָּה רִשְׁעִים מִשָּׁם, וּמַעְלִים אוֹתָם לְמַעְלָה. (וְשָׁם גּוֹרְמִים לָהֶם לְחַרְחֵר בְּתְּשׁוּבָה) וְיִמֵּי הֵם? אוֹתָם שְׁחַרְחָרוּ תְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יָבִלוּ, וְהִסְתַּלְּקוּ מִהָעוֹלָם. וְצַדִּיקִים יוֹרְדִים בְּגִלְלֵי הַרְשָׁעִים לְתוֹךְ הַשָּׂאֹל, וְלוֹקָחִים אוֹתָם, וּמַעְלִים אוֹתָם מִשָּׁם.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, כָּתוּב (קהלת ז) אַחַת לְאַחַת לְמִצְאָה חֲשָׁבוֹן. חֲשָׁבוֹן שֶׁל גִּימְטְרִיאוֹת שְׁעוֹמְדִים בְּלִבְנָה, בְּאִיזוֹ דְרָגָה שָׁלָה הֵם? לֹא הִשִּׁיב לוֹ. אָמַר, שָׁמַעְתִּי וְלֹא נִזְכַּרְתִּי בְּדַבָּר. קָם אוֹתוֹ הַצֵּל וְהִכָּה בְּעֵינָיו שֶׁל רַבִּי אֲבָא. נָפַל עַל פָּנָיו מִתוֹךְ פֶּחָד. עַד

שָׁהִיָּה נֹפֵל עַל פָּנָיו, נָפַל פָּסוּק בְּפִיו, שָׁפָתוֹב (שיר
 השירים ז) עֵינָיו בְּרָכוֹת בְּחֻשְׁבוֹן עַל שַׁעַר בַּת רַבִּים.
 וְאֵלֹהֵי הָעֵינַיִם שָׁלָה: פְּרַפְרָאוֹת לְתוֹךְ חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה
 שְׁנַמְשָׁכָה מְלֻמְעָלָה, וּמִתּוֹךְ חֻשְׁבוֹן וּתְקוּפוֹת
 וְעִבּוּרִים מִתְמַלְאִים, וְנִעְשׂוּ בְרָכוֹת, שִׁצְצָאוּ מִיָּמִין
 לְכָל הַצְּדָדִים, (אוֹתוֹן עֵינַיִם) עַד שְׁנַפְקָדוֹ לְכָל חֻשְׁבוֹן
 וְעִבּוּרֵי הַלְּבָנָה בַלְבָד (שְׁבַחוּיָן) וְכוּכָבִים וּמְזֻלוֹת
 לַעֲשׂוֹת חֻשְׁבוֹן, וְזֵהוּ שַׁעַר בַּת רַבִּים, זֹהֵי הַלְּבָנָה
 שְׁבַחוּיָן.

אָמַר רַבִּי אֲבָא לְרַבִּי יוֹסִי, אוֹתָהּ מְרַנְלִית קְדוּשָׁה
 שְׁתִּיתָה תַּחַת יָדָהּ, מִתּוֹךְ סִיּוּעַ שָׁל תְּחַסִּיד
 תְּקַדּוּשׁ שְׁהוּא אֲצִלְנוּ, כַּמָּה יָפָה הוּא, וְחֻזְרָנוּ בּוֹ.
 שְׁתִּירֵי וְדָאֵי לֹא צָרִיךְ לְהוֹצִיא אִשָּׁה לְהַשְׁרוֹת
 בְּמָקוֹם אַחֵר, עַד שֶׁבַעֲלָה יִצְוָה וְיִתֵּן לָהּ רִשׁוֹת
 לְלֶכֶת, וּמִוִּדְעִים לְבַעֲלָה בַתְּחִלָּה, וּמִפִּיִם אוֹתוֹ
 שְׁהוּא יִצְוָה אוֹתָהּ וְיִתֵּן לָהּ רִשׁוֹת לְלֶכֶת לְאוֹתוֹ
 מְקוֹם. כִּדְ תְּקַדּוּשׁ פְּרוּךְ הוּא פִּיִם אֶת מִשָּׁה, וְעַד
 שְׁנָתֵן לוֹ רִשׁוֹת וְאָמַר לוֹ: אָמַר אֲתָהּ, הִנְנִי נִתֵּן לוֹ

את ברית שלום, לשרות בתוכו. ועד שנתן לה
רשות ללכת לשם, לא הלכה.

מנין לנו? מצדיקו של עולם, שנתן לה רשות
לשרות בתוך צדיקי העולם הזה. וישבה
עמם כמו בלה בתוך הקשומים שלה. וצדיק
העולם רואה ושמח בזה. אבל בין זרועות בעלה
שוכבת, וחוזרת להיות אתם, ושבחה לבעלה, כמו
שנאמר (אסתר ב) בפערב היא באה ובכקר היא שבה.
פערב היא באה לבעלה, ובכקר היא שבה
לצדיקי העולם, והכל ברשות בעלה. (והו שכתוב (תהלים
לו) וצדיק חונן ונותן).

ומשה כך אמר, הנני נתן לו את בריתי. כמו
שצדיק שלמעלה נותן, גם אני הנני נותן,
מתנה לחזיר מתנה היא, ובשביל ברית זו הרויח
בהנה עליונה. ואם לא תהיה אתו, לא יתקשר
פנחס בדרגת בהנה עליונה, שחרי ברית דבקה
תמיד בימין עליון. וימין עליון זה עתיד לבנות
בית מקדש, שהוא ברית.

אמר רבי אבא, נזכרתי בדבר אחד ששמעתי
 מהמנורה הקדושה, ששמע משמו של רבי
 אליעזר. יום אחד בא לפניו גוי אחד ואמר לו: זקן
 זקן, שלש ^(דף רכא ע"א) בעיות אני רוצה לתבע ממך.
 אחת, שאתם אומרים שייבנה לכם בית מקדש
 אחר, ויהי לא היו להפנות אלא רק פנמים - בית
 ראשון ובית שני. בית שלישי (ובית רביעי) לא תמצא
 בתורה, ויהי מה שתייה לו להפנות כפר נבנו,
 ולעולם אין בו יותר, שיהי שני פתי ישראל קרא
 להם הפסוק, וכתוב (חגי ב) גדול יהיה כבוד הבית
 הנה האחרון מן הראשון.

ועוד, שאתם אומרים שאתם קרובים למלך
 העליון יותר מכל שאר העמים. מי
 שקרוב למלך הוא שמיח (יותר) תמיד, בלי צער, בלי
 פחד, בלי דחק, ויהי אתם בצער ובדחק ובגזון
 תמיד יותר מכל בני העולם, ולנו לא התקרב צער
 ודחק ויגזון כלל. אנו קרובים למלך העליון, ואתם
 רחוקים ממנו, ולכן יש לכם צער ודחק, אבל
 ויגזון, מה שאין לנו.

וְעוֹד, שְׁאַתֶּם לֹא אוֹכְלִים נְבִלוֹת וּמִרְפוֹת בְּדִי
 שֶׁתְּהִיוּ בְּרִיאִים וְגוֹפְכֶם יִתְּיָה בְּבְרִיאוֹת.
 אָנוּ אוֹכְלִים כָּל מַה שְּׂרוּצִים, וְאָנוּ חֹזְקִים בְּכַח
 בְּבְרִיאוֹת, וְכָל אֵיבְרֵינוּ בְּעַמָּדָם. וְאַתֶּם שְׁלֹא
 אוֹכְלִים, חֲלָשִׁים בְּלָכֶם בְּחִלָּאִים רָעִים וּבְשֶׁכֶר
 יוֹתֵר מִכָּל שְׂאֵר הָעַמִּים. עִם שְׂשׂוֹנָא אֶתְכֶם
 אֵלְהִיכֶם בְּכַל. זְקוֹן וְזָקוּ, אֵל תֹּאמַר לִי דְבַר, שְׁלֹא
 אֲשַׁמַּע אוֹתְךָ וְלֹא אֶקְבֵּל מִמֶּךָ. הַרִים רַבִּי אֶלְעָזָר
 עֵינָיו וְהִשְׁנִיחַ בּוֹ, וְנִעְשָׂה גַל שֶׁל עֲצָמוֹת.

בִּיּוֹן שְׁנַח רְגֵזוֹ, הַחֲזִיר רֹאשׁוֹ וּבְכָה, וְאָמַר, (תהלים
 ה) ה' אֲדַנִּינוּ מִה אֲדִיר שְׁמֹךְ בְּכָל הָאָרֶץ.
 בְּמַה חֹזֵק כַּח הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, חֹזֵק בְּכָל הָאָרֶץ,
 וּבְמַה חֲכִיבִים דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, שְׂאִין לָךְ דְּבַר קָטָן
 שְׁלֹא תִמְצָא בַתּוֹרָה, וְאִין לָךְ דְּבַר קָטָן שְׂפָא
 בַתּוֹרָה שְׁלֹא יֵצֵא מִפִּי הַקָּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא. דְּבָרִים
 אֵלוֹ שְׂשִׂאֵל אוֹתוֹ רָשָׁע, אֲנִי שְׂאֵלְתִי יוֹם אֶחָד אֶת
 אֵלְיָהוּ, וְאָמַר שְׁתֵּרִי בִישִׁיבַת הַרְקִיעַ הַסְּתִדְרוֹ לִפְנֵי
 הַקָּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא. וְכֵן זֶה:

וְשִׁבְשִׁיבָאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם רָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לַעֲשׂוֹתָם בְּאֶרֶץ כְּמִלְאָכִים
 קְדוֹשִׁים שָׁל מַעְלָה, וְרָצָה לְבָנוֹת לָהֶם בֵּית קְדוֹשׁ
 וְלִהְיוּרֵידוֹ מִתּוֹךְ שְׁמֵי הַרְקִיעִים וְלִנְטַע אֶת יִשְׂרָאֵל,
 נְצִיב קְדוֹשׁ, כְּמוֹ הַדְּמוּת שְׁלֹמֶעֱלָה. וְהוּא שְׁכַתּוֹב
 (שְׁמוֹת טו) תְּבַאֲמוּ וְתִטְעֲמוּ בְּחַר נִחְלָתְךָ. בְּאִיזָה
 מְקוֹם. בְּמִכּוֹן לְשַׁבְּתֶךָ פְּעֵלְתָּ ה'. בְּאוֹתוֹ שְׁפַעֲלֶתָ
 אֶתָּה ה', וְלֹא אַחֵר. מְכוֹן לְשַׁבְּתֶךָ פְּעֵלְתָּ ה' - זֶה
 בֵּית רֵאשׁוֹן. מִקְדָּשׁ ה' בּוֹנֵנו יְדִיד - זֶה בֵּית שְׁנִי.
 וְשִׁנְיָהֶם אֲמָנוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵם.

וּמִשְׁתַּרְגְּזוּ לְפָנָיו בְּמִדְבָּר - מִתּוֹ, וְהַכְּנִים הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת בְּנֵיהֶם לְאֶרֶץ, (לְמַדוֹ
 מַעֲשֵׂיהֶם) וְהַבֵּית נִבְנָה עַל יְדֵי אָדָם, וְלִכֵּן לֹא עָמַד.
 וְשִׁלְמָה הָיָה יוֹדֵעַ שְׁמִשׁוּם שְׁמַעֲשֶׂה זֶה שָׁל אָדָם
 לֹא יַעֲמַד, וְעַל זֶה אָמַר, (תְּהִלִּים קכו) אִם ה' לֹא יִבְנֶה
 בֵּית שׁוּא עֲמָלוֹ בּוֹנֵנו בּוֹ, שְׁחֲרֵי אֵינן לוֹ בּוֹ עֲמִידָה.
 בִּימֵי עֲזָרָא גָרַם הַחֲטָא, וְהַצְטָרְכוּ הֵם לְבָנוֹת, וְלֹא
 הִיָּתָה בּוֹ עֲמִידָה. וְעַד עַכְשָׁיו בְּנֵי הַרֵאשׁוֹן שָׁל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, וְלִעֲתִיד לְבֹא

בְּתוֹב (שם קמ"ז) בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם ה'. הוּא וְלֹא אֲחֵר.
 וּלְבַנֵּינָן זֶה אָנּוּ מְחַפִּים, וְלֹא בְנֵי אָדָם, שְׂמִינָן לוֹ
 עֲמִידָה כָּלֵל.

בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי יוֹרֵיד אֹתָם הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ
 הוּא כְּאַחַד מְלֻמְעָלָה. בֵּית רֵאשׁוֹן בְּכֶסֶף,
 וּבֵית שְׁנֵי בְּנִלְוֵי. אֹתוֹ בֵּית יְהוָה בְּנִלְוֵי, שְׁנִקְרָא
 בֵּית שְׁנֵי, שְׂיִרְאָה לְכָל הָעוֹלָם אֲמָנוֹת הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ
 הוּא, חֲדוּה שְׁלֵמָה וְרֵצוֹן הַלֵּב בְּכָל עֲמִידָה.

אֹתוֹ בֵּית רֵאשׁוֹן בְּכֶסֶף עָלָה לְמַעְלָה, עַל גַּב
 אֹתוֹ שְׂבַנְלוֹי. וְכָל הָעוֹלָם יֵרְאוּ עֲנֵי
 כְּבוֹד שְׂסוּכְבִים עַל גַּב אֹתוֹ שְׂבַנְלוֹי. וּבְתוֹךְ
 אֹתָם עֲנֵי יְהוָה בֵּית רֵאשׁוֹן בְּמַעֲשֵׂה מְמִיר
 שְׁעוֹלָה עַד רוּם כְּבוֹד הַשָּׁמַיִם, וּלְבַנֵּינָן זֶה אָנּוּ
 מְחַפִּים.

וְעַד עַכְשָׁיו לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, שְׂאֵפְלוֹ עִיר שָׁל
 יְרוּשָׁלַיִם לֹא תִהְיֶה אֲמָנוֹת אָדָם, שְׂחֵרֵי
 בְּתוֹב (זכריה ב) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר ה' חוֹמַת יֵשׁ
 סְבִיב וְגו'. אִם לְעִיר בְּתוֹב כֶּךָ - כָּל שְׂכַן הַבַּיִת,

שְׁהוּא דְיִוְר שְׁלוֹ. וּמַעֲשֵׂה זֶה חֲרִי רְאוּי לְהִיּוֹת
 בְּרֵאשׁ כְּשִׁינְעָאוּ יִשְׂרָאֵל מִבְּצָרִים, וְהִסְתַּלַּק עַד
 לְסוֹף הַיָּמִים בְּנִאֲלָה (דף רכא ע"ב) הַאֲחֵרוֹנָה.

שְׁנֵאֲלָה אַחֲרַת, שְׁוֵדֵאֵי אָנוּ קְרוֹזִים לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן
 יוֹתֵר מִכָּל שְׂאָר הָעַמִּים - וְדֵאֵי כֹךְ זֶה,
 שְׁיִשְׂרָאֵל עָשָׂה אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא לֵב כָּל
 הָעוֹלָם. וְכֹךְ הֵם יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׂאָר הָעַמִּים, כְּמוֹ לֵב
 בֵּין הָאֵיבָרִים. כְּמוֹ שְׁהֵאֵיבָרִים לֹא יְכוּלִים לַעֲמֹד
 בְּעוֹלָם אֲפֵלוּ רְנַע אֶחָד בְּלֵי לֵב, כֹּךְ הָעַמִּים כָּלָם
 לֹא יְכוּלִים לַעֲמֹד בְּעוֹלָם בְּלֵי יִשְׂרָאֵל. וְכֹךְ גַּם
 יְרוּשָׁלַיִם בְּתוֹךְ שְׂאָר הָאֲרָצוֹת כְּמוֹ לֵב בְּתוֹךְ
 הָאֵיבָרִים, וְעַל כֹּךְ הִיא בְּאֲמֻצַּע כָּל הָעוֹלָם, כְּמוֹ
 לֵב בְּתוֹךְ הָאֵיבָרִים.

וְיִשְׂרָאֵל מִתְנַהֲגִים בְּתוֹךְ שְׂאָר הָעַמִּים כְּמוֹ הַלֵּב
 בְּתוֹךְ הָאֵיבָרִים. הַלֵּב הוּא רַךְ וְחֻלְשׁ,
 וְהוּא קִיּוּם כָּל הָאֵיבָרִים. לֹא יוֹדֵעַ מִצַּעַר וְצָרָה
 וְיָגוֹן כְּלָל, רַק הַלֵּב, שְׂבוּ הַקִּיּוּם, שְׂבוּ הַשִּׁבְל. שְׂאָר
 הָאֵיבָרִים לֹא הִתְקַרְבּ בָּהֶם כְּלָל, שְׁחֲרִי אֵין בָּהֶם

קיום ולא יודעים דבר. כל שאר האיברים לא קרובים למלך, שהוא חכמה ושכל, ושאריו פמה, אלא רק הלב. ושאר האיברים רחוקים ממנו ולא יודעים כלל. כך ישראל קרובים למלך הקדוש, ושאר העמים רחוקים ממנו.

שאלה אחרת, שישאל לא אוכלים נבלות ומטרפות ומנוף ולכלוך ושקצים ורמשים בשאר העמים - כך הוא, שהרי הלב הוא רך וחלש, ומלך ועמידת כל שאר האיברים. לא לוקח למזונו, רק ברור וצחות כל הדם, ומזונו נקי וברור, והוא רך וחלש מהכל, ושאר הפסלות מניח לכל האיברים, וכל שאר האיברים לא משגיחים בזה, אלא כל פסלת ורע של הכל לוקחים, והם בחזק כמו שראוי להם.

ועל זה בכל שאר האיברים יש אבדעות, שאית או ספחת, סגירות הצרעת. ללב אין כלום מכל אלה, אלא הוא נקי וברור מהכל, אין בו מום כלל. כך הקדוש ברור הוא לקח את ישראל,

נְשֵׂהוּא נְקִי וּבְרוּר שְׂאִין בּוּ מוּם, וְעֲלִיו כְּתוּב (שיר
 השירים ד) בְּלֶךְ יָפֶה רַעֲיָתִי וּמוּם אֵין בָּהּ. כָּא רַבִּי יוֹסֵי,
 נֶשֶׁק יָדוֹ וְאָמַר, אֵלּוֹ לֹא כָּאֲתִי לְעוֹלָם רַק כְּדִי
 לְשִׁמְעַע אֶת זֶה - דִּי לִי.

וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמְּכָה וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 פְּסוּק זֶה הָיָה צָרִיךְ לְהַכְתִּיב: וְשֵׁם אִישׁ
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִכָּה פְּנִיחָם, וְלֹא הַמְּכָה אֲשֶׁר הִכָּה.
 לֹא נֹאמַר אֶלָּא בְּדַרְךְ נִסְתַּר.

אֶלָּא כֵּן אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר (רַבִּי שְׁמַעוֹן), כִּיּוֹן שְׁהַעֲלָה
 תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת פְּנִיחָם לְכַהֲנָה גְדוֹלָה,
 לֹא רָצָה לְהַזְכִּיר לְפְנִיחָם אֶת תְּרֵג הָאָדָם, שְׁתַּרְי לֹא
 רָאוּי לְכַהֵן גְּדוֹל. מָרָם הַעֲלָהּ לְכַהֲנָה גְדוֹלָה הַזְכִּיר
 לוֹ, וְאָמַר, וַיֵּרָא פְּנִיחָם [וְגו'] וַיִּקַּח רֵמַח וְגו', וַיִּדְקַר
 אֶת שְׁנֵיהֶם וְגו'. כִּיּוֹן שְׁהַעֲלָהּ לְכַהֲנָה גְדוֹלָה, לֹא
 הַזְכִּיר שְׁמוֹ בַּתְּרֵג, שְׁלֹא רָאוּי לוֹ, וְחָס עֲלָיו כְּבוֹד
 תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַהֵן גְּדוֹל לֹא רָאוּי לְהַזְכִּיר
 בַּתְּרֵג. וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמְּכָה, גַּם כֵּן.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה הוֹלֵךְ מִכְּפוּטְקָא לְלוּד, וְרַבִּי
 יְהוּדָה הֵלֵךְ עִמּוֹ. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פָּנַע
 בָּהֶם רַבִּי פְּנִיחָס בֶּן יֵאִיר, וְשָׁנִי אֲנָשִׁים מְחַמְרִים
 אַחֲרָיו. עָמַד חֲמוּרוֹ שֶׁל רַבִּי פְּנִיחָס. טָעְנוּ אוֹתוֹ,
 וְלֹא הֵלֵךְ. אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס, הַשְּׂאִירוּ אוֹתוֹ, שְׁחֵרֵי
 רֵיחַ שֶׁל פָּנִים חֲדָשׁוֹת הֵרִיחַ, אוֹ שָׁנִים יַעֲשֶׂה לָנוּ
 כָּאֵן. עַד שֶׁהֵם שָׁם, יָצָא רַבִּי שְׁמַעוֹן מֵאַחֲרֵי סֹלַע
 אַחַד, נָטַל חֲמוּר וְהֵלֵךְ. אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס, וְלֹא
 אָמַרְתִּי לָכֶם שְׁחֵרֵי רֵיחַ שֶׁל פָּנִים חֲדָשׁוֹת הֵרִיחַ?!

יָרַד וְנִפְּף אוֹתוֹ רַבִּי פְּנִיחָס וְנָכְתָה. אָמַר לוֹ,
 רְאִיתִי בְּחִלּוּמֵי שְׁבָאָה שְׁכִינָה אֵלַי וְנִתְּנָה
 לִי אוֹצְרוֹת גְּדוּלִים, וְשִׁמְחֵתִי בָּהֶן. וְעַכְשָׁו כְּפִי
 שָׂרְאִיתִי. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִקּוֹל פְּרָסוֹת חֲמוּרָךְ
 יִדְעֵתִי שְׁוֶה אֶתָּה. כָּעֵת חֲדוּהָ שְׁלֵמָה. אָמַר רַבִּי
 פְּנִיחָס, נִשְׁבַּב בְּמָקוֹם אַחַד, שֶׁדַּבְּרֵי הַתּוֹרָה צְרִיכִים
 צָחוֹת. מִצְאוּ מַעֲיֵן מִים וְעַץ, וַיֵּשְׁבוּ.

אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס, מִסְתַּכֵּל הָיִיתִי שְׁוֶה לְתַחֲתֵי
 תַּמְתִּים בְּדָרְךְ אַחַר יַעֲשֶׂה לָהֶם תְּקוּדָשׁ

בְּרוּךְ הוּא, וּמָה שֶׁהָיָה בְּעֵת רֵאשׁוֹן, יְהִיָּה אֲזִי
 אַחֲרוֹן. מִנֵּיִן לָנוּ? מֵאוֹתָן עֲצָמוֹת, אוֹתָן עֲצָמוֹת
 שֶׁהִתְחַיָּה תְּקֵדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי יְחֻזְקָאֵל, שֶׁכָּתוּב
 (יְחֻזְקָאֵל לו') וַתִּקְרְבוּ הָעֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ -
 בְּהִתְחַלָּה, וְאַחַר כֵּן כָּתוּב, ^(דף רכב ע"א) וַרְאִיתִי וְהִנֵּה
 עֲלִיהֶם גִּידִים וּבָשָׂר עָלָה וְגו'. וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר
 מִלְּמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם - שֶׁחֲרִי מַה שֶׁהַפְּשִׁיט
 בְּהִתְחַלָּה, יְהִיָּה אַחֲרוֹן. בְּהִתְחַלָּה (הַפְּשִׁיט מְרוּחַ, וְאַחַר כֵּן)
 עוֹר, וְאַחַר כֵּן בָּשָׂר. בְּהִתְחַלָּה הַפְּשִׁיט מְרוּחַ, וְאַחַר
 כֵּן עוֹר, וְאַחַר כֵּן בָּשָׂר, וְאַחַר כֵּן עֲצָמוֹת.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, בְּזוֹה הַתְּקֵשׁוּ הָאֲחֵרוֹנִים, אֲבָל
 עֲצָמוֹת אֵלֶּה שֶׁהִתְחַיָּה תְּקֵדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 נְפִישׁ וְאוֹתוֹת מְשֻׁנִּים עֲשָׂה בָּהֶם תְּקֵדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 בֵּא וּרְאֵה מַה כָּתוּב, (אִיוב י') זָכַר נָא כִּי כַחֲמֹר
 עֲשִׂיתָנִי וְאֵל עֶפְרַיִם תִּשְׁכַּחַנִּי. מַה כָּתוּב אַחֲרָיו? הֲלֹא
 כְּחֶלֶב תִּתִּיבֵנִי וּכְגַבִּינָה תִקְפִּיאֵנִי. עוֹר וּבָשָׂר
 תִּלְבִּישָׁנִי וּבְעֲצָמוֹת וְגִידִים תִּשְׁכַּחַנִּי. עֵתִיד תְּקֵדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, לְאַחַר שִׁיבְלָה הָאָדָם בְּעֶפְרַיִם וַיִּגְיַע זְמַן
 שֶׁל תְּחִיַּת הַמֵּתִים, שֶׁאוֹתָהּ עֲצָם שֶׁתִּשְׁאֵר, לַעֲשׂוֹת

אוֹתָהּ כְּמוֹ עֵסָה זֹה, וְכִמוֹ גְּבִינָה שֶׁל חֶלֶב וְנִבְיַעַת
הַחֶלֶב, שְׂאוֹתָהּ נְבִיעָה נִקְיָה וּמִצְחָצַחַת בְּצִחוֹת
אוֹתָהּ עֵצִים. תִּתְעָרֵב אוֹתָהּ הָעֵצִים וְתִמָּחֶה כְּמוֹ
חֶלֶב, וְאַחַר כֵּן יִקְפִּיא אוֹתָהּ, וְתִצְטִיֵּר בְּצִיּוֹר כְּמוֹ
גְּבִינָה בְּקַפְאוֹן, וְאַחַר כֵּן יִמְשֹׁךְ עָלֶיהָ עוֹר וּבִשָּׂר
וְעֲצָמוֹת וְגִידִים.

זֶהוּ שְׂכָתוֹב הֵלֵא כְּחֶלֶב תִּתִּיכְנִי וְכִגְבִינָה
תִּקְפִּיאֵנִי. הַתְּכִתְנִי לֹא כָּתוֹב, אֵלֶּא
תִּתִּיכְנִי. הַקְּפִיתְנִי לֹא כָּתוֹב, אֵלֶּא תִקְפִּיאֵנִי.
הַלְּבִשְׁתְּנִי לֹא כָּתוֹב, אֵלֶּא תִלְבִּישְׁנִי. סוֹכְכְתְנִי לֹא
כָּתוֹב, אֵלֶּא תְּסוֹכְכְנִי. כָּלֵם מִשְׁמַע שְׁלֹאֲחַר זְמַן.

וְאַחַר כֵּן מַה כָּתוֹב? חַיִּים וְחֶסֶד עֲשִׂיתָ עִמָּדִי -
זוֹ רוּחַ חַיִּים. (וְאִם תֹּאמַר), תְּרִי כָּתוֹב עֲשִׂיתָ
עִמָּדִי, וְלֹא כָּתוֹב תִּעֲשֶׂה! אֵלֶּא כֵּן אָמַר, חַיִּים
וְחֶסֶד עֲשִׂיתָ עִמָּדִי. בְּאוֹתוֹ עוֹלָם וְרַקַּת בִּי רוּחַ
חַיִּים, אֲבָל וּפְקֻדָתְךָ - שְׂמִלְכַת הַמֶּלֶךְ - שְׂמֵרָה
רוּחִי, הִיא שְׂמֵרָה אֶת רוּחִי בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. מַה זֶה
וּפְקֻדָתְךָ? שְׂאֵתָה עֲתִיד לְפַקֵּד אוֹתָהּ בְּתַחֲלָה.

(שְׁמֵרָה רוּחִי) וְסוּד דְּבַר זֶה - כָּל נַפְשׁוֹת
הַצְּדִיקִים גְּנוּזוֹת וְטְמִירוֹת תַּחַת כִּסֵּא הַמְּלָכָה,
וְהִיא שׁוֹמֵרֶת אוֹתָם לְהַשִּׁיבָן לְמְקוֹמוֹתֵיהֶן. זֶהוּ
שְׁכַתְּוֹב וּפְקֻדְתָּךְ שְׁמֵרָה רוּחִי. מַה זֶה וּפְקֻדְתָּךְ?
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קט) פְּקֻדְתּוֹ יִקַּח אַחֲרָיו. פְּקֻדְתָּךְ
- זֹהִי מַלְכַת הַמְּלָכָה, שְׁכָל הַרוּחוֹת הֵם פְּקֻדוֹנוֹת
בְּיַדֶּיהָ. זֶהוּ שְׁכַתְּוֹב (שם לא) בְּיַדְךָ אֲפָקִיד רוּחִי
וְגו', וְהִיא שׁוֹמֵרֶת אוֹתָם, בְּגִלְלָה זֶה שְׁמֵרָה רוּחִי,
וְהִיא שׁוֹמֵרֶת אוֹתָהּ.

כְּמוֹ זֶה אָמַר דָּוִד, (שם פו) שְׁמֵרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד
אָנִי. שְׁמֵרָה - זוֹ מַלְכַת הַמְּלָכָה, שֶׁהִיא שְׁמֵרָה
נַפְשִׁי, בְּגִלְלָה כִּי חָסִיד אָנִי. וּבְכָל מְקוֹם שְׁכַתְּוֹב
סֵתֵם - זוֹ הַמְּלָכָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה,
(שמות טו) וַיֹּאמֶר אִם שָׁמַעַתְּ שָׁמַע בְּקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ.

בְּכַה רַבִּי פִּנְחָס וְאָמַר, וְלֹא אָמַרְתִּי לָךְ
שֶׁהַשְּׂכִינָה נִתְּנָה לִי אוֹצְרוֹת וּמִתְּנוֹת!?!
אֲשֶׁרִי חֲלָקִי שְׂזֻכִּיתִי לְרֵאוֹתְךָ וְשָׁמַעְתִּי אֶת זֶה.
אָמַר לוֹ, בְּאוֹתוֹ זְמַן מִיֵּלָא אוֹתָהּ עֵצֶם, מַה יַּעֲשֶׂה

מִשָּׂאָר הַעֲצָמוֹת שִׁימָצְאוּ? אָמַר לוֹ, כִּלְנֵי יִכְלְלוּ
 בְּאוֹתָהּ נְבִיעָה שֶׁל עֵצִים זֶה, וְיִכְלְלוּ יַחַד אֶתְּהָ,
 וְהַכֹּל יַעֲשֶׂה עִפָּה אַחַת, וְשֵׁם יִצְטִיר צִיּוֹר, כָּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (ישעיה נח) וְעֲצָמֶיךָ יַחְלִיץ. מֶה
 זֶה יַחְלִיץ? כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (הושע ה) חָלַץ מֵהֶם. כָּלֵם
 יַעֲבְרוּ מִקְיוּמָם וְיִכְלְלוּ בְּעֵצִים הַזֹּאת לְהִיּוֹת עִפָּה
 אַחַת, וְאֵז (ישעיה שם) וְחַיִּיתָ כִּגְן רְוָה וּכְמוֹצֵא מִיָּם
 וְגו' (אָמַר הַרְוֵעָה הַנְּאֻמָּן)

רַעֲיָא מְהִימָנָא

אָמַר רוּעָה הַנְּאֻמָּן, אוֹי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם שֶׁהֵם
 אֲטוּמֵי לֵב, סְתוּמֵי עֵינַיִם, שְׁלֵא יוֹדְעִים
 שֶׁכְּשָׂא הַלֵּילָה שְׁעָרֵי הַגִּיהֶנֶם נִפְתָּחִים, שֶׁהִיא
 מָרָה. וְעֲשָׂנִים שֶׁלָּה שְׂמַת־פְּשָׁטִים עוֹלִים עַד לַמָּח.
 וְכַמָּה חִילוֹת יִצָּר הָרַע מִתְּפִשָׁטִים כָּכָל אֵיבָרֵי
 הַגּוּף, וְשְׁעָרֵי נֹן עֲדוֹן, שֶׁהוּא עֵינֵי הַלֵּב, נִסְתָּמִים
 וְלֹא נִפְתָּחִים. שְׁכָל אוֹרוֹת הָעֵינַיִם יוֹצְאִים מִהַלֵּב.
 וְשְׁעָרֵי הַלֵּב, אוֹתָם עֵינַיִם נִסְתָּמוֹת, מִשׁוּם שְׁלֵא
 מִסְתַּכְּלוֹת בְּמִזְקִים הַלָּלוּ, שֶׁהֵם לִילִית,

וְלֹא שׁוֹלְטִים בְּאֹרוֹת הַלֵּב, שֶׁהֵם מְלֹאכִים
 שְׂמֵת־פְּשָׁטִים בְּכָל הָאֵיבָרִים בְּעֵנְפֵי הָעֵץ לְכָל צַד.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן יָהֵם בְּלֶם אֹרוֹת נִסְתָּרִים בְּלֵב,
 וּמֵת־כְּנָסִים אֵלָיו כְּמוֹ יוֹנִים לְאַרְבּוֹתֵיהֶם, כְּמוֹ נֶחַ
 וְאַשְׁתּוֹ וְכָל מִין וּמִין שֶׁנִּכְנָסוּ עִמּוֹ לְתֵבָה.

וּמִזִּיקִים שְׂמֵת־נִבְרִים עַל כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף, כְּמוֹ מִי
 הַמַּבּוּל שֶׁנִּבְרָו עָלָיו ט"ו אֲמָה, מִשׁוּם
 שֶׁחָטָא בִּי"ה, וְהִסְתַּלַּק י"ה מִהַגּוּף וְנִשְׁאַר אֱל"ם,
 בְּלִי רֵאִיָּה וְשִׁמְיָעָה וְרִיחַ וְדָבוּר. וְסוּד הַדָּבָר - (תהלים
 לט) נִצַּלְמָתִי דוּמְיָה (הַחֲשִׁיתִי מִטּוֹב וּבֹאֲבִי נִעְבָּר). דוּמְיָה -
 דו"ם י"ה. בְּאוֹתוֹ זְמַן, חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה אֲמָה נִבְרָו
 חֲמִזִּיקִים עַל הַגּוּף, וְהֵם כְּמוֹ תֵלֶם לְעֵרוּנָה. (דף רכב ע"ב)

וְכְמוֹ שֶׁנֶּחַ שָׁלַח אֶת הַיּוֹנָה בְּשִׁלְיָחוֹתוֹ, גַּם כָּךְ
 שָׁלַח נִשְׁמָה בְּאָדָם, רוּחוֹ בְּשִׁלְיָחוֹתוֹ, וְלִכְן
 צָרִיךְ אָדָם לְהַפְקִיד אוֹתָהּ בַּמְּלָכָה. וְחוּ שְׂפָתוֹב
 (תהלים לא) בְּיָדָךְ אֶפְקִיד רוּחִי. וְאִם הִיא אֲסוּרָה
 בַּחֲטָאֵי הַגּוּף וּבִידֵי חֵילוֹת יִצָּר חֲרָע, מַה כָּתוּב?
 בְּיָדָךְ אֶפְקִיד רוּחִי פְּדִיתָה אוֹתִי ה' אֵל אֲמָת.

ועוד, בזמן שהיא חיבת, מה כתוב ברוחו? (משלי)
 יד ליד לא ינקה רע. שהולך מייד ליד
 במחנות היצר הרע ששורים עליו בחטאיו,
 וזורקים אותו במקום למקום. וזהו שמראה עצמו
 במדינה אחרת או במלכות אחרת, ולפעמים
 באשפה, כפי עונותיו. ואם הוא צדיק, כל מחנות
 היצר הטוב כלם, ופניהם וכנפיהם פרודות לקבל
 רוח, ומעלים אותו למעלות, למקום חיות הכסא,
 ושם רואה כמה חזיונות, דמיונות ומראות נבואה.
 ומשום זה פרשוה רבותינו שחלום אחד מששים
 של נבואה.

ועוד, (תהלים פו) שמרה נפשי כי חסיד אני - אף
 על גב שפרשוה בנמרא, ולא חסיד אני,
 שכל מלכי מזרח ומערב ישנים עד ארבע שעות,
 ואני (שם קיט) חצות לילה אקום להודות לך. ולא
 עוד, אלא שכל מלכי מזרח ומערב וכו', ואני ידי
 מלבכות בדם שפיר ושלחה כדי לטהר אשה
 לבעלה. מייד נודמנה לו צפרדע אחת ואמרה לו,
 למה אתה משבח עצמך לומר חצות לילה אקום

לְהוֹדוֹת לָךְ? וְאֲנִי כָּל לַיְלָה לֹא יִשְׁנָה לְשִׁבְחָ לֹו
 וּלְגִנּוֹן לְפָנָיו! אָמַר דָּוִד, אֲוִי לַמְּמֻנָה שֶׁל אוֹתָהּ
 צִפְרָדַע שְׁלֹא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁאֲנִי אוֹמֵר, שְׁלֹא אָמַרְתִּי
 כִּי חֲסִיד אֲנִי.

אֵלֶּא מִשּׁוּם שֶׁפָּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, וְלֹא עִם הָאָרֶץ
 הָאָרֶץ חֲסִיד, שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִיַּמִּין הַקָּדוֹשׁ
 פָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא חֶסֶד. וּמִשּׁוּם זֶה מִי שֶׁמֵתְעַסֵּק
 בַּתּוֹרָה נִקְרָא חֲסִיד. בְּגִלּוֹל זֶה אָמַרְתִּי לְהַקְדוֹשׁ
 פָּרוּךְ הוּא שֶׁמָּרָה נִפְשִׁי, וְלֹא תִדּוֹן אוֹתָהּ כְּמַעֲשֵׂה
 אֵלוֹ עַמֵּי הָאָרְצוֹת שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְלֹא עִם הָאָרֶץ
 חֲסִיד. וְאִם תֹּאמַר, כִּמָּה עַמֵּי הָאָרְצוֹת הֵם שֶׁעָשׂוּ
 חֶסֶד - אֵלֶּא כִּךְ פָּרְשׁוּהוּ: אֵיזוֹהוּ חֲסִיד? זֶה
 חֵמֶת־חֶסֶד עִם קוֹנּוֹ. כְּמוֹ דָּוִד שֶׁהָיָה מְחַבֵּר. וּמָה
 הָיָה מְחַבֵּר? תּוֹרָה שֶׁל לְמַעַלָּה הָיָה מְחַבֵּר עִם
 הַקָּדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא. וּמִשּׁוּם זֶה, שֶׁמָּרָה נִפְשִׁי כִּי
 חֲסִיד אֲנִי.

וּכְשֶׁאָרְדָם מֵת, מַה כָּתוּב בְּנִפְשׁ חַיִּי? (משלי ו)
 בְּהִתְחַלְּכֶךָ תִּנְחַח אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ

תשמר עליך, והקיצות - לתחית המתים - היא תשיחה. זה לתחית המתים יפה, שיעמיד את האדם, אבל לשכר הנשמה בעולם הבא מה יהיה?

אלא הקדוש ברוך הוא מלביש אותה כמו בתחלה בעניי כבוד. כמו בתחלה תכנס במראה, שהוא כמו הגוף, כלולה פרמ"ח איברים. גם כך תכנס במראה כלולה במאיתים ארבעים ושמונה מצוות, ובמאיתים ארבעים ושמונה אורות שנפרדים מאותה מראה, שנאמר פה (במדבר יב) ויאמר אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע. ובלבושי עניי כבוד - (בראשית ט) וראיתיה לזכר ברית עולם, זו אספקלריה המאירה. (במדבר יב) בתלום אדבר בו - זו אספקלריה שאינה מאירה, כלולה משלש מאות ששים ותחמשה אורות, בתשבון ישנה, והינו (שיר השירים ה) אני ישנה. אחד בעולם תיה ואחד בעולם הבא. והם במעשה ידיו של הקדוש ברוך הוא.

וְסוֹד שְׁלָהֶם - (שמות ג) זֶה שְׁמִי לְעֹלָם. י"ה עִם
 שְׁמִי - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשָׁשִׁים. ו"ה
 עִם זְכָרִי - מֵאֲתָיִם וְשִׁמוֹנָה וְאַרְבָּעִים. וְכָרוֹזִים
 יוֹרְדִים וְעוֹלִים לְפָנָיו: תָּנוּ כְבוֹד (לְדָמוֹת) לְכְבוֹד
 הַמֶּלֶךְ.

וְהִינֵנוּ (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
 בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ. וְהוּא שָׁעָשָׂה אוֹתוֹ
 בְּשֵׁתֵי דְמִיּוֹת, בְּשְׁנֵי גַנְיִם (פְּנִים), שְׁנֵאמַר עֲלֵיהֶם (שיר
 השירים ה) הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנְיִם. הִיא עֲלֵת עַל הַכֹּל, שְׁנֵאמַר
 עֲלֶיהָ (דברים ד) כִּי לֹא רָאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. וְעַל שְׂאֵר
 הַדְּמִיּוֹת כְּתוּב, תְּמוּנַת כָּל וְגו'. (במדבר יב) וְתְמוּנַת
 ה' יִבִּיט. וְתַרְי"ג מְלֶאכִים מְעֵלִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה
 בְּדְמִיּוֹת אֵלוֹ, כָּלָם וּפְנִיָהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת, לְקַיֵּם
 אֶת הַפְּסוּק שְׁכַתוֹב בָּהֶם (שמות יט) וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל
 בְּנֵי נְשָׂרִים וְאַבָּא אֶתְכֶם אֵלַי.

כְּמוֹ שְׁיִצְאוּ מִמְצָרִים וְהִלְכוּ בְּעֵנֵי כְבוֹד, וּבְכָל
 אוֹתוֹ כְבוֹד כְּמוֹ זֶה תִּהְיֶה יְצִיאַת הַנְּשֻׁמָּה
 מִגּוֹף שֶׁל טָפָה סְרוּחָה לְלֶכֶת לְשְׁנֵי גַנְיִם,

שֶׁנִּבְרְאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ שָׁלָחֵם בְּשֵׁם ה', וּבְגִלְלוֹ
 נֹאמַר (תהלים צו) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן יִתְקַיֵּם בְּאָדָם (ישעיה ל) וְלֹא יִכְנַף עוֹד
 מוֹרְיָה, לְגִבְיָהּ, (שם ו) בְּשָׁתַיִם יִכְסֶה פָּנָיו, אֵלֶּה
 - וְהָיוּ עֵינָיו רְאוּת אֶת מוֹרְיָה. וּמֵצֵד הַמְּרֵאוֹת
 תִּלְלוּ זָכָה מִשָּׁה רַבְּנוּ עֲלֵיו הַשָּׁלוֹם, רַבֵּן שֶׁל
 נְבִיאִים וְחֲכָמִים. אָמַר הַמְּנוֹרָה תְּקַדּוֹשָׁה, אֵתָה
 הוּא שׁוֹכֵיִת בְּחַיִּיךָ לְמַה שְּׂיִזְכּוּ צְדִיקִים אַחַר
 תֵּייהֶם, אֲשֶׁרִי תִּלְקֹד!

דָּבָר אַחֲרָי, שְׁמֵרָה נִפְשֵׁי כִי חָסִיד אָנִי - לְמַה? כִּי
 שְׂאֵת־חֶסֶד עִם אָנִי, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ אָנִי וְהָ"ו.
 אוֹי לֹא לְמִי שְׁמִפְרִיד (דף רכג ע"א) אָנִי מֵהוּא, שְׁנֹאֲמַר
 (תהלים ק) הוּא עֲשָׂנוּ וְלֹא אֲנִי. שְׁחַכְלֵנוּ אֶחָד בְּלִי
 פְּרוּד. וְהוּא שְׁכָתוּב (דברים לב) רְאוּ עֲתָה כִי אָנִי אָנִי
 הוּא [וְגו'], אָנִי אֶמִית וְאַחֲרָי מְחַצְתִּי וְאָנִי אֶרְפֵּא
 וְאִין מְיָדִי מְצִיל. אָנִי יְהוֹ"ה, אָנִי הוּא וְלֹא אַחֲרָי.
 וְזֶה אָנִי מִן אֲדָנִי. ה' - עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי.

וּמִשּׁוֹם שְׂיֵהוּ"ה הוּא לְיָמִין, שֶׁהוּא חֶסֶד, אָמַר,
 שְׁמֵרָה נַפְשִׁי שְׁאֵת־חֶסֶד בְּךָ עִם אֲנִי,
 וְהוּא אֲדַנְי לְגִבּוֹרָה. וּבֵת־פְּאֶרֶת מִתְחַבְּרִים שְׁנֵי
 שְׁמוֹת - יֵאֱהוּדָנָה"י. וְסוּד הַדְּבָר בְּחֶסֶד וּבְגִבּוֹרָה
 (יחזקאל א) וּפְנִיָהֶם וּבְנִפְיָהֶם פְּרֻדוֹת מְלֻמְעָלָה.
 וּבֵת־פְּאֶרֶת שְׁנִקְרָא (שמות טו) ה' אִישׁ מְלַחֵמָה, מֵה
 בְּתוֹב? (יחזקאל א) שְׁתֵּי חֲבֵרוֹת אִישׁ, שְׁנֵי שְׁמוֹת
 מִתְחַבְּרִים בּוֹ בְּאַחַד. וּשְׁתֵּי מְכַסּוֹת אֵת
 גְּוִילֵיהֶנָּה. תְּפִאֶרֶת נִקְרָא גְּוִיל, (דניאל י) וּגְוִילָתוֹ
 בְּתַרְשִׁישׁ, יֵאֱהוּיָה"ה.

הוֹשַׁע עֲבָדְךָ אֶתְּהָ אֱלֹהֵי. שִׁמַּח נַפְשׁ עֲבָדְךָ. תִּנָּה
 עֲזוּךְ לְעֲבָדְךָ (תהלים פו). שְׁלֹשׁ פְּעָמִים נַעֲשֶׂה
 דוּד עֶבֶד בַּתְּהִלָּה הַזֶּה, בְּנִגּוּד שְׁלֹשׁ פְּעָמִים
 שְׁהַעֲמִידוֹ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה שְׁצָרִיךְ אָדָם לְהִיֹּת עֶבֶד
 בַּתְּפִלָּה: בְּבָרְכוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת, כְּמוֹ עֶבֶד שְׁמֹסֶדֶר
 שְׂבָחוֹ לְפָנֵי רַבּוֹ. בְּאֶמְצָעִיּוֹת, כְּמוֹ עֶבֶד שְׁמִבְקֵשׁ
 פָּרֶם מֵרַבּוֹ. וּבְאַחֲרוֹנוֹת, כְּמוֹ עֶבֶד שְׁמוּדָה לְפָנֵי
 רַבּוֹ בְּפָרֶם שְׁקִבֵּל מִמֶּנּוּ וְהוֹלִיךְ לוֹ.

וְיִשְׁלַח פְּעָמִים שְׁעָבָד צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מִצַּד
הַעֲבוּדָה, שְׁפָרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שְׂאִין
עֲבוּדָה אֵלָּא תַּפְלָה, וְיִשְׁלַח אָבוֹת נִקְרְאוּ
עֲבָדִים מִצְדָּה, עַל שֵׁם הַשְּׂכִינָה, שְׂהִיא עֲבוּדַת
ה'. וְגַם כִּי מִשָּׁה עֲבָד ה'. וְלִכֵּן (וּיקרא כה) כִּי
לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים. אֲבָל לְגַבֵּי אַחֲרִים - כָּל
יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים הֵם, מִצַּד תַּמְלֻכוֹת. וְהִיא
לָמָּה נִקְרְאת עֲבוּדָה? בְּדֶרֶךְ אִשָּׁה לַעֲבָד
לְבַעֲלָהּ, וְדֶרֶךְ בָּנִים לַעֲבָד אֶת אֲבִיהֶם.

וְדוֹד נַעֲשָׂה עָנִי, חָסִיד וְעֲבָד. וְהוּא שְׂפָתוֹב, (תהלים
פו) תַּפְלָה לְדוֹד תַּיִתָּה אֲדֹנָי אֲזַנְךָ עָנִי כִי עָנִי
וְאֲבִיוֹן אָנִי. שְׁמֶרָה נִפְשִׁי כִי חָסִיד אָנִי. הוֹשַׁע
עֲבָדְךָ אֶתָּה אֱלֹהֵי הַבּוֹטֵחַ אֵלַיךְ. נַעֲשֵׂה עָנִי לְשַׁעַר
הַמְּלָךְ, שְׁנַאֲמַר בָּהּ (שם נא) אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח.
אֲדֹנָי הֵיכָ"ל, נַעֲשֵׂה עָנִי לְשַׁעַר הַמְּלָךְ. וּמָה כָּתוּב?
תַּיִתָּה אֲדֹנָי אֲזַנְךָ עָנִי, וְזוֹהִי שְׂכִינָה תַּחַתוֹנָה,
שְׂהִיא אֵזֶן לְקַבֵּל תַּפְלוֹת וְלִשְׁמַע אוֹתָן, כְּמוֹ
שְׂפָתוֹב (שם כב) כִּי לֹא בֹזָה וְלֹא שִׁקֵּץ עֲנוֹת עָנִי וְלֹא
הִסְתִּיר פָּנָיו מִפְּנֵי וּבִשְׁוִעוֹ אֵלָיו שְׁמַע.

וְשֶׁהוּא נִעְשָׂה עָנִי וְדָל מִצַּד אֹת ד' מִן אַחַד,
 לְשֹׂאֵל מִן א"ת, וְשֶׁהוּא עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
 לְקַיֵּם בּוֹ (שם קמ"ז) דְּלוֹתַי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ, שְׂלֵא יָמוֹת
 מְשִׁיחַ בֶּן אֲפָרַיִם. וְשֹׂאֵל מִמֶּנּוּ בְּאוֹתוֹ הַשַּׁעַר
 בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל הָעֲנִיִּים, לְקַיֵּם בָּהֶם (שמואל-ב כב) וְאֵת
 עִם עָנִי תוֹשִׁיעַ.

וְאַחַר כֵּן שֹׂאֵל בְּשִׁבִיל הַכֹּהֲנִים, שֶׁתִּחֹזֵר עֲבוּדָה
 לְמִקּוֹמָהּ, וְנִעְשָׂה עֶבֶד. לְאַחַר שְׁנַתֵּן לָהֶם
 תּוֹרָה מִצַּד הַחֶסֶד, לַעֲשׂוֹת נְמוּל עִם דָּל"ת
 מִתּוֹרָה, וְלִכֵּן נִעְשָׂה חֶסֶד. כֵּן הִנִּיעַ לְשֹׂאֵל
 סְפִירוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת. פָּתַח וְאָמַר, (שם קלא) ה' לֹא נָבָה
 לְבִי וְלֹא רָמוּ עֵינַי וְלֹא הִלְכֹתִי בְּגִדְלוֹת וּבְנִפְלְאוֹת
 מִמֶּנִּי.

וְשֶׁלְמָה אָמַר, תְּרִי בִּינָה הִיא שֶׁל מֹשֶׁה, אֲשֶׁר
 בְּחֻכְמָה עֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא מֵעַל דִּרְגָתוֹ. מֵה
 כָּתוּב? (קהלת ז) אָמַרְתִּי אֲחֻכְמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי.
 וְתְרִי כָּתוּב (מלכים-א ה) וְה' נָתַן חֻכְמָה לְשֶׁלְמָה!
 חֻכְמָה קִטְנָה. וְרָצָה לְהַעֲלוֹתָהּ מִלְמַטָּה לְמַעְלָה

שְׁהִתְרַחֲקָה מִמֶּנּוּ, מִשּׁוּם שְׂאֵפְלוֹ לְבִינָה אִין אָדָם
 בְּעוֹלָם יָכוֹל לַעֲלוֹת פָּרַט לְמִשָּׁה, כָּל שֶׁכֵּן לְמַעֲלָה
 מִמֶּנָּה, שְׁהִיא חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, שְׂמַצָּדָה חָכָם עֲדִיף
 מִנְּבִיא. וְאַף עַל גַּב שְׂפִרְשׁוּתָּהּ בְּדָרְךְ דְּרִישׁ עַל פָּרָה
 אֲדַמָּה, שְׂבָעִים פָּנִים לְהַתּוֹרָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר, קוּם לְחַדֵּשׁ דְּבָרִים לְפָנַי הַשְּׂכִינָה,
 שְׁתִּתְּהִי עֶזְרָ לְאַבִּיךָ, שְׁהַשֵּׁם גּוֹרָם - עֶזְרָ אֵל.
 אֵל מִיָּמִין, עֶזְרָ מִשְּׂמָאל. וְהוּ שְׂפָתוֹב (בראשית ט)
 אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזְרָ בְּנִגְדּוֹ. בְּמָה? בְּנִדְעָ יָפָה, שְׁהוּא הַפָּךְ
 עֶזְרָ. וַיִּקּוּם רַבִּי יוֹסִי עֲמָדָה, שְׁהוּא כִּסָּא שְׁלָם
 לְרַבּוֹנּוּ, שְׂפָךְ עוֹלָה יוֹסִי לְחֻשְׁבוֹן כִּסָּא, אֱלֹהִים
 בְּחֻשְׁבוֹן.

וַיִּקּוּם עַמּוּ רַבִּי יְהוּדָה, שְׂבּוּ הו"ד, וּבּוּ י"ה, וּבּוּ
 יְהו"ה ד', אֲרַבַּע חִיּוֹת. וּפְנִיָהֶם וּכְנִפִּיָהֶם
 פְּרָדוֹת, בְּלָם לְקַבֵּל אוֹתוֹ. וּמִמֶּנּוּ דוּד, שְׁהוּדָה
 לְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, דְּרַנָּה בְּהוֹדָאוֹת, שְׁהוּא מְצַד
 הוּד. וַיִּקּוּם עַמּוּ רַבִּי אֶלְעָאי, בְּגִימָטְרִיא יב"ק, בְּקִי
 בְּהַלְכָּה.

וַיִּקּוּם עִמּוֹ רַבִּי יוֹדָאֵי, שְׁחֻשְׁבוֹנוֹ א"ל. כְּמוֹ
 מִיכָאֵל, מִלְּאֲכִים רְשׁוּמִים בְּאֵל, כְּמוֹ (שם)
 (א) יֵשׁ לְאֵל יְדִי. וְסוּד שֶׁל אֵל - א' דְמוּת אָדָם, ל'
 שֶׁלֹּשׁ חֵיווֹת, שָׁהֵם אַרְבַּע פָּנִים לְכָל אֶחָד, שְׁרִמּוּזִים
 (בָּה) בָּה' בְּחֻשְׁבוֹן ל', שֶׁלֹּשׁ יוֹדֵי"ן (עוֹלוֹת ל'). וְהֵם
 בְּרֵאשֵׁי שֶׁלֹּשׁ אֲזוּכָרוֹת, שָׁהֵם ה' מְלָךְ, ה' מְלָךְ, ה'
 יְמִלֵּךְ לְעֵלָם וְעַד. וַיִּקּוּם עִמָּם רַבִּי אַבְאָה, שֶׁהוּא
 חֻשְׁבוֹנוֹ ד', אַרְבַּע חֵיווֹת. (דף רבג ע"ב)

רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא בְּאֵילָן, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְחִבְרִיו,
 שָׁהֵם תְּחִמְשָׁה שְׁהַזְבָּרְנוֹ, בְּעֵנָפִים גְּדוּלִים שֶׁל
 הָאֵילָן שְׁדוּמִים לְזֵרוּעוֹת וְשׁוֹקִים.

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וַיִּתְחַדְּשׁוּ דְבָרִים מִפִּיךָ בְּפֶסוּק זֶה
 שְׁמַקְרָם. לְמַנְצַח - שָׁם נִצַּח, נִגּוֹן צַח. וְכוּ
 נִקְרָא ה' בְּעַל נִצְחוֹן קְרִבּוֹת לְאַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמְזוֹלוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וְרַחֲמִים וְדִין לְיִשְׂרָאֵל. וְסוּד
 הַדָּבָר - (מְשַׁלֵּי יא) וּבִאֲבֹד רְשָׁעִים רָנָה. מ"ל - שְׁבָעִים
 שְׁמוֹת יֵשׁ לוֹ, וְעַם נִצַּח וְהוּד ע"ב, בְּחֻשְׁבוֹן חָס"ד,
 וְסוּד הַדָּבָר - (תְּחִלִּים טו) נְעֻמּוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח.

הוֹד - בו הוֹדוּ לָהּ. צְדִיק - בו (תהלים לג) רָנְנוּ
 צְדִיקִים בָּהּ, וּבוֹ (ירמיה לא) רָנוּ לְיַעֲקֹב שְׂמֵחָה.
 תְּפֹאֶרֶת - בו (תהלים קג) הִלְלוּ אֵל. הִלְלוּיָהּ, הִלְלוּ יָהּ,
 שְׁשֵׁם יְהוָה. פְּנִנוֹן וּבְזֹמֶר - חֶסֶד וּגְבוּרָה. פְּשִׁיר
 וּבְבָרָכָה - חֲכָמָה וּבִינָה. פְּאֲשָׁרֵי - פֶּתֶר. בְּתִהְלָה
 - מַלְכוּת.

מְזֻמָּר - בו רָ"ז וּבוֹ מו"ם. מֵצֵד הַזֹּמֶר שֶׁל תּוֹרָה
 וְזֹמֶר שֶׁל תְּפִלָּה. זֶמֶר מֵצֵד אַחֵר הוּא מו"ם
 ז"ר. זֶמֶר בְּבֵית - תָּרַב בְּבֵית. נָדָה שְׂפָחָה בַּת
 עֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת זֹנָה. וְזֶה אוֹתִיּוֹת מְזֻמוֹ"ר.
 נְגוּ"ן - שָׁם נ"ן. כָּף יָפִי תִנְגֵּנוֹן, בו הִלָּל, כָּמוֹ (שמות
 יב) לַיִל שְׂמֵרִים הוּא לָהּ לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
 אֲשָׁרֵי שָׁבוּ שְׂרוּי הָעוֹלָם מְשֻׁבְּחִים. (תהלים קמד) אֲשָׁרֵי
 הָעַם שְׂפָכָה לוֹ. בְּבָרָכָה - (שם לד) אֲבָרְכָה אֶת ה'
 בְּכָל עֵת. בְּתִהְלָה - תָּמִיד תִּתְּהַלְתוּ בְּפִי.

עַל שׁוֹשֵׁן עֲדוּת (שם ס) - זֶה הוֹד, שֶׁהוּא שׁוֹשֵׁן, אָדָם
 שׁוֹלֵט עַל לְבָן, שֶׁתִּנְצַח שׁוֹלֵט הוּא לְבָן עַל
 אָדָם. מַה זֶה עֲדוּת? זֶה צְדִיק. הוּא בְּרִית, שֶׁהוּא

אִיחֵזוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וְהוּא שְׂכַת־טוֹב (דברים ד)
העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ. מה זה
מכתם? מ"ך ת"ם. מך הוא צדיק, תם עמוד
האמצעי, דרנת יעקב, (בראשית כה) איש תם. גוף
וברית נחשבים לאחד. ללמד - חסד ונבונה,
שמשם נתנה תורה ללמד וללמד.

אָמַר לוֹ, יָפָה אִמְרַתְךָ, אֲבָל (תהלים יב) לְמַנְצַחַת עַל
הַשָּׁמַיִנִית, שְׁלֵא תִזְוֶז נִצַּח מִחוּד, שְׁהִיא
סְפִירָה שְׁמִינִית, אָמַר לְמַנְצַחַת עַל הַשָּׁמַיִנִית. אָמַר
הַמְנוּחָה הַקְדוּשָׁה, אִם כָּךְ, בִּינָה דְרָגָתָךְ, וְלָמָּה
פְּרִשׁוּתָּהּ וְנִתְּנָה הַחוּד לְמִשְׁתָּה, שְׁנֵאֲמַר (במדבר כו) וְנִתְּתָהּ
מִחוּדָךְ עָלָיו?

אָמַר לוֹ, יָפָה שְׂאֵלָתְךָ. ה' עוֹלָה בָּאוֹת י', חֲמִשׁ
פְּעָמִים עֲשֶׂר, לְחֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בִינָה.
וְהַתְּפִשְׁטוּתָם מִחֶסֶד וְעַד חוּד הֵן חֲמִשׁ, עֲשֶׂר בְּכָל
סְפִירָה, הֵם חֲמִשִּׁים. וּמִשׁוּם זֶה מְבִינָה עַד חוּד,
כָּל הַתְּפִשְׁטוּת אַחַת. אַחַר כָּךְ בָּא צַדִּיק, וְלָקַח
כָּל הַחֲמִשִּׁים שְׁעָרִים לְבִדּוֹ, לְהִיּוֹת שְׂקוּל לְכָל

הַחֲמִישׁ, וְנִקְרָא כָּל, שְׁנוּטֵל כָּל חַמְשִׁים שְׁעָרִים. וְגַם
כָּךְ כִּלְהַ לְקַחָה אֶת כָּלָם. אָמַר, כָּעֵת הַתִּישָׁב דְּבַר
זֶה עַל בְּרִיו.

וְעוֹד לִמְנַצַּח - שָׁם מ"ל עִם נִצַּח. וְזֶה מ"ל
מִחֲשֵׁמ"ל. מִן ח"ש - הוֹד וְנִצַּח, הֵם כְּנֶגֶד
שְׁתֵּי הַשְּׁפָתַיִם. וְלָכֵן נִקְרָאוּ שְׁפָתַיִם, חֵיוֹת אֵשׁ
מִדְּבָרוֹת. וּבַחֲנִינָה, עַד הֵיכָן מַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה?
וּפְרָשׁוּהָ מִן וְאָרָא, עַד חֲשַׁמֶּל. שְׁמַצַּד הַגְּבוּרָה
נִקְרָאוּ חֵיוֹת אֵשׁ. וְנִהַר שְׁיוּצֵא מִהוֹעָה שְׁלָהֶם -
יְסוֹד. כָּל שְׁלֹשֶׁת אֵלֶּה מְרַכְבָּה לְתַפְאֶרֶת, אָדָם.

מַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה זֶה מִלְכוּת. וּבְשִׁלְשֶׁת אֵלוֹ, הוּא
חֲכָמָה וּכְנִיָּה וְדַעַת. וְלָכֵן פְּרָשׁוּהָ בְּעֲלֵי
הַמְשָׁנָה שְׁאִין דּוֹרְשִׁים כְּמַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה בְּיַחֲדָה,
אֵלָּא אִם כֵּן הוּא חֲכָם וּמְבִין מְדַעְתּוֹ.

וַיֵּשׁ מְרַכְבָּה לְמִטָּה מוֹעִיר אַנְפִּין, שֶׁהוּא
מִטְטָרוֹ"ן, אָדָם הַקָּטָן. שְׁבַמְרַכְבָּתוֹ,
שֶׁהוּא פְרָדָם, זוֹרְמִים בְּמַהֲירוֹת מִיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה
שְׁיוּצֵאִים מִתּוֹךְ פְּרָדָם שְׁלוֹ לְשִׁלְשׁ מֵאַרְבַּע,

שָׁנְאֵמַר עֲלֵיהֶם אֲרַבְּעָה נִכְנְסוּ לַפְּרָדִים, וְהָרִי
נִתְּבֵאֵר.

שֶׁהוּא צִפּוֹר שְׂרָאָה רַבָּה פַּר פַּר תְּנָה לְחוּף יָם
הַתּוֹרָה, שְׁתֵּים הַגִּיעַ עַד קָרְסִלְיוֹ, וְרֹאשׁוֹ
הַגִּיעַ עַד קִצֵּה הַשָּׁמַיִם, וְלֹא נִכְשְׁלוּ בּוֹ שְׁלֹשָׁה
מִשּׁוּם שְׁתֵּמִים שְׁלוֹ רַבִּים, אֶלָּא מִשּׁוּם זְרַמַּת הַמַּיִם,
וּפְרָשׁוּהָ.

אבג בולל אותם שעוללים לישש, פנגד אותיות
מטטרו"ן. רביעי ד', (מלכים א יט) קול דממה
דקה, ששם בא המלה, והוא אדם לשבת על
הבסא.

א י"י - מים עליונים ומים תחתונים, שאין ביניהם
אלא כמלא גימה, שהוא ו' נטוי ביניהם פרקיע
שהוא מבדיל בין מים למים, שתהא הבדלה בין
נקבה לזכר. לכן, (בראשית א) ויהי מבדיל. וסוד הדבר
- יאחדונה"י. מים עליונים וזכרים - י' עליונה. מים
תחתונים נקבות - י' תחתונה. ישש אותיות
ביניהם, כחשבון ו', זה מטטרו"ן, שהוא בין א.

וְעוֹד, יוֹד נִקְדָּה. ו' גִּלְגַּל. וְאִין תְּנוּעָה בְּגִלְגַּל
 בְּשֵׁשָׁה צְדָדִים כְּחֻשְׁבוֹן ו', אֵלָּא בְּאוֹתָהּ
 נִקְדָּה. וְאוֹתָהּ נִקְדָּה הִיא יְחוּד הַכֹּל, וּמַעֲיָדָה עַל
 אוֹתוֹ יְחִיד שְׂאִין לוֹ שְׁנֵי, שְׂפָרְשׁוּ עֲלֶיהָ רַבּוֹתֵינוּ
 שְׂצָרִיךְ לְיַחַד אוֹתָהּ כִּדְרֵי שְׂתַמְלִיכְהוּ עַל
 (דף רכד ע"א)
 הַשָּׁמַיִם וְעַל הָאָרֶץ, וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם. ב'
 - שָׁמַיִם וָאָרֶץ. ג' - עֲמוּד שְׁסוּבֵל אוֹתָם. ד' -
 אַרְבַּע חֵיווֹת. ה' - הַכֶּסֶּא. ו' - שֵׁשׁ מַעְלֹת לְכֶסֶּא.
 וְעוֹד, א ב ג ד ה ו ז ח ט - אָדָם. י' יְחוּד שְׁלוֹ,
 מַלְכוּת, עֲשִׂירֵי שָׁל אָדָם. תִּשְׁעָ הוּא כְּנֶגֶד תִּשְׁעָ
 אוֹתֵינוּ. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שִׁיזְדָּעִים סוּד רַבּוֹנָם.

דָּבָר אַחַר צוֹ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֵת
 קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רֵיחַ נְחוֹחֵי - רַבִּי יְחוּדָה
 אָמַר, בְּקַרְבָּן יֵשׁ עֵשֶׂן, וְיֵשׁ רֵיחַ, וְיֵשׁ רֵיחַ נִיחַח.
 עֵשֶׂן הוּא מִצַּד הַדִּין, וְהוּ שְׂפָתוֹב (דְּבָרִים כט) כִּי אִז
 יַעֲשֶׂן אֵף ה'. (תהלים יח) עֲלָה עֵשֶׂן בְּאָפוֹ וְאִשׁ מִפִּי
 תֹאכַל. רֵיחַ נִיחַח, רַחֲמִים. (שיר השירים ז) וְרֵיחַ אִפְדָּ
 כַּתְפוּחִים.

אָמַר הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, וְהָרִי שְׁנִיָּהֶם - עֲשֵׂן וְרִיחַ -
 יָהֵם בְּאֵת, וְהַפְּסוּקִים מְעִידִים. אַחַד, עָלָה
 עֲשֵׂן בְּאֵפוֹ. וְהַשְּׁנִי, וְרִיחַ אֶפֶד פְּתוּחִים. וְלָמָּה
 נִקְרָא אַחַד עֲשֵׂן דִּין, וְהַשְּׁנִי רַחֲמִים? אֵלֵּא, בַּחֲטָם
 יֵשׁ שְׁנֵי חֲלוֹנוֹת, וְנֹאמַר בְּשִׂמְאֵל, עָלָה עֲשֵׂן בְּאֵפוֹ.
 מָה עָלָה? אֵלֵּא מִחֶלֶב שֶׁהוּא בְּשִׂמְאֵל, בְּנִגְדָּה גְבוּר.
 מִיָּמִין יוֹרֵדֶת אֵלָיו רוּחַ לְקַרְרוֹ וְלִשְׂבֹּךְ רָגְזוֹ, מִצַּד
 הַחֶסֶד, שֶׁשָּׁם הַמֶּת. חֲכָמָה לְיָמִין - הָרוּעָה לְהַחֲכִים
 יְדָרִים. בִּינָה בְּלֵב, בְּלִפְי שִׂמְאֵל - הָרוּעָה לְהַעֲשִׂיר
 יִצְפִּין. וְלָכֵן עָלָה עֲשֵׂן בְּאֵפוֹ, מִבִּינָה לְחֲכָמָה,
 שֶׁהִיא לְיָמִין, וּמִקְבְּלוֹ בְּחֻדָּה, בְּנִגְזוֹן הַלְוִיִּם.

וְעֲשֵׂן זֶה לֹא עוֹלָה, אֵלֵּא עַל יְדֵי אִשׁ שְׂדוּלֵק
 בְּעֲצִים, שֶׁהֵם אֵיבָרִים מְלֵאִים מִצְּוֹת, עֲצֵי
 עוֹלָה. בְּעֲלֵי תוֹרָה, תוֹרָה שֶׁהִיא נִדְלָקֶת בָּהֶם, אִשׁ
 בְּחֻזֵק הַגְּבוּרָה, וְעָלָה עֲשֵׂן בָּהֶם. בְּבִינָה עֲשֵׂן
 הַמְּעַרְבָּה.

וּמִשְׁעוֹלָה לָאֵת, נִקְרָא קַטְרֶת, וְזֶהוּ שְׂכַתוֹב (דברים)
 (ב) יְשִׁימוּ קַטְרֶת בְּאֶפֶד. וְאִין הַמְּבַטֵּל

מִוֹת בְּעוֹלָם כְּמוֹ קְטָרֶת, שְׁהִיא קִשׁוֹר הַדִּין
 בְּרַחֲמִים עִם רֵיחַ נִיחוּת כְּאֵת. תִּרְגוּם שֶׁל קִשְׁר -
 קִטְרוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲשֶׁרִי חִלְקֵנוּ שְׁחֲרוּחֵנוּ
 דְּבָרִים נִסְתָּרִים בְּנִלְוֵי. עוֹד אָמַר מְנוּחָה הַקְדוּשָׁה,
 שְׂאֵחֵר הַתְּפִלָּה, שְׁהִיא כְּמוֹ קֶרֶבֶן, מִי שִׁיאֵמַר
 בְּטוֹם הַקְטָרֶת אַחֲרֵי תְּהִלָּה לְדוֹד, מְבַטֵּל מִוֹת מִן
 הַבַּיִת.

אָמַר רוּעָה הַנְּאֻמָּן, כָּעֵת צָרִיךְ לְדַעַת אִיךְ הַתְּקִינוּ
 תְּפִלוֹת כְּנֶגֶד קֶרֶבְנוֹת. אֵלֶּא שְׁלֵשׁ תְּפִלוֹת,
 כְּנֶגֶד אֵת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבִקָּר - זוֹ תְּפִלַּת
 שְׁחֲרִית, שְׁנֵאֵמַר בָּהּ (בראשית יט) וַיִּשְׁכַּם אֲבָרָהָם
 בְּבִקָּר אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם אֶת פְּנֵי ה'.
 וּפְרָשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ, שְׂאִין עֲמִידָה אֵלֶּא תְּפִלָּה. וְאֵת
 הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים - כְּנֶגֶד תְּפִלַּת
 מִנְחָה שֶׁתִּקֵּן אוֹתָהּ יִצְחָק. וְהוּוּ שְׁכָתוֹב (שם כד) וַיֵּצֵא
 יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה לְפָנֹת עֶרֶב, וְאִין שִׁיחָה אֵלֶּא
 תְּפִלָּה. תְּפִלַּת עֶרְבִית כְּנֶגֶד אֱמוּרִים וּפְדָרִים
 שְׁמַת־אֲפִלִּים כָּל הַלְּיָלָה, וְהוּוּ שְׁכָתוֹב (שם כה) וַיִּפְנֶעַ

במקום וילן שם כי בא השמש, ואין פגיעה אלא
תפלה.

בין כך שאנו במקום זה, למה פתוב וינח מאבני
המקום וישם מראשתי וישכב במקום
ההוא? וכי לא היו לו כרים וכסתות לשכב? אלא
הואיל ובא חתן לפלה, אף על פי שלא היה דרכו
לשכב אלא בכרים וכסתות, והיא נתנה לו אבנים
לשכב - יקבל הכל ברצון הלב, ויהי נתפאר. וגם
כך נאמר בחבור הראשון. מהו שפתוב (שם לב)
ויאמר יעקב באשר ראם? אמר רבי שמעון, שב
יאמר הפסוק. (עד כאן רעיא מהימנא).

אמר רבי פנחס, הייתי מסתכל, השמירה היא
ודאי בלב, (שראה בלב) (והלב הנמת הלב העליון) ולכן
שמור בלב ולא במקום אחר. זכירה בזכר,
במח, שרובב ושולט על הלב. ואין זכירה אלא
במח. ועל זה זכור לזכר, ושמור לנקבה. המח
שהוא זכר, רובב ושולט על הלב. הלב שולט
ורובב על הפכה. הפכה, סמאל ונחש זה בזה,

והוא אָחֵר. (וְהֵם יָבֵר וַיִּנְקְבֵהוּ) (דף רכד ע"ב) יוֹתֶרֶת הַכֶּבֶד
 וְכֶבֶד. וְלִכְּזֵן בַּקֶּרְבָּן, יוֹתֶרֶת הַכֶּבֶד זֶה נֶחֱשׂ. כָּבֵד
 מֵאֵבֶל זָכָר, סוּד שֶׁל סָמָא"ל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וַדַּאי כֶּךָ זֶה, וַיִּפֶּה הוּא. וַיְבַרֵּר
 הַדָּבָר וְסוּד וְנִסְתָּרוֹת הַקֶּרְבָּן כֶּךָ הוּא. כָּבֵד
 לוֹקַח בַּהֲתַחֲלָה, הוּא וְהַיּוֹתֶרֶת שָׁלוֹ, (וְאַחֵר כֶּךָ הַיּוֹתֶרֶת
 שָׁלוֹ) סָמָאֵל וְבֵת זִוְגוֹ. (וְאַחֵר כֶּךָ כֹּל וְכוּ' שְׂאוֹתֶם תִּילוֹת) וְכֹל
 אוֹתָם עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד תִּילוֹת וּמִחֲנוֹת שְׁלָהֶם,
 וְלוֹקְחִים אֶת שְׁלָהֶם, שְׂאוֹכְלִים חֲלָבִים וְשִׁמְנוֹנֵי
 הַקֶּרְבָּן. זֶהוּ שְׁכַתוּב וְאֵת הַחֲלָב אֲשֶׁר עָלֵיהֶם. וְאִז
 נִקְרָב הַכֹּל לֵלֵב.

וְהַלֵּב לֹא לוֹקַח מִהַכֹּל, אֵלֶּא וְדוּי שְׁנַעֲשֶׂה כּוּ
 וְעוֹלָה בָּאוֹתוֹ עֵשֶׂן וְתַפְלָה שְׁנַעֲשֶׂה עָלָיו
 הַקֶּרְבָּן. הַלֵּב מִקְרִיב לַמֶּחֶ, רְצוֹן שֶׁל הַיַּחֲוֹד שְׁחֵכֶחַן
 כּוּ וְתַדְוֹת הַלְוִיִּם. הַמֶּחֶ תְּוֵה אֹר שְׂפָא מִמֶּחֶ עָלְיוֹן.
 הַמֶּחֶ מִקְרִיב לְשִׁמִּיר מִהַכֹּל, שְׁלֹא נוֹדַע כָּלֵל, (אֵלֶּיָּהּ
 מִכָּלֵל שְׁלֹא נִפְרַע כָּלֵל) וְהַכֹּל נִקְשָׁר זֶה בְּזֶה, וְהַמֶּחֶ מִקְרִיב
 נַחַת רוּחַ שֶׁל הַכֹּל.

עוֹרְקֵי הַכְּבֹד, אֵלֹוּ אֲנָשִׁים וְכָל אוֹתָם חִילוֹתֵיהֶם.
כְּבֹד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. יוֹתֵרֵת נִקְבָּה, נִקְבָּה
שָׁלוֹ. לָמָּה יוֹתֵרֵת? שָׁלֹא מִתְחַכְּרֵת בְּזוֹכֵר, אֶלֶּא רַק
בְּשִׁנְשֹׁאֲרֵת לָהּ שָׁעָה לְאַחַר שֶׁעָשְׂתָה נְאוּפִיָּה וְעִזְבָּה
אוֹתוֹ. עוֹד יוֹתֵרֵת נִקְבָּה - שֶׁכְּשֹׁרוּצָה לְהִתְחַבֵּר
בְּאָדָם, נַעֲשִׂית אֵלֶּיּוּ שִׁירִים, שָׁלֹא נְחֻשְׁבֵת כָּלֵל.
לְאַחַר מִכֵּן מִתְקַרְבֵת לְאֵט לְאֵט אֵלֶּיּוּ, עַד שֶׁנַּעֲשִׂית
אֵלֶּיּוּ חֲבוּר אַחַד. וַיַּעֲוֹרְקֵי הַכְּבֹד הִלְלוּ מִתְפַּשְׁטִים
אַחֲרֵים קַטְנִים לְכַמָּה מִיָּנִים, וְהַכֹּל לּוֹקָחִים
אֲמוּרִים וּפְדָרִים, וְכֹלָם כְּלוּלִים בְּכְבֹד.

הַלֵּב שֶׁהוּא עֶקֶר בְּקִדְשָׁה, לוֹקַח וּמְקַרֵב לְמַת,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. הַלֵּב שָׂרוּי עַל שְׁתֵּי כְּלִיּוֹת,
וְהֵם שְׁנֵי כְרוּבִים, נוֹתְנִים עֲצָה, וְהֵם רְחוּקִים
קְרוּבִים, יָמִין וּשְׂמָאל, וְכֹלָם נוֹטְלִים וְאוֹכְלִים
כָּל אַחַד כְּרֵאוֹי, עַד שֶׁהַכֹּל נִקְשָׁר בְּאַחַד.

זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה. זֶה נִקְרָב לְלֵב, רוּחַ
נְשַׁבְּרָה, וְדוּי וְתַפְלָה. שְׁתֵּרֵי וְדָאֵי (קהלת יב)
וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֵל (דף רכה ע"א) תְּאֵלֵהִים אֲשֶׁר נְתַנָּה.

והַכָּבֵד מִקָּרִיב אוֹתוֹ לְגַבִּי הַלֵּב, שֶׁהוּא סִינְגוֹר עָלָיו,
וְהַכֹּל קָשׁוּר אַחַד בְּקָרְבָּן.

מִהַכָּבֵד יוֹצְאִים כָּל הַחֲלָאִים וְכָל הַמַּכּוֹת לְכָל
אֵיבָרֵי הַגּוּף, וְבוֹ שְׂרוּיִים. הַלֵּב הוּא וְדָ
מִהַכֹּל, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא כָּל טוֹב, וְכָל בְּרִיאוֹת
הָאֵיבָרִים כָּלֶם, וְכָל חֹזֶק, וְכָל חֲדוּת, וְכָל הַשְּׁלֵמוֹת
שְׂצָרִיכִים לְכָל הָאֵיבָרִים.

רַעֲיָא מִהִימְנָא

אָמַר רוּעָה הַנְּאֻמָּן, אִיז קָרְבָּנוֹת אֵלָא לְהַרְחִיק
צָדָדִים טְמֵאִים וְלְקַרֵב דְּרָגוֹת קְדוּשׁוֹת.
וְנֵאמַר בְּחִבּוּר הָרֵאשׁוֹן שְׁלָתָם: (עוֹרְקוּ הַכָּבֵד אֱלֹהִים וְכָל
אוֹתָם תִּילוּת, וְנִתְבָּאֵר) עוֹרְקוּ הַכָּבֵד, יֵשׁ מִהֶם גְּדוּלִים, יֵשׁ
מִהֶם גְּדוּלִים וְקַטְנִים, וּמִתְפַּשְׁטִים מִהֶם לְבַמָּה
צָדָדִים. וְאֵלֹו לּוֹקְחִים אֵיבָרִים וְאִמּוּרִים וּפְדָרִים
שְׂמֵת־אֲבָלִים כָּל הַלִּילָה, שְׁתַּרֵּי קָרְבָּן כֵּלּוּ לָהּ!

אָמַר מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, רוּעָה הַנְּאֻמָּן, הֲלֵא אָמַרְתָּ
לְעֵיל שְׂקָרְבָּנוֹת שֶׁל הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא אִינָם

אֵלֶּא לְקָרַב י' לְה', ו' לְה'. אֵלֶּא שְׂאֵף עַל גַּב שְׂכַל
הַקְרָפְנוֹת יֵשׁ לְהַקְרִיב לְפָנָיו, הוּא מְחַלֵּק לְכָל
הַמְחַנּוֹת מֵאֲכִלֵי הַקְרָפְנוֹת, לְכָל אֶחָד פְּרָאוּי לוֹ.
לְשִׁבְלָיִים מְזוֹנּוֹת הַתּוֹרָה, וּמְשִׁתָּה תִיּוֹן וּמִים שֶׁל
הַתּוֹרָה. לְטַבְעִיִּים, שְׂהֵם שְׂדִים, שְׂהֵם פְּבֻנֵי אָדָם,
נּוֹתֵן לָהֶם מֵאֲכִלִים טַבְעִיִּים אֵלּוּ, שְׂיֹרֵד אֵשׁ שְׂלָהֶם
לְאֹכַל אוֹתָם.

כְּמוֹ שְׂפִרְשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ, אִם זָכוּ - הָיָה יוֹרֵד
כְּאֲרִיָּה שֶׁל אֵשׁ לְאֹכַל הַקְרָפְנוֹת, וְאִם לֹא
- הָיָה יוֹרֵד שָׁם כְּמִין כֶּלֶב שֶׁל אֵשׁ. וְגַם כָּךְ כְּשִׁמַּת
אָדָם, אִם זוֹכֶה - יוֹרֵד בְּדַמּוֹת אֲרִיָּה לְקַבֵּל אֶת
הַנְּפֵשׁ, וְאִם לֹא - בְּדַמּוֹת כֶּלֶב, שְׂאֵמֵר עֲלָיו דְּוֹד,
(תהלים כג) הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כֶּלֶב יְחִידָתִי.

וּבְרִי לְהַצִּיל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת גּוֹפֵיָהֶם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל מֵהֶם וְאֶת נַפְשׁוֹתָם, מִנְּהָ לְהַקְרִיב
קְרָפְנוֹת שֶׁל בְּהֵמוֹת וְגוֹפִים בְּמִקּוֹמָם, לְקַיֵּם (מִשְׁלִי
כה) אִם רָעַב שִׁנְאָךְ הַאֲכִילָהוּ לָחֵם וְאִם צָמֵא
הַשְׂקָהוּ מַיִם. אֲבָל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא לוֹקַח כִּי

אם את רצון הלב ושברונו (שהוא ישראל). זהו שכתוב
(תהלים נא) זכחי אלהים רוח נשפרה לב נשפר ונדכה
אלהים לא תבזה. כמו כלי חרס שנאמר בהם
נשפרו נטהרו.

כהן מוח. לוי לב. ישראל גוף. ונאמר בהם, כהנים
בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם.
ואם צריך להקריב כבוד ללב, חלבו של אותם
טמאים, הוא לא לוקח. אלא שמנונו של חלב
טהור. כמו שיש בגוף חלב טהור וחלב טמא, דם
צלול כלי פסלת ודם עכור בפסלת. ועורקי חלב
חילות קדושים, ועורקי חלב חילות טמאים. גם
כך הם מחנות תיאר הרע ומחנות תיאר הטוב.
אלו ממנים על עורקי חלב, ואלו ממנים על עורקי
חלב. גם כך שתי אמות, ישראל ואמות העולם
עובדי כוכבים ומזלות.

אמר לו רועה הנאמן, יפה אמרת בכל, אבל
אבלו ישראל לא כלם שוים, שיש בהם בני
מלכות מצד מלכות הקדושה, כלולה מעשר

סְפִירוֹת וּמְכַל הַיּוֹת וְכַנּוּיִים. וַיֵּשׁ מֵהֶם עֲבָדִים
 מִצַּד שֶׁל עֶבֶד, שֶׁהוּא (בראשית כד) עֲבָדוֹ זְקֵן בֵּיתוֹ. וַיֵּשׁ
 מֵהֶם כְּבִהְמוֹת, וְנֶאֱמַר בָּהֶם (יחזקאל לד) וְאַתֶּן אֲנִי
 צֵאן מִרְעִיתִי אָדָם אַתֶּם. וְאַתֶּם שְׂדוּמִים לְצֵאן,
 הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא צִוָּה לְהַקְרִיב בְּהִמּוֹת בְּמִקּוֹמָם
 לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם. וְאַתֶּם שְׂדוּמִים לְמִלְאָכִים, קִרְבָּנוֹת
 שְׁלָהֶם הֵם מַעֲשִׂים טוֹבִים שְׂמֵמָנִים עֲלֵיהֶם מִלְאָכִים
 שְׂמִקְרִיבִים לְקְדוּשׁ-פְּרוּךְ-הוּא בְּמִקּוֹמָם.

וְאַתֶּם שְׁהִיוּ בָנִים לַה', וְהוּא שְׂפָתוֹב (דברים י) בָּנִים
 אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם, בְּחַטָּאֵיהֶם מִתְּפַרְדּוֹת
 הָאוֹתִיּוֹת, וְחַתְּקוֹן (שְׁלָהֶם הוּא חַתְּרָה) הוּא שְׂתִתְּיָה
 תּוֹרָה, שֶׁהוּא שֵׁם יְהוָה, לְקָרַב אֶת הָאוֹתִיּוֹת, י'
 בָּה', ו' בָּה', בְּקִרְבָּנוֹתֵיהֶם.

הַרְי בְּכָל הַקְרָבָנוֹת - בֵּין שֶׁל בְּהִמּוֹת, בֵּין שֶׁל
 מִלְאָכִים שְׂמֵמָנִים עַל מִצְוֹת, בֵּין בְּמִלְכוּת,
 בֵּין בְּשֵׁמוֹ - הַכֹּל צָרִיךְ לְהַקְרִיב לְקְדוּשׁ-פְּרוּךְ-הוּא
 בְּאוֹתִיּוֹת קְדוּשׁוֹת, וְהוּא רוֹכֵב בְּאַרְבַּע
 חֵיּוֹת שֶׁל הַמִּלְאָכִים, וְהוּא רוֹכֵב בְּאַרְבַּעַת יְסוּדוֹת,

שְׁמָהֶם נִבְרָאוּ אַרְבַּע חַיֹּת טְבַעֲיוֹת. וְהוּא הוּא
 שְׁמֶקְרֵב מִים לְאֵשׁ, וְרוּחַ לְעָפָר. וְהוּ שְׁכַתוּב (אִיּוֹב
 כה) עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. וְגַם כִּי הוּא מְקַרֵּב אֶת
 מִיכָאֵל, שְׁהוּא מִים שְׁכְלִיִּים, עִם נְבִרְיָאֵל, שְׁהוּא
 אֵשׁ שְׁכְלִי. וְהוּא מְקַרֵּב אֶת אֹדְרִיָאֵל, שְׁהוּא אֲוִיר,
 שְׁחִינּוּ רוּחַ שְׁכְלִי, עִם רְפָאֵל, שְׁהוּא אֶפְרַיִם, שְׁחִינּוּ
 עָפָר שְׁכְלִי. שְׁמִיד שְׁמִסְתִּילֵק תְּקוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִבְּיַנְיָהֶם, אִין בְּהֵם כַּח.

וְאֵם תֹּאמֶר, תְּרִי כְּתוּב בְּכָל תְּקַרְפָּנוֹת לִיהוֹ"ה,
 וְאִיךְ אָמְרָנוּ שְׁיֵשׁ פְּרוּד בְּאוֹתֵינוֹת? אֶלָּא זֶה
 נִאָּמַר בְּדִרְגוֹת שְׁנִבְרָאוּ וְנִקְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ, וְלֹא שְׁחֵם
 הוּא מִפְּשֵׁ. וְהוּ שְׁכַתוּב (יִשְׁעִיָּה מג) כָּל תְּנַקְרָא בְּשֵׁמִי
 וְלִכְבוֹדִי בְּרֵאתִיו יִצְרָתִיו אֶפֶס עֲשִׂיתִיו. שְׁיֵשׁ אוֹתֵינוֹת
 שֶׁל יְהוֹ"ה בְּאֲצִילוֹת, שְׁאִין בְּהֵן פְּרוּד וְתַפְסָקָה,
 שְׁחֵן כְּמוֹ מְבוֹעֵין אֲלֵיהֶם שְׁמִשְׁקִים אֶת הָאֵילָנוֹת.
 וּמִשׁוֹם אֵלֶּה שְׁנִבְרָאוּ מִתְדַמִּים י' לְרֵאשׁ, ו' לְגוֹף,
 ה' ה' לְעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת.

אָבֵל עֲלֵת הָעֲלוֹת עַל הַכֹּל, שְׁנִקְרָא יְהוֹ"ה, נֶאֱמַר
 בּוֹ (שם מ) וְאֵל מִי תִדְמִיּוּנִי וְאִשׁוּחַ יֹאמַר
 קְדוֹשׁ. (שם) וְאֵל מִי תִדְמִיּוֹן אֵל וּמַה דְּמוּת תַּעֲרֹכוּ
 לוֹ. (מלאכי ג) אֲנִי ה' לֹא שָׁנִיתִי. לֹא מִנִּיעַ אֱלֹו
 חֲטָאִים לְהַפְרִיד אוֹתֵיכֶם - י' מַה, ו' מַה. שְׂאִין
 בָּהֶם פִּרּוּד. וְעֲלִיו נֶאֱמַר (תהלים ה) לֹא יִגְרָף רָע. הוּא
 שׁוֹלֵט עַל הַכֹּל, וְאִין מִי שְׁשׁוֹלֵט בּוֹ. הוּא תוֹפֵס
 אֶת הַכֹּל, וְאִין מִי שְׁתוֹפֵס בּוֹ. וְהוּא לֹא נִקְרָא
 יְהוֹ"ה, וּבְכֹל הַשְּׁמוֹת, אֲלֵא בְּהַתְּפַשְׁטוֹת אוֹרוֹ
 עֲלֵיהֶם. וּבְשִׁמְסֵתֵלֵק מֵהֶם, אִין לוֹ מַעֲצָמוֹ שֵׁם כָּלֵל
 מֵהֶם. עֲמַק עֲמַק מִי יִמְצְאוּנוּ.

אִין אוֹר יְכוּל לְהַסְתַּכֵּל בּוֹ, שְׁלֵא נִחְשָׁךְ. אֲפֵלוּ
 כְּתֵר עֲלִיּוֹן, שְׁאוּרוֹ חֹזֵק עַל כָּל הַדְּרָגוֹת וְעַל
 כָּל חֵילוֹת הַשָּׁמַיִם, עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, נֶאֱמַר עֲלִיו
 (שם יח) יִשֶׁת חֲשָׁךְ סְתָרוֹ. וְעַל חֲכֻמָּה וּבִינָה - (שם צג)
 עֲנֵן וְעַרְפֶּל סְבִיבֵיו. כָּל שְׁכֵן שְׂאֵר הַסְּפִירוֹת, כָּל
 שְׁכֵן חַחִיּוֹת, כָּל שְׁכֵן יְסוּדוֹת, שְׁהֵם מֵתִים. הוּא
 סוֹכֵב עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאִין סוֹכֵב אוֹתָם לְכָל צַד,
 לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וּלְאַרְבַּעַת צַדִּדִּים, פֶּרֶט לוֹ. וְאִין מִי

שְׂיוּצֵא מִרְשׁוֹתוֹ הַחוּצָה. הוּא מְמַלֵּא כָּל הָעוֹלָמוֹת,
וְאֵין (אֵלוֹת וְכוּ' לָהֶם חוּץ מִמֶּנּוּ) אַחַר שְׂמַמְלֵא אוֹתָם.

הוּא מְחַיֶּה אוֹתָם, וְאֵין אֵלוֹת אַחַר עֲלִיו לְתֵת
לוֹ חַיִּים. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (נחמיה ט) וְאֵתָה מְחַיֶּה
אֵת כֻּלָּם. וּבְגִלְלוֹ אָמַר דְּנִיאל, (דניאל ד) וְכָל דְּיָרִי
הָאָרֶץ כְּאֵינָם חֲשׁוּבִים, וְכִרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּחֵיל
הַשָּׁמַיִם. הוּא מְקַשֵּׁר וּמְיַחַד מִיֵּן לְמִינּוֹ, לְמַעֲלָה
וּלְמַטָּה, וְאֵין קִרְבָּה לָהֶם בְּאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת, בַּךְ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁהוּא פִּינִיחָם.

מִיָּד שְׂחַטְאוֹ, אֵלוֹ שְׂנִקְרָאוּ בָּנִים אֲתָם לַה'
אֱלֹהֵיכֶם, הַסְּתַלֵּק מִן הָאוֹתִיּוֹת, וְנִשְׂאָרוֹ
בְּפִרוּד. וְמָה תְּקוּנוֹ? לְקִרְבֵּי אוֹתִיּוֹת
בְּקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא - י' בְּה', ו' בְּה'. גַּם כִּי יֵה
עֲבָדִים שְׁלוֹ מִצַּד הַחַיּוֹת, בְּחַטָּאֵיהֶם גָּרְמוּ לוֹ
לְהַסְּתַלֵּק מֵהֶם. מָה תְּקַנְתָּם? לְהוֹרִיד אֵת הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם לְקִרְבֵּי אוֹתָם. גַּם כִּי אֵלוֹ שְׂחָיו
מְאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת, שְׂחָם צִאֲנוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ

הוא, שְׁנַרְמוּ לְסֵלֶק אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵהֶם,
 מָה הַתִּקְנָה? לְקַרְבָּם לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְלָכֵן בְּבָלָם צִוָּה: קַרְבֵּן לַה', אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי
 לְאֲשֵׁי. גַם, אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר
 וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֵבִים. וְכַתוּב
 (וְלִקְחָהּ) שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה. כֹּל מִיִּן הוֹלֵךְ
 לְמִינוֹ. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַרֵּב הַכֹּל בְּמָקוֹם זֶה,
 הוּא עֹלֵת הַכֹּל, שְׂאִין אֵלֹהֵי פָרַט לוֹ, וְאִין מִי
 שְׂיָבוֹל לְקַרֵּב חִילוֹת פָּרַט לוֹ.

אַבֵּל חִילוֹת אַמּוֹת עוֹבְדֵי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת,
 הֵם מַצֵּד הַפְּרוּד. אוֹי לְמִי שְׁגוּרֵם בַּחֲטָאִין
 לְהַעֲלוֹת אוֹתֵיזוֹת וְחֵיזוֹת וַיִּסּוּדוֹת, שְׂמִיד מִסֵּתֵלֶק
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִיִּשְׂרָאֵל, וַיִּכְנְסוּ בִּינֵיהֶם אַמּוֹת
 עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, שְׂאִין לָהֶם קַרְבָּה
 לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאִין קַרְבָּנוֹת בְּחוּץ לְאָרֶץ.
 וְלָכֵן פִּרְשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ, תִּדַר בְּחוּצָה לְאָרֶץ דּוּמָה
 בְּמִי שְׂאִין לוֹ אֵלֹהֵי. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׂאָמַר דְּבָרִים
 תִּלְלוּ, יִרְדּוּ כָּל הָאוֹתֵיזוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְחֵיזוֹת קְדוֹשׁוֹת

וְאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת אֵלָיו, וּבִרְכוּ אוֹתוֹ וְאָמְרוּ: עַל
יְדֶךָ, רוּעָה תִּנָּאֲמֶנּוּ, יָרֵד עָלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּמִתְקַרְבִּים מִיָּן ^(דף רכה ע"ב) לְמִינוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה
לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת. כָּעֵת הַתְּפִלָּה
הַכֹּל עַל בְּרִיּוֹ. (עד כאן רעיא מהימנא).

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים לו) כְּפִיחַ בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב שְׂכָן
אֶרֶץ וְרַעַה אַמּוֹנָה. כְּפִיחַ בַּה', כְּרֵאוּי. וַעֲשֵׂה
טוֹב, תִּקְוֵן שֶׁל בְּרִית הַקְּדוֹשׁ, שְׁתִּתְקַן אוֹתָהּ
וְתִשְׁמַר אוֹתָהּ כְּרֵאוּי. וְאִם תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה, אַתָּה
תִּתְּיָה כֹּאן בְּאֶרֶץ, וְאוֹתָהּ הָאֻמּוֹנָה שְׁלֹמֶעֱלָה תִּזְוֶן
מִמֶּךָ וְתִתְּפָרְנֶם מִמֶּךָ.

וְעוֹד, ((מִתְקַן אוֹתוֹ וְשׁוֹמֵר עָלָיו. שְׂכָן אֶרֶץ - אֶרֶץ קְדוֹשָׁה עֲלִיוֹנָה, אֶרֶץ
חַסִּידִים, שֶׁהָאֶרֶץ הַזֹּאת תִּשְׁרָה בְּטוֹב הַהוּא. וְרַעַה אַמּוֹנָה - אוֹתָהּ
הָאֻמּוֹנָה שְׁלֹמֶעֱלָה תִּתְּיָה נְזוּנִית וּמִתְפָּרְנֶסֶת מִכֶּנֶן עַל יְדֶךָ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֶה)
תִּתְּעַנֶּנּוּ עַל ה' וְיִתֶּן לְךָ מִשְׂאֵלֶת לְבָבְךָ - כֹּל זֶה
מִתְּתִיקוֹן בְּתִקְוֵן הַבְּרִית. כִּיּוֹן שְׁתִּתְקַנָּה הַבְּרִית,
הַתְּתִיקוֹן הַכֹּל. בְּנִחָם, מִשׁוּם שְׁקִנָּא עַל בְּרִית זוֹ,
זָכָה לְכֹל. וְלֹא עוֹד, אֵלָּא שְׁחִנֵּן עַל כָּל יִשְׂרָאֵל,

ובו התקיים והתענג על ה'. שְׁהָרִי עָלָה וְהִתְקַשֵּׁר
 לְמַעְלָה (וְהֵאִיר) בְּאוֹר הָרְאִישׁוֹן שֶׁבְּרֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְנָגַז אוֹתוֹ. בְּאוֹתוֹ אוֹר שֶׁנִּתְּנָה מִמֶּנּוּ
 אֲבָרְהָם, וְאַחֲרָיו הִכְתִּיז נִקְשֵׁר בּוֹ.

אַחַר שֶׁעָלָה לְכַתְּנָה גְדוּלָּה, לֹא הִזְכִּיר לוֹ הָרַג
 וְזָרִי, וְלֹא רְאוּי, בְּשִׁבִיל שְׂלֵא יֵאָחַז כָּלֵל
 בְּעֵנְפָיו שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, וְלֹא רְאוּי לְהִזְכִּיר עֲלָיו.
 שֶׁכֵּל מִי שֶׁהוֹרַג, עֵנְפִים שֶׁל צַד הָאֲחֵר יֵשׁ בּוֹ.
 וּפְנֵחָם הָרִי נֵאָחַז בְּיָמִין, וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּצַד הָאֲחֵר
 כָּלֵל, וְלִכֵּן לֹא נִזְכָּר כָּאִן. מַה שֶׁנִּרְאָה שְׂבִיחַ - גִּנְאִי
 הוּא לוֹ, וְנִחִיתוֹת מִמַּעְלָה עֲלִיוֹנָה שֶׁנֵּאָחַז בָּהּ. וְלִכֵּן
 כְּתוּב הַמַּכָּה אֲשֶׁר הִכָּה סֶתֶם, וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמַּכָּה,
 וְלֹא נִזְכָּר עַל יְדֵי מִי.

אָמַר רַבִּי פְּנֵחָם, אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁשׁוֹמְעִים דְּבָרֵי
 הַתּוֹרָה שְׁלֵף, וְאֲשֶׁרִי חֵלְקִי שְׂוִכִיתִי לְכָף.
 אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁאַתָּה וְחַסִּידוֹת
 שְׁלֵף נִמְצָא בְּתוֹכוֹ. עַד שֶׁחִיו יוֹשְׁבִים וּמְפִיָּסִים זֶה
 אֶת זֶה, כָּאִן רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי שְׂמַעוֹן וּמְצָא אוֹתָם

שם. אמר רבי פנחס, ויהי שכתוב (בראשית לב) ויאמר יעקב באשר ראם מחנה אלהים זה. אמר לו רבי שמעון, אלעזר בני, שב בני ואמר הפסוק. ישב רבי אלעזר.

פתח ואמר, (שם) ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים. מה זה ויפגעו בו? אלא יש פגיעה לטוב ויש פגיעה לרע ויש פגיעה לתפלה. אלא בשעה שהיה הולך לחרן מה כתוב? (שם כח) ויפגע במקום. תפלת ערבית היא מתפלל באותו מקום, כמו שנאמר (שמות לג) הנה מקום אתי. ותפלת ערבית באותו מקום נראתה.

עוד ויפגע במקום - דברי פיוסים הם. שפא השמש הקדוש אל הלבנה, בעלה אל אשתו. מכאן שלא ראוי לבעל לבא לאשה אם לא היה בדברי פיוסים לפיסה, שכתוב ויפגע במקום, ואחר כך ויגן שם. בשעה בא יעקב מחרן, מה כתוב? ויפגעו בו. שלחה היא לפינים אותו לבא אליה.

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב בְּאִשְׁרֵי רְאָם. מִהוּ בְּאִשְׁרֵי רְאָם?
 אֵלֹהֵי מִלְּאֲכֵי הַיּוֹם. וּמִלְּאֲכֵי הַלַּיְלָה הַזֶּה,
 וּבְתַכְפּוֹסוֹ מִמֶּנּוּ, וְאַחֲרַי כִּדְּנַתְנֵלוֹ לֹו. וְלָכֵן בְּאִשְׁרֵי
 רְאָם, כְּתוּב מִחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה. מִכָּאן שֶׁהָיוּ אֵלֹהֵי
 שָׁל הַיּוֹם, וְאֵלֹהֵי שָׁל הַלַּיְלָה. בְּאֵלֹהֵי שָׁל הַלַּיְלָה
 כְּתוּב ^(דף רבו ע"א) מִחֲנֵה אֱלֹהִים, וּבְאֵלֹהֵי שָׁל הַיּוֹם
 כְּתוּב בָּהֶם זֶה. וְלָכֵן וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא
 מִחֲנֵי, שְׁתֵּי מִחֲנֹת. וְעַכְשָׁיו מִחֲנֹת קְדוֹשִׁים
 רְאִיתִי בָּאֵן. אֲשֶׁרִי הַדֶּרֶךְ שֶׁבָּאתִי לְבָאֵן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִי שֶׁפּוֹתַח פֶּתַח יֹאמֵר. אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר, שְׁנֵינֵנוּ, כָּל מִי שֶׁאֹמֵר תְּהִלָּה
 לְדָוִד בְּכָל יוֹם שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, הוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא.
 וְחַרִי נִתְבָּאֵר הַטַּעַם. אִם בְּגִלְלַת פְּרִנְסָה וּמִזוֹן שֶׁל
 כָּל הָעוֹלָמוֹת - פְּעָמִים הֵם בְּכָל יוֹם, בְּבִקְרָה
 וּבְעֶרְבֵי, שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת טו) בְּתַת ה' לָכֶם בְּעֶרְבֵי בְּשֶׁר
 וְגו'. לָמָּה שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם? אֵלֵּא שְׁנַיִם
 לְמִזוֹן בְּנֵי אָדָם וְשֶׁל כָּל הָעוֹלָם, וְאַחַד לְתַת חֹזֵק
 לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁיִדְיוֹ פְּתוּחוֹת.

וּשְׁנֵי מְזוּזוֹת אֵלוּ מִשְׁנַיִם זֶה מְזוּזָה, וְכֻלָּם שְׁלֹשָׁה
 מְזוּזוֹת פְּתוּכִים כָּאֵן: (תהלים קמה) וְאַתָּה נוֹתֵן
 לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ - זֶה מְזוּזַת הַעֲשִׂירִים, שְׁנוֹתֵן
 אֲכָל רַב בְּעֵתוֹ. תְּרֵי אַחֵר. שְׁנַיִם - שְׁפָתוֹב וּמִשְׁפִּיעַ
 לְכָל חַי רְצוֹן, זֶה מְזוּזַת הַעֲנִיִּים, שֶׁהֵם שְׁבָעִים מְרֻצוֹן
 וְלֹא מִתּוֹךְ אֲכָל רַב. שְׁלֹשָׁה - שְׁפָתוֹב פּוֹתַח אֶת
 יְדָה, זֶהוּ חֲזֹק לְאוֹתוֹ מְקוֹם, וּבְפִתִּיחַת יְדָיו יוֹצֵא
 רְצוֹן וְשְׁבָע לְכָל.

עוֹד כֶּן לְמִדְנֹה, שְׁאִינוּ אֵלָּא פְּעַמִּים בְּשִׁבִיל מְזוּזַת
 וּפְרָנְסָה בְּכָל יוֹם, שְׁאֵלֹו חֵיּוֹב עַל הָאָדָם.
 וְאִם אָמַר יוֹתֵר, לֹא בְּגִלְלַת חוֹבָה הוּא, אֵלָּא בְּשִׁבִיל
 שְׁבַח תּוֹךְ הַתְּשַׁבְּחוֹת שֶׁל זְמִירוֹת דְּוֹד הַמְּלֶךְ. (שְׁיִוְצֵא
 יְדָיו שֶׁל הַקְּרוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא וּמְבַרְךְ וְשְׁבָעִים מְרֻצוֹן, וְעַל זֶה אֵין חֵיּוֹב הוּא אֵלָּא
 פְּעַמִּים בְּיוֹם, וְשְׁבַח הוּא לְקְרוֹשׁ-פְּרוּךְ-הוּא לְתַת לוֹ זְמִירוֹת שֶׁל דְּוֹד הַמְּלֶךְ) מָה
 הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׁפָרְנְסָה לֹא רָאוּי לְשֶׂאֵל, רַק
 לְאַחַר הַתְּפִלָּה וּפְרָנְסַת רְבוּנוֹ. הַמְּלֶךְ יֹאכֵל
 בְּתַחֲלָה, וְאַחַר כֶּן יֹאכְלוּ עַבְדָּיו.

וְהוּ שְׁכָתוּב, (שיר השירים ה) בָּאתִי לְגַנִּי אֶחְתִּי כְּלָה
 [וְגו'] אֶכְלָתִי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם
 חֲלָבִי, אַחַר כֶּף אֶכְלוּ רַעִים. אֶכְלָתִי יַעֲרִי - זו
 תְּפִלַּת מִיֵּשֶׁב. עִם דְּבָשִׁי - זו קְרִיאַת שְׁמַע. אֶכְלָתִי
 יַעֲרִי - זו תְּפִלַּת מִיֵּשֶׁב, אוֹתוֹ יַעֲרִי (דף רכו ע"ב) לְבָנוֹן,
 יוֹצֵר אוֹר (מְשֻׁרְתִים) וְהָאוֹפָנִים וְחַיּוֹת הַקִּדָּשׁ (כָּלֵם
 קְדוּשִׁים), כָּל אֱלֹה נִקְרָאִים יַעֲרִי עֵצִים וְנֹצְצִים שָׁבוּ.
 עִם דְּבָשִׁי - זו קְרִיאַת שְׁמַע, שְׁחִיא מְתִיקוֹת הַכֹּל,
 בְּכֶמֶה צוּפִים וּמְתוּקִים.

שְׁתִּיתִי יַיִנִי - זו תְּפִלַּת מַעְמָד, מִתְּהוֹב (מְשִׁיכָה)
 שֶׁל יַיִן עֲלִיּוֹן הַמְשֻׁמָּר, וְזֶה בְּשֵׁלֶשׁ
 בְּרָבוֹת רֵאשׁוֹנוֹת. עִם חֲלָבִי - אֱלֹה אוֹתָן שֵׁלֶשׁ
 בְּרָבוֹת אַחֲרוֹנוֹת, וּכְלוּלִים אֵלּוּ בְּאֵלוֹ. עַד כָּאֵן
 מֵאֲבֵל הַמְּלֹךְ. לְאַחַר שֶׁאֲבֵל הַמְּלֹךְ - אֶכְלוּ
 רַעִים לְמַעְלָה, שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוֹדִים לְמַטָּה.

וְלָכֵן אֵין חַיּוֹב שֶׁל מְזוֹן אֱלֹה לְאַחַר הַתְּפִלָּה.
 בְּתִפְלַת מְנַחָה (בְּעֵרֵב) לְפָנַי הַתְּפִלָּה. מָה
 הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁעַד שֶׁלֹּא נִמְצָא דִין קָשָׁה בְּעוֹלָם,

בְּעוֹד שְׁפִנִי הַמֶּלֶךְ מְאִירוֹת, יֹאמֵר תְּהִלָּה לְדָוִד
בְּסִדּוֹר זֶה שֶׁל הַמּוֹזֵן. שְׁלֹא־חֵר שְׁתֵּדִין שָׂרוּי וְתִלּוּי
עַל הָעוֹלָם, זוֹ אֵינָה הַשְּׁעָה. בָּא רַבִּי פִנְחָס וּנְשָׁקוּ.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אֵלָּא פְּגִיעָה הִיא פִּיּוּס. שְׂכַשְׂכֵּיבָא תְּחַתֵּן לְכַלָּה,
אִין דְּרֵךְ לְחַתֵּן לְהַתִּיחַד עִם הַכֶּלֶה אֵלָּא
בְּפִיּוּס, וְאַחֲר כֵּךְ יַעֲשֶׂה עֲמָה לֵינָה. וְהִינוּ כִּי בָּא
הַשְּׂמֵשׁ.

אֹמֵר רוּעָה תִּנְאַמֵּן, אִם כֵּךְ, מַחוּ כִּי בָּא הַשְּׂמֵשׁ,
שְׁתֵּרֵי דְרֵךְ דְּרֵשׁ פִּרְשׁוּהָ לְשׁוֹן כַּבּוּי, וְהִינוּ
כִּי בָּא הַשְּׂמֵשׁ? אֵלָּא מְכָאן לְמַדְנֵנוּ, מִי שְׂמַתִּיחַד
עִם אִשְׁתּוֹ צָרִיךְ בְּלִילָה לְכַבּוֹת אֶת הַנֵּר, וּבִיּוּס
אִין דְּרֵךְ רַבּוֹתֵינוּ לְשְׂמֵשׁ מְשַׁתֵּם, רַק בְּלִילָה, דְּרֵךְ
צְנֻעָה. וְלָכֵן מְתִי נַעֲשֶׂה לֵינָה? כִּי בָּא הַשְּׂמֵשׁ,
שְׂתַתְּפִנָּה הַשְּׂמֵשׁ מִהָעוֹלָם.

וְלָכֵן גַּם כֵּן צָרִיךְ לְהַתְּכַסּוֹת מִהַשְּׂמֵשׁ, וְכֵךְ צָרִיךְ
לְהַתְּכַסּוֹת מֵאֵלוּ הַמְּלָאכִים, שְׂחֵם מִיַּצֵּר

הַטוֹב מִיַּמִּין בְּכַמָּה מַחֲנוֹת, וּמֵיָצֵר הָרַע שֶׁהוֹלֵךְ
 לְשֹׂמְאֵל בְּכַמָּה מַחֲנוֹת. וְלָכֵן אַחַר שֶׁבָּא הַבְּקָר
 אָמַר כַּאֲשֶׁר רָאִים. וּמֵצֵד יַעֲקֹב שֶׁהָיָה אִישׁ תָּם, לֹא
 הָיָה עִמוֹ, רַק חֵילוֹת הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכָה, וְלָכֵן וַיִּקְרָא
 שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵים. אוֹתָם מְלֹאכֵי הַיּוֹם
 כְּתוּב, כַּאֲשֶׁר רָאִים מִתְּנָה אֱלֹהִים זֶה. וּכְשֶׁבָּאוּ
 מְלֹאכֵי הַלֵּילָה, שֶׁהִתְכַּנְּסוּ אֹתוֹ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ, אָמַר
 וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵים.

מִשּׁוֹם שֶׁהִתְפַּלָּה הִיא כְּלָה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים
 ה) אֲתֵי מְלֻכָּנוֹן כְּלָה אֲתֵי וְגו'. נִקְרָא כָּאֵן
 "אֲתֵי", וּבִתְוֹרָה שֶׁכְּתוּב נֹאמֵר עָלֶיהָ, (שְׁמוֹת ל"ג) הִנֵּה
 מָקוֹם אֲתֵי. וּמִשּׁוֹם שֶׁהִיא נִקְרָאָה מָקוֹם בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, נֹאמֵר בָּהּ וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֵּן שֵׁם.

וְלָכֵן הִיא אֲמָרָה, (ירמיה ט) מִי יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן
 אוֹרְחִים. שֶׁהָיְתָה רְשׁוּת בְּפִנֵּי עֲצָמָה, וְלֹא
 עִם אוֹתָם שְׁקוּבְעִים אוֹתָהּ חוֹבָה עִמָּם, בְּלֵי הַחֲתוּן
 שְׁלָה. וּבְכָל שָׁעָה שֶׁאָדָם מֵתְפַלֵּל, תִּקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְקַדֵּים וְשׁוֹמֵר אוֹתוֹ. וְסוּד תִּדְבָּר - (בראשית כ"ד)

וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֵה לָּהּ. וַאִין אִישׁ אֶלָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְהוּ שְׂכָתוּב (שמות טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה. (בראשית
 כד) וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבָּקָה יִצְאָתָּה,
 כָּמוֹ (זכריה ט) וַיִּצְאָ כַּכָּרְק חֲצוֹ.

וְאִם תֵּאמְרוּ שְׁתֵּרֵי פִרְשׁוֹת רַבּוֹתֵינוּ, לַעֲשֹׂרָה
 מִקְּדִימָה הַשְּׂכִינָה וּבָאָה, לְאַחַד עַד שְׁיֹשֵׁב.
 לַעֲשֹׂרָה שְׁחִיא י' קְדָמָה ה'. לְאַחַד שְׁחִיא ו', עַד
 שְׁיֹשֵׁב לֹא בָאָה אֵלָיו ה' שְׂנִית. וְסוּד הַדְּבָר -
 שְׂכָמְקוּם שְׁאִין שָׁם י"ה, לֹא בָאָה שָׁם ה'. וּמִי
 שְׂרוּצָה לִיחַד אוֹתִיּוֹת, צָרִיף בְּתַחֲנָה וּבְתַחֲנוּנִים.
 וְלִבֵּן (דברים ג) וְאַתְחַנֵּן אֵל ה', בְּאֹדֶנִי לַשְּׂכִינָה
 בְּתַחֲנוּנִים, וְלִקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרַחֲמִים. עַד כָּאן.

אֵת הַכֶּכֶשׁ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּכָּר וְאֵת הַכֶּכֶשׁ הַשֵּׁנִי
 תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרָבִים. שְׁחִיא סוּד שֶׁל סְתָרֵי
 הַרְחָמָן, שְׂכָאָרוּ עֲלֵיהֶם רַבּוֹתֵינוּ, נִפְי סְתָרֵי הַרְחָמָן
 לָמָּה לָּךְ? אֶלָּא דְבָרִים שְׁיִהְיוּ תַחַת סְתָרֵי הָעוֹלָם,
 יְהִיוּ מְכַסִּים תַּחַת לְבוּשָׁךְ. מַה לְבוּשׁ מְכַסֶּה עַל

הַגּוֹף, גַּם כִּךְ צָרִיךְ לְכַסּוֹת סוּדוֹת הַתּוֹרָה. כָּל שֶׁכֵּן
סוּדוֹת הַקְּרָבָנוֹת, שֶׁהֵם כְּמוֹ קַרְבַּת אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ.

וְמֵה קַרְבָּתָם צָרִיכָה בְּמִכְסָה, גַּם כִּךְ צָרִיךְ קַרְבֵּן
לְכַסּוֹת אוֹתָם מִבְּנֵי עֲרִיּוֹת רְשָׁעִים חֲצוּפִים,
שֶׁעֵינ לָהֶם לֹא בַּשֵּׁת פָּנִים וְלֹא עֲנֹוֹה. וְכִמְה מִינֵי
מְזוּרִים הֵם: בְּנֵי עֲרִיּוֹת, בְּנֵי נָדָה, שְׁנֵד ה' מִמְּנָה
וְנִמְצָאת בְּמִקּוֹמָהּ, שְׁפָחָה בַת אֵל נֶכֶד זוֹנָה. וְזֶהוּ
סוּד (משלי ל) תַּחַת שְׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְגו', תַּחַת עֶבֶד
כִּי יִמְלוֹךְ וְנָבֵל כִּי יִשְׁבַּע לָחֶם וְשִׁפְחָה כִּי תִירָשׁ
וְנִבְרָתָהּ. שְׁנֵדָה ה' מִמְּקוֹמָהּ, שֶׁהִיא תַּמְלִכָהּ, יֵצֵר
הַטּוֹב, וְנִכְנָסָה בְּמִקּוֹמָהּ שְׁפָחָה, יֵצֵר הַרָע.

וְסוּד הַדָּבָר - (ויקרא יד) כְּנִנֵּעַ נִרְאָה לִי בַּבַּיִת, הֵינּוּ
דָם טָמֵא שָׁל נָדָה. וְמֵה שָׁם (שם יג) וְהִסְגִּירוּ
הַכַּהֵן שְׁבַעַת יָמִים - אַף כִּךְ (שם טז) שְׁבַעַת יָמִים
תַּהֲיֶיהָ בְּנִדְתָהּ. אֲשֶׁרִי אוֹתָם אֵיבָרִים שְׁמֵתִקְדָּשִׁים
בַּשַּׁעַת תַּשְׁמִישׁ, שֶׁהֵם עֲצֵי הָעוֹלָה שְׁאוּחֲזִים בָּהֶם
אֲשִׁים קְדוֹשׁוֹת, שֶׁם יְהוָה שְׁאָחוֹז בְּאֲשִׁים שְׁלָהֶם,
וְלִבָּן (ישעיה כד) בְּאוֹרִים כְּבָדוֹ ה'. עַל זֶה נִסְתְּרוֹת ה',

הִינּוּ אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ
הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֻבִים.

שְׁלֵמוֹת הַכֶּתוּב - וְעֲשִׂירֵית הָאֵיפָה סֵלֶת. אֲשֶׁר־י
מִי שְׂמֹשְׁפִיעַ מִמַּחֲוֹ טָפָה סֵלֶת נִקְיָה בְּלִי
בְּסֵלֶת. וְהִיא רְמוּזָה בְּאוֹת י' שֶׁל אֲדֹנָי, כְּלוּלָה
בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁהִיא כְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִיב רְבִיעִית
הַחַיִּין. וְהִיא כְּלוּלָה בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּתַלְמוּד,
בְּבִבְלָה.

בְּשִׂרְיָה יְחֻקָּאל אֶת הַשְּׂכִינָה מִתּוֹךְ הַקְּלָפוֹת,
רָאָה עָמָה עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִי פִרוּד
כְּלָל, וְאֵלֶּה הֵם מַתְּ, מִבְּפָנִים, אֶת כָּל־מַתְּ רָאָה מִתּוֹךְ
נֶהַר כְּבָר שְׁלֵמָטָה, הִיא (תהלים סח) רָכַב אֱלֹהִים
רִבְתִּים. כָּל רַבּוֹא עֶשְׂרָה אֱלֹפִים, רַבּוֹתִים עֶשְׂרִים
אֵלֶּה. תּוֹצִיא שָׁנִים שְׂאֵינָם, נִשְׁאָרוּ שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה,
בְּחֻשְׁבוֹן שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה עוֹלָמוֹת, שְׁכוּלָלִים עֶשְׂרֵה
סְפִירוֹת שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ מ"ט מִמִּטְרוֹן. מ"ט מִטְטָפָת,
וְנֵאמַר בּוֹ (דברים ו) וְהָיוּ לְטְטָפָת בֵּין עֵינָיֶךָ. מִי
הָעֵינַיִם? אֵלּוֹ לְמַעְלָה, שְׁנֵאמַר בְּהֵן (יחזקאל א) נִפְתַּחוּ

השמים ואראה מראות אלהים. אילו מראות? אלו
 עשרה מראות של מטטרון שנראה כמו גר
 בעששית, תשעה בגלוי ואחד בנסתר.

מראה אחד, שהוא מראה ראשון מאלו העשרה,
 זהו שנאמר בו, וממעל לרקיע אשר על
 ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא. ואף על גב
 שנפרד למעלה, צריך לחדש עליו חדושים.

אמר הקדוש ברוך הוא למחנות שלמעלה: מי
 שמתפלל, בין שיהיה גבור, בין שיהיה
 חכם, בין שיהיה עשיר; בזביות גבור, חכם
 בתורה, ועשיר במצוות - לא תכנס תפלתו
 בהיכל זה עד שיראו בו סימנים אלו, שנתן עצמו
 בו תקונים שלי. ומשום זה פרשנה בעלי המשנה,
 אם הרב דומה למלאך ה' צבאות, תורה יבקשו
 מפיהו. למי שיהיה רשום בסימנים הללו בלבדו,
 תבקלו תפלתו. סימן אחד שיהיה רשום
 בתפלתו, בתכלת בכנפי מצוה ציצית, שהוא

דומה לַרְקִיעַ, שֶׁהוּא מְטַטְרוֹן. דְמוּתוֹ תְּכֵלֶת שְׂבֻצֵצִית.

וּמִשּׁוֹם זֶה שֶׁעוֹר הַצִּיצִית פֶּרְשׁוּהוּ רַבּוֹתֵינוּ, טְלִית שֶׁהִקְטִין מִתְכַּסֶּה בָּהּ רֵאשׁוֹ וְרַבּוֹ. וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (ישעיה יא) וְנֶעַר קָטָן נִהַג בָּם. וְזֶהוּ נִזְהַג בְּאַרְבַּע חִיּוֹת, שֶׁהֵם אַרְבַּע, וְהוּא כּוֹלֵל (מלכים א י) יָשׁ מֵעֲלוֹת לְכַסֵּא, שֶׁהֵם ו'. וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא כּוֹלֵל עֶשֶׂר, מִתְלַבְּשִׁים בּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, י'. וְכֵן נִרְאָה הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא בְּשִׁכְנֵתוֹ, שֶׁהִיא כּוֹלֵל מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת - לְנִבְיָאִים. וּמִצֵּד הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא עֲשִׂירִית, תְּכֵלֶת שְׂבֻצֵצִית, הִיא תְּכֵלֶת שֶׁל כָּל הַגּוֹנִים.

שֶׁהִיא תְּכֵלֶת שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת, וְכֵן (שמות לט) וַתְּכַל כָּל עֲבֹדַת [מִשְׁכָּן] אֹהֶל מוֹעֵד, וְהִיא לְשׁוֹן כֹּלָה. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב (במדבר ז) וַיְהִי כִּיּוֹם כָּלֹת מִשָּׁה לְחֻקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן. וּפְרָשׁוֹהָ רַבָּנָן, כָּלֹת כֶּתוּב, וְהִיא תְּכֵלֶת הַנֵּר, שֶׁאוֹכֵלֶת חֲלָבִים וְעוֹלוֹת.

וְעָלְיוֹ אָמַר יְחֻזְקֵאל, דְּמוֹת כְּמֵרְאִיָּה אֶכֶן סְפִיר
 דְּמוֹת כְּסֵא. סְגֻלַּת הָאֶכֶן הִזוּ, שְׁמֵי שְׁיֹרֵשׁ
 אוֹתָהּ לֹא שׁוֹלְטֵת בּוֹ אִישׁ הַגִּיחָנִם. אִין אִישׁ
 שְׁמַקְלָקְלַת אוֹתָהּ וְלֹא כָּל מֵינֵי מַתְכוּת, כָּל שְׁכֵן
 שְׁתַּמִּים לֹא מֵזִיקִים אוֹתָהּ. מִי שְׁיֹרֵשׁ אוֹתָהּ,
 מַתְכֵּימ בּוֹ (ישעיה מו) כִּי תַעֲבֹר בְּפָנִים אֶתְּךָ אֲנִי וְגו' .
 וְכָל עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים שָׁל צַד הָאֲחֵר פּוֹחֲדִים
 מִפְּנֵו. תְּכִלַּת הַיָּם, בְּשִׁבְלָה נְאֻמַּר כִּי תַעֲבֹר בְּפָנִים
 אֶתְּךָ אֲנִי. שְׁכֵם־גִּלְהָה זוֹ (שמות לו) סוּם וְרָכְבוֹ רָמָה
 בָּיָם, זֶה מְמַנָּה שֶׁל מְצָרִים.

מִגְּוֶן זֶה פּוֹחֲדִים עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. מַתְנוֹת הַיָּם
 פּוֹחֲדִים מִפְּנֵו. וּמַתְנוֹת הַרְקִיעַ, שְׁחֵוֹא
 תְּכִלַּת, מִפְּנֵו פּוֹחֲדִים. מַתְנוֹת הַתְּכִלַּת (ומתנות הרקיעים
 ומתנות)

וְתַכְלַת זוֹ (דף רכו ע"א) הִיא הִיָן, הִינָא - אֲדַנָּי. הִינָא
 דְּמִלְכוּתָא הִינָא, וְשְׁנֵי גֻּוֹנִים רְשׁוּמִים
 בְּפִלִית, אֶחָד לְבָן וְאֶחָד תְּכִלַּת. וְעַל שְׁנֵי גֻּוֹנִים אֵלוֹ
 נְאֻמַּר, (שמות כד) וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר.

לבנת - לבן הספיר, שהוא כלול בשני גונים, רחמים ודין, לבן ושחר. שחר התכלת. ועל שני גונים רמזו רבותינו, מאימתי קוראים את שמע בשחרית? משפיר בין תכלת ללבן. להיות פת המלה, קריאת שמע, יחוד הקדוש ברוך הוא, כלול בשני גונים אלו, שהם יח"ה אדנ"י, רחמים ודין. כמו שתקדוש ברוך הוא כולל שני גונים - יח"ה אדנ"י, להיות רחמים ודין, כפי דין וכפי רחמים. (מטטרון).

במראה אכן ספיר דמות כפא. מה זה דמות כפא? אלא כנגד הכפא, שיש לו שבעים ושנים גשרים. שיהיה אדם רשום בשבעים ושנים קשרים, וחליות הציצית, כנגד שבעים ושנים גשרים של הכפא, שהם שמונה עשר קשרים, וחליות לכל צד. שהכפא שהוא ה', לכל צד בארבע חיות הכפא, שהם ד'.

ויש מעלות הכפא, שהם ו', וזה מטטרון, הוא כולל ארבע חיות. זהו שכתוב (ישעיה יא) ונער

קִטְוֹן נִהַג בָּם, וְהֵם: מִיכָאֵל, גְּבַרְיָאֵל, נוּרְיָאֵל,
 רָפָאֵל. מְטַטְרוֹן, (מלכים א' י) יֵשׁ מַעְלוֹת לְכַסָּא,
 שְׁעוּלִים יֵשׁ מֵאוֹת, צִיצִית בְּשִׁתֵּי יוֹדֵי"ן. וְאִם חָסַד
 יו"ד, תְּרֵי חִירָק בְּמִקוּמָה, כָּךְ עוֹלָה. כָּל צַד
 בְּאַרְבַּע כְּנָפּוֹת, צִיצִית וְשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת
 הַצִּיצִית - הֵם תְּרֵי"ג.

וְעוֹד יֵשׁ מַעְלוֹת לְכַסָּא - בְּסוּד זָה וְא"ו, עוֹלָה
 לְחֶשְׁבוֹן י"ג, שְׁנַרְמֹז בְּשֵׁלֶשׁ תִּבּוֹת (שְׁמוֹת יד)
 וַיִּסַּע, וַיִּבֵּא, וַיִּט. שְׁהֵם זָהוּ אֲנִי זָהוּ. חֲמִשָּׁה
 קְשָׁרִים, ה' לְכָל צַד. א' מְלִית אַחַת לְכָלֶם. וּכְאוֹת
 ה' נִשְׁלָם ח"י, שְׁהֵם מ"ט, לְהִיּוֹת תְּיָה לְכָל צַד,
 כּוֹלֵל אַרְבַּע חִיּוֹת. וּלְכָל תְּיָה אַרְבַּע פְּנִים וְאַרְבַּע
 כְּנָפִים, הֵם ל"ב פְּנִים וּכְנָפִים, וְהֵם תְּלוּזִים מִתְּיָה
 שֶׁהוּא אָדָם.

וְהֵם ל"ב, כְּחֶשְׁבוֹן יו"ד ה"א ה"א. שְׁלֵמוֹת שְׁלָחֶם
 וְא"ו. שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת כָּל אַרְבַּע
 הַכְּנָפִים. וְהוּא"ו מִתְיָחַד עִם כָּל אַרְבַּע חִיּוֹת,
 וּמִשְׁלִים לְמַעְלָה, מִשְׁלִים לְמַטָּה. עֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי

הוא מטטרון, להשלים למעלה, כמו התפארת.
 שמו פשם רבו. בצלמו כדמותו נברא. שהוא כולל
 כל הדרגות, מלמעלה למטה, ומלמטה למעלה,
 ואחוז הוא באמצע. זהו שפתוב (שמות כו) והפריח
 התיכז בתוך הקרשים מברח מן הקצה אל הקצה.

והוא כולל ארבע פנים וארבע פנים לכל חיה
 וחיה שלמעלה, שהם יאהדונהי. אז ישיר
 משה. בכל חיה ארבע פנים וארבע פנים כמו
 זה. א"ו באריה. א"ו פשור. א"ו פנשר. א"ו פאדם.
 שהם ל"ב פנים וכנפים, בחדשפון א"ו ארבע
 פעמים.

והם ארבע פנים: יהו"ה. ארבע פנים: אדני.
 פנגד ארבעה בגדי זהב וארבעה בגדי לבן
 שלוש הכהן לכפר על ישראל, פנגד (תהלים נא)
 אדני שפתי תפתח. ותפלה, של תפלה יהו"ה,
 בתימה י"ח ברכות התפלה. ושמונה עשרה
 פעמים יהו"ה, יש בהם ע"ב אותיות, בחדשפון
 (בראשית ב) ויכלו, שכלולים בצדיק ת"י העולמים.

וּבְאַרְבַּע חַיֹּת, יְהוֹ"ה אֲדֹנָי. שְׁמוֹנֶה לְכָל צַד -
 הֵם ל"ב אוֹתֵיֹת, וַי"ג אוֹתֵיֹת שֶׁנִּמְצְאוּ
 מִן וְה"ו אֲנִי וְה"ו. הָרִי שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁכָלוּלִים
 לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, בָּהֶם הַשְּׁתַּלְּם אָדָם, שֶׁהוּא מ"ה,
 עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי.

לְמַעְלָה בְּעֵץ הַחַיִּים אֵין קְלָפוֹת, (אסתר ד) כִּי אֵין
 לָבֵא אֶל שַׁעַר הַמְּלֶךְ בְּלְבוּשׁ שָׂק. לְמַטָּה
 יֵשׁ קְלָפוֹת בְּמַטְרֹז, שֶׁהוּא בְּדָמוֹת הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי. שְׁבוּמֵן שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחוּץ
 לְמַלְכוּתוֹ, מִתְּפִסָּה בְּכַנְפֵי וּפְנֵי הָעֶבֶד שְׁלוֹ, וְהוּ
 שֶׁפְּתוּב (שמואל-ב כב) וַיִּרְכַּב עַל כְּרוּב וַיַּעַף.

וְאוֹתָן קְלָפוֹת שְׁסוּכְבוֹת לְאַרְבַּע חַיֹּת מְטְרֹז
 הֵן: תַּחֲו - (מלכים-א יט) וְהַיְנָה רוּחַ גְּדוּלָּה
 וְחֹזק מְפָרֵק הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים לֹא בְרוּחַ ה'.
 בַּה"ו - וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ לֹא בְרַעַשׁ ה'. הָרִי שְׁתֵּי
 קְלָפוֹת, יָרֵק וְלָבֵן. שְׁקְלָפוֹת הָאֲנֹז - אַחַד תַּחֲו,
 כּוּ יָרֵק. שְׁנֵי בַּחֲו, אֲבָנִים מְפִלְמוֹת, קְלָפָה תְּזַקָּה

בְּאֵזֶן מַפְלָמָת. בְּנֶגֶד שְׁתֵּי קָלְפֹת אֵלוֹ, מוֹיִן וְתָבֹן
שֶׁל חֲטָה.

קָלְפָה שְׁלִישִׁית, דְּקִיקָה - בְּנֶגֶד סְבִין שֶׁל חֲטָה,
שָׂבָאן הוּא נִדְבָק בַּחֲטָה וְלֹא יָכוֹל לְהִפָּרֵד
מִשָּׁם עַד שְׁטוּחָנִים אוֹתוֹ בְּרַחִים, שֶׁהֵן בְּנֶגֶד
מוֹחָנוֹת הַפָּה שֶׁל הָאִישׁ, שְׁצָרִיף לְטַחֵן בָּהֵן דְּבָרֵי
תוֹרָה עַד שְׁיֵהִיו כְּמוֹ קֶמַח סֵלֶת נִקְיָה. וּבְנִפְתָּה,
שֶׁהִיא הַשָּׁפָה, מִתְבַּרְרֶת הַפֶּסֶלֶת, שֶׁהוּא סְבִין (שֶׁל
הַתוֹרָה), עַד שֶׁתִּמְצָא הַלֶּכֶה סֵלֶת נִקְיָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן
נוֹטֵל אוֹתָהּ הַלֵּב וְהַמֶּת, וְכָל אֵיבָרֵי הַגּוּף שֶׁהִנְשָׁמָה
מִתְפַּשְׁטָת בָּהֶם, וְהִנְשָׁמָה מִתְפַּרְנֶסֶת מִמֶּנָּה כְּמוֹ
שֶׁהַגּוּף מִתְפַּרְנֵם מִדְּבָרֵי הָעוֹלָם. שְׁוָה לְעַמַּת זֶה
עֲשֵׂה אֱלֹהִים - לָחֵם הַגּוּף, וְלָחֵם הַתוֹרָה. זֶהוּ
שְׂכָתוֹב (מְשַׁלֵּי ט) לָכוּ לְחַמוּ בְּלַחְמֵי.

וְקָלְפָה זוֹ הִיא כְּמוֹ קָלְפָה שֶׁנִּדְבָּקָת לְמַח
הָאֵגוֹז, וּבְשֶׁהָאֵגוֹז רָף, נִפְרָדָת אוֹתָהּ

קָלְפָה מִמַּח הָאֵגוֹז בְּלִי קָשִׁי. וּבְשֶׁהָאֵגוֹז
יָבֵשׁ, קָשָׁה לְאָדָם לְהַעֲבִירָהּ מִשָּׁם, כִּי עַדִּין

(דף רכו ע"ב)

הַקְּשִׁיָּא בְּמִקוּמָה עוֹמְדָת. וְלִכְּן צְוָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְאָדָם לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה בְּבַחֲרוּתוֹ, לְפָנֵי
 שְׂיִזְקִין בּוֹ יֵצֵר הָרָע. וְהוּ שְׂפָתוֹב (ויקרא יט) מִפְּנֵי
 שִׁיבָה תָקוּם, קָדָם שִׁיבָה שְׁלָף. וְקִלְפָּה זוּ הוּא
 אֵשׁ, וְנֹאמַר בָּהּ, וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָּאֵשׁ ה'.
 רְבִיעִית - תְּהוּם, תְּלֵל תְּאֵגוּז, קוּל דְּמָמָה דְּקָה,
 שָׁם בָּא תְּמֵלָךְ, (יחזקאל א) וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין תַּחֲשִׁמְל
 מִתּוֹךְ הָאֵשׁ.

וְאוֹתָן קְלָפוֹת רְשׁוּמוֹת בְּאַרְבָּעָה אֵיבָרִים שָׁל
 הַגּוּף. בְּרֵאָה, שָׁם לְחָה, שְׂמִמְנָה יוֹצְאוֹת
 בְּרַחוֹת תְּרֵאָה, (משלי ה) רְגֵלֶיהָ יִרְדּוּת מְוֹת שְׂאוּל
 צְעָדֶיהָ יִתְמַכּוּ. וְשָׁם רוּחַ תְּזוּק מִפְּרָק, שְׂדוּפִק
 בְּבִנְפֵי תְּרֵאָה שָׁל הָאָדָם, וְזֵהוּ רוּחַ שְׂמִסְעִיר אֶת
 גּוּף הָאָדָם, מֵה שְׂבוּפִף לוֹ אֵלֶיהוּ תַחֲתָיו וְעוֹלָה בּוֹ
 לְמַעְלָה. וְזֵהוּ שְׂפָתוֹב (מלכים ב) וַיַּעַל אֵלֶיהוּ בְּסַעְרָה
 הַשָּׁמַיְמָה [הַשָּׁמַיִם]. וְזֵהוּ דוּפִק עַל תְּרֵאָה, שְׂשׁוּתָה
 כָּל מִשְׁקִים, וּבָהֶם (בראשית א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת
 עַל פְּנֵי הַמַּיִם, זֵהוּ קְלָפָה לְרוּחַ הַקְּדוֹשׁ. לְשִׁמְאֵל,

רוח סערה, עליהם נאמר (קהלת י) לב חכם לימינו
ולב כסיל לשמאלו.

דוד העביר מלבו וחרג אותו, והו שפתוב (תהלים
קט) ולבי חלל בקרבני, ולבן זכה לנשוב רוח
צפונית בכנורו, ונאמר בו (יחזקאל לו) פה אמר ה'
מארבע רוחות באי הרוח, והיה מנגן בו בכנור
בארבעה מיני נגונים: בשיר פשוט, שהוא י'
ובשיר כפול, שהוא י"ד. ובשיר משלש, שהוא
יה"ו. ובשיר מרבע, שהוא יהו"ה. הרי הן עשר
אותיות שעשה דוד כנגדן עשרה מיני תלים,
ועולים לע"ב פנים, כחשבון עשר אותיות אלו.

ומתי עלו בע"ב מיני נגון? כשעבר שלטון עון
משחית אף וחסמה, שבהם דופקת רוח
סערה בארבעה צדדים שעולים לעשרה כתרים
לע"ב אמות. והו שפתוב (משלי יא) ובאבד רשעים
רנה.

שמייכא"ל נבריא"ל נוריא"ל רפא"ל שולמים על
ארבעת הצדדים (תוסדות) חטובים של

הָאָדָם, שֶׁהֵם מִים וְאֵשׁ וְרוּחַ וְעֶפֶר, וְלִכְלֹ אֶחָד יֵשׁ
 לוֹ אַרְבַּע פָּנִים: עֹז מִשְׁחִית אֵף וְחֶמֶה, תְּלוּיִים
 (שׁוֹלְטִים) עַל מָרָה לְבָנָה, שֶׁרְאָה עוֹשֶׂה סְרָכָה. וּבְמָרָה
 הָאָדָם שֶׁל הַכָּבֵד שֶׁהִתְאָדָם בְּמַאֲדִים. וּבְמָרָה יִרְקָה
 שֶׁאֲחֻזָּה בְּכָבֵד, שֶׁהוּא תָרַב מִלְּאֵד הַמּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר
 בָּהּ (שם ה) וְאַחֲרֵיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה תְּדָה כְּתָרַב פְּיוֹת.
 וּבְמָרָה שְׁחָרָה, לִילִית, שֶׁבְתִי, שְׁלִטוֹן בְּפֶחֱזֵל,
 שֶׁהוּא עֲצָבוֹת, שְׂאוֹל תַּחֲתִית, עֲנִיּוֹת וְחֶשֶׁךְ, בְּכִיָּה
 וְהֶסֶפֶד וְרַעְבוֹן.

מִיָּד בְּשִׁעוֹבְרוֹת קְלָפוֹת אֵלוֹ מִהָאָדָם, שׁוֹלֵט עָלָיו
 עֵץ תַּחֲתִיִּים בְּע"ב פָּנִים, שֶׁהֵם י' י"ה יח"ו
 יחז"ה, שֶׁנֶּמְצְאוּ עֲשָׂרָה תְּלוּיִים מֵאַרְבַּע רוּחוֹת,
 שֶׁהֵם יְחֹה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם, כֹּה אָמַר ה' מֵאַרְבַּע
 רוּחוֹת בָּאֵי הָרוּחַ. וְהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 (ישעיה יא) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ ה', כִּשְׁהוּא מְנַשֵּׁב בְּאֵזֶן
 יָמִין שֶׁל הַלֵּב, שֶׁשָּׁם תְּכַמֶּה מִצַּד תַּחֲסֹד, שֶׁכּוֹ
 הָרוּצָה לְתַחֲכִים יְדָרִים בְּתַכְמָה. וְחֶסֶד נּוֹשֵׁב
 בְּבִינָה. שֶׁבְּתַכְמָה י', בְּבִינָה ה', בְּתַפְאֶרֶת ו',

בְּמַלְכוּת ה'. יְהוָה דוֹפֵק בְּכָל הָאֲרָבָעָה, שְׁעוּלִים
לַעֲשָׂרָה, וּלְע"ב מִחֲשָׁבֶת הַלֵּב.

וְהָ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. יְמִין הוּא מִיָּמִין, וְהוּא יָד
הַגְּדוּלָּה. מִשְׁמָאל אֵשׁ, וְהוּא יָד הַחֲזָקָה. פְּעֻמוֹד
הָאֲמָצִי י"ד רָמָה, שְׁהוּא רוּחַ הַקִּדְשׁ. וְהַכֵּל בֶּן
י"ד.

כִּי רוּחַ הַחַיָּה פְּאוּפְנִים. אֵל אֲשֶׁר יִתְּיָה שְׁמָה הָרוּחַ
לְלֶכֶת יִלְכוּ (יחזקאל א). בּוֹ מִתְנַהֲגִים מִיָּמִין וְאֵשׁ.
שְׁאוּחֵז בְּשִׁנְיָהֶם, וְדוֹפֵק בְּעוֹרְקֵי הַמַּחַ, שְׁהוּא מִיָּמִין.
וּבְעוֹרְקֵי הַלֵּב, שְׁהוּא אֵשׁ. וְרוּחַ בְּכַנְפֵי רֵאָה.

בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר שֶׁל הַגּוּף נִמְצְאוּ גַלְגְּלֵי יָם
הַתּוֹרָה וְגַלְגְּלֵי הָרְקִיעַ, שְׁהֵם אֵשׁ. כָּלָם
עוּלִים וַיּוֹרְדִים בּוֹ, וְהוּא מְקוֹמוֹ בֵּין רְקִיעַ וַיָּם. כָּלִי
שֶׁלֹּו אֶרֶץ, שְׁהוּא שְׁכִינָה.

וּכְמוֹ עוֹפוֹת, פּוֹתְחִים בְּנִפְיָהֶם לְקַבֵּל רוּחַ לְפָרֶחַ
בּוֹ - כֶּךָ כָּל הָאֵיבָרִים אֵיבָרֵי הַגּוּף שְׁתּוּחִים
בְּכַמָּה מְקוֹרוֹת, בְּכַמָּה פְּרָקִים, בְּכַמָּה עוֹרְקִים,

בְּכַמָּה חֲדָרֵי הַלֵּב, חֲדָרֵי הַמַּח, לְקַבֵּל אוֹתוֹ. שְׂאֵם
 לֹא יִנָּשֵׁב בְּכַתְּוֵי הַלֵּב, הִנֵּה אֵשׁ הַלֵּב שׁוֹרֵף כָּל
 הַגּוּף. וְכַמָּה סְלָמוֹת וְחֲדָרִים שֶׁל עוֹרְקֵי קִנְיַת הַלֵּב
 וְקִנְיַת הַרְאָה, בְּלֵם מִתְתַקְּנִים אֵלָיו.

בְּשִׁעוּלָה הַדְּבוּר עַל כְּנִפֵי הַרְאָה, נִעֲשֶׂה קוּל.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן, (קחלת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם
 יוֹלִיךְ אֶת הַקּוּל. (תהלים כט) קוּל ה' עַל הַמַּיִם - מִצַּד
 הַמַּיִם, שֶׁהוּא מַח, שֶׁשָּׁם עוֹלָה בְּכְנִפֵי רְאָה. קוּל ה'
 חִצֵּב לְהַבּוֹת אֵשׁ - מִצַּד הַלֵּב, כְּשִׁיּוֹצֵא מִהַפֶּתַח,
 נִקְרָא דְבוּר.

וְכַנְנֵד שְׁתֵּי כְּנִפֵי רְאָה שֶׁפּוֹתְחוֹת כְּנִפִים לְקַבֵּלוֹ,
 זֶהוּ שְׁכַתוֹב (יחזקאל א) וּפְנִיָהֶם וְכַנְפֵיהֶם
 פְּרָדוֹת מִלְמַעְלָה - כִּד שְׁפָתַיִם לוֹקְחוֹת הַדְּבוּר
 וּמְפָרִיחוֹת אוֹתוֹ לְמַעְלָה.

וְכִמּוֹ שְׂאוֹתָן חֲמִשׁ כְּנִפֵי (ענפי) רְאָה, בְּלֵן פְּתוּחוֹת
 בְּלֹא סְרָכָה לְקַבֵּל קוּל זֶה - כִּד גַּם צְרִיכִים
 לְהִיּוֹת חֲמִשָּׁה תְּקוּנֵי הַפֶּתַח, בְּלֵם פְּתוּחִים בְּלֵי
 סְרָכָה בְּחֲמִשָּׁה תְּקוּנִים, שְׁהֵם: אַחַח"ע

בְּגֵרוֹן. בּוֹמ"ף בְּשִׁפְתַיִם. גִּיב"ק בַּחֵד. דַּטְלַנ"ת
בְּלָשׁוֹן. זִסְר"ן בְּשִׁנַּיִם.

וְדַבּוֹר שִׁיְהִיָּה בָהֶם פְּלִי סְרָכָה וְעֵכוֹב פְּלָל, זְהוּ
שְׁפָתוֹב (בראשית כד) וַיְהִי הוּא טָרָם פְּלָה
לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֵצֵאת, זוּ תְּפִלָּה, שְׁחֹא דַבּוֹר,
וּבְגִלְלָה נְאֻמָּר, אִם שְׁגוּרָה תְּפִלְתִּי בְּפִי, יוֹדַע אֲנִי
שְׁמֻקְבָּל. וְאִם יֵשׁ סְרָכָה וַיּוֹצֵא בְּעֵכוֹב, יוֹדַע אֲנִי
שְׁמֻטָּרָה, בְּגִלְל (בְּנוֹן) סְרָכָה פְּרָאָה שְׁחִיָּא טִרְפָּה.

וְקוּל זֶה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, שְׁבוּ (יחזקאל א) וְאִשְׁמַע אֶת
קוּל בְּנִפְיָהֶם. וְזֶה יְהוָה שְׁחֹא קוּל,
בְּשִׁיּוֹצֵא לְקַבֵּל שְׁכִינָה בְּתְּפִלָּה בְּחֵשָׁא, שְׁחֹא
דַבּוֹר, שְׁבוּ אֲדָנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, כָּל הָאֵיבָרִים
פּוֹתְחִים כְּלָם אֶת בְּנִפְיָהֶם בְּרַמ"ח תִּבּוֹת, שְׁחֵם
בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת קְרִיאת שְׁמַע, שְׁפָתַי יוֹרֵד הַקּוּל.

וּבְשִׁיּוֹרֵד, כְּמָה אֲפָרִים מְצַפְצְפוֹת לוֹ בְּכַמָּה מִינֵי
נְגוּן, כְּלָם עַל אֵיבָרֵי הַגּוֹף, שְׁחֵם עֲנִפֵי
הָאֵילָן. וּבְכָל בְּנִפְיָי כָּל אֵיבָר, שְׁשֵׁם דִּיּוֹר תְּצַפּוֹר,
שְׁחִיָּא אֲדָנָי, בְּכָל עֲנָף וְעֲנָף נִמְצָאָה פְּתוּחָה

לְבַעֲלָהּ. אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, הוּא פֶּתַח אֱלֹהֵי
 בְּתֻלָּת הָעֲמִידָה - אֵין אֵיבָר מִמְּאֲתִים אַרְבָּעִים
 וְשִׁמוֹנָה אֵיבָרֵי הַשְּׂכִינָה שְׁלֹא פֶתוּחַ לְקַבְּלוֹ, וְלִכְן
 נִקְרְאת שְׂיחַת מְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת. הוּא צְפֻצוּף עוֹפוֹת,
 שְׁהֵם נִשְׁמוֹת שְׁשׂוּרוֹת בְּאֵיבָרִים. הִיא שְׂיחַת
 דְּקָלִים, שְׁהֵם עֲנֵפֵי הָאֵילָן.

וּבְאֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁיִּזְרַד יְהוָה אֶל אֲדֹנָי בְּכָל אֵיבָר,
 נֹאמַר בָּהֶם, בְּעֶמְדָם תִּרְפִּינָה בְּנִפְיָהֶם.
 וְזֶה סוּד הַחֲשֵׁמ"ל, חַיּוֹת אֵשׁ, עֲתִים חֲשׂוֹת, וְעֲתִים
 מְמַלְלוֹת. וְאָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּמַתְנִיתָא לְמִדְּנוּ,
 בְּשֶׁתְּדַבּוּר יוֹצֵא מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - הֵן
 חֲשׂוֹת. וּבְשֶׁאֵין תְּדַבּוּר יוֹצֵא מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא - הֵן מְמַלְלוֹת. בְּאֹתוֹ זְמַן שְׁמַתִּיחֲדִים קוֹל
 וְדַבּוּר בְּאֶחָד, שְׁהֵם יֶאֱחָדוּנְהִי - חֲשׂוֹת. אֲבָל בְּזְמַן
 שְׁפִינְיָהֶם וּבְנִפְיָהֶם פְּרוּדוֹת, יְהוָה מְאֲדֹנָי בְּפִרוּד
 - הוּא נִמְצָא בְּאַרְבַּע פְּנֵי הַחַיּוֹת, בְּכָל פְּתוּחִים,
 לְעֲמֻתָן מְמַלְלוֹת לְשֶׂאל מְזוּן מְשׁוּם שְׁמִזּוֹן לְכָל בּוֹ.
 אֲדֹנָי נִמְצָא בְּכַנְפֵי הַחַיּוֹת, בְּכָל פְּתוּחִים לְחַיּוֹת.

שואגים בקול, שהוא יהו"ה, כלם בימין. אופנים
 מצפצפים בדבור, שהוא אדנ"י,
 בשמאל. בשרפים מתחברים קול ודבור באמצע.
 יאהדוניה. בהם (בראשית א) ועוף יעופף. זהו שפתוב
 (ישעיה ו) ויעף אלי אחד מן השרפים. ונאמר בהם,
 (קהלת י) ועוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים
 יגיד דבר. ושרפים - יש כנפים לאחד (ישעיה ו),
 מצד האות ו', שהוא העמוד האמצעי, כולל ימין
 ושמאל. והוא כולל יש תבות - בשתים יבסה
 פניו ובשתים יבסה רגליו ובשתים יעופף סימן.

תקוץ שני - ועל דמות הכפא דמות כמראה אדם
 עליו מלמעלה. רשם של ספר תורה, והוא
 (שם מד) בתפארת אדם לשבת בית.

ופרשונה רפנו, כל הקורא קריאת שמע ערבית
 ושחרית כאלו מקנים (יהושע א) והגית בו
 יומם ולילה. שטלית לבנה היא לימין, מצד חסד,
 ונאמר אל מלך יושב על כפא רחמים ומתנהג

בַּחֲסִידוֹת. (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בַּחֶסֶד כַּסֵּא. חֶסֶד עוֹלָה
ע"ב חֲלִיּוֹת וְקִשְׁרֵי הַטְּלִיּוֹת.

וַיֵּשׁ טְלִיַת מִצַּד מְטַטְרוֹ"ן, שֶׁהוּא ט"מ, כּוֹלֵל ח"י,
בֵּין קִשְׁרִים וְחֲלִיּוֹת לְכָל צַד. חֲמִשָּׁה קִשְׁרִים
כְּנֶגֶד חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה. וְשֵׁשׁ עֲשָׂרֵה חֲלִיּוֹת
כְּנֶגֶד שֵׁשׁ עֲשָׂרֵה מִדּוֹת הַרְחֻמִּים שֶׁל הַתּוֹרָה,
שֶׁנֶּאֱמַר בְּהֵן, בְּשֵׁשׁ עֲשָׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת.

וּבִגְלָלָה נֶאֱמַר, כְּמִרְאֵה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה.
בְּצוֹרֵת הַתְּפֹאֶרֶת, שֶׁהוּא תְּפֹאֶרֶת אָדָם
עָלָיו מְלַמְעָלָה. וְנִקְרָא בְּשֵׁמוֹ, יו"ד ה"א וַא"ו ה"א.
(ישעיה מג) כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי כִּרְאִיתִיו יִצְרָתִיו
אֵף עֲשִׂיתִיו. וְלִמְעָלָה כְּמִרְאֵה אָדָם - זו שְׂכִינָה,
שֶׁהִיא כְּמִרְאֵה שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי בְּאַרְבָּעָה פָּנִים
וּבְעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁהֵם אָדָם. וְאַרְבָּעָה פָּנִים שֶׁל
אָדָם - אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת. וְהֵם י"ד אוֹתִיּוֹת, וּבְהֵן (הוֹשֵׁעַ
יב) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲרַמָּה.

וְעוֹד נִקְרָא ח"י מִצַּד שֶׁל צַדִּיק, וְכוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְשְׂכִינָתוֹ נִקְרָא אִז אָדָם, שֶׁהוּא הָעַמּוּד

הַאֲמָצְעִי, ט"ל, וְהַשְּׂכִינָה ה'. וְבָה' הוּא אָדָם,
 מִשּׁוֹם שֵׁט"ל כֶּךָ עוֹלָה בְּחֶשְׁבוֹן - יו"ד ה"א וְא"ו.
 וְזֵהוּ מוֹרִיד הַט"ל, לְגַבִּי אֹת ה"א. קֶשֶׁר הַטְּלִית -
 ח"י הָעוֹלָמִים, שֶׁקוֹשֵׁר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ
 בְּכָל הַצְּדָדִים בְּאַרְבַּע בְּנִפּוֹת הַטְּלִית.

תְּפִלִּין מִשְׁמָאלוֹ, וְזֵהוּ שְׂכָתוֹב (ישעיה סב) נִשְׁבַּע ה'
 בִּימִינוֹ וּבִזְרוּעַ עֵזוֹ. בִּימִינוֹ - זוֹ הַתּוֹרָה.
 וּבִזְרוּעַ עֵזוֹ - אֵלוֹ תְּפִלִּין. יְהוֹ"ה בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת.
 אֲדָנָי - הֵיכָל לְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת בְּאַרְבַּעָה כְּפֵי
 הַתְּפִלִּין. קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד זֶה צַדִּיק ח"י
 הָעוֹלָמִים, שֶׁהוּא קֶשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, בְּזְרוּעַ שְׂמָאל.
 קֶשֶׁר שֶׁל רֹאשׁ זֶה הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי שְׂאֲחוֹז בּוֹ
 יְהוֹ"ה אֶהְיֶ"ה לְמַעַלָּה, שֶׁהֵם (פְּתִ"ר) חֲכָמָ"ה וּבִינָ"ה.

קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהִיא הַיְחוּד בְּאֲמָצְעַי, וְהִיא אֲחוּזָה
 בֵּין צִיצִית וְתְּפִלִּין, שֶׁכָּל הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל
 צִיצִית וְתְּפִלִּין הֵן כְּלוּלוֹת בַּיְחוּד שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע.
 וּמִצַּד שֶׁל עַמּוּד הָאֲמָצְעִי, שֶׁהוּא טְלִית וְתְּפִלִּין,

שָׁנָאֵמַר בְּהֵן (שמות יג) וְהָיָה לְאוֹת עַל יַדְכָּהּ וּלְטוֹטְפֹת
בֵּין עֵינֶיהָ. (במדבר טו) וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית.

(דף רכח ע"ב)

ש' שֶׁל תְּפִלִּין, הַלְכָּה לְמִשְׁחָה מְסִינִי. (דברים כח) וְרָאוּ
כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וַיִּרְאוּ
מִמֶּךָ. וּבְאֲרוֹתָיו - מֵהוּ שָׁם ה' אֵלֹהֵי תְּפִלִּין
שָׁפָרָאֵשׁ. ש' שֶׁל תְּפִלִּין. שְׁתֵּי שִׁינִין - שֵׁשׁ מֵאוֹת.
שֵׁשׁ מִדְּרָגוֹת וְשִׁבְעָה עֲנָפִים שֶׁל שְׁתֵּי שִׁינִים - הֲרֵי
שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה, וְהַכֹּל תְּרִי"ג. וְאִין מְצֻה שְׁאִינָה
שְׁקוּלָה לְכֹל הַתּוֹרָה.

בְּגוֹן זֶה, כָּל מְצֻה הִיא יְהוּ"ה. י"ה עִם שְׁמ"י -
שֵׁם"ה. ו"ה עִם זְכָרִי - רמ"ח. וּמִשּׁוֹם זֶה כָּל
מְצֻה הִיא שְׁקוּלָה לְתְרִי"ג. וְהֲרֵי פִרְשׁוּהוּ, שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל - כָּלוּל תְּרִי"ג מְצֻד שֶׁל צִיצִית. וְתְרִי"ג
מְצֻד שֶׁל תְּפִלִּין הוּא בְּכֹל מְקוֹם.

וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת. טְטֹפֹת - ט"ט, ח"י עוֹלָמִים,
צְדִיקָה, בְּנִגְדוֹ שֶׁל מְטֵטְרוֹן. פ"ת, תְּפִאָרֶת.
מְטֵטְרוֹן סוּם שֶׁל תְּפִאָרֶת, שָׁבוּ כָּל הַסְּפִירוֹת
מִתְּלַבְּשׁוֹת. וְכֵן הוּא בְּנוֹף לְנִשְׁמָה. וְכֵן שָׁר

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ, נִשְׁאָר אֵלֶם,
 אֵין לוֹ קוֹל וְלֹא דְבוּר. נִמְצָא שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְהַשְׂכִּינָה הֵם קוֹל וְדְבוּר שֶׁל כָּל מַלְאָךְ
 וּמַלְאָה, וּבְכָל קוֹל וְדְבוּר שֶׁל תּוֹרָה, וּבְכָל קוֹל
 שֶׁל תַּפְלָה וּבְכָל מִצְוָה וּמְצוּחָה. בְּכָל מָקוֹם
 שְׁלִיטָתוֹ בְּעֲלִיּוֹנִים וּבַתְּחִתּוֹנִים, הוּא חַיִּים שֶׁל
 הַכֹּל וְהוּא סוֹבֵל הַכֹּל.

וְאֵין אֲדָנִי בְּלֹא יְחוּה, כְּמוֹ שְׂאֵין דְבוּר בְּלֹא קוֹל.
 וְאֵין קוֹל בְּלֹא דְבוּר. וְזֶהוּ אִמְתַּת בְּעוֹלָם
 הָאֲצִילוֹת. אֲבָל בְּעוֹלָם הַפְּרוּד יֵשׁ קוֹל בְּלֹא דְבוּר.
 קִשְׁר שֶׁל תַּפְלִין שְׂדֵי, אָחוּז בּוֹ הָעֲלִיּוֹן וְהַתְּחִתּוֹן.
 וְזֶה צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים, אָחוּז (ט) בֵּין קוֹל וְדְבוּר.

בְּתוֹךְ כֶּף הַרוּעָה הִנָּאֲמָן נוֹדֵמָן אֲצֵל הַזְּקֵן וְאָמַר,
 זְקֵן זְקֵן, תַּפְלִין וְצִיצִית וּפָרָשֶׁת מְזוּזָה הֵן
 שְׁלֹשׁ מִצְוֹת בְּלוֹלוֹת בְּקִרְיַאת שְׁמַע, וּקְרִיַאת שְׁמַע
 הִיא מִצְוָה רְבִיעִית. וְצִיצִית מְזוּזָה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים.
 וּבַתַּפְלִין נְזַפְרֶת בְּהֵן שְׁתֵּי פְעָמִים אוֹת. וּבְצִיצִית,

הָאוֹת ז' שֶׁל תּוֹכְרוּ שְׁצַרְיָךְ לְהַתִּיז בָּהּ. וּבְמוֹזוֹתָ,
שֶׁר"י מִבְּחוּיִן, יְהוּה מִבְּפָנִים.

וּפְרָשִׁיּוֹת סְתוּמוֹת וּפְתוּחוֹת מֵדוּעַ? וְשַׁעוֹר
אֲרָכָה שֶׁל צִיצִית וְרַחֲבָה, שֶׁתִּקְנֶנּוּ
אֲרָךְ כָּל הַצִּיצִית שְׁתִּים עֲשָׂרָה אֲצַבְעוֹת בְּגוּדְל.
מִצּוֹת תִּכְלֹת שְׁלִישׁ גְּדִיל, וְשְׁנֵי שְׁלִישֵׁי עֲנָף, וּבֵין
קָשֶׁר לְקָשֶׁר כְּמֵלֵא גוּדְל. וְכָל חֲלִיָּה וְחֲלִיָּה תִּהְיֶה
מִשְׁלֵשָׁת. וְכֹךְ תִּפְלִין מֵדוּעַ בְּמַח? וּכְנָגֵד הֵלֵב,
וְשַׁעוֹר הָרְצוּעוֹת, מֵדוּעַ הֵן עַד הֵלֵב לְשִׁמְאֵל וְעַד
הַטְּבוֹר לְיָמִין? וְרְצוּעָה שֶׁל יָד עַד שְׁיִכְרָה, וַיִּשְׁלַשׁ
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּאֲצַבַּע הָאֲרָכָה?

אֵלֶּא וְדַאי כְּנָגֵד חָשׁוּב אֵין הוּא, אֵלֶּא שְׁלֹשׁ עַל
שְׁלֹשׁ לְכָל צַד. וְהֵם שְׁנַיִם עֲשָׂרָה, כְּנָגֵד
אֲרָבְעָה בְּגִדֵי לָבָן וְאֲרָבְעָה בְּגִדֵי זָהָב וְאֲרָבְעָה בְּגִדֵי
כֹהֵן הַדְּיוּט. וּמִצַּד שֶׁל בְּרַבֵּת כֹּהֵן הַדְּיוּט הוּא
רוֹמוֹ: אֵל תִּהְיֶה בְּרַבֵּת הַדְּיוּט קִלְחָה בְּעֵינֶיהָ. שְׁלִישׁ
גְּדִיל וְשְׁנֵי שְׁלִישֵׁי עֲנָף, שֶׁהוּא תִּכְלֹת.

וְכָל חֲלִיָּה מְשֻׁלָּשֶׁת, כָּל מְשֻׁלָּשׁ מִצַּד הַקִּדְשָׁה. וְהוּ
 שָׁפָתוֹב קִדְשָׁה לָּךְ יִשְׁלָשׁוּ. וַיִּשְׁרָאֵל שְׁלִישִׁיהָ,
 מְשֻׁמִּים (שמות יד) שְׁוֹשְׁלָשִׁים עַל כָּלוּ. שְׁצִיצִית מִצַּד
 הָעֲמֹוד הָאֲמֻצְעִי, שְׁהוּא שְׁלִישִׁי לְאֲבוֹת, וְכָל דְּבַר
 מְשֻׁלָּשׁ, וְה"ו יל"י, כָּל תִּבְחָה מְשֻׁלָּשֶׁת מִצִּדּוֹ. חֲלִיָּה
 כָּלוּלָה מְשֻׁלָּשׁ כְּרִיבוֹת מְשֻׁלָּשֹׁת, זוֹ הַשְּׁכִינָה.
 קִדְשָׁה לָּךְ יִשְׁלָשׁוּ. וְהוּא מְשֻׁלָּשֶׁת בְּעֲמֹוד הָאֲמֻצְעִי,
 כָּלוּל מְשֻׁלָּשֶׁה עֲנָפֵי הָאֲבוֹת, שְׁהֵם אוֹת ש' מְשֻׁפָּת,
 שְׁכִינָה בַּת יְחִידָה. (מִלְּאָה מִן) חֲלִיָּה, תִּכְלֹת שְׁכִיצִית.

אֲשֶׁרֵי הַגּוֹף שְׁכָךְ הוּא רָשׁוּם בַּשְּׁכִינָה וְהַקְדוּשׁ
 כְּרוּךְ הוּא עַל כְּנָפֵי הַמְצֹנָה. רָשׁוּם
 בְּרִצּוּעָה שְׁהוּא תִּפְלָה שֶׁל יָד בְּשֻׁלָּשׁ כְּרִיבוֹת
 בְּאֲצָבַע הָאֲרָכָה, שְׁהוּא בְּדַגְמַת חֲחִלְיָה, כְּרוּכָה
 בְּשֻׁלָּשׁ כְּרִיבוֹת בְּאֲצָבַע. רָשׁוּם בְּקִשְׁר שֶׁל תִּפְלִין,
 כָּלוּל בְּשְׁנֵי קִשְׁרִים, עוֹלִים חֲמֻשָּׁה עֶשְׂרֵי מְשֻׁלָּשִׁים,
 שְׁנַיִם בְּקִשְׁר אֶחָד.

שְׁלָשׁ עֶשְׂרֵה חֲלִיזוֹת יֵשׁ בָּהֶן תִּשְׁעַ וּשְׁלָשִׁים
 כְּרִיבוֹת בְּחֻשְׁבוֹן ט"ל, וּשְׁלָשׁ עֶשְׂרֵה

חֲלִיּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן אֶחָד - עוֹלִים בְּ"ן. וְזֶהוּ בֶן י"ה,
הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי.

כָּל קֹשֶׁר בַּצֹּרֶה שֶׁל כַּף יָמִין, כָּל חֲלִיָּה בַצֹּרֶה
שֶׁל אֲצַבַּע, שֵׁשׁ בָּהּ שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים בְּנֶגֶד
שְׁלֹשׁ בְּרִיכוֹת. וְכֹךְ בְּכָל אֲצַבַּע שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים,
חוּץ מִגּוֹדֵל, שֶׁהוּא שְׁעוֹר בֵּין קֹשֶׁר לְקֹשֶׁר שֶׁל
הַצִּיצִית כְּמֵלֵא גּוֹדֵל. הִיא מִדַּת הַחֹטֵם, וּמִדַּת שֶׁל
עֵין יָמִין וְשִׁמְאֵל, וְהִיא מִדַּת בֵּין עֵין לְעֵין, וּמִדַּת
שֶׁל אֵזֶן יָמִין וְשִׁמְאֵל, וּמִדַּת שֶׁל כָּל שָׁפָה וְשָׁפָה,
וּמִדַּת הַלְּשׁוֹן. (שְׁמוֹת כו) מִדַּת אַחַת לְכָל הַיְרִיעֵת.

הָאֵמָה הִיא שְׁעוֹר הַגּוֹף, לְאֲרַבְּעָה צְדָדִים וּמַעֲלָה
וּמַטָּה, שֶׁהֵם שֵׁשׁ אַמּוֹת. וּכְכֹל אֵמָה וְאֵמָה
שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים. ח"י פְּרָקִים בְּשֵׁשׁ אַמּוֹת. וְהֵם סוּד
שֶׁל ח"י נְעֻנוּעִים שֶׁל הַלּוֹבֵב לְשֹׁשׁה צְדָדִים, שְׁלֹשָׁה
נְעֻנוּעִים לְכָל צֶדֶד, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמָר (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) זֹאת
קוֹמַתְךָ דְּמַתָּה לְתָמָר. וְזֶה שְׁעוֹר קוֹמָה, מְקוֹנָה
יִשְׂרָאֵל בְּשִׁכְיִנָּה, הוּא ח"י אַרְבַּע פְּעָמִים, שֶׁאֵלוֹ
הָאַרְבַּע עוֹלָיִם לְשִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם.

וְסוּד שֶׁל הַחַיּוֹת, הַקּוֹמָה שֶׁלָּהֶן - (דף רכט ע"א) (יחזקאל א)
 וְנִבְיָהֶן וְנִבְיָה לָהֶם וַיִּרְאֶה לָהֶם וְנִבְתָּם וְגו' .
 וְנִבְיָהֶן - אַרְבַּע חַיּוֹת שֶׁל הַמְּרַכְּבָה הַתַּחְתּוֹנָה.
 וְנִבְיָה לָהֶם - אַרְבַּע חַיּוֹת שֶׁל הַמְּרַכְּבָה הָאֲמֻצָּעִית.
 וְנִבְתָּם - אַרְבַּע חַיּוֹת שֶׁל הַמְּרַכְּבָה הַשְּׁלִישִׁית.
 וְכֵלֶן שְׁתֵּי עֶשְׂרֵה. וְהֵן מְלֵאוֹת עֵינַיִם. כְּדִנְמָא זו
 (ראה ציור למעלה) סְבִיב לְאַרְבַּעָתָן - יְחוּהַ יְחוּהַ יְחוּהַ .

וּבַעֲלֵי הַקּוֹמָה רְשׁוּמִים בָּהֶם בְּתַפְלָה בְּאִיזָה
 מְקוֹם. אֵלֶּא כֹּל הַכּוֹרֵעַ - כּוֹרֵעַ בְּכַרוּף,
 וְכֹל הַזּוֹקֵף - זּוֹקֵף בַּשֵּׁם. וְקִיפּוֹת אַרְבַּע וְכַרְיּוֹת
 אַרְבַּע. הֲרִי כָּאֵן רוּמּוֹ בְּאֵלוֹ הַזְּקִיפּוֹת וְהַכְּרִיעוֹת,
 מוֹלִיךְ וּמִבִּיא לְמִי שֶׁאֲרַבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם שָׁלוֹ,
 מַעֲלָה וּמוֹרִיד לְמִי שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ שָׁלוֹ. וְאֵלוֹ הֵם
 שְׁשֵׁה צְדָדִים - שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְאַרְבַּע רוּחוֹת. כְּנֶגֶד
 שְׁלֹשׁ בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת וְשְׁלֹשׁ אַחֲרוֹנוֹת. בְּעֵשֶׂה
 שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו - אַרְבַּע, כְּרִיעָה וְזִקִּיפָה לְשִׁמְאֵל,
 וְכְרִיעָה וְזִקִּיפָה לְיִמִּין. וְזֶה הוּא נוֹתֵן שָׁלוֹם
 לְשִׁמְאֵלוֹ וְיִמִּינוֹ. לְשִׁמְאֵל רַבּוֹ, וְלְיִמִּין רַבּוֹ.

תְּרִי הֵן שְׂתִים עֲשָׂרָה בֵּין (בְּרִיבֹת) (בְּרִיעֹת) וּבְרִיעֹת
 וּזְקִיפֹת, וּבָהֵן ע"ב עֵינִים. שֵׁשׁ בְּרִיעֹת
 בָּהֵן שְׂמוֹנָה עֶשֶׂר נְעֻנּוּעִים, שָׁלֹשׁ בְּכָל פַּעַם,
 רֹאשׁ וְגוֹף וְזָנָב, שְׁצָרִיךְ לְכַרְעַ בְּשְׂמוֹנָה עֲשָׂרָה
 חֲלִיזֹת שְׁעוֹלוֹת שְׁבַעִים וּשְׂתִים. בְּאֵלוֹ הַשְּׁבַעִים
 וּשְׂתִים עֵינִים שֶׁל הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאִירִים
 שְׁבַעִים וּשְׂתִים בְּנֵי הַשְּׂבִינָה, וְעוֹמְדֵת עֲלֵיהֶם,
 וְנִקְרָאת עַמִּידָה. שְׁבַתְחֻלָּה הִיְתָה נְפִילָה, וְצָרִיךְ
 לְזַקְפָּה בְּשֵׁם יְהוָה, בְּח"י עוֹלָמוֹת, וּבְאַרְבַּע
 זְקִיפֹת בְּשֵׁשׁ בְּרָכוֹת, שֶׁהוּא תְּפֹאֶרֶת, כָּלוּל
 בְּשָׁלֹשׁ בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת וְשָׁלֹשׁ בְּרָכוֹת
 אַחֲרוֹנוֹת.

וּלְכַרְעַ בְּח"י עוֹלָמוֹת, וְזֶהוּ ו' ו' ו'. כָּל הַבוֹרֵעַ -
 בּוֹרֵעַ בְּבְרוּךְ, וְכָל הַזּוֹקֵף - זוֹקֵף בְּשֵׁם
 יְהוָה. הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי וְצָדִיק ו"ו. ו' עֲלִיוֹנָה בִּינָה,
 בֶּן י"ה, וְאֵלוֹ רְמוּזִים בְּו'יֶסַע ו'יֵבֵא ו'יִמַּ. ו' עֲלִיוֹנָה
 בֶּן י"ה אַחֲזוּ בְּזְקִיפָה וּבְרִיעָה, וּבְכָלֶם עוֹלִים ח"י
 בְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה.

אֲרַבַּע כְּרִיעוֹת בְּשֵׁם אֲדֹנָי, אֲרַבַּע זְקִיפוֹת בְּשֵׁם
 יְהוָה, הָעֲמוּד הָאֶמְצָעִי וְהַשְּׂכִינָה - ח"י
 הָעוֹלָמִים, קוֹשֵׁר אוֹתָם, וְזֶה יֵאֱחָדְוָנָה"י, אֱמֵן. בְּכָל
 בְּרָכָה מִח"י בְּרָכוֹת, ח"י פְּעָמִים יְהוָה שָׁהֵם ע"ב
 עֵינַיִם שְׂמֵאֵירִים בְּע"ב בְּנַפְיִם, שָׁהֵם ח"י פְּעָמִים
 אֲדֹנָי.

וְסוּד הַדָּבָר - וְנִבְיָהוּן, וְנִבְיָהוּן לָהֶם, וְנִבְיָהוּן. וְנִבְיָהוּן
 - בְּנַפְיִים. וְנִבְיָהוּן לָהֶם - פְּנִיִם. וְנִבְיָהוּן - שָׁהֵם
 עֲלֵיהֶם. מִלֵּאת עֵינַיִם סָבִיב לְאֲרַבַּעַתָּן - בְּכָל
 מְרַבְּעוֹת. וְהַכֹּל אֵמֶת. שְׂבָעִים עֲנָפִים (פְּנִיִם) לְתוֹרָה.
 בְּנַפְיִים - אֲדֹנָי. פְּנִיִם - יְהוָה. עֵינַיִם - אֱהִיָּה. וְעוֹלָיִם
 יב"ק בְּחֶשְׁבוֹן, אֲדֹנָי, בְּמַעֲשֵׂה. יְהוָה בְּדַבּוּר. אֱהִיָּה
 בְּמַחֲשָׁבָה.

בְּכָל עֵין וְעֵין שְׂעוֹר גּוֹדֵל. וְזֶה אוֹת ו' פִּינוּנִית.
 וְשְׁנֵי פְּרָקִים בְּגוֹדֵל הֵם י' י'. בְּנִגּוּד הַחֹטֵם
 אוֹת ו'. בְּנִגּוּד שְׁנֵי נְקָבִים שֶׁל הַחֹטֵם שְׁתֵּי י' י',
 וְעוֹלוֹת יוֹד הֵא. וְזֶה וַיִּצָּר. שְׂעוֹר שֶׁל כָּל מִדָּה
 וּמִדָּה - יוֹד הֵא, בְּכָל מְקוֹם שְׁלִיטָתוֹ, בְּכָל אֲבָר

וַאֲבָר. כָּל אֲבָר, כְּגוֹן (דברים לב) יִפְרֹשׁ כְּנָפָיו יִקְחֵהוּ
יִשְׂאֵהוּ עַל אֲבָרָתוֹ.

אֵין אֲבָר בְּכָל מְרַבְּבָתוֹ שְׂאִין הוּא כָּל אֲבָר
בְּצוּרָתוֹ. וּבְכָל מָקוֹם נִמְצָא. (יחזקאל א) וּפְנִיָהֶם
וּכְנִפֵיהֶם פְּרָדוֹת מְלֻמְעָלָה. כְּנָגֵד הַפְּרָשִׁיּוֹת
הַפְּתוּחוֹת שֶׁל הַתְּפִלִּין. כְּנָגֵד הַתּוֹרָה. וְכַאֲשֶׁר הֵן
לְמִטָּה הֵן סְתוּמוֹת הַפְּרָשִׁיּוֹת, כְּנָגֵד יֵאֱחָדוּנָהּ
עֲלֵיהֶם, כְּפָנָיו וּכְכְּנָפָיו.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָשָׁם בְּיִשְׂרָאֵל כְּנָגֵדָם
בְּתַפְּלָה לְהִיּוֹת חֲבָרִים
עִמָּהֶם, לְכַרַע בְּכָל גּוֹפָם, בְּשִׁמוּנָה עֲשֵׂרָה בְּרָכוֹת
שֶׁל הַתְּפִלָּה, לְהַמְלִיךְ עֲלֵיהֶם אָמֵן, וְהוּא
יֵאֱחָדוּנָהּ, בְּכָל אֲבָר וְאֲבָר שֶׁלָּהֶם. וְאָמַר הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא: מִי שֶׁלֹּא יִתְּיָה רָשׁוּם לְפָנֵיכֶם לְהִיּוֹת
בוֹרַע בְּכָרוּךְ וְזוֹקֵף בִּיהוּהָ בְּקוֹמַת הַגּוֹף, לֹא תִכְנַס
תְּפִלָּתוֹ בְּהִיכָל שְׁלִי, שֶׁהוּא אֲדָנִי. לֹא תִקְבְּלוּ
דְבוּרִים שְׁלוֹ עַל כְּנִפֵיכֶם וּפְנִיכֶם. שְׁכָל מִי
שֶׁמֵתַפְּלִיל בְּאֲדָנִי, וּמְצַרֵף לִיהוּהָ פָנִים (עֲנָפִים) שֶׁל

המלאכים, ופניהם וכנפיהם פְּרָדוֹת לְמַעַלָּה, (למל) יֵאָחֲדוּנָהּ, בְּדַבְרֵי הַתְּפִלָּה שִׁוְצָאִים מִפִּי שָׁל הָאָדָם.

וְגֵדוּל הָעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבָרָךְ. שְׁלֹגֵי אֲדָנִי יְהוָה בַּתְּפִלָּה נֹאמֵר וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרָדוֹת. כְּנֵגֵד יְהוָה בַּפָּנִים, אֲדָנִי בַּכְּנָפִים, (שמות כה) כְּרוֹב אֶחָד מִקְצֵה מְזֵה וְכְרוֹב אֶחָד מִקְצֵה מְזֵה. אֲבָל כַּאֲשֶׁר חוֹזֵר שְׁלִיחַ צְבוּר הַתְּפִלָּה וְעוֹנָה אֲמֵן, הוּא בַּמְּחִפָּרֵת הַשְּׁנִיתָ, מִתְּחִבָּרִים שְׁנֵי שְׁמוֹת בַּמְּחִפָּרֵת הַשְּׁנִיתָ. בַּתְּחִלָּה - (שמות לו) מִקְבִּילֵת הַלְּלֵאת אַחַת אֶל אַחַת וְגו' בַּקְּרָסִים, שְׁהֵם קִשְׂרֵי הָאֲצָבָעוֹת. אֲבָל בְּאֲמֵן - (שם כו) וְתִיהָ תַּמְשִׁכֵּן אֶחָד, שָׁבוּ חוֹבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֲתָהּ.

הַתְּקוּן הַשְּׁלִישִׁי סֵדֵר הַדְּבָר (תָּדָר שָׁל תְּדַבֵּר) שָׁל הַתְּפִלָּה, שָׁבוּ חִיּוֹת אִשׁ מִמְּלָלוֹת. וְזֵהוּ (יחזקאל א) וְאָרָא בְּעֵינַי חֲשָׁמַל כְּמֵרְאָה אִשׁ בֵּית לָהּ סְבִיב. וְזֵהוּ סוּד הַחֲשָׁמַל, שְׁחֵן חִיּוֹת אִשׁ, עֵתִים שׁוֹתְקוֹת עֵתִים מְדַבְּרוֹת. וְזֵהן שׁוֹתְקוֹת לְסִפְרַת תּוֹרָה

בזמן שדבור יוצא מפי הקורא. הוא נחשב להן כאלו מקבלים התורה בהר סיני. ובזמן שאמר הקדוש ברוך הוא אנכי - לא נשמע קול ולא דבור אחר של החיות אלא שלו.

כגון זה, באשר דבור זה יוצא מפיו של הקדוש ברוך הוא, חיות אש שותקות. ובזמן ששותק - חיות אש מדברות. זהו שכתוב (שמות ב) וכל העם ראים ^(דף רכט ע"ב) את הקולת, קולות של החיות שהיו שואגות. ואת הלפידם - שהיו יוצאים בדבור של החיות בכמה מיני נגונים לפני המלך. ואלו שהן שותקות לספר תורה, הן בצורה של החיות. וממנה להן הקדוש ברוך הוא להעלות אותן בחדר של מראה אש בית לה.

ועוד, שאלו ששותקות (ועוד אלו שיוצא מהם דבור בתפלה שבו חיות אש מדברות ומן שותקות) בתפלה בח"י ברכות, יכנסו בחדר של מראה זה. ועוד, אלו ששותקים להלכה, שנאמר בה שבר השמועה הבנה, יכנסו בחדר שהוא היכל של מראה זה, שחתורה, עליה

נֹאמַר (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דִבַּרְתִּי בְּאֵשׁ נְאֻם ה' וְכִפַּטִּישׁ
 יִפְצִין סֶלַע. וְזֶה הַסֶּלַע שֶׁנֹּאמַר בּוֹ (במדבר כ) וְדַבַּרְתֶּם
 אֶל הַסֶּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מִיָּמִינוֹ. אֵלֹה שְׂמֵשֶׁת־דָּלִים
 בָּהּ לְשִׁמָּה, יוֹצֵא לָהֶם מִים שֶׁל הַתּוֹרָה מִתּוֹקִים,
 וְנֹאמַר בָּהֶם (שם) וַתִּשֶׁת־הָעֵדָה וּבְעִירָם. וְאֵלֹה שֶׁלֹּא
 מִשְׁתַּדְּלִים בָּהּ לְשִׁמָּה, יוֹצֵא לָהֶם מִים מְרִים,
 שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם (שמות א) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה
 קָשָׁה - זֶה קִשְׁיָהּ. בְּחֹמֶר - זֶה קַל וְחֹמֶר. וּבְלִבְנִים
 - בְּלִבּוֹן הַלֵּבָה.

תִּקְוֹן רְבִיעִי וַחֲמִישִׁי - (יחזקאל א) מִמְּרֵאָה מִתְּנִיו
 וְלִמְעָלָה וּמִמְּרֵאָה מִתְּנִיו וְלִמְטָה. שְׂפָהֶם
 שׁוֹקֵי תַחֲיוֹת בְּנֶגֶד בָּלֵם, וּבִסְפִירוֹת נִצַּח וְהוֹד.
 מְטַטְרוֹן הוּא אֹת בַּצָּבָא שְׁלוֹ, וְהוּא צוֹרֵת הַצַּדִּיק.
 שְׁתַּצַּדִּיק הוּא אֹת בַּצָּבָא שֶׁל מַעְלָה, וּמְטַטְרוֹן
 הוּא אֹת בַּצָּבָא שֶׁל מַטָּה. מְטַטְרוֹן שְׂדֵי בּוֹ נֹאמַר,
 (שם) וַתַּחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוֹב בְּמֵרֵאָה הַפְּזוֹק.

וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל - שְׂרַגְלֵיהֶם שֶׁל תַּמּוּזִיקִים
 בָּלֵם עַקְלָתוֹן. וְרַגְלֵיהֶם - וְתַרְגְּלִים שֶׁל

חיות הקדש, נאמר בהן ורגליהם רגל ישרה, מצד
 חיה שהיא ישראל, ישראל כלול בשלש חיות,
 שנאמר בהם, האבות הן הן המרכבה.

וכף רגליהם ככף רגל עגל (שם) - מצד החיה
 שהיא שור. ונמצים בעין נחשת קלל - מצד
 הנחש בריח של תים, שהוא עולה אצל זה
 שבפשה. רצוא - מצדו של נוריאל שעולה
 גימטריא רצו"א. ושוב - מצד שם שד"י, שפך
 עולה בחשבון. והוא עולה מטטרון.

וכאשר היו ישראל שומעים קול ממורת, היו
 רצים שם. ולמערב כה, וכן לדרום
 ולצפון. אמר הקדוש ברוך הוא למלאכי השרת:
 אלו שרצים לתפלה של מצוה, ורצים לדרשה
 בשבת, ורצים לעשות רצון שלי ושבים בתשובה
 - קבלו אותם בהיכל של זה המראה, שבאלו
 הסימנים הם חברים אתכם. אלו שרצים ושבים
 בתורה, בדבור של הלכה, הם רשומים אתכם,
 ותבניסו אותם בהיכל הזה.

כִּי בֵּאֵשֶׁר מִתְּפִלָּים יִשְׂרָאֵל, מִיבֹא"ל עָף הָעוֹלָם
 בְּמַעוֹף אַחֵד. וְגַבְרִיא"ל עָף בְּשֵׁתֵי עַפְיפוֹת.
 וּבֵאֵשֶׁר יוֹצֵא דְבוֹר מִיִּשְׂרָאֵל בְּהִלָּכָה, בְּתַפְלָה
 וּבְכָל מְצוּה שֶׁהַשְּׂכִינָה שָׁם - הֵם רָצִים אֲצִלָּה
 וְשָׁבִים בָּהּ בְּשִׁלְיחוֹת קוֹנָם. וּבְכָל מָקוֹם שֶׁשׁוֹמְעִים
 קוֹל הַתּוֹרָה, שְׁשָׁם תְּקַדּוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא, הֵם רָצִים
 אֲצִל הַקּוֹל הַהוּא, וְשָׁבִים בָּהּ בְּשִׁלְיחוֹת קוֹנָם.
 שְׁבָכָל קוֹל שְׁשָׁם יְהו"ה אֵינוֹ שָׁם, וּבְדְבוֹר שְׁאִין
 שָׁם אֲדָנִי, לֹא רָצִים וְשָׁבִים שָׁם. וּמִשׁוֹם זֶה,
 וְרַגְלֵיהֶם רָגַל יִשְׂרָאֵל, (הוֹשַׁע יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דְּרָכֵי ה'.
 בְּמָקוֹם שְׁשָׁם יְהו"ה שָׁם, הֵיא דְרָךְ יִשְׂרָאֵל. וְאִם
 אִין שָׁם יְהו"ה, אִין הֵיא דְרָךְ יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד רַגְלֵיהֶם רָגַל יִשְׂרָאֵל - אָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה,
 שְׁמִי שְׁמֵתַפְלִיל צָרִיךְ לְתַקּוֹן רַגְלֵיו בְּתַפְלָתוֹ
 בְּמִלְאָבֵי הַשָּׂרֵת. כִּכְף רָגַל עֲגָל, לְהִיזוֹת רִשׁוֹם
 עֲמָהֶם. וּמִשׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, הַמִּתְּפִלֵּל צָרִיךְ
 לְבִוֵן אֶת רַגְלָיו, שֶׁנֶּאֱמַר וְכַף רַגְלֵיהֶם כִּכְף רָגַל
 עֲגָל. וְאָמַר תְּקַדּוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא: אֵלוֹ שְׁתֵּם רִשׁוּמִים

בַּתְּפִלָּה בָּךְ, לְכוּן רַגְלָיו כְּמוֹתְכֶם - פְּתַחוּ לוֹ שְׁעָרֵי
הַהֵיכָל לְהַכְנִיֵם בְּמִרְאָה זוּ.

תְּכוּן שִׁשִּׁי - (יחזקאל א) רְאִיתִי בְּמִרְאָה אִשׁ. כָּאֵן
רְאִיָּה מִמּוֹשׁ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִי
שְׂיִכְנֵם בְּמִרְאָה זֹה, וַיְהִי בַתְּפִלָּתוֹ לְבוֹ לְמַעְלָה
לְשֵׁם יְהוָה, וְעֵינָיו לְמַטָּה בְּשֵׁם שֶׁל אֲדֹנָי,
תְּכַנְיִסוּהוּ בַּהֵיכָל הַזֶּה כְּמוֹ הַמַּלְאָכִים, וְנִבְיָהֵן -
לְמַעְלָה, וַיִּרְאֶה לָהֶם - לְמַטָּה, כְּנֶגֶד הַשְּׂכִינָה
שְׁחִיא יִרְאֵת יְהוָה.

וּבְרִיאִיָּה וְשִׁמְיָעָה וְרִיחַ וְדָבוּר שׁוֹרָה שֵׁם יְהוָה.
בְּעֲשִׂיָּה, בְּמִשׁוּשׁ, שְׂמוּשׁ, הַלוּה, שׁוֹרָה
שֵׁם אֲדֹנָי. וְזוֹ רְאִיָּה שֶׁל אֹר וְנֵר (שֶׁל הַתּוֹרָה), שְׁנֵאמַר
כָּה (מִשְׁלֵי ו) וְתוֹרָה אֹר. רִיחַ הַקְּרָבָנוֹת, שְׁחֵם
תְּפִלוֹת, דָּבוּר - בַּתּוֹרָה, דָּבוּר בַּתְּפִלָּה. וְעֲשִׂיָּה שֶׁל
מִצְוָה, וְשְׂמוּשׁ שְׁלָה, וּמִשׁוּשׁ שְׁלָה, וְהַלוּה שְׁלָה.
וְרִאִיָּה וְשִׁמְיָעָה שְׁאִין שֵׁם תּוֹרָה וּמִצְוָה, הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ אֵינָה שׁוֹרָה שֵׁם. שְׁחֵקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שׁוֹרָה בְּרִאִיָּה, וְכֵן הַשְּׂכִינָה, שְׁחֵתּוֹרָה -

וְתוֹרָה אֹר, וְהַשְׂכִּינָה הִיא רְאִיָּה שְׁלוֹ, (במדבר יב) ה'
בְּמִרְאָה אֱלֹו אֶתְוֹדַע (תְּקוּדָשׁ בְּרוּךְ הוּא - בְּמִרְאָה אֱלֹו אֶתְוֹדַע -
שְׂכִינָתוֹ).

בְּמִחְשָׁבָה מְבַפְּנִים בִּינָה - בֶּן י"ה. יִשְׂרָאֵל עָלָה
בְּמִחְשָׁבָה. הִרְהוֹר חֲכָמָה, לְחַכְּם
בְּרָמוֹ. חֲכָמָה עָלָה בְּמִחְשָׁבָה, שְׁהוּא בִּינָה. מִחְשָׁבָה
וְהִרְהוֹר הַכֹּל אַחֲר. הַחֲכָמָה לֹא נוֹדַעַת אֱלֹא
בְּבִינָה, וְהַבִּינָה בְּלֵב. וּמִשׁוּם זֶה הַמִּחְשָׁבָה בְּלֵב,
הִרְהוֹר בְּלֵב.

וְכֵן הַתוֹרָה - סֵפֶר תוֹרָה, מִצְוָה (דף רל ע"א) לְשִׁמְעַ. וְכֵן
בַּחֲטָם, רִיחַ נִיחַח לָהּ. הַשְׂכִּינָה הִיא קָרְבָּן
שְׁלוֹ, עוֹלָה שְׁלוֹ, וְהַתְּפִלָּה הִיא כְּמוֹ קָרְבָּן, וְעוֹלָה
בְּרִיחַ נִיחַח אֶצְלוֹ וּמִתְקַרְבֶּת אֶצְלוֹ בַּתְּפִלָּה. וְכֵן
בְּדַבּוֹר - (ידמיה בנ) הֲלֹא כֹה דְבָרִי כָּאֵשׁ נֹאֵם ה'. אֹת
ה' - שְׂכִינָה, דַּבּוֹר שְׁלוֹ.

כְּמוֹ שֶׁהַשְׂכִּינָה הִיא מִרְאָה שְׁלוֹ, שְׂמִיעָה שְׁלוֹ,
רִיחַ נִיחַח שְׁלוֹ, דַּבּוֹר שְׁלוֹ, בְּרֹאשׁ - כֶּךָ הוּא
בְּיָדִים עֲשִׂית מִצְוָה שְׁלוֹ, בְּנוֹף בְּרִיעָה שְׁלוֹ.

בַּת־פִּלָּה וְקִיפָה שְׁלוֹ, בַּת־פִּלָּה עֲמִידָה שְׁלוֹ (שְׁהִיא מִלָּה שְׁלוֹ), שְׁהִיא שְׁעוּמָדָת לְפָנָיו בְּכָל מָקוֹם וְכוּרְעַת לְנַפְיוֹ וְנוֹפֶלֶת לְרַגְלָיו בְּנִפְיֵלֶת אַפִּים לְשֵׁאל מִמֶּנּוּ רַחֲמִים עַל בְּנֵיהָ. הִיא עֲנוּהָ לְנַפְיוֹ, וַיֵּשׁ לָהּ בַּשֶּׁת פָּנִים מִמֶּנּוּ.

וְלֹא כִּמוֹ שֶׁפָּחָה רָעָה, לִילִית, חֲצוּפָה בְּלִי עֲנוּהָ, אִין לָהּ בַּשֶּׁת פָּנִים, אַמָּם שְׁל הָעָרֵב רַב, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר שְׁלֹמָה, (מִשְׁלֵי יב) יֵאָשֶׁת חֵיל עֲטָרָת בְּעֵלָהּ וּכְרָקֵב בְּעֲצָמוֹתָיו מִבִּישָׁה. שְׁהַשְׂכִּינָה הִיא מְלֻכָּה. הַשְּׁפָחָה שְׁלָה לִילִית, אִין לָהּ עֲנוּהָ וְלֹא בַּשֶּׁת פָּנִים מִתְקָרוּשׁ בְּרוּף הוּא. וְכֹךְ בְּנֵיהָ עָרֵב רַב. וְהַתְקָרוּשׁ בְּרוּף הוּא עֲתִיד לְהַעֲבִיר אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵיהָ מִהָעוֹלָם, שְׁמִמְזוּרִים הֵם מִפְּנֵי ט' מְדוּת - אִסְנ"ת מִשְׁנַח"ת (רֵאשִׁי תְּבוּת: אֲנוּס"ה, שְׁנוּא"ה, נְדוּי, תְּמוּרָה, מוּדָרָת, שְׁכוּרָה, גְּרוּשָׁת חֶלֶב, חֲצוּפָה, תַּעֲרָבָת), מִמְזוּרִים מְדוּרָבָּנָן.

וְכֵן שְׂכִינָה הִיא שְׁמוּשׁ שְׁל הַתְקָרוּשׁ בְּרוּף הוּא, תִּיחֹדֵר שְׁלוֹ עַל יְדֵי הַצְּדִיק חֵי הָעוֹלָמִים. וְהִיא

הַחֲלִיכָה שְׁלוֹ, (תהלים פה) צֶדֶק לְפָנָיו יִהְיֶה, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֹו. (בראשית כד) וַיְהִי הוּא טָרָם כָּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יִצְאָתָה, רָצָה לְקַרְאָתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֹו. בְּרֵאֵיהָ, בְּשִׂמְיָעָה, בְּרִיתָה, בְּדַבּוּרָה, בְּעֲשִׂיָהָ, בְּנוֹתָה, בְּשִׂמּוּשָׁהּ, בְּהַלּוּתָהּ, בְּכָל אֲבָרָהּ הִיא מְצֹנָה לְשִׂמְשׁ אֹתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֹו.

וּבְנֵיהָ, כִּדְ הֵם בְּצוּרְתָהּ; בְּנֵי עֲנוּתָהּ, בְּנֵי בִשְׁתַּת פָּנִים. כָּלָם כְּמוֹ הַמְדוּת שְׁלָה. וּמִשׁוּם זֶה צְנוּת הַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא לְמַעֲשֵׂה, (שמות יח) וְאַתָּה תִּתְחַוָּה מִכָּל הָעָם אֲנָשֵׁי חֵיל יִרְאִי אֱלֹהִים אֲנָשֵׁי אֱמֶת שְׂנֵאֵי בְּצַע. אֲנָשֵׁי חֵיל - מְצַד יָמִין שֶׁל אֲבָרָתָם, שְׂשָׁם רֵאֵיהָ שֶׁל הַתּוֹרָה, (דברים לג) מִיָּמִינוֹ אִשׁ דָּת לָמוֹ. יִרְאִי אֱלֹהִים - מְצַד שֶׁל יִצְחָק, שְׂשָׁם שְׂמִיעָה, שְׂאָמַר חֲבִקוּק הַנְּבִיא, (חבקוק ג) ה' שְׂמַעְתִּי שְׂמַעְךָ יִרְאֵתִי. אֲנָשֵׁי אֱמֶת - מְצַד שֶׁל יַעֲקֹב, שְׂשָׁם רֵיחַ נִיחַח לָהּ, בַּחֲטָם. שְׂנֵאֵי בְּצַע - מְצַד שֶׁל הַדַּבּוּרָה, רָגַל רְבִיעִית שֶׁל אָדָם תְּרַאשׁוֹן שְׂהַתְּחַפֵּר בְּאֲבוֹתָהּ. שְׂלֵשׁ חִיּוֹת תֵּן: אֲרִיָּה שׂוֹר נֶשֶׁר, בְּרֵאֵיהָ שְׂמִיעָה רֵיחַ. אָדָם - בְּדַבּוּרָה.

וְשִׁמְתָה עֲלֵהֶם שָׂרֵי אֱלֹפִים - מֵצַד הָאֹת א'. וְשָׂרֵי
 מֵאֹת - מֵצַד הָאֹת ד', אַרְבַּע מֵאֹת שָׁנָה
 שֶׁנִּשְׁתַּעֲבְדוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם (בְּעֲנִיית שָׁל תּוֹרָה). שָׂרֵי
 תְּמָשִׁים - אֹת נ'. וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת - אֹת י'.

יִשְׂרָאֵל - בְּאֵלוֹ הַמְדוּת נִבְרָים, שֶׁהֵם בְּנִים שָׁל
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנִיתוֹ לְהִיּוֹת בָּהֶם
 אֲנָשֵׁי חֵיל, כְּגוֹן אִשְׁתַּ חֵיל עֲמֻרַת בְּעֵלָה, בְּעֲלֵי
 חֶסֶד. יִרְאֵי אֱלֹהִים. אֲנָשֵׁי אֱמֶת, וְלֹא אֲנָשֵׁי שְׁקָר,
 שְׂבָנֵי (צַפְנִיָּה ג) יִשְׂרָאֵל לֹא יַעֲשׂוּ עוֹלָה וְלֹא יִדְבְּרוּ כֹזֵב
 וְלֹא יִמְצְאוּ בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תְּרֻמִית. וְשִׁנְאֵי בְּצַע -
 בְּאֵדָם הַשְּׂמִיחַ בְּחֶלְקוֹ. וְלֹא בְּעֶרְב רַב בְּנֵי הַשְּׂפָחָה
 הָרָעָה, שֶׁהֵם בְּנִחָשׁ שְׂכָל הָאָרֶץ לְפָנָיו. זֶהוּ שְׂפָתוֹב
 (ישעיה סה) וְנִחָשׁ עֶפֶר לְחֶמוֹ, וּמִפְתַּח לְשִׁבְעַ מַהֲעֶפֶר,
 שְׂמִפְתַּח שְׂיַחֲסֵר לוֹ. וְכֹךְ בְּעֲלֵי בְּצַע, שְׂלֹא שְׂבָעִים
 מִכָּל מָמוֹן שְׂבָעוּלָם.

וּמִשׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, לֹא הַמְדָרְשׁ
 הוּא הָעֶקֶר אֲלָא הַמַּעֲשֵׂה. מִשׁוּם
 שֶׁתְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא סְתוּם בְּסִתְרֵי הַתּוֹרָה,

במה מתנלה? במצוות, שהיא שכינה, שהיא צורתו. כמו שהוא ענו - שכינתו ענוה. הוא חסיד - והיא חסידה. הוא גבור - והיא גברת על כל אמות העולם. שהיא אמת - והיא אמונה. הוא נביא - והיא נביאה. הוא צדיק - והיא צדקת. הוא מלך - והיא מלכות. הוא חכם - והיא חכמה. הוא מבין - והיא התבונה שלו. הוא פתח - והיא עטרה שלו, עטרת תפארת. ומשום זה פרשוהו חכמים, כל מי שאין תוכו בברו אל יבנם לבית המדרש. בדרמות הקדוש ברוך הוא, שהוא תוכו, והשכינה היא ברו. הוא תוכו מבפנים - והיא ברו מבחוץ. ולא משתנית היא שפחוץ מאותו שבפנים להיות ידוע שהיא אצילותו, ואין פרוד שם כלל, (שמות כה) שפמבית ומחוץ תצפנו.

ומשום שהיא יהוה, סתום מבפנים, ולא נקרא אלא בשכינתו, אדני. ומשום זה אמרו חכמים, לא כשאני נכתב אני נקרא. בעולם הזה נכתב אני ביהו"ה, ונקרא אני באדני. אבל

בְּעוֹלָם הִבָּא נִכְתָּב בֵּיתוֹ"ה, וְנִקְרָא בֵּיתוֹ"ה, לְהִיּוֹת
 רַחֲמִים מְכֹל צַד. וּמַשׁוּם זֶה צְוָה הַקְדוֹשׁ כָּרוּךְ הוּא
 לְמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת: מִי שְׁלֹא יִהְיֶה תוֹכוֹ כְּכָרוֹ בְּכָל
 אֵיבָרִים פְּנִימִיִּים וְחִיצוֹנִיִּים - לֹא יִפְגַּם בְּהִיכָל זֶה.
 וּמַשׁוּם זֶה אָמַר הַפְּסוּק, (דברים לב) הַצּוֹר תָּמִים
 פִּעְלוֹ. (דברים יח) תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ.

הַתְּקוּן הַשְּׁבִיעִי - (יחזקאל א) כְּמֵרְאֵה הַקִּשְׁת׃ אֲשֶׁר
 יִהְיֶה בְּעֵינַי בְּיוֹם הַנִּשְׁפָּט. אָמְרוּ חַכְמִים, מִן
 וְאֶרְאֶה עַד כְּמֵרְאֵה הַקִּשְׁת׃ הֵן הֵן מַעֲשֵׂה הַמְּרַכְּבָה.
 וְאָמְרוּ חַכְמִים, כְּשֶׁתִּהְיֶה רַבִּי עַקִּיבָא דוֹרֵשׁ בְּמַעֲשֵׂה
 מְרַכְּבָה, יִרְדֶּה אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם וְסַכְּבָה הָאֵילָנוֹת,
 וְחָיו מִתְקַבְּצִים מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרֵת כְּבִשְׂמַחַת ^(דף רל ע"ב)
 חֲתָן וּכְלָה, בְּגִלְלֵי שְׂאִין יְחוּד וְקִשׁוּר וּמְרַכְּבָה לְשֵׁם
 יְהוֹ"ה בְּאֲדָנָי אֵלֶּה עַל יְדֵי הַצַּדִּיק. שְׁהוּא קִשְׁת׃
 שְׁהִיא ^(שבו) מְרַכְּבָה שְׁלֵמָה שְׁלֵמָה - יֵאֱתָדוֹנָה"י.

שְׁכִינָה הִיא מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וּבְאֲרוֹתוֹ, אֵין
 דוֹרְשִׁין בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים. מַשׁוּם
 שְׁעֵנְפֵי הָאֵילָן הֵם פְּרוּדִים מִלְּמַעְלָה בְּכַנְפֵי הַחַיּוֹת

- יהו"ה לימין, אדנ"י לשמאל. חתן לימין, פלה לשמאל. כאשר מביאים אותה לחפה, בכמה מיני נגונים צריכים ישראל לעורר אותם למטה, בשירות ותשבחות, בכל מיני נגון, בתפלה הנה הם באים לחפה.

וצריכים ישראל לתת קדושין לפלה מהחתן בקשירת תפלה של יד, להיותה קשורה לו, ולעטר אותם בתפלין של ראש, שהיא פאר. והו' שפתוב (יחזקאל כד) פארך חבוש עליך. וש'ש פריכות של רצועה בנגד שלש קדשות, שהן קדוש קדוש קדוש, (רצועה) קדשה לך יש'ש'ו. וצריך לברך אותן בשבע ברכות, שהן שבע ברכות של קריאת שמע - בשחר שתיים לפניה ואחת לאחריה, ובערב שתיים לפניה ושתיים לאחריה.

ובלה בחפה, שהיא בצורת פנפי מצנה, בציציות מזהבות, ותכלת ולבן, כסא דין וכסא רחמים, כלול זה בזה. וכמה קשרים וחליות

סְבִיבָה, בְּכַמָּה מְרֻגְלִיּוֹת וְאַבְנִים יְקָרוֹת מְלֵאוֹת
 סְגֻלוֹת, סוּבְבִים אֲצֵלוֹ כְּדָמוֹת פְּעֻמוֹנִים וְרִמּוֹנִים
 שֶׁל לְבוּשֵׁי הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכָה, שֶׁהֵם אֲרַבְּעָה בְּגָדֵי לְבָן
 וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב, מֵצֵד שֶׁל שְׁנֵי שָׁמוֹת - יְהוֹ"ה
 אֲדֹנָי. בְּשָׁמוֹ בֵּן בְּסֵאוֹ, בֵּן תְּפִתּוֹ, בֵּן לְבוּשׁוֹ.
 רְשׁוּם שָׁמוֹ בְּכָל בֶּאֱשֶׁר רוֹצֵה לְעֵלוֹת בְּהִיכָל
 לַהֲיוֹת שֵׁם חֲתָן בְּכֻלּוֹ בְּח"י בְּרָכוֹת הַתְּפִלָּה,
 שְׁתִּיא (בְּהִיכָל לְהַתְנַחֵד שֵׁם בְּתְפִלָּה בְּח"י בְּרָכוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק שְׁהוּא)

בְּמֵרָאָה הַקִּשְׁתָּה.

אֵין דּוֹרְשִׁין בְּמֵרָבָּה בְּיַחֲדָה, מִשּׁוּם שְׁהַדּוֹרֵשׁ -
 יַחֲדָה עֲמוֹ, וְחָרִי הֵם שְׁנַיִם בְּדַרְשָׁה. וְלֹא צָרִיךְ
 לְהַשְׁמִיעַ קוֹל בְּתְפִלָּתוֹ, אֵלֶּא (שְׁמוּאֵל-א א) רַק שְׁפָתֶיהָ
 נִעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע. וּבְסוּד זֶה (בַּמְדַּבֵּר ג) וְחֹדֵר
 הַקָּרֵב יוֹמֵת. וְכֹךְ בְּאַצִּילוֹת (בְּתְפִלָּה) כָּל אֶחָד מִתְּפִלָּל
 בְּחֵשְׁאֵי, שֶׁלֹּא תִשְׁמַע תְּפִלָּתוֹ לְגַבֵּי חֲבֵרוֹ. כְּמוֹ מִי
 שְׁדוֹרֵשׁ לְחֲבֵרוֹ, וַיִּשְׁתִּיק הַדְּבוּר לְחֲבֵרוֹ, לֹא צָרִיךְ
 לַעֲשׂוֹת כֹּךְ אֵלֶּא לְדַבֵּר בְּחֵשְׁאֵי, שֶׁלֹּא יִשְׁמַע חֲבֵרוֹ.
 וּבְשׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, כָּל הַמְּשַׁמֵּיעַ קוֹלוֹ
 בְּתְפִלָּתוֹ חָרִי זֶה מִקְטֵנֵי אֲמִנָּה.

וּמִשּׁוֹם זֶה חֵיוֹת אֵשׁ לְמַעַלָּהּ, מִדְּבָרוֹת כְּעֲנַפֵּי
הָאֵילָן, שֶׁחֵיוֹ מִתְקַבְּצוֹת שָׁם כְּמוֹ
כְּשֶׁמֶחַת חֶתָן וְכֻלָּהּ. בְּאִיזָה מְקוֹם? בְּקִרְיַאת שְׁמַע,
שְׁשֵׁם וְאֲשַׁמַּע אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם, שָׁהֵם ס"ד לְאַרְבַּע
כְּנַפִּים, אַרְבַּע פְּעָמִים ס"ד עוֹלָיִם רנ"ו. וְזֶהוּ (ירמיה
לא) רְנוּ לִיעֲקֹב שְׂמֹחָהּ. מִתִּי? לְאַחַר שְׁנוּטֵל נִקְמָה
מִשׁוֹנְאָיו וַיִּשְׂרַף הָאֱלֹהִים שְׁלָהֶם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (משלי
יא) וּבְאֵבֶד רְשָׁעִים רָנָה. שֶׁהוּא תִּנְר (מ' שְׁנַיִם) לְהַשְׁלִים
ע"ב ע"ב ע"ב. וְתִלְוִיִּים ס"ד.

וְתִלְוִיִּים ס"ד מִשְׁמוֹנָה א"ו. וְכֵן ס"ד מִשְׁמוֹנָה
א"ו לְאַרְבַּעַת צְדָדִים - רנ"ו. וְכֵן אֲשֶׁר
מְנַיֵעַ ל"ב, שָׁהֵם א"ו א"ו א"ו א"ו, שָׁהֵם ח' ח' ח' ח'
ח', מִתְחַפְּרֵת אוֹת י' לְכָל צַד, לְהֵיוֹת ח"י יְהוֹנָה,
בְּח"י בְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה שְׁיֵשׁ בְּהֵן ח"י פְּעָמִים
יְהוֹנָה, שְׁעוֹלָיִם ע"ב. בְּזִמְנֵן הֵהוּא שְׂמֵת־חִפְּרֵ יְהוֹנָה
בְּאֵדֶנֶי עַל יְדֵי ח"י הָעוֹלָמִים יְאֵתְרוֹנָהּ, מִיַּד חֵיוֹת
שֶׁל אֵשׁ שׁוֹתְקוֹת. מַה כְּתוּב בְּהֵן? (יחזקאל א) כְּעֶמְדָּם
תְּרַפִּינָה כְּנַפְיָהֶן. בְּעֶמְדָּתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּנִלּוֹת

(בתפלה), תרפינה כנפיהן, כרי שלא יודעו עד השעה
ההיא.

וזה הוא רק שפתיה נעות. שהן כנפי החיות,
וקולה לא ישמע. ומה שהיה חשמל, חיות
אש מדברות, הן עתה שותקות. ומשום זה תקנו
תפלה בלחש, וכן מעשה מרכבה בלחש, לדבר
שם בלחש בינו לבין עצמו. שלש תפלות תקנו,
ובכלן ח"י יהו"ה, שהן ע"ב אותיות, בכל תפלה
בשמונה עשרה ברכות, שהן ר"ו, וכלולות בתוסד,
בע"ב, ועם ל"ב נתיבות, ורחי הן ר"נ תוסד שתיים
שכלולות בעמוד האמצעי.

ומהקרפנות נשמע על התפלה, ומתפלה -
לקרבן, כמו שנאמר בהם, (יחזקאל א)
ואשמע את קול כנפיהם. כך בכרובים, (במדבר ז)
וישמע את הקול מדבר אליו. כמו הכבש שעולים
ויורדים בו קרפנות ועולות - כך בתפלה,
מלאכים עולים שנים ויורדים שנים. וכמו סיני,
שבו משה ואהרן עולים ויורדים, עולים שנים

ויורדים שנים. ובמצוה זו נרמזו כל מצוות התורה.

וכך באשר היה פותח רבי עקיבא במעשה מרכבה, פיו היה סיני, וקולו היה סלם, שבו מלאכים עולים ויורדים. בכל דבור ודבור שלו היה רובב עליו מלאך מטטרו"ן. הוא רכב לשכינה שכלולה בו ספירות, עמוד האמצעי, שהוא שם יו"ד ה"א וא"ו ה"א מבפנים. והשכינה שכלולה מעשר ספירות, מבחוץ. והקדוש ברוך הוא ושכינתו הם רכב ומרכבה. (עלות העלות) העמוד האמצעי הוא רכב לעלת העלות. והשכינה היא רכב לעמוד האמצעי. ועלת העלות הוא המיוחד לכל, ומסדר לכל, ומאיר בכל. אורו עובר בנשמה ובגוף ובלבוש, ואין בו שנוי ושתפות והשבון ותמונה ודמיון מכל המרכבות ומראה ודמיון שנראה בעין השכל. מדרגות עליונות ותחתונות הן רכב ומרכבה אצלו, ועליו אין מי שרוכב.

קִשְׁת - סִימָן תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה. וְהֵם סִימָן
 הַמְרַכְּבָה שֶׁל הָאָבוֹת. תְּקִיעָה - שֶׁל
 אֲבֹתָהֶם. שְׁבָרִים - שֶׁל יִצְחָק. תְּרוּעָה - שֶׁל יַעֲקֹב,
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (במדבר בנ) וּתְרוּעַת מִלְּךָ בּוֹ. וְשִׁלְשָׁה
 צְבָעִים נִרְאִים בּוֹ, לָבָן אָדָם וְיָרֹק. וּמִצַּד הַתְּבוּרָה
 נִקְרָא (דף רלא ע"א) (שמואל א-ב) קִשְׁת גְּבָרִים תְּתִים. וּמִצַּד
 תִּימָן - (יחזקאל א) כְּמֵרְאָה תִּקְשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵינֵי
 בְּיוֹם תְּהַשֵּׁם. כֹּאֲשֶׁר נִרְאָה בְּיוֹם תְּהַשֵּׁם - מֵרְאָה
 רַחֲמִים. וְכֹאֲשֶׁר נִרְאָה בְּלִי מָטָר - מֵרְאָה דִין.
 וְכֹאֲשֶׁר מְעַרְב בֵּין גִּשְׁמִים וְשֶׁמֶשׁ - מֵרְאָה דִין וְרַחֲמִים
 בְּלוּלִים. וְזוֹהִי אוֹת ש' מִשְׁדֵּי, שִׁלְשָׁה עֲנָפֵי הָאָבוֹת,
 שֵׁהֶם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה. שִׁלְשָׁה שְׁמוֹת כְּנֻגַד
 שִׁלְשָׁה עֲנָפֵי הָאָבוֹת, וּבָהֶם י"ד אוֹתֵיזוֹת, בְּחֻשְׁבוֹן
 אוֹתֵיזוֹת ד"י מִשְׁדֵּי. וּמִלְּבוֹשׁ שֵׁם שְׁדֵי הוּא מִטְּטָרוֹן,
 שֶׁכֵּךְ עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן שְׁדֵי. (ע"כ רע"א מהימנא).

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יֹאמַר לָנוּ הָרַב, (מאלין) וְדָבָרִים
 עֲלִיזִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. פְּתַח רַבִּי שְׂמֵעוֹן
 וְאָמַר, (מלכים ב-ד) וַיְהִי הַיּוֹם. בְּכָל מְקוֹם שֶׁפְּתוּב וַיְהִי
 - הוּא צַעַר. וַיְהִי בִימֵי - צַעַר וְדָאֵי. וַיְהִי הַיּוֹם -

יום שיש בו צער, וזהו ראש השנה, יום שיש בו
 דין קשה על העולם. ויהי היום ויעבר אלישע אל
 שונים - יום של ראש השנה הזה. ובכל מקום ויהי
 היום - זה ראש השנה. (איוב א) ויהי היום ויבאו בני
 האלהים - יום ראש השנה הזה.

בכל פעם שני ימים הם. מה הפעם? בדי
 שיהיה יצחק כלול מדין ורחמים, שני
 ימים ולא אחד. שאם ימצא יחיד, יחריב
 העולם. ועל זה פתוב שתי פעמים ויהי היום
 ויהי היום.

ויבאו בני האלהים - אלו בית דין הגדול. בני
 האלהים - ודאי בניו של המלך קרבים
 אליו. והם שבעים ממנים שסוכבים תמיד את
 המלך, והם חותכים דין על העולם. להתייבב על
 ה', וכי מעל ה' עומדים? אלא בשעה שאלו
 עומדים בדין, דין הראשון שהכל בו מהו? מי
 שלא מכבד לשם הקדוש ברוך הוא ושלא מכבד
 לתורה ולעבדיו. אף כך - מי הוא שלא חושש על

כבודו של השם הקדוש שלא יתחילל בארץ. מי
 הוא שלא חושש לכבודו של הקדוש ברוך הוא,
 מי הוא שלא נותן כבוד לשם זה. ויבוא גם השטן
 בתוכם, גם - לרבות אותה הנקבה שלו. אף כך
 להתיצב על ה', שהוא חושש גם לכבודו של שם
 זה.

כאן נחלקו עמודי עולם הראשונים. אחד אמר,
 איוב מחסידי אמות העולם היה. ואחד
 אמר, מחסידי ישראל היה. ולקה לכפר על
 העולם. שהרי יום אחד מצאו רב המנונא לאליהו.
 אמר לו, ודאי למדנו שיש צדיק ורע לו, רשע
 וטוב לו. אמר, צדיק - כל שממעטין לו חובותיו,
 נותנים לו בעולם הזה חובו, ועל כן צדיק ורע לו.
 וכל שמרבים עוונותיו וממעטים זכיותיו, נותנים
 לו שברו בעולם הזה - רשע וטוב לו. אמר לו,
 דיניו של רבון העולם עתיקים (עמקים), אבל בשעה
 שרוצה הקדוש ברוך הוא לכפר חובות של
 העולם, מלקה ברוע שלהם ומרפא לבלם. משל

לְרוּפֵא שְׁהִלְקָה לְזֹרַע לְהַצִּיל כָּל הָאֵיבָרִים, כְּמוֹ
שְׁכַתוֹב (ישעיה נג) וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵנוּ וְגו'.

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּאוֹתוֹ יוֹם שָׁל רֵאשִׁי הַשָּׁנָה,
שְׁעוֹמְדִים שְׂבָעִים כְּסֹאוֹת לָדוֹן דִּין הָעוֹלָם,
כְּמָה הֵם בְּעָלֵי מְגֻנִים, קְטִיגוֹרִים, שְׁעוֹמְדִים
לְמַעֲלָה. אֵלֹו מִיְּמִינִים לְזִכּוֹת, וְאֵלֹו מִשְׁמָאלִים
לְחֻבָּה לְהַזְכִּיר חוֹבוֹת הָעוֹלָם, חוֹבוֹת שָׁל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד. וְעַל זֶה צָרִיךְ הָאָדָם לְפָרֵשׁ חוֹבוֹתָיו, כָּל
אֶחָד וְאֶחָד כְּמוֹ שֶׁהוּא. מִשּׁוּם שְׁמִי שְׁמִפְרֵשׁ חֲטָאוֹ,
לֹא נִמְסָר דִּינּוֹ אֶלָּא בְיַדִּי הַמְּלָךְ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּלִבְדּוֹ. וְכִי שָׁדָן אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - הוּא
לְטוֹב. וְעַל זֶה בִּקְשׁ דָּוִד הַמְּלָךְ (וְאָמַר), (תהלים מג)
שְׁפִטְנֵי אֱלֹהִים. אֶתָּה, וְלֹא אֲחֵר. וְכֵן שְׁלֵמָה אָמַר,
(מלכים א ח) לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ. הוּא, וְלֹא אֲחֵר.
וְכָל בֵּית דִּין מְתַרְחֵקִים מִפָּנָיו.

וְעַל זֶה צָרִיךְ לָנוּ לְפָרֵשׁ הָעֲבֵרוֹת שָׁל כָּל אֵיבָר
וְאֵיבָר, וְכָל מָה שְׁעוֹשֶׂה בְּפָרְט. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
(תהלים לב) חֲטָאתִי אֲדַיְעָךְ וְגו'. וְלְבַסּוֹף - וְאֶתָּה

נְשֵׂאתָ עֵינַי חֲטָאתִי סְלָה. מִנֵּינ לָנוּ? מִמַּעֲשֵׂה, שְׂכָתוֹב
 (שמות לב) אָנָּה חָטָא הָעָם הַזֶּה וְגו'. בְּיִשְׂרָאֵל כָּתוֹב,
 (שמואל א יב) חָטְאוּנוּ כִּי עֲזַבְנוּ אֶת ה'. שְׂאֵם תֹּאמֶר זֶה
 בְּיַחֲדָה, אֲבָל בְּעֶבֶר לֹא - הִרִי כָּתוֹב פְּסוּק זֶה. וְאֵם
 תֹּאמֶר זֶה בְּעֶבֶר, אֲבָל שְׁלִיחַ שְׁלָחָם לֹא - הִרִי
 כָּתוֹב (שמות לב) וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל ה' וְגו'. וְכָתוֹב (שם)
 וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם וְגו'. מָה הַטַּעַם? מִי שְׂמֵפְרֵשׁ חוֹבוֹתָיו,
 בֵּית דִּין מְתַרְחֲקִים מִמֶּנּוּ, מִשּׁוֹם שְׂפָן אָדָם קְרוֹב
 לְעַצְמוֹ וְלֹא נִדוֹן עַל פִּיו.

וְעוֹד, לֹא עוֹזֵב לְמַקְטֵרֵג לְלַמֵּד עֲלָיו חוֹב וּמוֹם.
 שְׂפָן אָדָם יִקְדִּים ^(דף רלא ע"ב) וַיֹּאמֶר, וְלֹא יִתֵּן
 מְקוֹם לְאַחֵר לֹאמֵר, וְאִזּוּ תִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹחֵל
 לוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (משלי כח) וּמוֹדָה וְעוֹזֵב יְרוּחָם.

בַּיָּמֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה מְתַקְנִים בֵּית דִּין כִּפְסֵא לְמִלְךָ
 לְדוֹן אֶת כָּל הָעוֹלָם, וַיִּשְׂרָאֵל נִכְנָסִים
 בְּרֵאשׁוֹנָה בְּדִין לְפָנָיו, שְׂיָרְבוּ תְרַחֲמִים. (לְפָנַי שְׂיָרְבָה
 הַרְגוֹ). לְמִדְנֹו, וּמִשְׁפַּט עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ.
 יוֹם בְּיוֹמוֹ מַה הוּא? אֵלֶּא אֵלֹו שְׁנֵי יָמִים שָׁל רֵאשׁ

השנה. מדוע שני ימים? משום שהם שני פתי דין שמתחברים באחד. דין עליון, שהוא קשה, בדין תחתון, שהוא רפה, ושניהם נמצאים.

ועל זה לא יודעים אלו הפבלים סוד של היבכה והיללה, ולא יודעים ששניהם צריכים, יללה שהוא דין תקוף. שלשה שברים שהוא דין רפה, גניחות שגונח ברפיון. הם לא יודעים, ועושים שניהם. ואנו יודעים ועושים שניהם. (ועל זה סוד היבכה והיללה, ושניהם צריכים. אלו הפבלים אינם יודעים, ועושים שניהם.) והכל יוצא לדרך אמת.

פתח ואמר, (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. תקעו בחדש שופר, מהו בחדש? זה בית דין רפה, שנקרא חדש. בכסה - (כסא של העולם העליון, כסא של אות ה', זה פחד יצחק שהוא כסא למלך העליון. עוד בכסה) זה דין קשה, פחד יצחק. דין שמתכסה תמיד, שאין הוא דין בגלוי. כי חק - זה דין רפה. ומשפט - זה דין (קשה). ושניהם הם באחד. בגלל זה שני ימים, ושניהם בסוד אחד.

אֲשֶׁר־יְדַעֵי תְרוּעָה וְגו' (תהלים פט). לֹא כָתוּב
 שׁוֹמְעֵי, אִו תּוֹקְעֵי תְרוּעָה, אֲלֵא יְדַעֵי
 תְרוּעָה. בְּגִלָּל (בגיון) הַחֲכָמִים שְׁדָרִים בְּאֵוִיר שֶׁל
 הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה, אֵלוֹ יְדַעֵי תְרוּעָה. סוּד שֶׁל
 הַתְרוּעָה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (תהלים ב) תִּרְעַם בְּשֹׁכֵט בְּרוּל.
 מִי עִם בְּיִשְׂרָאֵל שְׂיִוְדָעִים סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים שֶׁל
 רְבוּנָם, לְעֵלוֹת לְפָנָיו וּלְהַתְקַשֵּׁר בּוֹ. וְכֹל אֵלוֹ
 שְׂיִוְדָעִים סוּד הַתְרוּעָה, יִתְקַרְבוּ לְלֶכֶת בְּאֹר פָּנָיו
 שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְזֶה הָאֹר הָרֵאשׁוֹן שְׁגָנוֹ
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיקִים. וְעַל זֶה צָרִיךְ לְדַעַת
 אוֹתָהּ.

כָּתוּב (ויקרא ט) הִיתְּרַת מִן הַכְּבֵד. וְכָתוּב (שם ג) וְאֵת
 הִיתְּרַת עַל הַכְּבֵד. (אחר שְׁעֵשְׂתָה נְאוּף, עוֹלָה עָלָיו.)
 יִתְּרַת מִן הַכְּבֵד - זֶו אִשֶׁת זְנוּנִים שְׁהוֹלְכֶת וַיּוֹצֵאת
 מִן הַכְּבֵד לְהַחְטִיא בְּנֵי הָעוֹלָם וּלְקַטְרֵג עֲלֵיהֶם,
 וְעוֹזֵבֶת אֶת הַזָּכָר לְעֲשׂוֹת זְנוּנִים, וּמִשׁוּם זֶה
 הִיתְּרַת, שְׁנִפְרְדַת מִן הַכְּבֵד. יִתְּרַת עַל הַכְּבֵד -
 אַחַר שְׁעֵשְׂתָה נְאוּף, עוֹלָה עָלָיו. מִצַּח אִשָּׁה זוֹנָה.
 מִתְּנַפְרֶת עַל בְּעֻלָּהּ, שֶׁהוּא כְּבֵד, בְּפַעַם שֶׁל הַמְּרָה.

אִשֶׁת מְדָנִים וְכַעַם, שְׁשׁוּלָטֶת עַל הַזִּכָּר שְׁלָה. מִצַּח
אִשָּׁה זֹנָה שׁוּלָטֶת עַל הַכֹּבֵד, אִשֶׁת מְדָנִים וְכַעַם.

יִתְרָת מִן הַכֹּבֵד - מִן הַכֹּבֵד יוֹצֵאת לְהַבְאִישׁ לְכָל
הָעוֹלָם וְלַעֲשׂוֹת נְאוּפִים עִם הַכֹּל. לְבַסּוֹף
הִיא עוֹלָה לְגַבֵּי הַזִּכָּר, מִצַּח אִשָּׁה זֹנָה, בְּעֵינֵי שָׁל
פְּנִים, וְאִזּוּ הִיא עַל הַכֹּבֵד. וְעוֹד, יִתְרָת מִן הַכֹּבֵד
נִקְרָאת מִהַצַּד הָאֲחֵר. אַחַר שְׁיוֹצֵאת לְנִאֵף עִם
כָּלֵם, נוֹתֶנֶת שְׁיֹרִים לְבַעֲלָהּ, וְזוֹהִי יִתְרָת מִן
הַכֹּבֵד.

מֵתוֹךְ הַכֹּבֵד וְהִיִּתְרָת שְׁלָה יוֹצֵאת מָרָה, וְהִיא
חָרַב שָׁל מִלְאֵךְ הַמּוֹת, שְׁיוֹצֵאת מִמְּנָה
טְפוֹת מְרוֹת לְהַרְגַּ לְבְנֵי אָדָם. וְהוּ שְׁפָתוֹב (מִשְׁלֵי ה)
וְאַחֲרֵיהָ מָרָה כְּלַעֲנָה. וְהִיא תְלוּיָה בַכֹּבֵד, וְכָל
הַחֲלָאִים וְהַמִּיתוֹת תְלוּיוֹת בּוֹ. וְאוֹתוֹ יוֹם שָׁל רֵאשׁ
הַשָּׁנָה (הַמְשָׁטִין) מְשׁוֹטֵט בְּעוֹלָם לְאַסֵּף אֶת כָּל חוֹבוֹת
הָעוֹלָם, וְאִזּוּ כָל הָאִיבָרִים, שְׁהֵם יִשְׂרָאֵל, הֵם
בְּצָרָה, שְׁהֵם אִיבָרִים שָׁל הַמְלֻכָּה, שְׁנֵאמַר (מִשְׁלֵי ב)
נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם. הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְאִזּוּ כָל

יִשְׂרָאֵל בְּצָרָה, וְלוֹקְחִים שׁוֹפֵר לְעוֹרָר בּוֹ אוֹתָהּ
תְּקִיעָה וְשִׁבְרִים וּתְרוּעָה.

רְעִיָא מְהִימָנָא

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, וְדַאי אַחַר שְׁהַאיִבְרִים
וְהַעוֹרְקִים שְׁל הַלֵּב, שְׁדוּמִים לְיִשְׂרָאֵל, הֵם
בְּצָרָה. צְרִיכִים לְעוֹרָרם בְּקִנְיָה, שֶׁהוּא שׁוֹפֵר. וְזֶה
קִנְיָה שְׁל רֵאָה. אַחַר שְׁפִנְפִי רֵאָה לֹא יְכוּלוֹת
לְהַשְׁקִיט ^(דף רלב ע"א) רִגְזוּ הַמְּרָה שְׁמַתְנַפְרַת עַל עוֹרְקֵי
הַלֵּב, וְעַל כָּל הַעוֹרְקִים שְׁל הָאִיִּבְרִים שְׁל הַגּוֹף.
אוֹתָהּ הָרוּחַ שְׁנוֹשֶׁבֶת בָּהֶם עוֹלָה בְּקִנְיָה, שֶׁהוּא
שׁוֹפֵר, עוֹלָם הַבָּא. שְׁכַךְ פִּרְשׁוּהוּ, וְשֵׁט דוּמָה
לְעוֹלָם הַזֶּה, שָׁבוּ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה. קִנְיָה דוּמָה
לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁאִינְ בּוֹ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה.

וְאַחַר שְׁשֵׁט אוֹת ו' מִן וְשֵׁט, בְּרַבּוּי אֲכִילָה שְׁל
גִּזּוּל, נִתְאַרְךְ וְנִגְעָשָׁה שְׁמִינ. וּמִי גַרְם אֶת זֶה?
שְׁנַאֲמַר ^(במדבר יא) שְׁטוֹ הָעַם וְלִקְטוֹ. הַשְּׁטוֹת שְׁלָהֶם
שְׁנִתְעָרְבוּ בְּעָרְב רַב הַשׁוּמִים, שֶׁהַתְּאֹה שְׁלָהֶם
הִיא אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה שְׁל גִּזּוּל וְחָמֶם שְׁל ^(תהלים יב) שֵׁר

עֲנִיִּים וְאַנְקַת אֲבִיּוֹנִים. בָּאוֹת נו"ן כְּפּוֹפָה,
הַשׁוֹטִים, שְׂאוּכָלִים וְכָלִי לְטָחוֹן. מַה כָּתוּב בָּהֶם?
(במדבר יא) הַבָּשָׂר עוֹדְנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם מָרָם יִכְרַת וְאַף
ה' תָּרַח בָּעָם. נִתְפַּשְׁטָה אוֹת ו' שָׁל שָׁמוֹ, אוֹתוֹ
שָׁרוּחוֹ כְּפּוֹפָה, וְהוּא אוֹת נ'. וְזֶה גָרַם שֶׁהִתְפַּשְׁט
הַשָּׁמֶן בְּאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, וּמִתְנַבֵּר עַל כָּל אֵיבָרִים
וְעוֹרָקִים בְּשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמִשׁ מֵצוּזוֹת לֹא
תַעֲשֶׂה. כְּחֶשְׁבוֹן הַשָּׁמֶן חָסֵר אֶחָד, זֶה יוֹם
הַכְּפוּרִים, שְׂאִין כּוֹ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה.

וְהוּא כְּדִנְמַת הַקְּנָה, וְהוּא אוֹת ו' בֶּן י"ה מְבִינָה.
וְלָכֵן בְּאֵרוֹ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, תְּרוּאָה קִנְיָה
בְּחֵלוֹם זוּכָה לְחֻכְמָה. זֶהוּ שְׂכָתוּב (משלי ד) קִנְיָה
חֻכְמָה קִנְיָה בִּינָה. שְׂאִין קִנְיָה שֶׁהוּא פְּחוֹת מִשְׁנֵיהֶם,
שֶׁהֵם י' חֻכְמָה, ה' בִּינָה. וּמִשׁוֹם זֶה צָרִיךְ לְעוֹרֵר
בְּשׁוֹפָר, שֶׁהוּא קִנְיָה, עוֹלָם הַבָּא, עוֹלָם אֶרֶץ, אֶרֶץ
אֲפִים, שְׁנִמְצָאִים מִמֶּנּוּ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שָׁל
רַחֲמִים, כְּחֶשְׁבוֹן וָא"ו. אוֹת א' - אֶרֶץ, שְׁתֵּי ווּי"ם
- אֲפִים.

וְאִמָּא עֲלִיזָנָה הִיא תְּקִיעָה, מְצַדּוֹ שֶׁל אֲבָרְהָם.
 שְׁבָרִים מְצַדּוֹ שֶׁל יִצְחָק. תְּרוּעָה מְצַדּוֹ שֶׁל
 יַעֲקֹב. שְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה קָשָׁר שֶׁל כָּלָם. כְּלוּמָר,
 אוֹת ק' - תְּקִיעָה. אוֹת ש' - שְׁבָרִים. אוֹת ר' -
 תְּרוּעָה. וְכָלָם מְשַׁלְּשִׁים לְגַבֵּי הַשְּׁכִינָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 קַדְשָׁה לְךָ יִשְׁלָשׁוּ. שְׁאִין קוֹל יָכוֹל לְצֵאת תַּחוּצָה
 אֲלָא מִן תְּפָה. אַף כִּד אִין לְהַפְרִיד הַשְּׁכִינָה
 מִתְּקִדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁתְּקִדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נֶאֱמַר בּוֹ,
 (תהלים כט) קוֹל ה' חֲצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ. וְהַשְּׁכִינָה -
 תְּפִלַּת כָּל פֶּה. וְאֵלוֹ סִמְנִים: קש"ר"ק, קש"ק,
 קר"ק. וּבַחֲבוּר תְּקַדְמוֹן. (עד כאן).

זוהר

לוֹקְחִים שׁוֹפָר לְעוֹרֵר בּוֹ תְּרוּעָה וּתְקִיעָה, דִּין
 קָשָׁה בְּרַחֲמִים, וּשְׁבָרִים - דִּין קָשָׁה בְּלִי
 רַחֲמִים (דִּין רָפָה בְּרַחֲמִים), וְאִזּוּ כִּד יַעוֹרְרוּ לְמַעַלָּה
 לְהַתְּעַרֵּב זֶה בְּזֶה.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אמר הרועה הנאמן, בזה מתמתק השטן ומתקצרת אלת ניו"ן מן ושט. מה שהיה שטן מקדם, שב לאחוריו, וחזר להיות ושט בבראשונה. משום שהקל קול יעקב. ישראל שאין פחם באכילה ושתייה כשאר האמות, שיורשים עולם הזה, שפחם באכילה ושתייה. אלא פחם בקול זה, שהוא עולם הבא, עולם ארה, שנברא באות יו"ד. ומשום שקול שופר ממנו יוצא, אמרו חכמים, אין פוחתין מעשרה שופרות. ובאות י' ודאי נעשה עולם ארה, שהוא אות ו', עולם הבא. ובאות ה' ברא עולם הזה, שהיא אות ה' קטנה, שבה אכילה ושתייה של התורה.

ועוד סוד אחר, אחר שננזרה גזרה בשתי אותיות, שהם שתי ה' ה', שני פתי דינים - מי יכול לבטל גזרה של שניהם? י' ו', שאות ה"א היא אפא עליונה. י' - אב. ומה פתוב? (במדבר ל) כל גדר וכל שבעת אפר לענת נפש, שהיא אות ה', אישה

יְקִימוּנוּ וְאִישָׁה יִפְרְנוּ. וּמִשׁוּם זֶה צָרִיךְ לְעוֹרֵר
הַקּוֹל, שֶׁהוּא אוֹת ו', בְּעֵשְׂרָה שׁוֹפְרוֹת, שֶׁהֵם אוֹת
י'. וְהַעֲקָר שֶׁלָּהֶם בְּנִשְׁימָה אַחַת, כָּל סִימָן וְסִימָן,
בַּפֶּה, שֶׁהִיא אוֹת י' - מֵעֵשְׂרָה.

מִיָּד שֶׁשָּׁמְעוּ דְבָרִים אֵלֹו רַבִּי שֶׁמְעוֹן וְכָל הַחֲבָרִים,
אָמְרוּ, בְּרוּךְ ה' שֶׁזָּכִינוּ לְשִׁמְעַ דְּבָרִים אֵלֹו
מֵאוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא רַבָּם שֶׁל נְבִיאִים, רַבָּם שֶׁל חֲכָמִים,
רַבָּם שֶׁל מַלְאֲכֵי הַשָּׁרַת, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשֶׁכִּינְתוּ מְדַבֵּר עַל פִּיו, וְכֹתֵב עַל יָדוֹ סוּדוֹת אֵלֹו
שֶׁלֹא נִשְׁמְעוּ כְּמוֹתָם מִפְּתֵן תּוֹרָה וְעַד כָּאֵן.

אָמַר לוֹ, מְנוּרָה קְדוּשָׁה, הַשָּׁלֵם דְּבָרֵי הַסּוּדוֹת שֶׁל
הַחֲבוּר הַקְּדָמוֹן לְפָרֵשׁ אוֹתָם, שֶׁתִּרֵי כָּל
בְּעָלֵי הַיְשִׁיבוֹת שֶׁל מַעְלָה, וּבְעָלֵי הַיְשִׁיבוֹת שֶׁל
מַטָּה, כֵּלָם מְזַמְנִים לְשִׁמְעַ דְּבָרִים אֵלֹו מִפִּיךָ
וּפְרוּשִׁים שֶׁלָּךְ, שֶׁתִּרֵי שֶׁמְחָה וּפְדִיוֹן יִתְעוֹרֵר בָּהֶם
לְמַעְלָה וּמַטָּה. אֵל תִּתְּנוּ דְמֵי לוֹ, אֶתְּהָ וְכָל
הַחֲבוּרָה שֶׁלָּךְ. עוֹד נֶאֱמַר בְּחֲבוּר הַקְּדָמוֹן. (ע"כ רע"א

זהר

בַּתְרוּעָה וּתְקִיעָה וּשְׁבָרִים נִמְתָּק הַכֹּל זֶה בְּזֶה.
 וְכָל מֵה שְׂאוֹתוֹ בְּכִד לִוְקַח - מִקְרִיב
 אֶל הַלֵּב, שֶׁהוּא מְלֶךְ, לָזוּן (לְדוּן). וְאוֹתוֹ הַלֵּב אֵין
 דָּרְכוֹ וְאֵין חֲשָׁקוֹ בַּמַּעֲשִׂים הַעֲבוּרִים שֶׁל עֲמוֹ, אֲלֵא
 לִוְקַח כָּל הַמְּבָרָר וְכָל הַצַּח (דף רלב ע"ב) וְכָל הַזְּכִיּוֹת וְכָל
 הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים. וְכָל אוֹתָהּ הַעֲבִירוֹת וְהַטְּנוּף
 וְהַלְּלוּף, שֶׁהֵם מַעֲשִׂים רָעִים, (אֵין) (וּזְרַק אוֹתָם לְשָׂר עַמִּים
 עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת אוֹתוֹ בְּכִד) מִשְׂאִיר לְכַבֵּד, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 (בראשית כו) עֲשׂוּ [אֲחֵי] אִישׁ שְׂעֵר. וְכָל הָעוֹרְקִים שָׁלוֹ,
 שֶׁהֵם שָׂר אַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת. זֶהוּ
 שְׂכַת־טוֹב, (ויקרא טו) וְנָשָׂא הַשְּׂעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם.
 מֵהוּ עֲוֹנוֹתָם? עֲוֹנוֹת תָּם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בראשית כה)
 וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. וְהַחֹבּוֹת שֶׁל הָעַמּוּד (שֶׁל עֲמוֹ) שֶׁהֵם
 עוֹרְקִים וְדַפְקִים שֶׁל הַלֵּב.

וּמִשּׁוֹם זֶה, שְׁחִין וְצָרַעַת וְסַפְּחַת שְׂכָכֵל אוֹתָם
 אֵיבָרִים, מוֹצָאֵם מִהַכְּבֵד, מֵאוֹתָם
 לְכֹלֹכִים שֶׁנֶּשְׂאָרוֹ בּוֹ. וּמֵהַלֵּב בָּאָה כָּל הַתְּבַרְיאוֹת

לְכָל הָאֵיבָרִים. שְׂכָךְ הוּא, כִּיּוֹן שְׁהֵלֵב נוֹטֵל כָּל
 הַזֶּה וְהַמְכָרָר וְהַצָּח. הַכְּבֵד נוֹטֵל כָּל מַה שְׁנִמְצָא
 וְנִשְׁאָר מִהַלְלוֹךְ וְהַטְּנֵפֶת, וְזוֹרֵק לְכָל שְׂאָר
 הָאֵיבָרִים, שֶׁהֵם שְׂאָר אֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת
 אֲחֵרִים, בְּעַל כָּרְחֵם. וּמִפְּסֻלֹת שֶׁל פְּסֻלֹת הַכְּבֵד
 נוֹטֵל הַטְּחוּל, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (כְּרֵאשִׁית א) יְהִי מְאֹרֶת. (מִשְׁלֵי
 ג) מְאֹרֶת ה' בְּבֵית רָשָׁע.

רְעִיָא מִהֵימְנָא

אָמַר הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, וְהָרִי בְּאֵרוֹ חֲכָמִים עַל זֶה,
 טְחוּל שׁוֹחֵק. וְזֶהוּ (קַחֲלֵת ז) שְׁחֹק הַכְּסִיל.
 וּמִשׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּתוֹ חֲכָמֵי הַמְּשָׁנָה, אֹי לֹא לְמִי
 שֶׁהִשְׁעָה מִשְׁחָקָת לֹא. וְקַהֲלֵת אָמַר, (שם) טוֹב כַּעַם
 מִשְׁחוֹק. טוֹב כַּעַם שֶׁל הַכְּבֵד, שֶׁהִיא מְרָה, רְצוּעָה
 שֶׁל הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא, רְצוּעָה לְהַלְקוֹת בָּהּ
 הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם תְּהֵא בְּחֻלָּאִים רָעִים, בְּנִנְעִים,
 מִשְׁחוֹק שְׁשׁוֹחֵק לָהֶם בְּטְחוּל, בְּלִכְלוּךְ שֶׁל הָעוֹלָם
 תְּהֵא, שְׁשׁוֹחֵק לָהֶם הִשְׁעָה בְּעֵשֶׂר. וְעוֹד, אָרַם

הַטָּחֹל שֶׁהוּא הַזֹּחֵל בְּעֶפֶר, וְהוּא חֹזֵק יוֹתֵר מֵאֶרֶם
הַמָּרָה.

וּמִשּׁוֹם שֶׁעָרַב רַב הֵם שָׂאוֹר שְׂבֻעָה, וְאֵלּוּ אַמּוֹת
הָעוֹלָם דּוֹמִים לְמִין, יוֹתֵר מְעַכְבִּים בְּגִלּוֹת
הָעָרַב רַב אֶת יִשְׂרָאֵל מֵאַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וּמְזֻלוֹת. כִּמוֹ שֶׁפִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, מִי מְעַכֵּב? שָׂאוֹר
שְׂבֻעָה מְעַכֵּב. שֶׁהֵם דְּבָקִים בְּיִשְׂרָאֵל כְּשָׂאוֹר
בְּעֶסֶה. אֲבָל אַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת אֵינָם
בֵּן, אֵלָּא (תהלים א) כִּמִּין אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ.

וְעוֹד, (ויקרא טז) וְנָשָׂא הַשָּׁעִיר עִלְיוֹ, כִּי־אֲשֶׁר רָצוּנוֹ
לַעֲשׂוֹת קְטָרוֹג לְהַקְדֹּשׁ כְּרוֹךְ הוּא עִם
יִשְׂרָאֵל, וְהוּא נוֹשֵׂא כָּל הַחֻבוֹת שֶׁיִּכּוֹל לַשְׂאֵת
אוֹתָם עַד שֶׁנִּעְשָׂה כְּבֵד, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים לח) כִּי־שָׂא
כְּבֵד וַיִּכְבְּדוּ מִמֶּנּוּ, חֻבוֹת עַל כְּנַפָּיו. מָה עוֹשֶׂה?
עוֹלָה לְהַר עִלְיוֹן, כִּי־מִזֹּר כִּי־אֲשֶׁר הוּא רוֹצֵה לַעֲלוֹת
לְהַר נְבוֹתָה, כִּי־שָׂא כְּבֵד וַיִּכְבְּדוּ עִלְיוֹן. כִּי־אֲשֶׁר הוּא
לְמַעַלָּה וְרוֹצֵה לַעֲלוֹת עוֹד לְפִי הַמַּעַט שֶׁנִּשְׂאָר לוֹ,
כְּבֵד עִלְיוֹ מִשָּׂאוֹ, וְנוֹפֵל, וּמִפִּיל עֲצָמוֹ לְמַטָּה.

וּבְכֹבֶד הַמִּשָּׂא שֶׁהַכֹּבֵד עָלָיו, נִעְשָׂו כָּל הָאֵיבָרִים
 שָׁלוֹ חֲתִיכוֹת, שְׁלֹא נִשְׁאָר אֵיבָר שָׁלֵם. גַּם כִּד
 נִעְשָׂה לְסַמָּאֵל וְנָחַשׁ, הַכֹּבֵד וַיּוֹתֶרֶת הַכֹּבֵד, יִצָּר
 הָרַע וּבֵת זִוְגוֹ זִוְנָה. מִשָּׂם כָּל פֶּת אֵל נִכָּר זִוְנָה.

(ע"כ רעיא מהימנא).

זֹהַר

אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, דְּרָדָּ זֶו הִיְתָה מְתַקְנֶת לִי לְשִׁמְעַ
 דְּבָרִים אֵלֹו מִעַתִּיק הַיָּמִים, אֲשֶׁרִי הָעוֹלָם
 שָׂאָתָה נִמְצָא בְּתוֹכוֹ. אִוִי לְעוֹלָם שִׁשְׁאָרוֹ יְתוֹמִים
 וְלֹא יוֹדְעִים דְּבָרֵי תוֹרָה כְּמוֹ שִׁשְׁאָרֵיהֶו. וְהֵאֵי כִּד
 הוּא, שֶׁהַכֹּבֵד נוֹטֵל הַכֹּל - טוֹב וְרַע. וְאִף עַל גַּב
 שְׁמִשׁוּטֵט וְאוֹסֵף כָּל חוֹבוֹתָם שָׁל יִשְׂרָאֵל - כִּד גַּם
 זְכוֹתֵיהֶם אוֹסֵף כִּדִּי לְהַעֲמִיד קְטָרוֹנוֹ. וְהַכֹּל, זֶה
 נוֹה מִקָּרִיב לְגַבִּי הַלֵּב. וְדָרָדָּ הַלֵּב שְׁלֹא נוֹטֵל אֶלָּא
 תוֹךְ וְהַמִּכָּאָר וְהַצַּח שָׁל הַלֵּב, כְּמוֹ שִׁשְׁאָמְרֶת. וְשִׁשְׁאָר
 הַטְּנִפֶת וְהַלְּכוֹךְ מִחֲזִיר לְכֹבֵד, וְלוֹקַח הַכֹּל בְּעַל
 בְּרָחוֹ, שִׁשְׁאָמַר וְנִשָּׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו וְגוֹ'. דְּבָר זֶה

חֲזַרְתִּי בְּדֵי שְׂוִת־מִתְק לְפִי כְּמַתִּיקוֹת הַדְּבֶשׁ. אֲשֶׁר־י
חֶלְקִי שְׂוִכִיתִי לָזֶה, לְרֵאוֹת זֶה בְּעֵינַי.

אֵף הוּא פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קלא) ה' לֹא גָבַהּ לְבִי
וְלֹא רָמוּ עֵינַי וְגו'. פְּסוּק זֶה אָמַר דָּוִד בְּשָׁעָה
שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ עַל שֵׁפֶת הַנְּהָר, (וְהִנֵּה אֹמֵר) רְבוּנוּ שָׁל
עוֹלָם, כָּלוּם הָיָה בֶּן אָדָם שֶׁהוֹדָה וְשָׁבַח לְאֲדוֹנוּ
כְּמוֹנִי?! הוֹדְמָנָה לוֹ צִפְרִדְעַ, אָמְרָה לוֹ: דָּוִד, לֹא
תִתְנַאֵף, שְׂאֲנִי עָשִׂיתִי יוֹתֵר מִמֶּךָ, שְׂמַסְרִתִּי גוֹפִי
עַל דְּבַר קוֹנִי, שְׂנֵאָמַר (שמות ז) וְשָׂרֵץ הַיָּאֵר
צִפְרִדְעִים, וְחָרִי פִּרְשׁוּהוּ. וְעוֹד, שְׂאֲנִי מְשַׁבַּחַת
וּמְזַמְרַת לִילָה וַיּוֹם בְּלִי הַפְּסָקָה. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה
אָמַר דָּוִד, ה' לֹא גָבַהּ לְבִי וְלֹא רָמוּ עֵינַי. ה' לֹא
גָבַהּ לְבִי.

זֶהוּ קֶרֶבֶן שְׂכָכָל יוֹם וּבְכָל זְמַן וּזְמַן אֵצֶל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׂנַכְלָלֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בּוֹ בֵּין כָּל
שְׂאֵר חֵילוֹתֶיהָ, וְכָל אוֹתָן הָעֲבוֹדוֹת מוֹצִיאִים
אוֹתָהּ מִבֵּין הַקּוֹצִים וּמִבֵּין (דף רלג ע"א) שְׂאֵר הָאֲמוֹת. כִּי
יִשְׂרָאֵל, כָּל זְמַן שֶׁהֵם אֲטוּמִי לֵב וְלֹא פוֹתְחִים

בְּתִשׁוּבָה, לֹא מַעֲלִים רִיחַ וְלֹא מוֹצִיא אוֹתָם מִבֵּין
 הַקּוֹצִים. אֲבָל כַּאֲשֶׁר פּוֹתְחִים בְּתִשׁוּבָה, מִיַּד
 מַעֲלִים רִיחַ, וַיּוֹצִיא אוֹתָם מִבֵּין הַקּוֹצִים, וְתִהְיֶה
 בָּהֶם פְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר (שיר השירים ה) פִּתְחֵי לִי
 אֶחָתִי רַעֲיִתִי. שְׁכַל זְמַן שֶׁהַשׁוֹשְׁנָה אֲמוּמָה, אֵין לָהּ
 רִיחַ וְלֹא עוֹלָה מִבֵּין הַקּוֹצִים, וְדִירְתָהּ פִּינִיָּהֶם, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר. וְתִקְדֹשׁ כְּרוּךְ הוּא לֹא שָׁלַח אוֹתָנוּ לְלֶכֶת
 דְּרוֹךְ זֶה אֵלָּא לְלַמֵּד דְּבָרִים אֵלּוּ.

עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים, כֹּא נֶאֱמַר וַיֵּרֶד, וְנִטַּל שׁוֹשְׁנָה
 אֶחָת מִפִּינִיָּהֶם וְהִלְךְ. אָמְרוּ, מִכָּאן וְהִלְאָה
 גִּלְךָ לְדַרְבְּנוּ. קָמוּ וְהִלְכוּ. עַד כָּאן דְּרָכּוֹ שָׁל רַבִּי
 פְּנִיחָס, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן הִלְךְ לוֹ, הוּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר
 וְשָׂאֵר הַחֲבֵרִים, וְרַבִּי פְּנִיחָס וְשָׂאֵר הַחֲבֵרִים.

פִּתְחֵי וְאָמַר רַבִּי פְּנִיחָס עַל זֶה, (תהלים ט) לִמְנַצַּח עַל
 שׁוֹשֵׁן עֲדוֹת מִכְתָּם לְדוֹד לְלַמֵּד. מֵהוּ
 לְלַמֵּד? לְלַמֵּד לְבָנֵי הָעוֹלָם חֲכָמָה. וְתִרִי פִּרְשׁוּהוּ,
 שׁוֹשֵׁן עֲדוֹת - אֵלּוּ סְנֵהֲדָרִין גְּדוֹלָה, שְׁכַתּוֹב כָּה (שיר
 השירים ז) סוֹנֵה פִּשׁוֹשְׁנִים. מִכְתָּם לְדוֹד - סִימָן שֶׁהָרָאוּ

לו, לְדוֹד, בְּאִשֶּׁר שָׁלַח לְיוֹאֵב לְאָרֶם נְהָרִים וְלְאָרֶם
 צוֹבָה לְהִלָּחֵם בָּהֶם. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, זֶהוּ שׁוֹשֵׁן
 עֲדוֹת שְׁקִיָּם כָּאֵן. הֲרֵי הַפּוֹכְבִּים בְּשָׁמַיִם, שְׂכִינָה
 עֲלֵינוּ, וּמְדֻרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת עִמָּה, וְעֹזְרָה קְדוֹשָׁה
 לְשִׁבְתָּ. זֶהוּ שׁוֹשֵׁן בְּשָׁלְמוֹת כְּמוֹ שְׂצַרְיָה. כְּמוֹ
 וְהִלְכוּ אֵלָיו לְכָאן וְאֵלָיו לְכָאן. הֲלֹךְ לוֹ רַבִּי פִּנְחָס
 וְלֹן בְּכֹפֶר עֲקִימִין, וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי חֲזִיא עִמּוֹ.

עַד שֶׁהִקְדִּימוּ לְלָכֶת, יֵשְׁבוּ וְחִכּוּ לְאוֹר הַבֶּקֶר. זָקַף
 עֵינָיו רַבִּי חֲזִיא וְרָאָה אֵלָיו פּוֹכְבִּים שָׁל שְׂרָבִיט
 שְׂרָצִים וְהוֹלְכִים. אָמַר, וַדַּאי בְּכַמָּה פְּעָמִים
 שָׂאֲלֵתִי עַל אֵלָיו הַפּוֹכְבִּים.

אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, אֵלָיו הַפּוֹכְבִּים שָׁל שְׂרָבִיט
 יְדוּעִים בְּהִכָּנָה שָׁל הַחֲבָרִים, שֶׁהֲרֵי הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בָּרָא אֶת כָּל אוֹתָם פּוֹכְבֵי הַרְקִיעַ,
 גְּדוֹלִים וְקַטְנִים, וְכֻלָּם מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים לְהַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא (שְׂבָתוֹב (תְּהִלִּים קִמּו) מוֹנָה מִסְפָּר לַפּוֹכְבִּים). וְכֹאֲשֶׁר
 מְנַיֵעַ זְמַנָּם לְשִׁבְתָּ, קוֹרָא לָהֶם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּשֵׁם, שְׂנַיָּאֵמַר (ישעיה מ) לְכֻלָּם בְּשֵׁם יְקָרָא. וְאִזְ רָצִים

וּמוֹשִׁיטִים שְׂרָבִיט שֶׁל אֹר לְלָכֶת לְשַׁבַּח לְקוֹנָם,
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנַצְטוֹנוּ. וְהוּ שְׂכָתוּב (שם) שְׂאוּ מְרוֹם
עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹה וְגו'. תוֹף כְּרִי כֶּף עֲלָה
הָאוֹר. קָמוּ וְהִלְכוּ.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, בָּא הַנְּשֵׁר הַגָּדוֹל, הַקּוֹף עַל
רְאִישֵׁיהֶם וְעָמַד עֲלֵיהֶם. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, וְדַאי
זְמַן רְצוֹן הוּא עֲתָה. אוֹתָהּ שְׁעָה נִפְתְּחוּ שְׁעָרֵי
רַחֲמִים לְכָל אוֹתָם שְׂכָבִית חֲלָיִם, וְהוּא זְמַן
לְרַפּוּאָה שְׁלָקָהֶם. וְאֵף עַל גַּב שְׁהֵם אֲסוּרֵי הַמְּלָאָה,
שְׁחָרֵי נְשֵׁר זֶה סִימָן שֶׁל רַחֲמִים הוּא.

פְּתַח וְאָמַר, (דברים לב) בְּנְשֵׁר יַעִיר קִנּוּ עַל גּוֹזְלָיו
יִרְחַף וְגו'. אֵין בְּעוֹלָם מִי שֶׁהוּא בַּעַל
רַחֲמִים עַל בְּנָיו בְּנְשֵׁר, וְחָרִי פִּרְשׁוּ הַפְּסוּק שֶׁנֶּאֱמַר
(משלי ל) וַיֹּאכְלוּהָ בְנֵי נְשֵׁר, שֶׁהוּא מְרַחֵם עַל בְּנָיו.
וּמִתּוֹךְ שֶׁעֲתָה זְמַן שֶׁל רַחֲמִים, בָּא נְשֵׁר זֶה וְסוֹבֵב
עֲלֵינוּ. בְּשְׁעָה זֹו הֵיא רַחֲמִים לְכָל אוֹתָם שְׂכָבִית
חֲלָיִם. וְזֶהוּ שְׂכָתוּב (תהלים ה) ה' בִּקְרָתְשָׁמַע קוֹלִי.
וְזֶה בִּקְרָתְשָׁל אַבְרָהָם וְהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁלוֹ.

תוֹךְ כִּדְי כֶּךְ סַבֵּב הַנְּשָׁר וְעַבֵּר לְפָנֵיהֶם. אָמַר רַבִּי
 פִּנְחָס, נֶשֶׁר נֶשֶׁר, מָה אַתָּה אֵצְלָנוּ? אִם
 בְּשִׁלְיחוֹת קוֹנֶה פָּאת - חֲרִי אָנוּ כָּאֵן. אִם בְּגִלְל
 דְּבָר (סִימָן) אַחֲר פָּאת - חֲרִי אָנוּ כָּאֵן מְזַמְּנִים
 לְשִׁמְעָ. הַתְּרוּמָם הַנְּשָׁר לְמַעְלָה וְנִתְכַּסָּה מֵהֶם, וְהֵם
 יֵשְׁבוּ.

אָמַר רַבִּי חֲזִינָא, זֶה שָׁל שְׁלֵמָה הַמְּלִךְ קָטָן (תַּמּוּחַ)
 הוּא, שְׁלֵמְדָנוּ, הַנְּשָׁר הַגָּדוֹל הָיָה כָּאֵן אֵצְל
 שְׁלֵמָה הַמְּלִךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְהָיָה שְׁלֵמָה הַמְּלִךְ
 רוֹכֵב עַל בְּנֵפִיו, וּמוֹבִיל אוֹתוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת
 פְּרָסָאוֹת בְּשַׁעָה אַחַת. לָאֵן הוֹבִיל אוֹתוֹ? לְתַרְמוּד
 בַּמְדָּבָר בְּחֲרִים. מְקוֹם אֶחָד יֵשׁ אֵצְל חֲרִי תַחְשָׁד
 שְׁנִקְרָא תְרַמּוּד בַּמְדָּבָר, וַאֲיִן הוּא מְקוֹם שֶׁל אֲנָשִׁי
 תְרַמּוּד, אֵלָּא תְרַמּוּד שֶׁהוּא בַּמְדָּבָר בְּחֲרִים, וְשֵׁם
 מִתְאַסְּפִים כָּל הַרוּחֹת וְהַצְּדָדִים הָאֲחֵרִים. וְאוֹתוֹ
 נֶשֶׁר הָיָה מָס לְשָׁם בְּשַׁעָה אַחַת.

כִּיּוֹן שְׁתֵּיהָ עוֹמֵד עַל הַמְּקוֹם הַהוּא, הַגְּבִיחַ הַנְּשָׁר,
 וְשְׁלֵמָה כְּתֵב פְּתָק וְהַשְּׁלִיכוֹ לְשָׁם, וְנִצּוֹל

מֵאלוֹ הַרוּחוֹת. וְהַנָּשָׁר הָיָה מִסְתַּכֵּל תוֹךְ הַחֲשָׁךְ
 שֶׁל הַהָרִים לְמָקוֹם שֵׁשׁ נִמְצְאִים עֲזָא וְעֲזָאֵל,
 שָׁהֵם שֵׁם אֲסוּרִים בְּשִׁלְשָׁלוֹת שֶׁל בְּרוּל קְבוּעוֹת
 תוֹךְ הַתְּהוֹם, וְאִין יִכְלֹת (רְשׁוֹת) לְאָדָם בְּעוֹלָם (דף רלג ע"ב)
 לְהַכְנִים לְשֵׁם, וְאֶפְלוּ עוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם, חוּץ מִבְּלָעִים.

וְכִיּוֹן שֶׁהַנָּשָׁר מִסְתַּכֵּל תוֹךְ הַחֲשָׁךְ הַגָּדוֹל, יוֹרֵד
 לְמַטָּה וְלוֹקַח אֶת שְׁלֹמָה הַמְּלֶךְ תַּחַת כָּנָף
 הַשָּׁמַיִל, וּמְכַסֶּה אוֹתוֹ, וְעוֹמֵד עַל אֵלוֹ
 הַשִּׁלְשָׁלוֹת, וְהוֹלֵךְ וּמִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, וְשֹׁלְמָה אָז
 מוֹצִיא טַבַּעַת (שׁוֹרְטִינָא) שְׁחֻקוֹק עֲלֶיהָ שֵׁם קְדוֹשׁ,
 וְשֵׁם בְּפִי הַנָּשָׁר, וּמֵיֵד הֵם הָיוּ אוֹמְרִים כָּל מָה
 שְׁרוּצָה שְׁלֹמָה הַמְּלֶךְ, וּמִשֵּׁם הָיָה יוֹדֵעַ שְׁלֹמָה
 חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה. וְהוּא שְׁכַתוֹב (מַלְכִים א ט) וַיִּבֶן וְגו' אֶת
 תְּדִמֵר [תְּרִמֹד] בְּאֶרֶץ. וְכִי בְּנִינִים הָיָה עוֹשֶׂה
 בְּאֶרֶץ? אֵלָּא מָהוּ וַיִּבֶן? הַסְתַּכֵּל בְּשִׁבְלוֹ וַיֵּדַע
 לְאוֹתוֹ מָקוֹם לְדַעַת בּוֹ חֲכָמָה (עֲלִיוֹנָה. כְּמוֹ שְׁנַאָמֵר (נַחֲמִיָה

עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים, אוֹתוֹ נֶשֶׁר חֹזֵר אֲלֵיהֶם וְשׁוֹשְׁנָה
 אַחַת בְּפִיו, וְהַשְׁלִיף לְפָנֵיהֶם וְהִלֵּךְ לוֹ. רָאוּ
 וְשָׂמְחוּ. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, וְלֹא אָמַרְתִּי לָכֶם שֶׁנֶּשֶׁר
 זֶה בְּשִׁלְיחוֹת שֶׁל קוֹנֵי הוֹלֵךְ וּבָא? שׁוֹשְׁנָה זוֹ הִיא
 שׁוֹשֵׁן עֲדוֹת שֶׁאֲמַרְתִּי, וְהַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁלַח
 אוֹתָהּ אֶצְלָנוּ.

פְּתַח בְּמַקְדָם וְאָמַר, (תהלים 8) לְמַנְצַח עַל שׁוֹשֵׁן
 עֲדוֹת מִכְתָּם לְדוֹד לְלַמֵּד. וְכִי שׁוֹשֵׁן
 עֲדוֹת אֵיזוֹ עֲדוֹת מֵעִיד? אֵלֶּה שׁוֹשֵׁן זֶה הִיא
 עֲדוֹת לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְהִיא עֲדוֹת לְכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל, עֲדוֹת לְיַחֲוֹד הָעֲלִיּוֹן, וְזֶהוּ בְּגִלְלֵי שֶׁשׁוֹשְׁנָה
 זוֹ יֵשׁ בָּהּ שְׁלֵשָׁה עֶשֶׂר עֲלִים, וּבְכֵל עוֹמְדִים
 בְּשָׂרָשׁ אַחַד, וְיֵשׁ בָּהּ חֲמֵשָׁה עֲלִים מִבְּחוּץ חוֹקִים
 שְׂמֻחָפִים לְשׁוֹשְׁנָה זוֹ וּמְגֻנִים עֲלֶיהָ.

וְהַכֹּל בְּסוֹד הַחֲכָמָה הוּא. שְׁלֵשָׁה עֶשֶׂר עֲלִים אֵלוֹ
 הֵם שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה מִדוֹת הַרְחָמִים שִׁינְרֵשֶׁת
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מְלֻמְעָלָה, וּבְכֵל אַחֲזוּיִם בְּשָׂרָשׁ
 אַחַד. (שְׁהֵם י"ג תְּקוּנִים שֶׁל תְּקוּן הַתְּחִתוֹן שֶׁל אַרְיֵה אֲנִפִּין, שְׁהֵם י"ג תְּקוּנִים

עֲלִיזִים שֶׁל זְעִיר אֲנֹפִין) וְהוּא בְּרִית אַחַת וְדִגְמַת בְּרִית
 הַיְסוּד (תִּיחֹד) שֶׁל הַכֹּל. חֲמִשָּׁה חֻזְקִים שְׁסוּבָבִים
 עָלֶיהָ אֵלּוּ חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים, חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה (שֶׁל
 הַיְסוּד, יְסוּד (בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ) בְּרִית קֹדֶשׁ) שְׁעֵץ הַחַיִּים הוֹלֵךְ בָּהֶם.

עֲדוֹת לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. כָּל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
 בְּכֹל (חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה שֶׁל הַיְסוּד בְּרִית קֹדֶשׁ, בְּכֹל מַעֲשֵׂה שֶׁל
 בְּרֵאשִׁית יוֹשְׁבִים וְכוּ) תִּבּוֹת יְדוּעוֹת בְּהִכָּנָה, וְעוֹמְדִים
 בְּחֻשְׁבוֹן, וְשֵׁם אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, מְרֹאָה
 לְמַעְלָה וּמְרֹאָה לְמַטָּה. מְרֹאָה לְמַעְלָה בְּסוּד שֶׁל
 הָעוֹלָם הַבָּא, וּמְרֹאָה לְמַטָּה בְּסוּד שֶׁל פְּנֵת
 יִשְׂרָאֵל.

שׁוֹשְׁנָה - עֲדוֹת לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁעוֹמְדַת בְּכֹל
 אֵלּוּ הַסִּימָנִים, שְׁכַתוֹב (וה) בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
 אֱלֹהִים. זוֹ שׁוֹשְׁנָה. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עָלִים (הם) שְׁלֹשׁ
 עֶשְׂרֵה תִבּוֹת עַד שֵׁם אֱלֹהִים הַשְּׁנִי. וְאֵלּוּ הֵם: א -
 אֵת, ב - הַשָּׁמַיִם, ג - וְאֵת, ד - הָאָרֶץ, ה - וְהָאָרֶץ,
 ו - הַיְתָה, ז - תְּהוֹ, ח - וְכֹהוּ, ט - וְחֻשְׁדָּה, י - עַל,
 יא - פְּנֵי, יב - תְּהוֹם, יג - וְרוֹחַ. הַרִי שְׁלֹשָׁה עָשָׂר

עֲלִים שֶׁל הַשּׁוֹשְׁנָה. חֲמֹשֶׁה חֲזָקִים שְׁסוּכְבִּים לְאֱלוֹ
 הֵם: א - מְרַחֶפֶת, ב - עַל, ג - פָּנֵי, ד - הַמַּיִם, ה
 - וַיֹּאמֶר. הֲרִי חֲמֹשֶׁה אֲחֵרִים. אַחַר כֵּן נֹאמַר יְהִי
 אֹר, הֲרִי עֶקֶר וְשָׂרֵשׁ שֶׁל הַשּׁוֹשְׁנָה שְׁהַכֵּל אֲחוּז
 בָּהּ.

עֲדוֹת לַיְחֹוד. חֲמֹשֶׁה עֲלִים חֲזָקִים, הַשָּׂרֵשׁ וְהַיְחֹוד
 שְׁאֲחוּזִים בּוֹ שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר עֲלִים אֱלוֹ. (דברים
 ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' - הֲרִי חֲמֹשֶׁה עֲלִים
 שֶׁל הַשּׁוֹשְׁנָה. אֶחָד - זְהוּ הָעֶקֶר וְהַשָּׂרֵשׁ שְׁהַכֵּל
 אֲחוּז בּוֹ. סוּד (עֲדוֹת לַיְחֹוד. חֲמֹשֶׁה תְּבוֹת שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד,
 אֱלוֹ חֲמֹשֶׁה עֲלִים חֲזָקִים שֶׁל הַשּׁוֹשְׁנָה. שָׂרֵשׁ וַיְסוּד אֲחוּזִים בּוֹ. זְהוּ אֶחָד. וְהוּא עֶקֶר
 וְשָׂרֵשׁ שְׁהַכֵּל אֲחוּזִים בּוֹ. שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר עֲלִים אֱלוֹ סוּד) שֶׁל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
 בְּחֻשְׁבוֹן, חוֹתֵם הַמֶּלֶךְ.

בֹּא וּרְאֵה, בְּדַגְמַת הַשּׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, (שיר השירים
 ג) כֵּן הֵם יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמִזְלוֹת, וְכֵן בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׂאֵר הַמוֹנֵי הַשָּׂרִים
 הַמְּמַנִּים. כֵּן זְמַן שֶׁהַשּׁוֹשְׁנָה עוֹמְדָת סְגוּרָה וְאֵינָה
 בְּתוֹחָה, אֵין בָּהּ רִית, וְלֹא מֵעֲלִים אוֹתָהּ וְלֹא

מוציאים אותה מתוך הקוצים. אבל בשעה
 שהשושנה פתוחה, מעלה ריח, ואז מוציאים
 אותה מתוך הקוצים, ונהנית מהם פנסת ישראל,
 שנאמר (שיר השירים ה) פתחי לי אחתי רעיתי. והקדוש
 ברוך הוא לא שלח אותה לנו אלא ללכת לדרךנו.

ובחבור קדמון, אמר רבי אלעזר לאביו, הרי
 שמעתי על אלו האיברים האטומים
 בסוד הקרבנות. איברים אחרים, הסוד שלהם
 מהו? אמר לו רבי ^(דף רלד ע"א) שמעון לרבי אלעזר,
 אלעזר בני, כל שאר איברים שמכפנים, סוד עליון
 הוא.

בא וראה, הלב הרי נאמר, אבל לב זה הוא איש
 ששורף, ואם לא שהזמין אליו המלך העליון
 את בנפי הראה, שמביאים לפניו הרוח מרוח
 שנושבת מתוך בשמים עליונים, הנה שורף את
 העולם ברנע אחד.

פתח ואמר, (בראשית יט) זה המטיר על סדם
 ועל עמרה גפרית ואש. מדוע שרף

אותם? משום שפני ראה לא נשבו באותה
 שעה. והסוד של פני ראה, זה שנאמר (תהלים
 כח) פני יונה נחפה בכסף. ואלו הם רפאל
 וצדקיא. ועליהם נאמר (תהלים קד) עשה מלאכיו
 רוחות, לנשב תמיד לפני המלך (הלב).

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, המנורה הקדושה, כל
 מה שאמרת - נכון, אבל המת הוא
 מים, והלב הוא אש, ושניהם הם רחמים ודין.
 זה כסא רחמים, וזה כסא דין. והקדוש ברוך
 הוא מלך, עומד מכסא דין, שהוא הלב, ויושב
 על כסא רחמים, שהוא המת.

וכאשר החובות מתרבים על האיברים ועל
 העורקים של הלב, שהוא כסא של דין,
 נאמר בלב, (אסתר ז) והמלך קם בחמתו במשיתה
 היין, שהוא יינה של תורת. ובזמן שפני ראה
 נושבות על הלב, נאמר (אסתר ז) וחמת המלך
 שכבה. שעל שתי פני ראה נאמר, (שמות כח) והיו

הַכֹּרְבִים פְּרָשִׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה סְכָכִים בְּכַנְפֵיהֶם
עַל הַכַּפֹּרֶת, זֶה הַכַּפֹּרֶת שֶׁל הַלֵּב.

וּבַמָּה חֲמַת הַמֶּלֶךְ שְׂכָכָה? בְּגִלְל (שְׂוֹאֲשָׁמַע אֶת קוֹל
בְּנֵי־הָעָם) (במדבר ז) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל - זֶה קוֹל
הַתּוֹרָה, קוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וַיְדַבֵּר אֵלָיו -
בְּתַפְלוֹת הַפֶּה, שְׁעָלָיו נֶאֱמָר (תהלים נא) אֲדַנִּי שְׁפַתִּי
תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

וְאוֹתָהּ הָרוּחַ שְׁנוֹשֶׁבֶת בְּכַנְפֵי הָרָאָה, הִיא
מוֹצִיאָה קוֹל בְּקִנְיָה, שֶׁהוּא קִנְיָה חֲכָמָה
קִנְיָה בִּינָה. וְנֶאֱמָר בָּהּ, (יחזקאל לז) כֹּה אָמַר ה' מֵאַרְבַּע
רוּחוֹת בָּאֵי הָרוּחַ. שֶׁהֵן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יְהוָה, וְזוֹהִי
רוּחַ שְׂדוּפָקֶת בְּכָל עוֹרְקֵי הַלֵּב, שֶׁנֶּאֱמָר בָּהֶם (יחזקאל
*) אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ לְלָכֶת יִלְכוּ.

אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַדַּאי רוּעָה נְאֻמָּן, מְדַרְגָּה
שְׁלֵף הִיא, שְׂבָה נֶאֱמָר וְחֲמַת הַמֶּלֶךְ שְׂכָכָה.
(תהלים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׂכָכָה, בְּגִימְטְרִיא מִשָּׁה.
אָמַר לוֹ, בְּרוּךְ אַתָּה הַמְּאֹרַח הַקְּדוּשָׁה, גֵּר שְׂדוּלֵק
לְפָנַי הַמֶּלֶךְ וְחַמְלָכָה. גֵּר ה' - הִיא נִשְׁמָה שְׁלֵף.

אמר לו, הרי אמרת מַח וְלֹב וְכַנְפֵי רֵאָה, שְׂתִי
 בְּלִיּוֹת מֵהֵן? אָמַר הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, הֲרִי
 בְּאֲרָנוּ בְּכַנְפֵי רֵאָה אֶת הַפְּסוּק עֲשֵׂה מִלְּאָכִיו
 רוּחוֹת. וְהַכְּלִיּוֹת - מְשַׁרְתִּיו אֵשׁ לוֹהֵט. וְהֵן שְׂתִי
 כַנְפֵי רֵאָה וְשְׂתִי בְּלִיּוֹת, כְּנֶגֶד אַרְבַּע חֵיּוֹת שֶׁל
 הַפְּסָא. הַפְּסָא הוּא הַלֵּב בְּאֻמְצֵעַ.

וְכֵן הַמַּח יֵשׁ לוֹ אַרְבַּע חֵיּוֹת, שֶׁהוּא פְּסָא שֶׁל
 רַחֲמִים. וּמֵהֵן? רֵאָה שְׂמִיעָה רִיחַ דְּבוּר.
 רֵאָה - אֲרִיָּה. שְׂמִיעָה - שׁוּר. רִיחַ - נֶשֶׁר. וְאַרְבַּע
 פָּנִים וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְכָל אֶחָד. דְּבוּר - הוּא אָדָם.
 אַחוּז לְמַעְלָה וְלַמַּטָּה, זְרוּעוֹת, שְׂפָתַי וְנֹאמַר וְיָדָיו
 פְּרוּשׁוֹת כְּנֶשְׂרֵי שָׁמַיִם. גּוֹף - אֲרִיָּה, וְשׁוֹכְנִים,
 עֲלִיָּהֵן נֹאמַר (יחזקאל א) וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רֶגֶל עֵגֹל.
 וְעַל הַגּוֹף נֹאמַר (בראשית א) מְרַכְּבֵת הַמְּשֻׁנָּה. מְשֻׁנָּה
 כְּתוּב, לְשׁוֹן הַמְּשֻׁנָּה. וּבְחֻבּוֹר קַדְמוֹן. (ע"כ רעיא מהימנא).

זֶהֱרַ

מַחֹל, פָּתַח הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר, (קהלת ד)
 וְאֲרָאָה אֶת כָּל הַעֲשָׂקִים [שְׂנַעְשׂוּ] אֲשֶׁר

נְעֻשִׁים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה דַמְעַת הַעֲשָׂקִים. מִי אֵלֹו
הַעֲשׂוּקִים? אֵלֹו תִּינוּקוֹת שָׁהֶם בְּחִיק אַמּוֹתָם,
שָׁמֶם תִּלְקִים מִהַעוֹלָם עַל יְדֵי מִלְאָךְ הַמּוֹת. וְכִי
מִלְאָךְ הַמּוֹת הוֹרֵג אוֹתָם שֶׁהוּא עוֹשֶׂק? אֵלֹו תוֹר
וְאָמַר, וּמִיִּד עֲשִׂיקֵהֶם כַּח וְאִיִּן לָהֶם מְנַחֵם. מִי הוּא
אוֹתוֹ כַּח? זֶהוּ שְׁנַאֲמַר (בראשית א) יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ
הַשָּׁמַיִם. וְזֶהוּ מְאֹרֶת חֶסֶד וְא"ו, וְזוֹ לִילִית, שֶׁהוּא
מְמַנְּחָה עַל אוֹתוֹ הַעוֹשֶׂק.

וְהִיא נִקְרָאת טָחוּל, וְהִיא הוֹלֶכֶת וּמְצַחֶקֶת
בְּתִינוּקוֹת, וְאַחַר כֵּךְ עוֹשֶׂה בָּהֶם רְגֵז
וְדַמְעוֹת, לְבָבוֹת עֲלֵיהֶם. הַטָּחוּל הוֹלֵךְ אַחַר הַכְּבֵד,
שֶׁהוּא מִינוֹ. זֶה נִבְרָא בַּשָּׁנִי, וְזֶה בְּרַבִּיעִי בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית. וּמִשׁוּם זֶה אִין סִימָן טוֹב בַּשָּׁנִי וּבְרַבִּיעִי.
כְּבֵד - מִיתָה שֶׁל הַגְּדוֹלִים, טָחוּל - מִיתָה שֶׁל
הַקְּטָנִים.

רַעֲיָא מִהִימְנָא

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, וְהִיא כֵּךְ הוּא, שֶׁהַכְּבֵד הוּא
מִדְרָגָה שֶׁל עֲשׂוֹ. עֲשׂוֹ הוּא אֲדוּם. הוּא כּוֹנֵם

את כל הדמים, בין הצוללים בין העבורים. ולא מבחין בין טוב לרע. לא עושה הבדלה ביניהם. הלב הוא ישראל, שמבדיל בין טוב לרע, בין דם טמא לדם טהור, ולא לוקח אלא המכרר והנקי של אותו דם, כבורר אכל מתוך פסלת.

ואחר שנוטל הלב, שהוא יעקב, המכרר שבדמים, שהוא למעלה, ונשאר כבד, שהוא ^(דף רלד ע"ב) עשוי עם הפסלת - הוא פועם עליו במרה, שהיא גיהנם, שנבראה ביום השני, מיתת הגדולים, והיא נקבה הרעה, איש זרה, עבודה קשה, עבודה זרה קוראים לה.

ומשום שממנה מתעורר פעם לכבד, פרשוה חכמי המשנה, כל הפועם באלו עובד עבודה זרה. ולא עוד, אלא שאין שרפה וחמימות בכל המחלות של אברי הגוף אלא במרה. שהיא מדליקה בשלהבות על העורקים של הכבד ורוצה לשרף את כל הגוף. והיא כדגמת הים באשר הוא פועם, שנלי הים עולים עד לרקיע ורוצים לצאת

מִגְבוּלָם לְשִׁבְר (לְהַסְרִיב) הָעוֹלָם. אִם לֹא הִשְׁכִּינָהּ,
 שֶׁהִיא לַחֲוֹלָה כַּחֲוֵל הַמִּקְיָף אֶת הַיָּם שְׁלֹא יוֹצֵא
 מִשְׁפָּתוֹ - אִף כִּי הִשְׁכִּינָה סוֹכְכֵת לְגוֹף וְסוֹמְכֵת
 אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מא) ה' יסְעֶדְנוּ עַל עַרְשׁ
 דָּוִי.

וּמִשּׁוּם זֶה בְּאֵרוֹהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, הַמְבַקֵּר אֶת
 הַחֲוֹלָה לֹא יֵשֵׁב לְמִרְאֵשׁוֹתָיו, מִשּׁוּם
 שֶׁשְׁכִּינָה עַל רֵאשׁוֹ. וְלֹא לְמִרְגְּלוֹתָיו, כִּיזוֹן שְׁמֵלֶאֱדָ
 הַמְּוֹת לְמִרְגְּלוֹתָיו. וְזֶה לֹא לְכָל בֶּן אָדָם, אֶלָּא
 לְבִינוֹנֵי. אֲבָל לְצַדִּיק גְּמוּר - ה' יסְעֶדְנוּ עַל עַרְשׁ
 דָּוִי, עַל רֵאשׁוֹ. וְהִשְׁכִּינָה מִקִּיפָה אֶת גּוֹפּוֹ עַד
 רִגְלָיו. וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בְּיַעֲקֹב, (בראשית מט) וַיֵּאסֹף
 רִגְלָיו אֶל הַמַּטָּה, וְזוֹ הִשְׁכִּינָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ, (ישעיה סו)
 וְהֶאֱרַץ הַדָּם רִגְלָי. וְלָרֶשַׁע גְּמוּר, מִלְּאֵד הַמְּוֹת
 מִקְיָף אוֹתוֹ בְּכָל צַדְדָיו. וְזֶה יֵצֵר הָרַע, שְׁמֵלֶאֱדָ
 הַמְּוֹת מִקְיָף אוֹתוֹ בְּכָל צַדְדָיו, חָרֵב שְׁלוֹ, שֶׁפָּנּוּ
 מוֹרִיקוֹת בְּטַפָּה אַחַת מֵאוֹתָן שֶׁלֹּשׁ טַפּוֹת שְׁזוּרֵק
 בּוֹ. זֶהוּ שֶׁפָּתוּב (משלי ה) וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַּלְעָנָה.
 הַכְּבֵד זֶה הַזָּכָר. יוֹתֵרֵת הַכְּבֵד - נְקֻבָּה. (עד כאן).

זֶהר

תִּקְבָּהּ הִיא דְרָגָה אַחַת מִשְׁשִׁים מְמִיתָהּ, וְזֶה
נִקְרָא תְרֵדְמָה. מִלְּאֵךְ עִסְמִירָאָה (עִסְמִירָא),
דְרָגָה שְׁשִׁית שֶׁל מִלְּאֵךְ הַמּוֹת. וּמִתּוֹךְ שָׂבֵא
מִרְחוֹק, הוּא מֵצֵד הַמּוֹת, וְלֹא מוֹת מִמֶּשׁ. וְנִרְמֵז -
אַחַד מִשְׁשִׁים מְמִיתָהּ.

רְעִיָא מְהִימְנָא

אָמַר הַרוּעָה תְנַאֲמֵן, מֵאַחַר שְׁתַּגּוּף הוּא מֵעֵין שָׁל
טוֹב וְרַע, אִין אִיבְר בְּגוּף שְׂאִין בּוּ יֵצֵר הָרַע
וְיֵצֵר הַטּוֹב לְפִינּוּנִים. וְלְצַדִּיקִים גְּמוּרִים שְׁתִּי
יִצִירוֹת, שָׁל זָכָר וְנִקְבָּהּ, וְשִׁנְיָהֶם טוֹבִים, כְּדָגְמַת
חָתָן וְכֵלָהּ. וְלְרִשְׁעִים גְּמוּרִים שְׁתִּי יִצִירוֹת רְעוֹת,
זָכָר וְנִקְבָּהּ, בְּכָל אִיבְר וְאִיבְר, מֵצֵד שָׁל סְמָא"ל
וְנִחְשׁ.

וּמִשּׁוּם זֶה מֵצֵד שָׁל עֵין טוֹב וְרַע, הִיא תִקְבָּה
שְׁשִׁים בָּהּ שְׁתִּי דְרָגוֹת. שְׂפָךְ בְּאֶרוֹהוּ
חֲכָמִים, קְבָה - יִשּׁוּן. וְיֵשׁ שְׁנָה אַחַת מִשְׁשִׁים

בְּמִיתָהּ. וְשָׁנָה, אַחַת מִשְׁשִׁים בְּנִבְוֶאָהּ. וּמִשׁוּם זֶה
 פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים בְּעֲלֵי הַיְשִׁיבָה, כְּתוּב (זכריה י'
 וְחִלְמוֹת הַשָּׁוֵא יִדְבְּרוּ, וְהָרִי כְּתוּב (במדבר יב) בְּחִלּוֹם
 אֲדָבָר בּוֹ? לֹא קָשָׁה. כָּאֵן עַל יְדֵי יָשָׁד - כָּאֵן עַל
 יְדֵי מְלֶאכֶה. חִלּוֹם עַל יְדֵי מְלֶאכֶה - אֶחָד מִשְׁשִׁים
 בְּנִבְוֶאָהּ. חִלּוֹם עַל יְדֵי יָשָׁד הוּא שָׁוֵא, מִצַּד שֶׁל
 הַמְּוֹת. וְהוּא תְּבִין. שְׂכָךְ בְּאֶרוּחוֹ, כְּשֵׁם שְׂאֵי אֶפְשָׁר
 לְבַר בְּלֹא תְּבִין, כִּךְ אֵי אֶפְשָׁר לְחִלּוֹם בְּלֹא דְבָרִים
 בְּטִלִּים.

הַאֲצִטוּמָכָה זֶה גְּרָקָן נִקְלָה. וּבְאֶרוֹ חֲכָמִים,
 גְּרָקָן טוֹחֵן, שֶׁהוּא לוֹקַח הַכֹּל
 וְשׁוֹחֵק, וְשׁוֹלֵחַ לְכֹל הָאֵיבָרִים. אִם הָאֵיבָרִים בְּלֵי
 עוֹזוֹת, כְּגוֹן מֵה שְׂאֶמְרוֹ חֲכָמִים, שְׂיֵשׁ דְּבָרִים
 הַמְּעַבְבִּים אֶת הַקְּרָבָן, שֶׁלֹּא יוֹרֵד לְקַבֵּל אוֹתוֹ
 תְּהוּא שְׂשִׁלַּח הַקְּרוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא לְקַבֵּל הַמְּתַנָּה
 שְׁלוֹ. שְׂיֵשׁ שְׂמִקְבֵּל אוֹתוֹ הַקְּרוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי
 אֶרֶיָה, שְׂנֵאמַר בּוֹ (יחזקאל א) וּפְנֵי אֶרֶיָה אֵל הַיְמִין
 לְאַרְבַּעַתָּן. וְהַקְּרוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא רוֹכֵב עָלָיו, וַיּוֹרֵד
 בּוֹ לְקַבֵּל אוֹתוֹ דוֹרוֹן.

וַיֵּשׁ הַדְּרוֹן שְׁמֶקֶבֶל אוֹתוֹ עַל יְדֵי שׂוֹר, שְׁנֵאמַר בּוֹ
 (שם) וּפְנֵי שׂוֹר מִהַשְּׂמֵאוֹל לְאַרְבַּעַתָּן. וַיֵּשׁ
 הַדְּרוֹן שְׁמֶקֶבֶל עַל יְדֵי נֶשֶׁר, שְׁנֵאמַר בּוֹ (שם) וּפְנֵי
 נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. שְׁהֵם שְׁתֵּי תוֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה.
 וַיֵּשׁ הַדְּרוֹן שְׁמֶקֶבֶל אוֹתוֹ עַל יְדֵי אָדָם שְׁכַתוֹב בּוֹ
 (ויקרא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן לֵה'. בְּדַמּוֹת שָׁל
 זֶה שְׁנֵאמַר בּוֹ (יחזקאל א) וְדַמּוֹת פְּנִיָהֶם פְּנֵי אָדָם. שֵׁם
 יְהוֹ"ה יוֹרֵד עֲלֵיהֶם לְקַבֵּל הַקִּרְבָּן.

וַיֵּשׁ חֵיוֹת מְבַעֲיוֹת מְמַנּוֹת עַל הַגּוֹפִים, שְׁהֵם
 מֵאַרְבַּעַת יְסוֹדוֹת, וְהֵן מְהוֹרוֹת. וְלְעַמְתָּן יֵשׁ
 אַרְבַּע חֵיוֹת הַדְּרוֹסוֹת, מְמַאוֹת, (מְלֹאכִים מְמַנִּים) עַל
 אַרְבַּע מְרוֹת, שְׁהֵן: מְרָה לְבָנָה, מְרָה אֲדָמָה, מְרָה
 יִרְקָה, מְרָה שְׁחָרָה. וַיֵּשׁ חֵיוֹת שְׂכָלִיּוֹת שְׁפוֹכְבוֹת
 הַכַּפְסָא. וַיֵּשׁ לְמַעְלָה מֵהֵן וּגְבוּהוֹת עֲלֵיהֶן, וְהֵן חֵיוֹת
 אֱלֹהִיּוֹת, מְצַד הַקִּדְשָׁה. וַיֵּשׁ חֵיוֹת מִתְצַד הָאֲחֵר,
 וּנְקִרְאוֹת אֱלֹהִים אֲחֵרִים. וְהַחֵיוֹת הָאֱלֹהִיּוֹת מְצַד
 הַקִּדְשָׁה נְקִרְאוֹת אֱלֹהִים חַיִּים. וְאֵלוֹ הָאֱלֹהִיּוֹת שָׁל
 הַקִּדְשָׁה נְקִרְאוֹת אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִיּוֹת, וְעֵלֶת עַל הַכֹּל,
 אֵל אֲרוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים. וְכֹל מִיֵּן הוֹלֵךְ לְמִינוֹ.

וּמַשׁוּם שֵׁשׁ אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם, אָמַר עֲלֵיהֶם, (שמות כב)
 זָבַח לְאֱלֹהִים יַחְרָם בְּלֹתֵי לַה' לְבַדּוֹ. כִּדְרֵי שְׁלֹא
 יִתְעַרְבּ אֱלֹהִים תִּיִם עִם אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם. (ובחבור קדמון).

(עד כאן). (דף רלה ע"א)

זֹהַר

אֶצְטוּמְכָה זו לזקחת ושוחקת, ושולחת לְכָל
 תְּצַדְדִים שֶׁל מַטָּה, וּמְמַנָּה נְזוּנִים
 הַתְּחַתּוֹנִים. וּמֵאלוֹ שׁוֹתִים הַשְּׂמָרִים לְמַטָּה כָּל
 אוֹתָן רוֹחוֹת וְצַדְדִים אַחֲרֵיהֶם שְׁנֵזוּנִים בְּלִילָה
 מֵאוֹתָם אֵיבָרִים וּפְדָרִים. וְהַשְּׂאָר נוֹטְלִים כָּל
 הָאֵיבָרִים, וְנוֹטֵל הַכֹּל הַכְּבֵד, וּמְקָרִיב לְלֵב, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר לְעִיל. וְזֶהוּ שְׁכַתּוֹב (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל
 הַיָּמִין. וְעַל זֶה מֵתְרָאָה עַל הַמְּזִבַּח הַגָּמַת אֲרִיָּה
 שֶׁאוֹכֵל קֶרֶבְנוֹת. מִכָּאן וּלְהֵלָאָה כָּל שְׂאָר
 הָאֵיבָרִים בְּסוּד שֶׁל הַגּוֹף בְּדִגְמָא שֶׁל מַעֲלָה.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אָמַר הַרְוֵעָה הַנְּיָאֵמָן, מְאוֹר הַקְּרוֹשׁ, וְדַאי
 אַצְמוּמְכָה פְּרַאשׁוֹנָה לִזְקַחַת הַכֹּל עַד
 יֵשׁ שְׁעוֹת, וְאוֹפָה. קְרַקְבֵן הוּא אוֹפָה. וְהַרְאָה
 הִיא מִשְׁקָה. הַלֵּב הוּא הַמְּלָךְ. וְאֵלוֹ הַשְּׁנַיִם הֵם
 וְדַאי אוֹפָה וּמִשְׁקָה לְתַת לְמַלְךְ מִהַטּוֹב שֶׁל כָּל
 מְאֹכְלִים וּמִשְׁקִים, מִהָרֵאשׁ שֶׁל כָּלם, מִהַמְּבַחַר
 שֶׁל כָּלם, וְזֶהוּ שְׁכַתּוֹב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) אָרִיתִי מוֹרֵי עֵם
 בְּשָׁמִי אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי עֵם וְדַבְּשִׁי שְׁתִּיתִי יֵינִי עֵם
 חֲלָבִי. אַחַר כֵּן נֶאֱמַר אֲכָלוּ רַעִים, שְׁהֵם שְׂאֵר
 הָאֵיבָרִים, שְׁהֵם תִּילּוֹת וּמַחֲנוֹת הַמְּלָךְ, שְׁמַחֲלֵק
 לָהֶם מְזוֹן עַל יְדֵי שֶׁר הָאוֹפִים. שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ הַיּוֹדִים,
 עַל יְדֵי שֶׁר הַמִּשְׁקִים.

וְהַכְּבֵד הוּא לִימִין תַּבֵּן אָדָם. וּמִשׁוֹם זֶה, וּפְנֵי
 אֲרִיָּה אֵל תִּימִין לְאַרְבַּעַתָּם, לִימִין הַמְּלָךְ,
 שְׁהוּא הַלֵּב. הַטְּחוּל לְשִׁמְאֵל. אֵלוֹ הֵם מִהַצַּד
 הָאַחַר, וּפְנֵי שׂוֹר מִהַשְּׁמֵאוֹל. מִשְׁקָה יֵין מְזוֹן בְּמִים

לְמַלְךְ. וְאַרְיֵה אוֹכֵל, זֶה כָּבֵד, שְׂאוּסֶף מְזוּזָן לְפָנַי
הַמְּלָךְ, שֶׁהוּא הַלֵּב.

וַיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת עַל זֶה: אִם כָּבֵד הוּא עֲשׂוֹ, אִיךְ
הוּא מְתַקֵּן מְזוּזָן לַלֵּב? אֵלֶּא וְדַאי הַלֵּב הוּא
בְּדַגְמָתוֹ שֶׁל יִצְחָק. כָּבֵד - עֲשׂוֹ, שֶׁהוּא הַצָּד
צִיד. וַיֹּאמֶר לוֹ, (בראשית י"ז) יָקוּם אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד
בָּנָו. אֵלֶּוּ הֵן הַתְּפִלוֹת שֶׁהוֹלְכוֹת וּמְתַרְחֲקוֹת
מִעֲנִיִּים, וַיִּצְחָק בְּצַעַר וּבְיַגוֹן, שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְבִזּוֹן
לְתַפְלָה. וּמִשׁוּם זֶה לֹא אָמַר וַיֹּאכַל מִצִּידִי, אֵלֶּא
וַיֹּאכַל מִצִּיד בָּנָו, (שמות ה') בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל. כָּמוֹ
זֶה אֵינִי לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל מְזוּזָן בְּנִלוֹת אֵלֶּא עַל יְדֵי
אֲמוֹת הָעוֹלָם.

אֲכַל כֵּן אֲשֶׁר הֵם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מְזוּזוֹתָם עַל יְדֵי
הַשְּׂכִינָה. וַיְהִי שְׁתֵּי כַּנְפֵי הָרָאָה מִשְׁקוֹת
אָמָה, שֶׁר הַמְּשָׁקִים. וּשְׁתֵּי הַכְּלִיֹּת - הָאוֹפִים,
שֶׁמִּבְּשָׁלוֹת הַזֵּדַע הַיּוֹרֵד מִן הַמַּחַ, וּמִבְּשָׁלוֹת מִים
שֶׁמִּבְּכָלוֹת מִכְּנָפֵי הָרָאָה. וּלְבַסּוֹף שִׁיאֲכַל הַמְּלָךְ,

שְׁהוּא הַלֵּב, נְאֻמַר בְּשֵׁתֵי הַכְּלִיּוֹת שְׁלוֹ אִכְלוּ רַעִים.
וּלְשֵׁתֵי כַּנְפֵי הַרְאָה - שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ הַיּוֹדִים.

הַלֵּב הוּא כִּסֵּא דִין, אַרְבַּע חֵיוֹת שְׁלוּחִים שְׁלוֹ.
שֵׁתֵי כַּנְפֵי רְאָה וּשְׁתֵי כְּלִיּוֹת. שְׁעַל כַּנְפֵי
רְאָה נְאֻמַר וּפְנִיָהּם וְכַנְפֵיהֶם פְּרָדוֹת מְלַמְעָלָה,
לְקַבֵּל עֲלֵיהֶם אֶת הַמְּלָךְ, שְׁהוּא (ישעיה יא) רוּחַ חֲכָמָה
וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וְגִבּוֹרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאָת ה'.
שְׁיֹשֵׁב עַל כִּסֵּא, שְׁהוּא הַלֵּב, שְׁכָל אוֹתָם דְּפָקִים
מִתְנַהֲגִים אַחֲרָיו כְּתִילִים אַחַר מְלָכָם.

וְהַרוּחַ שְׁנוֹשֶׁבֶת מִכַּנְפֵי הַרְאָה, נוֹשֶׁבֶת עַל שְׁנֵי
נְקֵבֵי הַחֹטָם, וְהִיא קְרִירָה וְצוֹנְנָת
מִהַשְׁמַאל, וְחֹמָה מִיְּמִין. וּמִצַּד הַמַּחַ, שְׁהוּא כִּסֵּא
שֶׁל רַחֲמִים, הִיא רוּחַ קָרָה לְיְמִין הַחֹסֶד, וְחֹמָה
מִשְׁמַאל הַגִּבּוֹרָה, שְׁשָׁם הַלֵּב וְהַמַּח מְזוּנָה כּוּ,
כְּאַמְצַע שֶׁל שְׁנֵיהֶם. אַף כִּדְ הַלֵּב מְמוֹנָה מִקַּר וְחָם.
וְהַמַּח גַּם כִּדְ, שְׁמִקְבְּלִים זֶה מִזֶּה.

וְאֵת הַשְּׂמֵרִים שֶׁל הַכֹּל נוֹטֵל הַפְּחֹל וְהַפְּחֹנוֹת
שְׁלוֹ, שְׁהֵם עֲבָדִים וְשְׁפָחוֹת, שְׁאֻמַר עֲלֵיהֶם

שְׁלֹמֹה, (קהלת ב) קָנִיתִי לִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת. שְׁתִּי
 בְּלִיּוֹת נִקְרְאוֹת אֲשִׁים, עַל שֵׁם אֲשִׁים שֶׁל מַעֲלָה,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (דברים יח) אֲשֵׁי ה' וְנַחֲלָתוֹ יֹאכְלוּן.

וּבְקִנְיָה יֵשׁ אִישׁ טַבְּעוֹת, שֶׁעֲלֵיהֶן נֶאֱמַר (תהלים כט)
 הָבוּ לַה' בְּנֵי אֱלֹהִים. שֶׁבָּהֶן עוֹלָה הַקּוֹל
 שֶׁנִּחְלַק לְשֵׁשׁ קוֹלוֹת שֶׁל הַשְּׂבִינָה. וְהַשְּׂבִיעֵי עוֹלָה
 לְפָה, שֶׁהוּא כֶּסֶא. וְאִישׁ טַבְּעוֹת שֶׁל קִנְיָה, שֶׁהֵם
 בְּדִגְמַת אִישׁ מִדְּרָגוֹת שֶׁל כֶּסֶא הַמְּלֶכֶךְ. וְקִנְיָה הוּא
 סֶלֶם, שֶׁבּוֹ נֶאֱמַר (בראשית כח) מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים
 וְיִרְדִּים בּוֹ, שֶׁאוֹתָם הַבָּלִים עוֹלִים בּוֹ הַמְּלֶכֶךְ (מחלב),
 וְהַרוּחוֹת שֶׁבְּאֵוִיר (חורים יוצאים) יוֹרְדוֹת בּוֹ בְּלֵב לְקַרֵּר
 חֲמִימוֹתָיו, שֶׁלֹּא יִשְׂרַף הַגּוֹף.

וּכְבֹּאֲשֵׁר הָרוּחַ יוֹרְדָת, יוֹרְדָת בְּכַפָּה רוּחוֹת, כְּמֶלֶךְ
 עִם חִילוֹתָיו. וְכַנְפֵי הָרָאָה מְקַבְּלוֹת
 לְרוּחַ, שֶׁהוּא מְלֶכֶךְ עֲלֵיהֶן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל א)
 וּפְנִיָהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרָדוֹת, (שמות כח) וְהָיוּ הַכְּרָבִים
 פְּרָשֵׁי כַנְפִים לְמַעַלָּה.

אִם וּבָאִים הָאֵיבָרִים שֶׁל הָאָדָם בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל
 הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, יוֹרֵד בְּסֵלָם,
 שֶׁהוּא הַגָּרוֹן, בְּכַמָּה רוּחוֹת קְדוֹשׁוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר
 עֲלִיְהֵן (תהלים קד) עֲשֵׂה מִלְּאֲכִיּוֹ רוּחוֹת, וְעוֹלָיִם לְעַמַּת
 אֱלוֹ הַתְּהַבְּלִים שֶׁל הַלֵּב, שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם מְשַׁרְתִּיו
 אֵשׁ לַחַט. וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (תהלים כט) קוֹל יְהוָה חֲצַב
 לַתְּבוֹת אֵשׁ. מִשּׁוֹם שֶׁהַלֵּב - אֲדָנִי, שֶׁמִּמֶּנּוּ
 עוֹלָיִם לַתְּבוֹת אֵשׁ בִּפְתָה, שֶׁהוּא יְהוָה, שִׁיּוֹרְדוֹת
 עִמּוֹ בְּמָה רוּחוֹת שֶׁל קְדָשָׁה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יְהוָה,
 שֶׁנֶּאֱמַר עֲלִיְהֵן (יחזקאל לו) כֹּה אָמַר יְהוָה מֵאַרְבַּע
 רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ.

קִנְיָה - הוּא קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִינָה. שֶׁהֵם לִימִין
 הַחֶסֶד, וְלִשְׂמָאל הַגְּבוּרָה. תִּפְאֶרֶת, סֵלָם
 בְּאַמְצַע, בְּגוּף, כָּלוּל מִשְׁתֵּי זְרוּעוֹת וְגוּף וּבְרִית
 וּשְׁתֵּי (צַדִּיקִים) שׁוֹקֵימ, כְּנֶגֶד שֵׁשׁ הַטִּפְעוֹת שֶׁל הַקִּנְיָה.
 וּבֵאֲשֶׁר יוֹרֵד יְהוָה לְלֵב לְנַפְּי אֲדָנִי, מִתְּחַבְּרִים
 תִּדִּין בְּרַחֲמִים בְּלֵב, שֶׁהוּא יֵאֱחָדוּנָהּ.
 וּבֵאֲשֶׁר עוֹלָה שֵׁם אֲדָנִי לַפֶּתַח, שֶׁנֶּאֱמַר אֲדָנִי שִׁפְתֵּי

תַּפְתָּח, לְקַבֵּל שֵׁם יְהוָה בְּפֶתַח, וּלְהַתְחַבֵּר שָׁם שְׁנֵי
 שְׂמוֹת בְּחִבּוּר אֶחָד - יֵאָהֲדוּנָהּ, כְּמוֹ שְׂמֵת־חֲבָרִים
 בְּלֵב. וּמִשּׁוֹם זֶה בָּאָרוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, מִי שְׂאִין
 תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ אֵל יִכְנָס לְבֵית הַמְדָרָשׁ, אִם אֵין לָהֶם
 פֶּה וְלֵב שְׁוִים. (עד כאן).

זוהר

קָנָה - שֵׁשׁ מַפְעוֹת בְּקָנָה שְׂמֵת־חֲבָרוֹת כְּאַחַת, וְהֵן
 נִקְרְאוֹת בְּנֵי אֱלִים. מוֹצִיאֹת רוּחַ לְנִשְׁבַּע עַל
 הָעוֹלָם, וּבָאוֹת מֵצַד הַגְּבוּרָה. וְכַאֲשֶׁר הֵן
 מֵת־חֲבָרוֹת כְּאַחַת, הֵן בְּדִגְמַת הַשּׁוֹפָר. וְאֵלוֹ
 נִקְרְאוּ שׁוֹפָר, שׁוֹפָר שֶׁל אֵיל שֶׁל יִצְחָק. אֱלִים -
 בְּנֵי בָשָׂר, הָבּוֹ לַה' בְּנֵי אֱלִים. אֱלִים שֶׁל יִצְחָק.
 וּמוֹצִיאֹת רוּחַ וְקוֹל. וְאוֹתוֹ קוֹל יוֹצֵא וּפּוֹנֵעַ בְּעֵנֵי
 גִּשְׁמִים, וְנִשְׁמָע לְבָרִיּוֹת שְׂכַחוּץ. וְעַל זֶה נֶאֱמַר, (אויב
 בו) וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבּוֹנֵן. שְׁוֹדַאי מֵצַד הַגְּבוּרָה
 הֵם כְּבָאִים. וּמִשּׁוֹם זֶה (וְמָה אֹמֵר תְּקוּל הַהוּא? קוֹל ה' עַל הַמַּיִם אֵל
 תְּכַבּוֹד וְגו') אֵל תְּכַבּוֹד הַרְעִים ה' עַל מַיִם רַבִּים. אֵל
 תְּכַבּוֹד רוּעַם לֹא כְּתוּב, אֶלָּא אֵל תְּכַבּוֹד הַרְעִים,

על ידיהם של בני אלים. ואין מי שמכיר בשבח של הקול הזה. זהו שפתוב מי יתבונן.

רעיא מהימנא

פתח הרועה הנאמן ואמר, אוי להם לבני אדם, שהם אטומי לב, סתומי עינים, שלא יודעים אברי הגוף שלהם על מה הם מתקנים, שהרי הקדוש ברוך הוא (תקנ"ה), שלשה חילות כלולים בו: אחד - הכל, שהוא להב אש, שיוצא מן הלב ונחלק לשבעה הכלים שאמר קהלת. שני - אויר שנכנס בתוכו מבחוץ. שלישי - מים של בנפי ראה, שהם דבוקים בקנה. ומשלשת אלו נעשה קול - מים ורוח ואש. ומתחלק כל אחד לשבעה, והם שבע להבות, שבעה אוירים, שבעה נחלים.

וכאשר פוגעות להבות הלב פענני נשם, שהם בנפי ראה, דרך קנה הראה - זהו שנאמר ורעם גבורותיו מי יתבונן. שבה הלב מבין בבניה, שהיא בלב לשמאלו, גבורה. וחסד לימין,

מִים שֶׁל בְּנֵי יִרְאָה. וְשֵׁם חֲכָמָה, הַמַּחַת, וּמִמֶּנּוּ (שיר
 השירים ד) מֵעֵין גְּנִים בְּאֵר מִים חַיִּים וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן,
 שֶׁהוּא לֶכֶן הַמַּחַת, נוֹזְלִים עַל הַקֶּנֶה שֶׁל הָרֵאָה, אַחֲרֵי
 שֶׁעָלוּ עֲנָנֵי הַבֵּינָה לְגַבֵּי הַמַּחַת.

וְסוּד הַדְּבָר - (שם ג) מִי זֹאת עָלָה מִן הַמְדַבֵּר
 בְּתִימְרוֹת עֶשְׂן. וְזֶה עֶשְׂן הַמְעַרְכָּה שֶׁעוֹלָה
 מִן הַלֵּב לַמַּחַת, שֶׁכָּל הָרוּחוֹת שֶׁל הָעוֹלָם לֹא מְזִיזוֹת
 אוֹתוֹ מִמְקוֹמוֹ. חֲכָמָה - פ"ח מ"ה. פ"ח - בַּלֵּב.
 מ"ה - בַּמַּחַת. קֶנֶה - תַּפְּאֶרֶת, כָּלוּל שֵׁשׁ סְפִירוֹת.
 שֵׁשׁ מִדְּרָגוֹת הֵן לְכַסָּא, שֶׁהִיא אִמָּא. שֶׁתִּרְד
 הַחֲכָמָה אֶצְלָה מִן הַמַּחַת לְלֵב, שֶׁכֵּן הַלֵּב מִבֵּין.
 וּמִשׁוּם זֶה, (משלי ד) קֶנֶה חֲכָמָה קֶנֶה בֵּינָה. בּוֹ אִבָּא
 יוֹרֵד, בּוֹ אִבָּא עוֹלָה. וְזֶהוּ סֵלֶם שָׁבוּ (עלים וְיִרְדִים בּוֹ)
 עֲלִים - שְׁנַיִם, וְיִרְדִים - שְׁנַיִם. וּבַחֲבוּר הַקְדָּמוֹן.

(ע"ב)

זֹהָר

וְשֵׁמִי - שֶׁכָּלֵעַ מֵאֲכָל, וּמִשָּׁם נִכְנָס לְכָל הָאֵיבָרִים,
 שֶׁהִיא (זֶה הוּא סוּד) בְּמִדְרָגָה שֶׁל אֲשִׁים. אֲשִׁים

הם קרבים מיד, ובוֹלְעִים וְנוֹטְלִים כָּלִיל (הכל) מִתּוֹךְ
הָאִישׁ הָעֲלִיזָה, שְׂכָלִיל לְאִשִּׁים. וְסוֹד זֶה - (דברים יח)
אִשֵּׁי ה' וְנִחַלְתּוּ יֹאכְלוֹן. אֵלּוּ אוֹכְלִים וְבוֹלְעִים,
וְהִשָּׂאָר לֹא אוֹכְלִים כָּף.

וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם (שְׂכַחוּן) לְבַד, לֹא יוֹדְעִים אִיךְ
אוֹכְלִים וְלֹא הַסוֹד שֶׁלָּהֶם, אֵלָּא מִדְּרָגוֹת
שְׂכַפְפָּנִים הֵם יוֹדְעִים, וְלוֹקְחִים מֵהֶם. וְשֵׁט אֵינּוּ לוֹ
בְּדִיקָה מִבְּחוּץ, שְׁלֹא יוֹדְעִים, אֵלָּא מִבְּפָנִים יוֹדְעִים
וְנוֹטְלִים עַד שֶׁנִּכְנָסִים לְבֵית הַטְּחִינָה, וְנִשְׁחַק
וּמִתְבַּשֵּׁל. וְלוֹקַח הַכֹּל הַכֹּבֵד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. מֵאֵלּוּ
הָאִשִּׁים יוֹצְאוֹת מִדְּרָגוֹת שְׂמִקְדִּימוֹת וְנוֹטְלוֹת
מִהַכֹּבֵד בְּרֵאשִׁיטָה (וּמִתֵּן? אֵלּוּ) הַטּוֹחֲנוֹת, שְׂאוֹכְלִים
הַקְּרָפְנוֹת וְטוֹחֲנִים אוֹתָם. וְעַל זֶה מִשְׁחַרְבַּת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ כְּתוּב, (קהלת יב) וּכְבָּלוּ הַטּוֹחֲנוֹת כִּי מֵעֲטוּ.
אֵלּוּ הַטּוֹחֲנוֹת בַּתְּחִלָּה.

כִּיּוֹן שְׂנֵטְחוּ, הֵם שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם, בּוֹלְעִים
וְנוֹטְלִים, וְנִקְרָאִים וְש"ט. מִדּוּעַ? אֵלָּא
וְשֵׁט, צוּרָה שֶׁל אוֹת וְא"ו, (דף רלו ע"א) הוּא וְשֵׁט כְּפוּף.

וְלֵאחֶר מִכֵּן מְשַׁמֵּט לְאֹכֵל וְלִשְׁתּוֹת יַיִן וּמַיִם,
 עֲנֵנְאֵמֶר (במדבר י"א) שָׁמַן הָעַם וְלָקְטוּ. אֹכֵל לְאֹכֵל,
 וּשְׁתִּיָּה שָׁל יַיִן וּמַיִם, נִסּוּף תִּיַיִן וְנִסּוּף חַמִּים.

בְּזֶה הַיּוֹשֵׁט נִכְנָס, וְנִשְׁאָב בְּרֵאָה עַל יְדֵי אֱלוֹ
 הַשָּׁרִפִּים (הַאִיבָרִים), בַּשְּׁלֵהֶבֶת שְׁלָהֶם לִזְקָחִים
 הַמְשַׁקָּה, וְנִקְרָאִים רֵאָה בְּחִבּוּר אַחֶר, וְנִשְׁאָב הַכֹּל
 בָּהֶם. וְכֹל אֱלוֹ לִזְקָחִים כָּל אַחֶר וְאַחֶר כְּמוֹ
 שְׁרָאוֵי לָהֶם. וּמִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נֵאמֶר, (קהלת
 י"ב) וּבָטְלוּ הַמַּחְנוֹת כִּי מֵעַטּוֹ, כֵּלָם. שְׁהַמְעִיטוּ
 דְמוֹתָם וּמִזֹּנָם, וְאִין יוֹם שְׂאִין בּוֹ קָלְלָה. הַרִים
 קוּלוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאֵמֶר, אוֹי יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדוֹשָׁה!
 אוֹי לְעַם שְׁכָל טוֹבוֹת אֱלוֹ אֲבָדוּ! שָׂרִים גְּבוּרִים
 מְמַנִּים הִקְטִינוּ דְמוֹתָם. עַל זֶה בּוֹכִים הַחֲבֵרִים.
 אָמְרוּ, אוֹי רַבִּי! כַּאֲשֶׁר תִּסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם, מִי
 יִגְלֶה סוּדוֹת סְתוּמִים עֲמֻקִּים כְּאֱלוֹ, שְׁלֵא נִשְׁמְעוּ
 מִיָּמִיו שֶׁל שְׁלֵמָה הַמְּלֹךְ וְעַד עַתָּה? אֲשֶׁרִי הַדּוֹר
 שִׁשׁוּמְעִים מְלִים אֱלוֹ, וְאֲשֶׁרִי הַדּוֹר שִׁאֲתָה בְּתוֹכוֹ!
 אוֹי לַדּוֹר שִׁישְׁאָרוּ יְתוּמִים מְמֹד!

רְעִיָא מְהִימְנָא

פְּתַח הַרְוֵעָה הַנְּאֻמָּן וְאָמַר, וְהָרִי כְּתוּב
וְשִׁפְתוֹתַי נוֹן שְׂבַח כְּמִרְחֵבִי רְקִיעַ. וְשִׁבְעָה
רְקִיעִים הֵם: וִילּוֹן, רְקִיעַ. שְׁחָקִים, זְבוּל. מְעוֹן.
מְכוּן. עֲרֻבוֹת. שְׁחָקִים. שְׁבָהֶם רַחִים שְׁמוֹתָנִים מִן
לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לָבֵא. וְאֵלֹו נִקְרָאִים שְׁחָקִים, עַל
שֵׁם (שְׁמוֹת ל) וְשִׁחְקַת מִפְּנֵה הָרֶק. וְאֵלֹו נִצַּח וְהוֹד,
עֲלֵיהֶם נֹאמַר (יִשְׁעִיָּה מֵח) וְשְׁחָקִים יִזְלוּ צַדִּיק, שְׁהִיא
שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה.

וִילּוֹן, שְׁבוּ מִכְּנִים עֲרֻבִית וּמִזְצִיא שְׁחָרִית. רְקִיעַ
הוּא יְסוֹד, שְׁבוּ מְאִירִים הַשְּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ,
שְׁהוּא הָעֶמּוּד הָאֲמֻצְעִי וְשְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה. וְהוּ
שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית א) וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם
לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. וְצַדִּיק הוּא אֹת בֵּין נִצַּח וְהוֹד,
וְעֵדוֹת בֵּין תַּפְאֶרֶת וּמַלְכוּת.

נִצַּח וְהוֹד - שְׁנֵי תְּצִאֵי גוֹף הֵם, כְּדָגְמַת שְׁנֵי
תְּאֻמִּים. וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאִים שְׁחָקִים. שְׁנֵיהֶם

בְּאַחַד אוֹת וְ"ו הֵם, מִן וְשֵׁט, מִצַּד הַשְּׂמאל. וְהֵם
שְׁתֵּי הַטּוֹחֲנוֹת, מִצַּד הַיְמִין.

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ. עֲצָמוֹת צַדִּיק
יְסוֹד עוֹלָם, מִדְּרָגָה שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק.
וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר, אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי. וְאִין לָחֵם
אֲלֵא תוֹרָה, שֶׁנֶּאמַר (משלי ט) לָבוּ לַחֲמֵי בְּלַחֲמֵי.
וְהֵם אֲשֶׁכּוֹלוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק. וְצַדִּיק עֵץ פְּרִי.
וּבְגִלְלוֹ נֹאמַר (במדבר יג) וַיִּשְׁאַחֻוּ בַּמוֹט בְּשָׁנִים.
וּמִדּוּעַ בַּמוֹט? בְּגִלְלֵי שְׂלֵא הָיָה שָׁם צַדִּיק.

וּבְגִלְלָם נֹאמַר בּוֹ, (תהלים נה) לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט
לְצַדִּיק, שֶׁהוּא עֵץ, שֶׁנֶּאמַר בּוֹ (במדבר יג)
הַיֵּשׁ בָּהּ עֵץ אִם אֵין. עֲקְרוּ עֵץ שֶׁהוּא צַדִּיק, אֵלוֹ
שֶׁהוּצִיאוּ שֵׁם רַע עַל הָאָרֶץ, וְנִרְמּוּ לְמַה שֶׁנֶּאמַר
וַיִּשְׁאַחֻוּ בַּמוֹט בְּשָׁנִים, ו' ו'.

וְעַל הַמְּרַגְלִים נֹאמַר, סַחֲטָה עֲנָבִים. צַדִּיק שֶׁהוּא
יְסוֹד, בּוֹ סוֹד, שֶׁהוּא יֵין הַמְּשֻׁמֵּר בְּעֲנָבֵיו
מִשְׁשֵׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית. שֶׁהֵם שֵׁשׁ מִדְּרָגוֹת שֶׁל הָאוֹת
ו'. וְהֵם שְׂרָפִים, אוֹתֵיזוֹת ו' ו', שֶׁנֶּאמַר (ישעיה ו) שֵׁשׁ

בְּנֵפִים לְאַחַד. מִהַשְׁמָאל. וְאֵלוֹ הַמוֹצִיאים מִים -
מִתְיָמִין. וְצִמְאִים בַּשְּׁלֶהֶת שְׁלָהֶם מִצַּד הַגְּבוּרָה
וְשׂוֹאֵבִים מִצַּד הַחֶסֶד.

וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר, (תהלים קד) עֲשֵׂה מִלְּאֲכִיו רוּחֹת,
מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁנוֹשְׁבִים עַל
הַלֵּב, שֶׁהוּא מִדְּרָגָה עֲשִׁירִית בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא
בִּינִיָּהֶם. וְהוּא אוֹת ו', אוֹת בַּצֵּבֵא שְׁלוֹ, כָּלוּל ו'
פְּרָקִים שֶׁל שְׁתֵּי שׁוֹקִים, שְׁכַתוֹב בָּהֶן (שיר השירים ה)
שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי יָשׁ, וְזֶה צְדִיק אוֹת בְּרִית.

ו' עֲלִיוֹנָה - תְּפֹאֶרֶת. בֵּין שְׁשֵׁה פְּרָקִים שֶׁל שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת. וּמִשׁוֹם זֶה ו' ו', גּוֹף וּבְרִית שְׁנֵה שְׁבִים
בְּאַחַד. וְהֵם (שמות כה) פְּרָשֵׁי בְּנֵפִים לְמַעְלָה, כְּנָגֵד ו'
עֲלִיוֹנָה שְׁעֲלִיָּהֶם. וּמִצְדָּה נִקְרָאִים נְבִיאֵי אֱמֶת.
סְבִיבִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַבְּרִית, שֶׁהִיא אוֹת ו' שְׁנִיָּה,
(משלי י) וְצְדִיק יְסוּד עוֹלָם. וּמִשׁוֹם זֶה נִצַּח וְהוּד
טוֹחֲנִים מִן לְצְדִיקִים, שֶׁהֵם מִצַּד שֶׁל צְדִיק יְסוּד
עוֹלָם, שֶׁהוּא בִּינִיָּהֶם. וּמִשׁוֹם זֶה נִקְרָאִים טוֹחֲנֹת.

וּמֵצַד שֶׁל הַיּוֹשֵׁט נֹאמֵר, (כמדבר יא) שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ,
 אוֹתָם הַמְּלַקְטִים פְּסָקִים שֶׁל הַמִּשְׁנָה.
 וּמִחֲנוּ בְּרַחִים - מִכָּאן, מִי שֶׁמוֹצִיא דְבוּרִים שֶׁל
 תּוֹרָה, צָרִיךְ לְמַחְנֵם בַּשָּׁנִים וּלְהוֹצִיא דְבוּרִים
 שְׁלֵמִים, וְאֵלּוּ הַדְּבוּרִים נִקְרָאִים שְׁלֵמִים. וְאַחֲרֵיהֶם,
 אוֹתָם שֶׁהֵם שׁוֹטִים, שְׂאוּכָלִים דְבוּרִים בְּהִלְעָטָה
 וְלֹא מוֹחֲנִים אוֹתָם בַּמּוֹחֲנוֹת שֶׁלָּהֶם וּבַשָּׁנִים, מֵה
 כְּתוּב בָּהֶם? (שם) הַפֶּשֶׁר עוֹדְנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם [וְגו']
 וְאֵף ה' חָרָה בְּעַם. שֶׁהֵם מִשְׁרָשׁ שֶׁל מִי שֶׁנֹּאמֵר
 עָלָיו (בראשית כה) הֲלֵעִיטְנִי נָא. וְנִצַּח וְהוֹד נִקְרָאִים
 בְּרוּכִים.

וּשְׂמוֹנָה יָם: תְּכַמֶּה, בִּינָה, גְּדֻלָּה, גְּבוּרָה,
 תְּפָאֶרֶת, מַלְכוּת, נִצְחָה, הוֹד. צְדִיק
 עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ, שֶׁהוּא אֵין לוֹ זוּג. וּמֵה הָעֲטָרָה
 שֶׁלוֹ? כֶּתֶר עֲלִיוֹן. וּבְגָלְלוֹ (דף רלו ע"ב) פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי
 הַמִּשְׁנָה, הָעוֹלָם תָּבֵא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא
 שְׂתִיָּה, אֶלָּא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֲטְרוּתֵיהֶם
 בְּרֹאשֵׁיהֶם. וְזֵהוּ שֶׁבָּאָרוֹ, אֲמָרָה שְׂפָת לְפָנַי תִּקְדוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא, לְכָל הַיָּמִים נְתַתָּ בֵּן זֶוֶג וְלִי לֹא נְתַתָּ
בֵּן זֶוֶג. (ע"ב רע"א מהימנא).

זַהַר

פְּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה'
אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. אוֹת ע' גְּדוּלָּה, וְאוֹת ד'
גַּם בֵּן. וְסִימָן זָה - עַד. וְזָהוּ שְׂפָתוֹב (שמואל-א יב)
עַד ה' בָּכֶם. נְשָׂאָרוֹ אוֹתֵיזֵת ש"מ. מ' פְּתוּחָה.
מָה תַּפְעַם לֹא סְתוּמָה? מִשּׁוֹם שְׁם' סְתוּמָה הִיא
מְלֶךְ (עולם) עֲלִיּוֹן. מ' פְּתוּחָה הִיא מְלֶךְ (עולם)
תַּחְתּוֹן. אוֹתֵיזֵת אַחֲרוֹת נְשָׂאָרוֹ א' ח', עֲלִיּוֹן
כְּתוּב (משלי כה) כְּבֹד אֱלֹהִים תִּסְתֵּר דְּבָר.

מִצָּאָנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב תְּמַנּוּנָא סְבָא, כָּל מִי
שְׂמַיְיחַד יַחּוּד זָה בְּכָל יוֹם, שְׂמַחָה מְזַמְּנָת
לוֹ מְלַמְעָלָה מְסוּד אוֹתֵיזֵת אֱלוֹ - ש"מ מְצַד זָה,
א"ח מְצַד זָה. וּמְצַרְף הָאוֹתֵיזֵת - לְמַפְרַע (שדי)
מִתְחִיל, וּבְיָשָׁר (תיים) מְסִים. וְסִימָנָם: אֲשֶׁמ"ח,
שְׁנָאֵמַר (תהלים קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בָּה'. מִמַּש. זָה יַחּוּד
תְּקַדּוּשׁ. וְיִפָּתָה הוּא. וְכָךְ הוּא בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּף,

שָׁאֵמַר כְּמוֹ זֶה, שְׁמִי שְׁמִיחַד יְחוּד זֶה בְּכָל יוֹם,
שְׂמִיחָה מְזַמֶּנֶת לוֹ מְלַמְעָלָה.

עוֹד יֵשׁ בּוֹ אוֹתוֹת ש"מ, שְׁנִכְלָל מִן ע' גְּדוּלָה.
אֵלוֹ שְׁבַעִים שְׁמוֹת בְּסוּד הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים,
וְזֵהוּ שְׁמַע - שֵׁם ע'. יִשְׂרָאֵל, ה', אֱלֹהֵינוּ, ה' - אֵלוֹ
אֲרַבְעָה בְּתֵי הַתְּפִלִּין שְׂמֵאֲחַד אוֹתָם א"ח. אוֹתוֹ
שָׁאֵמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) בְּתַחֲוֹ לִי אֲחַתִּי רַעֲיָתִי. אוֹת ד'
- זֶה קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, שֶׁהִיא אֲחוּזָה בָּהֶם. סוּד
לְחֻכְמִים נֹאמַר, שְׁלֹא לְגִלוֹת. שְׂתַק רַבִּי שְׂמַעוֹן.
בְּכָה וְחִיָּה. אָמַר, אָמַר, שְׁחֲרֵי וַדַּאי עַת רְצוֹן
נִמְצָא, וְאִין בְּדוֹר זֶה עַד שְׁיָבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ,
שְׁיִהְיֶה לָהֶם רְשׁוֹת לְגִלוֹת.

שְׂתֵי רְצוּעוֹת יוֹצְאוֹת מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה, סוּד שֶׁל
שְׂתֵי יַרְכֵּים שְׁלֵמָטָה שֶׁל זֶה הָא"ח, שְׁנִבְיָאִי
הָאֲמַת אֲחוּזִים בּוֹ. שְׁחֲרֵי מְלַמְעָלָה יוֹצְאִים שְׂתֵי
רְצוּעוֹת, סוּד שֶׁל שְׂתֵי זְרוּעוֹת, מִיָּמִין וּמִשְׂמָאל.
וְאוֹת דָּל"ת אֲחוּזָה בָּהֶן. לְבַסּוּף יוֹרְדָת, וְנִתְפָּשְׁטוּ
שְׂתֵי הַיְרַכֵּים לְמָטָה. בִּיּוֹן שֶׁהִיא אֲחוּזָה לְמַעְלָה

כְּמוֹ שְׁצַרְיָה, יוֹרֶדֶת לְמַטָּה לְהִתְאַחַד עִם עַמָּה.
וְכַאֲשֶׁר הִיא מִתְאַחֶדֶת, נֶאֱחָזֶת בְּסוּף הַיְרִיכִים,
וְסִימָן שֶׁל אוֹת יו"ד בְּרִית קֹדֶשׁ עָלֶיהָ מְלַמֵּעֶלָה.
אִז הִיא אֲחוּזָה בְּיַחְוֹד אַחֵר.

יו"ד זֶהוּ סוּד הַבְּרִית, (וְעַל זֶה) כָּל מִי שֶׁשׁוֹמֵר בְּרִית
זוֹ, הוּא נִשְׁמָר לְמַעְלָה, וְנִשְׁמָר לְמַטָּה. (מִנְּזוֹ
לְנִי?) מִפְּנֵחָם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא קִנָּא עַל בְּרִית זוֹ, נִצּוּל
מִן הַדִּין הָעֲלִיּוֹן וּמִן הַדִּין שְׁלִמַטָּה, וּמִשּׁוּם זֶה
נִרְשָׁמָה אוֹת יו"ד זוֹ בְּתוֹכוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב פִּינְחָם בֶּן
אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְגו'.

יו"ד זוֹ צַרְיָה שְׁלֵא תִפְרֹד כָּלֵל מִתּוֹךְ תְּפִלָּה שֶׁל
יָהּ, שְׁלֵא תַעֲשֶׂה פְרוּד. וְכָל שְׂמִיחָה שְׁלָה הִיא
בְּזוֹ הָאוֹת יו"ד. יו"ד זוֹ הִיא בְּזֹכֵר, וְלֹא בְּנִקְבָה.
הוּא צַדִּיק, וְהִיא צַדִּיק. וּמִשּׁוּם זֶה מִתְקַרְבֶּת אֶצְלָה,
וּמִי שְׂמִיחָה אוֹתוֹ מִמָּקוֹם זֶה, רָחוּק הוּא מִהֶעֱנָג
שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.

בְּזֹכֵר הוּא צַדִּיק, וְהִיא צַדִּיק בְּלִי אוֹת יו"ד. הוּא
אִישׁ, וְהִיא אִשָּׁה, בְּלִי יו"ד. וּמִשּׁוּם זֶה

שְׂמֵחָה (תְּשׁוּבָה) שְׁלָה לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיהָ וּלְהִתְעַנֵּג עִמָּה.
 מִי שֶׁמֵּרַחֵק עֲנָג זֶה, יִרְחִיקוּ אוֹתוֹ מֵעֲנָג שֶׁל מַעְלָה.
 וְעַל זֶה כָּתוּב, (שְׁמוּאֵל-א ב) כִּי מִכְבָּדִי אֲכַבֵּד וְגו'.

בא וראה, פִּנְחָס עָמַד בְּפָנַי דִּין תִּקְיָף שֶׁל יִצְחָק,
 וּסְתָם פְּרָצָה, בְּגִלְלָה זֶה הַשְּׁלִים לְגַבִּי פִּנְחָס
 סוּד שֶׁל יִצְחָק. עָמַד בְּפָנַי פְּרָצָה, שְׂכַתוֹב (תהלים קו)
 וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְלֵל. עָמַד בְּפְרָצָה לְפָנַי דִּין שֶׁל
 יִצְחָק כִּדִּי לְחַנּוּן עַל יִשְׂרָאֵל. (פִּנְחָס עָמַד בְּפָנַי דִּין חֲתִיקוּף שֶׁל
 יִצְחָק לְחַנּוּן עֲלֵיהֶם עַל יִשְׂרָאֵל, שְׂכַתוֹב (תהלים קו) וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְלֵל. מִחוּ
 וַיַּעֲמֵד? שְׂעָמַד בְּפָרִץ בְּפָנַי דִּין שֶׁל יִצְחָק, בְּגִלְלָה זֶה הַשְּׁלִים לְפִנְחָס סוּד שֶׁל יִצְחָק).
 וְעַל זֶה כָּלּוּל זֶה בְּזֶה בְּחֻשְׁבוֹן.

ואם תאמר, חֻשְׁבוֹן זֶה לֹא תְלוּי אֵלָּא בְּעֵינַיִם
 שְׁלָה, וְכֵאֵן חֻשְׁבוֹן לְמַעְלָה בְּיִצְחָק - אֵלָּא
 וְדַאי כִּדּוּ הוּא, מִשּׁוּם שֶׁיִּצְחָק תְּלוּי וּמִשְׁתַּמֵּשׁ (וַיִּבְשָׁד)
 בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהֵם עֵינַיִם, שִׁשָּׁם דָּנִים דִּינִים שֶׁל
 כָּל הָעוֹלָם, שְׁחָרֵי הָעֵינַיִם שְׁלָה הֵם שְׂבָעִים
 בְּסֵאוֹת, מְקוֹם דִּינֵי הָעוֹלָם, וְנִקְרָאִים סְנֵהֲדָרִין.

ועל כן הכל אחד, משום שיצחק ואלו הולכים
באחד, והכל יפה.

פנחס זה יצחק, ועמד פנחס ודן דין, ומתלבש
בגבורה חזקה, שהוא שמאל. ומשום זה
זכה לימין. כאן נכלל שמאל בימין. השיב את
חמתי, מהו השיב את חמתי? אלא אלו הם
שלשה ממנים של הגיהנם: משחית, את, וחמה.
(אחד על שפיכות דמים, אחד על גלוי עריות, ואחד על עבודה זרה). משום
שראת אותו חמה שתיה מתפשט ונמשך מצדו של
יצחק, מה עשה? התלבש הוא ביצחק, ואחז
באותה חמה כמי ^(דף רלו ע"א) שאחזו בחברו והשיב
אותו לאחוריו.

ואז דן דין, ועשה דין. דן דין - שכל בועל ארמית
קנאים פוגעים בו. ועשה דין - שכתוב וידקר
את שניהם. ועל זה כתוב כאן, השיב את חמתי.
וכתוב שם (איכה ב) השיב אחר ימינו מפני אויב.
מה שם לאחוריו, כך גם כאן לאחוריו. ועל זה
אות יו"ד של פנחס כאן, יו"ד של יצחק. והכל

הוא מעל בני ישראל. שפאֵאֶשֶׁר רָאָה אוֹתוֹ חֲמָה,
רָאָה אוֹתוֹ שְׁהִיָּה יוֹרֵד עַל רְאִישֵׁיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

מָה רָאָה? רָאָה אוֹת מ', אוֹת זוֹ שְׁהִיָּתָה טָסָה
בְּרַקִיעַ, וְזֶהוּ סִימָן שֶׁל מְלֶאֶךְ הַמָּוֶת שְׂרוּצָה
לְהַבְנוֹת בָּאוֹת וָא"ו וְאוֹת ת'. מָה עָשָׂה פְּנִיחָם?
שְׁהִיָּה מִתְלַבֵּשׁ בִּיצְחָק, אִזּוֹ נָטַל מ' הֵהִיָּא, וְחָטַף
אוֹתוֹ, וְחָבַר אוֹתָהּ עִמוֹ. בִּיּוֹן שְׂרָאָה מְלֶאֶךְ הַמָּוֶת
שֶׁפְּנִיחָם חָטַף לוֹ אוֹת מ' הֵהִיָּא עִמוֹ, מִיָּד שָׁב
לְאַחֲזָרָיו.

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁפֶּאֶשֶׁר קִנְיָא פְּנִיחָם בְּלִבּוֹ,
הִתְלַבֵּשׁ בִּיצְחָק, וְהִתְעַלָּה לְהִיּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן
מְאֵתִים וְשְׂמוֹנֶה, וְכֵךְ עוֹלָה שְׁמוֹ בְּמְאֵתִים וְשְׂמוֹנֶה,
וְכֵךְ עוֹלָה יִצְחָק. בִּיּוֹן שְׂרָאָה לְאוֹת מ' עָפָה
בְּרַקִיעַ, חָטַף אוֹתָהּ וְחָבַר אוֹתָהּ עִמוֹ, וְנִעְשָׂה מִיָּד
מְאֵתִים וְאַרְבָּעִים וְשְׂמוֹנֶה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּקַּח רֵמַח
בְּיָדוֹ.

מִשּׁוֹם שְׂאוֹת מ' הִיָּתָה סִימָן רְאִשׁוֹן לְאָדָם
הֲרִאִשׁוֹן לְבָנוֹת מִן עַל הָעוֹלָם, מִשּׁוֹם

נְשֹׂאֹת זֹו הִיָּתָה טָסָה עַל רֵאשׁוֹ שֶׁל אָדָם, בְּשַׁעָה
 שְׁכָתוּב (בראשית ג) וַתִּקַּח מִפְּרִיּוֹ, מ' פְּרִיּוֹ. וְהָיוּ
 מַחְבּוֹת אוֹתֵינוֹת ו"ת בְּזִמְנֵן שְׁכָתוּב וַתֹּאכַל, וַתִּתֵּן,
 וַתִּפְקַחְנָה. אָז נִבְנְה מְנוֹת עַל הָעוֹלָם.

בְּנַחֲם הָיָה נִרְאָה לוֹ עֲכָשׁוֹ אוֹתָהּ אוֹת מ', עָף עַל
 רֵאשֵׁיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְאִיךְ רָאָה אוֹתוֹ?
 רָאָה צוֹרֵת אוֹת מ' פְּתוּחָה, מְלֵאָה דָם. כִּיּוֹן שְׁרָאָה
 אוֹתוֹ, אָמַר: זֶה וַדָּאֵי סִימָן שֶׁל מְלֵאךְ הַמְּנוֹת. מִיָּד
 חָטַף אוֹתָהּ, הוֹפִיר עָלֶיהָ שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ, וְהוֹרִיד
 לְאוֹתָהּ הָאוֹת אֲצֵלוֹ. וּמָה שְׁתֵּינָה בְּגִימְטְרִיא מְאֵתִים
 וּשְׁמוֹנָה, הַצְּטַרְף לְהִיּוֹת מְאֵתִים וְאַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנָה.
 וְאִזּוּ נֵאמַר וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ. וְעַל זֶה כָּתוּב, מִעַל בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי. שְׁקִנְיָא לְשֵׁם הַקְּדוּשׁ,
 שְׁתֵּינָה מְחַפְּרִים לוֹ בְּרֵשׁוֹת אַחֲרָת. בְּתוֹכָם, מָהוּ
 בְּתוֹכָם? מְשׁוּם שְׁתֵּינָה הוֹלֵךְ וּבָא בְּתוֹךְ בְּמָה
 הַמוֹנִים וּבְמָה חֲשׁוּבִים, וּמִסַּר עֲצָמוֹ לְמִיתָה
 בִּינֵיהֶם. אֲבָל בְּתוֹכָם, בְּתוֹךְ מ', בְּתוֹךְ מ' הִיָּה
 אוֹתָהּ קִנְאָה שְׁקִנְיָא.

מַה טַּעַם אוֹת מ' ? מַשּׁוּם שֶׁהִיא סִימָן שֶׁל מוֹת,
 הִיא סִימָן שֶׁל מ' מַלְקוּיּוֹת. הִיא סִימָן שֶׁל
 ד' מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמַשּׁוּם עָלָה וַיֵּרֶד, וַיֵּרֶד וְעָלָה.
 עָלָה לְמ', וַיֵּרֶד לְד'. יֵרֵד מֵד', שֶׁהֵם ד' רוּחוֹת
 שֶׁנִּפְרְדוּת מִתּוֹךְ זָכַר וּנְקֵבָה מִחַטָּמָאָה, וּבְגִלְגָן ד'
 מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמַשּׁוּם עוֹלִים לְמ'. כְּלוּמַר, מ'
 סִימָנִים וְכֵלִים שֶׁל מַלְאָךְ חַמּוֹת. וְזֶה לָקַח פְּנִיחָם
 וְעָמַד בְּתוֹךְ מ', וְעַל זֶה נֶאֱמַר וְלֹא כִלִּיתִי אֶת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָתִי.

וְכִי אֵיךְ הֵשִׁיב פְּנִיחָם אֶת חַמּוֹתוֹ שֶׁל חֲקֹדֶשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְתָרִי כְּתוּב וַיִּהְיוּ חַמּוֹתִים בַּמַּנְפֶּה וְגו' ?
 אִם לֹא מֵת אֶחָד מֵהֶם, הִיִּיתִי אוֹמֵר הֵשִׁיב חַמּוֹתִי,
 אֲבָל בִּיּוֹן שֶׁכָּל אֵלוֹ מֵתוּ, מָה חַטָּעַם הֵשִׁיב אֶת
 חַמּוֹתִי וְלֹא כִלִּיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ?

אֵלֶּא וַדַּאי בְּרוּר חֲדָבָר: אוֹי לוֹ לְבֵן אָדָם שֶׁפּוֹנֵם
 וְרָעוּ! אוֹי לוֹ לְמִי שֶׁלֹּא שׁוֹמֵר וְרָעוּ כְּמוֹ
 שֶׁצָּרִיד! חַם וְשָׁלוֹם שֶׁאֵפְלוּ אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מֵת,
 אֵלֶּא שֶׁבֵט שְׂמַעוֹן, כַּאֲשֶׁר בָּאוּ אוֹתָם עֶרֶב רַב,

התערבו בנשים של שבט שמעון לאחר שהתגירו,
 והולידו בנים - מהם מתו בעגל, ומהם מתו
 במנפה, ואחרים מתו כאן, אלו שנשארו. זהו
 שכתוב ויהיו המתים במנפה. אשר מתו לא
 כתוב, אלא המתים, מתים שכתב היו.

ומשום שנשמו ישראל וכל אותם זרע קדוש,
 נמנו כלם, משום שלא חסר אפלו אחד
 מהם. ועל זה כתוב ולא כליתי את בני ישראל.
 מכלל שאחרים בלו. וכן מה שנאמר השיב את
 חמתי מעל בני ישראל - מעל בני ישראל השיב,
 אבל מעל אחרים שהיו ערב רב לא השיב. ועל
 זה כתב הפסוק ואמר מעל בני ישראל. ומשום
 זה נמנו בני ישראל במקום, וחבר אותם הקדוש
 ברוך הוא עמו.

בדגמת זה במעשה העגל, שכתוב (שמות לב) ויפל
 מן העם וגו'. כל אלו מערב רב היו.
 ולהראות שלא היו מבני ישראל, מה כתוב אחר

בְּדָ? (שמות לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

(דף רלו ע"ב)

קָחוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה (שמות לה). בֹּא וּרְאֵה,
 בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתוּב (שמות כה) מֵאֵת כָּל אִישׁ
 אֲשֶׁר יִדְבְּנֵנוּ לְבוֹ. הַכֹּל בְּכֹלָל. כִּיּוֹן שְׂאֵלוֹ הָעֶרְב רַב
 עָשׂוּ זֹאת וּמֵתוּ מֵהֶם אוֹתָם שְׂמֵתוּ, רְצָה הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְהַתְּפִיִּים עִמָּהֶם עִם יִשְׂרָאֵל. אָמַר לָהֶם:
 הִתְחַבְּרוּ בְּלָכֶם לְצַד אַחֵר. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שמות לה)
 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - לְבָדָם.
 אָמַר לָהֶם: בְּנֵי, בְּכֶם אֲנִי רוֹצֵה לְשַׁכֵּן, עִמָּכֶם
 תִּתְּיָה תְדִירָה שְׁלִי.

וְעַל זֶה, (שם כה) קָחוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה. מֵאֲתָכֶם,
 וְלֹא מֵאַחֲרֵיכֶם. לֹא רוֹצֵה שְׂתִתְּיָה שְׂתִתְּפוֹת
 לְאַחֲרֵיכֶם עִמִּי, וְלֹא עִמָּכֶם, וּמִשׁוֹם זֶה כָּלֶם נִבְרָתוֹ.
 אִף כֹּאן תְּרֵי הֵם מֵאֵלוֹ שְׂרֵשׁ הָרַע הָיוּ, וַיְהִיו
 הַמֵּתִים. הַמֵּתִים - וְדֹאֵי מֵתִים, וְלֹא מִיִּשְׂרָאֵל.
 וּמִשׁוֹם זֶה מָנָה אוֹתָם, שְׂנֵאֲמַר שְׂאוּ אֶת רֵאשׁ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, תְּרִימוּ רֵאשֵׁיהֶם.

אמר רבי אלעזר, אבא, כמה נכון הוא, אם לא
 מצאתי חולקים על זה. אמר לו, בני אמר.
 אמר לו, ויהרי פתוב (במדבר כה) ויצמד ישראל לבעל
 פעור, ולמדנו שהתחברו ישראל עמו. כצמיד זה
 שמתחבר באדם בקשיותו, כך התחברו ישראל
 לבעל פעור. אמר לו, אלעזר, כך הוא - ויצמד
 ישראל לבעל פעור. אלא אני לא אמרתי שנבטחו
 ישראל מאותו חוב, אלא שנבטחו ממנות, שלא
 שרה עליהם מות.

אמר לו, ויהרי פתוב (במדבר כה) קח את כל ראשי
 העם והוקע אותם. אמר לו, ראשי העם
 ודאי, ולא ראשי בני ישראל. ומן העם יש לנו
 ללמד. פתוב פאן העם, וכתוב שם (שמות לב) וירא
 העם. ויקהל העם. (שם) ויפל מן העם. אבל בא
 וראה, ויצמד ישראל לבעל פעור, ולא עבדו לו.
 אבל מסוף הפסוק מוכח, שכתוב ויאכל העם
 וישתחוו, ולא כתוב ויאכל וישתחו ישראל. אלא
 העם, כיון שכתוב ויצמד ישראל, מהו ויאכל

הָעָם? אֵלֶּא אֹתוֹ יָרַע רַע הָיוּ חוֹבָה לְיִשְׂרָאֵל. (דף רלח)

(ע"א)

מֵהוּ שְׂפָתוֹב (במדבר כה) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר?
 בֵּא וּרְאֵה, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעוֹר לֹא
 כְּתוֹב, אֵלֶּא לְבַעַל פְּעוֹר. קְשׁוּמִים וְתַקְף נָתַנוּ
 לְבַעַל פְּעוֹר בְּלִי רַעַת, מִשׁוּם שְׁעֵבֹדֶת פְּעוֹר הוּא
 לְפָרַע עֲצָמוֹ וּלְהוֹצִיא לְפָנָיו צוֹאָה רוֹתַחַת. וְאוֹתָהּ
 עֲבוֹדָה מוֹעִילָה לוֹ וּמִתְחַזֵּק מִמֶּנָּה. וַיִּשְׂרָאֵל, בִּיּוֹן
 שָׂרְאוֹ זֹאת, חָשְׁבוּ שְׁוָה זְלוּל שְׁלָה הוּא וְקִלְקוּל
 שְׁלָה, שְׁחָרִי בְּעֲבוֹדָה זָרָה כְּתוֹב, (ישעיה ל) צֵא תֹאמַר
 לוֹ. וְהֵם בְּגִלְל הַזְּלוּל שָׁל הָעֲבוֹדָה זָרָה פָּרְעוּ
 עֲצָמָם בְּלִי יְדִיעָה, וְעַל זֶה כָּפַר פִּנְחָס וּבִטַּל
 הַמִּנְפֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

רַעֲיָא מְהִימָנָא (רוּעָה הַנֶּאֱמָר).

אָמַר הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן, הִשִּׁיב אֶת חֲמָתִי. מֵהוּ הִשִּׁיב
 אֶת חֲמָתִי? אֵלֶּא שְׁלֶשָׁה מְמִנִּים שָׁל הַגִּיחָנָם:
 אֶחָד עַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְאֶחָד עַל גְּלוּי עֲרִיזוֹת,
 וְאֶחָד עַל עֲבוֹדָה זָרָה. וְהֵם: מִשְׁחִית, אָף, וְחֲמָה.

הוא (רְאֵה שִׁיהו"ה) (חֲמָה שְׁהִיָּה) עָף בְּעוֹלָם. אָמַר הַשֵּׁיב אֶת
 חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר מֵעַל הָעָם, שֶׁהֵם
 עָרַב רַב, שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּפֹּל מִן הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא
 בְּשִׁלְשֵׁת אֲלָפֵי אִישׁ, שֶׁכָּךְ בִּאֲרָנוּ וְשִׂאֵלוֹ לַמְּנוּרָה
 הַקְּדוּשָׁה (עד כאן).

וְמָה כָּתוּב? קָחוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה לַה', וְלֹא מֵעָרַב
 רַב. שְׁלֹא נִקְרָאִים קְהֵלָה וְחִבּוּר עַד שֶׁעָבַר
 מֵהֵם עָרַב רַב. כְּבִיכּוֹל בְּזִמְנֵי שְׁמֵת־עָרְבִים בֵּינֵיהֶם,
 כְּאֵלּוֹ לֹא הָיוּ גּוֹי אֶחָד. וּמִשּׁוּם זֶה קָחוּ מֵאֲתָכֶם
 תְּרוּמָה, וְלֹא מִשְׁתַּפּוֹת אַחֲרָת, שְׂאִינִי רוֹצֵה לְשִׁתֵּף
 אַחֲרַיִם בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כַּאֲשֶׁר עָרַב רַב הֵם מֵעָרְבִים
 בְּיִשְׂרָאֵל, מָה כָּתוּב? (אִיכָּה א) הָיוּ צָרִיחַ
 לְרֹאשׁ. וַיִּשְׂרָאֵל, אַחֲרֵי שֶׁעוֹבְרִים מֵהֵם אֵלּוֹ, מָה
 כָּתוּב? שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא
 עוֹד, אֲלֵא שֶׁאֵמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי רוֹצֵה
 לְדוֹר עַמְּכֶם. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ
 וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא כַּאֲשֶׁר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת, עֲלִיָּהֶם
 נֹאמֵר, מִי מְעַכְבֵּ? שְׂאוֹר שְׁבַעֲסָה. וְהִרִי
 בְּאֵרוֹתָיו בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּזִמְנֵן שְׁעָרַב רַב הֵם רְאִישִׁים
 עַל יִשְׂרָאֵל, כְּבִיכּוֹל כְּאֵלוֹ (מַעֲבִירִים שְׁלֹמֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא) עוֹשִׂים שְׁלֹמֹן בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִכְנָסִים
 בְּמִשְׁפְּטֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת. וּמִשׁוּם זֶה צוֹעֲקִים
 וְאוֹמְרִים, (ישעיה כו) ה' אֱלֹהֵינוּ בְּעֵלּוֹנוּ אֲדָנִים וּזְלָתָךְ.

דָּבָר אַחֵר, פִּינְחָס וְכו'. קוּם הַמְּנוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה
 וּפְתַח בְּדַבָּרִים לְפָנָי הַשְּׂכִינָה. קָם הַמְּנוֹרָה
 הַקְּדוֹשָׁה וְאָמַר, בְּחִפּוֹר הַקְּדָמוֹן נֹאמַר כָּךְ. בֹּא
 וּרְאֵה, פִּינְחָס עֹמֵד לְפָנָי תְּדִין חֲתָקוֹף שֶׁל יִצְחָק,
 וְעֹמֵד לְפָנָי פְּרָצָה, שְׂכָתוֹב (תהלים קו) וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס
 וַיִּפְלַל וַתַּעֲצֵר הַמַּגִּפָּה, כְּדִי לְחַנּוּ עֲלֵיהֶם שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, וּמִשׁוּם זֶה כְּלוּלִים זֶה וְזֶה בְּחֻשְׁבוֹן, פִּינְחָס
 בְּחֻשְׁבוֹן יִצְחָק, וּכְאֵן צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ דְּבָרִים.

פְּתַח וְאָמַר, אֵלֶיָּהוּ אֶהוּבוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן רָאָה
 מ' מִן מִוֹת, עָף בְּאֹוִיר, חֲטָף אוֹתָהּ וְשִׁתַּף
 אוֹתָהּ עִם ר"ת, שֶׁהוּא יִצְחָק, וְהוּא בְּחֻשְׁבוֹן פִּינְחָס,

וּנְשָׁלַם עַל יַדָּהּ לְרַמ"ח. אַחַר כֵּן רָאָה אוֹת ו' מִן
מִן"ת, עָף בְּרָקִיעַ וְחָטַף אוֹתָהּ, וְשָׂם אוֹתָהּ בְּרַמ"ח,
וּנְשָׁלַם לְרַמ"ח. וְהוּוּ שְׂכַתוֹב וַיִּקַּח רֵמַח בְּיָדוֹ.

וְהוּוּא, בְּמַה יָכוֹל לְחַטֵּף שְׂתֵי אוֹתֵינוֹת אֵלָיו? בְּשֵׁתֵי
רוּחוֹת שֶׁנִּשְׁמְרוּ (שְׁהִם פִּתְרוּ) לְמַעַלָּה,
שֶׁהִשְׁתַּתְּפוּ בְּפִינְחָם. פְּנִי"ח"ם. בְּשֵׁנֵי פָנִים אֵלָיו
חָם עַל יִשְׂרָאֵל שְׁלֵא נֶאֱבְרוּ, בְּכַח שֶׁל שְׁנֵיהֶם,
וַיִּדְקַר אֶת שְׁנֵיהֶם, בְּשֵׁתֵי אוֹתֵינוֹת - מ"ו. וְזֵהוּ
שֶׁנֶּאֱמַר בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאוֹתֵי בְּתוֹכָם.

וּמִדּוּעַ הִשְׁתַּתַּף בְּיִצְחָק? מִשּׁוֹם שֶׁיִצְחָק מָסַר
עֲצָמוֹ לְמִיתָה, וּמִשּׁוֹם זֶה שִׁתַּף אֶת יִצְחָק
לְהִיוֹת לוֹ לְעוֹר. שֶׁמִּצַּד שֶׁל שְׁנֵי עַפְרַי הָאֵילִים
הִשְׁתַּתְּפוּ בּוֹ אֲבָרָהָם וַיַּעֲקֹב, שֶׁאֲבָרָהָם שִׁדְרָנְתוֹ
חָסַד הִשְׁתַּתַּף בְּח"ם שֶׁל פְּנִי"ח"ם. וַיַּעֲקֹב שֶׁהוּוּא פְּנִי"
א"ל (וַיַּעֲקֹב הוּוּא פְּנִי" שֶׁל פִּינְחָם). שֶׁפְּנִי"ח"ם, מִשּׁוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
כִּי אֲשֶׁר עָבַר אֶת פְּנוּאֵל (שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִי"), פְּנִי"
א"ל. וּמִשּׁוֹם שֶׁכִּי אֲשֶׁר הָעוֹלָם הוּוּא בְּצַעַר וַיֵּשׁ צַדִּיק
בְּעוֹלָם הַמְּקִנָּא עַל הַבְּרִית, הָאֲבוֹת מִשְׁתַּתְּפִים

עמו, ובגללם אמר משה בצערם של ישראל, (שמות לב) זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך. ובש לש אותיות יה"ו מאליהו זכה לאות ה' מן הנביא, וזהו אליהו, ה' נביא (וזה סוד אל יהוה נביא), ונשלם בו יהו"ה.

אות י' שזכה בה פנחס משום שקנא על הברית - זכה לברית. ושתי יודי"ן הן, י' עליונה מן יהו"ה, שפרת בה לאברהם בין עשר אצבעות ידיו. יו"ד קמנה היא מן אדני, שפרת בה בין עשר אצבעות רגליו, והיא אות קדושה שמתעפרת ברשם העליון.

וזה רשום תמיד לעולמים, והיא אות השבת, אות התפלין, אות של ימים טובים, אות שם שדי שרשום (דברים יא) על מזוזות ביתך ובשעריך, להיות בה רשומים ישראל ברצועות, בברית שלהם, שהם בני המלכה, בני התיכל של המלך הקדוש. ובתורה הם רשומים באות י' עליונה שהם בני

הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחוֹ. וְכֵן נֹאמַר (דברים יא)
בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם.

וְאוֹת י' שֶׁל שְׂדֵי הַיָּד הַיְמָנִית הַשְּׂמֵאלִית עַל
צְוָארָו שֶׁל שֵׁד יֵצֵר הָרַע שְׂלֵא יִזְיֵק לוֹ לְבֶן
אָדָם. שְׁעָלָיו אָמַר דָּוִד, (תהלים כב) הַצִּילָה מִחֶרֶב
נַפְשִׁי מִיַּד כָּל־יְחִידָתַי. הוּא נְחָשׁ, הוּא כָּל־ב, הוּא
אֲרִיָּה. שְׁעָלָיו אָמַר דָּוִד, (שם י) יֵאָרֵב בְּמִסְתָּר כְּאֲרִיָּה
בְּסִכָּה. וְהִתְנַבֵּא קָרָא לוֹ דָּב. וְהוּ שְׁכָתוּב (איכה ג) דָּב
אֲרֵב הוּא לִי אֲרִי בְּמִסְתָּרִים. (תהלים מט) נִמְשָׁל
בְּבִהְמוֹת. נִמְשָׁל לְכָל חַיּוֹת מְמֵאוֹת, שְׁהֵן דוֹרְסוֹת.
נִמְשָׁל לְכָל אָדָם כְּפִי חוֹבוֹתָיו, וְהָרִי נִתְּפָאֵר.

וְזֶהוּ כָּל־וְנְחָשׁ וְחִמּוֹר נוֹעֵר, שְׁמֵרְכִיבִים עָלָיו
נֶפֶשׁ. וּמִיַּד שְׁנוֹדָע זֶה שְׂרוּכֵב עָלָיו שֶׁהוּא
הַחוּטָא, עָלָיו כָּתוּב (בראשית מט) וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֲזָר.
וְסוּד הַדְּבָר - (דברים כב) כִּי יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ. וּמִשׁוּם
זֶה אָמַר אִיּוֹב, (אביו יב) לֹא נִפֹּל אֲנֹכִי מִכֶּם. וְצִדִּיק
שְׂרוּכֵב עָלָיו, קוֹשֵׁר אוֹתוֹ בְּקִשְׁיָרָה שֶׁל רְצוּעוֹת
הַתְּפִלִּין. אוֹת תְּפִלִּין שֶׁהִיא אוֹת יו"ד שֶׁל שְׂדֵי,

מבעת על צוארו. ש' של התפלין היא שלשלת על
צוארו.

ובו רכב אליהו ועלה השמימה. זהו שפתוב
(מלכים ב ב) ויעל אליהו בסערה השמים. ובו
(איוב לח) ויען יהו"ה את איוב מן הסערה. ומשום זה
בארותו חכמי המשנה עליו, איזהו גבור? הכובש
את יצרו. ויש מי שנהפך לו לחמור, שאינו
מצטער רוכבו. ואלו הם המשפילים בקל וחמר.
ומשום זה נאמר באברהם, (בראשית כב) ויחבש את
חמרו. ובגלו נאמר על המשיתה, (זכריה ט) עני ורכב
על חמור.

ומשום זה י' מן שד"י, שהיא חליה של
השלשלת, ממנה (מפחדים) מפזרים כל
שדים ומזיקים, ומיד שרואים אותו במזוזות של
הפתחים, בורחים, שבה נאמר (תהלים קמט) לאסר
מלביהם בזקים ונכבדיהם בכבלי ברזל. כל שפן
באשר רואים אותו באות של תפלין שעל הזרוע,
ורשומים פה באות ברית בבשרם, (במדבר א) ותזר

הַקָּרֵב יוֹמֵת. אִין זָר אֵלָא יִצַר הָרַע, שְׁדוּמָה לְכָל
חַיֵּי וְעוֹפוֹת דְּוִרְסִים.

וּמִשּׁוֹם זֶה נֶאֱמַר, (איו"ד ד) זָכַר נָא מִי הוּא נְקִי אָבִיר
- זֶה פְּנִיחָם שְׁקִנְיָא עַל הַבְּרִית, וְנִרְשָׁם כּוּ
שְׁהוּא בְּנָם שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכָה. קִנְיָא בְּמַחְשָׁבָה,
וְזָכָה לָאוֹת י' מִן יְהוָה"ה. וְקִנְיָא בְּמַעֲשָׂיו, וְזָכָה לָאוֹת
י' מִן אֲדָנֵי. וְזוֹהֵי חֲכָמָה בְּרֵאשִׁי, וְחֲכָמָה בְּסוֹף.
וּמִשּׁוֹם שְׁאָדָם הִרְאִישׁוֹן הָיָה רְשׁוּם בְּשִׁנְיָהֶם,
בְּאַרְוֵהוּ חֲכָמִים שְׁהוּא רֵאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה וְאַחֲרוֹן
לְמַעֲשָׂה. תוֹךְ בְּרֵי שְׁאֲמַר דְּבָרִים אֵלּוּ, נִכְסָה מֵהֶם.
אָמַר ^(דף רלח ע"ב) רַבִּי אֶלְעָזָר (לְחַבְרִיו), אֲשֶׁרִי חֵלְקֵנוּ
שְׁזַכִּינוּ לְשִׁמְעַ דְּבָרִים מִבְּנֵי הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

וּבְחִבּוּר הַקְּדָמוֹן. לָכֵן אָמַר. בְּשִׁבּוּעָה עָלֶיךָ, אִם
הוּא בְּרֵצוֹנְךָ וְאִם לֹא - אָמַר רַבִּי פְּנִיחָם
כֵּן יֵאִיר. אוֹתוֹ הֵצִיל הִכָּה בְּעֵינָיו שֶׁל רַבִּי אַבְבָּא. וְכִי
לֹא הָיָה יוֹדֵעַ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אִם הָיָה בְּרֵצוֹנוֹ
אִם לֹא? אָמַר לוֹ, אִם לוֹ גָּלוּי - הָאִם גָּלוּי
לְאַחֲרִים? וּמִשּׁוֹם זֶה נֶאֱמַר לָכֵן אָמַר.

וְעוֹד נֹאמֵר בְּחִבּוֹר הַקְדָּמוֹן, (תהלים ס) מִכֶּתֶם לְדוֹד
 - סִימָן שֶׁהָרְאוּ לוֹ לְדוֹד כִּי אֲשֶׁר שָׁלַח לְיוֹאָב
 לְאֶרֶם גִּהְרִים וְלְאֶרֶם צוֹכָה לַעֲשׂוֹת בָּהֶם קָרָב.
 אָמַר הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, שׁוֹשֵׁן עֲדוּת - זוֹ עֲדוּת שֶׁל
 הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא שׁוֹשֵׁן עֲדוּת. שֶׁהִיא עֲדוּת שֶׁעוֹמְדָת
 עֲלֵינוּ וּמְעִידָה עֲלֵינוּ לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ, וּמְדַרְגָּת
 עֲלִיּוֹנוֹת קְדוֹשׁוֹת עִמָּה, וְסִיּוּעַ קְדוֹשׁ לְשִׁבְתָּ.

אָמַר הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, שׁוֹשֵׁן עֲדוּת - שֶׁהֵם מְעִידִים
 עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אֵיבָרִים, וְהִיא נִשְׁמָה
 עֲלֵיהֶם, וְהִיא סִיּוּעַ מִשָּׁמַיִם, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ (מלכים א-ח)
 וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. הִיא סִיּוּעַ קְדוֹשׁ (וּמְמַנָּה
 תְּלוּי), שֶׁנֹּאמֵר עֲלֶיהָ, תִּנְיָא הַמְּסִיעֵת לָךְ.

אֵיתָן מוֹשֶׁבֶד וְשִׁים בְּסַלַע קִנְיָד (במדבר כד). אֵיתָן"ן -
 תִּנְיָ"א. שָׁם הֵקֵן שֶׁל הַנֶּשֶׁךְ הָעֲלִיּוֹן, וְהִיא
 הַשְּׂכִינָה, וְעֲלֶיהָ נֹאמֵר (דברים לב) בְּנֶשֶׁךְ יַעִיר קִנּוּ עַל
 גּוֹזְלָיו יִרְחַף, שֶׁהֵם שׁוֹנֵי הַלְכוֹת וּמְשֻׁנִּיּוֹת. וְכָל
 דְּבוֹר וְדְבוֹר שִׁיּוּצָא מִפִּיו שֶׁל זֶה הַתִּנְיָ"א, שֶׁמוֹצֵיא
 אוֹתוֹ לְשֵׁם הַשֵּׁם - בֵּין בְּתוֹרָה, בֵּין בְּתַפְלָה, בֵּין

בְּבִרְכָה, בֵּין כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה - מַה כָּתוּב בּוֹ?
 יִפְרֹשׁ בְּפָנָיו, אֹתוֹ הַנֶּשֶׁר, שֶׁהוּא דְבוּר שָׁבוּ יְהוָה.

יִקְחֵהוּ יִשְׂאֵהוּ עַל אֲבָרְתוֹ. מַהוּ עַל אֲבָרְתוֹ? עַל
 אֹתוֹ אֵיבָר שֶׁל בֶּן הָאָדָם (שֶׁל אֹתוֹ נֶשֶׁר) שָׁבוּ
 מִצְוָה יְהוָה, וְנִקְרָא אֵיבָר שֶׁל הַשְּׂכִינָה. וּמִשׁוּם זֶה
 נֹאמֵר יִשְׂאֵהוּ עַל אֲבָרְתוֹ. יִשְׂאֵהוּ, כְּמוֹ (כַּמְדָּבָר ו) יִשְׂאֵהוּ
 יְהוָה פָּנָיו אֵלָיָהּ.

וּמַהוּ שְׂפָתוֹב וְשִׁים בְּסֵלַע קִנְדָּ? אֵלָּא אָמַר דָּוִד
 עָלָיו, (שְׁמוּאֵל-ב כב) ה' סֵלְעִי וּמִצְדָּתִי. כִּי גַם
 הַשׁוֹנֶה הִלָּכָה שָׁבוּ הִלָּכָה תִּקְיָפָה בְּסֵלַע, שְׂאִין
 פְּטִישׁ יָכוֹל לְפֹצֵץ אֹתָהּ בְּכָל קִשְׁיוֹת שְׂבָעוֹלָם.
 בָּזָה הוּא מְקַנֵּן הַנֶּשֶׁר, וְכָל הַתַּנְּאִים נִקְרָאִים קְנִים
 שְׂלָה. וּמִשׁוּם זֶה נֹאמֵר, (דְּבָרִים כב) כִּי יִקְרָא קֵן צִפּוֹר
 לְפָנָיָהּ, בְּדָרֶךְ מִקְרָה, פֶּעַם אַחַת, כְּאֹרֶחַ וְאַכְסֵנָאִי
 שְׂמוֹדֵמֵן לְפִי שְׂעָה לְבֵית מְלוֹנּוֹ.

וַיֵּשׁ שֵׁתָם בְּלִמּוֹד שְׂלָתָם נִעֲשִׂים דִּירָה לַשְּׂכִינָה.
 זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שְׁמוֹת לא) וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
 הַשְּׂפָת וְגו', לְדַרְתָּם. לְדַרְתָּם חִסֵּר, לְשׁוֹן דִּירָה. וַיֵּשׁ

בַּעֲלֵי מִשְׁנֵה שְׁתוֹרְתָם אֲמַנּוּתָם, שְׁלֹא זֹזָה הַשְּׂכִינָה
 מֵהֶם כָּל יְמֵיהֶם. אֲבָל עַל אֵלֹו נֶאֱמַר, כִּי יִקְרָא קוֹן
 צַפּוֹר לְפָנָיו. בָּהֶם הַשְּׂכִינָה נִמְצְאָת בְּדַרְדְּרָה מְקַרְתָּ.
 פְּעָמִים שְׁשׂוֹרָה עֲלֵיהֶם וְנִמְצְאָת עִמָּהֶם, וּפְעָמִים
 לֹא נִמְצְאָת עִמָּהֶם.

וְסוּד הַדָּבָר - פְּעָמִים שֶׁנִּמְצְאָת עִמָּהֶם, נֶאֱמַר
 עֲלֵיהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם. וּפְעָמִים שְׁלֹא
 נִמְצְאָת עִמָּהֶם - שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֶפְרָחִים
 - אֵלֹו בַּעֲלֵי מִשְׁנֵה. אוּ בִיזִים - אֵלֹו בַּעֲלֵי מְקַרְא.
 וּבֵאלֹו שְׁלֹא קוֹבְעִים אֶת לְמוֹדָם - שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת
 הָאֵם. אֲבָל בֵּאלֹו שְׁקוֹבְעִים לְמוֹדָם - לֹא תִקַּח
 הָאֵם עַל הַפָּנִים. וַיֵּשׁ בַּעֲלֵי הַלְכוֹת שְׂדוּמִים
 לְבוֹכָבִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דניאל יב) וּמְצַדִּיקוֹ תְּרַבִּים
 בְּבוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד. לֹא כְּבוֹכָבִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
 (ישעיה לד) וְכָל צְבָאָם יִבּוֹל, אֲלֵא כְּאוֹתָם כּוֹכָבִים שֶׁל
 הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהֵם לְעוֹלָם וָעֶד קִיָּמִים תְּדִיר.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם (בראשית א). אַחַר
 שֶׁהִשְׁלִימוּ אֶת עֲבוֹדָתָם כָּל אִמּוֹן וְאִמּוֹן,

אמר להם הקדוש ברוך הוא: מעשה אַמְנוֹת אַחַד
יש לי לעשות שיהיה שתף לבלנו. התחברו כלכם
באחד לעשות בו כל אחד ואחד מחלקו, ואני
אשתתף עמם לתת לו מחלקי. וזהו שנאמר
נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. ובארוהו חכמים,
שאיין אדם אלא ישראל. זהו שכתוב (יחזקאל לד)
ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם. אתם אדם,
ולא עובדי כוכבים מזלות. ומשום זה (תהלים קמט)
ישמח ישראל בעשיו.

אמר המנורה הקדושה, ודאי אותו תנא שנעלם
בפלע של הנחש אמר זאת, שכתוב בו
איתן מושבך ושים בפלע קנף. ששלשה אבות
נקראו איתנים, והרביעי - איתן מושבך. שבו
מתישבת ההלכה, שנאמר בה הלכה למשה
מסיני. שהוא מתפשט על ששים רבוא של
ישראל ומאיר להם בתורה בשמש (לירח)
שמתכסה בלילה ומאיר לכל כוכבים ומזלות.
ואין לילה אלא גלות, והיא (ישעיה כא) שימר מה
בלילה שימר מה בלילה. ומתגלה ביום, שנאמר

(בראשית מד) הפקר אור. הפקר של אנדרהם, שנאמר
 בו (שמות מז) וּבְקָר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד ה'. (רות ג)
 חי ה' שְׁכַנִּי עַד הַפָּקֵר.

בְּתוֹךְ כֶּךָ אֹתוֹ הָרוּעָה תִּנְאַמֵּן יָצֵא מֵאוֹתוֹ סְלַע
 וְאָמַר, הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, מַה מוֹעִיל לִי
 לְהִסְתַּתֵּר מִפְּנֵיךָ, שְׁחֵרֵי לֹא הִשְׁאַרְתִּי מְקוֹם שְׁלֵא
 נִכְנַסְתִּי לְהִסְתַּתֵּר מִמֶּךָ וְלֹא מִצְּאֵתִי. אִם כֵּן, אֵינִי
 לִי לְהִתְכַּפֹּת מִמֶּךָ.

אָמַר לוֹ הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, לְאַחַר שֶׁאָמַר נַעֲשֶׂה
 אָדָם בְּצַלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ, מַהוּ שֶׁאָמַר לְבִסּוּף,
 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ? אָמַר לוֹ, מַה
 שֶׁבִּאֲרוֹ עַל זֶה בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, שִׁמְהֵם אָמְרוּ יִבְרָא,
 וּמֵהֶם אָמְרוּ לֹא יִבְרָא - הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא
 אוֹתוֹ, שֶׁכֶּתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.
 אָמַר לוֹ, אִם כֵּן (דף רלט ע"א) הוּא, לֹא נִתֵּן חֵלֶק בּוֹ אִף
 אֶחָד מֵהֶם, וְלֹא נַעֲשֶׂה בְּצוּרָה שְׁלָהֶם, אֶלָּא בְּצוּרַת
 הַמַּלְאָךְ, בְּצַלְמוֹ בְּדְמוּתוֹ, שֶׁהוּא צֶלֶם דְּמוּת תְּבִנִיתוֹ.
 אָמַר, כֶּךָ מִשְׁמַע מִהַפְּתוּב.

אמר, הם ושלום! אלא אני אמרתי לך, שנברא
 בכל והשליטו על הכל. ואם היה נותן כל
 אחד בו חלקו בזמן שתיה פועם עליו, כל אחד
 היה נוטל חלקו ממנו, (ישעיה ב) כי במה נחשב הוא.

אלא הקדוש ברוך הוא ברא אותו (כל אחד ואחד)
 בצורתו, זו המלכות הקדושה שהיא
 תמונת כל, שבה הסתכל הקדוש ברוך הוא וברא
 את העולם וכל הבריות שברא בעולם, וכלל בה
 עליונים ותחתונים בלי פרוד כלל, וכלל בה אפשר
 ספירות וכל שמות וכנויים ותויות. ותעליון על
 הכל, שהוא אדון על הכל, ואין אלוה חוץ ממנו,
 ואין נמצא בעליונים ותחתונים פחות ממנו. משום
 שהוא קשר של כלם, שלמות של כלם, לקים בו
 (תהלים קג) ומלכותו בכל משלה. ומשום שלא נמצא
 עליון על הכל בעליונים ותחתונים פחות ממנו,
 אפלו באחד מהם, נקראת אמונת ישראל. ומצדו
 של העליון על הכל נאמר בה (דברים ד) כי לא
 ראיתם כל תמונה. אבל מצד של שאר הבריות
 נאמר בה (במדבר יב) ותמונת ה' יביט.

בַּא הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה וְשָׂאָר הַחֲבָרִים, וְהִשְׁתַּטַּחְו
 לְפָנָיו וְאָמְרוּ, וַדַּאי עָתָה אֵין מִי שְׁיָכוֹל לְקַחַת
 מִמֶּנּוּ חֶלְקוֹ, שְׁלֹא נָתַן בּוֹ חֶלְקוֹ אַחַד בְּעוֹלָם אֱלֹא
 בּוֹרֵא הָעוֹלָם, עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל, וּבּוֹ תְלוּי עֲנִשׁוֹ אוֹ
 שְׂכָרוֹ, וְלֹא בְמִלְאָד וְשָׂרָף וְלֹא בְשׁוּם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם.
 וּמִשׁוּם זֶה בְּאֵרוֹ תְּכַמֵּי הַמְשֻׁנָּה, הַמְשַׁתַּף שֵׁם שָׁמַיִם
 וְדָבָר אַחֵר, נִיעָקֵר מִן הָעוֹלָם. מִיָּד שְׁשֻׁמַע דְּבָרִים
 אֵלוֹ שְׂאֵמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, שְׁמַח
 הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן. (שְׂאֵמֵר הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, שְׁמַח הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה) וְכֹל
 הַחֲבָרִים בִּרְכוּ אוֹתוֹ וְאָמְרוּ, רוּעָה נְאֻמָּן, אִם לֹא
 הָיָה בָּא אָדָם בְּעוֹלָם אֱלֹא לְשֻׁמַע זֶה - דִּי.

אֲשֶׁרִיּוֹ מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל בְּגִלּוֹת הָאֲחֵרוֹנָה לְדַעַת
 הַשְּׂכִינָה, לְכַבֵּד אוֹתָהּ בְּכֹל הַמְצֻוֹת
 וְלִסְבֹּל בְּגִלְלָהּ בְּפֶה צָרוֹת, כְּמוֹ שְׂנֵאֵמֵר, הַשְּׂכָר
 עֲבוּר שְׁמַחַת חֶתָן וְכֹלָהּ הוּא הַדַּחֲק. וַיִּשְׁכַּב בְּמִקּוֹם
 תְּהוּא (בראשית כח) - אִם יֵשׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה,
 הַשְּׂכִינָה שׁוֹכֶבֶת עִמּוֹ.

מהו י"ש? חכמה מאין. שבמקום שהשכינה
העליונה שם, חכמה שם. ובגללה נאמר,
(משלי ח) להנחיל אהבי יש. וזהו (שמות כ) ועשה חסד
לאֱלֹפִים לְאַהֲבֵי - מצד של אהבת חסד. ויש -
שהיא חכמה - לימין. שפך בארוהו, הרוצה
להחכים - ידרים. ומשום זה נאמר להנחיל אהבי
יש.

בא וראה, בפסודות הסתומים, בפסודות של הקדוש
ברוך הוא, אותה מדה שמשתדלים בה
וזוכרים אותה, עליה נאמר, במדה שאדם מודד,
בה מודדים לו. ושבעים פנים לתורה, וזהו שנאמר
(שם) בכל המקום אשר אזכיר את שמי. תזכיר את
שמי צריך להיות! אלא באותה מדה שאזכיר את
שמי, באותה מדה אבוא אליך וברכתיה. (ע"כ רע"א
מדימנא).

זחר

על פי הגורל תחלק נחלתו בין רב למעט (במדבר
כז). רבי יהודה פתח ואמר (קהלת ג) ידעתי כי

כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו
 אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לְגַרֵעַ וְגו'. שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ,
 שָׁחַכְמָתוֹ יִתְרָה עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, לֹא יִדְעֵנוּ כִּי
 כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם, וְהוּא
 אָמַר יִדְעָתִי, מַה שְּׁלֹא יִדַע בֶּן אָדָם אַחֵר?!

אֵלֶּיךָ וְדַאי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ חֲכָמָתוֹ עוֹלָה עַל כָּל בְּנֵי
 הָעוֹלָם, וּמַה שֶּׁהוּא יִדַע, לֹא יוֹדְעִים כָּל
 שָׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם. בֹּא וּרְאֵה, שָׂאָר בְּעָלֵי אֱמֻנֹת
 שְׂבַע עוֹלָם, כֹּאֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה, מִשְׁנֵיחַ בּוֹ
 וּמִסֹּתְכֵל פַּעַם וּשְׁתֵּי פַעַמִּים וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ, וּלְבַסּוֹף
 מוֹסִיף עָלָיו אוֹ גּוֹרֵעַ מִמֶּנּוּ. וְחֻקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
 כֵּךְ - מוֹצִיא מַעֲשֶׂה לְאַמְתּוֹ מִתַּחַת, שְׂאֵין בּוֹ
 מַמְשׁוֹת כָּלֵל, וְהוּא מַמְשׁ נִתְקַן כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ, וְלֹא
 צָרִיךְ לְהוֹסִיף וּלְגַרֵעַ מִמֶּנּוּ. בְּגִלְלָה זֶה כְּתוּב, (בראשית
 « וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד.

וְעוֹד, כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים, לְתַקּוֹן הָעוֹלָם,
 וְדַאי הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם. רַבִּי יִצְחָק אָמַר,
 אִם בֶּן, מִתּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שְׂיִירָאוּ

מִלְפָּנָיו? אֵלָּא זֶה הַפְּסוּק בְּךָ לְמַדְנֵנוּ, וְהוּא סוּד
עֲלִיּוֹן בֵּין חֲבֵרֵינוּ. פְּסוּק זֶה בְּךָ צָרִיךְ לְהִיזוֹת: כִּי
כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים הוּא יְהִיָּה לְעוֹלָם. מִהוּ כָּל
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה? וַחֲרֵי כָּתוּב, מִה שְׁתִּיחַ כָּבֵד הוּא
וְאֲשֶׁר לְהִיזוֹת כָּבֵד תִּיחַ, וְאַתָּה אֲמַרְתָּ כָּל אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה!?

אֵלָּא מִפְּסוּק אַחַר נִשְׁמָע. כָּתוּב (ישעיה סד) עֵינַי לֹא
רָאִיתָ אֱלֹהִים וּזְלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ.
יַעֲשֶׂה!?! עֲשִׂיתָ צָרִיךְ לְהִיזוֹת! לְמַחֲכָה לוֹ!?! לָךְ
צָרִיךְ לְהִיזוֹת! אֵלָּא מְקוֹם עֲלִיּוֹן הוּא, שְׁנַמְשָׁךְ
וְיּוֹצֵא וּמְדַלִּיק גִּירוֹת בְּלָם לְכָל כּוּוֹן, וְנִקְרָא עוֹלָם
הַבָּא. וּמִמֶּנּוּ יּוֹצֵא אֵילָן אַחַד (דף רלט ע"ב) לְהַשְׁקוֹתוֹ
וּלְתַקְּנוֹ. וְזֶה הָאֵילָן עֲלִיּוֹן וּמְכַבֵּד הוּא עַל כָּל שְׂאֵר
הָאֵילָנוֹת, וּכְבֵד בְּאֶרְוָהוּ. וְאוֹתוֹ עוֹלָם הַבָּא
שְׁנַמְשָׁךְ וְיּוֹצֵא, מְתַקֵּן לוֹ לְזֶה הָאֵילָן תְּמִיד, מִשְׁקָה
אוֹתוֹ וּמְתַקֵּן אוֹתוֹ בְּמַעֲשָׂיו, מְעַטֵּר אוֹתוֹ בְּעֶטְרוֹת,
וְלֹא מִפְּסִיק מְקוּרוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

בְּאוֹתוֹ אֵילָן תְּלוּיָהּ הָאֱמוּנָה, בּוֹ שׁוֹרָה מִכָּל שְׂאֵר
הָאֵילָנוֹת, קִיּוּם הַכֹּל בּוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב,
כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם. וַדַּאי
הוּא הֵיחָד, הוּא הַחַי, וְהוּא יִהְיֶה. עָלָיו אֵינִי לְהוֹסִיף
וּמִמֶּנּוּ אֵינִי לְגָרֵעַ. וְעַל זֶה בַּתּוֹרָה כְּתוּב, (דברים יג) לֹא
תִסַּף עָלָיו וְלֹא תִגְרַע מִמֶּנּוּ. שְׂאֵילָן זֶה תּוֹרָה הוּא.
וּמְקוֹם זֶה מְתַקֵּן הָאֱלֹהִים תָּמִיד. הָאֱלֹהִים סֶתֶם, זוֹ
גְבוּרָה מֵאֵין סוּף וּמֵאֵין חֶקֶר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה ט)
אֵין חֶקֶר לְתַבּוּנָתוֹ. הָאֱלֹהִים, וְלֹא אֱלֹהִים. וְעַל זֶה
עֲשֵׂה, יַעֲשֶׂה תָּמִיד, כַּנִּבְיָעָה שְׁלֵא פּוֹסְקִים מִימִיָּה
לְדוּרֵי דוּרוֹת.

בְּגִלְגַּל זֶה כְּתוּב, וְהָאֱלֹהִים עֲשֵׂה שְׁיִירָאוּ מִלְּפָנָיו.
תִּקַּן לוֹ לְזֶה הָאֵילָן בְּתַקּוּן שְׁלֵם שְׂאֵחוֹז
לְכָל צַד, עֲלִיּוֹן וְתַחְתּוֹן, כְּדֵי שְׁיִירָאוּ מִלְּפָנָיו, וְלֹא
יִחְלִיפוּ אוֹתוֹ בְּחֵלוֹף אַחַר לְדוּרֵי דוּרוֹת.

אָמַר רַבִּי אַבְא, וַדַּאי יָפָה אַתָּה אוֹמֵר, אֲבָל שׁוֹב
יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל: בְּתַחֲלָה יַעֲשֶׂה, וּלְבַסּוֹף -
וְהָאֱלֹהִים עֲשֵׂה. מַה בֵּינָן זֶה לְזֶה? אֵלָּא (תְּמִיד) וַדַּאי

יַעֲשֶׂה וַיִּתְקַן לְזֶה הָאֵילָן שְׁלֹא יִפְסְקוּ מִיָּמָיו לְדוֹרֵי
דוֹרוֹת. וּלְבִסּוֹף עָשָׂה. מִהוּ עָשָׂה? אֵלֶּא עָשָׂה
הָאֱלֹהִים אֵילָן אַחַר לְמַטָּה מִפָּנָיו. וְלֹא יַעֲשֶׂה כְּמוֹ
זֶה. שֶׁזֶּה הָאֵילָן הִתְחַתֵּן עָשָׂה אוֹתוֹ וְהִתְקַן אוֹתוֹ,
מִשּׁוֹם שְׁמִי שִׁיכְנֶם לְאֵילָן הָעֲלִיּוֹן, יִכְנֶם בְּרִשׁוֹת,
וַיִּמְצֵא לְאֵילָן הִתְחַתֵּן, וַיִּירָא לְהַכְנִים, אֵלֶּא כְּמוֹ
שָׂרָא וַי.

בֵּא וּרְאֵה שְׁזֵה, שׁוֹמֵר הַפֶּתַח הוּא, וְעַל זֶה נִקְרָא
(תהלים קכ"א) שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. וְזֶה הָאֵילָן הִתְחַתֵּן
עָשָׂה, וּמִשְׁקָה וְנִזּוֹן מִהָאֵילָן הָעֲלִיּוֹן. וְעַל זֶה לֹא
כְּתוּב יַעֲשֶׂה, אֵלֶּא עָשָׂה. מָה הַטַּעַם? שְׁיִירָאוּ
מִלְּפָנָיו בְּנֵי הָעוֹלָם וְלֹא יִתְקַרְבוּ אֵלָיו אֵלֶּא אֵלֹ
שְׁיִהְיוּ רְאוּיִים לְהִתְקַרֵּב, וְלֹא אַחֲרֵים, וַיִּשְׁמְרוּ בְּנֵי
הָאָדָם דְּרַבֵּי הַתּוֹרָה וְלֹא יִסְטוּ לְיָמִין וְלִשְׂמָאל.

בֵּא וּרְאֵה, עַל זֶה הָאֵילָן שְׁכָל חֵילָיו בּוֹ נִמְצְאוּ,
אָמַר דָּוִד, (תהלים ס"ו) אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי. מִהוּ
גּוֹרְלִי? זֶה הַגּוֹרֵל שְׂאוֹתוֹ בּוֹ דָּוִד הַמֶּלֶךְ. וְעַל זֶה
כְּתוּב עַל פִּי הַגּוֹרֵל. וְכֵן הוּא עַל פִּי ה'. וַיִּמָּת שָׁם

עַל פִּי ה'. כְּתוּב הַגּוֹרֵל (בן בו על פי). אֲשֶׁרֵי חֶלְקָם שָׁל
 אֵלוֹ שְׁמֵשֶׁת־דָּלִים בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה וַיּוֹדְעִים
 דְּרָכָיו, וְהֵם אוֹכְלִים בְּכָל יוֹם מְזוּזָן עֲלֵיוֹן, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (קהלת ז) הַחֲכָמָה תִּתֶּיָּה בְּעֲלֵיָּהּ. שְׁחָרֵי
 הַתּוֹרָה שָׁל מַעְלָה מִמָּקוֹם זֶה נְזוּנִית, וְחָרֵי נִתְבָּאֵר
 עֲלֵיהֶם, (ישעיה סה) הִנֵּה עֲבָדֵי יֹאכְלוּ.

רַבִּי אֲבָא פָּתַח וְאָמַר, (יחזקאל א) וַיְהִי קוֹל מֵעַל
 הַרְקִיעַ. זֶה הַקּוֹל שֶׁאֲחוּז לְזֶה הַרְקִיעַ
 וּמִשְׁתַּתָּף עִמּוֹ. וְזֶהוּ שֶׁפְּתוּב (תהלים קיא) זָכַר עֲשָׂה
 לְנַפְלְאוֹתָיו. וְאוֹתוֹ רְקִיעַ עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, עַל אוֹתָן
 חַיּוֹת. וְזֶה הוּא שֶׁנֶּבְרָא בַּשָּׁנִי, לְהַתְּבַדִּיל (בראשית א) בֵּין
 מַיִם לְמַיִם.

וְחָרֵי בְּאֵרוֹהַ, שֶׁשְׂבָעָה רְקִיעִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה.
 וְדָאֵי וִילּוֹן אֵינּוּ מְשַׁמֵּשׁ, שְׁחָרֵי אֵינּוּ לוֹ
 מְשָׁלוֹ, אֲלָא מַה שֶּׁנּוֹתְנִים לוֹ. וְהָעֲנִיִּים בּוֹ
 אֲחוּזִים. וְזֶה סוּד הַכְּתוּב, (דברי הימים-א כב) (ו) בְּעֲנֵי
 הַכִּינּוֹתַי לְבֵית אֱלֹהֵי. וְזֶה מְכַנְּיִם שְׁחָרִית וּמוֹצֵיא
 עַרְבִית. שְׁחָרֵי בְּלֵילָה מוֹצֵיא חִילוֹתָיו לְכָל

הצדדים, וְשׁוֹלֵט עַל אוֹתָם תִּילוֹת וְהַמוֹנִים.
 וּבִשְׁחֵרִית מְכַנֵּם לְכֻלָּם, וּמְכַנִּיָּם לְנִקְבָּם וְלֹא
 שׁוֹלֵטִים. שְׁחֵרֵי הַבְּקָר כּוֹלֵל אֶת כֻּלָּם, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צב) לְחַגֵּיד בַּבְּקָר חֶסֶדְךָ וְאַמוֹנַתְךָ
 בְּלִילוֹת. וְחֵרֵי בְּאַרוּחֹו.

וַיֵּשׁ קוֹל עַל זֶה הַרְקִיעַ, מִמֶּנּוּ נִזְוֵן זֶה הַרְקִיעַ.
 בְּשַׁעַה שְׁקוֹל זֶה מִתְעוֹרֵר, כָּל הַהַמוֹנִים לֹא
 נוֹסְעִים, וְאִין לָהֶם רְשׁוֹת אֶלָּא לַעֲמֵד בְּמִקוֹמָם,
 וּמְקַרְבִּים אֶת חִילוֹתֵיהֶם וּמְחַפִּים לְאוֹתוֹ טוֹב
 שֶׁנֶּמְשָׁךְ לְאוֹתוֹ רְקִיעַ וַיִּתְּכָרוּ בְּגִלְלוֹ, וְעַל זֶה
 הוּא יַעַל לְרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים.

בֵּיא וּרְאֵהָ, רְקִיעַ רְקִיעַ אֲשֶׁר עַל אֶבֶן סִפִּיר דְּמוֹת
 כֶּסֶף, מֵה שְׁכַתָּב כְּמֵרְאֵה אֶבֶן סִפִּיר - זוֹ אֶבֶן
 יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ סוֹד הַכְּתוּב, (בראשית כט) וַנִּגְלְלוּ אֶת
 הָאֶבֶן וְגו'. אֶבֶן אַחַת יֵרְדֵה מִלְּמַעְלָה בְּאֲשֶׁר רָצוּ
 יִשְׂרָאֵל לְרִשֵּׁת אֶת הָאָרֶץ, וּכְתוּב בָּהּ גִּזְרָל. וְהִיא
 אֲמָרָה: זֶה לְפָלוּנִי, וְזֶה לְפָלוּנִי. וְזוֹ הָאֶבֶן הִיא
 מִתַּחַת (דף רמ ע"א) כֶּסֶף הַמְּלֹךְ יוֹרְדָת. וְדֹאִי (שם מט) מִשָּׁם

רָעָה אֲכֹן יִשְׂרָאֵל כְּתוּב. וּמִשּׁוּם זֶה עַל פִּי הַגּוֹרֵל
וַדַּאי תִּחְלַק נִחְלָתוֹ.

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָיוּ הוֹלְכִים מֵאִשָּׁא לְלוּד.
פָּנַע בָּהֶם רַבִּי אֶלְעָזָר. רָצוּ אַחֲרָיו. אָמְרוּ,
וַדַּאי גְרוּז אַחֲרֵי הַשְּׂבִינָה. עַד שֶׁהִגִּיעוּ אֶצְלוֹ,
אָמְרוּ, וַדַּאי נִשְׁתַּתַּף אֶתְךָ וְנִשְׁמַע דְּבַר חֲדוּשׁ.

פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה נא) שִׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צְדָק מִבְּקִשֵׁי
וְגו'. שִׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צְדָק - אֵלֹה שְׂהוֹלְכִים
אַחַר הָאֱמוּנָה, רֹדְפֵי צְדָק, וַדַּאי אֵלֹה מִבְּקִשֵׁי ה'.
אִם רָצִיתֶם לְדַעַת הָאֱמוּנָה וּלְאַחֹז בְּזֶה הַצְדָק, לֹא
תִסְתַּכְּלוּ בָּהּ לְבִדָּה כַּשָּׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁגָּרְמוּ
מִיתָה לְעַצְמָם עַל זֶה. אֲבָל (שם) הַבֵּיטוּ אֶל צוּר
חַצְבֹּתֶם וְאֶל מַקְבַּת בּוֹר גִּבְרֹתֶם.

צוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת קִרְבְּנֵי
לְחַמֵּי וְגו'. כְּתוּב (שמואל א טו) תִּחַפֵּץ לָהּ בְּעֵלוֹת
וּזְבָחִים כַּשִּׁמְעַת בְּקוֹל ה' וְגו'. אִין רָצוֹן הַקָּדוֹשׁ כְּרוּךְ
הוּא שְׂוִיתִיב בֶּן אָדָם וְעַל חוּבוֹ יִקְרִיב קִרְבָּן. אֶלֹא
קִרְבָּן שֶׁהוּא כְּלֵי חוּבָה, זְהוּ קִרְבָּן שְׁלָם, וְנִקְרָא

שְׁלָמִים. וְקָרְבַּן תָּמִיד גַּם כֹּהֵן, וְיָאֵף עַל גַּב שְׂמֹכֶכֶר
עַל חֹבֹת.

רַבִּי אֲבָא פָתַח, (תהלים נא) וּבָחִי אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁפָּרָה
וְנֹו'. פָּסוּק זֶה פִּרְשִׁיתוֹ, שְׂרָצוֹן הַקָּדוֹשׁ כָּרוּךְ
הוּא, אֵינן רְצוֹנוֹ בְּקָרְבַּן שֶׁל אָדָם עַל חַטָּאוֹ, אֶלָּא
רוּחַ נְשֻׁפָּרָה. וּבְנֵי אָדָם לֹא יוֹדְעִים מָה אוֹמְרִים.
וְכִּי שָׁמְעֵנוּ מִהַמְנוּרָה הַקָּדוֹשָׁה, שְׂכַאֲשֶׁר בָּא אָדָם
לְהַטְמֵא בַּחַטָּאוֹ, מִמְּשִׁיךְ עָלָיו רוּחַ מִצַּד הַטְּמֵאָה,
וּמִתְנַאֵה עַל הָאָדָם וְשׁוֹלֵט עָלָיו לְכָל רְצוֹנוֹ. וְאוֹתוֹ
צַד הַטְּמֵאָה מִתְנַבֵּר בְּכַחוֹ וּמִתְחַזֵּק, וְשׁוֹלֵט עָלָיו
שְׂנֵיעֵשָׂה רְצוֹנוֹ. בָּא אָדָם וְשׁוֹלֵט עָלָיו לְהַטְהֵר -
מִטְהַרִּים אוֹתוֹ.

בְּזִמְן שֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, הַקָּרִיב קָרְבָנוֹ -
כָּל כִּפָּרָה שָׁלוֹ תְלוּיָה עָלָיו, עַד שֶׁהִתְחַרַּט
וְשָׁבַר לְאוֹתָהּ הַרוּחַ מִתּוֹךְ גַּאֲוָתוֹ וְהִשְׁפִּיל אוֹתָהּ.
וְזוֹהִי הַשְּׂבִירָה שֶׁל אוֹתָהּ בְּרָגָה שֶׁל טְמֵאָה. וְכַאֲשֶׁר
נְשֻׁפָּרָת אוֹתָהּ רוּחַ הַטְּמֵאָה וּמִקָּרִיב קָרְבָנוֹ, זֶהוּ
שְׂמִתְקַבֵּל בְּרָצוֹן כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ.

וְאִם לֹא נִשְׁפָּרְתָּ אוֹתָהּ רוּחַ, אִינן קָרְבָּנוּ כְּלוּם,
 וְנִמְסָר לַכֹּלְבַיִם, שְׁחֵרֵי קָרְבַּן זֶה אֵינּוּ שֶׁל
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲלֵא מִהַכֹּלְבַיִם. וּמִשּׁוּם זֶה
 זָבַחֵי אֱלֹהִים כְּמוֹ שְׁצַרְיָהּ הוּא רוּחַ נִשְׁפָּרְתָּ, שְׁיִשְׁפָּר
 אוֹתָהּ רוּחַ טְמֵאָה וְלֹא תִשְׁלַט. וְעַל זֶה מִי שְׁיִשְׁפָּר
 אוֹתָהּ כְּמוֹ שְׁצַרְיָהּ, עָלָיו כְּתוּב, (תהלים עח) רוּחַ הוֹלֵךְ
 וְלֹא יָשׁוּב. שְׁיִהְיֶה אוֹתוֹ אָדָם בְּהַבְטָחָה שְׁלֵא יָשׁוּב
 אֲצִלוֹ לְעוֹלָמִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְלֹא יָשׁוּב. לֵב נִשְׁפָּר
 וְנִדְבָּה - אוֹתוֹ אָדָם שְׁלֵא הִתְנַאֲחַה וְלֹא הִתְעַנֵּג
 בְּתַעֲנוּגֵי הָעוֹלָם - אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה, בְּכַבוֹד הוּא
 אֲצִלוֹ.

צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (במדבר כח). מֵהוּ צוֹ? זֶה עֲבוֹדָה
 זָרָה, כְּדֵי שְׁלֵא יִכְנִים עַצְמוֹ לְהַטְמִיא בְּרוּחַ
 טְמֵאָה, שֶׁהִיא עֲבוֹדָה זָרָה מִמֶּשׁ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח, (שיר השירים ה) כָּאֲתִי לְנַנֵּי אֶחָתִי
 כְּלָה וְגו'. פָּסוּק זֶה בַּאֲרוּחֹהוּ, אֲכַל יִש
 דְּבָרִים נִסְתָּרִים בְּקָרְבַּן (שֵׁשֶׁה סְדָרִים בְּקָרְבַּן) כָּאֵן, וְהַכֹּל
 נִתְבָּאֵר. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, יָפָה הוּא שֶׁהִתְחַלְתָּ

הַדָּבָר, וְסַתְּמָתָּ, תֹּאמַר. (סַתְּמָתָּ מִדּוּעַ?) אָמַר, מִשּׁוּם
שָׂרְאִיתִי בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ דָּבָר וְלַמִּדְתִּי. אָמַר,
תֹּאמַר אוֹתוֹ הַדָּבָר שָׂרְאִיתָ (דף רמ ע"ב) וְשָׁמַעְתָּ.

אָמַר, הַכֹּל דָּבָר אַחַד, הַקְדוּשׁ פָּרוּךְ הוּא אָמַר
אֵת זֶה, בָּאתִי לְגַנִּי, בְּגִלְלִי שָׁכַל קָרְבָּנוֹת
הָעוֹלָם בְּאִשְׁרֵי עוֹלָיִם, בָּלָם עוֹלָיִם לְתוֹךְ לֵבָן עֵדֶן
בְּתַחֲלָה, סוּד בְּנִסְתֵי יִשְׂרָאֵל. וְכִיצַד? בְּרֵאשׁוֹנָה
וּבְהַתְחַלַּת הַקָּרְבָּן, בְּשַׁעַת שְׂאֵדָם מוֹדָה עַל חַטָּאוֹת,
וְשָׁחִיטָתוֹ וְזָרִיקָת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ.

עָתָה יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל, אִיךְ אוֹתָן רוּחוֹת קְדוּשׁוֹת
נִהְנָוֹת מִזֶּה, וּמָה הַטַּעַם שֶׁל קָרְבָּן בְּהִמָּה,
וְהָרִי יוֹתֵר הָיָה רָאוּי לְאָדָם לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ הָרוּחַ
וְלָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה, וּמָה הַטַּעַם שֶׁל שְׁחִיטַת הַבְּהֵמָה
וְלְשַׁרְפָּהּ בְּאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ?

אֲלֵא סוּד הוּא, מִשּׁוּם שֵׁישׁ בְּהִמָּה שְׂרוּבָצֵת עַל
אֶלְפֵי הָרִים, וְאֶלְפֵי הָרִים אוֹכְלֹת בְּכָל יוֹם,
וְכָלֵם בְּקָרְאִים (תהלים ג) בְּהִמּוֹת בְּהָרֵי אֶלְפֵי. וְעַל זֶה
לְמַדְנוּ שֵׁישׁ בְּהִמָּה שְׂאוֹכְלֹת בְּהִמָּה. וּמָה נַעֲשׂוּ?

מֵאֵשׁ. וְאֵת כָּל־ם לֹחֶכֶת אֹתָם אֹתָהּ בְּהִמָּה
 בְּלִחְיָכָה אֶחָת. וְהוּ אֶשְׁכָּתוּב (דברים ד) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ
 אֵשׁ אֹכֵלָה הוּא אֵל קָנָא. וְכָל מִי תִירְדֵן אֶשְׁנַת־מֵלֵא
 בְּשֵׁשׁ שָׁנִים, הִיא שׁוֹתָה אֹתָם בְּגִמְיָעָה אֶחָת. וְהוּ
 אֶשְׁכָּתוּב (איוב ט) יִבְטַח כִּי יִגִּיחַ יִרְדֵן אֵל פִּיחוּ.

סוֹד הַדְּבָר, תְּחִמּוֹרָה שֶׁל כָּל אֱלֹהִי, עֶקֶר וַיִּסוֹד
 לְאֱלֹהֵי הַבְּהִמּוֹת אֶשְׁלֶמְטָה, מִשׁוּם אֶשְׁהַרוּחַ
 מִתְּפֹשֶׁטַת מִהֵן (שְׁרוּחוֹת הַבְּהִמּוֹת מִתְּפֹשֶׁטוֹת מִהֵן) לְמִטָּה,
 וּמִצְטִינֵרַת אֹתָהּ הָרוּחַ לְמִטָּה בְּבִהִמּוֹת. וְכֹאֲשֶׁר
 חָטָא הָאָדָם, מִבֵּיא בְּהִמָּה לְקַרְבָּן, וְאֹתָהּ הָרוּחַ
 שֶׁל בְּהִמָּה זוֹ עוֹלָה וְחַזוּרַת לְמִקּוּמָהּ, וּמִתְּפֹשֶׁטַת
 אֹתָהּ הָרוּחַ בְּכָל־ם. וְכָל אֱלֹהֵי מִסּוּג זֶה מִתְּקַרְבִּים
 וּבָאִים וְנִהְיִים מֵאֹתוֹ חֵלֵב וְדָם אֶשְׁתִּיחַ לְבוֹשׁ שֶׁל
 רוּחַ זוֹ, אֶשְׁתִּירִי מִצָּד אֶשְׁלָחֵם הִיתָה (בְּגִלָּל) אֹתָהּ הָרוּחַ
 (שְׁלָחֵם). וְכָל־ם נִהְנוּ וְנִזּוּנוּ וְנִעֲשׂוּ סִינְגוּרִים עַל אֹתוֹ
 הָאָדָם. וְנִכְנָם דָּרָךְ הַיֹּשֶׁט, כְּמוֹ אֶשְׁנַת־פָּאָר. וּמִשׁוּם
 זֶה תְּקַרְבָּן מִן הַבְּהִמָּה.

אמר רבי שמעון, ברוך בני להקדוש ברוך הוא,
 עליך נאמר (משלי כג) ישמח אביך ואמך ותגל
 יולדתך. ישמח אביך - שלמעלה. ואמך - זו כנסת
 ישראל. ותגל יולדתך - זו בתו של רבי פנחס של
 יאיר התמיד. אלעזר בני, אמר, זה קרבן בהמה,
 קרבן העוף מהו שכתוב (ויקרא א) ואם מן העוף עלה
 קרבנו? אמר לו, לא ראיתי, אבל הסתבלתי
 מדבר זה של הבהמה, דבר של עופות. ולא אחר,
 ולא אמר, משום שלא ראיתי, ועד כאן לא
 שמעתי.

אמר לו, אלעזר, יפה אמרת. אבל סוד
 הקרבנות סתרים רבים שם, ולא נמסרו
 לגלות חוץ מצדיקי אמת, שסוד של אדונם
 לא נכסה מהם. סתרי הקרבנות זהו סוד
 לאותם פלים (חיות) הקדושים. ארבע דמיות
 חקוקות בפסא, וזהו פסא ופרנס של המלך
 הקדוש: פני שור, פני נשר, פני אריה, פני
 אדם. פני אדם שכולל לכלם. וכל הפנים
 מסתכלים אלו באלו, ונכללים אלו באלו,

וּמֵהֶם מִתְפַּשְׁטִים לְכַמֶּה צְדָדִים וּרְבֻבוֹת לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה, שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר וּמְנִין וְחֻשְׁבוֹן.

מִפְּנֵי הַשּׁוֹר מִתְפַּשְׁטָה לְבַהֲמוֹת רוּחַ מִמְּנוֹ
לְאַרְבָּעָה מִיָּנִים, וְנִבְלָלִים בְּאַחַד. וְאֵלֹהֵי
הֵם: פָּרִים, וּכְבָּשִׂים, וְעֵתוּדִים, וְעֹזִים. וְהֵם עוֹמְדִים
לְקֶרְבָּן. וּמִשּׁוֹם שְׂמֵהֶם הָיוּ, אֵלֹהֵי תְּחִלּוֹת קְדוֹשִׁים
שְׂמֵת־פִּשְׁטִים מֵאוֹתוֹ פְּנֵי שׁוֹר, מִתְקַרְבִּים לְיִסוּד
שְׂלָהֶם, וְנִהְנִים מֵאוֹתוֹ יִסוּד וּמִלְבוּשׁ שְׂלָהֶם. וְאִם
לֹא שָׁהִיוּ לָהֶם יִסוּדוֹת שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, לֹא הָיוּ
נִקְרָבִים שָׁם.

בְּרִגְמַת שְׂיֵשׁ נִחַת לְשִׁכְיָנָה הַקְּדוֹשָׁה מֵרוּחוֹת
הַצְּדִיקִים, וּמִתְקַרְבָּת לְקַבֵּל רוּחַ שֶׁל
אוֹתוֹ צְדִיק וְנִהְנִית מִמְּנוֹ, מִשּׁוֹם שְׂמֵמָנָה הִיְתָה
אוֹתָהּ רוּחַ - כֶּף אֵלֹהֵי נִהְנִים מִצַּד הַיִּסוּד שְׂלָהֶם,
וְנִהְנִים מֵאוֹתוֹ הַלְּבוּשׁ שְׂמֵת־קֶרְבִּים אֱלִיוֹ, (שְׁחָרִי)
רוּחַ הַמְּלָבוּשׁ (כֶּף אֵלֹהֵי נִהְנִים מֵאוֹתוֹ הַלְּבוּשׁ שְׂמֵקֶרְבִּים שְׂמֵצַד הַיִּסוּד
שְׂלָהֶם, שְׁחָרִי חֶלֶב וְדָם מִלְבוּשׁ) שֶׁל רוּחַ שְׂלָהֶם הִיְתָה, וּמִשּׁוֹם
זֶה נִהְנִים מֵהֶם.

פְּנֵי נֶשֶׁר מִתְּפִשֵּׁט לְעוֹפוֹת רוּחַ מִמְּנוֹ. וְנֶשֶׁר בְּשָׁנֵי
צְדָדִים הוּא. וְסוּד זֶה (בראשית א) וְעוֹף יְעוֹפֶה,
שְׁתֵּי רוּחוֹת. וּמִשׁוּם זֶה מִתְּפִשֵּׁט וַיּוֹרֵד (וְנֶשֶׁר בְּשָׁנֵי צְדָדִים
הוּא, יָמִין וּשְׂמאל. וְסוּד זֶה (שם) וְעוֹף יְעוֹפֶה, וּמִשׁוּם זֶה שְׁתֵּי רוּחוֹת מִתְּפִשֵּׁטוֹת
מִמְּנוֹ וַיּוֹרְדוּת) מִיָּמִין וּמִשְׂמאל קָרְבַּן הָעוֹף.

מִכָּל הַצֵּד הַטָּהוֹר לֹא מִקְרִיבִים אֱלֹא יוֹנָה
וְתוֹרִים, שֶׁהֵם נֶאֱמָנִים לְבָנֵי זוֹנָם (דף רמא ע"א)
מִכָּל שְׂאֵר הָעוֹפוֹת. וְהֵם נִרְדָּפִים וְלֹא רוֹדָפִים,
וְנֶאֱמָנִים זֶה לָזֶה, הַנִּקְבָּה לְבֵן זוֹנָה, וְעַל זֶה הַקְּרָבָן
מֵהֶם. וַיּוֹרְדוֹת וּמִתְּקַרְבוֹת אֵלֶּי הָרוּחוֹת הַקְּרוֹשׁוֹת,
וְנִהְנֹוֹת מִיִּסוּד וְעֵקֶר שְׁלֵהֶם.

וְאִם תֹּאמַר, אֵיךְ מִתְּפִשֵּׁט מִמְּעַט שֶׁל יוֹנָה זוֹ אִו
מִתּוֹר זֶה לְכַמָּה צְדָדִים וְחִילוֹת שְׂאִין לָהֶם
שְׁעוֹר? אִו מִן בְּהֵמָה אַחַת אֵף כָּךְ? בֹּא רְאֵה, נִר
אֶחָד בַּק דּוֹלֵק, וּמִתְּמַלֵּא מִמְּנוֹ כָּל הָעוֹלָם. עוֹד,
עַץ קָטָן מִדְּלִיק לְגֹדוֹל.

עַד כִּי קָרְבַּן מִשְׁנֵי צְדָדִים שְׁחֻקוּקִים בְּכִסָּא.
וְעַתָּה יֵשׁ לְשֵׂאל, אַרְבַּע דְּמִיּוֹת הֵן שְׁחֻקוּקוֹת

בכפא. מה טעם אין קרפנות משני צדדים
 אחרים? אלא ודאי מכלם יש קרבן. אריה חקוק
 בכפא, ובשעה שקרבן שלם, אריה יורד ועולה
 באש, ואוכל ונהנה משם. אדם חקוק בכפא, אדם
 עקר הכל, ומקריב שם רוחו ונשמתו. והאדם
 העליון נהנה מהאדם התחתון, וכל מין מתקרב
 למינו ונהנה ממנו משלו ממש ומתיסוד שלו.

ואם תאמר, והרי אריה שאין לו יסוד למטה
 באותו קרבן - אריה כלול בכלם, שהרי
 לימין הוא, ומשום זה אוכל בכלם, וכל השאר לא
 אוכלים (מפני) ממינו, משום שיימין הוא. הרי כל
 ארבע הדמיות החקוקות בכפא נקרבות לקרבן,
 ומשום זה הוא קרבן שלם. ובאשר נהנים מעקר
 ויסוד שלהם, אז נחת רוח להדליק נרות
 העליונים.

כהנים ולוים וישראלים נותנים (הם) יסוד ושרש
 לאלו המדרגות העליונות שלהם. וכל
 מדרגה נותנת ליסודה ארבע דמיות של הכפא

בְּרֵאשׁוֹנָה, כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ מִיֵּן בְּנִגְדַּי מִיֵּנוּ,
 וּמִתְקַרְבִּים אֵלָיו בְּרֵאשׁוֹנָה מִיֵּן לְמִיֵּנוּ. פְּנֵי הַשּׁוֹר,
 בְּלֶם פָּנִים שְׁמֵת־פִּשְׁטִים לְאוֹתָם מִיֵּנִים כְּמוֹ
 שְׁאִמְרָנוּ, בְּלֶם מִתְקַרְבִּים לְשַׁרְשׁ וְלִיסוֹד שְׁלָהֶם.
 פְּנֵי נֶשֶׁר, כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ. פְּנֵי אֲרִיָּה, כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ.
 פְּנֵי אָדָם, שְׁמִקְרִיב רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ מִתְקַרֵּב אֶצְלֵ
 הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן.

כִּיֵּן שְׁמִיֵּחַד שֵׁם הַקְּדוֹשׁ, נִקְרָב לְנִבִּי הַכֹּהֵן
 הָעֲלִיּוֹן. אוֹתוֹ שְׁנִכְנַם לְבֵית קִדְשׁ הַקְּדָשִׁים.
 וְנִקְרָב זֶה, וּמִדְּלִיק בְּתַקוּנוֹ בְּהֶאֱרַת הַפָּנִים (שֶׁל
 הָאוֹתִיּוֹת) לְקִרְאֵת הַכֹּהֵן שְׁלֵמָטָה. לְוִיִּם שְׁמִנְנִים
 בְּשִׂמְחָה, אוֹתוֹ צַד שְׁלָהֶם שְׂמִחַת וּמֵאִיר פָּנִים.
 יִשְׂרָאֵל שְׁמִקְרִיב, (שְׁעוּמְרִים) עַל הַקְּרָבָנוֹת בְּתַפְלָה,
 שְׁתֵּרֵי תַפְלָה עַל הַכֹּל הַיְתָה. הַתְּעוֹרֵר לְעַמְתָּם
 יִשְׂרָאֵל סָבָא (הָעֲלִיּוֹן), סָתוּם (הַטָּם) הַקְּדוֹשׁ, וּמֵאִיר
 פָּנִים.

כָּל מִיֵּן לְמִיֵּנוּ, וְכָל דְּבוּר אַחַר יִסוֹד שְׁלוֹ הוֹלָה,
 וּמְעוֹרְרוֹת מְדַרְגּוֹת תַּחְתּוֹנוֹת לְמְדַרְגּוֹת

עֲלִיּוֹנוֹת, וְאִם עַל גַּב שְׂכָלָם מִתְעוֹרְרוֹת,
 וּמִתְעוֹרְרוֹת מִדְּרָגוֹת שְׁחֻקוֹקוֹת בַּכֶּסֶף לְגַבִּי
 מִדְּרָגוֹת שֶׁל הָאָרֶץ, יְסוּד שְׁלֵהֵן. וְהֵן מִדְּרָגוֹת
 עֲלִיּוֹנוֹת שְׁנֵם־תְּרוֹת, כִּלְפֵי מִתְעוֹרְרוֹת וּמִתְקַרְבוֹת
 לְסַעוּדָה, וּמִתְעַדְנוֹת. אֲבָל אֵין רְשׁוֹת לְאַחַת מֵהֵן
 לְאֹכֵל, לֹא לְמִדְּרָגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת וְלֹא לְמִדְּרָגוֹת
 תַּחְתּוֹנוֹת, וְלִהְנוֹת שׁוֹם הַנְּאֻה, וְלֹא לְהוֹשִׁיט יָדָה
 לְקַרְבָּן, עַד שֶׁתִּמְלֹךְ הָעֲלִיּוֹן אוֹכֵל וְנוֹתֵן לָהֵן רְשׁוֹת.

וְאַחַר שְׁנוֹתֵן לָהֵן רְשׁוֹת, כָּל אַחַת וְאַחַת נִתְּנִית
 וְאוֹכֵלָת (כְּמוֹ שְׁצַרִּיף). וְזֶהוּ שְׂכָתוֹב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה)

אֲרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי - אֵלּוּ הֵן מִדְּרָגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת.
 מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי, אוֹכֵלִים וְנִתְּנִים כְּמוֹ שְׁצַרִּיף. (זוֹ זְרוּעַ
 יְמִין בְּיַד שְׂמָאל). אֲכִלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי - זֶה יַעֲקֹב
 בְּרַחֵל, זוֹ אֲכִילָה כְּמוֹ שְׁצַרִּיף. שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם
 חֶלְבִי - זוֹ זְרוּעַ שְׂמָאל בְּיַד יְמִין. תְּרִי כִּלְפֵי מִדְּרָגוֹת
 (קַרְבָּנוֹת) עֲלִיּוֹנוֹת שְׁנֵהֲנָה מֵהֵן הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרֵאשׁוֹנָה, וְזוֹ הָאֲכִילָה שְׁלוֹ וְהַנְּאֻה שְׁלוֹ. עַד כָּאֵן
 אֲכִילַת הַמְּלֹךְ הָעֲלִיּוֹן בְּרֵאשׁוֹנָה.

מִכָּאן וּלְהֵלֵאָה נָתַן רְשׁוּת לְאַרְבַּע דְּמִיּוֹת
 שְׁחֻקוֹת בְּכֶסֶף, וּלְכָל אוֹתָם
 שְׁמַת־פְּשָׁטִים מִמֶּנּוּ, לְהַנּוֹת וּלְאָכֵל. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
 אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוּדִים. אֲכָלוּ רַעִים - אֵלוּ
 הֵן אַרְבַּע דְּמִיּוֹת כְּמוֹ שְׁאַמְרֵנוּ. שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוּדִים
 - כָּל אוֹתָם שְׁמַת־פְּשָׁטִים מִהֶן, וְכָלֵם אוֹכְלִים
 וּמַת־פְּשָׁטִים וְנִהְנִים כְּמוֹ שְׁרָאוּי, וּמְאִירִים הַפְּנִים,
 וְהַעוֹלָמוֹת כָּלֵם בְּשִׁמְחָה. (דף רמא ע"ב) וְכָל אֶחָד וְאֶחָד,
 בֵּין מְדַרְגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת וּבֵין מְדַרְגּוֹת תַּחְתּוֹנוֹת,
 בְּשִׁרְשׁ שְׁלָתָם מִתְקַרְבִּים וְנִהְנִים. זֶהוּ סוּד וְסִתְר
 הַקְּרָבָן כְּמוֹ שְׁרָאוּי.

בָּאוּ רַבֵּי אֶלְעָזָר וּרְבִי אַבָּא וּשְׁאָר הַחֲבֵרִים
 וְהִשְׁתַּטְּחוּ לְפָנָיו. אָמַר רַבֵּי אַבָּא, אִם לֹא
 נִמְסְרָה הַתּוֹרָה בְּיַד סִינֵי, אֵלֶּא שְׁתִּיבָה אוֹמֵר
 תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, תְּרִי בְּן יוֹחָאי הוּא הַתּוֹרָה
 וְהַסְתָּרִים שְׁלִי - דִּי לְעוֹלָם. אוּי כַּאֲשֶׁר תִּסְתַּלַּק מִן
 הָעוֹלָם. מִי יֵאִיר אוֹרוֹת הַתּוֹרָה. הַכֹּל יִחְשַׁד מֵאוֹתוֹ
 יוֹם. שְׁתִּירֵי עַד שְׁיִבֵּא מְלַךְ הַמְּשִׁיחַ לֹא יִהְיֶה דוֹר
 כְּדוֹר זֶה שְׁרַבֵּי שְׂמֵעוֹן נִמְצָא בְּתוֹכוֹ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַל סוּד זֶה אָסוּר לוֹ לִבֵּן אָדָם
 לְטַעַם כָּלוּם עַד שְׂיֵאכַל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן. וּמָה
 הוּא? תַּפְלָה. תַּפְלָה שֶׁל בֶּן אָדָם, בְּדַגְמַת זֶה
 בַּתְּחִלָּה מְזַמְּנִים לְדַמְיוֹת שְׁחֻקוֹת בַּכֶּסֶף עַל
 אוֹתָן הַבְּרִיּוֹת שְׁמַת־פְּשֻׁטוֹת רוּחוֹת שֶׁלָּהֶן עַל
 עוֹפּוֹת וּבְהֵמוֹת לְקַרְבָּן, בְּרִיּוֹת שְׁחֵרוּחַ שֶׁלָּהֶן יְסוּד
 בְּעוֹלָם הַזֶּה מֵהֶן, וְזֶהוּ (תהלים קד) מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה',
 שְׁתַּרִּי בְּרִיּוֹת שְׂרָאוֹיּוֹת לְהַקְרִיב, רוּחַ שֶׁלָּהֶן
 מִתְּפַשְׁטַת עֲלֵיהֶן, אַרְבַּע דַּמְיוֹת מְזַמְּנוֹת עַל
 קַרְבָּנוֹת אֵלֶּי. וְזֶהוּ שְׁאָנוּ אוֹמְרִים, וְהָאוֹפְנִים וְחֵיּוֹת
 הַקֹּדֶשׁ, וְכֹל אוֹתָם תִּילּוֹת אַחֲרֵים שְׁמַת־פְּשֻׁטִים
 מֵהֶם.

וּלְבַסּוּף הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל שֶׁהוּא מְיַחַד אֶת הַשֵּׁם
 הַקֹּדֶשׁ, וְזֶהוּ שְׂאוֹמְרִים אֲהַבַת עוֹלָם
 אֲהַבְתָּנוּ וְכוּ'. וְתִיחֹד שְׁמִיַחַד, זֶהוּ (דברים ו) שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וּלְבַסּוּף הַלְלוּיִם
 שְׁמַת־עוֹרְרִים לְנַגּוֹן, זֶהוּ (שם יא) וְתִיחַ אִם שְׁמַע וְגו',
 הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּח וְגו'. זֶה נַגּוֹן הַלְלוּיִם, בְּרִי
 לְהַסְתִּיר סֵתֶר (לְעוֹרֵר צַד) זֶה בְּקַרְבָּן זֶה. וְאַחַר כֵּן

ישראל, זה אמת ויציב ונכון, ישראל סבא שעומד על הקרבן, (קרבן עליון אלו המדרגות) שהיא עשר מדרגות עליונות פנימיות של הכל, עומדות על השלחן.

אבל אין רשות לאחד מהם לאכל ולהושיט ידו לקרבן עד שהמלך העליון אוכל. וזהו ג' ראשונות וג' אחרונות. כיון שהוא אוכל, נתן רשות לארבע דמיות, ולכל אותם הצדדים שנפרדים מהן, לאכל.

ואז אדם, שהוא דמות שכוללת את כל שאר הדמיות, יורד ונופל על פניו, ומוסר עצמו ורוחו לגבי האדם העליון שעומד על אותן הדמיות, שכולל כל הדמיות, לעזר אותו עליו כמו שראוי, וזהו שנאמר (תהלים כה) אליך ה' נפשי אשא, לעזר (ש"ש) דמיות אחרות וכל אלו שמתפשטים מהן. (תהלה לדוד) וזהו שכתוב (שם קמה) וביעו. ירננו. יאמרו. ידברו. וכלם אוכלים ונהנים, כל אחד ואחד כמו שראוי לו.

מכאן ולהלאה יאמר אדם צרות שלו בו (של לבו),
 זהו שפתוב (שם ב) יענף ה' כיום צרה. (צרה)
 בעברה שישבת בצרה, כרי להפך את כלם
 להיות סגורים על האדם. ועל זה פתוב (תהלים קמד)
 אשרי העם שפכה לו וגו'.

רבי שמעון היה הולך למבריה. פגע בו אליהו,
 אמר לו, שלום עליך מורי. אמר לו רבי
 שמעון, כמה עוסק הקדוש ברוך הוא פרקיע?
 אמר לו, בקרבנות עוסק, ואומר דברים חדשים
 משם. אשרי! ובאתי להקדים לך שלום,
 ודבר אחד רוצה אני לשאל ממך להסכים;
 בישיבה של הרקיע שאלו שאלות: העולם הבא
 אין בו אכילה ושתייה, וחרו פתוב (שיר השירים ה)
 באתי לגני אחתי בלה וגו', אבלתי יערי עם
 דבשי וגו'. מי שאין בו אכילה ושתייה, הוא
 אומר אבלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם
 חלבי?!

אמר רבי שמעון, והקדוש ברוך הוא מה השיב להם? אמר לו, אמר הקדוש ברוך הוא, הרי בר יוחאי יאמר, ובאתי לשאל מפקד. אמר רבי שמעון, כמה חביבות תיבב הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל, ומרבוני האהבה שאוהב אותה, שנה מעשיו כמה שהיא עושה. שאף על גב שאין דרכיו באכילה ושתייה - בגלל האהבה אבל ושתייה. הואיל ובא אצלה, עשה רצונה. בלה נכנסת לחפה ורוצה לאכל, אין זה דין שיאכל חתנה עמה אף על גב שאין דרכו לעשות כך?! והו שפתוב באתי לגני אחתי בלה. הואיל ובאתי אצלה ולעלות עמה לחפה, ^(דף רמב ע"א) אבלתי יערי עם רבשי וגו'.

ולמדנו מדוד, שהזמין להקדוש ברוך הוא ושנה מעשיו כמה שדרכיו של הקדוש ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא קבל ועשה רצונו. זמן למלך והמלכה עמו - והו שפתוב (תהלים קלב) קומה ה' למנוחתך אתה וארון עזך. מלך ומלכה באחד,

בְּדִי שְׁלֵא לְהַפְרִיד אוֹתָם, שְׁנָה כְּלִים וְשְׁנָה מַעֲשִׂים
שֶׁל הַמֶּלֶךְ.

וְהוּ שְׁפָתוֹב (שם) כְּהִנֵּיךְ יִלְבְּשׁוּ צָדֵק וַחֲסִידֶיךָ יִרְגְּנוּ
בְּעֵבֹר דָּוִד וְגו'. כְּהִנֵּיךְ יִלְבְּשׁוּ צָדֵק?! לְוִיֶּיךָ
צָרִיךְ לְכַתֵּב! שְׁחֵרֵי צָדֵק מֵצַד הַלְוִיִּים הוּא.
וַחֲסִידֶיךָ יִרְגְּנוּ?! לְוִיֶּיךָ יִרְגְּנוּ צָרִיךְ לְכַתֵּב! שְׁחֵרֵי
רָנָה וְזִמְרָה הִיא בְּלוִיִּים. וְהוּא שְׁנָה וְאָמַר כְּהִנֵּיךְ
וַחֲסִידֶיךָ, שְׁחֵרֵם מֵצַד הַיְמִינִין.

אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא, דָּוִד, אֵינִן דְּרַכֵּי כָּךְ.
אָמַר דָּוִד, בְּעֵבֹר דָּוִד עֲבָדְךָ אֵל תֵּשֵׁב פְּנֵי
מְשִׁיחֶךָ. תִּקְוִין שְׂאֵנִי תִקְנֵתִי, אֵל תִּשְׁנָה אוֹתוֹ. אָמַר
לוֹ, דָּוִד, הוֹאִיל וְזִמְנָת אוֹתִי, יֵשׁ לִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ,
וְלֹא רְצוֹנִי. וְלִמְדִים מִכָּאן דְּרָךְ הָעוֹלָם, שְׂמִי
שְׂמֹזְמִן לְאַחַר, אוֹתוֹ שְׂפָא אֶצְלוֹ יֵשׁ לוֹ לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנוֹ אַף עַל גַּב שְׂאֵינִן דְּרַכּוֹ כְּכָךְ.

כָּךְ (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבֵנֵי הַמָּקוֹם וְגו'. הוֹאִיל וְכֵא
חָתָן אֶצְל הַכְּלָה, אַף עַל גַּב שְׂאֵינִן דְּרַכּוֹ לְשֹׁכֵב
אֶלֶּא כְּכָרִים וְכִסְתוֹת, וְהִיא נִתְּנָה לוֹ אֲבָנִים לְשֹׁכֵב

- הכל יקבל ברצון הלב. זהו שפתוב וישכב במקום שהוא, על אותם אנבים, אף על גב שאין דרכו בכך.

אף גם פאן, אכלתי יערי עם הבשי - אף על גב שאין דרכו בכך, בגלל אהבה של הכלה. ועם כל זה בניתה של הכלה, ולא במקום אחר. במקומו לא אוכל ולא שותה - במקום שלה אוכל ושותה. זהו שפתוב פאתי לגני. מלאכים ששלח הקדוש ברוך הוא לאברהם לא אכלו ולא שתו במקומם - בשביל אברהם אכלו ושתו. אמר לו, רבי, תייד דבר זה רצה הקדוש ברוך הוא לומר, ומשום שלא לתחזיק טובה לעצמו לפני פגסת ישראל, הביא הדבר לפניו. אשריך בעולם, שאדונך משתבח בך למעלה, ועליך פתוב (שמואל ב כג) צדיק מושל יראת אלהים.

את קרבני לחמי לאשי וגו' (במדבר כח). רבי יודאי אמר, בקרבן יש עשן, ויש ריח, ויש ניחות. עשן - אלו בעלי חרזון, שנאמר (דברים כט) כי אז יעשן

אף ה'. אלו נהנים מהעֶשֶׂן, ועֶשֶׂן רָגוּ בַחֲטָם הוּא.
 רִיחַ - אלו שְׁנֵקְרָאִים תְּפוּחִים. אָמַר רַבִּי אֲבָא,
 בַּתְּפוּחִים - זָהוּ שְׁפָתוֹב (שיר השירים ז) וְרִיחַ אֵפֶן?
 בַּתְּפוּחִים.

אֵת הַכֶּבֶשׂ אַחַד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר (במדבר כח). מֵהוּ
 בַּבֶּקֶר? זֶה בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית
 כב) וַיֵּשְׁבֶם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. מִנֵּין לָנוּ שְׁוֵה הַבֶּקֶר
 שֶׁל אַבְרָהָם? אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מִכָּאן, שֶׁנֶּאֱמַר
 (שם מד) הַבֶּקֶר אֹר. בֶּקֶר אֹר לֹא כָתוּב, אֶלָּא
 הַבֶּקֶר אֹר, וְזֶה אֹר רֵאשׁוֹן שְׁפָרָא תְּקֹדֵשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְעַל זֶה נֶאֱמַר תַּעֲשֶׂה
 בַּבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר תִּדְוַע. וּבְנֶגֶד בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם
 מִקְרִיבִים קָרְבָן זֶה. קָרְבָן שֶׁל בֵּין הָעַרְבִים זֶה
 יִצְחָק, וּבְנֶגֶד עָרַב שֶׁל יִצְחָק נִקְרָב. מִנֵּין לָנוּ?
 שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנוֹת
 עָרַב. וְעָרַב הוּא שֶׁל יִצְחָק, וְהָרִי בְּאֶרְנוּ.

רְעִיָא מְהִימְנָא

מְצֻוָה זו לְהִקְרִיב מִנְחָה בְּכָל יוֹם וּלְהִקְרִיב קָרְבַּן
מוֹסֵף שֶׁפֶת. וְאַחֲרָיו לְסִדֵּר לֶחֶם הַפָּנִים
וּלְבֹנָה, וְקָרְבַּן מוֹסֵף בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ. הַמְנוּחָה
הַקְדוּשָׁה, בְּכָל יוֹם צָרִיךְ לְשַׁלַּח הַדּוֹרֵן לְמַלְךְ בִּידֵי
הַמְלִכָה. אִם הִיא בְּרֵשׁוֹת בְּעֵלָהּ, צָרִיךְ תּוֹסֵפֶת,
כְּמוֹ מוֹסֵף בְּשֶׁפֶת וּבְרֵאשׁ חֹדֶשׁ, וּמוֹסֵף שָׁל כָּל
יָמִים טוֹבִים.

שֶׁהִיא רֵשׁוֹת הַיְחִיד שָׁלוֹ, וְהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי הוּא
בְּעֵלָה שָׁל רֵשׁוֹת זו. וַיַּעֲקֹב שֶׁתִּקַּן תְּפִלַּת
עֲרֵבִית, הוּא מְדַרְגָה שָׁלוֹ שָׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי.
בְּגִלְלָה זֶה בְּאֵרוֹהוּ בְּעֵלֵי הַמְשָׁנָה, תְּפִלַּת עֲרֵבִית
רֵשׁוֹת. שֶׁאֵף עַל גַּב שֶׁבְּגִלוֹת, הַדּוּמָה לְלִילָה,
שֶׁשׁוֹלְטִים שָׁם סְמָאֵל וְנָחֵשׁ וְכָל הַמְּמַנִּים שָׁל
הַהֲמוֹנִים שָׁלוֹ, וְשֶׁכִּינָה יוֹרְדָת בְּגִלוֹת עִם יִשְׂרָאֵל
- הִיא נִמְצְאָת בְּרֵשׁוֹת בְּעֵלָה. זֶהוּ שֶׁפֶת־טוֹב (ישעיה מב)
אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וְכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן.

וּמִשׁוּם זֶה נֵאמַר (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם. אִין
פְּגִיעָה אֵלָּא פִּיּוּם, כְּמוֹ (רות א) אֵל תִּפְגַּעֵי
בִּי. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מְפִיֶּסֶת לוֹ שְׂלֵא יוּזוּ מִמֶּנָּה,
שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם. אִיזָה
עוֹלָם? זוֹ (דף רמב ע"ב) הַשְּׂכִינָה. תִּרְגוּם עוֹלָם הוּא עֲלָמָא,
לְשׁוֹן נִעְרָה, כְּמוֹ שֶׁנֵּאמַר (שמות ב) הָעֲלָמָה. וּמָה
כְּתוּב בּוֹ? (בראשית כח) וַיִּלֶּן שָׁם. הַתְּפִיּוֹת עֲמָה לְלוֹן
שָׁם בְּגִלּוֹת עִם הַשְּׂכִינָה. וְאִם תֵּאמַר שֶׁיַּעֲקֹב פָּיִס
אוֹתָהּ - נָכוֹן. וּמִשׁוּם שֶׁהוּא בְּכָל לַיְלָה, שֶׁהוּא
הַגְּלוּת, בְּרִשׁוֹת בַּעֲלָהּ, פִּרְשׁוּ תִּפְלֵת עַרְבִית רִשׁוֹת.
וּפְרוּשׁ אַחֵר, הוּא תִּבְנֵן לְאֹכֵל לְבַתְמוֹת חֲמֻרִיּוֹת
בְּכָל וַחֲמֹר. יָרְדוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה וְהִשְׁתַּטְּחוּ לְפָנָיו,
וְשָׁמַח בְּדַבָּר זֶה, וְקָשְׁרוּ אוֹתָהּ בְּכַמָּה קֶשָׁרִים שֶׁל
סוּדוֹת סְתוּמִים וְעָטְרוּ אוֹתָהּ, וְהֵעֵלוּ אוֹתָהּ אֶצֶל
הַחֲבָרִים שֶׁנִּשְׁאָרוּ שָׁם.

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּגִלְלָהּ זֶה
בְּשָׂאָר הַתְּפִלוֹת הוּא חוֹבָה, בְּשִׁטְר חוֹב
שֶׁעָלָיו, לְסִמּוֹךְ אוֹתָהּ בְּצַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים, שֶׁבּוֹ כָּל
הַסּוּמָךְ גְּאֻלָּה לְתִפְלָה אִינּוּ נִזְוֵק בְּכָל אוֹתוֹ יוֹם.

ובמה נסמכת על יסוד? בזרוע ימין. זהו שכתוב
(רות ג) חי ה' שכבי עד הבקר.

כאשר מגיע זמן תפלת מנחה, (אסתר ב) בפערב היא
באה. זהו שכתוב (בראשית ח) ותבא אליו
היונה לעת ערב. משום שמנחה שלוחה היא
לאדוני, (אדני צדיק להיות) בגלות של עשו, (שם לב) והנה
גם הוא אחרינו. ועוד לאדוני (אדוני לאדוני), זהו ארון
כל הארץ, וזה צדיק, משם יוסף הצדיק, (דברים לג)
כבוד שורו הדר לו, שעתיך לצאת ממנו משיח בן
אפרים. ובגלו נאמר (בראשית לו) והנה קמה אלמתי
וגם נצבה והנה תספינה אלמתיכם ותשתחוין
לאלמתי. ובצדיק נאמר, כל הכורע - כורע
בברוך.

אמר המנורה הקדושה, רועה נאמן, כך נאמר
(שמות יג) ויקח משה את עצמות יוסף. משום
שגוף וברית נחשבים כאחד. ומשום זה עליך
נאמר, והנה קמה אלמתי וגם נצבה. שכה תפלה
בעמידה. וכן כל הזקף - זקף פישם. ובצדיק, כל

הכּוֹרֵעַ - כּוֹרֵעַ בְּכֹרֶה, וְזֶהוּ וַתִּשְׁתַּחֲוֶינּוּ לְאַלְמָתַי.
 וְשִׂאתָה אָחוֹז בְּיָמַי וּבְשִׂמְאֵל, בְּגוֹף וּבְרִית. וְאַחַר
 כֵּן תִּעְלֶה עֲלֵיהֶם לְבִינָה, לְפִתַּח בַּיִת חַמְשִׁים
 שָׁעָרִים שֶׁל חֲרוֹת לְיִשְׂרָאֵל, לְקַיֵּם (מִיבֵה ז) בְּיָמַי
 צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת. וּמִשׁוֹם זֶה
 תִּפְלֹת שְׁחָרִית חוֹבָה, וְתִפְלֹת עֲרֹבִית רְשׁוֹת.

בְּעֲרֹבִית הוּא בְּרַבֵּת הַשְּׂכִיבֵנוּ, שְׂשׂוֹכְכֵת בֵּין
 זְרוּעֵי הַמֶּלֶךְ בְּנִלוֹת. כִּי אֲשֶׁר יָבֵא הַבְּקָר,
 פֶּסַח אָחוֹז בּוֹ בְּיָמַי. אֲבָל בְּזֹרֵעַ שְׂמֵאל שֶׁל יִצְחָק
 - חֲדָשׁ תִּשְׁרִי. (בְּרֵאשִׁית כד) וַיְהִי הוּא טָרָם כֶּלָּה לְדַבֵּר
 וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת, מִן הַנְּלוֹת. וּמִשׁוֹם שֶׁלֹּא יוֹצֵאת
 מִצַּד חֲדָיִן, יַעֲקֹב שֶׁכַּל אֶת יָדָיו, וְשָׁם שׂוֹר בְּיָמַי,
 אֲרִיָּה בְּשִׂמְאֵל. וּמִשׁוֹם זֶה (תְּהִלִּים קי) נֶאֱמַר ה' לְאֲדוֹנָי
 יֹשֵׁב לְיָמַי - זֶה צְדִיק, בְּנִגְדוֹ מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וְאָמַר
 לוֹ יֹשֵׁב לְיָמַי, זְרוּעַ שֶׁל אַבְרָהָם, בְּנִלוֹת שֶׁל
 יִשְׂמָעֵאל, עַד אֲשֵׁית אִיבֹךְ הַדּוֹם לְרַגְלֶיךָ.

בְּאֹתוֹ זְמַן תִּתְעוֹרֵר רוּחַ יִתְרָה תּוֹסֶפֶת עַל
 יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ שְׂכָתוֹב (יואל ג) אֲשַׁפּוֹךְ אֶת

רוחי על כל בשר. ויהיה מנוחה לישראל מאמות
 העולם, (אסתר ט) ונוח מאיביהם. בדגמת השבת,
 שנוספת באדם נפש יתרה בשבת ויש להם פה
 נחת - אם בנפש יתרה יש להם נחת, שהיא
 נקבה, כל שכן ברוח, שהיא זכר.

ותנאים ואמוראים, נפש יתרה לכל ישראל
 באחד - אחת היא, אבל לכל אדם הוא
 כפי מעשיו. ולמדנו מקל וחרטום של התשובה,
 שכל ישראל באחד, בכל זמן שחוזרים כלם -
 מתקבלים. זהו שכתוב (דברים ד) בה' אלהינו בכל
 קראנו אליו. ששם ה' מכתר עליהם בכתרו, שהוא
 כתר עליון. וזוהי נשמה יתרה של ישראל בשבת
 וימים טובים. ומשום זה תקנו בכל יום לחתם
 בשם יהוה, שהוא חותם של כל הפרכות של
 התפלות, ולא אומרים מוסף בלי פתה. ובשבת
 תקנו לומר במוסף, פתה יתנו לך ה' אלהינו.

אבל לכל אחד מישראל, כך יורדת לו נפש יתרה
 כפי מדרגתו. אם הוא חסיד - נותנים לו

נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִמֵּדַת חֶסֶד כְּפִי מִדְּרַגְתּוֹ; אִם הוּא
 גְּבוּר, יֵרָא חֲטָא - נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִמֵּדַת
 הַגְּבוּרָה; וְאִם הוּא אִישׁ תָּם - נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ
 יִתְּרָה מִמֵּדַת אֱמֶת. וְנֶפֶשׁ יִתְּרָה זוֹ מַלְכוּת, שְׁהִיא
 כְּלוּלָה מֵעֵשָׂר סְפִירוֹת, וְכְפִי מֵדָה שֶׁל בֶּן אָדָם.
 אִם נָשִׂיא יִשְׂרָאֵל, אוֹ חָכָם, אוֹ מַבִּין בְּחֻכְמָה, אוֹ
 בַּתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (מִשְׁלֵי א) לְחַבִּין מִשָּׁל וּמְלִיצָה, אוֹ
 בְּנִבְיָאִים, אוֹ בְּכַתּוּבִים - כִּדְּ נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה
 שֶׁנִּקְרְאת בְּתֵר מַלְכוּת.

וְאִם חָכָם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, הַמְּחַכִּים לְכָל אָדָם,
 שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קד) כָּלֶם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ -
 נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִשָּׁם. וְאִם הוּא מַבִּין דְּבַר
 מִתּוֹךְ דְּבַר בַּתּוֹרָה - נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִבִּינָה.
 וְאִם הוּא חָכָם בְּנִבְיָאִים וּבְכַתּוּבִים - נוֹתְנִים לוֹ
 נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִנְצַח וְהוֹד. וְאִם הוּא צַדִּיק גָּמוּר
 שֶׁשׁוֹמֵר אוֹת בְּרִית, אוֹת שְׁפָתַי, אוֹת יָמִים טוֹבִים,
 אוֹת תְּפִלִּין - נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִצַּדִּיק. וְכָל
 מְקוֹם, נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִמַּלְכוּת.

וְאִם הוּא אָדָם מִכָּל מִדּוֹת אֱלֹוֹ - נוֹתְנִים לוֹ
 כְּתָר בְּשֵׁם יְהוָה, בִּיהוָה ^(דף רמג ע"א) אֱלֹהֵינוּ
 בְּכָל קְרֵאֵנוּ אֱלֹוֹ. אִין קְדוּשׁ בִּיהוָה. מֵעוֹלָם
 הַזְכָּר, שְׁהוּא תַפְאֲרַת, מְלֶךְ מִכְתָּר בְּכְתָר עֲלִיזוֹן,
 שְׁבָה יְמֶלֶךְ בְּשִׁכְיֵנָה, שְׁהִיא נֶפֶשׁ יִתְרָה. וְכְתָר
 נִשְׁמָה יִתְרָה, יְהוֹ"ה, רוּחַ, שְׁנֵאמַר ^(יואל ג) אֲשַׁפּוּךְ
 אֶת רוּחִי עַל כָּל בָּשָׂר, וְהוּא כָּלוּל עֲשָׂר סְפִירוֹת
 מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, בְּדִגְמַת זֶה: י' חֲכָמָה. ה' בִּינָה.
 ו' כּוֹלָל שֵׁשׁ סְפִירוֹת מִחֲסֵד עַד יְסוּד. ה' מְלָכוּת.
 כ' מִן בִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ, כְּתָר עַל רֵאשׁוֹ. וְזוּהִי
 נִשְׁמָה שְׁנוֹסֶפֶת בְּיוֹם הַשִּׁבְתָּ.

וּמִשּׁוֹם שְׁעֵלַת הָעֲלוֹת מִפְּלֵא וּמִכֶּסֶה בְּכְתָר זֶה,
 וּמִתְפַּשֵּׁט בְּשֵׁם יְהוָה בְּשִׁבְתוֹת וַיָּמִים
 מוֹכִיבִים, אִין שְׁלֵמוֹן לְסִמְאֵל וּלְנַחֲשׁ וּלְכָל הַמַּמְנִים
 שְׁלוֹ, וְאִין לוֹ שְׁלֵמוֹן לְגִיתָנִם, נִקְבָּה רָעָה שְׁל
 סִמְאֵל, וְלֹא לְמַחְנוֹת שְׁלוֹ. כָּלֵם נִסְתָּרִים מִלְּפָנֵי
 מַחְנֵה הַמְּלָךְ, כְּמוֹ שְׁיִסְתַּתְּרוּ אַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמְוִלוֹת שְׁל הָעוֹלָם כַּאֲשֶׁר יִתְנַלָּה הַמְּשִׁיחַ. זֶהוּ

שְׁכַתוֹב (ישעיה ב) וּבָאוּ בְּמַעְרֹת צָרִים (שם ז) וּבְנִקְיָיו
הַסְּלָעִים.

כְּמוֹ תַנְאִים וְאַמוֹרָאִים וְאָמְרוּ, רוּעָה נַאֲמֵן, אַתָּה
הוּא שְׁשָׁקוּל לְכָל יִשְׂרָאֵל, מִמְּלֵא מְכַל מְדוּת
טוֹבוֹת, וְדַאי בְּךָ שׁוֹרָה זֶה שְׁנַאֲמַר בּוֹ (שמואל א ב) אֵינִי
קְדוֹשׁ בִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה כְּתָר עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי אֵינִי בְּלִתְךָ בֶּן אָדָם שְׁיִהְיֶה כְּתָר
עֲלֶיךָ, לֹא נְשִׂיא, וְלֹא חָכָם, וְלֹא מַכִּין, וְלֹא חָסִיד,
וְלֹא גִבּוֹר, וְלֹא תָם, וְלֹא נְבִיא, וְלֹא צַדִּיק, וְלֹא
מְלָךְ. אַתָּה הוּא בְּדַמּוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
בֶּן בְּדַמּוֹת אָבִיו, כְּמוֹ יִשְׂרָאֵל שְׁנַאֲמַר בָּהֶם (דברים יד)
בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. הַשְּׁלֵם מַצּוֹת שֶׁל אֲדוֹנָי,
שְׂאִין מַצּוֹת מֵאלוֹ שְׁלֶךְ שְׁלֵא יִתְעַטֵּר בּוֹ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְשְׁכִינְתוֹ מֵעֲלָה וּמְטָה בְּכְתָר עֲלִיּוֹן בְּכָל
מִדָּה וּמִדָּה.

פָּתַח וְאָמַר, תַנְאִים וְאַמוֹרָאִים, שְׁכַאֲשֶׁר תְּיָה
קוֹרָא לְכָלֶם, לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּכֻלָּל עִמָּהֶם
בְּכָל זְמַן, אֵימַר לָהֶם, אֲנִי מְשַׁבַּח לָכֶם כְּפִי נְדִיבוֹת

שְׁלָכֶם, שְׂאֵתֶם בְּנֵי נְדִיבִים אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב.
 אֵין מִי שְׁיִכּוֹל לְשַׁבַּח לָכֶם אֵלָּא אַדּוֹן הָעוֹלָם,
 שְׂאֵפְלוֹ תְּתוֹרָה בְּלָה עַד אֵין סוּף בָּכֶם הִיא תְּלוּיָה,
 כְּמוֹ מַה שְׁנֵאמַר בַּתוֹרָה, (אֵיב יא) אֲרַכָּה מֵאֲרִץ מִדְּבָר
 וּדְחַבָּה מִנֵּי יָם. כִּף הַשְּׁבַח שְׁלָכֶם. אֲבָל יִתְקַיֵּם
 בָּכֶם מַה שְּׁהִתְקַיֵּם בִּי, שְׁשִׁמְחֵתִי בְּכְבוֹדוֹ שֶׁל אֲחֵרֹן
 אָחִי, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּחוֹ, הִלֵּב שְׁשִׁמְחַת בְּגִדְלַת אָחִיו,
 יִלְבַּשׁ אֲוִרִים וְתַמִּים.

וְתִנְאִים וְאֲמוֹרָאִים, כָּל מוֹסָפִים שֶׁל שְׁפָתוֹת
 וַיָּמִים טוֹבִים, כָּל מוֹסָף שְׂאוּמְרִים בּוֹ
 כְּתָר - מְכַאֵן נוֹדְעִים. וְכָל תְּפִלוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 רִיחֹן כְּרִיחַ שֶׁל (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) מוֹר וְלְבוֹנָה וְכָל אֲבָקַת
 רוֹזָל, בְּשֵׁאֵר יָמִים. אֲבָל בְּשְׁפָתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים
 חָשׁוּב עָלָיו מִיַּי בְּשָׁמִים.

מִשׁוּם שְׁפִימִים טוֹבִים עוֹלִים מְכַל אֲבָקַת רוֹזָל,
 שְׁנֵאמַר בּוֹ (כְּרֵאשִׁית לב) וַיֵּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ.
 שְׁתִּפְלָה שְׁחִיא פְּנוּמָה, נֵאבֶק עָמָה סְמָאֵל, לְהִלָּחֵם

עָמָה בָּאוּתוֹ פָּנָם שָׁל עֲבָרָה שְׂבָאוֹתוֹ אָבָק, שְׁוֹה
וְזֶה עוֹלָה עַד הַשָּׁמַיִם.

אָבָק שָׁל יַעֲקֹב, לְלַמֵּד זְכוֹת עַל הַתְּפִלָּה בְּכַמָּה
מִחֲנוֹת שָׁל חוֹבוֹת (זְכוֹת) שְׁהֵם (תְּחִלוֹת) קְבוּצוֹת
וּמִחֲנוֹת, שְׁמֵת־אֲסָפִים עֲמוֹ לְלַמֵּד זְכוֹת עָלֶיהָ.
וְהָאָבָק בְּמִדְרָגָה שָׁל סְמָאֵל עוֹלָה בְּכַמָּה מִחֲנוֹת
שָׁל חוֹבוֹת לְלַמֵּד חוֹבוֹת עָלֶיהָ, וְזוֹ תְּפִלַּת עֲרֻבִית
שְׁנִקְרָאת סֵלִם יַעֲקֹב, שְׁבָה (בראשית כח) וְהִנֵּה מִלְּאֲכִי
אֱלֹהִים עֲלִים וְיִרְדִים בּוֹ. אֵלּוֹ שְׁמַעְלִים חוֹבוֹת
וּמִוִּרְדִים זְכוֹת תַּחֲתִיָּהֶם, וְאֵלּוֹ מַעְלִים זְכוֹת,
וְיִוִּרְדִים חוֹבוֹת תַּחֲתִיָּהֶן, וּמִשְׁפִּילִים לָהֶם בְּכַמָּה
קְרָבוֹת.

שְׁהֵם בְּעֲלֵי מְגֻנִים בְּמִלְחָמָתָהּ שָׁל תּוֹרָה, עַד
שְׁנִשְׁמַעַת הַמִּלְחָמָה לְחָרִים הַגְּבוּהִים, שְׁהֵם
אֲבָרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. וְהוּוֹ שְׁפָתוֹב (מיכה ו) שְׁמַעוּ
חָרִים אֶת רִיב ה'. רִיב הַתְּפִלָּה, וְרִיב הַתּוֹרָה. וְזֶה
הַקָּרָב שָׁל תְּפִלַּת עֲרֻבִית שְׁנִמְשָׁךְ עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר.
שְׂרָבָן נְמַלְיָאֵל הָעֵמִיד אוֹתָהּ עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר,

שְׁתַּפְּלֵת עַרְבִית וּמָנָה כָּל הַלַּיְלָה, אֵלֶּא שְׁחַכְמִים
עָשׂוּ גֵדֵר עַד חֲצוֹת.

וּמִשּׁוֹם זֶה נֹאמֵר וַיֵּאבֶּק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת
הַשָּׁחַר. מֵהוּ הַשָּׁחַר? תְּפִלַּת עַרְבִית,
שְׁשַׁעוּרָה עַד בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, שֶׁהוּא אַרְבַּע
שָׁעוֹת. (בראשית כג) וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. בְּתַחֲלַת
שָׁעָה רֵאשׁוּנָה בְּסוֹף הַשָּׁחַר, (שְׁהוּא) גִּצַּח יַעֲקֹב, שְׁשָׁם
(תהלים כג) לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשָּׁחַר, לְקַחַת נְקָמָה
מִסְּמָאֵל, שְׁנֻנֵּעַ בְּיַרְדֵּי שְׁמָאֵל שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁהוּא הוֹד,
שָׁבוּ נֹאמֵר (איכה א) נִתְּנִי שְׁמָמָה כָּל הַיּוֹם דָּוָה, הוֹד,
מִצַּד הַחוּד, אֶלֶף חֲמִשִּׁי, נִשְׁאָר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ חֲרֵב
וַיִּבֶשׁ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זֶה הוֹד שְׁלֵף, רוּעָה נֹאמָן, שָׁבוּ
אֶתָּה חֲרֵב מְנַבּוּאָתְךָ מִשְׁמָאֵל, וּמִשּׁוֹם
שְׁאֶתָּה (ישעיה סג) מוֹלִיף לַיָּמִין מַעֲשֵׂה, שֶׁהוּא גִצַּח,
רֵאשׁ שֶׁל הַשָּׁחַר, וְנֹאמֵר (משלי ה) אֵילַת אֲהָבִים, לָבֵן
פָּתַח דָּוָד וְאָמַר לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשָּׁחַר, שָׁבוּ יָבֵא
בְּעַל נוֹצֵחַ הַקָּרֵב. וּמִשּׁוֹם שְׁנֻנֵּעַ וְהוֹד הֵם שְׁנֵי מִיָּנִי

שחר, בארו במשנה מאימתי קורין את שמע
בשחרין, ולא אמר בשחר, אלא בשחרין - לשון
רבים, שנים.

וישני משיחים יתעוררו לגביהם - משיח בן דוד
בנגד הנצח, ונקשר בבקר של אברהם, והו
שפתוב (תהלים מז) נעמות (דף רמג ע"ב) בימינו נצח. הוד
קשור בגבורה, שבו משיח בן אפרים אחיו. אתה
באמצע, שמדרגה שלך תפארת, שנקשר בך
העמוד האמצעי. ויסוד חי העולמים במדרגה
שלך. וחקמה בימין, פנאמר הרוצה להחכים -
יודים. ובינה לשמאל, הרוצה להעשיר - יצפין.

היא הקשת אצלה, וזהו לבוש השכינה, לבוש
הצדיק, שנקרא ברית הקשת. והיא אות
שבת, ואות יום טוב, ואות תפלין, ואות ברית
מילה. ואמר הקדוש ברוך הוא, מי שאינו רשום
באות זו, לא יבנם במראה זו בתדר זה. וזהו מטה,
שהעמוד האמצעי מטה בו כלפי חסד לצדיקים
גמורים לתת להם זכיות בשמונה עשרה ברכות

הַתְּפִלָּה. וּמִטָּה כָּל־פִּי חוֹבָה לְרַשָּׁעִים, לְדוֹן אוֹתָם
בְּגִבּוֹרָה לְדוֹן כָּפִי מֵעֲשִׂיהֶם. וּבְעֶמּוּד הָאֲמֻצָּעִי
מֵאַרְיֵךְ עַל הַפִּינוּנָיִים. וְזוּהִי אוֹת ש'.

שְׁלֹשָׁה גוּנֵי הַקִּנְיָן - אוֹת בְּרִית הַקִּנְיָן, בַּת
יְחִידָה, שְׁבַת הַמְּלָכָה. וַיֵּשׁ לָהּ שֵׁשׁ
מִדְּרָגוֹת תַּחַת שְׁלֹשׁוֹנָה, שֵׁשׁ שָׁנֹת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה
שְׁכָלוֹלִים בְּמִטְרֹן, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר, (שְׁמוֹת כג) שֵׁשׁ
יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂיךָ. אֲכַל בַּת יְחִידָה הִיא שְׁבַת
לָהּ, הַעוֹשֶׂה בָּהּ מְלָאכָה יוֹמָת.

יְהוָה נִקְרָא בְּצִרוּף אוֹת ה' אֲחֵרוּנָה, וּמִצַּד זֶה
יח"ו לְיָמִין, שֶׁהִיא ה' שְׁלֵמוֹת שְׁלוֹ. וְכַךְ
לְכָל צַד מַשְׁשָׁה צְדָדִים: יְהוּ, הוּי, וִיה, יוּה, הוּי,
וְהִי. שֵׁשׁ שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה אוֹתֵיזוֹת שְׁכָלוֹלוֹת בְּצַדִּיק
חֵי הָעוֹלָמִים. וְהִיא רְבִיעִית הַחֵין בְּכָל צַד.

וְהִיא אוֹת ה"א, מִצַּד שֵׁל שֵׁם הַמִּפְרָשׁ, יו"ד ה"א
וְא"ו. יו"ד בְּחֶסֶד, ה"א בְּגִבּוֹרָה, וְא"ו
בַּת־פְּאֶרֶת. כְּשֵׁשׁוֹלֵט הַט"ל הַזֶּה, אֶסְרוּ חֲכָמִים
אֶרְבָּעִים מְלָאכּוֹת חֶסֶד אַחַת. וְנִקְרָאוֹת אֲבוֹת

מְלֹאכוֹת, עַל שֵׁם שָׁהֵם כְּנִגְדֵי אֲבוֹת שִׁשׁוּלֵט עֲלֵיהֶם
ט"ל, שֶׁהוּא אֲרַבְעִים חֲסֵר אַחַת.

וּבְאֵלוֹ אֲרַבְעִים מְלֹאכוֹת חֲסֵר אַחַת, הִכָּה עֲשָׂר
מִלְּקִיּוֹת לְאָדָם, וְעֲשָׂר לְחַוָּה, וְעֲשָׂר לְנִחָשׁ,
וְהַשֶּׁע לְאָרֶץ. וּמִשׁוֹם שֵׁם ט"ל שׁוּלֵט בְּשֶׁפֶת, שֶׁהִיא
אוֹת ה', לָכֵן אֵין לוֹקִינ בְּשֶׁפֶת. וְזֶה הַט"ל אֵינוֹ כְּמוֹ
הַט"ל שֶׁל יוֹם חַל, מִצַּד שֶׁל עֶבֶד מִטְטָרוֹן, שֶׁהֵן
אֲרַבְעִים מְלֹאכוֹת חֲסֵר אַחַת: הַזֹּרֵעַ וְהַחֹרֵשׁ וְכו'.

זָקוֹן זָקוֹן הַשְּׂכִינָה נִקְרְאָת אָרֶץ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. וְזֶהוּ שֶׁפֶתוֹב (ישעיה סו) וְהָאָרֶץ הַדָּם רִגְלֵי.
מִצַּד הַחֲסֵד נִקְרְאָת מַיִם, וּמִצַּד הַגְּבוּרָה נִקְרְאָת
אֵשׁ, וּמִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי - אֵוִיר. וְהִיא אָרֶץ,
קִרְקַע לְכֻלָּם.

וּמִשׁוֹם שֶׁנִּשְׁמָה יִתְרָה מִתְּפִשֶׁת בְּשְׂכִינָה, שֶׁהִיא
שֶׁפֶת הַמַּלְבָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (תהלים קג)
וּמִלְכוֹתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה - מִשָּׁם הִיא נִעֲשִׂית מִלְכוֹת,
שֶׁשְׁלִיטָתָהּ עַל הָאָרֶץ וְעַל אֵילָנוֹת וְזֹרְעִים (וְהָרִים
וְאֲבָנִים). וּמִשׁוֹם שֶׁאֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהִיא נִשְׁמָה יִתְרָה

בַּשָּׁבֶת, בָּהּ תוֹלְדוֹת שְׁלֵה - יֵשׁ בָּהּ מְנוּחָה לְאָרְיָן,
שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

וּמִשּׁוּם שְׁהַשְּׂכִינָה הָעֲלִיזָה הִתְפַּשְּׁטָה בְּאָרְיָן,
שֶׁנֶּאֱמַר עָלֶיהָ (במדבר יט) פָּרָה אֲדָמָה
תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֵל,
לְכֵן אָסוּר לְחַרֵּשׁ בַּשָּׁבֶת. וְחֲרִישָׁה בְּשׂוֹר, שֶׁנֶּאֱמַר
(תהלים קכט) עַל גְּבֵי חָרְשׁוֹ חֲרָשִׁים. וְהַשְּׂכִינָה
הַתְּחִתּוֹנָה הִיא פָּרָה אֲדָמָה מֵצֵד הַגְּבוּרָה. תְּמִימָה
- מֵצֵד הַחֶסֶד, שְׁהִיא מְדַרְגָּה שֶׁל אֲנֶרְהָם, שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ (בראשית יז) הִתְחַלֵּף לְפָנַי וְהָיָה תָמִים. אֲשֶׁר אֵין
בָּהּ מוֹם - מֵצֵד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. אֲשֶׁר לֹא עָלָה
עָלֶיהָ עֵל - מֵצֵד הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיזָה שְׁהִיא חֲרוֹת
הַכֹּל, בְּמָקוֹם שְׁהִיא שׁוֹלֶטָת, (במדבר א) וְהָיָה הַקָּרֵב
יוֹמָת, אֵין רְשׁוֹת לְצַד הָאֲחֵר לְשִׁלֵּט, לֹא שָׁטָן, וְלֹא
מִשְׁחִית, וְלֹא מְלֶאךְ הַמְּוֹת, שֶׁהֵם מֵצֵד הַגִּיְתָנָם.

וּמִשּׁוּם זֶה בִּימֵי תַחֲלֵי אֲוִמְרִים יִשְׂרָאֵל, (תהלים עח)
וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה
לְהָשִׁיב אָפּוֹ וְגו'. מִשּׁוּם שְׂבִימֵי תַחֲלֵי הַשְּׂכִינָה

התחתונה מתלפשת באלו הקלפות של מיתה ודין. ובשבת מתפשטת מהם, בגלל שעין החיים שהוא בן י"ה, יה"ו, מתחבר באות ה"א. בזמן ההוא מנוחה נמצאת לאות ה"א, וכל מה שהוא מתחתיה, ולא צריך לומר בה והוא רחום. ומי אלו (שפתחתיה)? תחת י' ישראל. וכל מקום שישאל נמצאים, שמירה נמצאת ומנוחה.

ומשום זה אסור לחרש בארץ ולעשות בה גמות, שנעשה באלו עשה פנים בארץ הקדושה, שהיא שכינה. ואסור להשתמש בפלים של הארץ בשבת, ואפלו לטלטל אבן ולא דבר, אלא בלי סתם, שיהיה מנוחה להם בזכות השכינה שנקראת אבן, שכתוב בה (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה - בתפלה, עמידה היא לישראל, שבגולה יש להם קיום בעולם, ועליה נאמר (שם מט) ממש רעה אבן ישראל. (זכריה ג) על אבן אחת שבעה עינים. (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים.

וּמִשּׁוֹם זֶה נֶאֱמַר, (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
הַשִּׁבְתָּ לַעֲשׂוֹת אֶת הַשִּׁבְתָּ לְדַרְתָּם בְּרִית
עוֹלָם. צָרִיךְ לְשַׁמֵּר אוֹתָהּ בְּדִירְתָם, שְׁלֹא יֵצְאוּ
מִרְשׁוֹת הַתִּיחִיד לְרֵשׁוֹת הַרְבִּים. וְזֶהוּ שֶׁבִּאֲרוּהוּ
בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, יֵצִיאוֹת הַשִּׁבְתָּ שְׁתֵּים שָׁהֵן
(דף רמד ע"א)
אַרְבַּע, הוֹצֵאָה מִרְשׁוֹת לְרֵשׁוֹת, וְהַכְנָסָה נָם בֵּין
יֵצִיָּאָה קוֹרָא לָהּ. וְאֵלּוּ הֵם סְמָאֵל וְנַחֲשׁ, צָרִיכִים
יִשְׂרָאֵל לְשַׁמֵּר עֲלֵיהֶם שְׁלֹא יִכְנָסוּ לְדִירָה שֶׁל
הַשִּׁבְיָנָה, שֶׁהִיא רֵשׁוֹת הַתִּיחִיד. מִי רֵשׁוֹת הַרְבִּים?
חֲלָלָה שִׁפְחָה זוֹנָה נְדָה גּוֹיָה, רֵשׁוֹת שֶׁל סְמָאֵל
וְנַחֲשׁ, וְשִׁבְעִים מְמַנִּים שֶׁל הָעַמּוּם.

וּבַחֲבוּר הַקְּדָמוֹן, אֶרֶזִיתִי מוֹרֵי עִם בְּשָׁמִי - זְרוּעַ
יְמִין בְּיַרְדֵּי שְׁמָאֵל. אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי עִם דְּבָשִׁי
- יַעֲקֹב בְּרַחֵל. שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם חֲלָבִי - זְרוּעַ שְׁמָאֵל
בְּיַרְדֵּי יְמִין. זְרוּעַ יְמִין בְּיַרְדֵּי שְׁמָאֵל, הֵם חֶסֶד עִם
הוֹד. יַעֲקֹב בְּרַחֵל - הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעֵי בְּמַלְכוּת. זְרוּעַ
שְׁמָאֵל בְּיַרְדֵּי יְמִין - גְּבוּרָה בְּנִצָּח.

וּמְדוּעַ שְׁתֵּי מִדּוֹת שְׁלוֹ כֶּךָ? אֵלֶּא הַסּוּד שְׁנֵאמַר
כָּאן, דְּרֹד אָמַר כָּאן, (תהלים קלב) כְּתִיב
יִלְבְּשׁוּ צַדִּיק וַחֲסִידֶיךָ יִרְנְנוּ. וְנֵאמַר שָׁם, וְלוֹוִיךָ
צָרִיךְ הִיָּה לוֹ לֹאמַר! אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
אִין דְּרֹךְ לְשִׁנּוֹת מִדּוֹתַי, אֵלֶּא אַחַר שְׁחֻמְנַתִּי
אוֹתַי, יֵשׁ לִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ. וּמִכָּאן לְמִדְּנֹה,
שְׁבַעַל הַבַּיִת שְׁמוֹמִין אֶפְלוּ לְמַלְךָ, יֵשׁ לוֹ לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנֹה. וּמִשּׁוּם זֶה בְּאַרוּחוֹ, כָּל מַה שְּׂאוֹמַר לְךָ
בַּעַל הַבַּיִת עֲשֵׂה, חוּץ מִצֵּא. וְעַם כָּל זֶה שְׁסוּד
זֶה יָפֶה הוּא, הֲרִי כְּתוּב (מלאכי ג) אֲנִי ה' לֹא
שְׁנִיתִי, וּבְכָל הַקְּרִבְנוֹת לֹא כְּתוּב בָּהֶם אֵלֶּא
לִיהוָה, וְאִיךָ יְכוּל לְהִיּוֹת שִׁישְׁנָה מִדְּרָגוֹת שְׁלֵ
שְׁמוֹ בְּקְרִבְנוֹת?

אֵלֶּא, אֲרִיתִי מוֹרִי - יוֹצֵר אוֹר. עִם בְּשָׁמִי - אֶהְבֵּת
עוֹלָם. אֶכְלֵתִי יַעֲרִי - שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. עִם
דְּבָשִׁי - בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
שְׁתִּיתִי יַיִן - וְהָיָה אִם שְׁמַע, עַד וַיֹּאמֶר. עִם חֶלְבִי
- מִן וַיֹּאמֶר עַד אָמַת. אֶכְלוּ רַעִים - ג' רֵאשׁוֹנוֹת,

וְג' אַחֲרוֹנוֹת. שְׁתּוֹ וְשָׂכְרוֹ דוֹרִים - שְׂאֵר בְּרָכוֹת
הַתּוֹפְלוֹת.

וּבְחֻבוֹר הַקְּדָמוֹן, סֵתֵר הַקְּרָפְנוֹת - פָּרִים וּכְבָשִׂים
וְעִתוּדִים וְעוֹזִים, הֵם אֲרַבְּעָה, פָּנֵי שׂוֹר,
פָּנֵי נֶשֶׁר וְגו', שְׁתֵּי תוֹרִים אִו שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה. וְצָרִיד
לְפָרֶשׁ. אֲרִיָּה יוֹרֵד לְגַבֵּי שׂוֹר, שֶׁהוּא שְׂמַאל, לְקִשְׁר
חֶסֶד בְּגִבּוֹרָה. אָדָם יוֹרֵד לְגַבֵּי נֶשֶׁר, וְרִנָּה שֶׁל
יַעֲקֹב. וּמִשׁוֹם זֶה בְּאֲרוּחוֹ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, תֵּאֵר פָּנָיו
שֶׁל יַעֲקֹב הָיָה תֵּאֵר פָּנָיו שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן. וּמִי
גַּרְם שְׁיַעֲלָה וַיִּקְרָא יִשְׂרָאֵל, שְׂכָתוֹב (בראשית לב) לֹא
יַעֲקֹב יֵאמֵר עוֹד שְׂמָךְ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׂמָךְ?
שְׁיִהְיֶה יִשְׂרָאֵל עֶקֶר לְתַבְדִּיל בֵּינֵיהֶם. (ע"כ רע"א מדימנא).

וְעִשְׂרִית הָאֵיפָה (במדבר כח), מִדּוּעַ? אֵלֶּה עִשְׂרִית
הָאֵיפָה, כְּנֶגֶד כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא
הָעִשְׂרִית שְׁפַמְדְּרָנוֹת, וְצָרִיכָה לְהַנְתִּין בֵּין שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת, וְהִיא סֵלֶת הַלֶּחֶם, וְהִיא לֶחֶם. וּמִשׁוֹם
שֶׁהִיא לֶחֶם, לֹא הִפְקֵד עַל לֶחֶם שֶׁל תְּמִשְׁת
הַמִּינִים, שֶׁהֵם תְּפֹת, וְשִׁעוֹרָה, וְשִׁיפּוֹן וְכו', מְמַנָּה

שֶׁל הָעוֹלָם. וְלֹא שָׁם מְמַנָּה עֲלֵיהֶם, אֲלָא הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ.

וּמִשּׁוּם זֶה מִי שְׁמוֹלֵל בְּלֶחֶם וְזוֹרֵק אוֹתוֹ בְּאֶרֶץ,
עֲנִיּוֹת רוֹדֶפֶת אַחֲרָיו. וּמְמַנָּה אַחַד הַפְּקֻד
עַל זֶה, וְהוּא רוֹדֵף אַחֲרָיו לְתֵת לוֹ עֲנִיּוֹת, וְלֹא
יֵוצֵא מִן הָעוֹלָם עַד שִׁיִּצְטָרֵךְ לְבְרִיּוֹת. וְעָלְיוֹ כְּתוּב,
(אִיּוֹב טו) נִדְרָה הוּא לְלֶחֶם אֵינָהּ. נִדְרָה הוּא, וְיִלְךְ
מִטְּלִטֵל, וְגוֹלָה מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, לְלֶחֶם אֵינָהּ הוּא.
וְאִין ^(דף רמד ע"ב) מִי שִׁיִּשְׁנִיחַ עָלָיו. וְהוּ שְׁכַתוּב אֵינָהּ מִי
שִׁיִּרְחֵם עָלָיו, מִשּׁוּם שְׁלֹא יִמָּצֵא.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

וּבְחִבּוּר הַקְדָּמוֹן, אָמַר הָרוּעָה הַנִּימְנָן, וּמַה מִי
שְׁמוֹלֵל בְּפִירוּרִים שֶׁל הַלֶּחֶם וְזוֹרֵק
אוֹתָם בְּמְקוֹם שְׁלֹא צָרִיךְ כֶּךָ - כָּל שֶׁכֵּן מִי שְׁמוֹלֵל
בְּפִירוּרִים שֶׁל הַמַּחַ, שֶׁהֵם טְפוֹת הַיָּרֵעַ, שְׁזוֹרֵק
אוֹתָם בְּאֶרֶץ, שְׁנֵאמַר בָּהֶם (בראשית ו) כִּי הַשְּׁחִית כָּל
בְּשָׂר אֶת דְּרָכּוֹ עַל הָאָרֶץ. אוֹ שְׁזוֹרֵק אוֹתָם בְּנִגְדָה,
אוֹ בְּבֵת אֵל נִכְרָ, אוֹ בְּשִׁפְחָה אוֹ בְּזוֹנָה. וְכָל שֶׁכֵּן

וְכָל שֶׁכֶן מִי שֶׁמּוֹלִיל בְּפִרוּרִים שֶׁל הַלֶּחֶם שֶׁל
 הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם קוֹצֵי הָאוֹתִיּוֹת וְתַנְי הָאוֹתִיּוֹת,
 שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם, כָּל הַמְּשַׁתְּמֵשׁ בְּכֶתֶר - יִחַלֵּף.

וְכָל שֶׁכֶן מִי שֶׁמוֹסֵר סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְסִתְרֵי
 קַבְּלָה, וְסוּדוֹת מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, אוֹ סִתְרֵי
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ לְאֲנָשִׁים שְׂאֵינָם
 הַגּוֹנִים, שֶׁשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם יֵצֵר הָרַע, אִשָּׁה זוֹנָה,
 שֶׁנֶּאֱמַר עָלֶיהָ (משלי ו) כִּי בְעַד אִשָּׁה זוֹנָה עַד בְּכַר
 לֶחֶם. וְאִין לָחֶם אֵלָּא כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה. וְאִין
 בְּכַר אֵלָּא אֵפְלוֹ הַלְבָּה אַחַת. (ועוד רעיא מהימנא).

וּבְחִבּוּר הַקְּדֻמוֹן לֹא גָלָה סוּד בְּאוֹתָם פִּרוּרִים
 אֵלָּא בְּדֶרֶךְ פֶּשֶׁט, וְלֹא נָתַן בָּהֶם שְׁעוֹר.
 אֲבָל בְּאֵרוֹהוּ בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, שֶׁשְׁעוֹר שֶׁל פִּרוּרִים
 פְּנוּיִת לְפָחוֹת, כָּל שֶׁכֶן אִם הֵם כִּפְיָצָה. שֶׁבַּעֲלֵי
 הַמְּשָׁנָה דְקָדְקוּ עֲלֵיהֶם, עַד פְּנוּיִת עַד כִּפְיָצָה לְבָרֶךְ
 עֲלֵיהֶם.

וְדֶרֶךְ סוּד, א"ח - הוּא תְּשַׁעָּה פִּרוּרִים, שְׁלֹשָׁה
 לְכָל בּוּז, שְׁלֹשָׁה מִן אֶרְבָּעָה - שְׁנַיִם

עֲשָׂרָה. ד' הַיָּא הַשְּׁלֵמוֹת, לְהַשְּׁלִים בָּהּ עֲשָׂרָה. וְלְהַשְּׁלִים אַרְבָּעָה, שֶׁהֵם יְהוָה. מִהֵם עֲשָׂרָה? אֵלּוּ יו"ד ה"א וַא"ו ה"א. קוּץ שֶׁל אֹת ד' מֵאַחַד, שְׁעוֹרָה בְּכַוִּיתָ. י' מִתּוֹי"ה, שְׁעוֹרָה בְּכַוִּיצָה.

הַיָּא ד', שְׁלֵמוֹת הַמְּרַכְּבָה שֶׁל אָדָם וְשְׁלֵמוֹת שֶׁל אַרְבַּע פָּנִים שֶׁל אָדָם. וּמִשּׁוֹם זֶה (כמדבר ו) יֵשׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלָיךְ. וּבְאֵרוֹהוּ בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, וַחֲרֵי פְתוּב (דברים י) אֲשֶׁר לֹא יֵשׂא פָּנִים. אֵלָּא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא אֲמַרְתִּי לָהֶם (שם יא) וְאֵבֶלְתָּ וְשָׁבַעְתָּ? וְהֵם דִּקְדָּקוּ עֲלֵיהֶם, עַד כַּוִּית אִו עַד בְּכַוִּיצָה, וְאִיךְ לֹא אֵשׂא לָהֶם פָּנִים?! וַחֲכַמֵּי הַמְּשָׁנָה וְהָאֲמוּרָאִים, כָּל הַתְּלִמוּד שֶׁלָּהֶם עַל סוּדוֹת הַתּוֹרָה סִדְּרוּ אֹתוֹ.

קָם הָרוּעָה הַנְּאַמָּן, וַחֲרִים יָדָיו לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשָׁכַנְתּוּ, וְכַךְ אָמַר: קְדָשׂא בְּרִיךְ הוּא, יְהִי רְצוֹן שְׁלָךְ לְתַת לָנוּ מְזוֹן שְׁלָם, לְתַקֵּן אֶצְלָךְ וְאֶצֶּל הַמַּלְכָּה הָעֲלִיזָנָה, עוֹלָם תְּבֵא, שְׁנַאֲמַר עָלָיו (תהלים כב) כִּי לֹה' הַמְּלוּכָה וּמִוִּשֶׁל בְּגוֹיִם. וְלִגְבֵי

הַמְלִכָּה הַשְּׁנִיָּה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ פַּעַם שְׁנֵי־יָה, (עובדיה א)
וְהִיְתָה לַה' הַמְּלוּכָה. לְתַקֵּן שְׁלֹחַן שָׁלֵם מִכָּל
מַעֲדָנִים וּמִכָּל מֵאֲכָלִים.

וְאֲנִי מִזְמַן עֲמֹד לְכָל בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, וּלְבַעֲלֵי
הַמִּקְרָא, וּלְבַעֲלֵי הַתְּלִמּוּד, וְכָל שֹׁכֵן לְבַעֲלֵי
סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׂלָף, כְּלָה שְׂלָף, מְלִכָּה קְדוּשָׁה
שְׂלָף, עֲלִיוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה, וְהַכֹּל בְּרִשּׁוֹת שָׁל עֲלִיוֹן
כָּל עֲלִיוֹנִים, אֲדוֹן כָּל הָאֲדוֹנִים, מְלָךְ עַל כָּל
הַמְּלָכִים שָׁל מַעֲלָה וּמַטָּה, שֶׁהוּא יְחִיד בְּלִי שֵׁנִי,
וְאִין אוֹת וּנְקֻדָּה שְׁמִשְׁתַּתְּפֶת עִמוֹ, וְלֹא שְׁנוּי גְּוִנִים
שָׁל אֲנָשִׁים. שֶׁהוּא בַּעַל כָּל הַמִּפְתָּחוֹת שָׁל סוּדוֹת
הַתְּוִיּוֹת, וְשִׁמּוֹת וּכְנֻיִים, וְכָל סוּדוֹת הַגְּנוּזִים שָׁל
הַחֲכָמָה, שֶׁתַּפְתַּח אוֹתָם כָּלָם לְכַבּוֹדָה, עֲלִיוֹן עַל
כָּל הָעֲלוֹת. אֲנִי מִתְחַנֵּן לְפָנֶיךָ שֶׁתַּפְתַּח אוֹתָם
לְכַבּוֹדָה, שֶׁכַּבּוֹדָה הוּא מֵאֲבִי וְאֲמִי שְׁבַשְׁמִים, וְאָב
שָׁל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִם שְׁלָחָם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (משלי א) וְאֵל
תַּפִּישׁ תּוֹרַת אֱמֶךָ, וְעֲמֹד אִין שֶׁתַּף שָׁל אִם בַּעֲוֹלָם.

קָם זְמַן שְׁנֵי וְאָמַר, בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, נְשָׁמוֹת וְרוּחוֹת
 וּנְפָשׁוֹת שְׁלָכֶם, הִתְעוֹרְרוּ כָּעֵת כְּלָכֶם
 וְהִעֲבִירוּ שָׁנָה מִכֶּם, שֶׁהִיא וְדַאי מְשָׁנָה, דְּרַךְ פֶּשַׁט
 שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה. שְׁאֵנִי לֹא עוֹרְרָתִי בָּכֶם אֵלָּא
 בְּסוּדוֹת עֲלִיוֹנִים שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁאַתֶּם בָּהֶם
 (תהלים קבא) הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן.

פָּתַח וְאָמַר, הָרִי בְּאֶרְוָהוּ בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, בַּעַל
 הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְכַרְךָ. וְעוֹד בְּאֶרְוָהוּ,
 צָרִיף לְדַקְדֵּק בָּה' מִן הַמוֹצֵיא. וְשִׁתִּי ה' הֵן כְּנֶגֶד
 שְׁתֵּי הַלְּחָם. שְׁתֵּי כְּבָרוֹת שֶׁל הַשָּׁבֶת. אוֹת י' הִיא
 כְּפִיצָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וּמִיָּהוּ בַּעַל הַבַּיִת
 שְׂבוֹצֵעַ? זוֹ אוֹת ו'.

בֵּין כָּף הִנֵּה זְקוֹן הַזְּקֵנִים הָיָה יוֹרֵד אֲצִלּוֹ וְאָמַר,
 רוּעָה נְאֻמָּן, חוֹד כָּף, שְׁחַרְי לְחָם הוּא אוֹת ו',
 שְׁתֵּי כְּבָרוֹת שָׁלוֹ, כְּמוֹ שְׁאַמְרַתְּ הֵן אוֹתֵינוֹת ה' ה'.
 וְדַאי אוֹת ו' הִיא כְּנֶגֶד יַעֲקֹב, ה' ה' כְּנֶגֶד לֵאמֹר
 וְרַחֵל. י' כְּפִיצָה לְכָל אֶחָד.

אמר לו, זקן זקן, וְהָרִי בְכַמָּה מְקוֹמוֹת בְּאֶרְזוֹהוּ,
 שְׂיַעֲקֹב הוּא בַּעַל הַבַּיִת, וְיוֹסֵף אֹרְחָה,
 שְׂמִדְרָגְתוֹ יְסוּד חַי הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל ח"י בְּרָכוֹת
 הַתְּפִלָּה, וּמִשׁוֹם זֶה אָמְרוּ עֲלָיו, (משלי י) בְּרָכוֹת
 לְרֹאשׁ צְדִיק. אָמַר לוֹ, כִּי הוּא, וְהַכֹּל אֵמֶת. כָּל
 סוּד בְּמְקוֹמוֹ, מַה שְּׂאֵנִי אִמְרָתִי וּמַה שְּׂאֵתָה
 אִמְרָתִי. אֲבָל זֶה שְׂבוֹצֵעַ אֶת הַלֶּחֶם מִיְהוּ?

אמר לו, זקן, אַתָּה בְּדַמּוֹתוֹ, וְזֶה שֵׁם יו"ד ה"א
 וְא"ו ה"א, וְזֶה אָדָם שֶׁל הַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיזָה
 שֶׁהַפְּנִים שָׁלוֹ יְהוּה. וּמִשׁוֹם זֶה ו' - לָחֶם, שֶׁחֵן ה'
 ה'. וְשַׁעוֹר שֶׁקִּבְּעוּ פְּנֵי וּכְבִּיצָה, הָרִי נִתְּפָאֵר פְּנֵי
 בְּאִיזָה שֵׁם מְשַׁעְרִים, שֶׁהָרִי בְּאֶרֶז חֲכָמִים שְׂאִין
 עוֹשִׂים מְצוֹת חֲבִילוֹת, אֵף כֵּאֵן לֹא נוֹתְנִים שְׂנֵי
 שַׁעוֹרִים בָּאוֹת י', לְהִיּוֹת פְּנֵי וּכְבִּיצָה. אֵלֶּא שְׂתִי
 אֵלְפָא בִּיתוֹת הֵן, יֵשׁ י' עֲלִיזָה, וְיֵשׁ י' קִטְנָה. י'
 מִן יְהוּה - עֲלִיזָה. י' מִן אֲדָנִי - קִטְנָה. וְאֵלוֹ
 הַשְּׂתִימִים, אַחַת בְּכַיִּית וְאַחַת בְּכַבִּיצָה, בְּסוּד זֶה
 הַשְּׂלוֹב יִאֲהַדוּנְהִי. בָּא הַזְּקָן וְנִשְׁק לּוֹ.

בֵּין כֹּדֶן קָם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, פָּתַח וְאָמַר, וַדַּאי
 בָּעֵת מִתְחַבְּרִים (משלי ל) מַה שָּׁמוּ וּמַה שָּׁם בָּנוּ.
 שָׁמְחוּ הַחֲבֵרִים וְאָמְרוּ, אֲשֶׁרִיו מִי שְׂזוּכָה לֶאֱכֹל
 מִהַלְּחָם הַזֶּה שְׁנֵאמַר בּוֹ (משלי ט) לָכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמִי,
 וְאֲשֶׁרִי הַנֶּפֶשׁ שְׁנֵאמַר בָּהּ (ויקרא כב) מִלְּחָם אָבִיחָהּ
 תֹּאכֵל. (שם) וְכֹל זֶר לֹא יֹאכֵל בּוֹ. שְׁתַּקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בּוֹ נֵאמַר, (מלאכי ב) הֲלֹא אָב אֶחָד לְבָלְנוּ.
 וְהַנֶּפֶשׁ שְׁעוֹסֶקֶת בַּתּוֹרָה - מִלְּחָם אָבִיחָהּ תֹּאכֵל.

וּמִי גֵרָם לָהּ שְׂאוּכָלֶת מִלְּחָם אָבִיחָהּ? מִשּׁוֹם
 שְׁתּוֹרָה בְּתִשׁוּבָה (דף רמה ע"א) וְנֵאֱתָנֹת (ומתתדשט)

בְּנִעוּרֶיהָ. וְהוּא שְׂפֵתֹב (ויקרא כב) וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיחָהּ
 בְּנִעוּרֶיהָ, כְּמוֹ (איוב לג) [ו]יָשׁוּב לְיָמֵי עֲלוּמָיו. כְּמוֹ
 הָאֵילָן שְׂקָצְצוּ אוֹתוֹ וּמִתְחַדֵּשׁ בְּשָׂרָשָׁיו. וְזֶהוּ סוּד
 שֶׁל מִי שְׂמִית בְּלִי זְרַע.

וְעוֹד יֵשׁ סוּד אַחֵר, שְׂלִבְסוּף יָבוֹא בְּנִלְגוּל
 וַיִּתְחַדֵּשׁ כְּמוֹמֵן קְדָמוֹן. וְזֶהוּ אֱלִמָּנָה
 וְגְרוּשָׁה, שְׁהַתְּנַרְשָׁה מִזֵּן עֵדֶן, וּמִשּׁוֹם זֶה נִקְרָאת
 גְּרוּשָׁה, כְּמוֹ (בראשית ג) וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם. וּמַה גֵרָם

לָהּ? מִשּׁוֹם שְׂוֹרֵעַ אֵינִן לָהּ, שְׂמֵת בְּלֹא בָּנִים. וְשָׁבָה
 אֶל בֵּית אָבִיהָ בְּנִעוּרֶיהָ, שְׂשָׁבָה בְּעוֹלָם הָיָה בְּאוֹתוֹ
 נֶעַר בֶּן הַיָּבָם, וְזָהוּ וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ בְּנִעוּרֶיהָ.
 וּלְבִסּוֹף שְׂוֹכְתָה לְזֹרֵעַ - מִלְּחָם אָבִיהָ הַנֶּאֱכָל. וְכֹל
 זֶר לֹא יֹאכֵל בּוֹ וְגו'. (דברים כה) לֹא תִהְיֶה אִשְׁתְּ הַמֵּת
 תְּחוּצָה - לְאִישׁ זֶר.

אָמַר הַרוֹעֵה הַנְּאֻמָּן, הֲלֵל וְשִׂמְאִי, שְׂאַתֶּם אֶחָד
 מִצַּד הַרְחָמִים וְאֶחָד מִצַּד הַדִּין, שְׂהֵם חֶסֶד
 וְגִבּוּרָה, מִדְּרָגוֹת שֶׁל אֲבֹרָתָם וְיִצְחָק. וְאַתֶּם מִתְּהַנְּוֹעַ
 שְׂלָחָם, הַאֲסִפּוּ לְבָאֵן אֶתֶם וְשִׂמוּנִים תִּלְמִידִים
 שְׂתִּיזוּ לוֹ לְהֲלֵל, וְאַף כִּי תִלְמִידֵי בֵּית שִׂמְאִי,
 לְסַעוּדַת הַמֶּלֶךְ.

הָרִי בְּאַרְתֶּם, אֶתֶם וְהַחֲבָרִים שְׂעַמְכֶם, בְּעָלֵי
 הַזִּרְאוֹת, שְׂבְּאַרְתֶּם אֵינִן הַבּוֹצֵעַ רִשְׁאֵי לְאֹכֵל
 עַד שְׂיַעֲנוּ אָמֵן בְּעָלֵי הַסַּעוּדָה, וְאֵינִן בְּעָלֵי הַסַּעוּדָה
 רִשְׁאִים לְאֹכֵל עַד שְׂיֹאכֵל הַבּוֹצֵעַ. וְדַאִי בְּאַשֶׁר
 בּוֹצֵעַ בְּעַל הַבֵּית, וּבּוֹצֵעַ לְאוֹתָם בְּעָלֵי הַסַּעוּדָה,
 לֹא לְכֹלָם מְשַׁעַר שְׂעוֹר אֶחָד, שְׂאֵינִן דִּרְךְ אֵלּוּ

הַבוֹצְעִים לְבַצֵּעַ בְּשׂוּה, שְׁלַפְעָמִים נוֹתֵן לָזֶה
בְּכִיָּצָה, וְלָזֶה בְּיָת.

וְכֹאֲשֶׁר עוֹנִים אָמֵן עַל בְּצִיעָה זֶה, קִדְּם שְׂיֵאכֹל
בְּעַל הַבֵּית, מִחֲכָרִים שְׁנֵי שְׁעוּרִים
בְּאַחַד בְּכִיָּצָה וְכִיָּצָה, שְׁלוֹב יֵאֱהַדְוֹנָהּ - אָמֵן זֶה
אֵינּוּ עַל הָאֲכִילָה, אֲלָא עַל הַבְּצִיעָה. לְאַחַר שְׂאֵלוֹ
הַשְּׁעוּרִים מִצְטָרְפִים בְּאָמֵן, יֵאכֹל בְּעַל הַבֵּית.
וְזֶהוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) אֲרִיתִי מוֹרֵי עִם בְּשָׁמִי אֲכַלְתִּי
יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי. וְאַחַר כֵּן - אֲכַלוּ רַעִים שְׁתוּ
וְשָׁכְרוּ דוֹדִים. אֲכַלוּ רַעִים - בְּעַלֵּי הַסְּעוּדָה.
שְׂיֵהָיו הַפְּנִים בְּדַמּוֹת אֲבוֹתָם.

תְּרִי כָּאֵן לָחֵם בְּשִׁתִּי כְּכָרוֹת, וְשְׁעוּרוֹ - בְּיָת
וְכִיָּצָה. מֵהוּ לָחֵם הַפְּנִים שֶׁל שְׁלַחַן הַמִּלֶּךְ?
אֲלָא זֶה פִּרְשׁוּהוּ, שְׂיֵשׁ לוֹ שְׁתִּים עֲשָׂרָה פָּנִים.
וּמֵהֵן? אֲלָא הֵן אַרְבַּע פָּנִים שֶׁל אֲרִיָּה, אַרְבַּע פָּנֵי
שׁוֹר, אַרְבַּע פָּנֵי נֶשֶׁר. וְהֵם (בַּמִּדְבָּר ו) יְבָרְכֶךָ יְהוָה.
יָאֵר יְהוָה. יִשָּׂא יְהוָה.

וּמַנִּין לָנוּ שְׁלָחַם הַפָּנִים הוּא מִשְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ?
 שְׁפָתוֹב (יחזקאל מא) וַיִּדְבֹר אֵלַי זֶה הַשְּׁלַחַן
 אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה. ו"ה - גִּימְטְרִיא שְׁתֵּים עָשָׂר
 פָּנִים. וְאֵף כָּה, מִי שֵׁשׁ לוֹ, צָרִיךְ לְתַקֵּן וּלְסַדֵּר
 עַל שְׁלַחַן אַרְבַּע כְּפָרוֹת בְּכָל סְעוּדָה שָׁל שְׁפָת,
 לְשֵׁלשׁ סְעוּדוֹת - שְׁתֵּים עָשָׂר פָּנִים.

וְאִם הַנְּאִמֵּר שְׁאִינָם אֵלָּא שֵׁשׁ מִהַתּוֹרָה, מִשּׁוּם
 לָחֶם מִשְׁנָה - אֵלָּא לֹא נוֹכַל לְהַזְכִּיר שֵׁשׁ
 בְּלִי חֲבָרוֹ. ו' ו', שֵׁשׁ מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה, וְשֵׁשׁ
 מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, כְּנֶגֶד שֵׁשׁ מַדְרָגוֹת שֶׁל הַכֹּהֵן
 הָעֲלִיּוֹן וְשֵׁשׁ מַדְרָגוֹת שֶׁל הַכֹּהֵן הַתַּחְתּוֹן. שֵׁשׁ
 בְּהַסְתֵּר, וְשֵׁשׁ בְּגִלּוֹי. (דברים כט) הַנִּסְתָּרִת לִיהוָה
 אֵלֵהֵינוּ וְהַנִּגְלָת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם.

וְלַחֲמֵי תוֹדָה הֵם אַרְבָּעִים חֲלוֹת. עֲשָׂרָה רְקִיקִין,
 עֲשָׂרָה רְבוּכִין, עֲשָׂרָה שָׁל חֲמִין, עֲשָׂרָה
 שָׁל מִצָּה. הָרִי הֵם אַרְבָּעִים. כְּנֶגֶד אוֹת י' מִן יְהוָה,
 ד' פְּנֵי אָדָם. י' מִן יְהוָה, ד' פְּנֵי אֲרִיָּה. י' מִן
 יְהוָה, ד' פְּנֵי שׂוֹר. י' מִן יְהוָה, ד' פְּנֵי נֶשֶׁר. זֶהוּ

תְּקוּן רֵאשׁוֹן שֶׁל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה דְבָרִים
שֶׁצָּרִיךְ אָדָם לְהִנָּהֵג בְּשְׁלַחַן הַשִּׁבְתָּה.

אַחַד - לְתֵקֵן שְׁלַחַן בְּמִי שֶׁאוֹכֵל לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. זֶהוּ
שִׁבְתוֹב זֶה הַשְׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנֵי יְהוָה. שְׁנֵי -
נְטִילַת יָדַיִם עַד שֶׁעוֹר שְׁנֹזְרוֹ חֲכָמִים, שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה
קְשָׁרִים שִׁבְתָּהֶם אַרְבָּעָה עֶשֶׂר פְּרָקִים. וְאִף כִּי
אַרְבָּעָה עֶשֶׂר פְּרָקִים הֵם שֶׁל יַד שְׂמָאל. וְהֵם
שְׂמוֹנָה וְעֶשְׂרִים פְּרָקִים. בְּנִגְדָם נֶאֱמַר כ"ח יְהוָה,
שֶׁהֵם שְׂמוֹנָה וְעֶשְׂרִים אוֹתִיּוֹת שֶׁל פָּסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל
מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדַּל
נָא כַח יְהוָה.

וְעֶשֶׂר אֲצָבָעוֹת רוֹמְזוֹת לְעֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת שֶׁל
מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. וּמִשׁוּם זֶה בָּאָרוּ בְּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, מִי שֶׁמֻזְלָזַל בְּנְטִילַת יָדַיִם, נֶעְקָר מִן
הָעוֹלָם. מִדּוּעַ? מִשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם סוּד שֶׁל עֲשָׂרָה
מֵאֲמָרוֹת וְשְׂמוֹנָה וְעֶשְׂרִים אוֹתִיּוֹת שִׁבְתָּהֶם נִבְרָא
הָעוֹלָם.

שְׁלֵישִׁי - כּוּם שֶׁל בְּרָכָה שֶׁתִּקְנוּ בּוֹ עֲשָׂרָה
 דְּבָרִים: הִדְחָה וּשְׂטִיפָה. עֲטוּר. עֲטוּרָה.
 חֵי. מְלֵא. מְקַבְּלוּ בְּשֵׁתֵי יָדָיו. וְנוֹתְנוּ בְּיָמִין. וְנוֹתְנוּ
 עֵינָיו בּוֹ. וּמִגְבִּיהוּ מִן הַקְּרָקַע טַפַּח. וּמִשְׁגָּרוּ
 בְּמִתְנָה לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ.

וּבְדָרְךָ סוּד, כּוּם (דְּבָרִים ל"ג) מְלֵא בְּרַבְתָּ ה'. כּוּם
 בְּגִימְטְרִיא אֱלֹהֵי"ם, וּמִשָּׁם הִנְשָׂמָה,
 שֶׁהִיא עַל שְׁמוֹ - כּוּם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קמ"ז) כּוּם
 יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא. מִי נִקְרָא יְשׁוּעוֹת? חֲמִשׁ אֲצַפְעוֹת,
 שֶׁהֵן בְּנִגּוּד חֲמִשׁ סְפִירוֹת שֶׁל כּוּם, שֶׁהִיא שֵׁם
 אֱלֹהִים חַיִּים שֶׁהִבִּינָה (דף רמה ע"ב) מִתְּפִשְׁטַת בָּהֶם
 לְחֲמִשִּׁים שְׁעָרִים. ה' פְּעָמִים עֲשָׂרָה, בָּאוֹת י', שֶׁהִיא
 עֲשָׂרָה דְּבָרִים שֶׁתִּקְנוּ חֲכָמִים בְּכוּם, שֶׁהִיא אֱלֹהִים
 חַיִּים, חֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת בְּחֶשְׁבוֹן ה'.

וּבְאֵרוֹ, בְּכוּם שֶׁצָּרִיךְ הִדְחָה וּשְׂטִיפָה. הִדְחָה
 מִבְּחוּץ, וּשְׂטִיפָה מִבְּפְּנִים. וְסוּד הִדְבָר -
 שֶׁיְהִי תוֹכוֹ בְּכָרוֹ. מִי שֶׁזָּכָה לְנִשְׂמָה מְכוּם זֶה,
 לְהִיּוֹת נִשְׂמָה מְהוֹרָה מִבְּפְּנִים וּמִבְּחוּץ. וְסוּד הִדְבָר

- (ויקרא טו) וְמָתְרוּ וְקִדְּשׁוּ. מִתְּהֵרָה מִבְּפָנִים, וְקִדְּשָׁה מִבְּחוּץ. וְזֶה כּוּם אֵין מִתְּהֵרָתוֹ וְקִדְּשָׁתוֹ מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ בְּלִי מַיִם - אַף כִּף הַנְּשָׂמָה אֵין מִתְּהֵרָתָה וְקִדְּשָׁתָה מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ בְּלִי תוֹרָה. וּמִשׁוּם זֶה אָמַר רַבֵּן גַּמְלִיאֵל, מִי שָׂאִין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ לֹא יִכְנַס לְבֵית הַמִּדְרָשׁ. בְּגִלְל שָׂאִין הוּא מִצַּד עֵץ תַּחְתִּים, אֵלֹא יַעֲזֵב הַדַּעַת טוֹב וְרַע.

עֲטוּר - פִּרְשׁוּהוּ מְעַטְרוֹ בְּתַלְמִידִים. וְדָרְךְ סוּר - ה' הֵיא כּוּם, מְעַטְרוֹ בְּתַלְמִידִים בָּאוֹת י', שֶׁהֵיא עֲטָרָה עַל ה'. עֲטוּרָה - צָרִיךְ לְעֲטוּרָה רֵאשׁוֹ בְּגִלְל שֶׁהַשְּׂכִינָה עַל רֵאשׁוֹ. שְׂכָךְ פִּרְשׁוּהוּ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, אָסוּר לְתַלְמִיד חֲכָם לְהֵלֵךְ ד' אַמּוֹת בְּגִלּוֹי הָרֵאשׁ, מִשׁוּם (ישעיה ו) מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. כָּל שְׂכָן בְּבִרְכָה וּבְתוֹפְרַת שֵׁם הַקָּדוֹשׁ שְׂאָסוּר לְהֵיוֹת בְּגִלּוֹי הָרֵאשׁ.

שְׂאוֹת י' מִן יְהוָה הֵיא שֶׁהַתְּעַטְפָה בְּאוֹר, וְנִעְשְׂתָה אֲוִיר. (וְזֶהוּ אֲוִיר שֶׁל אָרֶץ יִשְׂרָאֵל מִחֲכִים) מִשׁוּם שְׂאוֹת י', שֶׁהֵיא חֲכָמָה,

בְּאֵוִיר, וְזֶהוּ אֹר שֶׁהִתְעַטַּף בּוֹ בְּשֶׁכָּרָא אֶת הָעוֹלָם.
 זֶהוּ שְׁכַת־טוֹב (תהלים קד) עֵטָה אֹר בְּשֶׁלְמָה. וְזֶהוּ (בראשית
 א) יְהִי אֹר - יְהִי אֵוִיר. וּפְרָשׁוּהוּ בְּעֵלֵי סוּדוֹת
 הַתּוֹרָה, בְּטָרָם שְׁנַתְּחוּהָ כָּל דָּבָר, נִתְּחוּ הַחֲוִיּוֹת.
 וּמִשׁוֹם זֶה נֶאֱמַר יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, שְׁתִּיחַ מוֹמֵן
 קַדְמוֹן.

חִי - פְּרָשׁוּהוּ חִי מִן הַחֲבִית. וְדָרָךְ סוּד - שְׁכִינָה
 עֲלִיוֹנָה הִיא שְׁמִינִית לְסְפִירוֹת מִמַּטָּה לְמַעְלָה,
 וּמִשׁוֹם זֶה נִקְרָאת אֹת ח', וְנֶאֱמַר בָּהּ (משלי כד)
 בְּחֻכְמָה יִבָּנֶה בַּיִת. וְזֶהוּ חֲבִית: ח' בַּיִת. וּמִשׁוֹם
 שְׁתִּיחַ חַיִּים, שְׁכַת־טוֹב (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא
 לַמְּחַיִּיקִים בָּהּ, חַיִּין מִשָּׁם הוּא חִי. וְזֶהוּ יִינָה שֶׁל
 תּוֹרָה. מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל בָּהּ נִקְרָא חִי. וְעוֹד, צְדִיק חִי,
 שֶׁהוּא חִי מִן הַחֲבִית.

יִין יֵשׁ מִפְּנֵי שְׁנֵי גּוֹנִים - לָכֵן וְאָדָם. יִין גִּימְטְרִיָּא
 שְׁבַעִים פָּנִים. תְּרֵי ע"ב. וּכְנֻד שְׁנֵי גּוֹנִים שֶׁל
 חַיִּין, הוּא זְכוֹר וְשִׁמּוֹר שֶׁל שְׁכַת, וְשְׁבַעִים תְּבוֹת
 שֶׁל קְדוּשׁ וַיְכַלּוּ - תְּרֵי ע"ב.

מָלְא - וְהוּ שְׁכַתוֹב כּוּם (דברים לג) **מָלְא בְרַבַּת ה'.**
 וְאִף שֶׁהוּא **מָלְא מִיֵּינָה** שֶׁל תּוֹרָה. אָדָם כִּדְ
 צָרִיךְ לְהִיזוֹת שָׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית כה) **אִישׁ תָּם**
 - וְגַבַּר שָׁלֵם, כְּמוֹ (שם לג) **וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֵם.** כִּדְ צָרִיךְ
 לְהִיזוֹת נְשַׁמָּה שְׁלֵמָה, וְלֹא יִתְּיָה כָּה פְנָם, שֶׁנֶּאֱמַר
 (ויקרא כא) **שָׁכַל (אִישׁ) אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב.** אִף
 כִּדְ אוֹתִיזוֹת אֱלִים עִם י"ה - הוּא אֱלֹהִים, כְּחֶשְׁבוֹנוֹ
 כּוּם. (שם י"ה) הוּא **מָלְא,** וְחֶפְדְּ אוֹתִיזוֹת אֱלִים
 וְתִמְצָא **מָלְא.** מִתִּי? כִּי אֲשֶׁר יֵשׁ שָׁם אוֹתִיזוֹת י"ה.
 וְחִינּוֹ (שמות יז) כִּי יָד עַל כֶּסֶם י"ה. אֲדַנְי חֶשְׁבוֹנוֹ ו"ה.
 הַעֲמוֹד הָאֲמֻצְעֵי **מָלְא** מִשְׁנִיָּהֶם, וּמִשׁוּם זֶה שׁוֹרָה
 עָלָיו אָדָם, שֶׁהוּא שָׁם מִפְּרָשׁ.

מִקְבָּלוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו - כְּמוֹ חֲתוּרָה שֶׁחִיָּתָה בְּשֵׁנֵי
 לוֹחוֹת, חֲמִשָּׁה דְבָרוֹת בְּלוֹחַ אֶחָד כְּנֶגֶד
 חֲמִשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁל יָד יָמִין, וְחֲמִשָּׁה בְּלוֹחַ שְׁנֵי
 כְּנֶגֶד חֲמִשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁל יָד שְׂמָאל. וְנִתְּנוּ בְּיָמִין,
 בְּלוֹמַר בְּיַד יָמִין. וּמִשׁוּם זֶה, שְׁנֵי לוֹחוֹת אֲבָנִים
 בְּיָדוֹ, וְלֹא בְּיָדָיו. וְזֶהוּ שֶׁמֵּעִיד תְּפָסוּקָ, (דברים לג)
 מִיָּמִינוֹ אִשׁ דָּת לָמוֹ.

וְנוֹתַן עֵינָיו בּוֹ - מִשּׁוֹם שְׁפוּם זֶה הוּא כְּנֶגֶד אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ (דברים יא) תָּמִיד עֵינֵי ה'
 אֶלְהִיךָ בָּהּ. וְעֵינַיִם שֶׁל מַעְלָה הֵם שְׁבָעִים סְנֵהֲדָרִין,
 וְעֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. שְׁתֵּי עֵינַיִם עֲלִיוֹנוֹת. אַחַת
 עֵין יְמִין, וְאַחַת עֵין שְׂמָאל. וְהֵם ע"ב, כְּמִנֵּן "כִּיּוֹן".
 וְזֶהוּ סוּד שֶׁל נוֹתַן כְּפוּם עֵינוֹ.

וּמִגְבִּיהוּ מִן הַקְּרָקַע טַפַּח - מִשּׁוֹם שְׁאוֹת ה' הוּא
 כּוּם, צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ כְּאוֹת י',
 שֶׁהִיא טַפַּח, שְׁכּוֹ נִפְתַּחַת אוֹת ה' כְּחֵמֶשׁ אֶצְבָּעוֹת.
 וּמִשְׁגָּרוֹ לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ כְּמִתְנָה - מִשּׁוֹם שֶׁתִּתְכַרֵּךְ
 אִשְׁתּוֹ, שֶׁהִיא נֶפֶשׁ, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ (כמדבר יא) נִפְשָׁנוּ
 יִבְשָׁה אֵין כָּל. וּמִתְכַרְכַּת וְעוֹשָׂה פְרוֹת. זֶהוּ
 שְׁכַת־טוֹב (בראשית א) תִּדְשֵׂא הָאָרֶץ דְשֵׂא.

רְבִיעִי - לְהִיּוֹת עַל הַשְּׁלֶחַן דְּבָרֵי תוֹרָה, שְׁלֵא
 יִתְקַיֵּם כּוֹ כְּדִגְמַת עֲמֵי הָאָרֶץ שְׁנֹאֲמַר
 עֲלֵיהֶם (ישעיה כח) כִּי כָּל שְׁלֶחְנוֹת מְלָאוּ קִיּא עֲצָה.
 אֲבָל כְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה פִּרְשׁוּהוּ, הָרוּצָה לְהַעֲשִׂיר -
 יִצְפִּין, וְיִתֵּן שְׁלֶחַן לְצִפּוֹן. חֲרֵי שְׁלֶחַן לְשְׂמָאל, שֶׁהוּא

דִּין, צָרִיךְ לְקַשֵּׁר בּוֹ תִּימִין, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, שֶׁנִּתְּנָה
מִחֶסֶד, שֶׁהוּא רַחֲמִים, יָמִין ה'.

חֲמִישִׁי - פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁצָּרִיךְ לְהֶאֱרִיךְ
עַל הַשְּׁלֶחָן בְּגִלְל עֲנִיִּים. וְסוּד הַדָּבָר -
בְּגִלְל הַצְּדָקָה יֶאֱרִיךְ יָמִין, שֶׁלֹּא יִתְקַצְרוּ. כְּמוֹ
הַתּוֹרָה שֶׁהִיא אֲרִיכוֹת יָמִים בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת, בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא לְנִשְׁמוֹת - אֵף כִּי הַצְּדָקָה הִיא
אֲרִיכוֹת יָמִים לְגוֹף בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב
(דברים ל) כִּי הוּא תֵיךְ וְאֶרֶךְ יָמֶיךָ. כִּי הוּא תֵיךְ -
בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֶרֶךְ יָמֶיךָ - בְּעוֹלָם הַבָּא. שֶׁעוֹלָם
הַבָּא לְגוֹף ^(דף רמו ע"א) לְתַחֲנִית הַמֵּתִים, שֶׁאַחַר שִׁיקוּם
לֹא יָמוּת. וְכְמוֹ שֶׁהָעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה עוֹמֵד, כִּי
הָעוֹלָם הַזֶּה יִהְיֶה עוֹמֵד.

שֵׁשִׁי - שֶׁלֹּא יִהְיֶה גִּרְגָּרָן וּבִלְעָן עַל שְׁלֶחָנוֹ שֶׁל
הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ עֲשׂוֹ שֶׁאָמַר (בראשית כה) הֲלָעִיטְנִי,
דָּרָךְ הַלְעָטָה, אֲלֵא דָּרָךְ מְחִינָה. אֵף כִּי מִי
שֶׁמוֹצִיא דְבוּרִים שֶׁל תְּפִלָּה אוֹ תּוֹרָה מִפִּיו, צָרִיךְ
לְהוֹצִיא אוֹתָם בְּדָרָךְ מְחִינָה - שְׁלֵמוֹת, וְלֹא

בְּהִלְעָטָה - חֲסֵרִים. וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא כַּגִּלְל סְכָנָה
שָׁמָּא יְקָדִים קָנָה לוֹשֵׁט.

שְׂבִיעֵי - מִיָּם אַחֲרוֹנִים. וּפְרָשׁוּהוּ, מִיָּם רֵאשׁוֹנִים
מִצֹּה, וְאַחֲרוֹנִים חוֹבָה, וְאַמְצָעִים רֵשׁוֹת.
מִיָּם רֵאשׁוֹנִים צָרִיךְ לְהִנְבִּיחַ הָאֲצָבָעוֹת כְּדֵי שֶׁלֹּא
יִחְזְרוּ מִשְׁקִים וַיִּטְמְאוּ אֶת הַיָּדִים. וַיֵּשׁ מִהַחֲכָמִים
שָׁאמְרוּ, שְׂאֲחֲרוֹנִים מִשׁוֹם מַלְח סְדוּמִית, שֶׁלֹּא
יִסְמָא אֶת הָעֵינַיִם. אֲפֹלוּ כֵּן הוֹצִיא אוֹתָם מִחוֹבָה.
וְסוֹתְרִים הַדְּבָרִים אֶת אֵלּוּ שָׁאמְרוּ עֲלֵיהֶם חוֹבָה,
וַאִיִּן יִדְרֹךְ אֶרֶץ לְסֹתֵר דְּבָרֵי הַנְּאֻנִים, (מֵאֵלּוּ שָׁאמְרוּ עֲלֵיהֶם)
אֵלֶּא שְׁנַאמַר עֲלֵיהֶם, (דְּבָרִים י"ז) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר
יִרְוֹךְ.

וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא שָׁאמְרוּ עֲלֵיהֶם שְׁלֵשׁ קְדָשׁוֹת. זֶהוּ
שְׂכָתוּב (וַיִּקְרָא י"א) וְהַתְּקַדְּשָׁתֶם וְהִיִּיתֶם קְדָשִׁים.
וְהַתְּקַדְּשָׁתֶם - אֵלּוּ מִיָּם רֵאשׁוֹנִים. וְהִיִּיתֶם קְדָשִׁים
- אֵלּוּ מִיָּם אַחֲרוֹנִים. כִּי קְדוּשׁ - זֶה שְׁמֵן עָרֵב. אֲנִי
ה' - זו בְּרָכָה. וְאַמְצָעִים, בֵּין גְּבִינָה לְבָשָׂר, וּמִשׁוֹם

וְהַתְקַדְּשָׁתֶם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה'.
אֲשֶׁר־יִהְיֶה הָעָם שְׂאֵרוֹנָם יָשִׁים אוֹתָם אֶצְלוֹ.

אֵף כֵּן וְהַתְקַדְּשָׁתֶם - בְּשַׁעַת תִּשְׁמִישׁ. מִיָּמָּה
רֵאשׁוֹנִים שִׁוְרַע אָדָם - מִצְוָה. אַחֲרוֹנִים, שֶׁל
הַנְּקִיבָה - חוֹבָה. וְאִמְצָעִים - הֵרִי רוֹמֹז, וְכִנְיָנָה
תְּקַפִּיאֲנִי. וְהוּ שְׂכָתוֹב (א"ב י) הֵלֵא כְּחֶלֶב תִּתִּיבֵנִי
וְכִנְיָנָה תְּקַפִּיאֲנִי. וְזֶהוּ שְׂכָא הָרְמֹז בֵּין גְּבִינָה
לְבָשָׂר, שְׂנַאֲמַר בּוֹ (א"ב י) עוֹר וּבָשָׂר תִּלְבִּישָׁנִי.

שְׂמִינִי - לְשֵׁלֶשָׁה צָרִיךְ כּוֹס. מֵדוּעַ? בִּינָה הִיא
הַשְּׁלִישִׁית מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, מִמַּעֲלָה לְמַטָּה.
וּמִשׁוֹם זֶה פְּחוֹת מִשְׁלֶשָׁה לֹא צָרִיךְ כּוֹס (ד"א).
לְשֵׁלֶשָׁה צָרִיךְ כּוֹס. וּבֵא בְרָמֹז - קְדָשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ.
וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא שֶׁהַתּוֹרָה לֹא יוֹרְדַת פְּחוֹת מִשְׁלֶשָׁה
- כְּהַנִּיבִים, לְוִיִּם, יִשְׂרָאֵלִים. תּוֹרָה, נְבִיאִים,
וְכַתּוּבִים. בְּחֻדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי, בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. וְזוֹ בִּינָה,
י"ח"ו. וּבִגְלָלָה נֹאמַר, שֶׁלֵּשׁ מִשְׁמְרוֹת הַיּוֹ"י הִלְלָה.
מִלְכוּת, אוֹת ה' רְבִיעִית, עֲלֶיהָ נֹאמַר, אַרְבַּע
מִשְׁמְרוֹת הַיּוֹי הִלְלָה. וְאוֹת ש' שֶׁל שְׁלֶשָׁה עֲנָפִים

בְּנֵגֶד שְׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת. וְאוֹת שֶׁל אַרְבַּע פָּנִים
בְּנֵגֶד אַרְבַּע מִשְׁמְרוֹת.

תְּשִׁיעֵי - כּוּם שֶׁל בְּרָכָה, רְבִיעִית הַלֵּג. וְשַׁעוֹר
שֶׁלוֹ לְעֵמֶת אוֹת ה', רְבִיעִית שֶׁל שֵׁם
יְהוָה. עֲשִׂירֵי - בַּעֲשָׂרָה אוֹמֵר נְבִרָךְ לְאֱלֹהֵינוּ.
וְשְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה הִיא רְבִיעִית וְעֲשִׂירִית. רְבִיעִית
לְשֵׁם יְהוָה. עֲשִׂירִית לְעֵשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁהֵן יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א. וְכַמָּה צָרִיךְ אָדָם לְשַׁמֵּר עֲצֻמוֹ שֶׁלֹּא
לְזַרֵּק דְּבָרִים אֵלּוֹ בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא צָרִיךְ כְּמוֹ מִי
שֶׁזוֹרֵק לְחֵם. כָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁזוֹרֵק לְחֵם שֶׁל הַתּוֹרָה
הַחּוֹצָה מִשְׁלַחֲנוּ, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (יחזקאל
מ"א) זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לְפָנַי ה'. (ע"כ רע"א מהימנא).

וְחָר

וּבַחֲבוּר הַקְּדָמוֹן, שְׁלֹשָׁה הֵם שְׁנוֹרָמִים רָעָה
לְעֲצָמָם - שְׁנַיִם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַחַד
בְּעוֹלָם אַחֵר. וְאֵלּוֹ הֵם: מִי שֶׁמְקַלֵּל עֲצָמוֹ,
שֶׁלְּמִדְּנוּ, מְמַנֶּה אַחַד מִמֶּקֶד לְפָנַי הָאָדָם, וּבְשָׁעָה
שֶׁמְקַלֵּל עֲצָמוֹ אוֹתוֹ הָאָדָם, מְמַנֶּה זֶה, וְשִׁבְעִים

אַחֲרַיִם שְׁמֵמָנִים תַּחֲתָיו, נוֹטְלִים אוֹתוֹ דְבוּר
וְאוֹמְרִים אָמֵן, וּמַעֲלִים אוֹתָהּ לְמַעַלָּה וְדָנִים אוֹתָהּ,
וְהוּא רוֹדֵף אֶתְרֵיו עַד שְׁעוֹשָׁה אוֹתוֹ וּמַשְׁלֵם לוֹ
אוֹתוֹ דְבוּר.

מִי לָנוּ גְדוֹל מְמֹשָׁה, שְׁאֹמֵר (שמות לב) וְאִם אֵינְ מִחֲנִי
נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ, וְאֹמֵר לְעַרְךָ, וְאֵף עַל
גַּב שְׁהַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה רְצוֹנוֹ, עִם כָּל זֶה לֹא
נִצּוֹל מֵעַנְשׁ, וַחֲרֵי נִתְּבָאֵר שְׁלֵא נִזְכָּר בְּפָרָשַׁת
וְאִתָּה תִּצְוֶה, וְנִמְחָה מִשָּׁם. וַחֲרֵי פִרְשׁוּהוּ. מִי לָנוּ
גְדוֹל מְדוּד הַמְּלֹךְ שְׁאֹמֵר (תהלים לט) אֶמְרָתִי אֲשַׁמְּרָה
דְּרָכֵי מַחֲטוּא בְּלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְּרָה לְפִי מַחֲסוּם בְּעוֹד
רָשָׁע לְנִגְדֵי. מֵהוּ בְּעוֹד רָשָׁע לְנִגְדֵי? הַמְּמַנֶּה הֵהוּא
הַמְּפָקֵד עַל זֶה, וְלוֹקַח הַדְּבוּר הֵהוּא לְקַלְקַל לוֹ
לְאָדָם.

וְאַחַד מִי שְׁזוֹרֵק לָחֵם אוֹ פִּרוּרִים שָׁל לָחֵם
בְּקִרְקַע וְעוֹשָׂה כּוֹ זְלוּל, כְּמוֹ שְׁנֵתְבָאֵר.
אֵלוֹ הַשָּׁנִים בְּעוֹלָם תְּוֶה. וְאַחַד בְּעוֹלָם הֵהוּא - מִי
שְׁמַדְלִיק נֵר בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת טָרָם מִנִּיעִים יִשְׂרָאֵל

לְקַדְשָׁא דְסִדְרָא, מִשּׁוּם שְׂמַחֲלֵל שַׁבָּת, וְגוֹרֵם לְאִישׁ
שֶׁל הַגִּיחָנָם לְדַלֵּק טָרֵם הַגִּיעַ (דף רמו ע"ב) זְמַנּוּ.

מְקוֹם אֶחָד יֵשׁ בְּגִיחָנָם לְאוֹתָם שְׂמַחֲלָלִים שַׁבָּת.
בֵּינוֹן שֶׁהוּא הַדְּלִיק נֵר טָרֵם הַגִּיעַ זְמַנּוּ, יֵשׁ
מִמֶּנָּה אֶחָד בְּגִיחָנָם בְּמוֹצָאי שַׁבָּת, וּמִבְעִיר
בְּרֵאשׁוֹנָה לְאוֹתוֹ מְקוֹם וְאוֹמֵר: זֶה מְקוֹם שֶׁל
פְּלוֹנִי. וְכָל חֲיָבֵי הַגִּיחָנָם מִסִּיעִים לְהַבְעִיר אֶת
אוֹתוֹ מְקוֹם. אוֹתוֹ מִמֶּנָּה קוֹרֵא וְאוֹמֵר: (ישעיה כב)
הִנֵּה ה' מִטְּלֵטְלֵךְ מִטְּלֵטְלָה נֶבֶר וְעֵטְף עָטָה. חֲיָבֵי
הַגִּיחָנָם אוֹמְרִים: (שם) בְּדוֹר אֵל אֶרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם
שָׁמָּה תָּמוּת וְגו'. מִשּׁוּם שֶׁהוּא גָרֵם לָהֶם לְהַשְׂרֵף
טָרֵם הַגִּיעַ זְמַנּוּ. הָרִי לָנוּ שְׁלֵשָׁה שְׁגוֹרָמִים רַע
לְעֲצָמָם, כְּמוֹ שְׁנֵת־בָּאֵר.

רַעֲיָא מֵהֵימְנָא

וַיַּחֲלֵם וְהִנֵּה סֶלֶם (בראשית כח) - זו הַתְּפִלָּה. מֵצַב
אֶרֶצָה, שְׂמַת־פְּלָלִים בְּנֵי אָדָם אוֹתָהּ
בְּאֶרֶץ, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, וּמִגִּיעָה לְשָׁמַיִם, שֶׁהוּא
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (מלכים א ה) וְאַתָּה תִשְׁמַע

הַשָּׁמַיִם. וְסוּד הַדְּבָר - (תהלים ח) ה' אֲדַגִּינוּ מָה אֲדִיר
שָׁמַיְךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנְּה הוֹדֶךָ עַל הַשָּׁמַיִם.

וּבְזִמְן שְׁמוֹדִיעַ לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְּׂכִינָה
שְׁעוּלָה בְּאוֹתָהּ תִּפְלָה, מִיָּד - (בראשית כח)
וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וְיֹרְדִים בּוֹ, בְּאוֹתוֹ
אָדָם. בָּלָם פּוֹתְחִים בְּנִפְיָהֶם לְעַמַּת הַשְּׂכִינָה
בְּאוֹתָהּ תִּפְלָה. וְהוּ שְׁפָתוֹב (יחזקאל א) וּפְנִיָהֶם
וּכְנִפְיָהֶם פְּרָדוֹת מְלֻמְעָלָה. וְזָהוּ עֲלִים - שְׂכִינָה
עַל בְּנִפְיָהֶם. וְיֹרְדִים בּוֹ, מֵהוּ בּוֹ? בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא.

וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד עֲלֵיהֶם לְעַמַּת
הַשְּׂכִינָה, וּמְתִיחַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בּוֹ בְּאוֹתָהּ תִּפְלָה. שְׁהַשְּׂכִינָה הִיא מְצוּהַ כְּלוּלָה
מִשֵּׁם הַיְוָ"ה, יְהוָ"ה הִיא חֵיָה שְׁלוֹ, וּמְצוּהַ בְּלֹא
מִחְשָׁבָה אֵין לָהּ עֲלֵיָהּ.

וּמִחְשָׁבָה הִיא אָדָם - שֵׁם יו"ד ה"א וָא"ו ה"א,
תְּפֹאֲרָת, מְצוּהַ, הִיא מְלֻכּוֹת כְּלוּלָה
מֵאַרְבַּע חֵיּוֹת שֶׁל הַמְּרַבָּה כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע

אותיות, היא נקבה שלו, פנים שלו, פנים של
 רחמים. בגללה נאמר, (שמות לג) אם אין פניך הלכים
 אל תעלנו מזה.

ומצד הצדיק נקרא אחריו, תיה פלולה
 שמונה עשרה חליות, שהן מאחריו
 של האדם לעמת שמונה עשר נענועים של
 הולב שדומה לשדרה, שבו שמונה עשרה
 חליות, שהוא אחר למעשה בראשית, וקדם
 למחשבה, שנאמר בה, ישראל עלה במחשבה.
 מה שאין בן האדם, שעין הדעת טוב ורע
 שהוא אחר למעשה, וקדם לפרענות.

קמו תנאים ואמוראים ואמרו, רועה נאמן,
 יתקיים בך זה הפסוק, (ישעיה סב) אל תתנו
 דמי לו. שהרי עליונים ותחתונים מקננים בצלם
 שלך. מתנות של הקדוש ברוך הוא שהם משיבה
 של מעלה, ומתנות של המלכה שהם משיבה של
 מטה, עליך נאמר (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים
 וגו'. בך עולים מתנות של השכינה בתפלה שלך,

וַיִּזְרְדִים מִחֲנוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֲצֵל הַשְּׂכִינָה בְּכַמָּה שִׁירִים וְנִגּוּנִים
 בַּתְּפִלָּה. וְאַתָּה הוּא הַקְּרוֹב שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בַּתְּפִלָּה שְׁלֹף, שֶׁהִיא קֶרֶבֶן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְשְׂכִינָתוֹ.

בְּפָרְשֵׁת (במדבר כח) צוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶת קְרִבְנֵי
 לְחַמִּי, שֶׁתִּקְנוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה קְרִבְנוֹת
 בַּתְּפִלָּה מִצַּד הַיְמִינִי, שֵׁשׁם אִישׁ חֶסֶד - כֹּהֵן. וְתִקְנוּ
 אֲמִירַת הַזְּמִירוֹת שֶׁהֵם שִׁיר הַלְוִיִּם אֲחֵרֵיהֶם - מִצַּד
 הַנְּבוֹרָה. וְהוֹד, וְדָרְגָה שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, נִקְשָׁר
 בְּשֵׁמֶאל. וְאַחֲרָיו, שֶׁדָּרְגָתוֹ נִצְ"ח, נִקְשָׁר בְּחֶסֶד. וְהוּ
 שְׂכָתוֹב (תהלים טו) נְעֻמּוֹת בְּיַמִּינְךָ נִצַּח.

אַחַר כֵּן יַחֲוֹד בְּפֶסוּק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וְכוּלֵל בְּרָכָה
 וְקַרְיָשָׁה, שֶׁהוּא קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, וְנִבְרָכָה
 מִצַּד הַיְמִינִי. וְהוּ שְׂכָתוֹב (במדבר ו) וַיִּבֶר אֵל אַחֲרָיו
 וְאֵל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְקַרְיָשָׁה מִצַּד הַלְוִיִּם, הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, קָשׁוֹר יְמִין
 וְשֵׁמֶאל, וְהוּא קָשָׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ

וְשֶׁהִיא אִמָּא עֲלִיזָנָה, תְּפִלִּין עַל רֵאשׁוֹ, כְּמוֹ
 שֶׁפְּרָשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה בְּתִפְלִין שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם
 מִה כְּתוּב בָּהֶן. וְהוּא קָשָׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד,
 וְשֶׁהִיא שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, וְזֶהוּ שֶׁפְּרָשׁוּהָ בְּעֲלֵי
 הַמִּשְׁנָה, הִרְאָהוּ לְמֹשֶׁה קָשָׁר שֶׁל תְּפִלִּין. שׁ שֶׁל
 תְּפִלִּין מֹשֶׁה, כָּלוּל מִשְׁלֹשָׁה עֲנָפִים שֶׁל הָאָבוֹת
 לְמַעְלָה, שֶׁתִּקְנֶנּוּ שֶׁלֹּשׁ תְּפִלוֹת שֶׁהֵן סִימָן שֶׁמִּ"ע,
 וְשֶׁהִיא שְׁחַרִּי"ת מְנַח"ה עֲרַבִּי"ת, מ"ה שְׁלֹף -
 תְּפִלַּת הַשָּׁבֶת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (בראשית א) וַיְרֹדוּ בַדְּגַת
 הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו'.

וְאַתָּה כּוֹלֵל מְרַכְּבָה תַּחְתּוֹנָה שֶׁל אֲהָרֹן דָּוִד
 וְשֶׁלֹּמֶה וְאַדָּם הִרְאֵשׁוּן לְמַעְלָה, וּבֵת זִוְגוֹ
 לְמֹשֶׁה, אִם כָּל ח"י, שֶׁהוּא צַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים.
 וּמִשׁוּם זֶה אֲהָרֹן, אֵף עַל גַּב שֶׁהוּא יָמִין, פְּרָשׁוּהוּ
 חֲכָמִים בּוֹ, אֲהָרֹן שׁוֹשְׁבֵינִי שֶׁל הַמִּלְכָּה.

יַעֲקֹב הוּא כָּלוּל מִשְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שָׁבוּ רֹכֵב
 אָדָם הִרְאֵשׁוּן, שֶׁלֹּא לְחִנָּם פְּרָשׁוּהוּ בְּעֲלֵי
 הַמִּשְׁנָה, יָפִיו שֶׁל יַעֲקֹב בְּיָפְיוֹ שֶׁל אָדָם הִרְאֵשׁוּן.

אָמַר הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, רוּעָה נְאֻמָּן, רוּאָה אֲנִי
 שְׁכַפְּלֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת שְׁמִי וְאָמַר
 מִשָּׁה מִשָּׁה, לְכֹלֵל אוֹתָךְ בַּמְרַכְּבָה הָעֲלִיּוֹנָה
 וּבַמְרַכְּבָה הַתַּחְתּוֹנָה, לְכֹלֵל בְּךָ אֶת אָדָם הָרֵאשׁוֹן
 מִצַּד הָאֲבוֹת, וְלְכֹלֵל בְּךָ אֶת חוּה מִצַּד אֲהֵרֹן דָּוִד
 וְשִׁלְמָה. לָמָּה לֹא כַפֵּל שֵׁם יַעֲקֹב בְּךָ?

אָמַר לוֹ הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, מִשּׁוּם שֶׁקָּרָא לוֹ יַעֲקֹב
 וַיִּשְׂרָאֵל. יַעֲקֹב לְשׁוֹן עֵקֵב, כְּלוּמַר נִקְבָּה,
 שֶׁנֶּאֱמַר עֵקֵבוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן הָיָה מִכְּהָה נִלְנַל
 חֲמָה. וְנִקְרָא יִשְׂרָאֵל, שֶׁשֵּׁם רֵאשׁ תּוֹכֵר, רֵאשׁ
 לְנִקְבָּה, כְּלוּמַר הָעֵקֵב. וְזֶהוּ שֶׁאָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְנִחְשׁ, (בראשית ג) הוּא יִשׁוּפֵךְ רֵאשׁ וְאִתָּה
 תִּשׁוּפְנוּ עֵקֵב. וְזֶה גַּרְם שְׂכִינָה בְּנִלוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה
 (משלי כב) עֵקֵב עֲנָוָה יִרְאֵת ה'.

שְׂמִיחַ רַבִּי שְׂמֵעוֹן, וְשִׂמְחוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה וְאֶמְרוּ,
 כֹּה שֶׁל הַשְּׂכִינָה, סִינִי, מִי יְכוּל לַעֲמֹד (לְפָנַי)
 כִּי, שֶׁתְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ מְדַבְּרִים בּוֹ,
 וְשִׂמְחִים רַבּוֹא שֶׁל יְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה וְשִׂמְחִים רַבּוֹא

שָׁל יְשִׁיבָה שָׁל מִטָּה מְדַבְּרִים בּוֹ עַל פִּיךָ. וְעֲלִיךָ
נֵאמַר וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וְיִרְדִּים בּוֹ.

דָּבָר אַחַר וְהִנֵּה סְלָם - פֶּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר,
סִינֵי זֶה סְלָם, וְהוּא קָל, וְסוּד הַדָּבָר - (ישעיה
יט) הִנֵּה ה' רֹכֵב עַל עֲ"ב ק"ל. ע"ב - יו"ד ה"י
וי"ו ה"י. וְעוֹד ע"ב - י', י"ה, יח"ו, יתו"ה. ק"ל
- יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א וא"ו, יו"ד ה"א
וא"ו ה"א. אֹתִיּוֹת רֵאשׁוֹנוֹת עוֹלוֹת לְשַׁבְּעִים
וְשִׁתִּים אֹתִיּוֹת, וְאֹתָן תּוֹלְדוֹת שְׁלֶחַן עוֹלוֹת
ק"ל. ע"ב ק"ל עוֹלִים מֵאֲתִים וְשִׁנִּים, כְּחֻשְׁבוֹן
ב"ר. וְאַתָּה הוּא רוֹעֵה נְאֻמָּן, עֲלִיךָ נֵאמַר (תהלים
ב) נִשְׁקוּ בַר. וְאַתָּה רַב לְמִטָּה, רַבָּן שָׁל כָּל
יִשְׂרָאֵל, רַבָּן שָׁל מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרֵת, בֵּן לְמַעֲלָה, בֵּן
לְהַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתּוֹ.

נֵאמַר אֵצֶל דָּוִד, (שמואל-ב יב) נָם ה' הַעֲבִיר חַטָּאתְךָ
לֹא תָמוֹת. בְּזֶה חֲנָם הַתְּכַפֵּר דָּוִד. וְזֶהוּ
שְׁעוֹר שָׁל חֲלָה, שָׁלשׁ וְאַרְבָּעִים פִּינְחָס וְתוֹסֶפֶת

חֲמֵשׁ בִּיצָה, רָמוּז בְּנֵאמָר (ויקרא ה) וַחֲמִישָׁתוּ יוֹסֵף
עָלָיו.

אֲשֶׁרִי תִתְּפֹלֶה שְׂיִצְאָה מִפִּיהָ, כְּמוֹ שֶׁתְּקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא יֵרֵד עַל הַר סִינַי וְנֵאמָר בּוֹ (דברים כט) כִּי
אֲשֶׁר יִשְׁנֹו פֶה וְגו'. כֶּךָ בֵּן (פֶּאֶשֶׁר) אֶתָּה תִשְׁתַּדֵּל
בְּתוֹרָה וּתְפֹלֶה, תְּקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵאָסֵף עָלֵינוּנִים
וְתַחֲתוֹנִים וְכָל אוֹתָן נְשָׁמוֹת שֶׁהֵיוּ וְכָל הַעֲתִידִים
לְהֵיוֹת וְכָל מַחֲנוֹת הַמַּלְאָכִים וְיֵרֵד בְּצֶלֶם שְׁלֹךְ
לְקַבֵּל תְּתִפְּלָה שְׁלֹךְ וְתַתּוֹרָה שְׁלֹךְ. מַשׁוּם
שְׂמִיחַשָׁבָה שְׁלֹךְ לְיִחָד לְתְּקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁבְיָנְתוֹ
בְּכָל מַחֲנוֹת שְׁלוֹ לְמַעְלָה וּמִטָּה בְּתוֹרָתוֹ
וּבְתִפְּלָתוֹ.

תְּקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִחֲשָׁבָה טוֹבָה מְצַרְפָּה
לְמַעֲשֵׂה. וְכְמוֹ שֶׁהוּא אָמַר אָנֹכִי, וְכָלֵם
אָמְרוּ (שמות כד) נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע - כֶּךָ תְּקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עֲשֶׂה לְכָל הַמַּחֲנוֹת שְׁלוֹ שְׁכָלֵם שִׁתְּקוּ וְשִׁמְעוּ
לְדַבּוּרָה, מַשׁוּם שֶׁרְצוֹנָהּ בָּהֶם לְיִחָד לְתְּקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְשִׁבְיָנְתוֹ בְּכָל הַמַּחֲנוֹת שְׁלוֹ.

וְכָל מִה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִבְטִיחַ לַעֲשׂוֹת לָךְ
 בְּמֵה מְזוּבוֹת שְׂאִין לָהֶן סוּת, כִּלָּם אָמְרוּ
 נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע. וּמִשׁוֹם זֶה נֶאֱמַר, (תהלים קג) בָּרְכוּ ה'
 מִלְּאֲכָיו גִּבְרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ,
 וְהִתְחַזַּק בָּךְ. שְׁתֵּרֵי תְקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנֵתוֹ וְכָל
 הַמַּחֲנֹת שָׁלוֹ הַסְּפִימוֹ לַעֲשׂוֹת כָּל רְצוֹנָךְ וְיִוְתֵר,
 מִה שֶׁהוּא כְּתוּב עַל יָדְךָ, וְלֹא נִפְל דְּבַר קָטָן
 מִכְּתִיבַת יָדְךָ שֶׁלֹּא הִתְקַיֵּם.

אֲשֶׁרֵי הָאָדָם שֶׁאֲדוֹנוֹ חוֹשֵׁב אוֹתוֹ כְּגוֹפוֹ וְעוֹשֶׂה
 לוֹ כְּבוֹד כְּצוּרְתוֹ לְהִיּוֹת לוֹקַח דְּבָרִים
 שֶׁל פִּי בְּתוֹרָה וְתַפְלָה כְּדְבָרָיו בְּחַר סִינִי. וְאִין
 אַחַד שֶׁפִּתַּח פִּי לְקַטְרֵג לוֹ אֵלֶּא כִּלָּם, עֲלִיוֹנִים
 וְתַחְתּוֹנִים, בְּתַסְכְּמָה אַחַת וּבְרָצוֹן אַחַד.

רַעֲיָא מֵהִימְנָא

דְּבַר אַחַר (בראשית כח) וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֶלֶם, רוֹעֵה
 נֶאֱמָן, מָה ל' עוֹלָה עַל כָּל הָאוֹתִיּוֹת, כִּךְ
 אַתָּה עֲתִיד לְהִתְעַלּוֹת עַל כָּל הַבְּרִיּוֹת, מִשׁוֹם
 שֶׁעָלָה לַיִּשָּׁם שֶׁל יו"ד ה"י וְא"ו ה"י, שָׁבוּ שֶׁלֹּשׁ י'

י' י', שְׁחֻשְׁבוֹנֵן שְׁלֹשִׁים. שְׂבַחְתְּחֻלָּה הָיִיתָ בְּשֵׁם יו"ד
 ה"א וְא"ו ה"א, שְׁחֻוֹא יֵאָאָא, בִּי"ג מְדוֹת שֶׁל
 רַחֲמִים שֶׁחֵן גִּימְטְרִיָּא אֶחָד. כָּעֵת תִּתְעַלֶּה בְּאֵל,
 שְׁחֻוֹא אוֹתִיּוֹת יֵאָאָא. שְׁשֻׁנֵי שְׁמוֹת הֵם עֲדִים הֲלֹא
 אֵל אֶחָד בְּרָאֵנוּ. וְהוּ שְׂכַתּוֹב (מֵלֵאכֵי ב) הֲלֹא אָב אֶחָד
 לְכַלְנוּ הֲלֹא אֵל אֶחָד בְּרָאֵנוּ.

וּבְשֶׁלֶשׁ יוֹדִין אֵלֹו יִתְקַיֵּם בְּךָ, (ישעיה נב) יְרוּם וְנִשְׂאָ
 וְנִבְחָה מְאֹד בְּשֵׁם מ"ה. שְׂכַף עוֹלָה מְאֹד
 לְחֻשְׁבוֹן אָדָם. וְנִבְחָפוֹף אוֹתִיּוֹת - מְאֹד הוּא אָדָם.
 יְרוּם - בְּאַרְבַּע פָּנִים שֶׁל אֲרִיָּה, שְׁחֵם (במדבר ו)
 יְבָרְכֶךָ יְהו"ה. וְנִשְׂאָ - בְּאַרְבַּע פָּנֵי שׁוֹר, שְׁחֵם יִשְׂאָ
 יְהו"ה, בְּשִׁמְאֵל. וְנִבְחָה מְאֹד - יָאֵר יְהו"ה,
 בְּאַמְצָעִיתוֹ. וְזֶה שֵׁם יוֹד הִי וְאֵו הִי, יִשְׂאָ יְהו"ה
 פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם. רְבִיעִי - יְהו"ה, וְשִׁמוֹ
 אֵת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֵם.

מֵצֵד תִּימִין נִקְרָאת אֶבֶן. וְכִפָּה אֲבָנִים לַחֹת
 יְקָרוֹת נִמְצְאוּ מִמֶּנָּה, שְׁמִמֶּנָּה מִי תִתּוֹרָה
 יוֹצֵאִים. וּבְגִלְלָם נִאָמַר, אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא

לְתַלְמִידָיו: כְּשֶׁתְּגִיעוּ לְאֲבֵי שֵׁשׁ מָהוּר אֵל
 תֹּאמְרוּ מִים מִים, שָׁמָּה תִּסְתַּכְּנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. אֵל
 תֹּאמְרוּ שָׁהֵם מִים, מִים מִמֶּשׁ, מִשּׁוֹם (תהלים קא) וְלִבְר
 שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינַי. שְׂאֵלוּ הַמַּיִם זֶה
 הַתּוֹרָה, שְׂנַאֲמַר בָּהּ (משלי ו) וְתוֹרָה אֹר. וּמִשּׁוֹם
 שְׁוֶה הָאֹר נֹבֵעַ בְּמִקּוֹר הַמַּיִם (ישעיה נח) אֲשֶׁר לֹא
 יִכּוּבוּ מִיָּמִיו, נִקְרָא מִים.

וּמִצַּד הַשְּׂמֵאל, זֶה הָאֶבֶן שֶׁהִיא אוֹת י' - נִקְרָאת
 גִּנְחֻלָּת. וּמִשָּׁם עֲשָׂר סְפִירוֹת, כְּשֶׁלְּהֶכֶת
 קְשׁוּרָה בְּגִנְחֻלָּת. וַיֵּשׁ לָהּ אַרְבַּעַה גִּנְנִים, (וְעֲשָׂרָה)
 וְהֵם: יוֹד הֵא וְאוּ הֵא. יְהו"ה. וְהִיא יָד הַגְּדוּלָּה
 בְּיָמִין, יָד הַחֻזְקָה בְּשְׂמֵאל, הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, מִשָּׁם
 הִיא יָד רָמָה, כְּלוּלָה מֵאַרְבָּעִים וְשָׁנַיִם גִּנְנִים.

וּמִשּׁוֹם שֶׁהִיא מִצַּד הַיְּמִין - אֶבֶן. וּמִצַּד הַשְּׂמֵאל
 - גִּנְחֻלָּת. בָּהּ לֹקַח הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 נִקְמָה מִיִּשְׁמַעֵאל וְאֲדוֹם, שָׁהֵם אֲשֵׁים נְכַרְיִים
 וּמִים תִּזְדוֹנִים. וְהַמְּנִים שְׁלָהֶם - סְמָאל וְנַחֲשׁ.
 סְמָאל אֵשׁ תִּגְיֵהֲנָם, מְמַנָּה עַל הָאֲמָה שֶׁל עֲשׂוֹ.

נָחַשׁ מִמֶּנֶּה עַל הָאֵמָה שֶׁל יִשְׁמָעֵאל, וְהוּא רַחֵב
הַמִּמֶּנֶה עַל חַמִּים.

בַּיָּמִין אֲבָרְהָם, שְׂדֵרְגָתוֹ חֶסֶד, נוֹטֵל נִקְמָה
מִיִּשְׁמָעֵאל וּמִהַמִּמֶּנֶה שְׁלוֹ. וּבְשִׁמְאֵל
יִצְחָק, שְׂדֵרְגָתוֹ פֶּחֶד, נוֹטֵל נִקְמָה מֵעֵשָׂו וּמִהַמִּמֶּנֶה
שְׁלוֹ. בְּשֵׁנֵי מְשִׁיחִים, שֵׁתָם אֶחָד מִיָּמִין - מְשִׁיחַ בֶּן
דָּוִד, וְאֶחָד מִשְׁמָאֵל - מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וּבְדֵרְגָתוֹ שֶׁל
יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּנִגְדוֹ, בְּסוּד שֶׁל (בראשית מח) שֶׁכָּל אֶת
יָדָיו (כִּי מְנַשֶּׁה הַכְּבוֹד). אַרְיָה לְשִׁמְאֵל. שׂוֹר לְיָמִין, שֶׁל
יִשְׁמָעֵאל. בְּגִלְל שְׁיִהוּדָה נִלְחָה בְּעֵשָׂו, נִמְצָא יָמִין
הַקְּדֻשָּׁה עִם הַשְׁמָאֵל שֶׁל עֵשָׂו. וּשְׁמָאֵל הַקְּדֻשָּׁה עִם
יָמִין טְמֵאָה שֶׁל יִשְׁמָעֵאל, (שם מט) עַד כִּי יָבֹא שִׁילָה,
רוֹעֵה נְאֻמָּו, בְּדֵרְגָה שֶׁל תַּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל, נוֹטֵל
נִקְמָה מֵעֶרֶב רַב.

בְּשֵׁלֶשׁ דְּרָגוֹת אֵלוֹ יִפְקֹד (צ"א) כְּהֲנִים לְוִים
וְיִשְׂרָאֵלִים מִן הַנְּלוֹת, וּבְהֵן יִקַּח נִקְמָה
מֵעֵשָׂו וְיִשְׁמָעֵאל וְעֶרֶב רַב. בְּדִנְמָא שֶׁל עֶרֶב רַב
מְעַרְבִים בְּעֵשָׂו וְיִשְׁמָעֵאל, כִּד יַעֲקֹב מְעַרְב

בְּאַבְרָהָם וַיִּצְחָק, עָרוּב שֶׁל שְׁנֵיהֶם. וְכִּי מִתְעַרֵּב
 שִׁילָה עִם מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וְתֵהָא
 שְׁלֵשֶׁת שֶׁל שְׁנֵיהֶם בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁרָאָה בְּלֶעָם
 בְּנִבְוֵאתוֹ, שֶׁכִּי מִתְקַשְּׁרִים שְׁנֵי מְשִׁיחִים בְּרוּעָה
 הַנֶּאֱמָן בְּשִׁלְשָׁה אַבּוֹת בְּנֵלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה.

פְּתַח וְאָמַר, (במדבר כג) לֹא הַבַּיִת אֶזְנֵן בְּיַעֲקֹב וְלֹא
 רָאָה עָמַל בְּיִשְׂרָאֵל ה' אֶלְהֵיו עֲמוֹ וְתִרְוַעַת
 מְלֹךְ בּוֹ. וְהַכֹּל לְקַיֵּם הַפְּסוּק (ישעיה נד) וּבְרַחֲמִים
 גְּדֹלִים אֶקְבְּצֶנּוּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן נִשְׁפְּרוֹת הַקְּלָפוֹת שֶׁהָיוּ
 מִסּוּבָבוֹת לְשִׁכְנָה. מִיַּד מִתְנַלֵּית אֶבֶן אֶחָת מִשְׁלֵשׁ
 אַבְנִים, שֶׁהֵן סְגוּלָתָא, שֶׁעֲלִיָּהֶן נֶאֱמַר (יחזקאל א) וַיְהִי
 בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה, וְהֵן י"י. בְּרַב־יְעִי - אֶבֶן רַב־יְעִית. ^{דף}
 בְּחַמְשָׁה לַחֲדָשׁ - אֶבֶן חַמִּישִׁית. בְּגִנְדֵן וַיִּקַּח
 דָּוִד (שמואל א יז) חַמְשָׁה חֲלָקֵי אַבְנִים מִן הַנֶּחֱל. וְאֵלוֹ
 לְעֵמֶתֶם חַמֵּשׁ תִּבּוֹת, שֶׁהֵן: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ יְהוָה.

וְאֵנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה (יחזקאל א) - זוֹ שְׁכִינָה, בְּהַ
 תְּקַדֹּשׁ פְּרוּךְ הוּא אַחֲרַי. אוֹת ו' בְּתוֹסְפֵת

וְאֵנִי - הוּא נָהָר, צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים. (בראשית ב) וְנָהָר
 יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. מִהוּ עֵדֶן? זוּ בִּינָה.
 נָהָר שְׂיוּצֵא מִמֶּנָּה זוּ ו', כֵּן י"ה, בְּרִנָּה שֶׁל הַרוּעָה
 הַנְּאֻמָּן, וְהַרוּעָה הַנְּאֻמָּן יוֹצֵא מֵאֲמָא הָעֲלִיּוֹנָה,
 וּמִתְפַּשֵּׁט בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת עַד צְדִיק, וּמִמֶּנּוּ מִשְׁקָה
 לְגֵן (שֶׁל עֵדֶן), שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

מִהוּ כָּבֵד? כ' - כְּתָר. ב' - בִּינָה. ר' - רֵאשִׁית
 חֲכָמָה. כְּתָר בְּיָמִין, חֲכָמָה בְּשְׂמֹאל, בִּינָה
 בְּאֲמִצֵּעַ. רַבֵּב לְעֲלִיּוֹן, לְעֵלֶת הָעֲלוֹת. עֶשֶׂר
 הַסְּפִירוֹת בְּלֵן נִבְלָלוּ בְּנָהָר, שֶׁהוּא מִתְפַּשֵּׁט עַד
 צְדִיק שֶׁנִּקְרָא כָּל, כּוֹלֵל הַכֹּל. וּבִנְגְלוֹ פִּרְשׁוּהוּ (דניאל
 ה) אֵילָן גָּדוֹל וְתַקִּיף, וּמְזוּן לְכֹלֵם בּוֹ. מִמֶּנּוּ תָלוּי
 הַכֹּל. בְּאֶשֶׁר רָאָה הַשְּׂכִינָה מִתּוֹךְ תְּקִלְפוֹת, רָאָה
 עֲמָה עֶשֶׂר סְפִירוֹת. (ע"ב רע"א מהימנא).

זֹהַר

סֵלֶת לְמִנְחָה, לְהַעֲלוֹת לְזֹאת הַסֵּלֶת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הָעֲלִיּוֹן לְמִנְחָה בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

בְּחִבּוּר הַקְדָּמוֹן, אָמַר הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, מִכָּאן נִודַע
 אֵלֵינוּ הַדְּבָרִים סְתוּמִים הֵם, וְצָרִיךְ לִפְתַּח
 אוֹתָם לְפָנֵי הַחֲבָרִים. אֲבָרְהֵם וְיִצְחָק שְׁתַּקְּנוּ
 הַפְּלֵת שְׁחָרִית וּמִנְחָה, נֹאמַר עֲלֵיהֶם, (ישעיה מח) אֵף
 יְדֵי יְסֻדָּה אֶרֶץ - זֶה יִצְחָק. וַיִּמְנֵי טַפְחָה שְׁמַיִם -
 זֶה אֲבָרְהֵם. שְׁהַדְרָגוֹת שְׁלָהֶם חֶסֶד וּפְחָד, שְׁנֹאמַר
 עֲלֵיהֶם (שם סב) נִשְׁבַּע ה' בְּיָמֵינוּ וּבְזִרוּעַ עֲזוֹ. אֵלֵינוּ
 שְׁתֵּי זְרוּעוֹת הַמְּלֶךְ, שְׁהוּא יְהו"ה, הָעֵמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי. הַסֵּלֶת שְׁלוֹ זֶה הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתוֹנָה, הָאוֹר
 שְׁלוֹ, סֵלֶת נְקִיחָה מְצֻדוֹ בְּלֵי פָנָם שֶׁל חַשְׁדָּ וּבְלֵי
 תַעֲרֻבַת חַשְׁדָּ בְּלָל. שְׁכָף הֵם חַשְׁדָּ עִם אוֹר, כְּמוֹ
 דָּגָן בְּפָנֵי מוֹץ וְתַבָּן.

וּבַחֲטָאֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִתְעַרְבִים חַשְׁדָּ וְאוֹר,
 וּכְמוֹ שְׁאָדָם דָּשׁ תְּבוּאָה וּלְבַסוּף
 הוּא בּוֹרֵר אוֹתָהּ כְּבוֹרֵר אֶכְל מִתּוֹךְ פְּסֵלֶת - כָּף
 יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּרוּחָם כַּאֲשֶׁר מִתְעַרְבֵי בָהֶם
 חַשְׁדָּ. וְסוּד הַדְּבָר - (תהלים נא) וּבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ

נשַׁבְּרָה וְגו'. שְׁבֻכָּךְ נִשְׁבַּר הַחֲשֵׁךְ, שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע, שְׁמִכְסָה עַל הָרוּחַ כְּמוֹ מוּזַן שְׁמִכְסָה עַל הַחֲטָא, אוֹ כְּמוֹ עֲנַן שְׁמִכְסָה עַל הַשָּׁמֶשׁ וְלֹא מְנִיחַ לוֹ לְהֵאִיר.

וּבזְמַן שֶׁחֲשֵׁךְ, שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע, מְכַסֶּה עַל יֵצֵר הַטּוֹב, שֶׁהוּא אֹר, הוּא כְּמִי שֶׁאֲסוּר בְּבֵית הָאֲסוּרִים שֶׁל יֵצֵר הָרַע. וְאִתּוֹ כֶּף, כַּאֲשֶׁר יֵצֵר הַטּוֹב הוּא אֲסוּר בְּרֵשׁוֹת יֵצֵר הָרַע, כֶּף הֵם אֲסוּרִים הַחֲטָאִים שֶׁל יֵצֵר הַטּוֹב בְּרֵשׁוֹת הַחֲטָאִים שֶׁל יֵצֵר הָרַע. וּבזְמַן שֶׁיִּשְׁבַּרְאָדָם רוּחוֹ בְּכָל אֵיבָרָיו לְפָנָי יְהו"ה, מַה כָּתוּב? (ישעיה מט) לֵאמֹר לְאֲסוּרִים צֵאוּ וְלֵאֲשֶׁר בַּחֲשֵׁךְ הִגְלוּ.

אֲבָל הַשְּׂכִינָה הִיא סֵלֶת נְקִיָּה, שְׂאִין חֲשֵׁךְ וְאֵפֶלֶה יִכּוֹל לְהַתְּעָרֵב בָּהּ. הִיא כְּמוֹ גֶּפֶן שְׂאִינָה מְקַבְּלַת הַרְבֵּבָה מִמֵּין אֲחֵר שְׂאִינֹו מִינָהּ. וְזוֹ הַסֵּלֶת בֵּין זְרוּעוֹת הַמֶּלֶךְ הִיא יוֹשֶׁבֶת, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית. (ע"כ רע"א מהימנא).

זהר

(ובחבור קדמון) בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית, בְּשֶׁמֶן - פְּאוֹתוֹ
שֶׁמֶן שֶׁנִּמְשָׁךְ וַיּוֹצֵא מִלְמַעְלָה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן,
יָפֵה אִמְרָתְךָ. אֲבָל מֵהוּ כְּתִית? אֵלֶּא סוּד עֲלִיּוֹן
הוּא. שְׂכִינּוֹן שֶׁהוּא שֶׁמֶן, מֵהוּ כְּתִית? אֵלֶּא רְמֹז
הוּא שֶׁהוּא רֹמְזוֹ לְשִׁמְשׁ בְּנִקְבָּה, לְהַמְשִׁיךְ אֶצְלָה
שֶׁמֶן כְּתִית כְּמוֹ שְׂרָאוּי לָהּ, לֹא הִיְתָה אֵלֶּא כְּתִית
(אֵלֶּא סוּד עֲלִיּוֹן הוּא, שֶׁהוּא רֹמְזוֹ לְהַמְשִׁיךְ אֶצְלָה שֶׁמֶן כְּתִית כְּמוֹ שְׂרָאוּי לָהּ),
לְהוֹצִיא מִזֵּיתִים, שֶׁהֵם אֵיבָרֵי הַגּוֹף, וּלְהַמְשִׁיךְ
אוֹתָהּ הַמְשָׁכָה מִלְמַעְלָה בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר. (לֹא הָיָה
אלא כְּתִית).

וְהַצְדִּיק הוּא שְׂכוֹתֵשׁ ^(דף רמז ע"ב) כְּתִישׁוֹת, וּמוֹצִיא
מִכָּל אוֹתָם אֵיבָרִים עֲלִיּוֹנִים, שֶׁהֵם
זֵיתִים קְדוּשִׁים, שֶׁמֶן הַמְשָׁחָה, בְּתִשׁוּקָה שְׁלֵמָה
לְנַפְּי הַנִּקְבָּה. וְאִם לֹא יִכְתֹּשׁ, לֹא יֵצֵא אוֹתוֹ
הַשֶּׁמֶן, אֵלֶּא בְּלִי תִשׁוּקַת הָאֵיבָרִים. וְאוֹתוֹ שִׁפֵּעַ
לֹא תִתְּנֶה מִמֶּנּוּ הַנִּקְבָּה, וְלֹא יִתְּנֶה כְּמוֹ שְׂרָאוּי

עַד שֶׁתְּהִי בְּלוּלָה מִמֶּנּוּ מִכָּל הָאִיבָרִים. וְעַל זֶה
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית, לְהַנּוֹת וּלְהִיּוֹת נְזוּנָה מִמֶּנּוּ.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אָמַר הַרוּעָה תִּנְאַמֵּן, מְנוּרָה תִּקְדוּשָׁה, כִּמְה
מְתוּקִים דְּבִרְיָה. וְדַאי נְאַמַּר כָּאן בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן כְּתִית, וְנְאַמַּר שֶׁם כְּתוּרָה שְׂבַעַל פֶּה, בְּלוּלָה
בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּתַלְמוּד. וְעוֹד יֵשׁ סוּד שְׁנֵי,
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית - וְדַאי אִין תְּתוּרָה הִיא בְּלוּלָה
אֲלֵא לְמִי שְׂסוּבֵל כִּמְה יְסוּרִים בְּשִׁבְלָה, כְּמוֹ
שֶׁפְּרִשׁוּהָ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, שְׂאִין תְּתוּרָה מִתְקַיְמַת
אֲלֵא בְּמִי שְׂפִמִּית עֲצָמוֹ עֲלֶיהָ. וְעוֹד אָמְרוּ, בְּזִמְן
שֶׁאֵתָה מְכַתֵּת רַגְלֵיךָ מְמַדִּינָה לְמַדִּינָה, תִּזְכֶּה
לְרֵאוֹת פְּנֵי שְׂכִינָה.

וְעוֹד בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית - זֶהוּ שְׂמִקְיָם פֶּת בְּמִלַּח
תֵּאכֵל (יחזקאל ד) וּמִים בְּמִשׁוּרָה תִשְׁתָּה. וְעוֹד
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית - זֶהוּ שְׂכַתוּב (ישעיה נג) וְהוּא
מִחֲלָל מִפְּשָׁעֵנוּ מְדַכָּא מִעֲזוּנְתֵינוּ. וְעוֹד בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן כְּתִית - זֶה צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים שְׂמוּשְׁךָ

טפות קדושות, שהן פרורים כויתים, מהמח
העליון, שהם עשרון אחד כנגד י'. ושני עשרונים
- י' י'. ושלשה עשרונים לפר - י' י' י'. והם -
עשרון לכבש, ושני עשרונים לאיל, ושלשה
עשרונים לפר.

וסוד הדבר אמרו בתעניות, אין טפה יורדת
מלמעלה שאין עולות כנגדה טפים. והם
בסוד זה: והרמו שלהן כנגד שלשה מחין. אחד
- מח הזכרון. שני - מח המחשבה. שלישי - מח
הדמיון. הדמיון והזכרון עולים מן הלב. המחשבה
יורדת על הלב, ומקבלים אותה עליהם כמלה,
משום שזה האדם, שהוא מחשבה, שרוכב ושולט
על תיה שלישית, ויורדת עליה אצל שתי החיות,
ופותחים בנפיהם לקבל אותה כמו נקוד חולם על
צירי - נעשה סגולתא, וזה פתר עליון על חכמה
ובינה.

עשרון ושני עשרונים רומזים לשלש חיות של
המרכבה העליונה, שהן: גדלה, גבורה,

תְּפֹאֶרֶת. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים רוֹמְזִים לְנִצְחָה, הוֹדָה,
 יְסוּדָה. מְרַכְּבֵת הַמְשֻׁנָּה. רְבִיעֵית הַחַיִּין - זוֹ מַלְכוּת
 הַקְּדוּשָׁה, ה' רְבִיעֵית מִשָּׁם יְהוֹ"ה, שְׁחֹא אַרְבַּע
 פְּנֵי אָדָם. (ע"ב רעיא מהימנא). (ובחבור קדמון).

זֹהַר

רְבִיעֵית הַחַיִּין, רֶגֶל רְבִיעֵית לְכַסָּא הָעֲלִיּוֹן, וְהִיא
 עוֹלָה תָּמִיד אֶצְלוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עַד
 מִחְשָׁבָה עֲלִיּוֹנָה שְׂאִין לָהּ סוּף, וּמִשּׁוּם זֶה הָעוֹלָה
 בָּאָה עַל הַרְתוֹר הַלֵּב.

רְעִיא מְהִימְנָא

וּבְחִבּוּר הַקְּדָמוֹן אָמַר, רוּעָה נְאֻמָּן, אוֹתוֹ מַעַם
 שֶׁל זְרָקָא הִיא אוֹת יו"ד, רְבִיעֵית. אַף
 כִּדּוּ בַתְּיָה שְׁשֻׁמָּה אָדָם, שְׂאֶרְבַּע פְּנִים שְׁלָה שְׁחָם
 יְהוֹ"ה, מִקְּרַף שׁוּפָר הוֹלֵךְ סְגוּלָתָא. שְׁלֹשׁ חֵיּוֹת שְׁחָן
 שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים. (ע"ב רעיא מהימנא).

וְהָרַ

וּבְחִבּוּר בְּדַמּוֹן, עוֹלֵת תָּמִיד הִיא רְגֵל רְבִיעִית
לְכַפֵּא הָעֲלִיּוֹן. זוֹ עוֹלָה תָּמִיד בְּכָל יוֹם
מֵאלוֹ הַיָּמִים שֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית. בְּשֶׁבֶת - עַל אֶחָד
שָׁנָיִם, בְּרֵי שְׁתֵּי הַיּוֹם בָּהּ אֹרֶז וְשְׁלֵמוֹת כְּמוֹ שְׂרָאוּי,
וְהָרַי נִתְבָּאֵר.

רְעִיָּא מְהִימְנָא

אָמַר הַרוּעָה הַנְּיָאמָן, הַמְלָכוֹת בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת הִיא
עוֹלָה תָּמִיד אֶצֶל אוֹת ו' שְׁאַחוּזָה בְּהֵן. בְּזוֹ
י"ה, גָּנוּז בְּבִינָה. וּבְאֵילוֹ סְפִירוֹת מֵאלוֹ הַשֵּׁשׁ עוֹלָה
אֶצֶּלוֹ? בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, הַנִּקְרָא תְּפִאֶרֶת. שְׁבִיּוֹם
הַשֶּׁבֶת נוֹסֶפֶת עִמּוֹ נֶפֶשׁ יִתְרָה, שֶׁהִיא בִּינָה, ה'
עֲלִיּוֹנָה. י' - אוֹת בְּשֶׁבֶת, חֲכֻמָּה עֲלִיּוֹנָה, מְלֻךְ
מַעֲטָר בְּכֶתֶר, וּמִשׁוֹם זֶה בְּתַפְלֵת מוֹסֵף כְּתֵר יִתְנוּ
לָהּ.

וּבְרֵאשִׁי חֲדָשִׁיכֶם - וְכִי בְּמָה רָאשִׁים יֵשׁ לָהּ
לְלַבְנָה? אֵלֶּא הֵם שְׁתֵּי נִקְדוֹת בְּדַגְמַת

זו נקדה תחתונה - הלבנה, שני ראשים שלה
 אלו שתי נקודות שהן עליה סגול. בראשונה היה
 פתך על שני מלכים בדגמת זה, והיתה סגולתא.
 ולבסוף שאמרה אי אפשי לשני מלכים להשתמש
 בפתך אחד, אמר לה הקדוש ברוך הוא: לבי
 ומעטי את עצמה. ויודה לרגליהם של שני מלכים
 כמו זה, וזהו נקוד סגול. מה שהיתה סגולתא,
 חזרה להיות סגול.

וסוד הדבר - בנגד שתי נקודות שהן שני מלכים,
 רמז בפסוק פרים בני בקר שנים. ובנגד
 נקדה שהיא עטרה על ראשיהם, אמר ואיל אחד,
 כמו פתך אחד. אחר שאמרה אי אפשי לשני
 מלכים שישתמשו בפתך אחד, הקטינה עצמה.
 אף כך, ושעיר עזים אחד לתפאת. איל של יצחק
 חזר להיות שעיר. התהפך מרחמים לדין, ונקטין.

ומשום זה נאמר שעיר עזים אחד לתפאת,
 ולא אמר לעולה, להיות פתך. ומנין
 לנו שיש ירידה בתפאת? שנאמר (ויקרא ט) וירד

מַעֲשֵׂת הַחַטָּאת. וּמִדּוּעַ שָׁתַף עוֹלָה עִם הַטָּאת
 בִּירִידָה? אֵלֶּא לְלַמֵּד, שְׁעוֹלָה הִיְתָה בַּהֲתַחֲלָה
 מִדַּת הַרְחָמִים, וּלְבִסּוֹף הִתְחַפְּכָה לְמִדַּת הַדִּין
 בִּירִידָה, וְנִקְרְאת חַטָּאת, וְהַכֵּל אֶחָד.

וּמִשּׁוּם זֶה נֹאמֵר הָבִיאוּ עָלַי ^(דף רמח ע"א) כַּפָּרָה. עָלַי -
 הִיְתָה הַלְבָנָה כְּתֹר וְדַאי, כְּדִגְמַת זֶה,
 וּלְבִסּוֹף הִתְמַעֲטָה וַיִּרְדָּה לְרַגְלָיו כְּדִגְמַת זֶה, וּבְזִמְנָה
 זֶה נֹאמֵר הָבִיאוּ עָלַי כַּפָּרָה, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ (שם ו) הִיא
 הָעֹלָה, עוֹלָה מִרַגְלָיו, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ (ישעיה סו) וְהִאֲרִין
 הַדָּם רַגְלָי, לֹאמֵר בָּהּ הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי. וְזֶהוּ סוֹד
 (שמואל-ב כג) צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים. שְׁמַתְפֹּד דִּין
 לְרַחֲמִים. וְסוֹד תְּדַבֵּר - (תהלים קיח) אֲבָן מֵאִסוֹ הַבּוֹנֵים
 הִיְתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה. כְּדִגְמַת זֶה הוּחָ"י, יְהוּחָה.

וְעוֹד, כָּכֵשׁ אֶחָד וּשְׁנַי כְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים
 - בְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת. שְׁבַעַה כְּבָשִׁים בְּנֵי
 שָׁנָה - בְּנֶגֶד שְׁבַע סְפִירוֹת. שְׁבַעַה כְּבָשִׁים - הֵם
 שְׁבַעַה יָמִים שֶׁל הַלְבָנָה. בְּנֵי שָׁנָה - בְּנֵי הַלְבָנָה

שְׁנֵי קִרְיֵי אֶת שְׁנֵי שָׁנָה, שְׁהִיא אֶחָת מֵאוֹתָן שְׁנַיִם
קְדֻמוֹנִיּוֹת. (ע"כ רע"א מהימנא).

זוהר

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם וְגו'. וְכִי פָּמָה רְאשֵׁים יֵשׁ
לְלִבְנָה? וְחֲרֵי אֵין רֵאשׁ לְלִבְנָה אֱלֹא
הַשְּׁמַשׁ, שְׁהוּא רֵאשׁ בְּשִׁבְלָה. אֱלֹא רְאשֵׁי -
שְׁנַיִם, בְּכָל חֲדָשׁ וְחֲדָשׁ, וְהֵם יַעֲקֹב וְיוֹסֵף
שְׁמֵת חֲדָשִׁים עַל הַלִּבְנָה, וְעַל זֶה רָצוּ לְחֲדָשׁ
אוֹתָהּ.

פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם - אֵלוֹ הֵם שְׁאֲמָרָה הַלִּבְנָה
אֵיךְ יִשְׁתַּמְּשׁוּ בָּהּ בְּאַחַד, וְהַמְעִיטָה עֲצֻמָּה
תַּחֲתֵיהֶם. וְאֵיל אַחַד - זֶה אֵילוֹ שֶׁל יַצְחָק. וְכִי
אֲבָרְתֶם לְהִיכֹן הַלֵּךְ? אֱלֹא מִשׁוֹם שְׁהַתְעוֹרֵר שָׁם
עָשׂוּ, נֶאֱסַף אֲבָרְתֶם, שְׁלֹא יֵרָאֶה אוֹתוֹ. וּמִי הוּא?
שְׁעִיר שֶׁל רֵאשׁ חֲדָשׁ. (שְׁתֵּי גִסְתָּאוֹת) וּמִשׁוֹם שְׁמִזְמִן
לְהַתְעוֹרֵר שָׁם עָשׂוּ, שְׁהוּא שְׁעִיר - נֶאֱסַף אֲבָרְתֶם
וְלֹא נִמְצָא שָׁם. יַצְחָק נִמְצָא שָׁם, שְׁהֵאֲהַבָה שְׁלוֹ

אָצְלוּ כִּי־יֵן עַל שְׁמָרְיוֹ. יַעֲקֹב נִמְצָא שָׁם לְשֹׁכֵר פָּנָיו.
יוֹסֵף הוּא הַשּׂוֹר (שָׂוִן) שָׁלוּ אֵצֶל רַחֵל.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, וְדַאי פְּנֵי שָׁנָה נִקְרָאִים עַל
שֵׁם הַחֲמָה (מַלְכוּת), הָאִם הַקְרוּשָׁה, שְׁנַאֲמַר

בָּהּ פְּנֵי מוֹשֶׁה כַּפְּנֵי חַמָּה. (חֲלֻכְנָה שְׁנִקְרָאת שָׁנָה, שְׁנֵישׁ בָּהּ שְׁנָה

יָמִים בְּחֻשְׁבוֹן) שָׁנָה יֵשׁ בָּהּ שֵׁם"ה יָמִים, כְּחֻשְׁבוֹן שֵׁם"ה

מְצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְלִכְּן הוּא לְשִׁמְאֵל. אִמָּא

עֲלִיוֹנָה - הַלְּבָנָה בְּיָמֶיךָ. אֲסוּרָה הַבַּת לְאָב, שֶׁהוּא

לְיָמֶיךָ, חֶסֶד. וְהִיא כְּלוּלָה מִרַמ"ח מְצוּוֹת. נִמְצָאת

ו' עִם אִמָּא לְשִׁמְאֵל. הַבַּת עִם הָאָב לְיָמֶיךָ חֶסֶד.

(וְהִיא כְּלוּלָה מִרַמ"ח מְצוּוֹת. נִמְצָאת ו' עִם אִמָּא, וְהַבַּת עִם הָאָב לְיָמֶיךָ). וְסוּד

הַדְּבָר - (מִשְׁלֵי ג) בְּחֻכְמָה יָסֵד אֶרֶץ. חֻכְמָה - אִמָּא.

אֶרֶץ - בַּת. כּוֹנֵן שָׁמַיִם - שֶׁהוּא בֶן, עִם אִמָּא,

שֶׁהִיא תְּבוּנָה. וְזֶהוּ צְרוּף יַחַח"ו, הַיּוֹת בְּאִמְצַע.

וְעוֹד, וְשִׁעִיר עֲזִים אֶחָד - שְׁנֵי שִׁעִירִים הֵם,

שְׁנַאֲמַר עֲלֵיהֶם (וַיִּקְרָא מו) וְלָקַח אֶת שְׁנֵי

הַשִּׁעִירִים וְגו' גוֹרֵל אֶחָד לַה' וְגוֹרֵל אֶחָד לְעֻזָּאֵל.

שְׁעִיר לַה', בְּגִלְלֵי מַעוֹט הַלְבָּנָה, וְהוּא שְׁעִיר אֶחָד
 לַיהוָה לְחַטָּאת. אֶחָד - מֵצֵד הַיְחִוּד. אֲבָל שְׁעִיר
 שֶׁל עֲזָאוֹל לֹא כָתוּב בּוֹ אֶחָד, לָא קָרְבָּן, וְלֹא
 אִשָּׁה, וְלֹא עוֹלָה. אֵלָּא - וְשַׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי
 הַמְדַבֵּרָה. וְשַׁלַּח, כְּמוֹ שֶׁאָמַר יַעֲקֹב, (בראשית לב)
 מִנְחָה הִיא שְׁלוּחָה לְאֲדָנִי לְעֵשָׂו. אַף כֹּה שְׁחַד,
 לְשֹׁבֵר הָרָגוֹ שֶׁל סָמְאֵ"ל שְׁלֹא יִתְקַרֵּב לַמִּקְדָּשׁ
 לְקַטְרֵג.

מִשָּׁל לְכֹלֵב שֶׁהוּא רָעֵב, וּמִי שֶׁרוֹצֵה שְׁלֹא יִנְשָׁךְ
 אוֹתוֹ, נוֹתֵן לוֹ בָּשָׂר לְאֹכַל אוֹ לְחֶם, וַיִּשְׁקָה
 אוֹתוֹ מַיִם. וְסוּד הַדְּבָר - (משלי כה) אִם רָעֵב שִׁנְאָךְ
 הֵאֱכִלְהוּ לְחֶם וְגו'. וּבִזְוָה יַחֲזוֹר לְאַהֲבָתוֹ שֶׁל הָאָדָם.
 שְׁלֹא דִי שְׁלֹא יִנְשָׁךְ אוֹתוֹ בְּכַמָּה יְסוּרִים, אֵלָּא יַחֲזוֹר
 לְהִיזוֹת עָלָיו סְנִיגוֹר, וַיַּחֲזוֹר לְהִיזוֹת אוֹהֲבּוֹ.

וּמִדּוּעַ הָיוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּיַד אִישׁ עֵתִי, פָּנוּם?
 מִשּׁוּם שֶׁהַצְּדִדִּים הָאֲחֵרִים כָּלָם בְּעֵלֵי
 מוֹמִים, וְנִקְרְאוּ שְׁעִירִים, שְׁכַתוּב (ישעיה יג) וְשְׁעִירִים
 יִרְקְרוּ שָׁם. וְנֵאמַר בָּהֶם, (ויקרא י"ז) וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת

וּבְחִיָּהֶם לְשָׁעִירִים. שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמַר (דברים לב) יִזְכְּחוּ
 לַיְשָׁרִים לֹא אֱלֹהִים. וּבְשָׁעִיר זֶה נִפְרָשׁ מִהַכֹּל, וְנוֹשֵׂא
 אֶת כָּל חוֹבוֹת יִשְׂרָאֵל עָלָיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא טז)
 וְנוֹשֵׂא הַשָּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם. וְעוֹד, אַחֲרֵי
 שְׁנוּטֵל הוּא - וְנוֹשֵׂא. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שמות לד)
 נִשָּׂא עֲוֹן. מַה בֵּינָם נוֹשֵׂא לְנוֹשֵׂא? נִשָּׂא - מִשְׂאוֹי.
 נִשָּׂא - תְּרַמַּת הַמִּשְׂאוֹי. (ובחבור קדמון) (ע"ב רע"א מהימנא).

זִהָר

וַיִּשְׁלַח עֲשָׂרָנִים - שְׁלֹשׁ מִדְּרָגוֹת רֵאשִׁוֹנוֹת שְׁלֹחַ,
 שְׁכָל אַחַת וְאַחַת - עֲשָׂרָה, בְּדִגְמָא שְׁל
 מַעְלָה - עֲשָׂרָנִים, אֶחָד מִעֲשָׂרָה. וַיִּשְׁעִיר חַטָּאת
 אֶחָד, מִדִּוְעַ נִקְרָא חַטָּאת? מִשּׁוֹם שֶׁהוּא חַטָּאת,
 וּמִצֵּד הַחַטָּאת הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהָרִי כְּתוּב
 לָהּ. (דף רמח ע"ב) אֵלֶּא לְשֵׁם ה' מִקְרָב בְּוִדְאִי, שְׁכָתוּב
 לְבַפֵּר. לְשִׁבְר פָּנִים, וְהַכֹּל יִתְקַרֵּב לְמִקְדָּשׁ, אֵלֶּא
 נוֹתָנִים תִּלְק אֶחָד לְסֻמָּאֵל, וְאוֹכֵל אוֹתוֹ, וְלֹא אוֹחֵז
 בְּשָׂאָר תְּקַרְבָּנוֹת. וְזֵהוּ לְבִדּוֹ, שְׁלֹא יִשְׁתַּתֵּף אַחֲרֵי
 עִמּוֹ לְאֹכֵל בּוֹ.

הוא נהנה בתוך סעודת המלך בחלק זה, ועל זה שמח, ונפרד מישראל ולא מקטרג עליהם. ואם לא שהיה מעוט הלבנה, לא היו נותנים לו בסעודת המלך כלום. וכי במעוט הלבנה מה היה עושה? אלא כדי שיתקרב ויניק ויקח כח לעמו מתוך צד שמאל של הלבנה, ויתחזק בו. וכשעיר זה נפרד מהכל ונהנה בזה. ומשום שתקדוש פרוץ הוא המעיט לה ללבנה, מקריבים לו לזה השעיר, כדי שיפרד ממנו ולא יתקרב למקדש. ועל זה שנינו, הביאו עלי כפרה. עלי - בגללי, שהמעטתי אותה. בגלל סבה שלי אתם צריכים זה.

רַעֲיָא מַהִימְנָא

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם (במדבר כח) - הֵם יַעֲקֹב וַיֹּסֵף.
 (בראשית לו) אֵלֶּה תִּלְדוֹת יַעֲקֹב יֹסֵף,
 שְׁמֵת חֲדָשִׁים עַל הַלְּבָנָה. מְצִינוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ
 שְׁאָמַר, כְּמוֹ שֶׁבְּרֵאשׁ חֲדָשׁ, שֶׁנִּמְתְּקֶת הַלְּבָנָה
 לְהִתְקַרֵּב בְּבַעֲלָהּ, צָרִיךְ לָתֵת לְצַד הָאֲחֵר חֶלֶק
 אֶחָד בְּאוֹתוֹ מִיַּן שְׁלֵה - אֵף כִּדְ נִם בֵּין צָרִיבָה

הַאִשָּׁה בְּשָׁעָה שְׁנִטְהָרָתָהּ לְהִתְקַרֵּב בְּבַעֲלָהּ לְתֵת חֶלֶק אֶחָד לְצַד הָאֶחָד בְּאוֹתוֹ מִיּוֹן שָׁלוֹ.

וּמָהוּ? אוֹתוֹ חֶלֶק הַצְּפָרְנִים בְּלִכְלוּךְ שְׁלָהֶם. וּמַעַט מִשְׁעָרוֹת הָרֹאשׁ, כִּיּוֹן שְׁצָרִיךְ לְסַרֵּק רֹאשָׁהּ, וְלִכְרוֹךְ אוֹתָם זֶה בְּזֶה, וְלֹא יִלְךְ אַחֲרֶיהָ אוֹתוֹ צַד הָרֶע לְהָרַע לָהּ, וַיִּפְרַד מִמֶּנָּה בְּכָל הַצְּדָדִים. וּמָה תַעֲשֶׂה מֵאוֹתוֹ שְׁעָר וְצְפָרְנִים? לְאַחַר שֶׁתְּכַרוֹךְ אוֹתָם בְּאַחַד, צָרִיךְ לְהַנִּיחַ אוֹתָם בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא עוֹבְרִים שָׁם כִּי אָדָם, אוֹ בְּתוֹךְ חוֹרִים תַּחְתּוֹנִים שֶׁל הַחֲצֵר, וַיִּגְנוּ אוֹתָם שָׁם.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

וְעוֹד וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם - אָמְרוּ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁכַבְאֲשֶׁר הָיוּ מְקַדְּשִׁים חֲדָשִׁים עַל פִּי בֵּית דִּין, הָיוּ מְשִׁיבֵי מִשְׁוֵאוֹת בְּרֵאשֵׁי הַחֲרִים, וְהָיוּ אוֹמְרִים: כְּזֶה רְאֵה וְקַדְּשׁ. לְפַעְמִים הָיְתָה תְּלַבְּנָה בְּדַגְמָא זוֹ הָיְתָה מְסַתְּפֶלֶת לְמַעַלָּה בְּקַרְנֶיהָ. וְלְפַעְמִים מְסַתְּפֶלֶת לְמַטָּה בְּדַגְמָא זוֹ לְפַעְמִים מְסַתְּפֶלֶת לְמִזְרַח בְּדַגְמָא זוֹ לְפַעְמִים לְמַעַרְב

בְּדַגְמָא זו - כ. לַפְעָמִים לְדָרוֹם, וְלַפְעָמִים לַצָּפוֹן,
וְזוֹהִי אוֹת כ, הַהִסְתַּכְלוֹת שְׁלָה לְשִׁשָּׁה צְדָדִים
שְׂכוּלָלֶת אוֹתָם הַתְּפֹאֶרֶת, שֶׁהִיא אוֹת ו', גְּדֻלָּה
גְּבוּרָה תְּפֹאֶרֶת נִצַּח הוֹד יְסוּד.

נִקְדָּה שְׁמוֹשְׁכַת עָלֶיהָ מִבְּפָנִים הִיא חֲכָמָה. וְאוֹתוֹ
הַחוּט הַסּוּבֵב עָלֶיהָ הוּא כְּתָר. וְאוֹתָהּ
הַנִּקְדָּה הִיא לַפְעָמִים עֲטָרָה, וְלַפְעָמִים כֶּסֶף
לְשִׁבֶת עָלֶיהָ, לַפְעָמִים שְׂרָפָרָף לְהָדוֹם רַגְלָיו.

וּמִדּוּעַ נִקְרְאָת לְבָנָה? עַל שֵׁם לְבוֹן הַהֶלְכָה,
שֶׁהִיא מִבְּפָנִים, (תהלים מה) כָּל כְּבוֹדָה בַּת
מֶלֶךְ פְּנִימָה. וּבֵאֵשׁ הַבִּינָה שְׂיִזְרַד עָלֶיהָ הִיא
מֵתִלְבָּנֶת. וְסוּד הַדָּבָר - (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חַטָּאִיכֶם
כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינּוּ. וּמָה שֶׁהִיָּתָה אוֹתִיּוֹת אֲדַנִּי
דִּין, אֲדַמָּה בְּגְבוּרָה, שְׁשֵׁם הַבִּינָה - הַתְּלַבְּנָה מִצַּד
הַחֶסֶד, שְׁשֵׁם חֲכָמָה, וְחִזְרָה אוֹתִיּוֹת יְהוָה.

וּמָה גָרַם לְהַתְּהַפֵּךְ מִדִּין לְרַחֲמִים? צְדִיקִים
גְּמוּרִים, שֶׁהֶלְבְּנָה מִצַּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב
וְרַע, הַקְּלָפָה שְׁלָה הִיא חֲשָׁף, אִם בְּהֶרֶת שְׁחֹרָה,

היא יצר הרע, שפחה. (ויקרא יג) ושפלה איננה, והיא כחה. ואין לה משלה אלא אותו חוט שמאיר בה, שהיא לוח אותה בלילה, שהיא גלות. ועובר ממנה פיום, שהיא עולם הבא, שבו (מלאכי ג) ונרחק לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

אבל הלכנה של עין החיים, אותה נקדה שפפנים ממנה, היא במקור המעין שאין לו הפסק, שכתוב בה (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר לא יכוזו מימיו. ונקראת אילת אהבים מצד החסד, כלומר (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיה על פן משכתיך חסד. ושתי קרנים יש לה מן האור, כדגמא זו לפעמים האחת גבוהה מן השנייה כדגמא זו לפעמים תקרנים הן שוות. (ע"כ רעיא מהומנא). (דף רמט ע"א)

ובחדש הראשון וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים מב) כאיל תערג על אפיקי מים כן נפשי תערג אליך אלהים. פסוק זה פרשוהו, כתוב כאן איל, וכתוב שם אילת. משום שיש זכר ויש נקבה

(ואף על גב שיש זכר ונקבה, הכל אחד. האיל הנה, הוא נקרא זכר, והוא נקרא נקבה. והו' שכתוב באיל תערה, ולא כתוב יערה. והכל אחד. אילת השחר).
 נקבה.

מהי אילת השחר? אלא זוהי תיה אחת רחמנית שאין בכל חיות העולם רחמנית כמותה. משום שבשעה שדחוקה לה השעה וצריכה למזון לה ולכל החיות, היא הולכת למרחוק לדרך רחוקה, ומביאה ומובילה מזון, ולא רוצה לאכל עד שתבא ותחזר למקומה. מדוע? כדי שיתאספו אצלה שאר החיות ותחלק להן מאותו מזון. וכאשר מניעה, מתאספות אצלה כל שאר החיות, והיא עומדת באמצע ומחלקת לכל אחת ואחת. וסימן לדבר - (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותהין מרר לביתה וגו'. וממה שמחלקת להן היא שבעה, באלו אכלה יותר אכל מפלן. (מתי מחלקת להן?).

וכאשר יגיע הפקר שנקרא שחר, יגיע לה תבלי גלות. ומשום זה נקראת אילת השחר, על שם שחרות הפקר. שיש לה באבים כמו חיולדת. והו' שכתוב (ישעיה כו) כמו תרה תקריב

לְלֶדֶת תַּחִיל תִּזְעַק בַּחֲבִלֶיהָ וְגו'. מִתִּי מִחֻלָּקֶת
 לָהֶן? כִּי אֲשֶׁר הִבְקֵר רוּצָה לָבֵא, בְּעוֹד שֶׁהוּא לִילָה
 וְהַשְׁחָרוֹת עוֹלָה לְהָאִיר, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַתִּקָּם בְּעוֹד
 לִילָה וַתִּתֵּן מָרָף לְבֵיתָהּ וְגו'. כִּיִּזֵּן שֶׁהָאִיר הִבְקֵר,
 בָּלָם שְׂבָעִים בַּמּוֹזֵן שְׁלָה.

אִז קוֹל אֶחָד מִתְעוֹרֵר בְּאִמְצַע הַרְקִיעַ, קוֹרֵא בְּכַח
 וְאוֹמֵר: קְרוֹבִים הִכְנָסוּ לְמְקוֹמְכֶם! רְחוּקִים
 צֵאוּ! כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵאָסֵף לְמְקוֹמוֹ הָרְאוּי לוֹ. כִּיִּזֵּן
 שֶׁהָאִיר הַשְּׁמֶשׁ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד נֵאָסֵף לְמְקוֹמוֹ. זֶהוּ
 שְׁכֵתוֹב (תהלים קד) תִּזְרַח הַשְּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְגו'. וְהִיא
 הוֹלֶכֶת בַּיּוֹם, וּמִתְנַלֶּית בַּלַּיְלָה, וּמִחֻלָּקֶת בַּבֶּקֶר.
 וְלִבָּן נִקְרָאת אֵילַת הַשַּׁחַר.

לְבִסוּף מִתְנַפֶּרֶת כְּגִבּוֹר וְהוֹלֶכֶת, וְנִקְרָאת אֵיל.
 לְאִיזָה מְקוֹם הוֹלֶכֶת? הוֹלֶכֶת שְׁשִׁים
 פְּרָסוֹת מֵאוֹתוֹ ^(דף רמט ע"ב) מְקוֹם שְׁיִצְאָהּ, וְנִכְנָסֶת
 לְתוֹךְ הַר שֶׁל חֲשָׁף. (וּמִשָּׁם מְרִיחָה מוֹזֵן) הוֹלֶכֶת
 בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הַר שֶׁל חֲשָׁף, וּמְרִיחַ אֶת רִגְלֶיהָ נְחָשׁ
 אֶחָד עַקְלָתוֹן, וְהוֹלֵךְ לְמַרְגְּלוֹתֶיהָ. וְהִיא עוֹלָה מִשָּׁם

אֶצֶל הַר שֶׁל אֹר. בֵּינוֹן שְׁמִנְיָעָה שָׁם, מְזִמֵּן לָהּ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָחַשׁ אַחֵר, וַיּוֹצֵא וְנִלְחָם זֶה בְּזֶה,
וְהָיָא נְצוּלִית. וּמִשָּׁם נּוֹטְלָת מְזוּן וְשָׁבָה לְמִקוּמָה
בְּחֻצוֹת הַלְיָלָה. וּמִחֻצוֹת לְיָלָה מִתְחִילָה לְחַלֵּק, עַד
שְׁעוּלָה שְׁחֵרוֹת הַבְּקָר. בֵּינוֹן שְׁמֵאִיר הַיּוֹם, הוֹלֶכֶת
וְלֹא מִתְרָאָה, כְּמוֹ שְׁנֵתְבָאָר.

וּבְשָׁעָה שְׁהָעוֹלָם צָרִיךְ לְמַטָּר, מִתְאַסְּפוֹת אֶצֶלָה
כָּל שְׂאָר הַחַיּוֹת, וְהָיָא עוֹלָה לְרֵאשׁ הַר
נְבוֹתָה, וּמִכְנִיסָה רֵאשָׁה בֵּין בְּרִכְיָה, וּבּוֹכָה בְּכִיָּה
אַחַר בְּכִיָּה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ קוֹלָהּ
וּמִתְמַלֵּא רַחֲמִים וְחֵם עַל הָעוֹלָם. וְהָיָא יוֹרְדָת
מִרֵּאשׁ הַהָר, וְרָצָה, וּמִסְתִּירָה עֲצָמָה, וְכָל שְׂאָר
הַחַיּוֹת רוֹדְפוֹת אַחֲרֶיהָ וְלֹא מוֹצֵאוֹת אוֹתָהּ. זֶהוּ
שְׁכַת־וֵב (תהלים מב) כְּאִיל תִּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. מֵהוּ
עַל אֲפִיקֵי מַיִם? עַל אֲפִיקֵי מַיִם - מֵאֵלוֹ
שְׁהַתִּיבְשׁוּ, וְהָעוֹלָם צָמֵא לְמַיִם, וְאִזּוֹ תִּעְרַג.

בְּשָׁעָה שְׁמִתְעַבְּרָת, נִסְתַּמְתָּ. בֵּינוֹן שְׁמִנְיָע וּמְנָה
לְיָלָה, בּוֹכָה וּמְרִימָה קוֹלוֹת, קוֹל אַחַר

קול, עד שבעים קולות כְּחֶשְׁבוֹן תְּבוֹת שֶׁל מִזְמוֹר
 (תהלים ב) יַעֲנֶךָ ה' בְּיוֹם צָרָה, שְׁהִיָּא שִׁירָה שֶׁל
 הַמַּעֲבָרֵת הַזֹּאת. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ לָהּ
 וּמְצוּי אֶצְלָהּ. וְאִזּוּ מוֹצִיא נְחֹשׁ אֶחָד גָּדוֹל מִתּוֹךְ
 תְּרֵי הַחֲשָׁף, וּבֹא בֵּין הַתְּרִים, פִּיּוּ מְלַחֵךְ בְּעֶפְרָה,
 מְנִיעַ עַד אֵיל זֶה, וּבֹא וְנוֹשֵׁף לָהּ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
 פְּעָמִים.

פַּעַם רֵאשׁוֹנָה יוֹצֵא דָם, וְהִיא לוֹחֶכֶת. פַּעַם שְׁנִיָּה
 יוֹצֵא מַיִם, וְשִׁתּוֹ כָּל אוֹתָן הַחַיּוֹת שְׁפִתְרִים,
 וְנִפְתַּחַת וַיּוֹלְדָת. וְסִמְנָךְ - (במדבר ב) וַיִּף אֶת הַסַּלֵּעַ
 בְּמַטְהוֹ פְּעָמִים. וּכְתוּב וַתִּשָּׂף הָעֵדָה וּבְעִירָם.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָם עָלֶיהָ עַל
 (מַעֲשֶׂה) עֲבוֹר שֶׁל נְחֹשׁ (שֶׁל תִּיָּה) זֶה, מֵה
 כְּתוּב? (תהלים כט) קוֹל ה' יְחוֹלִל אֵילוֹת וַיִּחַשֵּׁף
 יַעֲרוֹת וְגו'. קוֹל ה' יְחוֹלִל אֵילוֹת - אֵלוֹ תְּכַלִּים
 וְצִירִים, לְעוֹרֵר אֵלוֹ הַשְּׁבָעִים קוֹלוֹת. מִיָּד - וַיִּחַשֵּׁף
 יַעֲרוֹת, לְהַעֲבִיר (לְעוֹדָה) אוֹתוֹ נְחֹשׁ וּלְהַתְּנַלּוֹת אוֹתָהּ
 תִּיָּה בִּינֵיהֶם לְלָכֶת. וּבְהִיכְלוֹ, מֵהוּ וּבְהִיכְלוֹ?

בְּהִיכְלוֹ שָׁל הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל אֱלוֹ הַהִמּוֹנִים
פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים כְּבוֹד. מֵהוּ כְּבוֹד? (יחזקאל ג) בְּרוּךְ
כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

וְאִם תֹּאמַר שְׁלֹשְׁבָעִים שָׁנָה תְּחִיל וְלִשְׁתֵּי שָׁנִים
יּוֹלְדָת, אַחַר אֶלֶף וּמֵאֲתָיִם, בְּחֻשְׁבוֹן רַע"ב -
הֲרִי כְּתוּב (ישעיה סו) בְּטָרַם תְּחִיל יִלְדָה. וְסוּד הַדְּבָר
- (שם סה) וְהָיָה טָרַם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעְנֶה עוֹד וְגו'.
וּמֵהוּ (היום) בְּטָרַם? אֵלֶּא קָדָם שִׁישְׁלָמוּ שְׁבָעִים
וְשִׁתִּים שָׁנִים אַחַר אֶלֶף וּמֵאֲתָיִם אֱלוֹ חֲבָלֵי
הַיּוֹלְדָת, יִתְגַּלּוּ שְׁנֵי מְשִׁיחִים בְּעוֹלָם. וּבְאֹתוֹ הַזְּמַן
נֹאמַר, (תהלים כט) וּבְהִיכְלוֹ כָּלוּ אוֹמַר כְּבוֹד, וּכְבָר
פִּרְשׁוּהוּ, (משלי ג) כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ.

בְּאֹתָהּ שָׁעָה אֱלוֹ בְּעָלֵי הַתּוֹרָה יִהְיוּ נִכְבָּדִים.
אֱלוֹ שְׁסָבְלוּ כַּמָּה חֲבָלִים וְצִירִים כְּמוֹ
הַיּוֹלְדָת, וְהָיוּ מְבֹיִם בֵּין עַמֵּי הָאָרֶץ - יִהְיוּ
נִכְבָּדִים. וּמִיָּד - (תהלים כט) ה' לַמְּבֹל יֵשֶׁב - לְרַשָּׁעִים.
אֵין מְבֹל, אֶלֶּא דִינִים שֶׁל מְבֹל. כְּמוֹ שֶׁנִּפְתְּחוּ

מְעִינֹת תְּהוֹם וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ בַיָּמֵי הַמַּבּוּל,
 אַף כָּאֵן יִתְעוֹרְרוּ דַיָּנִים עֲלֵיהֶם לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, עַד
 שְׂאִין סוּף וְתַכְלִית. וְכָל הַבּוֹיִיִּים וְהַבּוֹשָׁה שְׁעָשׂוּ
 אַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת שֶׁל הָעוֹלָם לְשֵׁם ה'
 וּלְעַמּוֹ, וְכַמָּה תְּרַפּוֹת שְׁסָבְלוּ יִשְׂרָאֵל מֵהֶם עַל שֵׁם
 ה' - מִכָּלֶם יִקַּח תְּקַדּוֹשׁ פְּרוּף הוּא נִקְמָה, וְעַל זֶה
 נִקְרָא אֲצֵלֶם, (נחום א) נִקָּם ה' וְנוֹטֵר וּבֹעֵל חַמָּה.

וּבַחֲדָשׁ תְּרֵאשׁוּן, מִי הוּא רֵאשׁוֹן? זֶה נִיֶּסֶן. שָׁם
 הוֹלִידָה אוֹתָהּ תִּיהֶ, לְקַיִם מַה שְׁפָרְשׁוּ
 בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּנִיֶּסֶן נִגְאָלוּ וּבְנִיֶּסֶן עֲתִידִים לְהִנָּאֵל.
 וּבִי"ד שָׁלוֹ, (שמות יז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כַּס יְהוָה. שָׁם
 נִשְׁבַּע לְהַעֲבִיר מִהָעוֹלָם זְרַעוֹ שֶׁל עַשׂוֹ עַמְּלֻקַּיִים.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן נֵאמַר, (שם יב) מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לָכֶם צֵאֵן
 לְמִשְׁפַּחַתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ תְּפִסֹּת. מִשְׁכּוֹ - (חושע ז) מִשְׁדָּךְ
 יָדוֹ אֶת לְצִצִּים.

בְּאוֹתוֹ זְמַן, כַּה אָמַר ה' לְרוּעִים הַפּוֹשְׁעִים בִּי.
 וְאוֹמַר, (יחזקאל יג) וְאֵל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא
 יִבְאוּ. וְאֵלּוֹ הֵם רוּעֵי הַצֵּאֵן, פְּרָנְסֵי תְּדוּרָה. וּמִשׁוֹם

וְהָ נְאֻמְרַ עֲלֵיהֶם, (הושע ב) הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְתִּיחַ
וְהַלְכֵתִיחַ הַמְדַבֵּר. (יחזקאל ב) וְנִשְׁפָּטֹתִי אֶתְכֶם וְגו',
כְּאֲשֶׁר נִשְׁפָּטֹתִי אֶת אֲבוֹתֵיכֶם. שְׁהַרְגוּ אוֹתָם כְּמִכַּת
חֲשׂוֹף. (ע"כ רעיא מהימנא).

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן (כמדבר כח), מִיְהוּ הַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן?
וְהוּ חֲדָשׁ שָׁזוּ הַחֲתִיחַ מִתְנַלִּית בּוֹ
וּמִתְחַזְקֵת בּוֹ, וְיִוצֵאת לְעוֹלָם בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם.
בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר - אֵלּוּ שְׁאָר הַחֲתִיחַ שְׁחַן י' לְכָל
צַד, בְּאַרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם. וּבְסִפְרֵי הָרֵאשׁוֹנִים,
הוּא י', וְאַחַת לְכָל צַד לְאַרְבַּעַת צַדִּים, וְהֵן אַרְבַּע
עֲשָׂרֵת. כִּיּוֹן שְׁחַן אַרְבַּע, מִתְחַבְּרוֹת וְנִתְקַנּוֹת עִם
אֵלּוּ הָעָשָׂר שְׁבַעַד יָמִין, וְאֵזוּ י"ד בְּשִׁמְחָה לְתַקֵּן חֲתִיחַ
זוֹ (לְתַקֵּן חֲלֻבָּה חֲתִיחַ זוֹ) בְּתַקֵּינִיחַ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וְרֵאִי כִּף הוּא. וּבֵא רֵאחַ, כְּתוּב
(שמות יב) מִשְׁכּוֹ וְקָחוּ לָכֶם צֹאן וְגו'. מִשְׁכּוֹ,
(בַּחֲבוּר מִקְדָּמוֹן) מֵהוּ מִשְׁכּוֹ? כְּמִי שְׁמוֹשָׁף מִמְּקוֹם אַחַר
לְמִקּוֹם זֶה. מִשְׁכּוֹ יָמִים עֲלִיּוֹנִים לְגַבִּי יָמִים
תְּחַתּוֹנִים. יָמִים עֲלִיּוֹנִים הֵם שֵׁם"ו, (דף רנ ע"א) כְּחֻשְׁבוֹן

מִשְׁכּוֹ. יָמִים תַּחְתּוֹנִים, פְּעָמִים שָׁהִם שֵׁנ"ה. וּבְזִמְנָא
 שְׁמַאיִרָה הַלְבָנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ, עוֹלָיִם לְהִיּוֹת אֵלֹהֵי
 תְּיָמִים שֵׁם"ה, בְּחֻשְׁבוֹן "מִשְׁכּוֹ" תָּסֵר אַחֲרָהּ.

מִשְׁכּוֹ יָמִים עֲלִיּוֹנִים אֵצֶל יָמִים תַּחְתּוֹנִים לְהִיּוֹת
 בְּכָל בְּאַחֲד בְּחִבּוֹר אַחֲרָהּ. וּמִיָּהוּ שְׁמוֹשֵׁךְ
 אוֹתָם? אֵלֹהֵי עֶשֶׂר שְׁלֹשֶׁת יָמִין, שְׁכָתוֹב בְּעֵשׂוֹר.
 בְּעֵשׂוֹר?! בְּעֵשֶׂר הָיָה צָרִיךְ לְכַתֵּב! מֵהוּ בְּעֵשׂוֹר?
 אֵלֹהֵי תִשַׁע הֵם לְכָל צַד, וּנְקֻדָּה אַחַת שְׁהוֹלְכָת
 בְּאַמְצַע בְּדַגְמַת זֶה: (צִיּוֹר לְמַעֲלָה), וְאוֹתָהּ נְקֻדָּה
 מִשְׁלִימָה לְעֵשֶׂר, וְעַל זֶה נֹאמַר בְּעֵשׂוֹר, כְּמוֹ
 שְׁנֵי אֵמֶר זְכוֹר וְשִׁמּוֹר, לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּעֵשֶׂר אֵלֹהֵי
 הַתִּשְׁעָה יָמִים בְּאוֹתָהּ נְקֻדָּה. לְחֻדֵּשׁ הַזֶּה - יָמִים
 שְׁלֹשֶׁת יָמִין כְּדֵי לְהַתְחַבֵּר וְאֵת בְּזֶה, לְהִיּוֹת הַכֹּל
 אַחֲרָהּ.

וּבְזִמְנָא שְׂאֵלֹה הָאֲרַבְעָה נְקֻשָּׁרִים לְאֲרַבְעָה צְדָדִים
 (וּמִתְחַבְּרִים) עִמָּהֶם, אִזּוּ יוֹלְדָת אוֹתָהּ הַתְּיָה,
 וְהַנְחֵשׁ הוֹלֵךְ לוֹ. וּבְאוֹתוֹ זִמְנָא מְקַדְּשִׁים לְמַעֲלָה
 לְאוֹתָהּ תְּיָה וְקוֹרְאִים לָהּ כְּבוֹד. וְאִזּוּ מִתְקַדְּשִׁים

המועד, מה שלא היה עד עתה, ועתה קוראים לה
 כבוד. והו' שכתוב (תהלים כט) ובהיכלו כלו אמר
 כבוד.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, דברים אלו סתומים, וצריך
 לפתח אותם אצל החברים. שמי שסותם
 להם סתרי התורה, הוא מצער אותם. שג'רשעים,
 אורות של הסודות חוזרים להיות להם חשך. והוא
 משל לממון שהוא גנוז - מי שחופר אותו עד
 שמוציא אותו, ואינו שלו, חוזר בשכלו לחשך
 ואפלה. ולמי שהוא שלו, מאיר לו. ומשום זה יש
 לכן אדם לגלות סודות סתומים שבתורה.

בעשור - תשעה הם לכל כוון, כנגד תשעה
 חדשים של היולדת, כחשבון א"ח. מהי
 יולדת? אות ד' מאחד. א"ח, היא ט', לארבעה
 צדדים של אות ד', והם ארבעים. א"ח - זכור. ד'
 - שמור. הרי ארבעים ושנים.

נִשְׁאָר כְּבוֹד, שְׁנֵיאֵמַר בּוּ בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד. וְהוּא כְּבוֹד ל"ב, אַרְבַּע
פְּעָמִים לְכָל יוֹם שֶׁל אֹת ד', הָרִי ס"ד לְאַרְבָּעָה
צְדָדִים - רנ"ו. וּפְרָשׁוּהוּ - כְּבוֹד לְמַעְלָה, ל"ב
לְמַטָּה. וּמִשׁוּם זֶה מִיְּחָדִים בְּכָל יוֹם פְּעָמִים,
שְׂאוּמְרִים בָּהֶם פְּעָמִים כְּבוֹד, שָׁהֵם ס"ד. וּפְעָמִים
ד' ד' מֵאַחַד - הָרִי ע"ב. הָרִי ד' שֶׁל אֶחָד הוּא
שְׁלֵמוֹת שֶׁל מ"ב שְׁמוֹת, וּשְׁלֵמוֹת שֶׁל ע"ב שְׁמוֹת.
וּמִשׁוּם זֶה אוֹמְרִים בְּמִזְמוֹר לְדָוִד, (תהלים כד) מִי זֶה
מְלֶךְ הַכְּבוֹד ה' עֵזוֹ וְגִבּוֹר. וּבְפַעַם שְׁנִיָּה אוֹמְרִים,
מִי הוּא זֶה מְלֶךְ הַכְּבוֹד. (ע"ב רע"א מהימנא).

זחר:

מִיָּהוּ הֵיכְלוֹ? זֶה הֵיכָל הָעֲלִיּוֹן הַפְּנִימִי שֶׁשָּׁם
מְתַקְדֵּשׁ הַכֹּל. שָׁם מְקַדְּשִׁים לְמִי שְׂרָאוּי
לְהַתְקַדֵּשׁ. אִיךָ מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ הֵיכָל?
בְּרֵאשׁוֹנָה נִפְתָּחִים שְׁעָרִים, וּמִפְתַּח אֶחָד סָתוּם
מִתְקַן וּפּוֹתַח שְׁעַר אֶחָד, לְצַד דְרוֹם, וְאֵז נִכְנָס
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל בְּאוֹתוֹ פֶּתַח וּמִזְדַּרְזוּ לְחַנֵּר אֲבִינָטוֹ

וּמִלְבוּשָׁיו, וּמִתְעַטֵּר בַּעֲטָרָה שֶׁל קִדְשָׁה, וְלוֹבֵשׁ
 חֹשֶׁן וְאַפֹּדֶר, וּמַעִיל שֶׁל שִׁבְעִים פְּעֻמוֹנִים וְרִמּוֹנִים,
 שָׂהֵם (שמות כח) פְּעֻמוֹן זָהָב וְרִמּוֹן. וְצִיץ נֶגֶד הַקֹּדֶשׁ
 עַל מִצְחוֹ, וְנִקְרָא צִיץ נֶגֶד הַקֹּדֶשׁ, וּמִתְקַשֵּׁט
 בְּאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב וּבְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי לָבָן. וְעַל
 אוֹתוֹ צִיץ יֵשׁ מ"ב אוֹתִיּוֹת שְׁלוֹהֶמֹת בּוֹ וְנוֹצְצוֹת
 עָלָיו, וּמֵאִיר כָּל אוֹתוֹ הַיֵּכֶל בְּאוֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים.

מִסֹּתוֹבֵב אוֹתוֹ מִפְתִּיחַ וּפּוֹתֵחַ צַד אַחַר שֶׁבְּצַד
 צָפוֹן, וְאֵז נִכְנָם לוֹ, מֵעֵשֶׂר שֶׁל
 יַעֲקֹב שֶׁהִפְרִישׁ לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּבְנֹר שֶׁל
 עֲשָׂרָה נִימִים עֲמוֹ, וּמִתְקַשֵּׁט בְּקִשׁוּטָיו, וְאֵז
 סוֹבֵב הַמִּפְתִּיחַ, וּפּוֹתֵחַ בְּאוֹתוֹ הַיֵּכֶל שֶׁעַד אַחַד,
 אוֹתוֹ שֶׁעַד שְׁעוֹמֵד בְּאַמְצֵעַ. עֲמוֹד שֶׁלְצַד מִזְרַח
 עוֹלָה (דף רנ ע"ב) וּמִתְקַשֵּׁט בְּשִׁבְעִים עֲטוּרִים,
 וּמִתְקַשֵּׁט בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, שָׂהֵם שְׁתֵּים עֲשָׂרָה.
 וּמִתְקַשֵּׁט בְּחִקְיֹקוֹת שֶׁל מְאֵתִים וְשִׁבְעִים אֶלֶף
 עוֹלָמוֹת, וּמִתְקַשֵּׁט בְּקִשׁוּטִים שֶׁל סוּף הָעוֹלָם
 עַד סוּף הָעוֹלָם בְּכַמָּה מִלְבוּשֵׁי כְבוֹד, בְּכַמָּה
 קִשׁוּטִים קְדוּשִׁים.

וּמִסְתַּוְּבֵב אוֹתוֹ מִפֶּתַח, וּפּוֹתַח לוֹ כָּל הַשְּׁעָרִים
הַגְּנוּזִים, וְכָל הַשְּׁעָרִים הַקְּדוּשִׁים
הַנִּסְתָּרִים, וּמִתְקַדֵּשׁ בָּהֶם, וְעוֹמֵד שָׁם כְּמֶלֶךְ.
וּמִתְפָּרֵךְ בְּכַמָּה פְּרָכּוֹת, וּמִתְקַשֵּׁט בְּכַמָּה קִשׁוּטִים.
אִי יוֹצֵאִים כָּלָם בְּחִפּוּז אַחֵר, מִתְקַשֵּׁטִים בְּקִשׁוּטִים
כְּמוֹ שְׂרָאוּי. כִּיּוֹן שִׁיּוֹצֵאִים, מְעוֹרֵר אוֹתוֹ בְּקִשׁוּטָיו.

וְחִיָּה זוֹ מִתְעוֹרֶרֶת וּמִמְעַטֶּת עֲצָמָה מִתּוֹךְ אֲהָבָה
שֶׁל הַשִּׁירָה. אֵיךְ מִמְעַטֶּת עֲצָמָה מִתּוֹךְ
אֲהָבָה שֶׁל הַשִּׁירָה? הַמְעִיטָה עֲצָמָה מְעַט מְעַט,
עַד שֶׁנֶּעֱשִׂית נִקְדָּה אַחַת. כִּיּוֹן שֶׁהִיא הַקְּטִינָה
עֲצָמָה (בְּשִׁירָה), אִי כֶּתוּב (שְׁמוֹת ב) וַיִּלֶּךְ אִישׁ מִבֵּית לְוִי
וַיִּקַּח אֶת בֵּת לְוִי. בֵּת לְוִי וַדָּאִי, מִצַּד הַשְּׂמָאל. אֵיךְ
אוֹחֵז אוֹתָהּ? מוֹשִׁיט שְׂמָאלוֹ תַּחַת רַאשָׁה מִתּוֹךְ
חֶבֶת.

וְאִם תֹּאמַר, כִּיּוֹן שֶׁהִיא נִקְדָּה אַחַת, אֵיךְ יִכּוֹל
לְאַחֵז בְּנִקְדָּה קְטַנָּה? אֵלֶּא אֵצֶל הָעֲלִיּוֹן, כָּל
מֵה שֶׁהוּא דְבָר קָטָן, זֶה שֶׁבַח וְזוֹ מְעַלָּה וְגִדּוּלָה
בְּגִדּוֹל הָעֲלִיּוֹן. מִיָּד הַכֵּהֵן הַגְּדוֹל מְעוֹרֵר אוֹתָהּ,

ואיחזי בָּהּ וּמַחֲבֵק אוֹתָהּ. שְׂאֵלוֹ הִיָּתָה גְדוּלָּהּ, לֹא
 יְכוּלִים לְהִתְאַחֵד כָּלָל. אֲבָל כִּיּוֹן שְׂמִמְקֻטִּינָה עֲצֻמָּה,
 וְהִיא נִקְדָּה אַחַת, אִזּוֹ אוֹחֲזִים בָּהּ וּמַעֲלִים אוֹתָהּ
 לְמַעְלָה. וְכִיּוֹן שְׂמִמְעֲלִים אוֹתָהּ וְיוֹשֶׁבֶת בֵּין שְׁנֵי
 צְדָדִים אֵלוֹ, אִזּוֹ אוֹתוֹ עֲמוּד שְׁעוֹמֵד בְּאַמְצַע
 מִתְחַבֵּר עִמָּהּ בְּחֶבֶה שֶׁל נְשִׁיקוֹת, בְּאַחֲבָה שֶׁל
 חֲבוּר אַחֵד. אִזּוֹ נֵאמָר (בראשית כט) וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל,
 בְּאַחֲבָה שֶׁל הַנְּשִׁיקוֹת שְׂמִתְחַבְּרִים זֶה בְּזֶה בְּלִי
 פְרוּד, עַד שְׁלֹקַחַת אֶת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הָעֲנוּגִים כְּמוֹ
 שְׂרָאוּי.

בְּשַׁעַה שְׁלֹקַחַת אֶת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הָעֲנוּגִים כְּמוֹ
 שְׂרָאוּי וְרוּצָה לְצוּוֹת לְחִילוּתֶיהָ,
 מִתְאַסְּפִים בָּלָם, וְקוֹרְאִים לָהּ מִתּוֹךְ תְּהִיבֵל
 הַקְּדוּשׁ: כָּבוֹד כָּבוֹד כָּבוֹד. בְּהִיבֵל הַקְּדוּשׁ אֲפֹא
 וְאֲפֹא פוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: מְקַדָּשׁ מְקַדָּשׁ. וְאִזּוֹ
 הַלְבָּנָה מִתְקַדָּשֶׁת כְּמוֹ שְׂרָאוּי. וְאִזּוֹ כְּתוּב וּבַחֲדָשׁ
 הָרֵאשׁוֹן. רֵאשׁוֹן וְדָאֵי. וְעַל זֶה נֵאמָר מִשְׁכּוֹ וְגו'.
 וְעַל זֶה נֵאמָר בְּעֵשׂוֹר לְחֲדָשׁ תְּוֹה. שְׂמִתְחַבְּרַת
 הַלְבָּנָה בְּשִׁמְשׁ, וּמֵה שְׂהִיָּתָה לְזִקְחַת נִקְדָּה אַחַת,

בְּאִשֶּׁר יוֹרְדָתָּ, מִתְּפֹשֶׁטַת מְעֵט מְעֵט וּמִתְּמִלְאָתָּ,
וְנִעֲשִׂית אֹת ה' מְלָאָה מְכֹל הַצְּדָדִים, מִתְּקַדְשֵׁת
כְּמוֹ שְׂרָאוּי. (דף רנ ע"א)

רְעִיָא מְהִימְנָא

מִסְתַּוְבַּב אוֹתוֹ הַיְכָל, וּפּוֹתַח שַׁעַר אַחַר שָׁל צַד
דְּרוֹם (צָפוֹן) בְּשַׁבְעִים וּשְׁתַּיִם עֶטְרוֹת.
וְאַחַר כֵּךְ פּוֹתַח שַׁעַר שְׁלִישִׁי לְצַד מְזֻרַח בְּחַמְשִׁים
(וּשְׁנַיִם) אֹרוֹת שֶׁל חַמְשִׁים שַׁעְרֵי בִינָה. לְבִסּוֹף פּוֹתַח
שַׁעַר אַחַר שָׁל צַד צָפוֹן (מַעְרָב) בְּשַׁבְעִים וּשְׁתַּיִם
עֶטְרוֹת, וְכֹלָם בְּחֻשְׁבוֹן רמ"ח תִּבּוֹת שֶׁל פְּרָשִׁיּוֹת
קְרִיאַת שְׁמַע. וּמָה שֶׁבְּהִתְחַלָּה הִיָּתָה אוֹתָהּ חֲזָה
קַמְטָנָה, בְּאוֹתוֹ זְמַן נִגְדְּלָתָּ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ישעיה ו) מְלֵא
כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, שֶׁהוּא כְּבוֹד עֲלִיוֹן וְתַחְתּוֹן.

בְּאִשֶּׁר מִנִּיעַ לְח"י עוֹלָמוֹת, שָׁבוּ ח"י בְּרָכוֹת
הַתְּפִלָּה, וּפְתַח בּו פְּסוּק (תהלים נא) אֲדַנִּי
שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ. אִזּוֹ הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי מִתְּחִבֵּר עִמָּה בְּחִבּוּבוֹת שֶׁל נְשִׁיקוֹת
הַשְּׁפָתִים, שֶׁהֵם נִצַּח וְחוֹד, וְהַלְשׁוֹן הוּא צְדִיק

בִּינִיחָם. לְשׁוֹן לְמוֹדִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן נֹאמַר, (בראשית כט)
וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל. וְאִזּוֹ קוֹרְאִים לְאוֹתָהּ תִּיהָ כְּבוֹד
כְּבוֹד, אֵפָא וְאֵפָא, מְקַדָּשׁ מְקַדָּשׁ. אִזּוֹ תִּירַח
מִתְקַדָּשׁ כְּמוֹ שְׂרָאוֹי, וְאִזּוֹ נֹאמַר וּבַחֲדָשׁ הִרְאִישׁוֹן,
רֵאשׁוֹן וַדָּאֵי.

וְאִזּוֹ מִשְׁכוֹ. וְעַל זֶה נֹאמַר בְּעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַזֶּה,
שְׂמֵת־חֲפָרַת הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה בְּשִׁמְשׁ, שֶׁנֹּאמַר
בּוֹ (תהלים פד) כִּי שִׁמְשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹהִים (עֲבָאוֹת). וְזֶה
שְׂחִיתָהּ נִקְדָּה קִטְנָה, (כְּמוֹ זֶה) מִתְּמִלְאֵת בַּלְּבָנָה,
וְאִזּוֹ הוּא חֲדָשׁ מְלֵא. (דף רנ ע"ב) וְהַלְּבָנָה מִתְּמִלְאֵת כְּמוֹ
זֶה, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. בַּהֲתַחֲלָה חֲסָרָה, וְכַעַת
בְּשִׁלְמוֹת. (ע"ב רע"א מהימנא).

רַבִּי חֲיִיא פָּתַח, בְּאַרְבָּעָה עֶשְׂרֵי יוֹם לַחֲדָשׁ פְּסָח
וְגו'. שָׁה שְׂתוּא פְּסָח, מִדּוּעַ? אֵלָּא יִרְאָתָם
שָׁל הַמְּצָרִים וְאוֹתָהּ שְׁלָתָם הָיָה שָׁה. מִשׁוּם
שְׂחֵמְצָרִים עוֹבְדִים לְמוֹל טָלָה, וּמִשׁוּם זֶה עוֹבְדִים
לְשָׁה. בֵּא וּרְאֵה, כְּתוּב (שמות ח) הִן נִזְבַּח אֶת תּוֹעֲבַת
מְצָרִים. מִהִי תּוֹעֲבַת מְצָרִים? וְכִי עַל שְׂשׁוֹנָאִים

אותו כְּתוּב תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם? אֵלֶּא יִרְאֶתֶם שְׁל
הַמִּצְרַיִם וְהֵאֱלוֹהַּ שְׁלָהֶם נִקְרָא תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם,
כְּמוֹ שְׁכַתוּב (דברים יח) כְּתוֹעֵבַת הַגּוֹיִם, יִרְאֶתֶם שְׁל
שָׂאֵר הָאֵמוֹת.

בֵּא וְרֵאֵה חֲכָמְתוֹ שְׁל יוֹסֵף, שְׁכַתוּב (בראשית מז)
וּמְקַצֵּה אֶחָיו לָקַח חַמְשָׁה אַנְשִׁים, וּמְלַמֵּד
אוֹתָם לֹאמַר, אַנְשֵׁי מִקְנֵה הָיוּ עֲבָדֶיךָ. וְכִי יוֹסֵף
שִׁחֲתָה מִלֶּךְ שִׁחֲתָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָאָרֶץ, וְאַב
לְמַלְכוּת, עָשָׂה כֵּן, וְעָשָׂה לְאֶחָיו שְׁיִשְׁנָאוּ
אוֹתָם וְלֹא יִחְשִׁיבוּ אוֹתָם (שְׁיִעֲשׂוּ מֵהֶם רוּעֵי צֶאֱן)?! אֵלֶּא
וְדַאי תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם, יִרְאֵה וְאֵלוֹהַּ שְׁלָהֶם נִקְרָא
כֵּן, וְעַל זֶה כְּתוּב (שמות ח) הֵן נִזְבַּח אֶת תּוֹעֵבַת
מִצְרַיִם.

אָמַר יוֹסֵף, כָּל מֵיטֵב מִצְרַיִם הֵיא אֶרֶץ
רַעְמָסֶם, וְאוֹתָהּ אֶרֶץ הַפְּרִישׁוּ לְיִרְאֶתֶם,
לְרַעוֹת וּלְלֶכֶת בְּכָל תַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם. וְכָל
הַמִּצְרַיִם הִחְשִׁיבוּ לְאֵלֶּה שְׁרוּעִים לְיִרְאֶתֶם,
כִּי־רֵאֶתֶם. אֵעֲשֶׂה לְאֶחָי שְׁיִירְשׁוּ אוֹתָהּ אֶרֶץ,

וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם הַמִּצְרִים, וַיִּחְשִׁיבוּ אוֹתָם כְּמוֹ
 שָׂרָאוּי. וְזֶהוּ שְׁפָתוֹב (בראשית מו) כִּי תוֹעֲבַת
 מִצְרַיִם כָּל רֵעָה צֵאן. מִחְשִׁיבִים אוֹתָם
 בְּיִרְאָתָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, וְהָרִי לְמִדְנֹו, כְּמוֹ שֶׁנִּפְרַע הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מֵאלוֹ שְׁעוֹבָדִים לַעֲבוּדָה זָרָה -
 כִּדְ נִפְרַע מִעֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ. וְכִי יוֹסֵף עָשָׂה
 לְאֶחָיו עֲבוּדָה זָרָה?! אָמַר לוֹ, לֹא עָשָׂה יוֹסֵף
 לְאֶחָיו עֲבוּדָה זָרָה, אֲלָא עָשָׂה לָהֶם שִׁישְׁלִטוֹ עַל
 הָעֲבוּדָה זָרָה שְׁלָהֶם, וְלִכְפּוֹת הָעֲבוּדָה זָרָה שְׁלָהֶם
 תַּחַת יְדֵיהֶם וְלִרְדוּתָם בְּמִקְל. אָמַר יוֹסֵף, אִם
 יִשְׁלִטוּ אַחֵי עַל הָעֲבוּדָה זָרָה שְׁלָהֶם, כָּל שְׁכֵן
 שִׁישְׁלִטוֹ עַל עֲצָמָם, וּמִשׁוּם זֶה הוֹשִׁיב אוֹתָם
 בְּמִיטַב הָאָרֶץ וְהִשְׁלִיט אוֹתָם עַל כָּל הָאָרֶץ.

וְעַל זֶה שָׂה שְׁהוּא פֶסַח - מִדּוּעַ? אֲלָא יִרְאָתָם
 שֶׁל הַמִּצְרִים וְאלוֹתָ שְׁלָהֶם הָיָה הַשָּׂה. אָמַר
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִבְּעֵשׂוֹר לְחַדֵּשׁ קָחוּ אֶת
 יִרְאָתָם שֶׁל הַמִּצְרִים, וְתִפְשׂוּ אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה קָשׁוֹר

וּתְפוּס בְּתַפְיֶסָה שְׁלָכֶם יוֹם אֶחָד וְשָׁנִים וְשָׁלֹשָׁה,
וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְדִין וְהֶאֱסָפוּ עָלָיו.

וּבְשַׁעֲה שְׁתַּמְצְרִים הָיוּ שׁוֹמְעִים קוֹל יִרְאַתֶּם
שְׁתַּפּוּס בְּתַפְיֶסָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְאִינָם
יְכוּלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ, הָיוּ בּוֹכִים, וְהָיָה קָשָׁה
עֲלֵיהֶם בְּאֵלוֹ אֶת עֲצָמָם קָשְׁרוּ לְהַרְיָגָה. וְאָמַר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יְהִי תְפוּס בְּרִשׁוֹתְכֶם יוֹם אֶחָד
יוֹם - אֶרְבָּעָה יָמִים, כִּדִּי שִׁירְאוּ אוֹתוֹ תְפוּס, וּבַיּוֹם
הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְהַרְיָגָה, וְיִרְאוּ אוֹתוֹ
הַמְצַרִּים אִיךָ אַתֶּם עוֹשִׂים בּוֹ דִין, וְזֶה קָשָׁה לָהֶם
מִכָּל הַמַּכּוֹת שֶׁעָשָׂה לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵלּוֹ
הַדִּינִים שֶׁיַּעֲשׂוּ בְיִרְאַתֶּם.

לְבַסּוֹף דָּנִים אוֹתוֹ ^(דף רנא ע"ב) בְּאֵשׁ, שְׁכַתּוֹב ^(דברים ז)
פְּסִילֵי אֶלְהֵיהֶם תִּשְׂרַפּוּן בְּאֵשׁ. אָמַר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. שְׁלֹא
יֵאמְרוּ שְׁבַרְצוֹן וּבַתְּאֻנָּה שֶׁל יִרְאַתֶּנוּ אֶכְלוּ אוֹתוֹ
כִּי. אֵלָּא תִקְנוּ אוֹתוֹ צָלִי, וְלֹא מִבְּשָׁל, שְׂאֵם יְהִיָּה
מִבְּשָׁל, יְהִיָּה מִסֶּתֶר וְלֹא יִרְאוּ אוֹתוֹ, אֵלָּא תִקְנוּ

שִׁירָאוֹ אוֹתוֹ כִּדְ שָׂרוּף בְּאֵשׁ, כִּדְי שְׂיִתְיָה רִיחוֹ
נֹדֶף.

וְעוֹד, רֵאשׁוּ עֲלֵיו כְּפוּף עַל כְּרִסְלָיו, שְׁלֵא יֵאמְרוּ
שְׁתִּיָּה אוֹ דְבָר אַחַר הוּא, אֶלָּא שְׂיִכִּירוּ
אוֹתוֹ שֶׁהוּא יִרְאֶתֶם. וְעוֹד, שְׁלֵא יֵאכְלוּ אוֹתוֹ
בְּתֵאבּוֹן, אֶלָּא עַל הַשֶּׁבַע, דְּרָדְ קִלוֹן וּבְיִזוֹן וְעוֹד,
עֲצֵם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ, אֶלָּא שִׁירָאוֹ עֲצֻמוֹתָיו
מִשְׁלָכוֹת בְּשׂוֹק, וְלֹא יִהְיוּ יְכוּלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ.
וְעַל זֶה כְּתוּב, (במדבר לג) וּבֵאלֹהֵיהֶם עֲשֵׂה ה' שְׁפָטִים.
דִּינִים רַבִּים. וְעוֹד נֵאמַר, וּמִקְלָכֶם בְּיַדְכֶם, וְלֹא
תִרְבּוּ וְרִמַּח וּשְׂאָר כְּלֵי מִלְחָמָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּבָר פִּרְשׁוּתוֹ שְׁהַמְצָרִים עוֹבְדִים
לְמִזֵּל טָלָה, וּמִשׁוּם כִּדְ עוֹבְדִים לְשָׂה. אָמַר
רַבִּי יוֹסֵי, אִם בֵּן, יַעֲבְדוּ טָלָה וְלֹא שָׂה. אָמַר לוֹ,
הַכֹּל עוֹבְדִים, אֶלָּא שְׁמִזֵּל טָלָה יוֹרֵד וְעוֹלָה בְּטָלָה
וְשָׂה, וּמִשׁוּם זֶה עוֹבְדִים לְכָלֶם. אָמַר לוֹ, כִּדְ
שְׁמַעְתִּי, שְׁכָל בְּחִמָּה גְּדוּלָה (שֶׁל צִאוֹ), יִרְאֶה שְׁלָהֶם
הִיָּתָה, וְעַל זֶה תִּרְגַּ תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל כְּבוֹד

בְּהִמָּה. וַחֲרֵי נִתְבָּאֵר שְׂאֵלוֹ הֵן מִדְּרָגוֹת שְׁלִמְעָלָה
שְׁנִקְרָאוֹת כְּדִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב (שְׁמוֹת יב) כָּל מִחְמָצֶת לֹא
תֹאכְלוּ, וְכְתוּב (שִׁם יג) לֹא יֵאָכֵל חֶמֶץ. אֵלֹא
זֶה זָכַר, וְזוֹ נִקְבָּה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּנִי,
כְּזֶה כְּתוּב לֹא תֹאכְלוּ, וְכֵן כְּתוּב לֹא יֵאָכֵל.
מִדּוּעַ לֹא כְּתוּב לֹא תֹאכְלוּ? אֵלֹא נִקְבָּה שֶׁהוּא
נוֹמָה מִדְּרָכָה - וַדַּאי בְּאִזְהָרָה. זָכַר שֶׁהוּא אַחוּז
בְּחוּט שֶׁל טְהָרָה יוֹתֵר - בְּבִקְשָׁה. וְעַל זֶה כְּתוּב
לֹא יֵאָכֵל, לֹא תֹאכְלוּ.

אָמַר לוֹ, אָבִי, וַחֲרֵי כְּתוּב (דְּבָרִים טו) לֹא תֹאכְלֵ
עֲלִיו חֶמֶץ. אָמַר לוֹ, הֲרֵבָה תִּבְנוֹת יִתְרוֹת
לְכַבּוּדוֹ שֶׁל הַקְּרָבָן. אֲבָל בְּתַחֲלָה בִּקְשָׁה - לֹא
יֵאָכֵל, אֲבָל לְבִסּוֹף בְּאִזְהָרָה - לֹא תֹאכְלוּ, שֶׁהוּא
קִשָּׁה מִשְׁנֵיהֶם. מִחְמָצֶת, מַה פִּיעֻמָּה? מִשּׁוּם שְׁרִיחַ
שֶׁל מָוֶת יֵשׁ שָׁם. חֶמֶץ - זָכַר, מִחְמָצֶת - נִקְבָּה.
(מִשְׁלֵי ה) רַגְלֶיהָ יִרְדּוֹת מָוֶת, בְּרֹאשׁ וּבִסּוֹף חֲתֻבָּה
תִּמְצָא אוֹתָהּ. וּמִשּׁוּם זֶה מִי שֶׁאֹכֵל חֶמֶץ בְּפִסַּח

הוא מקדים לעצמו הפנות, ושׂידע שהוא מת
בעולם הזה ובעולם הבא, שפּתוב (שמות יב) ונבְרָתָה
הנפֵשׁ הַחַיָּא.

מִצָּה, מְדוּעַ (נְקֻדָּאת מִצָּה)? אֵלֶּא כֹּךְ שְׁנִינּוּ, שְׂרִי -
מִשּׁוּם שְׂאֵמֵר לְעוֹלָמוֹ דִּי, שְׂיֵאמֵר
לְצַרוּתֵינוּ דִּי. אֵיךְ כֹּךְ מִצָּה, מִשּׁוּם שְׂהִיָּא מְשַׁדָּדַת
וּמְבַרִּיחָה לְכָל צְדָדִים רָעִים וְעוֹשָׂה קְטָמָה בִּינֵיהֶם
בְּדַגְמַת שֵׁם שְׂרִי שְׂפִמּוּזוּחַ, שְׂמְבַרִּיחַ לְשָׂדִים
וּמְזִיקִים שְׂפִשְׁעֵר - אֵיךְ כֹּךְ הִיא מְבַרִּיחָה אוֹתָם
מִכָּל מְשַׁכְּנֵי הַקְּדֻשָּׁה, וְעוֹשָׂה מְרִיבָה וְקְטָמוֹת
בְּהֶם, כְּמוֹ שְׂנַאֵמֵר (שמות יז) מִסָּה וּמְרִיבָתָה. וְעַל זֶה
כְּתוּב מִצָּה, וְחֲרִי מִסָּה נְכַתְּבַת בְּאוֹת סְמ"ד? אֵלֶּא
תְּרַגּוּם שֶׁל מִסָּה הוּא מִצּוֹתָא.

רְעִיָּא מְהִימְנָא

אֵמֵר תְּרוּעָה הִנְיָאֵמֵן, כְּמוֹ לְשׁוֹן שְׂהוּא מִקַּל לְכָל
אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, וְהוּא לְשׁוֹן צוּרַת אוֹת ו', וְהוּא
מִטָּה שְׂבּוּ עֵשֶׂר אוֹתֵינּוּ, וְכוּ הִכָּה תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא עַל יְדוֹ עֵשֶׂר מִכּוֹת. וּמִשּׁוּם שְׂכָל הַמִּכּוֹת הִיוּ

מִצַּד שֶׁל ה' ה', אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, מִנִּין שָׁפֵל מִכָּה
 וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים
 בְּמִצְרַיִם הִיָּתָה שֶׁל חֲמֵשׁ מִכּוֹת וְכו', אָמַר מֵעַתָּה
 וְכו'. וְאוֹת ה' עוֹלָה בָּאוֹת י' לַחֲמִשִּׁים מִכּוֹת.
 חֲמֵשׁ פְּעָמִים חֲמִשִּׁים הֵם מְאֵתִים וַחֲמִשִּׁים. וּמִשׁוּם
 זֶה נֵאמַר, וְעַל הַיָּם לָקוּ מְאֵתִים וַחֲמִשִּׁים מִכּוֹת.

אָמַר יוֹסֵף, כָּל טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם הִיא רַעֲמִס, וְאוֹתָהּ
 אֶרֶץ הַפְּרִישׁוֹ לְיִרְאָתָם, לְרַעוֹת וְלַחֲלָף
 בְּכָל תַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם. וְכָל הַמִּצְרִים
 הִחְשִׁיבוּ לְאוֹתָם שְׂרוּעִים לְיִרְאָתָם - בְּיִרְאָתָם. וְזֶה
 מֵה שֶׁשָּׂאֵל יוֹסֵף מִפְּרַעַה, שִׁישְׁלֵטוּ אֲחִיו עַל
 יִרְאָתָם שֶׁל הַמִּצְרִים, שֶׁכְּפוּיִים תַּחַת יָדָיו בְּעַבְדִּים
 אַחַר מַלְכֵיהֶם, לְהִיּוֹת כָּלָם נִכְפִּים תַּחַת שֵׁם יְהוָה
 מִצַּדָּם, וְלֹא יִשְׁלַט בְּעוֹלָם אֵלָּא שֵׁם יְהוָה, וַיִּבְנְעוּ
 כָּל מִמְנִים תַּחַת יָדָיו.

וְלְהִרְאוֹת לָהֶם שֶׁהוּא עֲתִיד לְהַפְרֵעַ מֵהֶם, זֶהוּ
 שְׁכַת־טוֹב (שְׁמוֹת יב) וְכָּל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם
 אֵעֲשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה. כִּיּוֹן שֶׁהִטְעוּ לְבַרְיּוֹת

וַעֲשׂוּ עֲצָמָם אֱלוֹהוֹת, וּמַשׁוֹם שְׁטָלָה, מִמֶּנָּה שָׁלוּ,
 הוּא גְדוֹל עַל כָּל הַמִּמְנִים שֶׁל אֱלֹהִים אַחֲרָיִם, צְוָה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, (שמות יב) וַיִּקְחוּ לָהֶם
 אִישׁ שָׁה לְבֵית אָבוֹת שָׁה לְבֵיתוֹ, וְהַשְׁלִיט אֹתָם
 עָלָיו, וְתַפְסוּ אוֹתוֹ תַּפּוֹם בַּתְּפִיסָה שְׁלָהֶם יוֹם
 וּשְׁנַיִם וּשְׁלֹשׁ, וְלֹא־אָחַר זֶה הוֹצִיאוּ לוֹ לְדִין לְעֵינַי כָּל
 מִצְרַיִם, לְהִרְאוֹת שְׁהַאֲלוּהָ שְׁלָהֶם בְּרִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל
 לַעֲשׂוֹת בּוֹ דִין.

בְּגִלְלָל זֶה נֶאֱמַר, (שם) אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבִשְׁל
 מִבִּשְׁל בַּמִּים כִּי אִם צָלִי אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל
 בְּרַעְיוֹ וְעַל קִרְבוֹ, לְהִיּוֹת גְּדוֹן בְּאֵשׁ צָלִי, וְצְוָה
 לְזָרֵק לְעֲצָמוֹתָיו בְּשׁוֹק בְּבֹיּוֹן. וּמַשׁוֹם זֶה נֶאֱמַר,
 (שם) וְעַצֶּם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ. וְצְוָה לַיּוֹם הַרְבִּיעִי, אַחֲרֵי
 שְׁהִיָּה תַּפּוֹם שְׁלֹשָׁה יָמִים קָשׁוֹר, לַעֲשׂוֹת בּוֹ דִין.
 וְזֶה קָשָׁה לָהֶם מִכָּל נִגְעִים שְׁהִכָּה לָהֶם הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי הַרְוַעָה הַנֶּאֱמָן. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא
 שְׁצְוָה שְׁלֹא לֶאֱכֹל אוֹתוֹ בְּתֵאוֹת. וּמִיָּד שְׁרָאוּ
 עֲצָמוֹתָיו בְּשׁוֹק וְלֹא יָכְלוּ לְהַצִּילוֹ, זֶה קָשָׁה לָהֶם
 מִהַכֹּל. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם (שם) וּמִקְלָכֶם

בְּיַדְכֶם, לְכַפּוֹת כָּל יִרְאָתָם שֶׁל הַמְּצָרִים תַּחַת יְדֵיהֶם. וּמִשּׁוֹם שֶׁהֵם בְּכוֹרוֹת מְמַנִּים, כְּתוּב (שם) וְה' הִכָּה כָּל בְּכוֹר.

אַחַר כָּל זֶה, כְּתוּב (שם יג) לֹא יִרְאֶה חָמִץ, (דברים מז) שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מִצּוֹת לֶחֶם עֲנִי. וְכְתוּב (שמות יב) כָּל מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ. אָמַר הַרְוֵעָה הַנְּאֻמָּן, מִדּוּעַ צָוָה שְׁלֹא לֶאֱכֹל חָמִץ שְׁבַעַת יָמִים וְלֹאֲכֹל בָּהֶם מִצָּה? וּמִדּוּעַ לֹא יֹאכַל, וּמִדּוּעַ נֹאמַר לֹא תֹאכְלוּ? אֵלֵּא שְׁבַעַת כּוֹכְבֵי לְבַת, וְהֵם: שְׁצ"ם חֲנֻכ"ל. וְהֵם מִצַּד שֶׁל טוֹב וְרַע, אֹרֶךְ הַפְּנִימִי, מִצָּה. קִלְפָה שְׁבַחֲוִין - חָמִץ. וְהֵם, חָמִץ - וְכָר. מַחְמֶצֶת - נִקְבָּה.

מִצָּה שְׁבַפְנִים - שְׁמוּרָה. וְהֵם (אסתר ב) שְׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרְאִיּוֹת לָתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. וְנֹאמַר עֲלֵיהֶם (שמות יב) וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמִּצּוֹת. מִצָּה הִיא שְׁמוּרָה לְבַעֲלָהּ, שֶׁהוּא אוֹת ו', וְבוֹ נַעֲשִׂית מִצָּה.

וְיָמִי שֶׁשׁוֹמֵר לָהּ בְּשִׁבִיל י"ה הַגְּנוּזִים בְּאוֹתִיּוֹת
 מ"ץ מִמְצָה, וְהֵם י"ם ה"ץ. וְצִוָּה תְּקַדּוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְבָרַךְ אוֹתָהּ בְּשִׁבְעַת בְּרָכוֹת לַיֵּל פְּסַח,
 שְׁהֵן שִׁבְעַת הַנְּעֻרוֹת שְׁלָהּ, שְׁהֵן שִׁבְעַת חֲנֻכּוֹת.
 וְצִוָּה לְהַעֲבִיר מִהֵן חֲמִיץ וּמִחֻמְצָת, שְׁהֵם עֲנָנִים
 חֲשׂוּכִים שְׁמֻכְסִים עַל אוֹרוֹת שֶׁל שִׁבְעָה בּוֹכְבֵי
 לְבַת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (בראשית מא) וַתִּבְאֵנָה אֶל קַרְפְּנָה
 וְלֹא נֹדַע כִּי בָאוּ אֶל קַרְפְּנָה וּמְרִיאֵהוּ רַע. חֲשׂוֹךְ
 בְּאֲשֶׁר בִּתְחִלָּה. שְׁכָל כֶּךָ הַחֲשׂוֹךְ שֶׁל הָעֲנָנִים
 שְׁלָהֶם, שֶׁלֹּא יְכוּלִים אוֹרוֹת לְהַאֲוִיר לָהֶם, וּמִשּׁוּם
 זֶה נֶאֱמַר וְלֹא נֹדַע כִּי בָאוּ אֶל קַרְפְּנָה. (ע"כ רע"א

מהימנא).

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (תהלים סח) גִּזְעַר חַיֵּית קִנְיָה
 עֲדַת אֲבִירִים בְּעֵגְלֵי עַמִּים. גִּזְעַר חַיֵּית - זו
 הַחַיָּה שֶׁאֲחִוּוּ בָּהּ עֲשׂוֹ. קִנְיָה - לְמַדְנֹה, שֶׁפִּיּוֹם שֶׁנֶּשְׂאָה
 שְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ אֶת בֵּית פְּרַעֲיָה, בָּא גְּבַרְיָאֵל, נֶעֱזַן
 קִנְיָה בֵּינָם הַגְּדוֹל, וְעָלְיוֹ נִבְנִית עִיר שֶׁל רוֹמִי. מַהוּ
 קִנְיָה? זֶה הַזְּכָר שֶׁל זו הַחַיָּה (דף רנב ע"א) רַעֲיָה, שֶׁיֵּשׁ לוֹ
 צַד קָטָן בְּאֲחִיזָתוֹ בְּקַרְדֻּשָׁה. וְזֶהוּ קִנְיָה שֶׁנֶּעֱזַן בֵּינָם

הַגְּדוֹל, וּמִשׁוֹם זֶה הִיא שׁוֹלֵטֶת עַל הָעוֹלָם, וְעַל שְׁלֵטוֹן זֶה כְּתוּב, (ישעיה יט) קָנָה וְסוּף קָמְלוּ. קָנָה, שְׁלֵטוֹן וְרֹאשׁ לְכָל הַמַּלְכוּת. וְעוֹד קָנָה, שְׁעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשֹׁכֵר אוֹתוֹ כְּקָנָה זֶה.

בֵּא וּרְאֵה, בְּמִצְרַיִם הִיא שׁוֹלֵטֶת, וּמִמָּנָה יוֹצֵאִים כְּמָה שְׁלֵטוֹנִים לְמִינֵיהֶם, וְהַכֹּל בְּסוּד שֶׁל חָמִץ. כִּיּוֹן שְׁשֹׁכֵר אוֹתָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוֹצֵא חָמִץ וּמִכְּבִּיִם מִצָּחָה. כְּמָה? כְּחוּט קָטָן מִהַכֹּל שֹׁכֵר אוֹת ח' שֶׁל חָמִץ, וְנִעְשָׂה מִצָּחָה. אֵלּוֹ אוֹתֵיּוֹת, אֵלֶּא שְׁשֹׁכֵר ח' שֶׁל חֵיָה זוֹ, שְׁנִקְרָא חָמִץ. וְעַל זֶה נִקְרָא חֵיָה קָנָה, שְׁנוּחַ לְשֹׁכֵר כְּמוֹ קָנָה זֶה. כְּמָה נִשְׁכָּר? כְּחוּט קָטָן כְּמוֹ שְׁעָרָה שֹׁכֵר ח' וְעֵבֵר מֵאֵיתָנָה, וְחֵיָה מִצָּחָה. וְעַל זֶה כְּתוּב גָּעַר חֵיָה קָנָה. גָּעַר כֶּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִשְׁכָּר ח' שֶׁל חָמִץ וְנִעְשָׂה ח'. (וְעוֹבֵר ח' שֶׁל חָמִץ וְנִעְשָׂה).

וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשֹׁכֵר לוֹ לְאוֹתוֹ קָנָה כְּמוֹ זֶה, יִשְׁכָּר רֶגֶל ק' מִקָּנָה, וְיִשְׁאָר חֵיָה. (ישעיה מ) חֵיָה ח' אֵלֵהֶם בְּחֹזֶק יְבוּא וְזָרְעוֹ מִשְׁלָה לוֹ

הִנֵּה שָׁכְרוּ אֶתֹּו וּפְעַלְתֹּו לְפָנָיו. מֵהוּ וּפְעַלְתֹּו? זֶה פֶּעַל שֶׁל אוֹתָהּ ק' (פְּעֻלָּה שֶׁל אוֹתוֹ חֲמִין) שִׁישְׁבֵר אוֹתָהּ, וְהִיא פְּעֻלָּה שֶׁלפָּנָיו, וְהוּא יַעֲבִיר רַגְלוֹ וַיִּתְּיָה הִנֵּה, שְׁנֵאמַר (שם מא) רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הַנֶּם וְגו'.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, גָּעַר חַיִּת קָנָה עֲדַת אַבִּירִים בְּעֵגְלֵי עַמִּים. גָּעַר חַיִּת קָנָה - זֶה קָנָה שְׁאָחוֹז בּוֹ עֲשׂוֹ, שֶׁהִיא עִיר רוֹמֵי הַגְּדוּלָּה, שְׁנַעֲץ גְּבַרְיָאֵל קָנָה בֵּינָם הַגְּדוּל, וּבָנוּ עָלֶיהָ כְּרֹךְ גְּדוּל שֶׁל רוֹמֵי. קָנָה שֶׁל חֲמִין. וְכֹאֲשֶׁר תָּבֵא גְּאֻלְתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, יִשְׁכְּרוּ אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב גָּעַר חַיִּת קָנָה עֲדַת. וּמִיָּד עוֹבֵר חֲמִין מִהָעוֹלָם. הַמְּחַמְצֵת שֶׁלוֹ הִיא רוֹמֵי. וְתַתְּנָלָה מִצָּה בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי.

אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (הַרוּעָה הַנֶּאֱמָר), שֶׁהֵם כְּנֶגֶד בַּת עֵינַי יָמִין, וּבַת עֵינַי שְׂמָאל. וְהֵם כְּנֶגֶד (לְחֵם מִשְׁנָה) רוֹמֵי הַגְּדוּלָּה וְרוֹמֵי הַקְּטָנָה, וּכְנֶגֶד שְׁנֵי עֵגְנִים שְׂמֻכְסִים עַל בַּת עֵינַי יָמִין וּשְׂמָאל.

והם כנגד שאור וחמץ. ועד שאלו יתבערו
 מהעולם, כל יראה וכל ימצא אחד מהם, בית
 ראשון ובית שני לא יתגלו בעולם.

והרפואה של ענני העין שהחשיכו לבת עין ימין
 ושמאל, מה תהיה רפואתם?
 המרירות של העגל. וזהו שכתוב (ישעיה כז) שם ירעה
 עגל ושם ירפין. שם ירעה עגל - זה משיח בן יוסף
 שנאמר בו (דברים לג) כבוד שורו הדר לו. ושם ירפין
 - זה משיח בן דוד. אחד להעביר את רומי
 הגדולה, ואחד להעביר את רומי הקטנה. ומיכאל
 ונגביאל כנגדם הם.

ומשום זה ח', שהיא חוט קטן, תשבר אותה,
 ותכנס אותה ה' במקומה. שבתחלה
 נאמר קנה וסוף קמלו. קנה - שלטון של רומי.
 וסוף - לכל המלכיות, שעתידי הקדוש ברוך הוא
 לשבר אותה. גער חית קנה - גער חיה רעה, שהיא
 אות ח' מחמץ, ושבר רגליה מן המחמצת, שנאמר
 ביה (משלי ה) רגליה ירדות מות. ועוד גער חית קנה

- שְׁבַר רָגַל הַקּוֹ"ף מְקַנְהָ, וַיִּשְׂאֵר הַנֵּה. מִיָּד - (ישעיה
 ט) הַנֵּה ה' אֱלֹהִים בְּחֹזֶק יָבֵא, (שם מא) רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן
 הַנֵּה הַנֵּם וְלִירוּשָׁלַיִם מִבְּשַׂר אֶתֶּן. הַנֵּה - ס', אַחֲרֵי
 אֵלָּה וּמֵאַתֵּימ.

וְאָמַר הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, נֹאמַר (בראשית מז) כָּל
 הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב שְׂשִׁים וְשֵׁשׁ. שְׂשִׁים,
 לְהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁל מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן. וְשֵׁשׁ, לְהַתְעוֹרְרוֹת
 מְשִׁיחַ שְׁנִי. נִשְׂאָרוֹ שֵׁשׁ שָׁנִים לְשִׁבְעִים וְשָׁנִים,
 לְקָיָם בָּהֶם (ויקרא כה) שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךְ וְשֵׁשׁ
 שָׁנִים תִּזְמַר כְּרֶמֶךְ וְאַסְפֹּת אֶת תְּבוּאָתָהּ, שְׁנֵי אֲמַר
 (ירמיה ב) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לַה' רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ.

אם כן, מה כָּתוּב לְמַעַלָּה (שם לא) רָנוּ לְיַעֲקֹב
 שְׂמִיחָה? אֵלָּה אַרְבַּע גְּאֻלוֹת עֲתִידוֹת לְהִיּוֹת
 כְּנֶגֶד אַרְבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל פֶּסַח. מִשּׁוֹם שִׁישְׁרָאֵל
 מְפֹרָיִם בְּאַרְבַּע פְּנוֹת הָעוֹלָם, וְאֵלּוֹ שְׂיִהְיוּ רְחוּקִים
 מִתְּאֲמוֹת, יְקַדִּימוּ לְרָנוֹ. וְהַשְּׁנַיִים - לְשְׂשִׁים.
 וְהַשְּׁלִישִׁים - לְשְׂשִׁים וְשֵׁשׁ. וְהַרְבִּיעִים - לְשִׁבְעִים
 וְשָׁנִים.

וּנְאֻלוֹת אֵלֹהֵי יְהוָה בְּאַרְבַּע חֵיזוֹת, בְּשֵׁם יְהוָה
 שְׂרוּכָב עֲלֵיהֶם. וְהוּא שְׂפָתוֹב (חֲבִיקוֹב ג) כִּי
 תִרְכַּב עַל סוּסָיִךָ מִרְכַּבְתֶּיךָ יִשׁוּעָה. שְׂפָנְגָדָם יַעֲזֹר
 לְמַטָּה אַרְבַּעַה דְּנָגְלִים וּשְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׂבָטִים, בְּסוּד
 שָׁל יְהוָה מְלֶךְ, יְהוָה מְלֶךְ, (שְׁמוֹת מו) יְהוָה יִמְלֹךְ
 לְעֵלָם וָעַד. שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אוֹתֵיזוֹת הֵן, בְּנִגְדֵי שְׁנַיִם
 עֶשְׂרֵי שְׂבָטִים, וּשְׁנַיִם עֶשְׂרֵי פָנִים שָׁל שְׁלֹשֶׁת
 הָאֲבוֹת, שְׁנַיִמֵר עֲלֵיהֶם, הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְרַכְּבָה.
 וְהֵם עֶשְׂרֵה שְׂבָטִים, אֶלֶף שְׁנַיִם. שְׁנַיִ שְׂבָטִים -
 מֵאֲתַיִם שָׁנָה. וּמִי"ב אוֹתֵיזוֹת תְּלוּוִיִם ע"ב שְׁמוֹת,
 שֵׁהֵם ע"ב שְׁנַיִם אַחַר הָאֶלֶף וּמֵאֲתַיִם.

וְהֵם כ"ד, לְכָל תְּיָה מְשַׁלֵּשׁ חֵיזוֹת. כ"ד תְּסוּד שָׁלוֹ,
 (יִשְׁעִיָה ו) וְקָרָא וְהָ אֵל וְהָ וְאָמַר. וְהֵם שְׁלֹשׁ
 בְּתוֹת מְכ"ד צוּרוֹת. בְּת אַחַת אוֹמְרַת קְדוּשָׁ, וְבַת
 שְׁנַיִה אוֹמְרַת קְדוּשָׁ, וְבַת שְׁלִישִׁית אוֹמְרַת קְדוּשָׁ.
 מִיָּד מֵתְעוֹרֵר הַשְּׁמַאֵל בְּמ"ב אוֹתֵיזוֹת, וְעוֹשֶׂה דִין
 בְּעַמְּלֵק.

כִּי יִקְרָא בֶן צַפּוֹר לְפָנָיו בְּדָרְךָ (דברים כב) - בְּעֲלֵי
 מִקְרָא. בְּכָל עֵץ - בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, שְׁחָם
 בְּאֶפְרוֹחִים הַמְקַנְנִים בְּעֵנְפֵי הָאֵילָן. יֵשׁ שְׂאוֹמְרִים,
 בְּכָל עֵץ - אֵלוֹ יִשְׂרָאֵל, (דף רנב ע"ב) שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (ישעיה
 סה) כִּי כִימֵי הָעֵץ יָמֵי עַמִּי. אוֹ עַל הָאָרֶץ - אֵלוֹ
 בְּעֲלֵי תוֹרָה (מִשְׁנָה), שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם, עַל הָאָרֶץ תִּישָׁן
 וְחַי צֶעַר תַּחֲוֶיהָ וּבַתּוֹרָה אַתָּה עֹמֵל. אֶפְרוֹחִים -
 אֵלוֹ פְּרָחֵי כְהֻנָּה. אוֹ בִיעִים - אֵלוֹ שְׁזֵן אוֹתָם
 הַקְדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא מִקְרָנֵי רְאֵמִים וְעַד בִּיעֵי כְנִים.
 וְהָאֵם רִבְצָת עַל הָאֶפְרוֹחִים - בְּזִמְנֵי שֶׁהָיוּ מִקְרִיבִים
 קְרִבָּנוֹת. מַה פְּתוּב? לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַכְּנִים.

חֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבָטְלוּ הַקְּרִבָּנוֹת, מַה פְּתוּב?
 שִׁלַּח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם. וְגָלוּ הַכְּנִים. וְזָהוּ
 שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת הַכְּנִים תִּקַּח לָךְ, מִצַּד זֶה שֶׁל הָאוֹת
 ו', שֶׁהוּא עוֹלָם אֶרֶץ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (דברים כב) לְמַעַן יִיטַב
 לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים, לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אֶרֶץ.

בְּמִקּוֹם הַקְּרִבָּנוֹת תִּקְנֶנּוּ תְּפִלוֹת, וּמִצְפְּצִפִּים
 בְּקוֹלוֹת שֶׁל שִׁירִים, בְּקוֹל שֶׁל קְרִיאַת

שָׁמַע, לְקִרְאת הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעֵי שֶׁהוּא לְמַעְלָה.
 שְׁהֲרֵי אִמָּא וּבַת בְּגָלוֹת, וּמִיַּד שְׂיֹרֵד, קוֹשְׁרִים
 אוֹתוֹ בַּבַּת, שֶׁהִיא יָד בְּחָה, לְהִיּוֹת קְשׁוּרָה ו' עִם
 ה' בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת. מִיַּד לוֹחֲשִׁים לְעֵמֶת הַחֲכָמָה:
 פְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

אֶחָד וְכְבוֹד גִּימַטְרִיא מ"ה מַחְכְּמָה. שְׁמוֹרִיד אוֹתוֹ
 אֵצֶל אִמָּא, וּמִיַּד שְׂיֹרֵד, קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ עִמָּה
 בְּקֹשֶׁר שֶׁל הַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ. וּמִשׁוּם זֶה בְּאֶרְבַּע
 פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל הַתְּפִלִּין, שָׁהֵם: בְּרֵשׁ לִי - חֲכָמָה.
 וְהָיָה כִּי יָבִיֵאֵךְ - בִּינָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל - תְּפִאֲרַת
 שְׁבוּלָלֶת שֵׁשׁ סְפִירוֹת בְּשֵׁשׁ תְּבוּת. וְהָיָה אִם שָׁמַע
 - מַלְכוּת, יָד בְּחָה. הַתְּפִלָּה כְּתוּר, כ' עַל רֹאשׁוֹ, אִין
 קְדוּשׁ בִּיהוּה, שְׁסַנְדְּלִפּוֹן קוֹשֶׁר כָּל הַתְּפִלוֹת
 וְעוֹשֶׂה מֵהֵן כְּתוּר.

בְּאוֹתוֹ זְמַן צְרִיךְ לְסַיֵּד מְנוּחָה (שְׁלֵחַן) לְסַעוּדָה שֶׁל
 הַמֶּלֶךְ, וּמִשְׁכָּן וּמְנוּחָה וְאֲרוֹן וּמִזְבֵּחַ, וְכָל
 מִינֵי שְׁמוֹשׁ שֶׁל בֵּית הַמֶּלֶךְ. וְלֹא אַחַר שְׁלֵחַן אָנוּ
 הוֹלְכִים שְׂאִינוּ עֲבוּדַת הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא, שְׂאִין

אָנוּ הוֹלְכִים אֶלֶּא אַחַר שְׁלַחַן שְׁהוּא מַעֲשֵׂה יָדָיו
 שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהוּא הַשְּׂכִינָה, מִשְׁכַּן
 שְׁלוֹ, שְׁלַחַן שְׁלוֹ, מְנוּחָה שְׁלוֹ, אֲרוֹן שְׁלוֹ, מִזְבֵּחַ
 שְׁלוֹ. הִיא כְּלוּלָה מְכַל כְּלֵי שְׁמוֹשׁ לַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן.

הֵם אֵלוֹ שְׂמֵת־קָנִים יִין וְלָחֶם שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי, שְׂאִין
 לְהַקְרִיב לוֹ אֶצְלוֹ אֶלֶּא אֵלוֹ שֶׁנִּקְרְאוּ אִשִּׁי ה'.
 וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי. שְׁעָלִין
 נֶאֱמַר (מִשְׁלֵי ט) לָכוּ לַחֲמוֹ בְּלַחֲמֵי. וְנִקְרָא לָחֶם
 הַפְּנִימִים, שְׁהֵם י"ב פְּנִימִים, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר ו) יִבְרַכְךָ
 יְהוָה, יָאֵר יְהוָה, יִשְׂא יְהוָה. שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי פְּנִימִים שֶׁל
 שְׁלֵשׁ חַיּוֹת.

מֵהוּ הַלָּחֶם שֶׁל אֵלוֹ הַפְּנִימִים? זֶה לָּחֶם שֶׁל אָדָם,
 שְׁהוּא יו"ד ה"א נָא"ו ה"א. וַיֵּשׁ לוֹ לָּחֶם
 בְּאַרְבַּעַת פְּנִימִים, שְׁהֵם אַרְבַּע אוֹתֵיּוֹת יְהוָה. זֶה
 הַלָּחֶם שֶׁל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ, הוּא סֵלֶת נִקְרָא.

הַכְּבֹשֶׁת שֶׁל שְׂאוּפָה בּוֹ לָּחֶם הִיא הַשְּׂכִינָה,
 שְׁשֵׁם מִתְבַּשֵּׁל וְנִשְׁלָם. וּמִשּׁוּם זֶה אֵין

בוֹצְעִים אֵלָּא מִמָּקוֹם שְׁנַגְמָר בְּשׁוּלוֹ. כְּדַגְמַת
שְׁלֵמוֹת הַפְּרִי, שֶׁהוּא גָּמַר בְּשׁוּלוֹ. וְזֵהוּ שֵׁם אֲדָנִי,
גָּמַר וּשְׁלֵמוֹת שֵׁם יְהוָה, שֶׁהוּא לָחֵם הַפְּנִים. אֲדָנִי
הוּא הַכְּבֹשֶׁן שְׁלוֹ. שֶׁהִיא כְּבוּשָׁה תַּחַת פְּעֻלָּה.
וּבְגִלְגָּלָה נֶאֱמַר, (שְׁמוֹת יט) וַתֵּר סִינֵי עֲשֵׂן כֵּלֹ מִפְּנֵי
אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו ה' בְּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׂנוּ בְּעֲשֵׂן הַכְּבֹשֶׁן.
וְלֹא כִּמוֹ כְּבֹשֶׁן שֶׁל אֵשׁ הַדִּיּוֹט, אֵלָּא כִּמוֹ כְּבֹשֶׁן
שֶׁכּוּ בּוֹבֵשׁ רַחֲמָיו עַל עַמּוֹ כַּאֲשֶׁר מֵתַפְּלָלִים
וּמִבְקָשִׁים בְּקִשׁוֹת, כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֵיךָ אֶת כַּעֲסֵךָ.
וְבוֹ, דְּבָרִים הַכְּבוּשִׁים שֶׁל הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא,
לָמָּה לָךְ לְחַקֵּר?

וּבְלָחֵם הַתּוֹרָה יֵשׁ סֵלֶת שְׁנַתֵּן לוֹ הַמְּלֶךְ לְאוֹתָם
שְׁנֵאֱמַר עֲלֵיהֶם, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים.
מֵאֲכָל הַצְּדִיקִים. וַיֵּשׁ לָחֵם שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא
פְּסֻלַת לְאוֹתָם עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת שֶׁל בֵּית הַמְּלֶךְ.
וּמִשׁוּם זֶה בְּמִלְכָּה נֶאֱמַר, (מִשְׁלֵי לא) וַתִּקַּם בְּעוֹד
לִילָה וַתִּתֵּן מָרָף לְבֵיתָהּ וַחֵק לְנִעְרֹתֶיהָ, שֶׁהֵם בְּעֲלֵי
מִשְׁנָה. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בְּמֵאֲכָל שֶׁל הַמְּלֶךְ,
וְעֲשִׂירֵית הָאֵיפָה סֵלֶת, וַדְּאִי. וְזוֹ יו"ד מֵאֲדָנִי,

שְׁהִיא עֲשִׂירִית. וְזֶה סֵלֶת שֶׁל הַיִּבֵּל הַמְּלֹךְ,
וּמִשְׁתַּבַּחַת (שֶׁל מַאֲבֵל הַמְּלֹךְ נִמְצְאָת).

קוּם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, אַתָּה וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּנֶדֶי,
וְרַבִּי אֲבָא, וְרַבִּי יְהוּדָה, וְרַבִּי יוֹסֵי, וְרַבִּי
חִיָּיא, וְרַבִּי יוֹדָאי, לְתַקֵּן מִתְּנָה לַמְּלֹךְ, וּלְהַקְרִיב
כָּל אֵיבָרִים, שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, קֶרְבָּנוֹת לְהַקְדוּשׁ כְּרוּךְ
הוּא, זֶה שֶׁנִּקְרָא נִשְׁמָה שֶׁל הָאֵיבָרִים, שְׂכִינָה
הַקְּדוּשָׁה, אֵשׁ שֶׁל גְּבוּהַ. שְׂאֲחוֹזוּ בְּעֵצִים שֶׁנִּקְרָאִים
עֲצֵי הָעוֹלָה, שֶׁהֵם עֵץ הַחַיִּים וְעֵץ הַדַּעַת מִזֵּב וְרַע.
עֲצֵי הַקֹּדֶשׁ נִקְרָאִים אֵלוֹ בַּעֲלֵי תוֹרָה, שְׂמֵת־אֲתָדַת
בָּהֶם הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (יִרְמִיָּה כג) הֲלֹא כֹה דִבַּרְתִּי
כֹּה נֶאֱמַר ה'.

וְנֶאֱמַר בָּהּ עֲלָה לְה', קֶרְבֵּן לְה', אֲשֶׁה לְה'.
וְנֶאֱמַר אֶת קֶרְבְּנִי לְחֻמֵי לְאֲשֵׁי. וְחָרִי
כְּתוּב שְׂאִין לְהַקְרִיב קֶרְבֵּן אֵלֶּא לְשֵׁם ה', מֵהוּ אֶת
קֶרְבְּנִי לְחֻמֵי לְאֲשֵׁי? אֵלֶּא תְּדַרְךָ, שְׂמֵי שְׂמֵקְרִיב
דוֹרוֹן לְהַקְרִיב אוֹתוֹ לַמְּלֹךְ וְאַחַר כֵּן הוּא מְחַלֵּק
אוֹתוֹ לְמֵי שְׂרוּצָה, אַף כֵּן יִשְׂרָאֵל מִקְרִיבִים תּוֹרָה

לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא, ^(דף רנג ע"א) שֶׁהוּא לַחֲמוֹ, וְהוּא יֵינוּ,
וְהוּא בְּשָׂרוֹ, וְנֹאמַר בָּהּ (בראשית ב) עֵצִים מִעֲצָמַי
וּבָשָׂר מִבְּשָׂרַי. בְּשָׂר קִדְשׁ, שֶׁפָּרְשׁוּ עָלֶיהָ בְּעָלֵי
הַמִּשְׁנָה, בְּבָשָׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אָנוּ עֹסוּקִים.

מָה עוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאוֹתוֹ הַיּוֹרֵן? מִשָּׁל
לְמַלְךְ שֶׁאֵכֵל עַל שִׁלְחָן, וּמִקְרִיבִים עַל שִׁלְחָנוֹ
מִכָּל מִיִּין וּמִיִּין - סֵלֶת, וּבִינּוֹנִי, וּפֶסֶלֶת. וְהוּא מְחַלֵּק
מִשִּׁלְחָנוֹ לְכָל בְּעָלֵי הַסְּעוּדָה, לְכָל אֶחָד כָּמוֹ
שֶׁרְאוּי, עַל יְדֵי הַמַּמְנִים שָׁלוֹ. וּמֵאוֹתוֹ לָחֵם שֶׁהוּא
סֵלֶת, שֶׁהַמֶּלֶךְ אוֹכֵל, הוּא מִצְּוָה לָתֵת לְאֵלוֹ
שֶׁאֵהוּבִים אֲצִלוֹ. וְהוּ שֶׁכֶּתוּב אֵת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי
לְאִשֵּׁי רֵיחַ נִיחָחִי. כְּלוֹמַר, (דברים יח) אִשֵּׁי ה' וְנַחֲלָתוֹ
יֹאכְלוּן (וְהוּ אוֹתוֹ שֶׁנֶּאמַר בּוֹ (משלי ט) לָכוּ לַחֲמוֹ בְּלַחֲמֵי וּשְׂתוֹ בִּינוֹן מִסְכָּתִי)
- וְהוּ מִצַּד שֶׁל עֵץ תְּחִיִּים. אֲבָל מִצַּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, מִצְּוָה לָתֵת בִּינּוֹנִי לְמִלֻּאכִים, וּפֶסֶלֶת
לְיִשְׂרָאֵל וּמִזִּיקִים, שֶׁהֵם מְשַׁמְשִׁים לְסוֹסִים וּלְפָרָשִׁים
שֶׁל הַמֶּלֶךְ.

וְאַף כִּדְ שִׁפְרָשֵׁי הַמֶּלֶךְ הָיוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁהֵם
 בְּמִלְאָכִים - מְשֻׁמְשִׁים לָהֶם שְׂדִים יְהוּדִים,
 שֶׁהֵם רְשׁוּמִים בְּאוֹת שְׂדֵי (בְּאוֹת י'). וַיֵּשׁ שְׂדִים
 וּמְזִיקִים מֵעַד הַטְּמֵאָה, שֶׁנִּקְרְאוּ שְׂדִים עוֹבְדֵי
 כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. (קהלת ז) וְזֶה לְעֵמֶת זֶה עָשָׂה
 הָאֱלֹהִים.

וּמִשׁוּם זֶה אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁהֵם ג' מִיָּנִים
 מֵהֶם: אֶחָד מִיֵּן שֶׁלָּהֶם בְּמִלְאָכֵי הַשָּׂרֵת,
 וּמִיֵּן שְׁנֵי בְּבְנֵי אָדָם, וּמִיֵּן שְׁלִישֵׁי בְּבַהֲמוֹת. וַיֵּשׁ
 בָּהֶם חֲכָמִים בְּתוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב וְשֶׁבְּעַל פֶּה. נִקְרָא
 יוֹסֵף הַשָּׂד, עַל שֵׁם שֶׁהוּלִיד אוֹתוֹ שָׂד. וְלֹא לְחֻנָּם
 אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אִם תֵּרַב דוּמָה לְמִלְאָךְ ה'
 צְבָאוֹת, תוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאַשְׁמְדַאי הַמֶּלֶךְ,
 הוּא וְכָל מְשַׁפְּחָתוֹ, כְּבָר בְּאֲרָנוּ שֶׁהֵם שְׂדִים
 יְהוּדִים, שֶׁנִּבְנְעִים בְּתוֹרָה וּבְשִׁמוֹת הַתּוֹרָה.

וּבְנֵי אַחֲרָן, מִשׁוּם שֶׁעָרְכוּ קַרְבָּנוֹתֵיהֶם, בְּגִלְלֵי זֶה
 נִעְנְשׂוּ. שֶׁכָּל הַקַּרְבָּנוֹת, אֵף עַל גַּב שֶׁנִּקְרְבִים

בְּשָׂבִיל הַמִּלָּה, הוּא מְחַלֵּק לָהֶם לְכָל אֶחָד כְּמוֹ
שָׂרְאוּי, וְנוֹטֵל לְחֶלְקוֹ מִה שָׂרְאוּי לוֹ. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

וּבַחֲבוּר תִּקְדְּמוּן, נֹאמַר (במדבר כח) וּבְיוֹם הַבְּבוּרִים
בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחַת חֲדָשָׁה וְגו'. אָמַר רַבִּי
אָבָא, יוֹם הַבְּבוּרִים, מִיְהוּ הַיּוֹם? זֶה נֶחֱר הַיָּצֵא
מֵעֶדֶן, שֶׁהוּא יוֹם מֵאוֹתָם בְּבוּרִים עֲלִיזִים. וְזֶהוּ
שְׁתַּוְרָה תְלוּיָהּ בּוֹ, וְהוּא מוֹצֵיא כָּל סוּדוֹת
הַתְּוֹרָה. וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים, צְרִיכִים לְהִבְיֵא
פְרוֹת הָאֵילָן.

רעיא מהימנא

וּבְיוֹם הַבְּבוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחַת חֲדָשָׁה וְגו'
(במדבר כח). רַבִּי אָבָא אָמַר, יוֹם הַבְּבוּרִים הֵם
בְּבוּרִים עֲלִיזִים שֶׁל הַתְּוֹרָה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שמות כג)
רֵאשִׁית בְּבוּרֵי אֲדָמָתְךָ תִּבְיֵא וְגו'. אָמַר הַרְוֵעָה
הַנְּאֻמָּן, כְּמוֹ הַבְּבוּרֹת לְאֵמוּתֵיהֶם, אֵף כִּי נִקְרְאוּ
הַפְרוֹת בְּבוּרִים, שֶׁל פְרוֹת הָאֵילָנוֹת. (הושע ט)

בְּכַבֹּדָה בְּתֵאֵנָה, כָּךְ יִשְׂרָאֵל קַדְמוֹנִים וּבְכוֹרִים
 לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַל אַמּוֹת הָעוֹלָם. זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב (ירמיה ב) קֹדֵשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה וְגו'. וּמִשׁוּם זֶה
 נֵאמַר בָּהֶם, (שמות כג) תִּבְיֵא בֵּית ה' אֶלְהֵיךָ. וּמִשׁוּם
 זֶה אַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזּוֹת שְׁנֵאמַר בָּהֶם (ישעיה
 ט) וַיֹּאכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה - יִאֲשְׁמוּ רָעָה תִּבְא
 אֵלֵיהֶם.

אֵת כָּךְ ו' שְׂכָלוּלָה מִשֵּׁשׁ סְפִירוֹת, וְהוּא בֶן י"ה,
 שְׁנֵקָרָא בְּכ"ר. וְכָל עֲנָפִים שְׂיֹצְאִים מִמֶּנּוּ
 שְׂפָהֶם רָאשִׁים, כְּמוֹ זֶה (ציור למעלה) נִקְרָאִים בְּכוֹרִים.
 אוֹת ו' הֵיא נֶהָר מֵאֵלוּ בְּכוֹרִים עֲלִיוֹנִים, וְאוֹתוֹ
 נֶהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, וְזֶהוּ שְׁתַּתּוֹרָה תְּלוּיָה בּוֹ. וּבְאֲשֶׁר
 יוֹצֵא, יוֹצְאִים כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וּמִשׁוּם שְׁהוּא עֵץ
 חַיִּים שֶׁל הַתּוֹרָה, זֶהוּ (אחת היא) שְׂפָתוֹב (משלי ג) עֵץ
 חַיִּים הֵיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ. וְהַמְצִוֹת שֶׁלָּה דוֹמּוֹת
 לְפָרֵי שֶׁל הָאֵילָנוֹת, צְרִיכִים לְהִבְיֵאן.

אָמַר הַרוּעָה תִּנְיָאֵמֶן, וְאִם תֵּאמְרוּ מִדּוּעַ הַבְּכוֹרִים
 שֶׁלָּהֶם נִקְרָאִים מְנַחָה תְּדַשָּׁה, מִשֵּׁשׁ

חֲדָשִׁים לְשֵׁשׁ חֲדָשִׁים, וּמֵאָדָם שְׁנֵאֵמַר בּוֹ (דברים כ)
 כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה - לְתַשְׁעָה חֲדָשִׁים אִו לְשִׁבְעָה.
 וּבְהַמּוֹת אֵף כָּךְ - שִׁבְעַת יָמִים יְהִיָּה (ויקרא כב) תַּחַת
 אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יִרְצָה לְקַרְבַּן אִשָּׁה לַה',
 לְהִקְרִיב קָרְבַּן לְפָנַי ה'. וְעוֹד, הַסְּפִירוֹת, בְּהֵן שָׁם
 יְחוּהָ, וְכָל הַכְּנֻיִים שָׁלוֹ, מִדּוּעַ נִקְרְאוֹת בְּשֵׁם
 חַיּוֹת?

אֵלֶּה מְנַחַח חֲדָשָׁה בְּרִדְךָ סוֹד זֶה הַשְּׁכִינָה. מִשֵּׁשׁ
 חֲדָשִׁים לְשֵׁשׁ חֲדָשִׁים אֵלֶּה שֵׁשׁ סְפִירוֹת,
 שְׁנֵינִקְרְאוֹת שְׁנַיִם קְדֻמוֹנִיּוֹת לְבְרִיָּאת הָעוֹלָם, שְׁהֵן
 שֵׁשׁ אֵלֶּף שְׁנַיִם שְׁקִיָּם הָעוֹלָם, מִצֵּד שֶׁל אִמָּא
 עֲלִיוֹנָה. וּמִצֵּד שֶׁל אִמָּא תַּחְתּוֹנָה נִקְרְאִים חֲדָשִׁים.
 וּמִשּׁוֹם שְׁקִדְמוֹ לָעוֹלָם וְלְכָל הַבְּרִיּוֹת, נִקְרְאִים
 בְּכּוֹרִים.

וְהַשְּׁכִינָה, מְנַחַח חֲדָשָׁה, מִצֵּד שֶׁל חַיָּה, שְׁנֵאֵמַר
 בָּהּ (יחזקאל א) וְדַמּוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם.
 וְהוּא תִשַׁע לְחִשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ. הוּא אָדָם (דף רנג)
 שְׁנוֹלָד לְתַשְׁעָה חֲדָשִׁים שֶׁל הַמַּעֲפָרֵת, שְׁהוּא ע"ב

עשירית. ובזה כלול מכלם, ונקרא בן בכור, על
 שם אות ברית, שהיא י', טפה ראשונה שנמשך
 ממנה זרע יורה כחין, שהיא ו', והיא י' שעולה
 על ו' בפרי שעולה על ענף האילן.

ואף על גב שבמה ענפים יש פאילן וכמה תאנים
 עליהם - אלו שהקדימו בראשונה נקראים
 בכורים. אלו הם ראשים של כלם. כדגמא שלהם
 נאמר (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם. (ישעיה מ) שאו
 מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. (במדבר א) שאו את
 ראש כל עדת בני ישראל.

שאו שערים ראשיכם. שערים אלו הם חמשים
 שערים של בינה, שהיא ישיבה של מעלה.
 ושאו פתחי עולם - של ישיבה של מטה. שכל מי
 שמשתדל בתורה, לבסוף מתנשא. זהו שכתוב
 (משלי ל) אם נבלת בהתנשא. ובארוהו בעלי המשנה,
 כל המנבל עצמו על דברי תורה, לסוף מתנשא,
 ויבא מלך הכבוד, ואין כבוד אלא תורה.

מִכָּאן, מִי שְׁלוּמֵד תּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאת כְּבוֹד, נִקְרָא
מֶלֶךְ. וְלֹא תֹאמַר בְּאוֹתוֹ עוֹלָם הֵבֵא וְלֹא
יִזְתַּר - אֲלֵא מֶלֶךְ בְּשֵׁנֵי עוֹלָמוֹת, בְּדָמוֹת רְבוּנוֹ.
וּמִשּׁוּם זֶה כְּפוּל הַפְּסוּק פְּעָמִים. אַחַת - מִי זֶה
מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. שְׁתֵּיתִים - מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. שְׁאוֹ
שְׁעָרִים רְאִישֵׁיכֶם, מִחוּ רְאִישֵׁיכֶם? פְּעָמִים. אֵלּוֹ
חַיּוֹת הַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְחַיּוֹת הַמְּרַכְּבָה
הַתַּחְתּוֹנָה. וּבַחֲפוּר הַקְּדָמוֹן. (ע"ב רע"א מהימנא).

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח פְּסוּק וְאָמַר, שְׁאוֹ שְׁעָרִים
רְאִישֵׁיכֶם וְגו'. פְּסוּק זֶה בְּאֵרוֹהוּ וְנִתְּכָאֵר.
אֲבָל שְׁאוֹ שְׁעָרִים רְאִישֵׁיכֶם - אֵלּוֹ הֵם שְׁעָרִים
עֲלִיּוֹנִים, שְׁעָרִים שֶׁל שֶׁבֶל עֲלִיּוֹן, וְאֵלּוֹ חַמְּשִׁים
שְׁעָרִים. רְאִישֵׁיכֶם - אֵלּוֹ הָרְאִשִׁים מִי הֵם? אֲלֵא כָּל
אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ רֹאשׁ לְהַתְּפַשֵּׁט וְלַעֲלוֹת זֶה בְּזוֹה
וְלַהֲכִיל זֶה בְּזוֹה.

מִצָּאֵנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ: שְׁאוֹ שְׁעָרִים - אֵלּוֹ הֵם
שְׁעָרִים שְׁלֵמָטָה מִהֶאֱבֹת, וְאֵלּוֹ שְׁלֵשָׁה
אַחֲרוֹנִים. רְאִישֵׁיכֶם - אֵלּוֹ הֵם רְאִישֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל,

וְאֵלֹהֵי הָאֲבוֹת הַעֲלִיּוֹנִים, וְאֵלֹהֵי רְאֵשִׁים שֶׁל אֹתָם
 שְׁעָרִים. וּמִשׁוֹם אֵלֹהֵי שָׁהֵם אֹפְנִים, שְׁסֹבְבִים
 וְנוֹטְלִים אֹתָם עַל כַּתְפֵיהֶם, אֹמְרִים שָׂאוּ שְׁעָרִים
 רְאֵשֵׁיכֶם. שָׂאוּ, לְמִי? לְרְאֵשֵׁיכֶם. שָׁהֵם רְאֵשִׁים
 עֲלֵיכֶם וְשׁוֹלְטִים עֲלֵיכֶם. וְהַנְּשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם -
 אֵלֹהֵי הָאֲמָחוֹת, וְאַרְבַּע הֵן שְׁלֹמֶטָה.

וַיָּבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד - זֶה הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַכֹּל,
 שֶׁהוּא מֶלֶךְ מֵאוֹתוֹ כְּבוֹד, שְׁמַאִיר לְלִבְנָה.
 וּמִי הוּא? ה' עֲבָאוֹת. וַיָּבֹאוּ, לְאִיזָה מְקוֹם?
 לְהַכְּנִים הַתּוֹרָה בְּאֶרֶץ, בְּחַבּוֹר אֶחָד כְּמוֹ שְׁרָאוִי.
 וּכְיוֹן שָׁזָה נִכְנָם לְמְקוֹמוֹ, אִזּוֹ הַתּוֹרָה נִכְנְסָת
 בְּאֶרֶץ, וּמִתְחַבֵּר חַבּוֹר אֶחָד, תּוֹרָה עֲלִיּוֹנָה בְּתוֹרָה
 שְׁבַעַל פֶּה, מִתְחַבְּרוֹת לְפָרֵשׁ דְּבָרִים (דף רנד ע"א)
 סְתוּמִים.

מִתִּי? בְּשֶׁבַעֲתֵיכֶם, לְמַנֵּן שְׁאַתֶּם מוֹנִים. שְׁבַכָּל
 שְׁעָה שִׁישְׂרָאֵל עוֹשִׂים תְּשֻׁבוֹן לְחֻדְשֵׁים
 וְזַמְנִים, תְּקַדּוֹשׁ כְּרוֹךְ הוּא מִתְקַן תִּבְּחָה תוֹךְ אֹתָם
 רְקִיעִים, וּמַעֲבִיר כְּרוֹז: תִּנְחָה בְּנִי לְמִטָּה, כְּדָשׁוּ

החדש, קדשו זמן, התקדשו כלכם למעלה! ועושה
 לכל החילות שבשמים שמתקדשים באחד בעם
 הקדוש, וכלם שומרים באחד שמירה אחת, ועל
 זה נאמר בשבעתיכם, למנין שאתם מונים אותם
 שבע שבתות.

ואז מושך הקדוש ברוך הוא המשכה של שבע
 מדרגות למטה באותה מדרגה שמתאחדת
 בהן, באלו שבע שבתות. (באותן שבע שבתות. ואז מושך הקדוש
 ברוך הוא המשכה של שבע מדרגות שלמעלה באותה מדרגה שלמטה שמתאחדת
 באלו שבע שבתות). ואם תאמר, ויהי שיש הן ולא יותר
 - אלא באשר אמא יושבת על האפרוחים
 ונמצאת רובצת עליהם, ואנו משלחים אותה
 ולוקחים אלו הששה פנים בזו המדרגה שלמטה,
 לקום שנאמר (דברים כב) שלח תשלח את האם ואת
 הפנים וגו'.

רב המנונא סבא אמר, ביום זה לא לוקחים
 ישראל אלא חמשה בנים, ואלו הם חמשה
 חמשי תורה. ואם תאמר ששה הם - אלא שבעה

הם בצפור אחת שנמצאת בין כנפיה של אמא.
 וישראל יודעים לצוד ציד טוב, גדול וחשוב. מה
 עושים? מוציאים מתחת כנפיה של אמא אותה
 הצפור, בלחישת הפה מלחשים לה, לחישה אחר
 לחישה.

ואותה צפור שחוששת (שאוקבת) לאותן הלחישות
 ולאותם קולות שמלחשים לה, ואף על
 נב שהיא תחת כנפי אמא, זוקפת ראשה
 ומסתכלת אצל אותה לחישת הקול, ופורחת
 אליהם, ויוצאת מתחת כנפיה של אמא. וכיון
 שיששראל לוקחים אותה, מתזיקים בה ולוחשים
 אצלה, וקושרים אותה בקשר שלא תעוף ותלך.
 מיד לוקחים אותה ישראל באותו קשר, והיא
 מבקשת לעוף וללכת, ואינה יכולה ללכת לה.

ובעוד שהיא קשורה בידיהם, הם לוחשים
 בקולם, והיא מצפצפת עמהם, (דף רנד ע"ב)
 ומעופפת למעלה ויורדת. וכל אותם פנים שתחת
 כנפי אמותיהם, כיון ששומעים אותו הצפצוף של

אֲחֹתָם וּלְחִישַׁת אֹתוֹ הַקּוֹל, מִיַּד יוֹצְאִים תַּחַת
 בְּנֵי אֲמוֹתֵיהֶם וּמַעֲוֹפִים אֵצֶל אֹתָהּ הַצֶּפּוֹר.
 וַיִּשְׂרָאֵל לֹקָחִים אֹתָם וְאֹחֲזִים בָּהֶם. וְאִם לֹא
 אֹתָהּ צֶפּוֹר שְׂאוֹחֲזִים בָּהּ פִּתְחֻלָּהּ, לֹא הָיוּ אֵלּוּ
 מַעֲוֹפִים אֵצֶלם לְעוֹלָמִים, וְלֹא יְכוּלִים לְאַחֹז
 בָּהֶם.

אֵיךְ צָדִים צִידָה שָׁל צֶפּוֹר קְדוּשָׁה זו? מִתְקַנִּים
 לְפָנֶיהָ מֵאֲכָל מְכַבֵּד בְּשִׂמְחָה וְכָל תַּעֲנוּגִים,
 וּנְכַנְסִים לְבֵתִי כְּנִסְיוֹת וּלְבֵתִי מְדַרְשׁוֹת,
 וּמַצְפִּצִים אֵלֶיהָ בְּקוֹל לַחֲשׁ כָּמוֹ שְׂרָאוּי. וְהִיא
 נִסְתַּרְתַּת תַּחַת בְּנֵי אִמָּא, וְזוֹקֶפֶת רֵאשָׁה,
 וְרוֹאֶה שְׁלֻחָנוֹת מִתְקַנִּים וְצַפְצוּפִים אֵלֶיהָ כָּמוֹ
 שְׂרָאוּי. יוֹצֵאת וּמַעֲוֹפֶפֶת אֵצֶלם כָּמוֹ שְׂנֵת־בָּאָר,
 וְכֵה אֹחֲזִים כָּל אֹתָם בָּנִים.

וּמִשְׁלָחִים לְאֹתָהּ שְׂרוּבְצַת עֲלֵיהֶם, וְהוֹלְכֵת.
 מִשׁוּם שְׁחָרֵי מִתְרַקֵּעַ הַשְּׂבִיעִי
 וְלִמְעָלָה, בְּמִכְסָה מִמֶּדָּ אֵל תְּדַרְשׁ. שְׁלַח אֹתָהּ,

שְׁלֹא תֹכַל לְהַשְׁיִיגָהּ, וְעַל זֶה כָּתוּב (דברים כב) שְׁלַח
תְּשַׁלַּח וְגו'.

מִקְרָא קֹדֶשׁ - זוּהִי הַקְּרִיאָה וְהַצְּפִינָה שְׁעוֹשִׂים
לְאוֹתָהּ צְפוּר קְרוּשָׁה בְּרֵאשׁוֹנָה. וְכִיּוֹן
שְׂאֵחֻזִּים בָּהּ שְׂאֵר הַיָּמִים, נִקְרָאִים מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ.
צְפוּר זוּ נִקְרָאת קֹדֶשׁ, שְׂכָתוּב כִּי קֹדֶשׁ הִיא לָכֶם.
וּמִשׁוּם שֶׁהִיא קֹדֶשׁ, הִיא קוֹרֵאת לְכֻלָּם וּבָאִים
אֶצְלָהּ, וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאִים מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ.

הִיא קוֹרֵאת, וַיִּשְׁרָאֵל מִצְּפָנִים עָמָה וְקוֹרֵאִים
גַּם בָּהּ. וְעַל זֶה הֵם בָּאִים אֶצְלָם וְאוֹחֲזִים
בָּהֶם. וּמִשׁוּם זֶה (ויקרא כב) אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי
קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם. מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ -
בְּצַפְצוּפִים שְׁלָהֶם, וּבְאוֹתָהּ צְפוּר קְרוּשָׁה. קֹדֶשׁ -
שְׂקוֹרֵאת לָהֶם.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אָמַר הַרוּעָה תִּנְיָמָן, דְּבָרִים אֵלוֹ פִּמָּה סְתוּמִים
הֵם לְמִי שְׁלֹא יוֹדֵעַ, וְנִגְלִים לְמִי שִׂיּוֹדֵעַ

בָּהֶם. וַדַּאי אוֹתָהּ צָפוֹר הִיאַ הַשְּׂכִינָה. הֲקֵן שָׁלָה
 זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וַיִּשְׂרָאֵל הֵם הָאֲפֹרֹתִים, שְׂאֵמָא
 יוֹשְׁבֵת עֲלֵיהֶם. זְהוּ שְׂכָתוֹב (דברים לב) וְהָאִם רִבְצַת
 עַל הָאֲפֹרֹתִים, וְהֵם בַּעֲלֵי מִשְׁנָה שְׂמַעוֹפְפִים
 בַּמִּצּוֹת שָׁלָה. אוּ בִיציִים - אֵלּוּ בַּעֲלֵי מִקְרָא.

וּבְזִמָּן שְׂחַטָּאוּ יִשְׂרָאֵל וְנִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מַה
 כָּתוֹב? שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאִם. זְהוּ שְׂכָתוֹב
 (ישעיה ג) וּבְכַשְׂעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם. וְאֵלּוּ בַּעֲלֵי שְׂשָׁה
 סְדְרֵי מִשְׁנָה כָּתוֹב בָּהֶם, וְאֵת הַכְּנִיִם תִּקַּח לָךְ.
 שְׂשָׁה מִצַּד שֶׁל שְׂשָׁה כְּנִיִם שְׂתַחַת הָאִמָּא
 הַעֲלִיזָנָה, שְׂשָׁה בְּשֵׁשׁ תִּבּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, אוּ
 בְּשֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה, אֶחָד הַמְרֻבָּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט
 וּבְלִבָּד שְׂיִכּוֹן לְבוֹ לַשָּׁמַיִם. וְקוֹשְׁרִים אוֹתָם בְּקִשְׁרֵי
 הַתְּפִלִּין, עַל הָרֹאשׁ וְעַל הַזְּרוּעַ.

וּבְמָה לֹקְחִים הַכְּנִיִם? בְּכַמָּה צְפֻצוּפִים שֶׁל
 קוֹלוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וּבַסּוּף לֹחֲשִׁים
 בְּלַחֲיִשַׁת הַתְּפִלָּה שְׂבַח־שְׂאֵי אֵצֶל אִמָּא וּבַתָּה, וְאֵלּוּ
 ה' ה', וַיִּזְרְדִים אֵצֶל ו' בְּקִשְׁרֵי שָׁלוּ, שְׂחֵיא יו"ד.

וְשׁוֹרָה ה' עֲלֵיוֹנָה עַל ו', תְּפִלִּין עַל רֵאשׁוֹ. ה' קִטְנָה
 יוֹרְדָת אֵצֶל י', שְׁחִיא קָשָׁר שָׁל ה' עֲלֵיוֹנָה, עַל
 רֵאשׁ ו', וְהִיא ו', קָשָׁר עִמָּה בְּה' שָׁל יָד בְּחָה.

וּמִשּׁוֹם זֶה אֶפְרָחִים, מֵצַד שָׁל אֹת ו', כּוֹלֵל שְׁשָׁה
 סְדְרֵי מִשְׁנָה. אִו בִּיצִים - אֵלוֹ בְּעֲלֵי
 מִקְרָא שְׁנַאֲמַר עֲלֵיהֶם בֶּן חֲמִשׁ שָׁנִים לְמִקְרָא, וְזוֹ
 ה'. בָּנִים מֵצַד שָׁל בֶּן י"ה, אֵלוֹ בְּעֲלֵי קִבְלָה. עֲלֵיהֶם
 נֶאֱמַר (דברים כג) לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבָּנִים.

וּבְעֲלֵי קִבְלָה אֵלוֹ בְּעֲלֵי תְלִמוּד, וְנֶאֱמַר עֲלֵיהֶם
 (שם ו) וְשִׁנְנֶתֶם. וּבְאֲרוּחֵי בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵל
 תִּקְרֵי וְשִׁנְנֶתֶם אֵלָא וְשִׁלְשָׁתֶם. שְׁחֵם שְׁלִישׁ
 בְּמִקְרָא, שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנָה, שְׁלִישׁ בְּתְלִמוּד. וְסוּד
 הַדְּבָר - (שם כג) כִּי יִקְרָא קוֹן צַפּוֹר לְפָנֶיךָ בְּדִרְךָ,
 בְּבְעֲלֵי מִקְרָא. (שמות כה) וְעָשִׂיתָ מְנֻרַת זָהָב מְאֹד.
 חֲרֵי בְּאֲרוּחֵי, מְנֻרַת - כָּלֵל. זָהָב - פָּרֵט. מִקְשָׁה -
 כָּלֵל. וְכִמָּה פְּסוּקִים בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵלוֹ מֵרַבִּים
 וּמִמְעַטִּים, כְּגוֹן רַבָּה וּמִעֵט. אַף כֶּךָ מֵרַבִּים, אֵל
 תִּקְרָא מָה אֵלָא מֵאָה.

אַף כִּי אֵל תִּקְרָא וְשַׁנַּנְתָּם אֲלֵא וְשַׁלַּשְׁתָּם.
 וְדוֹרָשִׁים מִמֶּנּוּ, שְׁלִישׁ בַּמִּקְרָא, שְׁלִישׁ
 בַּמְשָׁנָה, שְׁלִישׁ בַּתְּלִמוּד. כְּמוֹ שְׁלִישׁ בְּקִדּוּשֵׁינוּ. אַף
 כִּי (במדבר ז) כִּיֹּם כָּלֵת מִשָּׁה, וְדוֹרָשִׁים כּוּ כָּלֵת.
 אִם תֹּאמַר שְׁדוֹרָשִׁים לָהֶם מֵהֶם - כִּיֹּצֵד מֵאֲלֹף
 בֵּית וְלֹא מֵעֶצְמָם, שָׁהֶם אֵין לָהֶם רְשׁוּת לְהוֹסִיף
 וְלֹא לְגַרֵעַ אֹת מִמֶּנּוּ, (שְׁהִיא ו') אוֹ לְהַחֲלִיף אֹת
 זֶה בְּאֹת אַחֶרֶת. תְּרִי כְּתוּב כָּלֹת מְלֵא בַתּוֹרָה,
 וּמִי נֹתֵן לָהֶם רְשׁוּת לְגַרֵעַ אֹת מִמֶּנּוּ, שְׁהִיא ו'?
 תְּרִי אֵין כָּאֵן דְּבַר שְׁמֵת־חֲלִיף בְּאֲלֹף בֵּית. אֲלֵא עַל
 אֵלוֹ תִּבּוֹת חֲסֵרוֹת שְׁתֵּן מְלֵאוֹת, וּמְלֵאוֹת שְׁתֵּן
 חֲסֵרוֹת, וְעַל כָּל פְּרוּשִׁים שְׁיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת לְקִשְׁט
 כְּלָה בְּתַכְשִׁיטִיָּה, הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא מְצַוֶּה לַעֲשׂוֹת
 כְּמוֹ שְׁיֵאמְרוּ, וְלִהְיוֹת מֵאַמִּין לָהֶם. וְהוּא שְׁכַתּוּב
 עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ. (דברים יז)

לְאַמֵּן שְׁחַתְּךָ כְּלִי לְבוּשִׁים שָׁל הַמְּלִכוֹת וְעֵשָׂה
 מֵהֶם חֲתִיבוֹת רַבּוֹת - אֵלוֹ שְׁיִזְדַּעִים
 הַמְּקוֹמוֹת שְׁחֲסֵרִים אֵלוֹ הַחֲתִיבוֹת אוֹ אֵלוֹ
 שְׁנִשְׁאָרִים, אֵלוֹ מִתְקַנִּים אוֹתָם הַלְּבוּשִׁים,

וְשָׁמַיִם אֵלֹהֵי הַחֲתִיבוֹת שְׁנוֹסְפוֹת בְּמָקוֹם
 הַחֲסֵרוֹת, וְחֲתִיבוֹת שֶׁהֵן מוֹעָטוֹת, מוֹסִיפִים
 עֲלֵיהֶן, וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר
 יוֹרֵד.

וְאִם תֵּאמַר, אִם כֵּן הוּא, מֵהוּ שְׁלֹפְעִים טוֹעָה
 אַחַד מֵהֶם וַיֵּאמֶר חוֹזְרֵי בִי? אֵלֶּא עַד
 שֶׁיַּעֲשׂוּ הוֹרָאָה מֵאוֹתוֹ דְּבוֹר שְׁחוֹלְקִים עֲלָיו, יְכוּל
 אוֹתוֹ שֶׁהִקְשָׁה עֲלָיו לֹאמַר חוֹזְרֵי בִי. שְׁלֵא כָּל אֵלֹהֵי
 שְׁמִפְרָקִים תִּכְשִׁיטֵי הַכֶּלֶה יוֹדְעִים בְּחֲתִיבוֹת לְאֵן
 הוֹלְכוֹת, עַד שֶׁיִּהְיֶה הַפֶּסֶק עַל בְּרִיּוֹ, תִּרְוִצֵי
 הַחֲלָכוֹת עַל בְּרִיּוֹם.

הַמְּנוֹרָה, שֶׁבָּעֵת נִרְוֶתֶּהּ הוּא שֶׁנֶּאֱמַר, (אסתר ב) אֵת
 שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת הָרֵאיוֹת לָתֵת לָהּ מִבֵּית
 הַמֶּלֶךְ. בְּנֶגֶד שִׁי"ן שֶׁל שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים שׁ, וְאוֹת
 שִׁי"ן שֶׁל אַרְבַּעָה רָאשִׁים שְׁבַת־פְּלִין, וְהֵם בְּנֶגֶד
 שֶׁבַע בְּרָכוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהֵן: בְּשֶׁחַר מְבָרֵךְ
 שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעָרֵב מְבָרֵךְ שְׁתֵּים
 לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ. וְאַחַר כֵּן כֵּתִין גְּדוּל

בְּעִבּוּדָה, שְׂמֵשֶׁמֶשׁ בְּכַנְפֵי מִצֹּחַ. פְּעֻמוֹנִים וְרִמּוֹנִים
 - אֵלוֹ הַקְּשָׁרִים וְהַחֲלִיּוֹת. וְצִיץ - תְּפִלִּין. מִשָּׁם
 וְאֵילָף, (שמות ל) וְעָשִׂיתָ מִזֶּבַח מִקְטֹרֶת קְטָרֶת.

פְּתַח הַרוּעָה הִנְאָמֵן (רבי שמעון) וְאָמַר, כָּתוּב
 בְּפָרְשָׁה זֹה, וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עֲלֵה לָהּ.
 וּפְרָשׁוּהָ, שְׁעוֹלָה לְאִשִּׁים. וְלִכֵּן סִמַּךְ עוֹלָה לְאִשָּׁה.
 וְעוֹד פְּרָשׁוּהוּ, שְׂאִין עוֹלָה בָּאָה אֵלָּא עַל הַרְהוֹר
 הַלֵּב.

וְדַאי, כָּל הַקְּרִבָּנוֹת לֹא בָּאִים אֵלָּא לְכַפֵּרָה. כָּל
 קְרִבֵּן וְקְרִבָּן עַל כָּל אֵיבָרִים שֶׁל אָדָם כְּפִי
 אוֹתוֹ חֲטָא שֶׁל אוֹתוֹ אֵיבָר. עַל טַפּוֹת הַמִּחַ נֹאמַר,
 (שמות יב) עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ. אִם זוֹרֵק טַפּוֹת
 רֵאשׁוֹנוֹת קָדֶם שֶׁחֲחִמִּיצוּ בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא שָׁלוּ. וְעַל
 אֵלוֹ שֶׁחֲחִמִּיצוּ וְזָרֵק אוֹתָן בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא צָרִיף,
 צָרִיף לְחֲבִיא עֲלֵיהֶן לָחֶם חָמֵץ, וְאוֹתָם לְחִמֵי תוֹדָה
 כֶּף הֵם - מִהֶם חָמֵץ וּמִהֶם מִצָּה.

פָּרִים - מִצַּד הַדִּין, וְכֵן כְּבָשִׂים וְאֵילִים וְעֵתוּדִים
 וְעוֹזִים. מִשּׁוֹם שֶׁהֵם פְּנֵי שׂוֹר, כֻּלָּם שְׁחִיטָתָם

בְּצַפּוֹן, וְקָבוּל דְּמָם בְּכָלִי שָׂרֵת בְּצַפּוֹן. שְׁחִיטָה
 וְקִבְלָהּ וּזְרִיקָה בְּלֶם בְּצַפּוֹן, לְבַסֵּם מִדַּת הַדִּין
 שְׂפָאָה לְבֵית דִּין מִצַּד הַגְּבוּרָה. בֵּית דִּין הַגְּדוֹל
 מִצַּד הַגְּבוּרָה, שְׁשָׁם בִּינָה. בֵּית דִּין הַקָּטָן מִצַּד
 הַמְּלָכוּת. וְכָל אוֹתָם שׁוֹפְכֵי דָמִים לְמִצְוָה הֵם מִצַּד
 הַגְּבוּרָה.

וְמָה שְׂפָאָרוֹהָ עֲלֵת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ - וְלֹא בְּשֶׁבֶת
 אַחֲרָתָּהּ, מִשּׁוּם שְׁעָבַר יוֹמוֹ בְּטַל קָרְפָּנוֹ.
 שְׁקָרְפָּן דּוֹחָה שֶׁבֶת, וּמְדַלֵּק אֵשׁ בְּשֶׁבֶת, מִשּׁוּם
 שֶׁהוּא אֵשׁ שֶׁל קִדְשָׁהּ. שְׁכָל אֵשׁ שֶׁל קָרְפָּנוֹת הוּא
 קִדְשׁ, וְשֶׁבֶת קִדְשׁ, אֲחוּזִים זֶה בְּזֶה.

אַבְל אֵשׁ שֶׁל חַל אֲסוּר לָתֵת לוֹ אֲחִיזָה בְּקִדְשׁ,
 וּמִשּׁוּם זֶה צְוָה לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת ל"ה) לֹא
 תִבְעְרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת. שְׁוֹהוּ
 בְּלֵאִים שֶׁל טוֹב וְרָע. וּבְשֶׁבֶת שְׁשׁוּלְטַ עֵץ הַחַיִּים,
 שְׁאִין בּוֹ תִעַרְבֶתָּהּ, (אֲסוּר לְהַבְעִיר בּוֹ חֲלִין, שְׁוֹהַ הָאֵשׁ שֶׁל חֲלִין שֶׁל
 מִמָּאָה, וְלֹא שֶׁל חֲלִין שֶׁל מְהַרְהָ) וְחֲלִין שֶׁל מְהַרְהָ אֲסוּר לְעַרְב
 בְּאֵשׁ שֶׁל קִדְשָׁהּ. כָּל שְׁבִין חֲלִין שֶׁל מִמָּאָה שְׁאֲסוּר

לְעַרְב אֹתָם בְּקִדְשָׁהּ. אֵף כֹּךְ כָּל קַרְבָּנוֹת נִקְרְאוּ
 בְּשֵׁר קִדְשׁ, וְכָל קַרְבָּנוֹת שֶׁל כָּל מִין יֵשׁ בָּהֶם חֵלִין
 שֶׁל מְהֻרָּה, וַיֵּשׁ בָּהֶם (דף רנה ע"א) קִדְשׁ וְקִדְשׁ הַקִּדְשִׁים.

וְהַסֹּוד שֶׁיֵּשׁ הַפִּרְשׁ בֵּין קִדְשׁ לְקִדְשׁ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
(שמות כו) וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרֻכָּת לָכֶם בֵּין הַקִּדְשׁ
 וּבֵין קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים. אֵף כֹּךְ אֲשֵׁי הַקַּרְבָּנוֹת אֵינָם
 שְׁוִים. שְׂאֵשׁ שֶׁל גְּבוּהַ מִקִּדְשׁ מֵאֵשׁ שֶׁל קִדְשׁ
 שְׁלֵמֻטָּה, שֶׁנִּקְרָא אֵשׁ עֲצֵי הַקִּדְשׁ, אִו אֵשׁ בְּשֵׁר
 הַקִּדְשׁ. וְאֵשׁ שֶׁל קִדְשָׁהּ יֵשׁ כּוּ הַבְּדִלָּה בֵּינוֹ לְבֵין
 אֵשׁ שֶׁל הַדִּיוֹט. אֵף עַל גַּב שְׂפָאָרוֹ עֲלָיו שְׂמֻצָּוָה
 לְהִבִּיא מִן הַהַדִּיוֹט אֵף עַל גַּב שְׂיֵשׁ אֵשׁ שֶׁל קִדְשׁ,
 שְׁכָל אֶחָד צָרִיךְ לְמְקוֹמוֹ. וּמִשָּׁל נִמְשָׁלוֹ יִשְׂרָאֵל
 הַרְאֵשׁוֹנִים לְסוּד זֶה יִשְׂרָאֵל.

(יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁלוֹ לָזֶה. שְׁהֲרֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל)
 נִקְרְאוּ מְלָכִים, כְּמוֹ שְׂפָאָרוֹהוּ, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי
 מְלָכִים. אֲבָל כַּאֲשֶׁר הָיוּ עוֹלָיִם לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כָּל
 אֶחָד שׁוֹרֵה בְּמְקוֹמוֹ כְּמוֹ שְׂרָאוֹי לוֹ. אֵף כֹּךְ כָּל
 הַקַּרְבָּנוֹת אֵינָם שְׁוִים, שְׂאֵף עַל גַּב שְׂכָבְכֵלָם כְּתוֹב

קָרְבַּן לַה', הוּא מִחֶלֶק הַכֹּל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּמוֹ
שְׂרָאוֹי. וְסוּד זֶה נִזְדַּע בְּפָרֵי הַחֹג, שֶׁהֵיוּ מִקְרִיבִים
לָהֶם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי ה'.

אָמַר הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה, קוּם רוּעָה נְאֻמָּן מִשְׁנֵתָה,
שֵׁאתָה וְהָאֲבוֹת נִקְרָאִים יְשִׁנֵי עֶפֶר, שְׁעַד
כָּאֵן הֵייתָם מִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה בְּאוֹתָם יְשִׁנִים
בַּמִּשְׁנָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם עַל הָאָרֶץ תִּישָׁן. וּכְיוֹם
הַבְּבוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה'. אַתֶּם הֵם
(בְּנֵי) בְּבוּרִים שֶׁל הַשְּׂכִינָה, וּבְמַעֲשֵׂים שְׁלֹכֶם הֵיא
מֵת־חֲדָשָׁת בַּתְּפִלוֹת שֶׁל הָאֲבוֹת בְּכָל יוֹם. שֶׁבִּאֲרוּ
בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, תְּפִלוֹת כְּנֶגֶד אֲבוֹת תִּקְנֹוּם.
וּבִקְרִיאַת שְׁמַע שְׁאָמַר הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, וּפְרָשׁוּהָ כָּל הַקּוּרָא קְרִיאַת שְׁמַע בְּכָל יוֹם
כְּאִלוֹ הוּא מְקַיֵּם (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה.

וְדַאי בַּתְּפִלוֹת שְׁלֹכֶם, בְּקְרִיאַת שְׁמַע שְׁלֹכֶם,
הַשְּׂכִינָה הֵיא מֵת־חֲדָשָׁת לִפְנֵי הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ
הוּא. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה
לַה'. בַּתְּפִלוֹת שֶׁהֵן בְּמָקוֹם הַקְּרִבָּנוֹת. כְּאִלוֹ

קרבנות של התפלות היא מתחדשת?
 בשבעתיכם. כלומר שבועות, שבו מתן תורה,
 ונקרא חמשים יום לעמר. ובו שבעה שבועות,
 מצד אותו שנאמר בו (תהלים קיט) שבע פיום
 הללתיך. והיא מלכות, פלה, כלולה משבע
 ספירות, כלולה בכינה, שהיא מתפשטת בחמש
 ספירות לחמשים.

יסוד כל, כלול מאלו החמשים. כל"ה - כל"ה.
 כלולה מחמשים, כלם נבלעים בתוך
 חמשים, חכמה שהיא י' עליונה מבלעת בתוך
 חמשים. ה' פעמים עשר. ה' - כינה. י' - חכמה.
 עשר פעמים ה', כלומר חמשים בחשבון כלל,
 ובחשבון י"ם, והוא ים התורה. המקור שלו בתה,
 שאין לו סוף. שאר הספירות נקראות על שמה
 שבעת ימים. והמלכות ים סוף, שהיא סוף כל
 הימים.

ומשום זה שהם חמשים, שבעה שבועות, מנחתם
 שלשה עשרונים ושני עשרונים, חמש,

שָׁהֵם חֲמֵשׁ פְּעָמִים עֶשֶׂר. וְהוּא שְׁכָתוּב (במדבר כח)
 וּמִנְחָתָם סֵלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שֶׁלֹּשָׁה עֶשְׂרֵינִים לַפָּר
 הָאֶחָד (ו) שְׁנֵי עֶשְׂרֵינִים לְאֵיל הָאֶחָד, עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן
 לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכֹּבָשִׁים. וְשִׁבְעַת הַכֹּבָשִׁים
 בְּנֶגֶד (ויקרא כג) שִׁבְעַת שְׁכָתוֹת תְּמִימַת תְּהִינָה. כָּל
 אֶחָד עִם שִׁשָּׁה יָמִים שָׁלוּ.

וּבְעֶשְׂרוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי (במדבר כט) - שָׁהוּא תִשְׁרִי.
 מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם - זֶה יוֹם
 הַכַּפּוּרִים, שָׁהוּא עֶשְׂרִי, י', כָּלוּל מֵעֶשְׂרֵת יָמֵי
 תְּשׁוּבָה. וְתִקְנּוּ בּוֹ חֲמֵשׁ תְּפִלוֹת, לְחַבֵּר אוֹתוֹ עִם
 ה'. (מהו מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם? זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים שָׁהוּא עֶשְׂרִי, י', כָּלוּל מֵעֶשְׂרֵת
 יָמֵי תְּשׁוּבָה. וְתִקְנּוּ בּוֹ חֲמֵשׁ תְּפִלוֹת, לְחַבֵּר עִם ה') מֵהוּ מִקְרָא קֹדֶשׁ?
 לְהַבְדִּילוֹ מִשָּׂאָר יָמִים שְׁיֵשׁ בָּהֶם עֲבוּדָה שָׁל חַל.
 וּמַשׁוּם זֶה, כָּל מְלָאכָת עֲבוּדָה לֹא תַעֲשׂוּ.

שְׁיָמִים שְׁיֵשׁ בָּהֶם מְלָאכָה שָׁל חַל, הֵם מֵצַד שָׁל
 עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. שְׁהַתְּהַפֵּךְ מִמַּטָּה
 לְנַחֵשׁ, וּמִנְחֵשׁ לְמַטָּה, לְכָל אֶחָד כְּפִי מַעֲשָׂיו. וְזֶה
 מִמַּטְרוֹן מַטָּה, נַחֵשׁ, סְמָאֵל. אֲבָל בְּיוֹם זֶה, שָׁהוּא

יום הכפורים שנקרא קדש, שולט עין החיים, שלא
 משתתף עמו שטן ופגע רע. ומצדו (תהלים ה) לא
 יגרו רע. ומשום זה יש בו מנוחה לעבדים בעין
 החיים, (ומשתתפים אצלו) ובו יוצאים לחרות, בו יוצאים
 משלשלותיהם.

אלו שיש עליהם גזר דין בנדר ובשבועה, ומשום
 זה התקינו לומר בו: כל נדרים ואסורים
 וכו', בלם יהיו משפתיים ועוזבים בלי תקף ולא
 קימים. ומשום זה נדר של שם יהו"ה, שהיא
 תפארת. ושבועה - של אדני, שהיא מלכות.
 שעשו על גלות שלהם, בתכמה וכינה יהיו נעזבים
 ומשפתיים ללא תקף ובלי קיום, (במדבר טו) ונסלח
 לכל עדת בני ישראל. שחסד הוא מים, ונבזרה
 אש, ותפארת אור. ומשום זה בארו בעלי
 המשנה, הטר נדרים פורחים באור.

ומשום ששבועה ממלכות, שהיא למטה ממנו,
 פרשוהו, נדרים על גבי שבועות
 עולים. ועוד פרשו, כל הנשבע באלו נשבע

בַּמֶּלֶךְ עֲצֻמוֹ, וְכָל הַנוֹדֵד בְּאֵלוֹ נוֹדֵד בְּחַיֵּי
 הַמֶּלֶךְ. הַמֶּלֶךְ עֲצֻמוֹ - אֲדָנִי. חַיֵּי הַמֶּלֶךְ -
 יְהוֹ"ה. וּמִשׁוֹם זֶה נֵאמַר (במדבר ל) כִּי יוֹדֵד נֹדֵד
 לַיְהוֹ"ה.

וְאֵת כֶּךָ יֵשׁ סוּד אַחֵר, חַיֵּי (דף רנה ע"ב) הַמֶּלֶךְ - חֲכָמָה.
 זֶהוּ שְׁפָתוֹב (קהלת ז) הַחֲכָמָה תַּחֲתֵהּ בְּעֶלְיָהּ. כָּל
 הַנוֹדֵד בַּיְהוֹה, שֶׁהוּא תַּפְאֲרָתוֹ, כְּאֵלוֹ נוֹדֵד בַּחֲכָמָה,
 שֶׁהוּא שֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ. וְכָל
 הַנִּשְׁפָּע בְּאֲדָנִי, כְּאֵלוֹ נִשְׁפָּע בַּמֶּלֶךְ עֲצֻמוֹ. עֲצֻמוֹ,
 זוֹ אִמָּא עֲלִיזָנָה, כְּאֵלוֹ נִשְׁפָּע בָּהּ, שְׁחִיא (שמות כד)
 עֲצָם הַשָּׁמַיִם לְטַהֵר. מִצַּד הַתְּסוּד - (בראשית ב) עֲצָם
 מִעֲצָמִי. וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי - מִצַּד הַגְּבוּרָה, זוֹ מַלְכוּת.
 וּבַחֲכָמָה, שְׁחִיא חַיֵּי תַּפְאֲרָתוֹ, הוּא עוֹלָה לְקִרְאָת
 אָדָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה מד) בַּתַּפְאֲרָת אָדָם.

וְנֵאמַר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, (ויקרא מז) וְעֲנִיתֶם אֶת
 נַפְשֵׁיכֶם. וּבְעֵשׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תִּזְהַר
 תַּעֲנֶנּוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם. תִּקְנֶנּוּ בּוֹ חֲמִשָּׁה עֲנוּיִים, כִּדְרֵי
 שְׁתַּתְּלִבֵּן ה' קַמְנָה בָּה' עֲלִיזָנָה, שְׁחִיא חֲמִשׁ

תפלות. לקיים בְּיִשְׂרָאֵל, (ישעיה א) אם יהיו חַטָּאִיכֶם
 בַּשָּׁנִים כַּשָּׁלֵג יִלְבִּינּוּ. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל לְשׁוֹן זְהוּרִית,
 מִשׁוֹם שֶׁכָּל הַחֹבוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל מְנִיעִים אֶצֶל
 הַמַּלְכוּת, וְתִשׁוּבָה, שֶׁהִיא בִּינָה, מְלַכְּנָת אוֹתָם,
 מִשׁוֹם שֶׁנֶּאֱמַר פֶּה (ויקרא טו) הַשִּׁכָּן אִתָּם בְּתוֹךְ
 מִמָּאתָם. וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי לָבָן וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב
 לְהַלְבִּישׁ - יֵאָהֲדוּנָהּ.

וְתִקְנּוּ לְתַקַּע שׁוֹפָר בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים, לְהַעֲלוֹת
 קוֹל, שֶׁהוּא אוֹת ו', לְחֵרוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר פֶּה
 (ישעיה סג) בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר - בָּא' וּבּו', קָרִי
 וּכְתִיב. וַעֲבֹדַת יוֹם הַכַּפּוּרִים הִיא בְּאֲרִיכוּת,
 וְהִיא כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ מַדְרָגוֹת - בְּמַחֲשָׁבָה, דְּבוּר
 וּמַעֲשֵׂה.

בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו' (ויקרא כג),
 שֶׁהוּא תִשְׁרִי, מְקַרָּא קֹדֶשׁ יְהִיָּה לָכֶם.
 כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְחַגְתֶּם אֹתוֹ חַג לְה'
 שְׁבַעַת יָמִים וְגו'. בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר - מִצַּד שֶׁל י"ה.
 וְחַגְתֶּם אֹתוֹ - זוֹ אוֹת ו', הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. (ח"ג - חסד

זְבִיחָה) שְׁבַעַת יָמִים - מִצַּד שָׁל פֶּת שְׁבַע, שֶׁהִיא מְלָכוֹת. הָאֲבוֹת, וְהַרְוֵעָה הַנְּאֻמָּן, וְאַהֲרֹן, דָּוִד וְשִׁלְמֹה - הֵרִי הֵם שְׁבַעַת, כְּנֶגֶד שְׁבַע סְפִירוֹת. אֲנִי רוֹצֵה לְתַקֵּן לָכֶם סֶכָה, שֶׁהִיא אֲמֵא עֲלִיוֹנָה, לְסַפֵּד עֲלֵיהֶם כְּאֲמֵא עַל בָּנִים.

וּמִשּׁוֹם שְׁבַע סְפִירוֹת אָמַר הַפְּסוּק, (ויקרא כג) כִּי בַסֶּכָה הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּיבָאתֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּשְׁבַעַת עֲנֵנֵי כְבוֹד. סֶכָה (יש שְׁבַעַתוֹכָה בָּאוֹת ו', בַּסֶּכָה חֶסֶד ו', שְׁנַאֲמַר כֶּה בַּסֶּכָה תִשְׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים. הִיא אֲמֵא. אֶבֶל סֶכָה) בָּאוֹת ו' הִיא בְּסוֹד (הַתְּבוֹת) שָׁל שְׁנֵי בָנִים - יְהוֹה אֲדָנִי. וְכֹךְ עוֹלָה סוּפ"ה בְּחֶשְׁבוֹן יְאֵהֲדוֹנָהּ. שְׁנֵי כְרוֹנִים, שֶׁהֵם (שְׁמוֹת כה) סְכָכִים כְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו.

וַיֵּשׁ עֲשָׂרָה טְפָחִים בְּכְרוֹנִים מִמָּטָה לְמַעְלָה, מִרְגְּלֵיהֶם עַד רְאֵשֵׁיהֶם, וּמִרְאֵשֵׁיהֶם עַד רְגְלֵיהֶם, וְשׁוֹרִים עַל טֶפַח שֶׁהוּא י'. וְעֲשָׂרָה עֲשָׂרָה מִמַּעְלָה לְמַטָּה, וּמִמָּטָה לְמַעְלָה, כְּלוֹמַר יו"ד. וּמִשּׁוֹם זֶה שְׁעוֹר סֶכָה אָמְרוּ חֲכָמִים, לֹא פָחוֹת

מַעֲשֶׂרָה, וְלֹא לְמַעַלָּה מִמַּעֲשֵׂרִים. סִכָּה הָעֲשׂוּיָה
 בְּכִבְשָׁן מִצַּד שֶׁל אִמָּא, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (שמות יט) וְחַר
 סִינֵי עֵשֶׂן כִּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו ה' בָּאֵשׁ וַיַּעַל
 עֲשָׂנוּ בְּעֵשֶׂן הַכִּבְשָׁן. (וּפְרָשׁוֹהוּ, מִהוּ (יחזקאל א) וְתַחֲנוּת רְצוּא וְשׁוֹב?
 כְּאוֹר הַיּוֹצֵא מִפִּי הַכִּבְשָׁן) וְהַכֹּל אַחֲרָי.

וְסִכָּה תִּהְיֶה לְצֵל יוֹמָם (ישעיה ד), שְׂצָרִיךְ סִכָּךְ.
 וְסִכָּךְ נַעֲשֶׂה לְצֵל, שְׁנֵאמַר בּוֹ (תהלים צא)
 בְּצֵל שִׁדְי יִתְלוֹנֵן. וְלֹא בְּצֵל סִכָּת הַדְּיוּט, שְׁמִינֵן עַל
 הַגּוֹף מִשְׁמֵשׁ. אֵלֶּא צֵל לְהִגֵּן עַל הַנְּשָׁמָה, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר (שיר השירים ב) בְּצֵלוֹ חִמְדֵּתִי וַיִּשְׁבְּתִי. (איכה ד)
 אֲשֶׁר אִמְרָנוּ בְּצֵלוֹ נִחִיָּה בְּגוֹיִם. צֵל עִם ס' הוּא
 צֵלָם, שְׁנֵאמַר בּוֹ (תהלים לט) אֵךְ בְּצֵלָם יִתְחַלֵּךְ אִישׁ.
 ס' סְתוּמָה יֵשׁ לָהּ אַרְבַּע דְּפָנוֹת.

וְמָה שְׁפָרְשׁוּהוּ שְׁתֵּי סִכָּתֵינוּ וְשְׁלִישִׁית אִפְלוֹ
 מִפַּת, וְלָמִי שְׁנֵאמַר שְׁלֹשָׁה סִכָּתֵינוּ וְרִבִּיעִית
 אִפְלוֹ מִפַּת, וְהֵם בְּגִלְלָה זֶה, שְׁתֵּי סִכָּתֵינוּ, שְׁלֹשָׁה אַרְבַּע -
 חֲרֵי תִשַׁע. וְמִפַּת הוּא עֲשִׂירֵי, לְהַשְׁלִים כָּל תְּסָרוֹן.
 וּמִשׁוּם זֶה שְׁעוֹר סִכָּה לֹא פָחוֹת מִמַּעֲשֶׂר, שְׁהִיא

מלכות, עשירית של כל הדרגות. ולא למעלה
 מעשרים, שהיא אות כ', פתח עליון, שלא שולטת
 בו עין. כבוד עליון, עליו אמר משה, (שמות לג)
 הראני נא את כבודך. והשיב לו הקדוש ברוך הוא,
 לא תוכל לראות את פני. ואין כבוד בלי אות כ'.

ומשום זה שערב בעלי המשנה פנגדום, סכה
 העשויה כמבוי, מצד אות ב', כמין
 גא"ם, מצד אות ג'. כמין צרית, מצד אות ד'.
 ושבע אותיות הן, בגלל זה כפר"ת: כ' - כבשן.
 ב' - בורגנין. ושאר סבות. וכלם רמזים אצל בעלי
 המשנה, ואין להאריך בהם.

ואלו לעמדתם שבעה פוכבי לכת, והם זכר
 ונקבה. ומשום זה נקראים שבע כפולות,
 כמו שבעה קנים של המנורה שנאמר פה (תהלים קיט)
 שבע ביום הללתיך. כך (זכריה ד) שבעה ושבעה
 מוצקות. כך שבע ספירות כפולות. ושבעה ימי
 בראשית למטה, שבעה למעלה, (קהלת א) אין כל
 חדש תחת השמש.

לוֹלֵב וְהַ צְדִיק, שְׂדוּמָה לְחֹמַת הַשְּׂדֵרָה, שָׁבוּ
 שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה חֲלִיּוֹת, כְּנָגֵד שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה
 נְעֻנוּעִים שֶׁל הַלוֹלֵב. וְהֵם כְּנָגֵד שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה
 בְּרָכוֹת הַתְּפִלָּה, כְּנָגֵד שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה שְׁמוֹת שֶׁל
 (תהלים כט) הָבוּ לַה' בְּנֵי אֱלֹהִים, כְּנָגֵד שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה
 שְׁמוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וְנְעֻנוּעַ לְשִׁשָּׁה צְדָדִים,
 בְּחֻשְׁבוֹן ו'. וְשִׁלְשָׁה נְעֻנוּעִים בְּכָל צֶדֶד, הֵם שְׂמוּנָה
 עֲשָׂרָה.

לוֹלֵב בְּיָמֵינוּ, כּוֹלֵל שִׁשָּׁה מִיָּנִים (שְׁשֶׁם) שְׁלֹשָׁה
 (דף רנו ע"א) הַדְּסִים - גְּדֻלָּה גְּבוּרָה תְּפִאֲרָתוֹ. וְדוּמִים
 לְשִׁלְשֵׁת גּוֹנֵי הָעוֹז. שְׁנֵי בְּדֵי עֲרֻבוֹת - נִצַּח וְהוֹד,
 וְדוּמִים לְשִׁתֵּי שְׁפָתַיִם. לוֹלֵב - יְסוּד, הוֹמָה
 לְשְׂדֵרָה, שָׁבוּ קִיּוֹם שֶׁל כָּל הָעֲצָמוֹת, וְעָלְיוֹ אָמַר
 דָּוִד, (תהלים לה) כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרָנָה ה' מִי כְמוֹדִי.
 אֶתְרוּג - מְלָכוֹת, הוֹמָה לְלֵב, שָׁבוּ הַתְּהַוָּרִים.

וְנְעֻנוּעֵי הַחֲלָל הֵם מְשִׁתְּפִים בְּנְעֻנוּעִים שֶׁל
 נְטִילַת לוֹלֵב, וְהֵם שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה
 בְּ"אָנָּה". שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה בְּהוֹדוֹ תְּחִלָּה

וסוף, שמונה עשר של נטילת לולב - הרי ע"ב.
 ומפני זה לולב בחשבון ח"ס, וארכבעה מיני
 הלולב - הרי חסד, ורוע ימין. ומפני זה תקנו
 לולב בימין, לצד החסד. אתרוג לצד הגבורה,
 לשמאל הלב. ומפני זה אתרוג הדומה ללב, תקנו
 להיות ביד שמאל. כמו שפרשנו, לולב בימין,
 ואתרוג בשמאלו. והם בנגד זכור ושומר. ומי
 נטל שניהם? העמוד האמצעי. לולב בימינו,
 ואתרוג בשמאלו.

באו האבות, והרועה הנאמן, ואחרן ודוד
 ושלמה, וברכו אותו ואמרו לו, אתה
 המנורה הקדושה, ותתבררם שלך שיהם ששה,
 בנגד אלו שיהם שבעה. ואתה המנורה הקדושה,
 נר מערבי באמצע, שכל ששה נרות מאירים ממך.
 בכל אחד נאמר בו, (משלי ב) נר ה' נשמת אדם.
 והרועה הנאמן מאיר בה, ואתה בתבררם שלך,
 והכל אחד בלי פרוך כלל. ומשם ואילך
 מתפשטים ענפים לכל בעלי החכמה, השלים דברי
 החבורה הראשונה שלך לעטר אותם.

פֶּתַח הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה וְאָמַר, בַּחֲבוּר הִרְאֵנוּ
 נְאֻמָּר, (שיר השירים ח) מִיָּם לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת
 אֶת הָאֵהָבָה וְגו'. מֵהוּ בּוֹז? יוֹם שְׁנֵי יוֹם שְׁשֵׁי יוֹם
 שְׁבִיעֵי שָׁלְסָלוֹת, שְׁפָתָם הָיוּ מְנַסְּכִים מִיָּם וְיָזֵן.

שְׁבַעַת יְמֵי סְבוּת בָּתָם הָיוּ מִקְרִיבִים יִשְׂרָאֵל
 שְׁבַעִים פָּרִים לְכַפֵּר עַל שְׁבַעִים מְמַנִּים
 כְּדֵי שְׁלֹא יִשְׂאֵר הָעוֹלָם חָרוֹב מֵהֶם. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם וְהַקְרִבְתָּם עֲלֶה אִשָּׁה לְרִיחַ
 נִיחַח לְה' פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר תְּמִימִים.
 וּבַיּוֹם הַשְּׁנֵי פָּרִים שְׁנַיִם עָשָׂר. וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי אֶחָד
 עָשָׂר. וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי עֶשְׂרֵה. וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים
 תְּשַׁעַת. וּבַיּוֹם הַשְּׁשִׁי פָּרִים שְׁמוֹנֶה. וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 שְׁבַעַת. וְכֻלָּם שְׁבַעִים. וְכָל יוֹם הָיוּ חֲסָרִים. מֵדוּעַ
 חֲסָרִים?

אֵלֶּה כָּאֵן הוּא רָמוֹז, (בראשית ח) וַתִּנַּח הַתֵּבָה בַּחֲדָשׁ
 הַשְּׁבִיעִי. וּמֵה שָׁם בְּיַמֵּי הַמַּבּוּל (שם) וְחַמִּים
 הָיוּ תְלוּף וְחָסוּר - אֵף כִּי בְּתִשְׁרִי, שְׁהוּא הַחֲדָשׁ
 הַשְּׁבִיעִי, שָׁבוּ כַּמָּה מְצוּוֹת: רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְיוֹם

הַכַּפּוּרִים, סִכָּה וְלוּלָב, אֶתְרוֹג, מִיָּנִים שֶׁל הַלוּלָב,
 שׁוֹפָר - הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה שׁוֹרָה עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא
 הַשְּׂוֹבָה, סִכָּה, אֶתְרוֹג, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא
 לוּלָב. מִיָּד - וְהַמִּים הָיוּ הַלוֹךְ וְחֹסֵר. מִתְמַעֲטִים
 הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אַף כִּי מִתְמַעֲטִים הַמְּמַנִּים,
 שֶׁהֵם מִלְּאֲבֵי הַחֲבֻלָּה שֶׁמְמַנִּים עֲלֵיהֶם שְׂדוּמִים לְמִי
 הַמַּבּוּל. כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁוּהוּ, עָשָׂה עֲבָרָה אַחַת, קָנָה לוֹ
 קַטְגוֹר אֶחָד. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמִּתְמַעֲטִים הַחֲטָאִים,
 מִתְמַעֲטִים הַפְּרִים שְׁלֵהֶם, מִתְמַעֲטִים הַמְּמַנִּים שֶׁל
 שְׂבָעִים אַמּוֹת, מִתְמַעֲטִים שְׂבָעִים אַמּוֹת, מִתְמַעֲטִים
 הַטּוֹב שְׁלֵהֶם.

יִתְבַּת נַח, צִוָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכְנִים עֲמוֹ
 שְׁנַיִם שָׁנִים (כראשית ז) שְׂבָעָה שְׂבָעָה וְזָכַר
 וּנְקָבָה, לְקַרְבּוֹ, לְהִגַּן עַל נַח וְעַל כָּל אֱלוֹ שְׂנַכְנָנִים
 עֲמוֹ לְתַבָּה. אַף כִּי אֱלוֹ שֶׁשׁוֹמְרִים חַגִּים וְזִמְנִים,
 שֶׁהֵם יָמִים טוֹבִים, שְׁנַיִם שָׁנִים שְׂבָעָה שְׂבָעָה. שְׁנַיִם
 שָׁנִים - שְׁנֵי יָמֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְשְׁנֵי יָמִים שֶׁל
 שְׂבֻעוֹת. וּמִהֵנִי שֶׁאֵלּוֹ שְׁנַיִם מֵהֶם בְּסַפֵּק, חֲרֵי שְׁנֵי
 יָמֵי הַפּוּרִים בְּמִקּוּמָם. שְׂבָעָה שְׂבָעָה - שְׂבָעַת יָמֵי

הַפֶּסַח, שְׁבַעַת יְמֵי הַסִּבּוֹת. נַח פִּנְגָד יוֹם הַשְּׁבַעַת,
וְזֵהוּ (שם ו) מִכָּל הַחַי.

הַסִּבָּה מְגִנָּה עַל יִשְׂרָאֵל, וְזֵהוּ שְׁבַעַתוֹב (ישעיה ד)
וְסִבָּה תִּהְיֶה לְצַל יוֹמָם מִחֶרֶב. הַסִּבָּה
הִיא מְגִנָּה. מֵה תִּבֶת נַח לְהַגֵּן, אַף כִּי סִבָּה לְהַגֵּן.
וְעוֹד מִכָּל הַחַי - ח"י בְּרִכּוֹת הַתְּפִלָּה, וְהֵן תִּשְׁעַ
תִּשְׁעַ. בְּרִכַּת הַמִּינִים כֹּה נִשְׁלָמוֹת עֲשׂוֹר סְפִירוֹת
מִמַּעְלָה לְמַטָּה וּמִמַּטָּה לְמַעְלָה, וְהִיא פִּנְגָד נַח.

וְעוֹד מִכָּל הַחַי - הַשְּׁבִינָה מְגִנָּה עַל אֱלוֹ
שְׁשׁוּמְרִים י', אֹת שְׁבַעַת בְּתַחֲנוּם שְׁלוֹ,
שְׁהוּא שְׁמוֹנֶת אֲלָפִים, אֲלָפִים לְכָל צַד. וְעוֹד
מִכָּל הַחַי - אֱלוֹ שְׁשׁוּמְרִים י', אֹת בְּרִית, שְׁהוּא
בְּשְׁמוֹנֶת יָמִים, שְׁנַאֲמַר עֲלֵיהֶם, (ויקרא יב) וּבִיּוֹם
הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עַרְלָתוֹ. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - אֱלוֹ
שְׁשׁוּמְרִים אֹת י', תְּפִלִּין בְּשְׁמוֹנֶת פְּרָשִׁיּוֹת.

הַשְּׁבִינָה, שְׁהִיא סִבָּה, מְגִנָּה עֲלֵיהֶם, וּפּוֹרְשֵׁת
כְּנֶפֶה עֲלֵיהֶם כְּאֵמָא עַל בָּנִים, וּמִפְּנֵי
זֶה תִּקְנּוּ לְבָרֶךְ הַפּוֹרֵם סִבַּת שְׁלוֹם עֲלֵינוּ. וּמִפְּנֵי

וְהַ בַּחֲדָשׁ הַשְּׂבִיעִי, שָׁבוּ כָּל מְצֻוֹת אֱלֹהֵי, (שיר השירים
 ה) מִיָּמִים רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֱהָבָה, עִם
 יִשְׂרָאֵל בְּאֲבִיהֶם שֶׁבְּשָׂמַיִם. וְאִין מִיָּמִים רַבִּים אֵלֹהֵי
 כָּל הָאֲמוֹת וְהַמְּמַנִּים שֶׁלָּהֶם. אִם יִתֵּן אִישׁ, שֶׁהוּא
 סְמָאֵל, כָּל מַה שִּׁישׁ לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּדְרִי (דף רנו ע"ב)
 שִׁישְׁתִּתָּהּ בְּאֵלֹהֵי הַמְּצֻוֹת עִם יִשְׂרָאֵל - בּוֹז יְבוֹזוּ
 לוֹ.

וּבַיּוֹם הַשְּׂמִינִי עֲצַרְתָּ, פָּר אֶחָד אֵיל אֶחָד. הֲרִי
 פָּרְשׁוּהוּ בְּעָלֵי הַמְּשָׁנָה, לְמַלְכֵי שׁוּמָן
 אוֹרְחִים, לְאַחַר שֶׁשָּׁלַח אוֹתָם, אָמַר לְאֵלֹהֵי בְּנֵי
 בֵּיתוֹ: אֲנִי וְאַתֶּם נַעֲשֶׂה סְעוּדָה קְטַנָּה. וּמַה עֲצַרְתָּ?
 כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמואל א' ט) וְהַ יַעֲצַר בְּעַמִּי, וְאִין עֲצַר
 אֵלֹהֵי מַלְכוּת. מַצַּד הַשְּׂבִינָה הָעֲלִיזָה עוֹשֶׂה סְעוּדָה
 גְּדוּלָּה, וּמַצַּד הַמַּלְכוּת סְעוּדָה קְטַנָּה. וְנוֹהֲגִין
 לַעֲשׂוֹת יִשְׂרָאֵל עִמָּה שְׂמֻחָה, וְנִקְרָאת שְׂמֻחַת
 תּוֹרָה. וּמַעֲטָרִים לְסֵפֶר תּוֹרָה בַּפֶּתַר שְׁלוֹ, רָמּוּ
 סֵפֶר תּוֹרָה לְתַפְאֶרֶת, הַשְּׂבִינָה - עֲטָרַת תַּפְאֶרֶת.

אמר רבי אלעזר, אבא, מדוע מצד האמא
העליונה מוזמן כל הממנים של כל
האמות, ומצד השכינה התחתונה לא מוזמן אלא
אמה יחידה, פנגר פר יחיד?

אמר לו, בני, טוב שאלת. מפני שמלכות היא
רומוזת לבת, שהיא צנועה בבית אביה
ואמה. והיא ארוסה ולא נשואה. אין דרך ארץ
לאכל עם אורחים. אבל אמא שהיא נשואה, דרך
ארץ הוא (לאכל עם האורחים) אחר שמוזמן
בעלה אורחים לאכל על השלחן עם בעלה. ואם
הם אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא
ולא אמא, וכל שכן תבת. ומשום כך בפסעודה של
שבועים הממנים לא משתתף לאכל עמהם אחד
מבעלי המלך, מפני שהם נכרים. אמר לו, ודאי
עתה יתישב הדבר בלפי על פריי.

עלת תמיד - זו השכינה, שעולה למעלה באותה
דרך, שנאמר בה ערב ובקר בכל יום

תָּמִיד אֹמְרִים פְּעָמִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְהִיא עוֹלָה
בְּעַמּוּד הָאֱמָצְעִי, שֶׁהוּא תָדִיר עִמָּה בְּלִי פִּרוּד כָּלָל.

וְלֹאֵן עוֹלָה? לְמָקוֹם שֶׁנִּגְזְרָה מִשָּׁם, שֶׁהוּא אֵין
סוּף, וְהוּא גְבוּהַ מְכֹל הַסְּפִירוֹת. וּמִפְּנֵי זֶה
פְּרִשּׁוּהָ, עוֹלָה - בְּלָה לְגְבוּהַ עוֹלָה. וְכֹאֲשֶׁר הִיא
עוֹלָה, אֲזַחְזוֹת בָּהּ כָּל הַסְּפִירוֹת, וְהֵן עוֹלוֹת עִמָּה.
וּמָה הָעֲלִיָּה שְׁלָה? לְרִיחַ נִיחַח, לְתֵת רִיחַ טוֹב לְפָנֵי
ה', וְאַחַר כֵּךְ נֹאמַר בָּהּ, (ויקרא ט) וַיִּרַד מִעֲשֵׂת
הַחֲטָאֹת וְהָעֲלָה. יִרְדָּה מְלֵאָה בַּפָּרָה מְכֹל חֲטָאֵי
יִשְׂרָאֵל.

וְהָרִי הָעֲלִיָּה שְׁלָה הִיא בְּעַמּוּד הָאֱמָצְעִי. וּמִפְּנֵי
כֵּךְ הִירִידָה שְׁלָה הִיא בּוֹ, וְכֹל הַצְּבָאוֹת
שְׁלָה. וּמִפְּנֵי זֶה נִקְרָא סְלָם, שָׁבוּ כָּל הַתְּהוֹיֹת (הַכְּנֻיִים)
עוֹלוֹת וַיִּוֹרְדוּת, שֶׁהֵן תְּלוּיֹת מִן יְהוָה. וּמִפְּנֵי זֶה
כָּל הַקְּרִבְנוֹת וְהָעוֹלוֹת הֵם לִיהוָה. וְנִקְרָאת קְרִבָּן
עַל שֵׁם שְׁמֵת־קְרָבִים בָּהּ כָּל הַכְּנֻיִים לִיהוָה.

וּמִפְּנֵי זֶה נֹאמַר עֲלֶיהָ, (במדבר ז) קְרִבְנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף
אַחַת. אֵין דְּרָגָה נִקְרָבַת לְגַבֵּי יְהוָה פְּחוּתָהּ

מִמָּנָה. וְאִין תְּפִלָּה וּמִצְוָה מְכַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה,
 וְכָל קַרְבָּנוֹת וְעוֹלוֹת, שָׁהֵם לְחוּץ מִמָּנָה. בְּכָל
 דְּרָגוֹת הַסְּפִירוֹת לֹא מִתְקַבְּלוֹת לִפְנֵי יְהוָה חוּץ
 מִמָּנָה. וּמִפְּנֵי זֶה נֵאמַר עָלֶיהָ, (ויקרא טו) בָּזֹאת יָבֹא
 אֲחֶרֶץ אֶל הַקֹּדֶשׁ. וּמִפְּנֵי זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט)
 כִּי אִם בָּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמֶּתְהַלֵּל.

הִיא שְׁלָמִים, שְׁלֵמוֹת הַשֵּׁם שֶׁל יְהוָה, בְּכָל דְּרָגָה
 וְדְרָגָה. הִיא ה'. אֲדָנִי. י' שֶׁל יְהוָה. הִיא ה'
 מְאֻלְהִים. הִיא ה' מְאֻתְּיָה. י' מְשֻׁדֵּי. סוּף כָּל הַנוּיָה
 וְכַנּוּי. וּמִפְּנֵי זֶה נֵאמַר בָּהּ, (קהלת יב) סוּף דְּבַר הַכֹּל
 נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר. הִיא
 סוּף מִעֶשֶׂר סְפִירוֹת, ים סוּף. שְׁלֵמוֹת עֲלִיוֹנִים
 וְתַחְתּוֹנִים. הִיא שַׁעַר לְהַכְּנִים לְכָל חֲכָמָה, לְכָל
 כַּנּוּי וְהַנוּיָה, וְלְהַכְּנִים בְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה, יְדִיעָה
 שֶׁל הַכֹּל. וּפְחוֹת מִמָּנָה אִין רְשׁוֹת לְשׁוֹם בְּרָיָה
 לְהַשְׁגִּיחַ לְשׁוֹם יְדִיעָה בְּעוֹלָם. עָלֶיהָ נֵאמַר, (תהלים
 קיח) זֶה הַשַּׁעַר לַה' צְדִיקִים יָבֹאוּ בוֹ.

היא שם של מ"ב אותיות, שפָּהֶן נִבְרָאוּ עֲלִיוֹנִים

וְתַתִּיּוֹנִים. (ואלו הן אותיות פְּנוּיִים לְאוֹתֵיזוֹת הַתּוֹיּוֹת שֶׁפָּהֶן נִבְרָאוּ

עֲלִיוֹנִים). היא נִקְרָאת עֵין מִצַּד הַיָּמִין, (תהלים לג) הַנִּה

עֵין יְהוָה אֵל יִרְאֵיו. וְנִקְרָאת אֵין מִצַּד הַשְּׂמָאל,

(דניאל ט) הַטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וְשָׁמַע. וְנִקְרָאת רֵיחַ מִצַּד

הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. וְנִקְרָאת פֶּה מִעֲצָמָה. וְהוּ שֶׁפֶתוֹב

(במדבר יב) פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ.

נִקְרָאת מִצְוָה רֵאשׁוֹנָה אֲנָכִי, מִצַּד הַכֶּתֶר, שֶׁהוּא

אֵי"ן מֵאֱלֹהֵינוּ. אֲנָכִי - בּוֹ כ', כֶּתֶר. וְבוֹ

אֵין. וְכֶתֶר נִקְרָא מִצַּד הָאֲמָא הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהוּזְכִיר

אֲצִלָּה תְּמַשִּׁים פְּעָמִים יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּתוֹרָה. וְהוּא

ב"ת מִבְּרֵאשִׁית, שְׁכוּלָלֶת עֶשֶׂר אֲמִירוֹת מִצַּד

הַחֲכָמָה, בַּת י', (משלי ג) בְּחֲכָמָה יָסַד אֶרֶץ. בְּאֲמָא

יָסַד הַבַּת. וְהוּא (איוב כח) נָתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, שְׁכוּלָל

ל"ב נְתִיבוֹת, שֶׁהֵם ל"ב אֱלֹהִים מִצַּד הָאֲמָא

הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁנִּקְרָאת כְּבוֹד. וְכֹאֲשֶׁר נִבְלָלִים בַּבַּת,

נִקְרָא ל"ב. וּמִפְּנֵי זֶה כְּבוֹד לְמַעְלָה, ל"ב לְמַטָּה.

וַעֲשֶׂה דְבָרוֹת נְתָנוּ. חַמְשָׁה בְּלוֹחַ אֶחָד, וְחַמְשָׁה
בְּלוֹחַ שְׁנֵי. הִיא כּוֹלֶלֶת אוֹתוֹ, חַמְשָׁה

מִכֶּתֶר עַד גְּבוּרָה, וְחַמְשָׁה מִהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי עַד ^{דף}

חֵבֶת. ^(רנו ע"א) וְהֵם חַמְשָׁה חַמְשָׁה. וְכִי יֵשׁ לְדַבֵּר

בְּעֵשְׂרָה פְּיֹת? אֵלֶּא כּוֹלֵל אוֹתָם בְּבֵת יְחִידָה י',

וְנַעֲשׂוּ כֻלָּם אֶחָד. אַף כֶּךָ ו' נִקְרָא קוֹל, וְלֹא

מִכִּירִים כּוּ עַד שְׁמִשְׁתַּתָּף עַד (ע"ס) דְּבוּר. וּמִפְּנֵי זֶה,

(דברים ד) קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְעִים.

הִיא מִצְוֵה שְׁנֵיָה מִצַּד הַגְּבוּרָה, יֵרָאֶה בְּחֻשְׁבוֹן.

וְרִמּוֹזָה בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, יֵרָא בִשְׁת.

וּפְרָשׁוּהָ, מִי שְׂאִיז לֹא בִשְׁת פָּנִים, וְדַאי שְׁלֹא עֲמָדוֹ

אֲבוֹתָיו עַל חַר סִינֵי.

הִיא מִצְוֵה שְׁלִישִׁית, שְׁנִקְרָאת אֲהַבַת חֶסֶד. זְהוּ

שְׁכָתוֹב (ירמיה לא) אֲהַבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךָ עַל כֵּן

מִשְׁכָּתִיךָ חֶסֶד. אֲהַבָה כְּלוּלָה מִהֲאֲבוֹת, שְׁנִקְרָא

בָּהֶם כֻּלָּם מִכָּל כָּל. וְסוּד הַדְּבָר - (ש"ס ב) זְכַרְתִּי לָךְ

חֶסֶד נְעוּרֶיךָ אֲהַבַת כְּלוּלָתֶיךָ.

וְהִיא מִצּוֹה רְבִיעִית, יְחוּד, מִצַּד הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְהִיא כ"ה כ"ה
אוֹתִיּוֹת עִמּוֹ בְּשֵׁשׁ תְּבוּת, שְׁחַן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
(וְכוּ'). וּבְגִלְגָּלָה אָמַר אַבְרָהָם, (בראשית כב) גִּלְגָּלָה עַד
כ"ה וְנִשְׁתַּחֲוּתָה. (שמות יט) כ"ה תֹּאמַר לְבֵית יַעֲקֹב.

הוּא א"ח, עֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהִיא ד', שְׁלֵמוֹת
הַיְחוּד שְׁלוֹ לְהַשְׁלִים בּוֹ אַחֵר. א"ח כּוֹלֵל
תִּשְׁעַ סְפִירוֹת, שְׁחַן א' - אֵין סוּף, ח' - שְׁמוֹנָה
סְפִירוֹת, מִחֲכֵמָה עַד יְסוּד. ד' - מְלָכוּת, חֲקוּן
שְׁלָה, בָּהּ נִשְׁלָמוֹת לְעֶשֶׂר, שְׁחַם יו"ד ה"א וְא"ו
ה"א. ד' כּוֹלֵל מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יְחוּתָה.

מִצּוֹה חֲמִישִׁית, (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה.
הִיא תוֹרָה שְׁכַכְתָּב מִצַּד הַחֶסֶד, וְתוֹרָה
שְׁבַעֲל פֶּה מִצַּד הַגְּבוּרָה, שְׁכַחַן חֲכָמָה וּבִינָה. כְּמוֹ
שְׁפָרְשׁוּתָה בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, הַרוּצָה לְהַחֲכִים - יְדָרִים.
לְהַעֲשִׂיר - יִצְפִּין. וְהָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי כּוֹלֵל אֶת
שְׁנֵיהֶם, וּמִפְּנֵי זֶה נִקְרָא שְׁמַיִם, כּוֹלֵל אֵשׁ וּמַיִם,
אֵשׁ שֶׁל גְּבוּרָה וּמַיִם שֶׁל חֶסֶד.

וּמִפְּנֵי זֶה כָּתַר, שְׁהִיא כַּף, (כמדבר ו) עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה
 חֶבֶף בְּשִׁקְל הַקֹּדֶשׁ. שָׁהִם יִה"ה, שְׁלֹשׁ
 אוֹתִיּוֹת, נַעֲשׂוֹת כַּף עַל ו'. וְזֶהוּ כְּנִגְדַּךְ כָּתַר תּוֹרָה.
 ו' זֶה סֵפֶר תּוֹרָה. כַּף עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ. וְהַכֹּל
 יִהְיוּ"ה, עֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ כְּחֻשְׁבוֹן.

מִצְוָה שְׁשִׁית הִיא תְּפִלָּה שֶׁל יָד בְּזֵרוּעַ שְׁמֹאל.
 וּמִצְד הַגְּבוּרָה ה' שֶׁל יָד כְּהֵת, מִכָּתַר וְעַד
 גְּבוּרָה, חֲמִשׁ סְפִירוֹת, וְהֵן תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁל
 הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי. וְהִיא קֶשֶׁר שֶׁלֹשׁ רְצוּעוֹת, שֶׁהֵן
 נִצַּח הוֹד יְסוּד.

וְהִיא מִצְוָה שְׁבִיעִית, מִצְוֹת צִיצִית, כּוֹלֶלֶת
 תְּכֵלֶת וְלָבָן, דִּין וְרַחֲמִים. כָּאֵשׁ, אֵשׁ לְבָנָה
 לֹא אוֹכֶלֶת. תְּכֵלֶת אוֹכֶלֶת וּמְכַלָּה, (מלכים א יח)
 וְהֵאֱכַל אֶת הָעֵלָה. לָבָן מִיָּמִין, תְּכֵלֶת מִשְׁמֹאל.
 הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי יְחוּד בֵּין שְׁנֵיהֶם, יָרֵק. מִשׁוּם כְּדֹ
 כְּרִשׁוֹהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, מֵאִימְתֵי קוֹרִין אֶת שְׁמַע
 בְּשַׁחֲרִית? מוֹשִׁיבִיר בֵּין תְּכֵלֶת לְלָבָן. וּמִפְּנֵי זֶה
 תִּקְנֵנוּ פְּרָשַׁת צִיצִית לְקִרְא אוֹתָהּ בְּיַחְדָּה.

וְהִיא מִצְוֵה שְׁמִינִית, מְזוּזָה. הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת
 מְזוּזָה מִצַּד הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁל אוֹתִיּוֹת
 יְהוָה. וּמִצַּד שֶׁל צַדִּיק, סוּד הַבְּרִית, נִקְרָאת שְׂדֵי.
 שְׂדֵי חוֹתֶמֶת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא יְהוָה.

מִצְוֵה תְּשִׁיעִית, הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת אוֹת בְּרִית מִצַּד
 שֶׁל צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם. (בראשית ט) זֹאת אוֹת
 הַבְּרִית. (שמות לא) בִּינִי, הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, וּבֵין בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, נִצַּח וְחוֹד. אוֹת - זֶה צַדִּיק. הֵיא - זוֹ
 הַשְּׂכִינָה. כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם -
 מִכְּתָר עַד הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי. שְׁאִין שֵׁשֶׁה בְּכָל מְקוֹם
 אֲלֵא מִצַּד הָאוֹת ו'. וְאִין שְׁבִיעִי אֲלֵא מִצַּד הָאוֹת
 י', עֲטָרָה עַל רֵאשׁוֹ חֲכָמָה עֲלִיזוֹנָה, אוֹת הוּא.
 חֲכָמָה תַּחַתוֹנָה, אוֹת הוּא.

וְתִקְנוּ לְמוֹל לְשִׁמוֹנָה, שֶׁהֵם ח', מִחֲכָמָה עַד
 יְסוּד. לְקַבֵּל בָּהֶם י' קִטְנָה, לְהַעֲלוֹת
 אוֹתָהּ עַד כְּתָר, לְהִיּוֹת עֲטָרָה עַל רֵאשֶׁם. וְתִקְנוּ
 לְשֵׁם הָעֲרָלָה בְּכָלִי עֶפֶר, לְקַיֵּם (ישעיה סה) וּנְחָשׁ
 עֶפֶר לְחֶמוֹ.

מִצְוַת עֲשִׂירִית, (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
הַשָּׁבֹת. הַשְּׂבִינָה נִקְרְאת שָׁבֹת מִצַּד שְׁלֹש
דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁהֵן ש', שְׁלֹשָׁה כְּתָרִים: כְּתָר,
חֲכָמָה, בִּינָה. וְהִיא פֶת, רְבִיעִית לָחֶם. שְׁשָׁה יָמִים,
מִחֲסָד עַד יְסוֹד, בָּהֶם תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, מִפְּנֵי
שְׁתַּבְּנִין מִתְחִיל מִחֲסָד. וְהוּ שְׁבֹתוֹב (תהלים פט) עוֹלָם
חֲסָד יִבְנֶה. אֲבָל מִבִּינָה וְלִמְעָלָה הִיא מְנוּחָה וְעֲנָג
וְשִׁבְיָתָה לְכָל מַעֲשֶׂה.

מִצְוַת אַחַת עֲשָׂרָה הִיא נִקְרְאת תְּפִלָּה שֶׁל
שְׁחָרִית, מְנוּחָה וְעֲרֵבִית, מִצַּד שְׁלֹשֹׁת
הָאֲבוֹת, וְהִיא תְּפִלַּת כ"ל פ"ה. אֵינן כָּל אֵלָּא
צְדִיק, שְׁבֹתוֹב (דברי הימים א-בט) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ,
וְתַרְגָּם יוֹנְתָן בֶּן עֻזִּיאֵל, שְׂאוּחֻז בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ.
פ"ה כְּחֻשְׁבוֹן מִלָּה. וּמָה בְּרִית בָּהּ מִתְיַחֲדִים זָכָר
וּנְקֵבָה שְׁלֵמָטָה - אֵף בַּיְסוֹד מִתְיַחֲד חָתָן וְכֻלָּה
שְׁלֵמָעֵלָה, הוּא חֵי הָעוֹלָמִים כּוֹלֵל ח"י בְּרָכוֹת, וְהוּ
שְׁבֹתוֹב (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק.

וּמִפְּנֵי זֶה, כָּל הַכּוֹרֵעַ - כּוֹרֵעַ בְּכַרוּךְ, וְכָל הַזּוֹקֵף
 - זּוֹקֵף בְּשֵׁם. זוֹ הַשְּׂכִינָה. בְּשֵׁם יְהוָה, בּוֹ
 צָרִיךְ לְזַקֵּף הַשְּׂכִינָה, הַהֵיא שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ, (עמוס ה)
 נִפְלְאָה לֹא תוֹסִיף ^(דף רנו ע"ב) קוּם בְּתוֹלֵת יִשְׂרָאֵל, עַל
 יְדֵי דְרָגְהָ אֲחֶרֶת. וּמִפְּנֵי זֶה, (שם ט) בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים
 אֶת סִבְתַּי דְּיוֹד הַנִּפְלְאָה. אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ, (תהלים קמו)
 יְהוָה זּוֹקֵף כְּפוֹפִים.

מִצְוָה שְׁתִּים עֶשְׂרֵה, הִיא נִקְרָאת חַג הַמִּצּוֹת וְחַג
 הַשְּׁבוּעוֹת וְחַג הַסִּפּוֹת, מִצַּד שְׁלֹשֶׁת
 הָאָבוֹת. וְרֵאשׁ הַשָּׁנָה מֵהַצַּד שְׁלֵחָה, דִּין הַמַּלְכוּת -
 דִּין. וַיֵּשׁ שִׁיאֵמַר, פָּסַח זְרוּעַ יְמִין. שְׁבוּעוֹת, מִתֵּן
 תּוֹרָה, שְׁנַתְּנָה בַּמִּדְבָּר, שֶׁהוּא מְמַנֶּה עָלָיו שׁוֹר,
 מִצַּד הַגְּבוּרָה. סִפּוֹת, (בראשית לג) וַיַּעֲקֹב נָסַע סִבְתָּהּ.

מִצְוָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, קְרִיאַת שְׁמַע. וַיֵּשׁ לְדַעַת
 שֶׁהוּא נִקְרָא חָכֶם בְּכָל מִינֵי חֲכָמוֹת,
 וּמִבֵּין בְּכָל מִינֵי תְבוּנוֹת, וְחֲסִיד בְּכָל מִינֵי
 חֲסִדִּים, וְגִבּוֹר בְּכָל מִינֵי גִבּוּרוֹת, וַיּוֹעִין בְּכָל מִינֵי
 עֲצוֹת, וְצַדִּיק בְּכָל מִינֵי צַדִּיקוֹת, וּמְלֹךְ בְּכָל מִינֵי

מלכות, עד אין סוף. עד (פְּתַר) אין חקר. ובכל
 אלו הדרגות, באחת נקרא רחמן, ובאחת נקרא
 דין. וכך בכמה דרגות עד אין סוף. אם כן, שנוי
 יש בין רחמן לדין. אלא קדם שפרא העולם נקרא
 הוא בכל אלו הדרגות, על שם בריות שהיו
 עתידות להפראות. שאם לא בריות העולם,
 מדוע נקרא רחום, דין? אלא על שם הבריות
 העתידות.

ומפני זה כל השמות הם בנויים שלו, על שם
 המעשים שלו. כמו בן פרא הנשמה
 בדמות שלו, שנקראת על שם פעלות שלה בכל
 איבר ואיבר של הגוף, שנקרא עולם קטן. כמו
 שארון העולם נוהג בכל הבריות ובכל דור כפי
 מעשיו, כך הנשמה כפי מעשיו של כל איבר
 ואיבר. אותו איבר שעושה בו מצוה, נקראת
 הנשמה לגביו חמלה וחסד ורחן ורחמים. ובאותו
 איבר שעושה בו עברה, נקראת הנשמה לגביו דין
 וחמה וכעס. אבל לחוץ מן הגוף, למי תהיה
 חמלה או אכזריות?

אַף כִּד אַדוֹן הָעוֹלָם, קָדָם שְׁפָרָא אֶת הָעוֹלָם
 וּבְרָא בְרִיּוֹתָיו, לְמִי נִקְרָא רַחוּם וְחַנוּן אִו
 דִּין? אֵלָּא כָּל הַשְּׁמוֹת שָׁלוּ הֵם בְּנוּיִים, וְלֹא נִקְרָא
 בָּהֶם אֵלָּא עַל שֵׁם בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם. וּמִפְּנֵי זֶה, כַּאֲשֶׁר
 בְּעָלֵי הַדּוֹר הֵם טוֹבִים, הוּא נִקְרָא אֲצֵלָם יְהוֹ"ה,
 בְּמִדַּת הַרְחָמִים. וְכַאֲשֶׁר בְּעָלֵי הַדּוֹר הֵם רָשָׁעִים,
 נִקְרָא אֲדוֹנִי, בְּמִדַּת הַדִּין. לְכֹל דּוֹר וּלְכֹל בֶּן אָדָם
 כְּפִי מִדָּתוֹ. אֲבָל לֹא שֵׁשׁ לוֹ מִדָּה וְלֹא שֵׁם יְדוּעַ.

כְּמוֹ הַסְּפִירוֹת, שְׁכָל סְפִירָה יֵשׁ לָהּ שֵׁם יְדוּעַ
 וּמִדָּה וְגִבּוֹל וְתַחֲוּם. וּכְאֵלוֹ הַשְּׁמוֹת אַדוֹן
 הָעוֹלָם הוּא מִתְּפַשֵּׁט, וּמוֹלֵךְ בָּהֶם, וְנִקְרָא בָּהֶם,
 וְנִתְכַסֶּה בָּהֶם, וְגַר בָּהֶם, כַּנְּשָׂמָה אֲצֵל אֲבִרֵי הַנוּף.
 וְמָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים אֵין לוֹ שֵׁם יְדוּעַ, וְלֹא מְקוֹם
 יְדוּעַ, אֵלָּא בְּכֹל צַד שְׁלֵטוֹנוֹ - אַף כִּד אֵין לָהּ
 לְנִשְׂמָה שֵׁם יְדוּעַ, וְלֹא מְקוֹם יְדוּעַ בְּכֹל הַנוּף, אֵלָּא
 בְּכֹל צַד שְׁלֵטוֹנָהּ, וְאֵין אֵיבָר פְּנוּי מִמֶּנָּה.

וּמִפְּנֵי זֶה אֵין לְצִיר אוֹתָהּ בְּמְקוֹם אַחַד, שְׂאֵם לֹא
 תְּרֵי חֶסֶד הַשְּׁלֵטוֹן בְּשָׂאָר הָאֵיבָרִים. וְלֹא

לְקַרְא לָהּ בְּשֵׁם אַחֵר, אוּ בְּשֵׁנִים, אוּ בְּשֵׁלֶשָׁה,
 לֹאמַר שֶׁהִיא חֲכָמָה מְבִינָה וַיֵּשׁ לָהּ דַּעַת, וְלֹא יוֹתֵר.
 שָׂאֵם עוֹשֶׂה כָּךְ, הֲרִי חֶסֶד לָהּ מִשָּׂאֵר דְּרָגוֹת.

כָּל שָׂכֵן לְאֶדְוֹן הָעוֹלָם שָׂאִין לְצִיר אוֹתוֹ בְּמָקוֹם
 יְדוּעַ, אוּ לְקַרְא לוֹ בְּשֵׁמוֹת, אוּ לְשָׁנוֹת לוֹ
 בָּהֶם, אוּ (לְשֵׁלֶשׁ) לְהַשְׁלִיט לוֹ כְּמוֹ דְּרָגַת הַמְּרַכְּבָה
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ קְרָשָׁה לָךְ יִשְׁלֶשׁוּ. שְׂכָל הַדְּרָגוֹת שֶׁל
 הַמְּרַכְּבוֹת שָׁלוֹ הֵן מִשְׁלֶשׁוֹת, כְּמוֹ הָאֲבוֹת הֵן הֵן
 הַמְּרַכְּבָה, שֶׁהֵם דְּמוֹת אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר, שֶׁהֵם
 מְרַכְּבֵי לְאָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו (יחזקאל א) וְדְמוֹת פְּנֵיהֶם
 פְּנֵי אָדָם. וּמִצַּד הַנִּקְבָּה הֵם שׁוֹלְטִים עַל אָדָם,
 וְהַנִּקְבָּה הִיא מְרַכְּבָה לְגַבֵּיהֶם. וּמִפְּנֵי זֶה נֶאֱמַר
 עָלֶיהָ, קְרָשָׁה לָךְ יִשְׁלֶשׁוּ.

וְאַף כִּי הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן פְּנֵי הַחַיּוֹת, מִשְׁלֶשׁוֹת,
 כְּמוֹ זֶה: יח"ו. הו"י. וה"י. ה' רְבִיעִית -
 קְרָשָׁה לָךְ יִשְׁלֶשׁוּ. הִיא שְׁלֵמִים שָׁל כָּלָם, לְהַשְׁלִים
 בְּכָלָם שֵׁם יְהו"ה. אֲבָל לְאֶדְוֹן הַכֹּל אִין לְשֵׁלֶשׁ בּוֹ
 בְּשֵׁמוֹת וְלֹא בְּאוֹתֵיּוֹת, אֲלָא הוּא נִקְרָא בְּכָל

הַשְּׁמוֹת, וְאִין לֹא שֵׁם יְדוּעַ, וְכָל שֵׁם וְשֵׁם מֵעִיד
עָלְיוֹ שֶׁהוּא אֲדוֹן כָּל הָעוֹלָמוֹת. מֵעִיד עָלְיוֹ אֲדוֹנִי.

וְאִין שְׂיֻדְעִים שְׂיִישׁ בֶּן אָדָם שְׂיֻרֵשׁ שְׁלֵשׁ מֵאוֹת
וְעֶשְׂרֵה עוֹלָמוֹת, וְהוּ שְׂפָתוֹב (מִשְׁלֵי ח) לְהַנְחִיל
אֶהְבִּי יֵשׁ. כְּפִי הַדְּרָגָה שְׁלוֹ, שְׂנַקְרָאת יֵשׁ מֵאִין. וְזוֹ
חֻכְמָה עֲלִיוֹנָה. וְיֵשׁ בֶּן אָדָם שְׁלֵא יוֹרֵשׁ אֶלֶּא עוֹלָם
אַחֵר, כְּפִי הַדְּרָגָה שְׁלוֹ, כְּמוֹ שְׂפַרְשׁוּהוּ, כָּל צַדִּיק
וְצַדִּיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנֵי עֲצָמוֹ. וְכִּי יוֹרֵשׁ עוֹלָמוֹת
כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל כְּפִי הַדְּרָגָה שְׁלוֹ לְמַעְלָה. אֲבָל
לְאֲדוֹן הָעוֹלָם אִין לְצִיר לוֹ עוֹלָמוֹת בְּחֻשְׁבוֹן, אֶלֶּא
אֲדוֹן כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאֲדוֹנִי הוּא מֵעִיד עָלְיוֹ.

אֵת כִּי יְהוֹ"ה, מִמְּנוֹ תְּלוּיּוֹת כָּל הַתְּהוּיּוֹת, וְהוּא
וְכָל הַתְּהוּיּוֹת שְׁלוֹ מְעִידִים עַל אֲדוֹן הָעוֹלָם,
שֶׁהוּא הִיָּה קָדָם כָּל הַתְּהוּיּוֹת, וְהוּא בְּתוֹךְ כָּל הַתְּהוּיָה,
וְהוּא לְאַחֵר כָּל הַתְּהוּיָה. וְזֶה סוּד שְׂמַעֲיֵדוֹת הַתְּהוּיּוֹת
עָלְיוֹ - הִיָּה, הוֹה, וְיְהִיָּה.

דִּינָא בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת - אֲדוֹנִי. וּמִפְּנֵי זֶה אָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ וְכַרוֹנָם לְבַרְכָּהּ, דִּין הַמַּלְכוּת -

דין. שם א"ל מעיד על ארון הכל, שאין יכולת לכל
שם והויה ודרגה. כל שכן לשאר בריות פחות
ממנו. והו' שכתוב (דניאל ד) בלא ^(דף רנח ע"א) נחשבים
וכרצונו עושה בצבא השמים וגו'. אלהי"ם מעיד
על אלהות שלו, שהוא אלהי"ם ואלהי האלהים,
והוא אלוה על הכל, ואין אלוה עליו. צבאו"ת
מעיד עליו כמו שכתוב (שם) וכרצונו עושה בצבא
השמים. שד"י מעיד עליו, שכבא"ש הוא אמר
לעולם די, עמד בתחומו ולא התפשט יותר. וגם
למים, ורוח ואש.

ואף כה, כל הויה ושם מעידים עליו. שכבא"ש
היה הוא יחיד קדם שכבא"ש העולם, מדוע
היה הוא צריך להקרא בשמות אלו, או בשאר
כנויים, כגון (שמות לד) רחום וחנון ארך אפים וגו',
דין, אמיץ, חזק. ורבים בכל אלו שמות וכנויים.
אלא נקרא על שם כל עולמות ובריות שלהם,
להראות שלטונו עליהם.

אֵת כָּךְ הִנְשָׁמָה, עַל שְׁלֵטוֹן כָּל אֲבָרֵי הַגּוֹף
הַמְשִׁיל אוֹתָהּ אֶצְלוֹ. לֹא שֶׁהִיא הוֹמָה לוֹ
הִיא בְּעֶצְמָהּ, שֶׁהוּא בָּרָא אוֹתָהּ, וְאִין לוֹ אֵלוֹת
עֲלָיו שֶׁבָּרָא אוֹתוֹ. וְעוֹד, הִנְשָׁמָה יֵשׁ לָהּ בַּמָּה
שְׁנֹנִיִּים וּמְקָרִים וְסִבּוֹת שְׁקוֹרִים לָהּ, מֵה שְׂאִין כָּךְ
לְאֶדוֹן הַכֹּל. וּמִפְּנֵי זֶה הִיא הוֹמָה בְּשֵׁלֵטוֹן שְׁלָהּ
עַל כָּל אֲבָרֵי הַגּוֹף, אֲבָל לֹא בְּדַבָּר אַחֵר.

וְעוֹד, (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל - שֵׁם ע' רַבְתִּי, ד' מִן
אָח"ד רַבְתִּי, וְהוּ ע"ה, בֵּין ש"ם מִן שְׁמַע,
א"ח מִן אָח"ד. (שמואל א' יב) עַד ה' בָּכֶם. וְעַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד שְׁמִינֵחַ אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. וְעַל כֵּן אָמַר דָּוִד, (תהלים
קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בֵּינִי. ש"מ מִן שְׁמַע, א"ח מִן אָח"ד,
תְּרֵי אֲשַׁמַּח.

וְעוֹד, ד' רַבְתִּי - אַרְבָּעָה כְּתִי תְּפִלִּין, שְׁמִנִּיחַ
אוֹתָם א"ח וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם, וְהֵם פָּאֵר עַל
רֵאשׁוֹ. וְהֵם יְהוֹ"ה (יהה"ו), י' עֲטָרָה עַל ה', וְזוֹהֵי בַת,
וְזוֹהוֹ (משלי ג) יְהוֹ"ה בְּחֻכְמָה יָסַד אֶרֶץ. אֲבָא יָסַד בַּת.
ה', אֲבָא עֲלִיזוֹנָה, עֲטָרָה עַל ו', שֶׁהוּא כֵּן, וְזוֹהוֹ (משלי

ג) כוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָהּ. בְּאִמָּא כוֹנֵן בֶּן. וְזֶהוּ שְׁעוֹלָם
הָבֵא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׂתִיָּה, אֶלָּא צַדִּיקִים
יּוֹשְׁבֵי וְעֲטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשֵׁיהֶם.

וּבֵת הִיא תְּפִלָּה שֶׁל יָד בְּה"ה. י' קָשָׁר שְׁלָה. ה'
עֲלִיּוֹנָה אִמָּא, תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ עַל רֵאשׁ
תְּפִאָרֶת. תְּפִלִּין שֶׁלוֹ כְּסֹדֵר יְהוֹ"ה, שְׁהוּא: קֹדֶשׁ
לִי. וְהָיָה כִּי יִבְאֶךָ. שְׁמַע. וְהָיָה אִם שָׁמַע. אֲבָל
בְּעוֹלָם הָבֵא הַוּי"ת בְּאִמְצַע, שֶׁהֵם ה' ה'. וּמִפְּנֵי
זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) בְּזֹאת י"ת תְּהַלֵּל ה"מְתַהַלֵּל
ה"שֶׁבֶל ו"יִדַּע אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוֹ"ה. וּמִפְּנֵי זֶה
פִּרְשׁוּהוּ בְּעַלְי הַמְּשֻׁנָּה, שְׁיֵשׁ בְּרֵאשׁ מְקוֹם לְהַנִּיחַ
שְׁנֵי זִנּוּת תְּפִלִּין. וְזֶה זִנְכָה לְשִׁתִּי מְצוּוֹת שְׁפִרְשׁוּ
עֲלֵיהֶן, לֹא כָּל אָדָם זִנְכָה לְשִׁנֵּי שְׁלֹחָנוֹת.

י' - חֲכָמָה, ה' - בִּינָה. ו' - הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי. ה' -
מְלָכוּת קְדוּשָׁה. הָרֵאשׁ שְׁמֵתַעֲפָר בְּאִרְבַּע
אוֹתִיּוֹת זֶה כְּתָר הַקָּרָף הָרֵאשׁ שְׁמֹסוּבֵב אוֹתָם
וּמְכַסֶּה אוֹתָם. אֲהַכָּה חֶסֶד קְרִיאַת שְׁמַע, שְׁשִׁקוּלָה
לְתוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִיָּמִין. תְּפִלִּין עוֹ, מִשְׁמָאל שֶׁל

גְבוּרָה. הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי כּוֹלֵל הַכֹּל, כַּנִּפְי הַמְצוּחַ,
נִצַּח וְהוֹד, תְּכֵלֶת וְלָבָן. בְּמִזְוֹחַ רְשׁוּם שְׂרֵי, צַדִּיק.
וְהַשְׂכִּינָה שֶׁעַר הַמְּזוּחַ, זֶה הַשֶּׁעַר לָה'.

וְעוֹד, ש' - שְׁלֹשׁ רְצוּעוֹת. ד' - קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין
מֵאַחֲרָיו. י' - קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד.
וּמִפְּנֵי זֶה שֶׁד"י מִבְּחוּץ, יְהוּ"ה מִבְּפָנִים, שֶׁהוּא
אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת. שֶׁל אַרְבַּעַה רְאִשִׁים רָמֹז לְאַרְבַּעַה
כְּתֵי תְּפִלִּין. שֶׁד"י, אֹת שֶׁלֹּו עוֹלָה מְטַטְרוֹן.

וְעוֹד, י' חֲכָמָה, קִדְשׁ לִי. ה' בִּינָה - וְהָיָה כִּי
יִבְאֶרְךָ. ו' - שְׁמַע, שֵׁשׁ תְּבוּת, רֹמֶז לְשֵׁשׁ
סְפִירוֹת, שֶׁשָּׁה עֲנִפֵי הָאֵילָן, שְׂכוּלָלֶת אֹתָם
תְּפַאֲרָת. ה' - וְהָיָה אִם שְׁמַע, מִלְכוּת. אֵלֹו הֵם
שֶׁל הָרֵאשׁ, שֶׁהוּא כְּתָר, כ', (שְׁמוּאֵל-א ב) אֵין קְדוּשׁ
כֹּה' כִּי אֵין בְּלִתְךָ.

שֶׁד"י, רָמֹז רְצוּעוֹת וּכְתֵי וְקָשֶׁרִי תְּפִלִּין מִבְּחוּץ.
אֵף כֶּךָ בְּמִזְוֹחַ, יְהוּ"ה מִבְּפָנִים, שֶׁד"י
מִבְּחוּץ, שֶׁל אַרְבַּעַה רְאִשִׁים עִם ד', רָמֹז לְאַרְבַּעַה
כְּתֵי וְלְקָשֶׁר תְּפִלִּין מֵאַחֲרָיו. ד' כְּפּוֹלָה, אֵף כֶּךָ

ש' כפולה, י' קנשר של יד כהה, שהוא בית
 חמישי. ד' (י) של שד"י הוא מה, שפרשוהו עליו,
 במקום שמתו של תינוק רופס בו, והוא תינוק
 יונק משדי אמו, שד"י.

תפלין של ארון העולם - פתה. ומהו הפתה של
 ארון העולם? שם יהו"ה, שהוא: י' -
 חכמה. ה' - בינה. ו' - תפארת, כוללת שש
 ספירות. ה' - מלכות. ומפני זה, (שמואל ב ז) ומי
 בעמד בישראל. (דברים ד) כי מי גוי גדול אשר לו
 אלהים קרבים אליו כה' אלהינו בכל קראנו אליו.
 ארבעה פסוקים, כלם רשומים בכ'. סוד האות כ'
 - י' י'. שהוא י' י' מן יאהדונהי, (במדבר ז) עשרה
 עשרה חכף בשקל הקדש. כ' מן פתה, כלולה
 מעשר ספירות, כלולות ממעלה למטה, ומעשר
 ספירות ממטה למעלה.

ואלו הם: (תהלים קמח) ותמים אשר מעל השמים,
 מים עליונים - זכרים, מים תחתונים -
 נקבות. ועליהם אמר רבי עקיבא לתלמידיו:

בְּשִׁתְּנִיעוֹ לְאֲבִי שִׁישׁ מָהוֹר, אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים,
 שָׁמָּה תִּסְתַּכְּנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. שְׂאִינָם מִים כְּמִשְׁמָעָם,
 אֲלֵא הוּא אֹר נֹבֵעַ, וּמִפְּנֵי זֶה נִדְמוּ לְמִים נֹבְעִים,
 וְזֶה הָאֹר אֵין לוֹ הַפֶּסֶק, וְלֹא קִצוּץ וּפְרוּד. וּמִפְּנֵי
 שִׁהֶם מִכְּתָר, נִקְרְאוּ שְׂאִין לָהֶם סוּף, שְׂכַתָּר נִקְרָא
 אֵין סוּף. (ע"ב רע"א מהימנא). (דף רנח ע"ב)

וְהַקְרָבָתָם עוֹלָה לְרִיחַ נִיחַח לְה' (במדבר כח). בֹּא
 וּרְאֵה, בְּפֶסֶח פְּתוּב וְהַקְרָבָתָם אִשָּׁה
 עוֹלָה לְה'. וְכֵאן לֹא כְּתוּב אִשָּׁה (שְׁתָּרִי בְּיוֹם זֶה אִשָּׁה לֹא כְּתוּב
 ב'), אֲלֵא וְהַקְרָבָתָם עוֹלָה. מָה הַטַּעַם? יוֹם זֶה, יוֹם
 שְׁנִבְכַנְּסַת בְּלָה לְחַפָּה הוּא, וַיִּשְׂרָאֵל מוֹנִים יְמֵי
 מְחָרָה, יָמִים וְשָׁבוּעוֹת, וְנִבְלָלִים וְנִכְנָסִים בְּיָמֵי
 הַמְּחָרָה. וְהִיא יוֹצֵאת מִכָּל צַד רַע, וְשׁוֹמְרַת יְמֵי
 מְחָרָה כְּמוֹ שְׂרָאוּי. וְסוּד זֶה, הַמְּלֶךְ טַעַם בְּתוֹלָה
 מוֹעֵם. מוֹשׁוֹם כֶּךָ לֹא כְּתוּב בּוֹ אִשָּׁה, שְׁתָּרִי אַחַר
 לֹא קָרַב לְמִשְׁכָּנוֹ, וְתָרִי מִתְרַחֵק מִשָּׂם. וְעַל כֵּן
 אֲשִׁים לֹא כָּאן, וְלֹא צְרִיכִים לְכָאן, וַיִּשְׂרָאֵל
 מְרַחֲקִים הֵם מִצַּד רַע (וּמוֹנִים יְמֵי מְחָרָה, יָמִים וְשָׁבוּעוֹת, וְנִבְלָלִים

וּנְכַנְסִים בְּיָמֵי הַמִּקְרָה). אָמַר רַבִּי אֲבָא, עַדִּין צָרִיכִים אֲנַחְנוּ
לְפִתַח זֶה לְפִתַח.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִרְמַתִּי יָדַי בְּתַפְלָה לְמִי שֶׁבָרָא
הָעוֹלָם, וְסוּד זֶה מְצֵאֵנוּ בְּסִפְרֵי הָרַאשׁוֹנִים.
אֲשִׁים הֵם בְּאִמְצַע, וּבָאִים בְּצַד זֶה וּבְצַד זֶה,
נִדְבָקִים בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע. נִדְבָקִים בְּרַע
וּנִדְבָקִים בְּטוֹב. וּמִשׁוֹם כֵּךְ בְּשָׂאֵר הַיָּמִים כְּתוּב
בָּהֶם אִשָּׁה עוֹלָה, אֲבָל בְּאֵלוֹ הַיָּמִים שְׁעַץ הַחַיִּים
בָּיָם וְלֹא אַחֵר, אֵינִן אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְאִשָּׁה, וְלֹא
צָרִיךְ לְהִיזוֹת שָׁם. וַיּוֹם זֶה יוֹם שֶׁל עֵץ הַחַיִּים הוּא,
וְלֹא שֶׁל דַּעַת טוֹב וָרַע. וּמִפְּנֵי זֶה, וְהַקְרַבְתֶּם עוֹלָה
לְרִיחַ נִיחַח לַה', וְלֹא אִשָּׁה לַה' עוֹלָה. וְעוֹלָה לְשׁוֹן
(לְשֵׁם) עוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, וַחֲרִי הֶעֱרַנּוּ דְבָרִים שֶׁל
פָּרִים בְּנֵי בָקָר, וְכָל אוֹתוֹ קָרְבָּן.

וּבַחֲרָשׁ הַשְּׁבִיעִי (במדבר כט), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, יוֹם שֶׁל
רֹאשׁ הַשָּׁנָה דִּין שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, דִּין תְּזוּק
וְדִין רָפָה. וְעֲשִׂיתֶם עוֹלָה?! וְהַקְרַבְתֶּם תִּיהָ צָרִיךְ
לוֹ, בְּשָׂאֵר כָּל הַיָּמִים! מֵהוּ וְעֲשִׂיתֶם? אֵלֶּא כִּיּוֹם

זֶה כָּתוּב (בראשית כז) וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים. כִּמְה
 מִטְעָמִים וְתַבְשִׁילִים עוֹשִׂים יִשְׂרָאֵל בְּאֵלוֹ הַיָּמִים,
 בְּעוֹד שֶׁהַמְּקַטְרֵג הוֹלִיךְ לְפֶשֶׁשׁ בַּחֲטָאֵי הָעוֹלָם.
 וְעַל כֵּן לֹא כָתוּב וְהִקְרַבְתֶּם, אֲלָא וַעֲשִׂיתֶם עוֹלָה,
 וְלֹא אִשָּׁה עָלָה. וְכֵן בְּכָל שָׁאָר הַיָּמִים (בַּקְרָבָנוֹת) לֹא
 כָּתוּב אִשָּׁה, שְׂאִיִן לָהֶם חֵלֶק בְּכָל אֵלוֹ הַיָּמִים. כָּל
 שָׁכֵן בְּזֶה הַיּוֹם, שְׂאֲנַחֲנוּ עוֹשִׂים מִטְעָמִים
 וְתַבְשִׁילִים בְּלִי דַעַת הַצַּד הָאֲחֵר, שְׂחֵרֵי יִצְחָק
 שׁוֹלַח אוֹתוֹ לְצוּד צִידָה שֶׁל חֲטָאֵי בְּנֵי הָעוֹלָם
 וְלִהְבִּיא אֶצְלוֹ.

וּבְעוֹד שֶׁהוּא הוֹלִיךְ, יִשְׂרָאֵל לוֹקְחִים עֲצָה מִרְבָּקָה
 וְעוֹשִׂים כָּל אֵלוֹ הָעֲבוֹדוֹת, כָּל אֵלוֹ
 הַתְּפִלוֹת, מְזַמְּנִים שׁוֹפָר וְתוֹקְעִים בּוֹ בְּדֵי לְעוֹרֵר
 רַחֲמִים. וְחֵרֵי בְּאֲרָנוֹ, (שם) וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתֵּה, שָׂבֵא
 (שָׂאֵבֵל) מִרְחוֹק, מִתּוֹךְ מְקוֹם תַּיִן הָעֲתִיקָה, וְשׁוֹתָהּ.
 וּמִזְעֵם אוֹתוֹ, וְשָׁמַת. וְאַחֵר כֶּךָ מְבַרֵךְ אוֹתוֹ בְּכִמְה
 בְּרָכוֹת, וּמַעֲבִיר עַל חֲטָאֵיו. מַה כָּתוּב? (שם) וַיְהִי
 אֲךָ יָצָא יָצָא יַעֲקֹב, וַעֲשׂוֹ אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ. טָעוּן
 מִכִּמְה מִשָּׂאוֹת כִּמוֹ שְׁנַת־בָּאָר, וְחֵרֵי בְּאֲרָנוֹ הַדָּבָר.

וּמִשּׁוֹם כִּךָ הוּא יוֹם שֶׁל יְבֻכָה, וְהַקְרִיב הוּא
 עוֹלָה. אֵיל אֶחָד, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, מִפְּנֵי
 אֵילֹו שֶׁל יִצְחָק. וְשֶׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחֻטָּאת, שֶׁחָד
 לְסִמְאֵל לְכַפֵּר (לְשֶׁכֶר) פָּנָיו בְּאוֹתָהּ בְּכִיָּה שֶׁהוּא
 בּוֹכָה בְּזֶה הַיּוֹם בִּיּוֹן שְׂרוּאָה שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ
 וְחָרִי לְחַנּוּם צָד צִידָה, כִּמוֹ שֶׁנֶּתְבָאֵר. כִּמוֹ כֵּן יוֹם
 הַכַּפּוּרִים, וְחָרִי כְּתוּב בְּפָרָשַׁת אֱמֹר.

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם וָגו' (במדבר כט). רַבִּי אֲבָא פָּתַח,
 (בראשית ח) וַתֵּנַח הַתֵּבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי
 וָגו'. בֹּא וּרְאֵה, כָּל אֵלֹו הַיָּמִים הוֹלְכֵת אִמָּא עַל
 הַבָּנִים כִּדֵּי שֶׁלֹּא יִשְׁלַט הַצָּד הָאֲחֵר עֲלֵיהֶם וּבְכִדֵּי
 לְהַצִּיל אוֹתָם. בִּיּוֹן שֶׁנֶּצְלוּ בְּנֵיהֶם וְחָרִי יוֹשְׁבִים
 בְּסִבּוֹת, שְׂמוּרִים בְּשִׁמְרָה, יוֹם רֵאשׁוֹן וַיּוֹם שְׁנֵי
 צוֹתָה לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה לְמִמְנֵי שְׂאֵר
 הָעַמִּים, וְהוּא לֹא שׂוּרָה שָׁם. בַּיּוֹם שְׁלִישִׁי, שֶׁהוּא
 י"ז לַחֲדָשׁ, מִתְחִילָה לְשָׂרוֹת עֲלֵיהֶם. וְהוּ שְׂפָתוֹב
 וַתֵּנַח הַתֵּבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם
 לַחֲדָשׁ עַל חָרִי אֲרָט. חָרִים שְׂפָל קַלְלוֹת וַיִּסּוּרִים
 שְׂרוּיִים בְּתוֹכָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל חַג לֹא שׁוֹרָה
עֲלֵיהֶם, וְלֹא יוֹם שְׁנֵי, אֶלָּא יוֹם שְׁלִישִׁי,
שְׁמוֹסִיף וְגוֹרֵעַ שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם. מוֹסִיף אוֹתִיּוֹת וְגוֹרֵעַ
קַרְבָּנוֹת, שְׁפָתוֹב עֲשֵׂתִי עֶשֶׂר וְגו'. וְכֵן רָאוּי לְרַע
עֵינִי, מִפְּנֵי שְׁיֹם רֵאשׁוֹן וַיּוֹם שְׁנֵי שְׁמַחַת בְּנֵיהָ, וְהֵם
מְחַלְקִים שְׁלָלָם לָהֶם. מִיּוֹם שְׁלִישִׁי וְהִלָּאָה, שֶׁהִיא
שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, מַה כָּתוּב? (שם) וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹךְ
וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירֵי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ
נִרְאוּ רָאשֵׁי הַהָרִים. (דף רנט ע"א) וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹךְ וְחָסוֹר
- אֵלּוּ הַקַּרְבָּנוֹת שֶׁהוֹלְכִים וּמִתְמַעְטִים. וְכִמוֹ שֶׁהֵם
מִתְמַעְטִים, כֵּן גַּם מִתְמַעְט הַטּוֹב שְׁלָהֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר, בֵּא וּרְאֵה, מִיּוֹם שְׁנֵי
מִתְחִילִים הַמִּים לְהִרְאוֹת. כִּיּוֹן שֶׁהִתְחִילוּ
הַמִּים - מִיּוֹם שְׁלִישִׁי הִיא שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, וְאֵלּוּ
הַמִּים לֹא הָיוּ יוֹדְעִים תְּכַבְּלִים (כַּבֵּל) מִדּוּעַ רְשׁוּמִים
כָּאן, שֶׁהָרִי הַטּוֹב שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינּוּ בְּמִקּוֹם הַמַּעוֹט,
אֶלָּא בְּמִקּוֹם הָרַבּוּי. וּמִפְּנֵי שֶׁאֵלּוּ הַמִּים שְׁרֵשׁוּמִים
כָּאן מִתְמַעְטִים, כֵּן הַפְּסוּק לְהַשְׁמִיעֵנוּ, שְׁפָתוֹב
וְהַמִּים, אֵלּוּ שִׁדּוּעִים כִּימֵי הַחַג, אֵלּוּ שְׁרֵשׁוּמִים

הַתּוֹךְ הַקְּרָבָנוֹת, שֶׁהֵם הָרִי קְלָלוֹת, הָיוּ הַלּוֹךְ וְחָסוּר
הַטּוֹב שְׁלָהֶם. וּמְשִׁיבָה שְׁנַמְשַׁכֶּת עֲלֵיהֶם הָיוּ הַלּוֹךְ
וְחָסוּר. וּמִפְּנֵי שֶׁאֵלֹהֵי הַמַּיִם שְׁלָהֶם הוּא, לֹא
מִתְחַבְּרוֹת אוֹתֵינוּ, שְׁלֹא יִתְחַבֵּר הַטּוֹב שְׁלָהֶם
אֶלָּא מְעַט מְעַט.

אַבְל לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מִתְקַדְּוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, מֵהַ
כָּתוּב? (תהלים לד) וְדַרְשֵׁי ה' לֹא יַחְסְרוּ כָּל
טוֹב. רֹאשׁ הַפְּסוּק - בְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבוּ - אֵלֹהֵי
הַמַּמְנִים שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים. וְדַרְשֵׁי ה' - אֵלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל - לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב. אֵלֹהֵי הוֹלְכִים וְעוֹלָיִם
לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה. וּמְשׁוּם כֵּן הַטּוֹב שְׁלָהֶם, שֶׁהֵם
מֵיָם, הָיוּ הַלּוֹךְ וְחָסוּר, עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי, זֶה
מִבֵּית, שְׁחָרִי אֲזוּ יְמֵי הָרַעָה הֵם, וּמִתְעוֹרְרֶת אוֹתָהּ
רַעָה וּמִתְחַזְּקֶת, וְהַכֹּלָה הַקְּדוּשָׁה לֹא מְאִירָה
מִתּוֹךְ הַשְּׂמֶשׁ. אֲזוּ נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַתְּרִים, אֵלֹהֵי הֵם
הָרִי הַחֲשָׁד, הָרִי הַקְּלָלוֹת נִרְאִים וּמִתְחַזְּקִים
וְעוֹשִׂים רַעוֹת בְּעוֹלָם.

בַּיָּמִים אֵלֹהֵי אִשָּׁה בְּזוֹ הָעוֹלָה, שְׁתַּרְי אֲזוֹ אֵלֹהֵי
 הָאִשִּׁים אוֹכְלִים חֶלְקָם. שְׂבָעִים פָּרִים
 אֵלֹהֵי הֵם כְּנֶגֶד שְׂבָעִים מְמַנִּים שְׂשׂוּלָטִים עַל שְׂבָעִים
 עַמִּים, וְעוֹלָיִם בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, וַיּוֹרְדִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
 וַנִּקְרְאוּ פָּרִים מְנַנְחִים בַּיָּמִים שְׁלָהֶם. אֵילִם
 אַרְבַּעַה עֶשֶׂר, שְׁנַיִם בְּכָל יוֹם הֵם י"ד יְהוֹ"ה. יָד
 שְׂשׂוּלָטָת עֲלֵיהֶם תְּדִיר, בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. בְּבָשִׁים בְּנֵי
 שָׁנָה, תַּמְנִין שְׁלָהֶם ח"ץ.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כֹּה, רַע עֵינֵי אָנּוּ אֶצְלָם - בֶּן,
 שְׁתַּרְי כְּתוּב (משלי כה) כִּי גִחְלִים אֶתָּה חֲתָה
 עַל רֵאשׁוֹ. אֲבָל אֶנְחֵנוּ לֹא נוֹתְנִים אֶלָּא בְּשִׂמְחָה,
 שְׂאִין בַּיָּמִי הַשָּׁנָה שְׂמִיחָה בְּאֵלֹהֵי הַיָּמִים. וּמִפְּנֵי
 שְׂאֶנְחֵנוּ נוֹתְנִים בְּטוֹב לֵב וּבְשִׂמְחָה שֶׁל רְצוֹן -
 מִתְּהַפֵּךְ עֲלֵיהֶם גִּחְלִים עַל רֵאשֵׁיהֶם, גִּחְלִים
 לוֹהֲטוֹת שֶׁל הַשְּׂמִיחָה שְׁלָנוּ עוֹשׂוֹת לָהֶם רַע. י"ד
 (ה'), ע', וח"ץ, כֶּךָ עוֹלָיִם בְּחֶשְׁבוֹן שְׁלָהֶם.

וְכָל זֶה אִם תֹּאמַר מִי נָתַן לָנוּ לְחַקְרִיב עֲלֵיהֶם,
 אוֹלֵי הֵם לֹא רוֹצִים אֶת כָּל זֶה? אֶלָּא אֵינִי

שְׂמַחָה לְכֹל אֱלֹהֵי הַמַּמְנִים בְּכֹל אֱלֹהֵי הַתּוֹרִים,
הָאֵילִים, וְהַכְּבָשִׁים בְּאֱלֹהֵי בְשָׁעָה שְׂיִשְׂרָאֵל נָתַנו
לָהֶם סְעוּדוֹת אֱלֹהֵי. וְעַם כָּל זֶה לֹא קָרַב הַכֹּל אֶל־
לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִבְדּוֹ, וְהֵם מִתְקַרְבִּים שָׁם
וְהוּא מִחֲלֵק לָהֶם. וְעַל זֶה כְּתוּב, (שם) אִם רָעַב
שִׁנְאָךָ הֵאכִלְהוּ לָחֶם - אֱלֹהֵי הֵם קָרְבָנוֹת הַחֵג. וְאִם
צָמָא הִשְׁקָהוּ מַיִם - אֱלֹהֵי מַיִם שְׂרָשׁוּמִים כָּאֵן בֵּימֵי
הַחֵג, וּבֵיזֶם שִׁנֵּי, וּבֵיזֶם שִׁשִּׁי וְשִׁבְעִי, וְסִימָן - (שיר

הַשִּׁירִים ה) בּו"ז יְבוּזוּ לוֹ.

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֱהָבָה - אֱלֹהֵי
הֵם מַיִם אֲשֶׁר מְנַסְכִּים יִשְׂרָאֵל בְּשִׂמְחָה
וּבְאֱהָבָת הַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂפָתוֹב (ישעיה יב)
וְשִׂאֲבָתָם מַיִם בְּשִׁשׁוֹן. וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ - אֱלֹהֵי
הֵם נְהָרוֹת אֶפְרַסְמוֹן טָהוֹר, שְׂכָלָם דְּבוֹקִים
וּמִתְקַשְּׂרִים בְּאֱהָבָה זוֹ. אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן
בֵּיתוֹ בְּאֱהָבָה בּוֹז יְבוּזוּ - זֶה סְמָאֵל, בְּאֱהָבָת
יִשְׂרָאֵל, לְהִיזוֹת לוֹ חֵלֶק אִתָּם בְּאֱלֹהֵי הַמַּיִם
שְׂרָשׁוּמִים כָּאֵן בְּהַרְשָׁה, שְׂפָתוֹב אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת
כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאֱהָבָה בּוֹז יְבוּזוּ, סִימָן שֶׁל אֱלֹהֵי

הַמִּים בּוֹ"ז - יְבוּזוּ לוֹ וַדְּאִי, שְׁהָרִי בְּלָם נְחֻשָׁבִים
אֶצְלָנוּ חָרֵשׁ נִשְׁפָּר, שְׂאִין לוֹ תַקְנָה לְעוֹלָמִים.

הַמִּים שְׁלָהֶם נְחֻלְקִים בִּימֵי בּוֹ"ז. נִשְׂאָרוֹ שְׂאָר
יָמִים, שְׁתֵּם ג' ד' ה' (נומדיקון) חֲמִישִׁי רְבִיעִי
שְׁלִישִׁי, וְסִימָן - (ישעיה מה) חָר"שׁ אֶת חָרֵשִׁי
[ה]אֲדָמָה, וְאִין לָהֶם תַקּוּן אֲתָנוּ וְלֹא לְעוֹלָמִים.
וְאִם תֵּאמֶר, בּוֹז יְבוּזוּ לוֹ פְּתוּב שָׁם, (תהלים כב) כִּי
לֹא בֹזָה וְלֹא שֶׁקֶץ עֲנוּת.

יּוֹם רֵאשׁוֹן מָה עוֹשֶׂה לוֹ? אֵלֶּא לֹא נִקְרָא רֵאשׁוֹן
וְלֹא נִקְרָא אַחַד, אֵלֶּא חֲמִשָּׁה עָשָׂר סֶתֶם, בְּלִי
רְשׁוּם בְּלָל. אֲבָל הַתְּחִלַּת רְשׁוּם הַמִּים מִיּוֹם שְׁנֵי
הוּא. וְכֵךְ רָאוּי, מִפְּנֵי שְׂאִין טוֹב בְּשְׁנֵי, וּמִשׁוּם כֵּךְ
לֹא רְשׁוּם רֵאשׁוֹן וְלֹא אַחַד בְּלָל, וְהוּא בְּסֶתֶם,
וּמִתְחִיל רְשׁוּם הַיָּמִים בְּיּוֹם שְׁנֵי. וְנִחְלְקוּ מִיָּם
בּוֹ"ז, וְנִשְׂאָרוֹ בִּימֵי חָר"שׁ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר, וְהַכֹּל
כְּמוֹ שְׂצָרִיד.

אֲשָׁרֵי חֻלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׂיִוְדָעִים (דף רנט ע"ב) לְהַכְּנִים
לְתוֹךְ מַחַ הָאֲנָזוּ, וְכִדֵּי לְהַכְּנִים לְתוֹךְ

המח משברים קלפות אלו ונכנסים. מה כתוב
 לאחר כל זה? ביום השמיני עצרת תהיה לכם.
 לאחר ששברו כל אלו הקלפות, ושברו כמה
 חתיכות, וכמה נחשים הרגו, וכמה עקרבים
 שחיו להם באלו תרי החשה, עד שמצאו מקום
 ישוב ועיר קדושה מקפת חומות סביב סביב -
 אז נכנסים אצלה, לעשות מנוחה שם ולשמח
 בה. ותרי בארנו הדבר.

וזהו עצרת, אסיפה, מקום שנאסף הכל אצלה.
 תהיה לכם, ולא לאחר, לשמח אתם
 בארונכם, והוא אתכם. ועל בן כתוב, (תהלים לב)
 שמחו בה' וגילו צדיקים ותרגינו כל ישרי לב.